OPERA ACADEMIAE SCIENTIARUM ET ARTIUM
SLAVORUM MERIDIONALIUM.

DJELA

JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE

ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

KNJIGA IX.

U ZAGREBU
TISAK DIONIČKE TISKARE
1889.

ISTORIJA
HRVATSKOGA PRAVOPISA
LATINSKIJEM SLOVIMA.

NAPISAO
Dr. T. MARETIĆ.

IZDALA NA SVIJET
JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

U ZAGREBU
U KNJIŽARNICI JUG. AKADEMIJE L. HARTMANA (KUGLI I DEUTSCH)
1889.

Predgovor.

„Свето писмо каже, да нико не може двѣма господинома работати, а ђекоји би људи ћели, да им слова показују и како се ријечи изговарају и шта значе и од куда су постале.“

Vuk Stef. Karağić, srpski riječn. 1818, str. XXXII.

Na osvitku XIX vijeka god. 1802. napisao je poznati izdavač staroruske ili Nestorove kronike A. L. Schlözer ove riječi o znamenitosti pravopisne nauke: „ovu točnost i ove spekulacije nitko neka ne drži za trice ili pedanteriju, jer filosofija azbuke ili pravopisa stoji na općenijim, mnogo tvrđijem temeļima nego li nauka o moralu“ (Russische Annalen, II, 323). Možda je Schlözer s tijem riječima rekao malko previše, ali je živa istina, da gramatika ima i mora imati stalnijeh zakona, koji određuju, kako treba dobro pisati. Mnogi pisci misle, da je svaki pravopis ipso facto dobar, samo ako ga većina ļudi upotrebļava, ili još boļe, ako ga svi upotrebļavaju. Po tom je mnijeńu glavna svrha pravopisa, da se razumije ono, što se piše, samo dakle obziri praktičnosti mogu za svaki pravopis reći, da je dobar, ako se sasvijem uobičajio. Ali nauka ne može odobriti takvoga nazora, jer ona razlikuje pojmove praktičnost i dobrota, pak prosuđuje dobrotu i savršenost pravopisa po stalnijem zakonima. Razložiću sasvijem na kratko, koji je pravopis dobar i savršen po zahtevima stroge nauke.

Pismo nije drugo do živa ļudska riječ uhvaćena i postavļena na pisaći materijal s namjerom, da javi oku čitateļevu upravo ono, što živa riječ izriče uhu slušačevu. Jedina je zadaća pisma, da sasvijem odgovara živoj besjedi, druge zadaće pismo niti ima niti može imati. Pismo i besjeda imaju sasvijem jedno s drugijem da se pokriva; između jednoga i drugoga ne smije biti nikakvoga suviška ni mańka. Kada je ono, što rekosmo, jedina zadaća pisma, onda će savršena azbuka biti ona, koja stoji u skladu s ovijeh 7 zahteva:

1. *Jedan glas neka se piše samo jednijem slovom.* Pogrješaka protiv toga isto tako jednostavnoga kao i razumnoga pravila ima

gotovo u svijem azbukama. Francuzi n. pr. glas *s* pišu sad znakom *s*, sad znakom *c*; glas *ž* pišu ne samo znakom *j*, nego i znakom *g*; Rusi imaju za isti glas *a* dva znaka: *o* i *a*.

2. *Jedan znak neka odgovara samo jednomu glasu*, a ne onako, kako je n. pr. u Francuza, u kojijeh znak *g* služi ne samo za glas *g*, već i za glas *ž*, ili u Talijana, kojima *c* znači ne samo *k*, nego još i *č*.

3. *Što je u govoru jedno, neka i u pismu bude jedno.* Rđavo je n. pr. ńemačko pisańe *ie* za glas *i* ili *sch* za glas *š*.

4. *Što je u govoru odjelito, neka bude odjelito i u pismu.* U grčkoj je azbuci protiv toga ono, kada se piše ξ, ψ, a izgovara se *ks*, *ps*.

5. *Štogod se izgovara, neka se i piše.* Rusi se toga ne drže pišući n. pr. дóброе, a izgovarajući дóбрoje.

6. *Što se ne izgovara, neka se ne piše.* Francuzi pišu *porte* a govore *port* ili *parler* pišu, a *parle* govore.

7. *Neka se znakovi onijem redom pišu, kojijem se glasovi izgovaraju.* Za to nije dobro, što Englezi pišu *wh*, a izgovaraju *hw* ili kada je Kurelac pisao *vsega*, a izgovarao *svega*.

Razumije se samo po sebi, da će i pravopis u užem smislu onaj biti savršen, koji se ne protivi ni jednomu od navedenijeh 7 zahteva. Po tom nije znak savršenstva, kada se u današńem hrvatskom pravopisu piše *sladka*, a izgovara se *slatka*. Takvo se pisańe protivi zahtevu 1., koji veli: *jedan glas — jedno slovo*; u riječi *slatka* stoji ispred *k* isti glas, koji i u riječi *kratka*, dakle treba da se i piše istijem znakom, a ne da sad bude *t*, sad *d*. Koji pišu *radostna*, *otca*, ti griješe protiv šestoga zahteva, koji veli: *što se ne izgovara, neka se i ne piše*.

Iz ovo se ńekoliko riječi lako razabira, da ja fonetički pravopis držim boļim od etimologičkoga. Ja dobro znam, što se sve u nas i drugdje fonetičkomu pravopisu prebacuje. Za to mislim, da će dobro biti, ako prihvatim ovdje priliku i razložim prednosti fonetičkoga pravopisa za naš hrvatski ili srpski jezik.

Savršena azbuka i savršeni pravopis odgovaraju velikomu jednomu filosofičkomu zahtevu, koji se zove *jedinstvo*. Prirodne nauke današńega vremena drže *jedinstvo* naravi alfom i omegom svega pravo naučnoga istraživańa; s tijem se zahtevom mora svaki novi resultat nauke slagati, a ako se ne slaže, već se takav resultat sam sobom osuđuje. Rekli smo malo prije, da pismo i besjeda imaju jedno drugomu sasvijem odgovarati; a sada velimo, ako je pismo

doista ono, što mora biti t. j. živa besjeda namijeńena oku, onda je ono jedinstveno i s te strane zaslužuje svaku hvalu, niti mu filosofija može što prebaciti. Tako se eto gramatika i filosofija sastaju u istoj točki, a drukčije ne smije ni biti, jer se ni jedna nauka ne smije ni jednoj nauci protiviti. Nemaju dakle pravo oni naučńaci, koji više cijene etimologičko pisańe od fonetičkoga držeći, da je u onom prvom više noblese nego li u drugome, jer etimolog pazi na psihički dio jezika t. j. na postańe riječi, dok fonetik slijedi samo mekanički izgovor. Koji tako govore, oni zaboravļaju, da ni živoj besjedi nije zadaća pokazivati postańe riječi, i osim filologa veoma rijetko misli tko na korijen riječi, koju izgovara, nego svi govore za to, da se razumiju; za što dakle da se pisanoj besjedi t. j. pismu podmeće zadaća, koja joj je tuđa? A ako joj se ipak to podmeće, onda se trga jedinstvo između pisma i jezika i to za voļu drugomu kojemu mańe vrijednomu principu.

Pristaše fonetičkoga pisańa rado prebacuju etimolozima, da nijesu konsekventni: tako n. pr. naši etimolozi pišu *radostna*, *sladka*, ali pored toga i *pčela* mjesto *bčela*, *što* mjesto *čto* itd. Ali ni etimolozi ne ostaju dužni foneticima veleći, da su i oni nekonsekventni; Vuk i Daničić i drugi za ńima pišu istina fonetički, ali pored toga pišu *bratski*, *odsjeći* mjesto *bracki*, *ocjeći*. Je li to konsekvencija? — pitaju etimolozi. — Nije dakako, moramo odgovoriti, ali ćemo sada pokušati da opravdamo pisańe *bratski*, *odsjeći*.

Finijem svojijem taktom dobro je osjetio Vuk, da treba u pravopisu paziti i na *jasnoću*, da se riječi nemaju fonetičkijem pisańem tako promijeniti, da ih je mučno raspoznati. Za to je uveo pisańe *bratski*, jer *bracki* ńekako je odviše udaļeno od *brat* i od *-ski*; isto je tako odabrao pisańe *odsjeći*, a ne nejasno *ocjeći* itd. Poznato mi je do duše, da je Vuk branio odabrano pisańe tijem, što je rekao, da se gdješto govori u narodu u takvijem riječima *t* i *d* ispred *s* (predgovor rječniku 1818, str. XXX.). Na to bih ja odvratio, ako se kašto doista govori *bratski*, *odsjeći*, da je to za cijelo veoma rijetko i narod se u takvom slučaju sili izgovarati te i slične riječi onako, kako će i ńemu biti jasnije, ali strogo provedeno načelo jedinstva, o kojem smo malo prije govorili, svakako se više slaže s pisańem *bracki*, *ocjeći*, jer se tako mnogo češće govori. Vuk je po mome mnijeńu za cijelo odabrao u navedenijem riječima etimologičko pisańe poradi veće jasnoće, ali nije toga hotio izreći, jer se imao bojati prigovora svojijeh protivnika, koji bi mu rekli: kad

ti je mila jasnoća u pravopisu, a za što onda ne pišeš *otca, sudca,* već *oca, suca?* — Što je Vuk odlučio principom jasnoće prodrijeti u vrlo rijetkijem primjerima princip jedinstva, tijem nije učinio veće pogrješke nego li je i sam jezik kašto čini. I jezik na ime katkad kao da osjeća, da sila asimilacije uništava jasnoću riječi, za to odustaje od asimilacije i priańa uz jasnoću, makar mu i bila malo otvrda za izgovor. Pokazaćemo ńekolika takva primjera. Zakoni asimilacije u hrvatskom ili srpskom jeziku traže, da grupa *čc* prelazi u *šc,* n. pr. *lišce, sunašce, srdašce,* ali u riječima *oblučca* (genitiv sing.), *riječca* ipak ostaje *čc* nepromijeńeno, očevidno za to, jer bi *oblušca, riješca* premalo bilo nalik na *oblučac, riječica.* Vidimo dakle, da narod kašto voli odabrati i tvrdinu s jasnoćom nego li mekoću s nejasnoćom. Drugi primjer: grupa *šč* nije ugodna govorilima našega naroda, za to se mijeńa u ugodniju grupu *št* (kašto *šć),* n. pr. *ištem* (ili *išćem)* mjesto *iščem* ili *pršte* (3. sing. aor.) mjesto *pršče.* Ali od riječî *prosac, lažac* ne će narod nigda reći u vokativu sing. *prošte, lašte,* već samo *prošče, lašče,* dakle i s otvrdom grupom *šč,* samo da riječi ne postanu suviše nejasne! Treći primjer: glasovi *č* i *ģ* jesu složeni, i to prvi od *tš,* a drugi od *dž,* ali narod ipak ne će da govori *očetàti* ni *naģivļeti,* nego samo: *odšetati, nadživļeti;* u prvom primjeru, kako se vidi, nije ni *d* ispred *š* pretvoreno u *t.* I ovaj se primjer može navesti: narod govori *himba,* ali pored toga *ženba* ili *oženba* (a ne, kako bi se očekivalo: *žemba, ožemba)* za cijelo poradi srodnijeh riječi *žena, ženiti,* gdje stoji *n,* a ne *m.* Očevidna je dakle u jeziku borba između asimilacije i jasnoće, u kojoj borbi obično nadjača asimilacija, ali ni pobjede jasnoće nijesu baš veoma rijetke.

Reći će možda gdjekoji ļubiteļ etimologičkoga pisańa: ‚po riječima te tvojima sudimo; sam veliš, da i jezik kašto zanemaruje asimilaciju, samo da očuva jasnoću, za što dakle ne bi pravopisu, koji je za cijelo ļudsko djelo, bila temeļem jasnoća, a ne asimilacija? neka se dakle piše *sladka, radostna* itd., da riječi budu što jasnije i prozirnije‘. — Meni se čini, da se ovako može odgovoriti onima, koji postavļaju princip jasnoće u pravopisu našega hrvatskoga ili srpskog jezika. Kada velim, da jasnoća nema biti osnovom pravopisa, tijem ne ću nikako reći, da mu mora biti osnovom nejasnoća i nerazumļivost, jer je naš jezik takve građe, da su veoma rijetki slučajevi, kada se pišući fonetičkijem pravopisom ne zna, otkle koja riječ dolazi. Ali treba promisliti, da u svakom jeziku ima po ńekoliko riječi, kojima se značeńe može pogoditi samo po smislu čitave rečenice i protiv kojijeh nema pomoći ni u najetimologičnijem pravopisu. Zar n. pr. može tko zapisati drukčije riječ *kosa,* kad znači ‚coma‘, a drukčije, kad znači ‚falx‘? — ili tko može na pismu razlikovati riječ *biti* kad znači ‚esse‘ i kad znači ‚percutere‘? — ili ima li pravopisa, koji bi razumno mogao na pismu provesti razliku između *pasti,* koje znači ‚cadere‘ i između *pasti,* koje znači ‚pascere‘? — može li nam ikakav pravopis pomoći, da razlikujemo *konac* = filum od *konac* = finis? — Zovite ovakve primjere, kakvi su sada navedeni, nesavršenošću ili zabludama ili pogrješkama jezika ili kako vas voļa drukčije, samo nemojte od pravopisa tražiti, da bude jasniji od žive besjede! Tko ļudski razumije hrvatski jezik, taj će uvijek razumjeti iz govora, koje kada značeńe pripada riječima *kosa, biti, pasti, konac;* isto će tako i u fonetičkom pravopisu znalac jezika dobro znati, da riječi *slatka, oca* stoje u savezu sa *sladak, otac,* a ne sa *slatak, oc,* jer takvijeh riječi nema. Ako dakle i ne postavimo za temeļ pravopisa princip jasnoće, za to se još ne treba bojati, da fonetički pravopis mora biti jasnoći protivan; on se protivi samo pretjeranijem zahtevima jasnoće.

Premda sam malo rekao, ali opet mislim, da je i to dosta, da se vidi, kako je fonetički pravopis mnogo prikladniji od etimologičkoga osobito za one jezike, koji su svojom građom jasni i prozirni, gdje su sasma rijetki slučajevi, da dvije ili više riječi različnoga postańa i različnoga značeńa jednako glase. Fonetički pravopis odgovara principu jedinstva, koje ne vrijedi samo u čitavoj prirodi, već vaļa i svako savršeno umjetno djelo ļudsko da bude jedinstveno, kako nas uči estetika Dakle i pravopisu kao ļudskomu djelu jamačno dolikuje jedinstvo, a ono ne stoji u etimologičkom, već u fonetičkom pravopisu!

Naši etimologičari ne mogu navesti sebi u prilog važne čińenice, koja francuskomu ili engleskomu pravopisu daje ńeku sankciju, a to je tradicija od ńekoliko vijekova. Iz ove će moje kńige vidjeti čitateļ, da prije Gajeva vremena nema u nas pravopisne tradicije, da svaki pisac drukčije piše protiveći se često u velike najrazumnijim i najprostijim zahtevima dobre grafike. Istom iza god. 1835. nastaje u zagrebačkom kńiževnom krugu etimologička tradicija, koja još i danas traje. Ali ovo ńekoliko decenija za pravopisnu je tradiciju prekratko vrijeme, tako da pravopis našijeh etimologa još nije zadobio ni malo znakova časne starine (aerugo nobilis), u koju od pieteta ne vaļa dirati. Za to bi dobro bilo, da svi prihvate fonetički

pravopis, koji se pored svega drugoga još i tijem može podičiti, da je ńekoliko godina stariji od svojega takmaca, jer je Vuk Karağić već u drugom deceńiju XIX. vijeka počeo konsekventno pisati fonetički, dakle u vrijeme, dok se u Zagrebu još nije ni mislilo na regulaciju pravopisa.

Samo ću ńekoliko riječi kazati o izradbi ove kńige, a što bih još i drugo imao reći, to neka sama kńiga govori, koja je tako prijegledno sastavļena, da će moju osnovu i potankosti izradbe svaki čitateļ u velikoj većini slučajeva lako pogoditi.

Možda bi gdjekojemu čitateļu bilo milije, da je za ovu radńu upotrebļeno više pisaca nego 95, jer bi tako izišla slika potpunija. Ja ne bih rekao, da bi ova moja kńiga bila s tijem boļa, što bi debļa bila, jer u ovakijem poslovima nije nužna potpunost materijala, dosta je, da se skupi, što je karakteristično. Da ja budem mjesto 95 upotrebio 150 ili 200 pisaca, ne mislim, da bih našao osobito znatnijeh stvari, kojijeh već nema u onijeh 95. Mogu bez straha tvrditi, da bi u glavnom ostalo pri pojedinijem pojavima isto razmjerje. Tko zaviri u drugi dio ove kńige, vidjeće, da se pravopisni pojavi konstatiraju brojevima po tomu, u koliko se pisaca koji pojav nalazi. Kada se n. pr. veli, da glas *c* pišu znakom *c* 32 pisca, a znakom *cz* 46 pisaca, tu je za prvi pojav razmjerje 32 : 46, a za drugi je 46 : 32; — ili kada se veli, da u riječima kao: *vrapca, rupca* piše 28 pisaca *bc,* a 2 *pc,* tu stoji razmjer 2 : 28 itd. Iz tijeh brojeva ne dobiva čitateļ istina sasvijem vjerne slike, ali dobiva približnu o pojedinijem pojavima. Slika bi ostala približna i uz 200 upotrebļenijeh pisaca, samo bi onda mjesto 32 : 46 bilo razmjerje 67 : 96 itd. Sasvijem potpuna i sasvijem vjerna slika bila bi istom onda, kad bi za radńu bili upotrebļeni ne samo svi pisci, nego i sve kńige od Bernardina do Gaja, ali to bi bio posao ne samo suvišan, već upravo i nemoguć, jer je dosta hrvatskijeh kńiga propalo bez traga, a druge su tako rijetke, da se veoma teško dobivaju. Ali kad bi i moguće bilo upotrebiti sve pisce i sve kńige, ja pitam, bi li posao od kakvijeh 5 ili više godina stajao u razmjerju s resultatima? — odgovaram: ne bi, jer se ne mogu uvjeriti, da je pretjerano gomilańe svakakvoga materijala nauci za uvar. I u naučnijem kńigama kao i u pjesničkijem djelima potpuno vrijede lijepe riječi, što ih je u svojoj „l'art poétique“ izrekao Boileau veleći: ‚qui ne sait se borner ne sut jamais écrire‘. Imajući te riječi na umu gotovo se malo pribojavam, da je prvi dio moje radńe prije predug nego li prekratak, ali opet mislim, da je poradi drugoga — važnijega — dijela bilo nužno, da prvi dio bude onoliki, neka svaki čitateļ uzmogne tvrdńe drugoga dijela kontrolirati skupļenijem i poređanijem materijalom prvoga.

Koji bi mi čitateļi pored svega ovoga prebacivali, za što nije upotrebļeno više od 95 pisaca, ńima velim ovo: Počevši od Bernardina pak do god. 1700. upotrebio sam svakoga pisca, do kojega sam ikako mogao doći, i koji je ostavio bar jednu oveću kńigu ili kńižicu (spisi od ńekoliko listova nijesu zgodni za ovakvu radńu). Žalim, što nijesam mogao nikako dobiti Lucićeva skladańa (1556) i Budinićevu ‚summu‘ (1583). Poslije godine 1700. ima prema pređašńijem vijekovima već veliko mnoštvo pisaca, tako da sam se prema osnovi ove kńige mogao stegnuti samo na ńekoje od ńih.

Ako već po broju upotrebļenijeh kńiga moja radńa podaje samo približnu sliku staroga hrv. pravopisa, a ono mi još treba reći, da nijesam držao, da je za ovaj posao nužno svaku upotrebļenu kńigu iscrpsti od početka do kraja, jer ako čovjek od kńige, koja ima 600 strana, pregleda pravopis na 300 strana, onda već može znati, da je onakav pravopis i u ostalom dijelu kńige. Za to sam od debelijeh kńiga (kakve su n. pr. Habdelićeva, Radnićeva, Kadčićeva, Gašparotijeva i t. d.) upotrebio za ovaj posao samo ńeke dijelove.

Pisci su uzimani iz svijeh krajeva našega naroda, gdje je bilo ikakvo literarno kolo. Po narječjima mogu se razdijeliti pisci u 7 grupa: Bokeļi, Bošńaci, Čakavci, Dalmatinci, Dubrovčani, Kajkavci, Slavonci. Među Dalmatince brojim one Štokavce, koji nijesu bili ni Bokeļi ni Dubrovčani. Za ńekoje pisce bilo mi je pomučno osjeći, u koju baš grupu pripadaju, u takvom sam slučaju učinio onako, kako mi se činilo najvjerojatnije, a da li sam svaki put pravo pogodio, o tom neka sude kompetentni čitateļi.

Ne znam, hoće li se tko začuditi, kako je to, da je za ovu radńu upotrebļen samo jedan rukopis (N. Rańine od god. 1507.). Tomu su tri poglavita uzroka: 1) veoma je malo starijeh našijeh rukopisa datirano, a ako se po paleografičkijem osobinama i može odrediti, u kojemu je vijeku koji pisan, otud bi bilo slabo koristi za ovakvu radńu, gdje je po mojem mnijeńu nužno znati za pojedine pravopisne pojave, kada se prvi put, kad li zadńi put pojavļuju u našoj literaturi, — 2) od gdjekojega pisca ima po ńekoliko rukopisa, pak nitko ne može reći, koji je od ńih najboļe sačuvao

pravopis, kojijem je onaj pisac svoje djelo napisao, — 3) većina sačuvanijeh rukopisa potječe iz vremena, iz kojega ima i štampanijeh kńiga, koje su za ovaki posao mnogo zgodnije.

Gdjekojemu bi čitatelu bilo za cijelo drago, da se u ovoj radńi govori i o pokusima pravopisnijeh reforma, što su ih predlagali gdjekoji pisci. Toga nijesam hotio ovdje priopćivati s toga, jer su svi ti pokusi ostali samo pokusi, na koje se obično nije nitko obazirao. O Ǵamańićevu pokusu (‚Nauk za pisati dobro latinskijema slovima, In Venetia 1639') veli I. Đorđić: ‚budući Ǵamańić Dubrovčanin radio utemelit i zasjeći uredbe od skladnopisja slovinskoga, dogodilo mu se što jur velikomu Platonu u uredbah i zakonijeh od ńegova skupnovladańa ali republike, koji su bili od ńecijeh hvaleni, od ńecijeh pohuleni, a od nikoga nasli dovani' (Uzdasi, str. V). Iste se te riječi mogu reći i za ostale pokuse pravopisnijeh reforma; svi su bili brzo zaboravleni, jer narod nije imao ni moći ni vole, da se politički i literarno sjedini, dakle je bilo i jedinstvo u pravopisu stvar prerana, za koju narod još nije bio dosta zreo.

Stari su hrvatski pisci skrajali sebi azbuku koji po latinskoj, koji po talijanskoj, koji po mańarskoj, a samo jedan (Ančić) se ugledao u ćirilsku bosansku azbuku i po ńoj složio znakove za *đ, l, ń*. Dalmatinski su i čakavski pisci imali dosta prilike, da po glagolici udese latinska slova za hrvatski jezik, ali su oni radili, kao da glagolice nije nigda na svijetu bilo. Da je s kojom srećom udarena za temel ćirilica ili glagolica i prema tijem pismima da je latinsko pismo prerađeno, bio bi hrvatski pravopis u staro doba mnogo jednostavniji i boli. Što su se naši stari ugledavali u azbuke drugijeh naroda, koji su pisali latinskijem slovima, tijem nijesu odavali svjedočanstva, da su se ozbilno zamislili u potrebe hrvatskoga jezika. U pravopisu u užem smislu nijesu do duše našledovali drugijeh naroda, jer ih nijesu mogli našledovati, tu su dakle bili sami sebi ostavleni, kako će pisati n. pr. riječi *slatka, radosna* itd. Ni jedan stari pisac nije konsekventan ni fonetik ni etimolog, već je svaki i jedno i drugo. Veoma često istu riječ piše isti pisac sad fonetički, sad etimologički, kako se može svaki čitatel uvjeriti, ako zagleda u prvi dio ove kńige. U opće se može reći, da stari naši pisci one riječi pišu sad etimologički, sad fonetički, kojima znaju postańe, a kojijeh im je postańe tamno, ńih pišu samo fonetički. Tako n. pr. pišu svi pisci *pčela, gdje, zdrav, zdenac*, jer ni jedan nije znao, da bi po etimologiji trebalo te riječi pisati: *bčela, kdje, sdrav, stdenac*. Svatko uviđa, da je takvo pisańe osnovano na neznańu i na samovoli, i to je uzrok, za što stari hrvatski pravopis ima onako šarenu sliku, kako je prikazuje ova moja radńa.

Ńekoji fonetički pojavi hrvatskoga ili srpskoga jezika ne idu u nauku o pravopisu, već u nauku o glasovima, za to se u ovoj radńi i ne spomińu. Ovo su ńekoji takvi pojavi: *tavna* pored *tamna; božitńi, kutńi* pored *božićni, kućni; ći, tica* pored *kći, ptica; bogon, velikon* (u Čakavaca) pored *bogom, velikom, oskvrniti* pored *ockvrniti* itd.

Koji pisci u azbuci ne razlikuju *s* od *z* ili *s* od *š*, kod ńih se ne može znati, jesu li pišući n. pr. *izpasti* ili *s ńim* hotjeli zapisati *ispasti, š ńim* ili možda *izpasti, s ńim*. Za to se u prijegledu pravopisa kod takvijeh pisaca ne navode primjeri, o kojima se ne može reći ono, poradi česa bi se ispisali. Takvi su pisci dakako izostavleni i u drugom dijelu ove radńe, gdje se daje prijegled konsonantskijeh kombinacija.

Mislio sam dobro učiniti, ako kod svakoga pisca rečem najnužnije, kako upotreblava akcente i koje glasove udvaja naznačujući tijem dulinu ili kratkoću slogova. Koliko su god nepotpuni moji navodi pod te dvije rubrike, ipak držim, da sam jedno s ńima postigao: tko ushtije poslije ove radńe na tanko izučavati istoriju kvantitete i akcenta našega jezika, moći će iz ove radńe vidjeti, u kojijeh mu pisaca treba kupiti materijal, a u kojijeh ne treba, jer se svuda vidi, koji pisci imaju malo akcenta ili možda nikakvijeh, isto tako, koji rijetko ili nigda ne udvajaju znakova; a s druge se strane kod drugijeh pisaca vidi, da je u ńih obično ili jedno ili drugo ili oboje.

PRVI DIO.

BERNARDIN SPĻEĆANIN.

1495.

Euangelia & epistole cum prephationibus & benedictionibus per anni circulum in lingua yllirica feliciter expliciunt; emendata & diligenter correcta per fratrem Bernardinum Spalatensem. Impressum Venetiis per Damianum Mediolanensem. Anno D. MCCCCXCV. die XII. Martii.

Te riječi stoje na kraju kńige. Naslovnoga lista nemaju do sad poznati eksemplari. Vidi u mome izdańu Bernardinovu lekcionarija, str. V.

AZBUKA.

c = ç: otça, vcenyçi, reçi, puniça, lyçimiri, nyçiçe (t. j. ,ničice'); — c: ſuncu, miſecu, otca, obucimo, pucahu. Kašto se nalazi znak z, ali vaļa znati, da je često slagač preokrenuo znak za z (5), da bi dobio znak ç (ç), pak je ńekoliko puta zaboravio preokrenuti znak z: ozchuargneni (t. j. ,ockvrńeni). — **č** = ç: ça, viçgna, poçalo, riçi, veçer, çuyahu; — c: ucenikom, pocnu, ciniti, ſuidocastuo, zac (t. j. ,za č'), neciſtochie. Kašto se nalazi i znak z: ueliza ſtuom (t. j. ,veličastvom'), ali kako je do toga došlo, vidi se iz onoga, što je rečeno pod **c**. — **ć** = ch: Noch, greduchi, gouorechy; — chi: cichia, kuchie, hochiu, vrachiayuchi, plachia; — chy: vrachya, ditichya, yſchyuchy (t. j. ,išćući'); — k: ſteki (t. j. ,stećí', stando), Buduki, fsemogukij, mogukſtuom, nemokna; — ki (veoma rijetko): nekie (t. j. ,ne će'). — **h** piše se gotovo svagda znakom h, ali se ńekoliko puta — možda griješkom — nalazi ch: ſtuorich (t. j. ,stvorih') 4*a*, nemochich (t. j. ,nemoćih', loc.-pl.) 11*a*, 11*b*, cruch (t. j. ,kruh') 14*a*, ffich (gen.-pl. omnium) 52*b*. — **i** često se piše znakom i: vrime, priti, tebi, ciniti, piſana, ali je običan i znak y: yſus, ymiti, ryci, nemochy, puſtygnu (,pustińu'), vryme. Tako se i u majuskulama nalazi ne samo I, nego također Y Znak je j rijedak: juan (,ivan' t. j. Ivan), j (,i', et). — **j** = i: iure, moia, iachoua (,jakova' t. j. Jakova), xaiati (,žajati'), bratio (,bratjo'); — y: yeſt, yere, yednomu, yure, pityu; — g: oruſge, ſuogim,

pogledagte (,pogledajte'), boxge, ufange, tuoyog (,tuojoj'); — često se ništa ne bileži: biahu, napyemo (,napijemo'), prialy, prolie. Rijetki su znakovi j, gy: jakoſti, gyere. — **k** = k: kada, iſukarſta, zakona, kameniem, çrijkua (,crikva'); — c: cripoſti, docle, crayu, corena, ocupati; — ch: morſchoga, chada, prilichu, nauch, dotachnuti. Sasma se rijetko nalazi znak h: yazih (,jazik'), ali to je valada griješkom mjesto k. — **kv** = ku: lokuu (,lokvu'), neoçkuargnen; — chu: crichuom, crichui; — qu: loquom, loqua, loquu, crique. — **ļ** = gl: zemgli, craglefſtuo, zemglu, neuoglnu, cragl (,kraļ'), glubechi; — gli: gliudi, zemglia, gliubezan, poſtafgliena; — gly: moglyahu, voglye, nauciteglya, gibglye, maglyahni. — **ń** = gn: gnim, pocignu, pomagnchati, oçkuargnuyu, progagnati, oggna (,ogńa'). Posve je rijetko gni: pomgnia. Nekoliko se puta nalazi ngn, ali po svoj prilici je to po krivom etimologičkom pravopisu: dangne (,dańe', diurnae), ſuagdangnemu (,svagdańemu'), naypochongnemu (,najpokońemu', ultimo). Tu se pisac zaveo riječima da*n*, napoko*n*. — **ŕ** = ar: ſuarhu, miloſardya, parſt, karui (,krvi'), martue. — **s** = s: samijm (,samim'), sluxaſſe, danas, vas, sijna (,sina'), stol; — ſ: ieſt, ſada, naſ, poſlan, yeſam, vidiſmo. Veoma su rijetki znakovi ſſ, zſ: ſſablazan 14*b*, ſſamih 15*a*, yzſluſbeniz (,i službenic'), zſuezal (,svezal'). U majuskulama je S: Sada. — **sv** = su: suoy (,svoj'), suite, suidoçaſtuo, suami (,s vami'); — ſu: ſuoga, ſuomu, ſuarhu, ſuetomu, ſueta, ſuitloſt, ſuami (,s vami); — ſſ: ſſetoga, ſſacha, ſſeto, oſſetitegl, poſſetilli, ſſoga, ſſami (,s vami'), ſſeçere (,s večere'). Sasma je rijetko sf: sfeta. — **š** = s: prominis, nas, budes, gimas (,jimaš'), seſt (,šest'); — ſ: priſlo, boglſa (,boļša'), poſluſni (,poslušni'), popiſe, ſeſto (,šesto'); — ſc: naſce, naſcemu, gouoraſce, Uſtaſſci (,ustavši'); — ſſ: uaſſe, biſſe, duuſſu (,dušu'), rechoſſe, yzuedeſſ (,izvedeš'), vſſyma (,ušima'), ſſagliu (,šaļu'); — sſ: znasſ, yosſ, nasſ, dusſ (,duš', animarum); ſſc: naſſcega, yſchuſſceuati (,iskuševati'), naſſcemu. Posve je rijetko ſs: vaſs. U majuskulama mjesto ſ stoji S. — **t** = t (gotovo svagda); sasma je rijetko th: ſath (favus) 58*a*, opeth 58*a*, odmethnimi 104*a*. — **u** obično se piše znakom u, U (majusk.), ali se dosta često nalazi v: vſta (,usta', os), vſſyma (,ušima'), vuodi (,u vodi'), vuyri (,u viri'), vfanye (,ufańje'), vueſſelye (,u veselje',) vſſachoy (,u vsakoj'). — **v** = v: vidi, velikim, vaſda, vitar; — u: uerouali, dauati, uiditi, tuomu, prauda, Zdrau; — f: narodof, pukof, ofde, darf (,drv', lignorum), ofdi, prafdi, neprafdenijk, zdrafje, blagoſlof; — uf: oufna (,ovna', arietem), gubaufci (,gubavci'), praufde, poglaufye, proſlauf-

glienye, ſinouf, grihouf, karuf (,krv'). U majuskulama na početku = U: Uazmy (,vazmi'). — **z** = z: blizu, znate, zubi, razuma, obrazom; — ſ: ſnayte, poſna, uſduignite, ſuiſdah, ſuaſſe (,zvaše'). Veoma su rijetki znakovi ç, zſ, ſz: raçlogu, zſlamenia, vzſdaiu, raſzmiſgliayuchi. Što se nalazi ç za z, to se dogodilo tako, što je slagač preokrenuo z (ʒ), koje je po tomu izišlo ç (ç). — **ž** = x: blixe, xaloſt, lexanyu, xiuotu, muxa: — z: bozyega, boze, zelim, ziuot, krijz. Rijetko je ſ: boſye, uzmnoſiti, ſluſbenici (,službenici'), a još je rjeđe ç: ſluçbenijch (,službenik'); — o znaku ç vidi pod z.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: otaac (gen. plur.), staal (particip), naas, saam, raaba (ancilla), graad, lakaat (gen. plur.), poslaan, govoraah (dicebam), vaam (vobis), glaas, laaž. — **bb**: tebbe, da bbi, gubba, nebba, zlobbe. — **cc**: bocci (lumbi), recci, jazicci. — **čč**: rečče (dixit), počče (coepit), mačče (gladios), mačča (gladium), očči, poččalu (principio), proroččica, plaččem (instr.-sing.), oččitoval. — **ćć**: ,pecchi' (fornacis), ,rechchi' (dicere), ,pichchiu' (escam), ,nochchi' (noctis). — **dd**: jedda (num), buddi (esto), sadda, viddi (vidit), padde (cecidit). — **ee**: minee (3 sing.), svršee (3 plur.), budee (3 sing.), mnogee (multos), budeemo, meed, slobodnee (liberas), peeć, tebee (te), začeet (conceptus), peet, deseet. — **ff**: uffa (sperat), uffanje, uffati (sperare). — **gg**: oggań, bogga, boggu, da gga (ut eum), ovogga, neggo. — **ii**: (obično se piše ij): vsakii (omnis), kii (nom. plur.), priipravna, riič, tii, oslobodii (3 sing. praes.), pastiir, podložiim (1 sing.), priidee (3 sing.), sviit (mundus), otvorii (3 sing.), miir (pax). — **kk**: takko, zrakki (radio), rekku (dicam), bokke (lumbos). — **ll**: dilla (opera), alli, mallo, velle (valde), pallo (particip od ,pasti'), molle (orant), dolli (deorsum), pogubilli. — **nn**: onni (illi), menni, ranno, punni (pleni). — **oo**: doom, too, boog, hudobnoo (neutr. adiect.), vood (aquarum), jakoost, miloost. — **pp**: uzvappi (3 sg. aor.), opprostii (3 sing. praes.), konoppa (gen. sing.). — **rr**: gorra (mons), terre (atque), jerre (quia), morre (potest), mirru (mensuram), gorre (montes). — **ss** (piše se: ſſ): jessu (sunt), pissam (scriptorum), vesselite sse, nissam (non sum), jessam (sum), bude sse (scil. zvati), missec, glassom (voce), spassiteļa, da sse (scil. ganete), pissano (scriptum), ossam, telessa (corpora). — **tt**: obratti (inf.), bitti (esse), matti (mater), putti (плъти), vittar, bratta. — **uu**: puut (via), pojduu (3 plur.), puuci (populi), pruut, poguubitti (inf.), puuk (po-

pulus), ruuk (manuum), ńuu (eam), puun (plenus), priduu (3 pl.), duuh (spiritus), moguuć (potens). — **žž**: božže (vocat. sing.)

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: otribci (purgamenta) 87*b*. — **bć**: općahu 28*a*, općinu 60*b*, općenje 65*a*, 82*b*, 104*a*, općini 84*b*, općenimi 96*b*, općeno 100*b*, općinam 102*b*. — **bh**: obhojahu 64*b*, obhodi (3 sing.) 67*a*. — **bs**: obslužiteļ 2*a*, obsluževati 17*a*, 17*b*, 18*b*, 31*a*, 63*a*, obslužujući 18*a*, obslužuju 24*b*, 34*b*, 59*b*, 85*a*, obsluži 34*a*, 93*b*, obsinu 5*a*, 19*a*, 78*a*, obstupiše 35*b*, podobstvo 52*a*, osobstvu 96*a*. — **bv** obično se piše fonetički: obeseli 46*a* itd., ali se nalazi i etimologički: obvi (3. sg. aor.) 41*a*. — **ct**: octa 40*b*, 43*b*, 46*b*, 102*a*. — **čt**: počteno 2*a*, čtovati 2*a*, 3*b*, 73*b*, čtuju 2*a*, 34*a*, počtovana 6*b*, počtenje 7*a*, 27*a*, 51*a*, 71*a*, počtenjem 9*a*, čtujući 14*b*, počtenju 19*b*, pročtil 25*a*. — **ćst**: mogućstvom 96*b*. — **dc** etimologički: srdca 2*b*, srdcih 6*a*, 10*a*, srdcu 16*b*, mladca 6*a*, mladci 37*a*, 64*a*, 65*a*, sudci 24*b*, 55*b*, sudcem 28*a*, 40*a*, sudcu 40*a*, sudce 55*b*, hodcem (viatoribus) 50*a*; — fonetički: srce 5*b*, 47*a*, 57*b*, 66*b*, 91*b*, srci 35*b*, 36*a*, srca 51*a*, 58*a*, 62*b*, srcem 57*b*, 70*b*, srcih 68*a*, 74*a*; — složeno: srtca 7*b*, 11*b*, 13*a*, 21*b*, 26*a*, srtce 8*a*, 13*a*, 14*b*, 18*b*, 26*a*, srtcu 8*b*, 13*a*, srtcem 11*b*, 13*a*, 18*a*, 90*a*, srtcih 84*a*. — **dč** etimologički: mladče (voc. sing.) 32*a*; — složeno: srtčenom 52*a*. — **dčb**: sržbe 2*a*, 71*a*, sržbi 9*b*, 56*a*, sržbu 18*b*, sržba 19*b*, 24*a*. — **dd** etimologički: oddiļuje 21*a*, oddili 82*b*, 87*a*; — fonetički: odavńih 74*a*. — **dh**: nadhodi 2*b*, nadhajaš 104*b*, odhojaše 7*b*, 25*a*, 62*a*, odhodil 26*b*. — **dk** etimologički: odkupļenje 2*a*, 7*b*, 12*b*, 21*a*, 34*a*, odkupi 5*a*, 7*b*, odkupil 20*b*, 78*b*, odkupiti 51*a*, podkopaju 13*a*, podkopati 91*b*, 92*a*; — fonetički: slatkosti 53*a*, prislatke 79*a*, slatke 91*b*. — **dp**: odpusti 17*a*, 36*b*, odpušćaju 36*b*, odpušćenje 38*b*, 50*a*, 87*b*, odpuste 60*a*, odpravi 23*b*, odpraviše 82*b*, odpade 80*b*. — **ds** etimologički: nemilosrdstva 14*a*, ļudska 20*b*, ļudski 67*b*, 102*a*, odsudi 30*a*, odsiče 48*a*, odsici 85*a*, podsići 74*b*; — složeno: α) ļutska 2*a*, 6*a*, 80*b*, ļutskoj 8*b*, ļutskomu 12*b*, ļutske 26*a*, ļutskimi 85*a*, ļutskoga 99*b*, nesklatstvo (discordia) 4*b*, gospotstvu 22*a*, gospotstva 96*a*, gospotstvom 96*b*; β) ļudcku 38*a*, ļudcke 52*a*, ļudcko 60*a*, ļudckomu 60*b*. — **dš** etimologički: padši 8*a*, 15*a*, padše 37*b*, 56*a*, 76*a*, slobodšćinom 29*a*, slobodšćinu 60*b*, slobodšćini 67*b*, došadši 101*a*, zloćudšćinu 59*b*, neplodšćina 98*a*; — složeno: α) odišadče 2*b*, 40*a*, prišadči 8*a*, 9*b*, 16*b*, 32*a*, izašadči 10*b*, 85*a*, izašadče 39*b*, 64*b*, 70*a*, 75*b*, pošadči 22*b*, 23*a*, 101*a*, pošadče 38*a*, 56*b*, 59*a*, 62*b*, padči 31*b*, došadče 35*a*, 67*a*, našadče 39*b*, 57*b*; β) prišatči 7*b*, 87*a*, izašatče 17*a*, izašatči 26*b*, 83*a*, našatči 31*b*, pošatči 41*a*; γ) slobotšćinu 99*a*; δ) pačši 56*a*, pačše 72*b*. — **dt**: odtisnul 67*b*. — **gč**: lahčinu 75*b*. — **gk**: lahka 52*b*. — **gš**: etimologički: odvrgši 5*a*, odvrgše 61*a*, vrgše 40*a*; — fonetički: odvrkši 102*a*. — **kb** etimologički: k blagu 11*b*, k bogu 13*b*, 16*a*, 59*a*, k bludnici 96*a*; — fonetički: g bogu 7*a*, 94*b*. — **kč**: mehčinami 2*b*. **kg**: k gospodinu 3*b*, 13*a*, 32*a*, 54*a*, k grebu 57*b*, 59*b*, k goram 77*a*. — **kk**: k kraļu 25*a*, 29*b*, 35*a*, k kući 47*b*, k kostem 55*a*. — **mč**: zamčice 37*a*. — **nb** etimologički: hinbeno 23*b*, hinbu 59*b*, hinba 60*a*, hinbenoga 103*a*; — fonetički: himbeno 30*a*, 38*b*, 41*b*, himbe 59*b*. — **nn** fonetički: jistina (vera) 6*a*, istino (verum) 33*b*, jedanadeste 57*b*, 62*b*, 64*a*, 70*a*; — češće se nalazi pisano nn, ali se ne može reći, da li je pisac tijem nn hotio tu i tu riječ napisati etimologički ili je hotio označiti kratkoću vokala što stoji ispred nn, takvi su ovi primjeri: jistinno (verum) 6*b*, 79*a*, 82*b*, jistinni (verus) 20*a*, 51*a*, jistinna (vera) 32*b*, 79*a*, jedannadeste 22*a*, pricinnoga 41*b*, dannica 51*b*. Isporedi jistinan (verus) 20*a*, 30*b*. — **ńc** etimologički: jańca 6*b*, 47*b*, jańcu 7*a*, jańce 88*b*. Isporedi: janca 47*b*. — **ńš**: mańšega 34*b*, mańša 52*a*, mańši 91*b*. — **sb**: zbirahu 27*b*, 48*a*, zbor 39*b*, 42*b*, zbude (se) 46*a*, z bratom 22*b*, z bludnicami 24*a*, z bogom 79*a*. — **sd**: vazda 19*a*, 20*a*, 30*b*, 38*b*, 96*a*, zdola 20*a*, združuju 51*b*, združio 96*b*, vazdan (t. j. vaz dan — tota die) 10*b*, z dvi 28*a*, z dvanadeste 42*a*, z duhom 50*b*, 98*a*, 104*b*, z drugim 90*b*. Kašto se ne zna, je li pisańe etimologičko ili je fonetičko: ‚uafda' 2*b*, 86*a*. — **sg**: zgora (desuper) 4*a*, 33*a*, 49*a*, 65*a*, zgrišil 17*b*, zgrozi (se) 33*a*, zgodila (se) 57*a*, zgodi (se) 78*a*, z gore 19*a*, 30*a*, 90*b*, z greba 33*b*, 56*b*, z gospodinom 65*b*. — **skn** etimologički: tisknoći 90*a*; — fonetički: zatisnuvši 6*a*, pritisnu 11*b*, 23*b*, stisnula 29*a*, stisni 68*a*, istisneš 99*a*. — **sń**: š ńim 33*a*, 34*a*, 36*a*, 37*a*, š ńom 33*a*, 38*a*, š ńimi 39*a*, 67*a*. — **ss** etimologički: s Stipanom 6*a*, s sini 21*a*, s sobom 24*b*, 25*a*, s Samaritani 27*a*, s sinom 29*a*, s sramom 72*a*; — fonetički: naste (‚nas ste') 38*a*, slugami (‚s slugami') 39*b*. — **stb** etimologički: jistbine 22*b*; — fonetički: jizbine 22*b*, 23*a*. — **std**: šestdeset 55*b*. — **stm**: ustmi 4*a*. — **stn** etimologički: oblastnik 9*b*, napastnik 11*b*, 15*a*, prišastne 34*a*, prišastnoga 100*a*, koristne 79*a*; — fonetički: oblasnik 9*a*, žalosnu 14*b*, žalosna 39*a*, 42*b*, žalosnim 51*a*, žalosni 57*a*, usne (labia) 68*a*, 90*a*, osnu (stimulo) 78*a*, vrsnikov (gen. pl.) 82*b*, namisnikov 96*a*. — **sz**: s zada (‚fzada') 36*a*, s zemļe

58b, 72b. — **sž** etimologički: s žučju 43b; — složeno: z ženami 7a. — **štb**: uvižbani 99b. — **tb**: ženitbeno 96b, ženitbenom 96b. — **tc** etimologički: otca 2a, 3a, 13b, 15b, 87a, otcem 5b, 18a, 26b, 31a, 57b, otcu 10b, 13a, 22a, 26a, 36a, otci 10b, 17a, 27b, 63b, ditcu 16a, ditca 102a, bogatca 21b, dobitci 34b, 52a, vrutci 35a, 52b; — fonetički: oca 34a, 36a, ocu 50a, 92a, oci 66b, dice 37a, 40b, 46a, dicu 77a. — **tč** etimologički: otče 7b, 21b, 23a, 25a, 33b, otčina 17a, 17b, 23a, otčinih 22a, otčino 62a, krotčiñi 36a, krotčina 71a, ditčica 86a; — fonetički: očini (,ocçini') 68a. — **td**: petdeset 34b, 36b, 52b, 58b, devetdeset 67a. — **ts** etimologički bratsku 9a, bratstvo 60b, 67b, prokletstvo 22b, bogatstva 65b, 89a; — fonetički: α) proklestvo 22b; β) stanovictvo (firmitas) 51b; — složeno: nasladitce (,nasladit se') 64a. — **vc**: ovce 35b, 60b, trgovca 36b; — pored toga nalazi se pisano i -fc-, ali to ne će biti fonetičko pisañe, nego se tu f ima čitati kao v, vidi naprijed u prijegledu azbuke pod v: vladafce 8a, vladafci 16a, vladafcem 46a, 84b, ofce 15a, 60b, gubafci 25a. — **vl**: postavlenih 9a, ostavlaju 36b, pozdravlati 43b; — nalazi se pisano i fl, gdje se f ima čitati kao v: blagoslofléna 3b, slaflahu 4a, ustafla 4b, ozdraflu 9b, ozdraflaše 26b, ožiflevati 70b. Isporedi: ,poſtaufglien' 9b, ,oſdraufglyen' 13b. — **vn** piše se -fn-, ali se tu f ima čitati kao v: slafnih 4a, rafne 9a, redofniku 9b, dušefno 12b, duhofna 59b, protifnika 18b, brfno 66a. Isporedi ,daufno' 5b, ,pripraufno' 35b. — **vñ** piše se -fn-, ali se tu f ima čitati kao v: vikofñe 12b, vikofñem 84a, vikofñega 96a. — **vs** etimologički: kralevstvu 39a, kralevstvo 42a, 64b, 71a, 90a, popovstvo 59b; — fonetički: kralestva 62a. Nalazi se pisano veoma često fs, ali se tu f ima čitati kao v: kralefstvo 2a, 10a, 24b, 48b, 90b, kralefstva 5b, 11b, 16a, kralefstvu 9b, fsi (omnes) 3a, 5b, 15b, fsake 5a, fsakoga 6a, fsega 7a, 10b, fsaka 10a, 12a, fsaki 24a, 33a, dobrostifstvo 5b, popofskim 6a, popofske 22b, popofstvo 59b, difstva 7b, židofski 8a, židofskomu 19b, 22a, prilubodifstvu 29a. — **vš**: odgovorivši 2b, uzdavše 42a, svezavše 43a, 48a. Veoma se često piše također fš, ali se i tu f ima čitati kao v: odgovorifši 2b, ustafši 3b, pokleknufši 6a, obratifši 6b, skupifši 8a, otvorifši 8a, razdrfši 22a, slišafši 23a, darofščine 9a, protifščine 27a. — **zc**: razcijuje 79b. — **zč** piše se tako, da se ne zna, je li *zč* ili je *žč*: ,razcyni' 30b, ,razciniti' 36a. — **zh**: uzhodimo 12a, 21a, uzhodeći 16b, 21a, izhodi 26a, izhojahu 26b, izhojaše 90b, izhodeći 103a. Kašto se ne zna, je li *zh* ili je *sh*: ,yſhodij' 15a. — **zk**: razkovati 3a, izkusite

8b, izkrñega 9b, 17a, izkušujte 19a, izkušuje 80b, uzkrsne 19a, izkrñim 26b, uzkrsnul 32b, 95a, izkoreni 99b. Kašto se ne zna, je li *zk* ili je *sk*: ,yſchargnega' 14a. — **zp**: izpovidil 2b, izpravlena 4b, izpunilo 7a, izpuñuje 9b, izpustila 28a, izprošeno 99b, brezputna 3b, razpade (se) 40b, 46b razpuknu (se) 80b. Kašto se ne zna, je li *zp* ili je *sp*: ,iſpouida' 2b, ,iſpital' 7a. — **zs** etimologički: razsrdil 7a, razsrdiše 16a, 21a, 38b, razsrdivši 24a, 25a, razsrdi 68a, razsutje 7b, 99b, razsuti 18b, razsul 24a, razsudim 28b, razsiče 28b, razsipal 69a; — fonetički: rasap 19b, rasrdi 74b. — **zš**: razširi 4a, razširevati 8a, razširuju 20b, ulizše 16b, 17a, 24b, 39b, ulizši 78b. — **zt**: izteče 51b, uztrplenje 89a. Kašto se ne zna, je li *zt* ili je *st*: ,yſtoka' (orientis) 4a. — **zz** etimologički: uzzove (3 sing.) 64a, 65a; — fonetički: izemle (,iz zemle') 74a. — **zž**: razžeže 56a. — **žc**: ,ſtraſçi' (vigiles) 56b — ne zna se, ima li se čitati *žc* ili *šc*. — **žć** etimologički: lupežćine 26b; — fonetički: otešćali 39a, lupešćine 35b. — **žk** etimologički: težkom 85a; — fonetički: teška 20b. Kašto se ne zna, je li *žk* ili je *šk*: ,muſchoga' 6a. — **žt**: množstvo (,mnozſtuo') 9b, 18a, množstva (,mnozſtua') 11b, 18a, vitežstva (,vitezſtua') 12b. Kašto se ne zna, treba li čitati *žt* ili *št*: ,mnoſtuu' 2b, ,mnoſtuo' 5b, 8a, 12a. (Na takvijem je mjestima štampano u mome izdañu: mnostvo, vidi tu riječ u M. Marulića).

NIKOLA RAÑINA.

1507.

I h S 1507. adj 20. oct.

Ta slova stoje sasvijem na vrhu 1. strane rukopisa, o kojemu potañe vidi: Stari pisci hrvatski 2, str XIII.[1]

AZBUKA.

c = z: tuſizu (,tužicu'), zujtje (,cvitje'), uencjaz (,venčac'), ſunza, chonzu, dotezi. Rijetki su znakovi c, ç: procjp (,procip'), cjch (,cić'), çarno, çich. — **č** = cj: dracju, cjaſ, ſchoncjaua (,skončava'), cjlouicha (,človika'), recje; — c: cemer, ſunacze, ſardacze, rjc, ujcno (,vično'), naucjl (,naučil'). Rijetki su znakovi ci, zi, ç: ciaſ,

[1] Budući da slabo tko ima priliku vidjeti dragocjeni taj rukopis, za to ovdje ogleda radi ispisujem 380-u pjesmu, koja se nalazi na strani 160b, 161a, 161b, a u Jagićevu je izdañu štampana na strani 105:

ſarziano, ſaç (‚za č‘). — **ć** = chj: chjutjm (‚ćutim‘), uhjchjen, vechju, neſrjechje; — ch: uechj (‚veći‘), moch, uech. — **đ** = gi: ſagioh, goſpogie, ujgiu (‚viđu‘), pogiu, mlagiahta; — g: uig (‚viđ‘), pog, goſpoge. — **f** obično se piše f: ufanje, ufam itd.; ali se pored toga nalazi također ph: upha (‚ufa‘), zaphtj (‚cafti‘), zaphte (‚cafte‘), prozaphtj (‚procafti‘). — **i** = i: hip mnoſih itd.; — j (veoma često): moljm, ujditj (‚viditi‘), ljcze (‚ličce‘), ſljdjtj (‚sliditi‘), prjſuitlj (‚pri-svitli‘). — **j** = j: nemoj, chojoj, moja, rajſchu: — i: iur, ia, ieljn (‚jelin‘), tuoia, moia. Kašto se ne biļeži nikako: nje (‚nije‘), mje (‚mi je‘). — **k** = ch: tacho, ocholo, chacho, iach, ſchut; = c: crjpos, dicljze (‚diklice‘), tacmen, ſcroueno, con. — **ļ** = glj: boglje, gljuuenj, obgljubit, ſceglja (‚żeļa‘), neuoglja; = gl: ſceglnj (‚żeļni‘). — **ń** = gnj: gnje, napugnjen, gnjom, mgnjah; = gn: nagn (‚na ń‘). — **ŕ** = ar: garlo, obarnut, tarpglju, ſmart, uarhu; = r: umro. — **s** = s: suoj, ces, ures; = ſ: ſlauno, uaſ, goſpogiu, choſu (‚kosu‘), radoſ, ueſelj (‚veseli‘). U majuskulama se piše S. — **š** = ſ: moreſ, ioſ, ſto, poſtedjl, oſtaugljaſ; = ſc: ioſc, lipſcu, ujdiſc, ſcto; — kašto se nalazi ſcj: noſcju. — **u** = u (u minuskulama), V (u majuskulama). — **v** = u: ueſelo, uan, glauu (‚glavu‘), ſuoj, pra-

Prj bjela ruſcize. moljmte gljuueno
pod uij tej choſize. gdj godi ſcroueno
A ſtatj tuj nemoj. ioſ moglju boga dil
ſaſto mni ſcjuot moj. da njecha gorſcha ujl
Cha gljudj otraujt. iedjnjm ulaſom moſc
poſlj czniſ oſdrauit. otraugljen tchobij ioſc
Satoj pog ureda. nechaſe neſmamj
tcho tebe pogleda. ſaſlatjm choſamj
Ter tj nech bit prjroch. mnu tuoja ljpota
daſ chratjt bude ſroch. od tuoga ſcjuota
Ar mramor ichamen. tchoje taj usebj
gljuenj ter plamen. pri cechal ſad nebj
Tcho nebj ſcjuot ſuoj. uſcegljah ochjutjl
gdiſeie obraſ tuoj. ruſcizom ſamutjl
Ter chacho ſunacze. ſia megiu choſami
da ſuacho ſardacze. prozujlj ſgroſamj
Nebjh uil ſtuar nouu. tue ime cho ſloue
ſerenom daſouu. pomoru da ploue
Sac gnje prjljcha utebj ſua ujdj
ljpoſtj ueljcha. choioj ſuit ſaujdj
Chomuſe ne tarſe. ſuſdjhom iad harlo
chada tj raſ uarſe. choſize njſ garlo
Tertjſe ſuachj pram. ponaſe raſdjlj
ſato ia ſada ſnam. naj uechje ſto zujlj

uedno, gljubau; u majuskulama = V. — **z** = ſ: uaſmi, ſora, ſelen, obraſ, ſlata, groſno; = s: sa, obras. — **ž** = ſ: druſbu, ſluſbu, ſeljm, poſluſih, ſdruſenje; = ſc: ſcelechj, ſluſcenye, ſceglnj, moſce, tuſcbu; = ſcj: tuſcju, tuſcjan, ſchjudih, ſuſcjan, ſcjaloſno; = ſg: boſge (‚bože‘), moſge (‚može‘), ſgiuot, ſgaljm, ſgegljah (‚żeļah‘). Posve je rijetko ſgi: ſgialos (‚žalos‘). — **ѣ** = je: proljetje, ſceljet (‚željet‘), ljepoſ, ljeua (‚lijeva‘), bljed; = ie: pieſnj (carmina), bielo. Često se nalazi po zapadnom govoru i: ljp (pulcher), rjc (verbum), ujcno (‚vično‘).

UDVAJAŃE SLOVA.

čč: očči (oculi). — **ll**: mille, sille, tolli (tam), otolli (inde), alli (sed), mallo (parum), pčella. — **uu**: kuuf (olor).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

Budući da N. Rańina ne razlikuje *s* od *z* ni *š* od *ž*, za to se u ovom prijegledu ne biļeže primjeri, gdje prijedlozi *iz*, *raz*, *s*, *uz* čine s konsonantom iza sebe asimilaciju u izgovoru. Kada n. pr. Rańina piše ‚ſdruſcj‘, to se ne zna, je li ‚sdruži‘ ili je ‚združi‘; isto tako ‚raſpuſtj‘ ne zna se, je li ‚raspusti‘ ili je ‚razpusti‘ itd.

Saſto urat ioſ bjegli. croſ ulaſe naſiru
neg bjegljom gdj giglj. ruſcjzom iſujru
Opetmj miſlj ſue. napamet ioſ gredu
da ſmiſgljam choſi tue. iach ſlato ſto predu
Lipſeſu ner iſrech. moglabj ſujſ moja
draſeſu menj uech. neg bjſer obroja
Draſeſu menj ioſ. ner drago chamenje
poljzu momu moſ. toj ujdjt ſlamenje
Iſrechj ſue nechju. nuſam ia ſtanoujt
ſamoju neſrjchju. bogtje daroujt
Arteje ochrunjl. ljepotom od ſlaue
itacho napunjl. radoſti giſdaue
Ter tachu ljepu ſtuar. tcho more neſceljt
ſachuſe njchadar. nechju ia ueſeljt
Sac mje ſcjuot gljut. potrjebno ſljdjtj
dochliſe utuoj ſchut. nebudem ujditj
Dochole ſtrjl onu. nebudeſ ſtuorit ljch
cha cjnij da tonu. uſcegljah uaſ moj ujch
Cha cjnj datraju. utuſbj beſ broja
chacho ual ochraju. uchom nij pochoja
Doj boſce ſua crjpoſ. mogljenje uſliſcj
ter oua cjn ljpos. da iad moj utjeſcj
Inacho umjram gljuuenom boljeſnj
acholj neſbiram. bogljeſnj gljubeſnj.

bć: općit 6a, opći 38b, općeno 90b, općene 97b, općenu 97b, općini 224b. — **bh**: obhodim 114a. — **bk**: dubka (gen. sing.) 95a, ļubko 13a, 102a. — **bs**: robstvu 11b, 13a, obslužit 14b, 38b, 48b, 127b, 172b, obslužih 173a, 212b, obsja 35b, obsiva 99a. — **bt** etimologički: obtjeca 23a, obteče 28b, obtječe 29a, 84b, obtekoh 93a; — fonetički: opteče 51a, 109a, opteći 91a. — **bv**: obvila 61a. — **ct**: ctiše (florebat) 54b, 128b, procte (effloruit) 179b, recte (dicite) 256a. — **čc**: ličce, ličca, srdačce, srdačca, sunačce, sunačca — sve veoma često. — **čt**: počtenje 7b, 52b, 56a, 87a, 171a, počtenjem 153a, počtenja 219a, počteni 36b, 95b, počtenu 126b, čtiš 19a, 29a, čtit 55a. — **dc** etimologički: srdce 31b, 34a, 53b, srdca 71b, 146a, 229a, srdcu 99b, srdcem 4b, 23a, 121b; — fonetički: srcu 33a, 60a, 103b, srcem 35b, 52a, 107a, 133a, 148a, srce 71b, 148a, 149b, 188a, 248a, srca 116b, prislacim (perdulci) 102a. — **dč**: srčanim 12b, srčano 23b, 85a, srčani 223b. — **dd**: odahnut 90b, 94a, 103b, 229b, odahnem 99a, 251a, odahne 100a, odahnuh 250a, odiļam (se) 156b, 157a, odijelila 157b, odili (3 sing.) 268a, odavna 36b. — **dh**: podhibno 53b, 120a, 127b, podhibe (gen. sing.) 94a, 104a, 107b, nadhodi 73a. — **dk** etimologički: odkli (unde) 72a, 222a, hladkom (instrum. sing.) 133b, odkupi 134a; — fonetički: slatko 43b, 168a, 202b, 208a, 231b, slatki 48b, 108b, 120a, 209a, 241a, slatku 62a, 133a, 251b, slatka 113a, 185a, 196b, prislatku 252b. — **dp**: odpravļam 35a, odpravļaš 36a, odpravļa 40b, podpuno 41b. — **ds** etimologički: ļudskih 52a, ļudski 112b, 182a, nadsiva (3 sing.) 24a, odslah 54a, odsijeva 75a; — složeno: ļudcskoga (‚gludzſchoga') 119a. — **dt** etimologički: odtole 31a, 74a; — fonetički: otoli (inde) 14b, otrave (‚od trave') 148b, potvu (‚pod tvu') 269a. — **đt**: viđte (‚videte') 242a. — **gš**: mogši 41b; isporedi: povrhši 133b. — **jj**: koje (‚koj je') 8b. — **mm**: kojime (‚kojim me') 102b, 251b, istomi (‚istom mi') 133a, istome (‚istom me') 252a. — **nb**: himbe 225a, himbene 262a. — **nn**: nescjeno 71b. — **np**: stramputi 93a, stramputje 114b. — **ńš**: manši 228b. — **ss**: vasi (‚vas si', totus hic) 97b, 158a, svita (‚s svita') 99a, slugom (‚s slugom') 124a. — **stn**: radosna 39a, 218b, radosnim 125a, radosne 224a, žalosna 39a, 60b, 72b, žalosno 53a, 72a, 98a, 221a, 238b, žalosne 224a, izvrsne 75b, izvrsna 89a, 101b, 251b, jakosna 72b, usni (labia) 87b, kriposne 160b, kriposno 229a — **sz**: zvizdama (‚s zvizdama') 14a. — **tc**: smrce (mortis, gen. sing.) 39b, 111b, 180b, 189b, smrca (mors) 101a, 184a, kracim (brevi) 102a, mrca (mortui, gen. sing.) 105a. — **tć** etimolo-

gički: viditćeš 68b, znatću 141a, imatće 171a, bitćeš 221b, patitću 258b; — fonetički: vidjećeš 60a, 220b, 228b, želiću 239a. — **ts**: bogactvom 92a. — **vst** etimologički: kraļevstva 16a, kraļevstvu 13a, kraļevstvo 160a; — fonetički: kraļestvo 95b, 96a. — **vt** etimologički: cavtiše 160a; — fonetički: cafti (floret) 32b, 86b, 170b, 213b, cafteći 100b, cafte 170a, procafti 218b. — **zs**: besebe (‚bez sebe') 42a, besumńe (‚bez sumńe') 102a, 138b, isrca (‚iz srca') 184a, iskoči (3 sing.) 208b, 231b, rasrdi 246a, rasrđen 37a, rasrčen 261a, rastat 46b, 59a, 72b, 215b, rastasmo 210b, rastanku 53a, rastanak 32a, 186b, rastavi 30a, rastavļah 59a, rastavļen 185b, rastavit 67b, rasipa 91b, rasuzi 154a. — **zz**: bezlobe (‚bez zlobe') 73b. — **zž**: ražalih 53b.

MARKO MARULIĆ.

1521.

Libar Marca Marula Splichianina Vchomſe uſdarſi Iſtoria Sfete udouice Iudit u uerſih haruacchi ſloſena .... (To je osim drugoga na prvoj strani, a na zadńoj je ovo:) In Vinegia .... Nel Anno del Signor̃ MDXXI. Adi XIII Agusto.

AZBUKA.

č = c: naucni, recenu, obicaiu, cudnouatu, mec, zlocinca (‚zločinca'). — **ć** = chi: zlochiudi, uechie, cichia, tiſuchia, puſchial; = ch: mochi, noch, priurachaiuchi. — **j** = i: moi (‚moj'), iazicha, oboiega, meiu; = g: ſuogih, mogi, gizdechi, miligi; = 0: priati, plemenitie, pian. — **k** = ch: prichazati, proroch, cholicho, chada, diche. — **kv** = qu: ocquargneno, carquu, ocquarniſmo, cquara, tiqua. — **ļ** = gl: humigleno, zemglu, zadouoglno, glubau, chragl, moglahu. — **m**: obično = m, a kašto = ~: iazichõ, mladõ, pochlagnã, ſfetĩ. — **n** obično = n, a kašto = ~: priporucẽye, doſtoiã, ctouã, ſtãiu. — **ń** = gn: chgnige, magne, gnu, mgnaſce, gnegouim; na str. 73. nalazi se ‚napochongni' koje se ima čitati ‚napokońi', a *ngn* je napisano mjesto samoga *gn* po krivoj etimologiji; vidi i u Bernardina Spļećanina. — **ṙ** = ar: tarpezi, izuarſci, darzechi, cetuartoga, barze; = r: prostro (‚prostro'). potr (contrivit). — **s** = ſ: goſpodine, niſu, naſliduiuchi, uiſocho, ſabgla; = s (rijetko): nas, glas. — **sv** = ſu: ſuomu, ſuoga, ſuarſiti, ſuitline, ſuitu; = ſf: ſfoi, ſfachomu, ſfimi, ſfetignu, ſfetoga, ſfitla, ſfud, ſfirahu, ſfrimenõ (‚s vrimenom'), ſflas (‚s vlas'). Isporedi: Sfi. — **š** = ſc: naſcao, uaſcoi, proſclo ſcarani, uaſc; = ſ: ioſchie, godiſchie

taſchine; = s: ios, znas, nechies (‚ne ćeš'). — **u** u minuskulama = u, a u majuskulama = V. — **v** = f: ofdi, charfi (‚krvi'), fas (‚vas'), cufaiu (‚čuvaju'), martfi (‚mrtvi'), zfizd (‚zvizd', gen. plur.), protifna, carfom, cufati, uidif (‚vidiv'), chrif, glubaf; = u: tuomu, louechi, uele, prauu (‚pravu'), naprauiti, ziu (‚živ'), puſtiu (‚pustiv', partic.); = uu: uulas (‚vlas'), uulaſtiu, uulada, uulaſe (‚vlase'), uuruchine; u majuskulama = V: Viſocho. — **z** piše se uvijek z; što se kašto nalazi ſ, biće štamparske griješke n. pr. raſgledate 1, ggniſdo 58 — **ž** = z: ziuota, pobozno, bozgī (‚božjim'), ſluzba, podloze; — kašto se nalazi ſ, ali čini mi se štamparskom griješkom: ſloſena (‚složena'), uſdarſi (‚uzdrži'), darſi.

UDVAJAŃE SLOVA.

Marulić sasma rijetko udvaja slova i to samo ńekoja: **gg**: bogga 26. — **ll**: silla (vis) 15, pritilla (pinguis) 15, čilla 15. — **ss**: possede (obsedit) 17.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeni 21, općaše 67. — **bh**: obhode 17, 26, 30, 32, 45. — **bk**: obkićena 3, obkladaju 4. — **bs**: robstvo 22, nepodobstvo 53, obslužiti 22, obstupi 25, obsedoše 67. — **bt**: optiču 13, opteče 49. — **bv** etimološki: ļubvena 46, ļubvom 70, obvrgoše 58; — fonetički: obeseli 59, oblada 68, obratiti 73. — **čt**: počtovanomu 3, počtovani 3, počteno 4, čtovan 8, čtuje 12, 19, 21, 34, čtovahu 30, udovičtva 35. — **ćć**: reććeš (dices) 68. — **dc**: srtca 4, 37, srtce 35, 40, 49, 52, 56, srtcu 41, 75, srtcem 62, britci 12, 40, ritci 41. — **dč** fonetički: srčno 37; — složeno: srtčene 4, slatčinu 70. — **dčb**: sržba 24, 37, sržbu 35. — **dh**: odhodi 8, odhode 32, odhodeć 50, nadhode 22, nadhaja 35. — **dk**: etimološki: odkla (desecuit) 5, 6, 71, odklopi 42, odkriven 53, odkladam 43, odkide 73, odkle (unde) 55; — fonetički: slatko 7, 51, slatka 25. — **dp**: odpravi 5, odpraviše 9, odpusti 39, odpustil 43, odprvši 50, odpivahu 72, podpasali 14. **ds** etimološki: podstupi (3 sing.) 5, 28, podsede (3. sing.) 6, podsedoše 44, 67, odstupi 16, odsivahu 31, odsiva 51, odsići 40, pridgradske 5, gospodstvo 10, gospodstva 29, 47, uļudstva 42, uļudstvo 43, ļudstvo 30, gradskim 28; — fonetički: gospockoj 4; — složeno: gospotstvo 9, potsesti (inf.) 68. — **dsd**: odzdola 30. — **dsg**: odzgor 66, odzgori 72. — **dš**: pošadši 17, 38, 39, odašadši 39, 43. — **dt**: podtica 10, podtičući 54, odteče 49, vedte (ducite) 28, povedte 50. — **dž**: podžimaje (partic. praes.) 15. — **gč**: polahčat 33, olahča 60. — **gk**: lahkost 36, polahko 56. — **gš**: zavrgše 15, vrgši 53, odvrgši 68, dvigši 24, 69, 72, pomogši 59, strgši 68. — **gt** isporedi: nohat (gen. plur.) 58. — **kb**: g bogu 24, 26, 33, 36. — **kć**: hći 35, 43, 68, hćeri 39, hćer 39, 44. — **kd**: svagdan (quotidie) 21, 23, 70, g dragi 51. — **kg**: k gradu 28. **kk** etimološki: k kraļu 9, k kraju 18; — fonetički: mehka 56. — **kz**: g zemļam 24, g zemļi 46. — **mk**: zamkom 40; — **nb**: hinbeni 17; što se nalazi: ‚jedam bot' 17, to ne će biti fonetičko pisańe, nego griješka kao i: ‚jedam vlas' 60. — **nn**: istinni (verus) 7, dannica 62, dannice 73. — **ńk**: pomańka 39. — **ńs**: izvańskimi 3. — **ńš**: mańšim 19. — **sb** etimološki: sbrojit 24; — fonetički: zbori (nom. plur.) 6, 69, zbor 8, 28, 58, 66, zbroji (3 sing.) 12, zbrojahu 17, zbere (3 sing.) 20, zbiti 37, zbudit 61, z bedar 14, z bogom 16, 38, z božjim 23, z' bati 17, z blagom 67. — **sd**: vazda 4, 5, 11, 26, 40, zdola 14, zdile (lances) 65, združiti 73, z dvornim 3, z družbom 7, 38, z daleč 14, z ditcom 33, z divicami 44, z dobitjem 65, z deset 66. — **sg** etimološki: sgledaše 44; — fonetički: zgrišili 5, 26, zgubiti 5, 9, zgubih 18, zgube (3 pl.) 26, zgodi (se) 8., zgora 10, 14, 21, 29, 49, zgine (3 sing.) 27, 42, 45, zgrnu 39, zgledal 44, zgasi 70, z grajani 6, z gore 66. — **skń**: tišńi (artiores) 31. — **ss** etimološki: s Samarijom 9, s sobom 44, 69, 74; — fonetički: svojimi (‚s svojimi') 6. — **sš**: ponesši 4. — **stć**: upastće (cadet) 55. — **std**: zdence 5, zdenac 32, zdencih 32. — **stm**: ustmi 4. — **stn**: izvrsne 4, izvrsno 42, došasna 9, usne 33, kriposnih 44, radosna 52, radosno 59, 70. — **sz** etimološki: s zrakami 10, s zemļe 24; — fonetički: zada (‚s zada') 13, 45. — **sž**: s živinom 17, s životom 45. — **tb**: nidbi (‚nit bi') 16. — **tc** etimološki: ditce 3, ditca 24, 33, ditcom 33, 71, otci 24, 34, otca 38, otcem 39, cvitci (nom. pl.) 41.; — fonetički: Bnecih 1. — **tč**: ditčicu 21, otčev 53, otčevih 53. — **tć**: poslatću 9, služitćemo 19, umritće 19, imitće 23, viditće 27, živitćeš 28, bitće 29, 48, bitćeš 46, verovatću 49. — **ts** etimološki: bratstvo 30, poetskih 43; — fonetički: α) hrvacki 1, 21, splickomu 3; β) egipski 16, 24, egipske 39, egipsku 39. — **tš**: spletče (partic.) 63. — **vs** etimološki: popovstvu 37, židovsku 60; nalazi se pisano i *fs*, ali mislim, da se ima čitati *vs*, vidi naprijed u azbučnom prijegledu: židofska 27, popofstvo 53. — **vš** etimološki: pridavši 18, odivši 39, naredivši 39; — češće se nalazi

fš, ali i tu vaļa *f* čitati kao *v*: čufši 4, 16, 23, 34, poklonifši 6, spustifši 18, upisafši 20, učinifši 26, stafši 31, priminufši 36, zvafši 43, obrafši 66. — **zč** etimološki: razčiňa (3 sing.) 56. Isporedi: ‚uſctuiu' (‚usčtuju'? ‚uštuju'?) 11; ‚raſcignenie' (‚rasčinenje') 25, ‚uſcudiſce' (‚usčudiše') 42, ‚iſcuditi' (‚isčuditi') 66. — **zh** etimološki: uzhode 11, izhoditi 50, 51; — fonetički: ushaja (3 sing.) 37, ishodeć 50. — **zk**: raskošna 4, raskoša 54, raskoši 69, iskusiš 28, iskusiti 36, iskupil 34, nisko 37, us koń 14, us ku 15, us kih 53. — **zp**: etimološki: uzpregnuše 16; — fonetički: ispuńenjem 9, ispuni 44, raspade (se) 32, isprosi 39, isprosim 50, ispod (prijedlog) 68, is praće 28. — **zs** etimološki: razsrdi 23, razsŕjeni 26, razsrditi 36, razsrdil 47, razsut 29, 42, razsuše 44; — fonetički: rastupi (se) 16, 25, rasap 20, 29, 57, raspa (gen. sing.) 48, rastavi 35. — **zš** etimološki: razšira (3 sing.) 24, izšad (partic.) 51; — složeno: ulisši 63. — **zt** etimološki: raztrka 54, raztirat 62; — fonetički: rastuće 17, istoka 17, istočnoga 30, istočnih 31, isteče 31, 49, 61, 63, ističu 36, istekši 44, 63, istok 60, ustežući 12, usteza 35, ustegnuti 56, rastoče 21, rastvore 60, is trave 42, us tuj 52. — **žk**: uboškoj 35, muški 66, muških 67, teškota 74. — **žt**: množtvom 46. Isporedi: ‚mnoſtuom' 23, ‚mnoſtuo' 40, 43.

DINKO RAŃINA.

1563.

PIESNI RASLIKE DINKA RAGNINE VLASTELINA DVBROVACKOGA. IN FIORENZA MDLXIII.

Sve su pjesme štampane kursivnijem pismom, predgovor u prosi običnom antikvom.

AZBUKA.

c = z: lize, konaz, muzi, zarkvu, zvita. — **č** = c: ucinim, casti, plac, cudnime, celo, clovik; = ci: ciuditi (se), cias, obician, ciuvsci, skonciava. — **ć** = ch: doch, moch, iduchi, noch; = chi: chiud, vochie, hochie, nesrechiom, obechiajuchi. — **đ** = gh: svegh, gospoghe, slaghi, tugh, tughih; = ghi: toghier, xeghia, meghiu, graghiani, roghien; = g (rijetko): sveg, takoger. — **ǵ** = g, gi: sargbena (iracunda), rasrgbe, Giore, Giove (Jupiter). — **i** obično se piše znakom *i*, kašto se nalazi *j*: veljka, nje (‚nije') zrakamj, sgjnut, vodj. — **j** = j: imaju, pojahu, taj, svjetuju, boxjom; kašto *j* stoji bez punkta na sebi: ijeda, ijed, kriju; = i: krai (‚kraj'), sai (‚saj'), gospoi (dominarum); = 0: niedan, htiahu, priaſan, voevodom, priategli. U majuskulama se ne piše nigda J, nego I. — **ji** = j: gnìekoj (‚ńekoji'), stoj (‚stoji'), tvojme (‚tvojime'); = i: najvrednii, boxi (‚božji'), koi (‚koji'). — **k** = k (gotovo svagda); = ch (sasma rijetko): dalech, uſroch. — **ļ** = gli: gliubav, kragliem, mogliu, sigliasce, gliubgliena; = gl: kragl, glubav. — **ń** = gni: sziegniaſce, mgniu, gniegova, gniojſi, oggnia; = gn: ggnivno, ogagn, gnih. — **ŕ** = ar: sardita, tvardi, karvi, ſagarlit, argia; — što se na strani III*a* nalazi ‚rasrgbe' to će biti griješkom. — **s** — s: svitlosti, gospoja, sebi, niesu, slàs, sam; = ſ (rjeđe): ſunze, podneſe, ſrama, ſhranit, ſa pſima. — **š** = sc: biesce, kuscati, dusca, doscadsci, miscglienya, viscgni; — rijetko se nalazi s, a još rjeđe ſci: visgniega, dvas, ſnas, duſciami — **u** = u (u minuskulama), = V (u majuskulama). — **v** = v (u minuskulama), = U (u majuskulama). — **z** = ſ: ſlata, ſlu, iſ, vaſel, ſagarlit; = s (rjeđe): snat, poras, usdah, isdriescit. — **ž** = x: tuxni, nox, xivot, xestoko, biexat; = xi: xiene, tuxiu, utaxiat, poxiude, kaxiuchi. — **ѣ** gdje nije = i (po zapadnom govoru), piše se ie, je, pa je vrijedno zabiļežiti, da *ie* upotrebļava Rańina za dugo ѣ, a *je* za kratko ѣ. Od toga se pravila nalazi do duše i odmicańa, ali je to rijetko: svietu (mundo), vriednu, niesu, razdielivsci, pliena, naviestiti, sliedio, bieli, liepo, vrieme, ljeto, pjeneſ, mjesctani, besjeda, pjesnika, nasljedovat, vjeruj, mjeru, mjesto, hotjet.

UDVAJAŃE SLOVA

veoma je rijetko u ovoga pisca: **bb**: ‚koibbi' (‚koji bi') 122*a*. — **dd**: ‚roddiaku' VII*a*. — **ee**: urees 4*b*.

AKCENTI.

Rańina upotrebļava znakove ` i ´, a kako ih upotrebļava, vidi se iz ovo ńekoliko primjera: ù ļubav, à (veznik, veoma često), ù more, nà krilo, zenè (3 sing.), ubì (interfecit), mùka (tormentum), ù srce, ùkrasti, čàs (momentum), prijè (prius), nalipà (gen. sing.), čàs (honor), mukè (tormenta), slidì (sequitur), davà (dat), prostinú (3 plur.), plačú (3 plur.), ú meni, ú bludu, úm (mens), ú tuzi, svú (suam), móć (inf. posse), muká (tormentorum), tamná (obscura), stanujú (3 plur.), shrańujú (3 pl.), plačém (defleo).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

Budući da Rańina slabo razlikuje glasove *s* i *z* u svojoj azbuci, za to se iz ovoga prijegleda izostavļaju slučaji, gdje se prijedlozi

s, iz, uz sastoji s konsonantima, pak se ne zna, je li Rańina tu i tu riječ napisao fonetički ili etimologički.

bc: ļubci (amabiles) 114b. — **bć** etimologički: obćeno 29a, obćene 58b; — fonetički: općene IIIa, 54b, općeno 14b, 124a, opći 6a, 57b, 79a, 103b, općeni 46b, 102b, općil 119b. — **bh**: obhiti 1b, obhodeć 101a, 119b. — **bk** etimologički: ļubko 5b, 7a, 19b, 97b, ļubkima 75a, ļubka 95b, 106a, obklad 135b, 139b; — fonetički: ļupka 105a, ļupko 105b. — **bs**: robstvo 10a, 31b, 98a, robstva 57b. — **bt**: opteče 23b, 96a. — **cs**: mladace (‚mladac se' scil. peče) 102a. — **čt**: počtiti IIb, počteno IIIb, počtena IVb, 3b, 72b, čtimo IIIb, čtit 5a, čtenja VIa. — **ćć**: moću (potero) 32b, 77b, moće (poterit) 89b, moćete (poteritis) 145a, doćeš (venies) 82a, naćemo (inveniemus) 118a, poću (abibo) 120b, 129b. — **dc**: srca IIIa, 11b, 24b, 53b, 113b, srce 15b, 46b, 80a, 83b, 94b, srcu 37b, 46b, 47b, srcem 71b, mlace (iuvenes, acc. plur.) IIIb, 44a, 48a, mlaca 29b, 66b, 79b, 104b, mlacima 30a, mlaci 40b, voci (ductores) IVb, slaci (dulces) 114b. — **dč**: srčna IIIa, 91a, srčano 97b, mlače (vocat. sing.) 29b, 67a, zleče (vocat. sing. malefice) 36b, 39a, 119b. — **dd**: odahnut 39b, 129a, odili 133b, odraga (‚od draga') 5a, odobra (‚od dobra') 35b, 76a, odobrih (‚od dobrih') 36b, odobre (‚od dobre') 151b, odruzih (‚od druzih') 39a, odubja (‚od dubja') 87a, podubjem (‚pod dubjem') 134b. Isporedi: od dobra 62b. — **dh**: nadhode 1b, nadhodi 97b, odhraniti 122b. — **dk**: etimologički: sladke (ali u istom retku dolazi i ‚slatke') 3b, odkle (unde) 25b, odkole 62b, odkli 136a, odkriti 32a, 69b, odkri 123a; — fonetički: slatki IIb, 7b, 14b, 51b, 92a, slatko 2b, 11a, 21a, 33b, 52a, slatku 13b, 60a, 91a, 97b, slatke 3b (u istom retku dolazi i ‚sladke'), 29a, 52a, rijetke 9b, britki 137b. — **dp**: odpri (‚od prije') 121b, odpravi 146b. — **ds** etimologički: podstupivši Ib, odstrani (removet) 42b; fonetički: gospostva 43a, kadgosam (‚kadgod sam') 95a; složeno: ļudcka 5a, 10b. — **dš**: našadši IIa, našadse 21b, došadši IIa, 50b, 98a. — **dt**: otud 37a, ote (‚od te') 39b, otruda (‚od truda') 129a, otuga (‚od tuga') 131a, pritobom (‚prid tobom') 55a, potvu (‚pod tvu') 58b. Isporedi: pod tve 131b. — **dž**: podžeći IIIa, odženi (repelle) 27b. — **gg**: nega (‚neg ga') 23b, 33a, sniga (‚snig ga') 98a. — **gk**: drakami (‚drag kami') 94b. — **gš**: vrkši (partic.) 91b. — **ht**: ktje (voluit) 4a, 11b, ktjet 9b, ktil 10a. — **jj**: moje (‚moj je') 127b. — **kb**: regbi (‚rek bi') 80a, 118b. — **kd**: svakdańih Ia, svakdańem Va, g dilu 37a, g dubravi 55a. — **kz**: g zapadu 7a, g zeleni 55a, g zviri 77a. Isporedi: k zviri 119b. — **kž**:

g žuđenu 82a. — **mm**: čimi (‚čim mi') 41b, čimu (‚čim mu') 69a, 143b. — **nb**: himbena 8b, 37a, himbene 10a, 125a, himbe 27b, 83b, himbeno 36b, 37a, himbenu 83a. — **nn**: jedanemao (‚jedan nemao') VIb. — **skl**: stisli (partic.) 142a. — **sļ**: smisļati (za cijelo grijeśkom mjesto smišļ-) 84b. Isporedi: razmišļaj 39a, ošļe (gen. sing. fem. asininae) 122a. — **sń**: š ńim 12a, 20a, 56a, 70a, š ńom 12b, 47a, 70a, 89a, š ńe 33a, š ńih 37b, š ńime 44a. — **ss**: starcome (‚s starcome') 39b, svim (‚s svim') 134b, ončase (‚on čas se') 10a, danase (‚danas se') 22b, svakčase (‚svak čas se') 45b, vase (‚vas se') 50a. Isporedi: uvlase (‚u vlast se' ili ‚u vlas se') Ia. — **stn** etimologički: kostne (t. j. od kosti) 114a; fonetički časna Ib, časno 55a, 62a, lasno 11a, milosnik 14b, 30b, milosna 71b, 146a, radosno 9b, 81b, 99a, usne 28a, nesvijesni 64b, izvrsna 86a, bolesne 96a, kriposno 137b. Isporedi: **izvrsan** IVb. — **sz**: zemļe (‚s zemļe') 83b. — **tc**: oci IVb, ocem 10b, 12b, oca 11a, ocu 88a, smrcu (mortem) 104b, slascu (dulcedinem exiguam) 104b. — **tć**: riću (dicam) Vb, 130b, čińću (faciam) 4a, 78a, staće (stabit) 16b, imaće 23a, 76a, biće 36a, vladaće 47b, slaviću 76a, stvoriću 87a, dobiću 130b, dobićemo 143b. Isporedi: živoće (‚život će') 133a. — **tt**: vrate (reddite) 41a, vidite (‚vidit te') 69b, 122a, odnite (‚odnit te') 71a, mnokrati (‚mnokrat ti') 106a. — **zļ**: boležļiv 23b. — **zń**: bež ńe 24b. Isporedi: kroz ńe 35a, 47a, 48a. — **zs** etimologički: bezsvršna 118b; fonetički: rasladit IVa, rastavi 9a, 14b, 58b, 123a, rastavit 57b, rasipahu 27b, rasipa 43a, 131b, rasap 69b, rasrdiv 39b, rasrdi 98a, iskoči 125b, bestida (‚bez stida') 13a, 30b, besrama (‚bez srama') 46a, besile (‚bez sile') 60b, besluga (‚bez sluga') 76a, besebe (‚bez sebe') 138b, besuz (‚bez suz') 148b, istrane (‚iz strane') 4b, isrca (‚iz srca') 59a, 71b, 81b, 89b, 140a, ispomene (‚iz spomene') 115a, istada (‚iz stada') 97a, isvoga (‚iz svoga') 97a, krosvoj (‚kroz svoj') 45b, 46b, krosmih (‚kroz smih') 66a, krostrile (‚kroz strile') 138a. Isporedi: bez slike 76b, bez svrhe 82a, kroz svoj 70b, kroz smih 83a, uz suhe 107a. — **zš**: išteti 7b. — **zz**: beznanja (‚bez znanja') 39b, bezle (‚bez zle') 52b, bezrake (‚bez zrake') 136a, izemļe (‚iz zemļe') 3a, 57b, krozla (‚kroz zla') 48a. — **žk**: uboški 43a, teški 43b, teška 53a, teško 61a, 78b, 144b, muška 60b. — **žt** etimologički: družtvu 61b, služtvo 96b; fonetički: laštvo (fallacia) 37b, sluštvo 31b, uboštvu 50b, bješte (fugite) 103b, užešte (incendite) 145a. U pjesmi 401. na str. 132b—135a dolazi pripjevak, u kojemu se 8 puta nalazi ‚zdrušte' (consociate), a 3 puta ‚združte'. Isporedi ‚družstvu' 5b.

BASIL GRADIĆ.

1567.

a) LIBARZE OD DIEVSTVA I DIEVICKOGA BITYA. IN VENETIA MDLXVII.

b) LIBARZE VELLE DVHOVNO I BOGOGLIVBNO OD MOLITVE. IN VENETIA MDLXVII.

Pisac nije potpisan na naslovnijem stranama, nego pod predgovorom jedne i druge kńižice. Gdje se u prijegledu pravopisa ovoga pisca ništa ne dodaje primjerima, tu se ima misliti kńižica navedena pod a); primjeri iz kńižice b) označeni su biļegom *'duh'*.

AZBUKA.

c = c (rijetko): dieuica, mieseca, dievac; = z (obično): libarze, dieuize, ſziene, zielosti, iagagnaz, ſinzi. — **č** = c: dievickoga, ucinio, cesto, prilicna, cudechi (se); = z: zudo, zauao, priporuzuiem, uiezno, xeſtoz (,žestoč' vehementia); rijetki su znakovi zi, ci: plaziuchi, ſlizian, ciovieka, slician. — **ć** = chi: obechianie, obechiao, uechie; = ch: buduchi, Gradich; rijetki su znakovi k, ck, cki: hok (,hoć' vis), ſuemoguki, goruckij (,gorućiji'), tadaickiete (,tadaj ćete'). — **đ** = gi: megiu, gragian, ragiaiu, nagioſce; — g: nage, nagete, oſugena, uigmo. — **g** obično se piše g, ali ni gh nije rijetko: mnoghe, proghnan, drughi, duighnuo. — **i** obično se piše znakom i, ali se nalazi također j: odlucj, odredj, porodj, alj, napunj, nj, moljtua. — **iji** = ij: blaxenij, ugodnij, slicnij. — **j** = y: bitya, ueſelye, ſuyettu, snay, ſnoy; = i: priſtoialo, obiauit, bitia, ieſtoiſche; = 0: ſaedno, dae, slicniu. Što se za isti glas kašto nalazi ij: dobroij, naijmagnieh, toij, kašto također ii: moii (,moj'), tarpiie (,trpje'), to su štamparske griješke, kako sam pisac veli na kraju ,libarca vele duhovnoga'. — **ji** = ij: priſtoij, koijh. — **k** obično se piše znakom k, ali se nalaze i znakovi ch, c (ovaj drugi sasma rijetko): chriepoſti, cholicha, chachono, ſchlopim, napredach, ruchu, neca, coga, docli. — **kv** = qu: carque, zarqua, nikaquiem, nikaquu, ozquargnena. — **ļ** = gli: gliubaf, rodiglie, ſtuoritegliu, nepriateglie, ſpasiteglia; = gl: dobrouoglno, hagline, neuogl (,nevoļ' gen. plur.). — **m** obično se piše znakom m, ali se kadšto nalazi i znak ˜ : dieuizã, ſamõ, iedniẽ, põgnõ, (,pomńom'), sẽgli (,zemļi'), dũna (,dumna'). — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜ : goſpodĩ, dietĩſtuo, Iuã, darxã, ſakõ. — **ń** = gn: ſziegnu, ſziegnaſce, ſfetigna, pomgnu, iagagnaz, gnega; veoma je rijetko gni: gniom. — **ř** = ar: harlo, ſmart, tuardina, paruo, ſagarlile; = r: dopro (,dopřo'), umro (,umřo'). — **s** = ſ: ſeſtram, piſmu, goſpodinu, choriſti, ueſelo, ſladak; = s: sam, rados, iskan, angeoske, slicna. — **sv** = ſu: ſuarhom, ſuietloſt, ſuake, ſuega, ſuarhe, ſuoiom; = sf: sfetoi, sfetu, sfetigna, sfomu, sfoie, sfieta, sfietlit, sfekoliko; veoma su rijetki znakovi su, ſf: sueti, ſfetom. — **š** = ſc: ſcto, upiſcem, dauſci, nagioſce, mogoſce; = x: uax, godixte, xtogod, ixte; = sci (veoma rijetko): pisciu. — **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **v** = u: uas, poſtauim, gliubau, gouorenie, duhouno, uremenite; = f (rijetko): gliubaf, naraf, karf; na str. 105 stoji ,karu' (,krv'), a u popisu štamparskijeh pogrješaka veli pisac, da to treba popraviti u ,karf'; na str. 82 stoji ,dfighne', ali u popravcima veli pisac, da treba metnuti ,dvigne'; na str. 87. stoji ,uſdfignuta', a toga pisac ne popravļa. — **z** = ſ: ſaborauio, ſauieta (,zavjeta'), raſuidiet, poſnaiuchi, mnoſieh; = s: poslachiena, snay, isgubit, sloceſtiem, isbauj (,izbavi'). — **ž** = x: duxan, druxbe, umnaxate boxya, blaxenſtuo; = ſ (rijetko): moſe, kaſe; = z (rijetko): blizgni, boziega. — **ѣ** = ie: ſliedi, iſtiem, grieh, odrieſcila, diello, dieuiza, uierenika, liepotu.

UDVAJAŃE SLOVA

veoma je obično u Gradića, osobito ńekijeh. On kašto udvaja konsonante također iza dugijeh vokala. — **aa**: prilikaa (gen. pl.), grešnikaa (gen. pl.), vodaa (gen. pl.), besjedaa (gen. plur.), načinaa (gen. plur.), grijehaa (gen. plur.). — **bb**: tebbe, tebbi, sebbe, sebbi, nebbo, nebba, zlobban, utrobbi, hudobba, hudobbi. — **cc**: mucci (tormento), uzrocci, djecca, djeccu. — **čč**: oćči, oćčima, mućčaše (torquebat), mućčenja (tormenti), prošaćči (partic.), našaćči (partic.), oćče (vocat. sing.), rićči (verba). — **ee**: ćee (t. j. ,hoće'), većee. — **ii**: ckvrnii (gen. sing.), dvignuvšii, riječii (gen. pl.), plodii (3. sing.), zvečii (3. sing.), vodamii (instrum. pl.). — **kk**: okko, okka, mukku (tormentum), mukke, sokka (gen. sing.), bokke (lumbos). — **ll**: djello, djella, illi, velle (valde), mallo (parum), alli, žilla, žille, tolliko, izgubilla, odlučilla, čulle (partic.), znalle (partic.), kollo, čello, rodilla, učinilla, mallu (parvam); — kašto se nalazi ll iza konsonanta, možda griješkom: sllave (gloriae) 158, zlle 47. — **mm**: immati. — **nn**: scjenna (aestimatio), scjennu, ženna, žennu, rannu (vulnus), znanno, skrovenno, krunnu, tminne. — **pp**: skuppa (concilii), skuppu (concilio). — **ss**: nosseći, ossam, glassove, spassenje, gnussoća, spassiteļ, bisseru, čudessa, nebessa,

pissati (scribere), nissu (non sunt), jessu; — često je udvojeno enklitično *se, si* iza vokala: ovdi sse (scil. kaže), tomačče sse, što ssi (scil. dužan), koju ssi (scil. skrio). — **tt**: čutti (inf.), pjetti (canere), zvatti, znatti, putti (плъти), matti (mater), svjettuje, svjettu (consilio), svetti (sancti). — **zz**: mnozzi, uļezze, prikazzan.

AKCENTI.

Gradić upotrebļava samo jedan znak, na ime ` , ali veoma često. Taj znak ne služi ńemu za akcenat, nego za duļinu. — navijestì (nunciavit), stvorì (fecit), obilnijù, tugà (dolorum), dobàr (bonorum), uvedè (induxit), kažè (monstrat), dostojnijè (dignius), imà (habuit), poznajù (noverunt), potvrđujù (affirmant), apostò (apostolus), činè (faciunt), puttì (carnis), onogà (gen. sing.), razmišļà (cogitat), rùke (acc. pl.), počètka, osobitò (adv.), ilì (aut), manastirà (gen. pl.), uzròk (gen. pl.), zemļè (gen. sg.), služì (servit), ostàla (plur.-neutr. alia).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općinu 142, općeni 119, 153, općene 65, općenoj 66, općiti 90. — **bh**: obhitio *(duh)* 73. — **bk**: osobke (acc. plur.) 122, 135, 136. — **bs**: obslužit 23, 28, 135, obslužuju 73, obslužuje 25, obsluženje 134, obsinute *(duh.)* 68. Isporedi: bogoļubctvo 88, bogoļubctva 88, bogoļubctva 112, 154, bogoļubctvom *(duh.)* 41, 43. — **bš**: zlobštine *(duh.)* 42. — **čt**: počteno 59, 74, počtenje 76, nepočtenju 79, čti (legit) 86, redovničtva 98, redovničtvo 132, vladičtvo 99, počtovanju *(duh.)* 86. — **ćst**: mogućctvo, 10, 106, mogućctva 71, 76, svemogućctvo 9, 50, 54. — **dc** etimološki: rijedcijem 153, 154; fonetički: slacijeh (dulcium) 114, mlaci (iuvenes) 146, 176, *(duh.)* 48, sucem 87, suca 88, *(duh.)* 9, 10, srcu 37, srca 4, 109, 177, *(duh.)* 14, srcijeh 109. — **dč**: srčno 70. — **dčb**: srčbi 133, srčbe, *(duh.)* 73, rasrčbom *(duh.)* 73. — **dh**: nadhodi 19, 27, 56, 172, nadhoditi 173. — **dk** etimološki: odkupi 16, odkupit 165, odkupļeni 175, odkrit 5, odkrivenu 64, odklańao 12, odklonit *(duh.)* 28, odkle 133, 183, iznenadke (subito) 39, 95 *(duh.)* 4, napredka 130, *(duh.)* 9, napredku 72, 98. — fonetički: slatko 6, 99, 173, slatke 105, 111, slatku 172, slatkoga *(duh.)* 8, prislatki *(duh.)* 23, rijetka 32, rijetko 82. — **dp**: odpuštenja 112, odpuštat *(duh.)* 49, odpuštenje *(duh.)* 58, odpuštamo *(duh.)* 87. — **ds** etimološki: odsudio 79, susjedstvu 155, gospodstvo 163; fonetički: ļucka 31, ļucko 49, ļuckoj 93, ļuckijem *(duh.)* 21, 34, gospoctvo, 22, 42. — **dš** etimološki:

privedši *(duh.)* 26, 46, sjedši *(duh.)* 32; fonetički: došači 88, našači 99, izašači 103, prošači *(duh.)* 60; složeno: došadči 37. Isporedi: nadšači *(duh.)* 60, gdje je prvo *dš* pisano etimologički, a drugo *dš* fonetički. — **dt**: odtle 140, podtkanom 104. — **gš**: uļegši 86, odbjegši 79. Isporedi: uvrhši *(duh.)* 4, vrhši *(duh.)* 32, oblahšat 125. — **hv** piše se kašto: hf, ali držim, da se tu ima f čitati kao v; vidi naprijed u azbučnom prijegledu: hfali 82, 84, pohfaļen 88. — **kd**: svakdańijeh 55, svakdańijem 155, 156, svakdańe 183, svakdańi *(duh.)* 89. — **kš**: omekšao 89. Isporedi: omehšala 73, rehši 86. — **mč**: zančicu 74, 75, 100, žančice 74, zančica 76, zančicam *(duh.)* 81. — **mm**: kojomu (‚kojom mu') 126, kijeme (‚kijem me') *(duh.)* 15, tijemu (‚tijem mu') *(duh.)* 62, kolikomu (‚kolikom mu') *(duh.)* 76. — **nb**: himbeno *(duh.)* 11, himbene *(duh.)* 81. — **ńs**: sužanstva 73. — **sć** piše Gradić etimologički, bez sumńe griješkom: česće (saepius) 36, *(duh.)* 55, izčisćenje 108, pričesćevaše 156, pričesćenja 156, pričesćenje *(duh.)* 52, 56. Moglo bi se reći, da je Gradić u tijem riječima pisao *ſch* mjesto *ſcch* poradi kratkoće uzimajući mjesto *cc* samo *c*, da je dakle pišući ‚ceſchie' hotio napisati ‚češće'; ja ipak mislim, da je on hotio napisati ‚česće', a to mislim poradi ńegova pisańa glasa *s* mjesto *š* ispred *ļ* i *ń*; vidi malo daļe pod *sļ* i *stń*. — **skn**: tijeskna 31, 34, pritisknut 34, 76, *(duh.)* 81, tijesknomu 75, 117, pritiskne 76. Isporedi: tijeskan (artus) 159 (bis). — **sļ** piše Gradić često, kako i treba, fonetički, ali često i etimologički, što je pogrješno: razmisļanje 36, razmisļanja *(duh.)* 3, 47, razmisļeni *(duh.)* 7, misļenju *(duh.)* 17, 34. Isporedi: razmišļanje 26, 39, 45, neizmišļeno 27, neizmišļen *(duh.)* 42, šļem (mitto) *(duh.)* 4, pošļu (3. plur.) 139. — **sń**: etimologički: s ńime *(duh.)* 37, s ńih 80; fonetički: š ńime 74, 129, š ńima 43, š ńom 47. 90. — **ss**: svoje (‚s svoje') 16, strane (‚s strane') 93, vasaj (‚vas saj') 180. — **stm**: usmi 123. — **stn**: žalosna 3, žalosne 97, korisno 8, korisnijem 2, 8, izvrsno 16, 24, 30, izvrsni 25, izvrsnom 92, lasno 102, lasna *(duh.)* 41, radosne 118, šesnaest *(duh.)* 82. Isporedi: izvrsan 17. — **stń**: lašńe 25, 26, 41, 59, 63. Isporedi: lasńe *(duh.)* 8, 61, lasńa *(duh.)* 19, koje je dvoje za cijelo pogrješno. — **sz**: zemļe (‚s zemļe') 18. — **štb**: vježbanje 3, uvježbane 106, uvježbajte *(duh.)* 48. — **tb**: udatbe 11, 99, udatbom 19, 20, udatbu 19, 61, ženitbe 20, ženitba 31, ženitbi 39. — **tc**: ocim (patribus) 31, oca 33, 65, *(duh.)* 11, 12, sveca *(duh.)* 43, 44, kracijeh (brevium) 115, bogaci 150, počeci 175. — **tč**: oče (vocat. sing.) 150, očinu 158, *(duh.)* 49. — **tć**

etimologički: pogubitću 14, umnožitću 42, oćutitćete 101, bitće 120; fonetički: izgubićeš 63, pomańkaće 72, imaćeš 86. — **ts** etimologički: leutsko (leutsko zvońenje t. j. glas leuta) 173; fonetički: devecat (= ‚900‘) 39, bogactvo 40, 106, bogactva *(duh.)* 30, proklectva 27, 43, 131, proklectvo 83, 93. — **vš**: izgubivši 61, prigodivši 61, potvrdivši 96, pogrdivši 115, pridavši *(duh.)* 28, odredivši *(duh.)* 34; često se piše *fš*, ali mislim, da se tu f ima čitati kao v, vidi naprijed u azbučnom prijegledu: dafši 81, ostavifši 87, grnufši 122, umrfši *(duh.)* 26, učinifši *(duh.)* 28, 34, otvorifši *(duh.)* 41. — **zs** etimologički: bezslovci (illiterati; *duh.*) 24; fonetički: rastavit 110, rasrčbom *(duh.)* 73.

PETAR HEKTOROVIĆ.

1568.

RIBANYE I RIBARSCHO PRIGOVARANYE I RAZLICHE STVARI INE SLOXENE PO PETRETV HECTOROVICHIV HVARANINV. IN VENETIA MDLXVIII.

Osim naslôvâ sve je ostalo u kńizi štampano kursivnijem slovima.

AZBUKA.

c = ç: reçimo, Bogataç, zlohotniçi, uitaraç, ptiçe; = z (rijetko): ſunza, ſarza. — **č** = c: caſce, cudno, cini, ric, uecer; = ç (veoma rijetko i vaļada griješkom): çtech (legendo), çtil (‚čtil‘). — **ć** = chi: ſmuchien, telichiu, Yoſcchie, ſchrachiuye, puſcchiafsci; = ch: bdechi, moguch, buduch, taſcchina. — **ǵ** = x: chirixie 14*a*, ali se po svoj prilici ima čitati ne ‚kiriǵije‘, nego ‚kirižije‘. — **j** = y: moy, znayu, zlamenya, pochoy, choyi; = 0: priategl. — **k** = ch: chruni, chacho, sfachoga, chray, uelich; = c (rijetko): ſcratiti, copye. — **kv** = qu (qv): çarquu, çarquiçi, çqvarni. — **ļ** = gli: gliubchi, gliudem, roditeglie, neuoglian; = gl: pouoglno, zemgli. — **ń** = gni: magnie, magniaſce, gniega, ribgniachom; = gn: gnim, chogn. Kašto se nalazi *ngn*, ali poradi krive etimologije: napochongniem, chongnich. — **ŕ** = ar: parui, uarh, barzine, tarpezu, Garla. — **s** = ſ: ſile, ſtuar, yeſt, morſchoga, piſati, uſtaſmo; = s: san, slaya, danas, domislit, obeselimo, uesla. — **sv** = ſu (rijetko): ſuoziſce, ſuarſciſſci; = sf: sfoy, sfe, sfache, sfachomu, sfita, sfega, sfacha, sfilnu, sfomu, sfitlu, sfuchoſce, sfami (‚s vami‘); = ſf (veoma rijetko): ſfitloſti. Isporedi: Sfiſſci (‚svivši‘). — **š** = ſc: naſce, niſctar, piſcu, xeſcchi, znaſc; = sc: yosc, doscli, poslu·scah, pripranifsci; = ſ (ispred ć): ceſchie, iſchimo. — **u** = u (u minuskulama); V (u majuskulama). — **v** = u: gouore, ouih, uan, uele, praua, urime; = f: lof, izabraf, miloſtif, prafdu, prafde, ofde, drugofya, Diſnoga, duſcefno, gliubafyu. — **ž** = x: xegliu, muxa, Boxyu, mrixu, lax, druxina; = z (rijetko): zeniti, ozaloſti, ziuoga.

AKCENTI.

Hektorović upotrebļava znakove ˋ i ˊ i ńima obično biļeži duge slogove; znak ˋ mnogo je rjeđi od znaka ˊ: vitéže (voc. sing.), razúm, govoré (dicunt), nísam, savézán (ligatus), nazívá (appellat), drugóga, pinéz (gen. pl.), junáčki, kolác, gospodára, slúžiti, jedán, móre, zahváliše, ogáń, veseléći, klobúk, slúžahú, običáj, právóga, móć, odlùčiše, pùt (caro), gospodàr itd.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općini 2*b*, općena 22*b*, općih 46*a*. — **bh**: obhodi 8*b*, obhodismo 23*a*. — **bk**: ļubki 2*a*, ļubko 20*b*, 44*b*, 46*b*, ļubka 32*a*, ļubkim 48*b*. — **bs**: obstupili 4*b*, obstupaju 5*a*, obsiče 14*b*, obslužujuć 28*b*, obsluži 32*a*, obsivat 34*a*, obsiva 46*b*, srbskim 12*a*, srbski 37*a*, dubsti (infinitiv) 22*b*, bogoļubstva 38*b*. — **bš**: zlobšćine 29*b*. — **čc** etimologički: ličca 6*b*; fonetički: srdašce 12*b*, 13*a*, srdašca 12*b*. — **čt**: počtovat 5*b*, počteno 11*a*, 27*a*, čtuje 11*b*, 32*a*, 39*b*, počtenje 13*b*, 28*b*, 36*b*, čtovat 16*a*, nepočtena 21*b*, čtiti 34*b*. — **dc**: srcu 2*b*, 3*a*, 31*a*, srca 7*a*, 44*a*, srce 18*b*, 28*a*, 39*a*, srcem 35*b*. — **dč** etimologički: sladčine 26*a*; fonetički: slačaju 20*b*, srčeno 39*a*, 44*b*, 48*b*, srčenije 40*b*, srčenim 48*b*. — **dčb**: sržbe 26*b*, 29*b*, sržbeni 29*b*, rasržbi 30*a*. — **dd**: oddahnut 2*a*, oddiliti 13*a*, oddiļaše 13*b*, oddahnuvši 22*a*. — **dh**: nadhodi 19*b*. — **dk**: sladka 4*b*, sladko 8*b*, 9*a*, 20*b*, sladkosti 9*a*, sladku 24*b*, sladkost 26*a*, odkle 5*a*, 13*a*, 31*b*, 45*a*, Vladko 14*a*, 14*b*, 15*a*, odkriti 20*a*, ridko 20*a*, gladko 20*b*, odklada (3. sing.) 24*b*. — **dp**: odpasa 15*a*, odpivati 19*a*, odpivajuć 20*b*. — **ds**: redski 7*b*, podstrižeš 22*b*, ļudskoga 29*b*, ļudskom 41*a*, gospodstvom 35*a*. — **dš**: sedši 21*a*, 23*a*, uzašadši 24*a*, došadši 30*b*, 35*a*, popadši 30*b*. — **dt**: podtiče 10*b*, podtaknu 35*a*. — **gč**: lahčinu 7*a*, oblahča 19*b*. — **gk**: lahko 18*b*, 19*b*, 29*b*. — **gš**: legši 16*b*. — **gt**: nohte 22*b*. — **kb**: ‚rechbi‘ 25*b*, 31*a* ne zna se, treba li čitati ‚rekbi‘ ili ‚rećbi‘. — **nb**: himbeni 22*a*. — **nn**: istinnu (veram) 36*b*, istinne (veras) 36*b*. — **sb**: zbudi 6*b*, zbude 27*a*, 27*b*, zbro-

jiti 9*a*, zbrojio 23*b*, zbroji 24*b*, zbrojim 40*b*, 46*b*, zbilo (se) 31*b* — **sd** etimologički: vasda 4*a*, 10*b*, 12*a*, 15*b*, vasdi 26*a*, sdružismo 24*a*, sdruženi 35*a*, sdružila 35*b*, sdravje (valetudo) 46*b*; fonetički: zdravo 31*b*, zdrava 39*b*, združiti 48*b*. — **sg**: zgledat 4*a*, zgrišismo 6*a*, zgrišati 32*b*, zgrišenje 32*b*, zgoditi 8*a*, 19*a*, 28*a*, 41*b*, nezgoda 18*a*, 27*a*, zgodno 26*b*, zgodi (se) 29*b*, zgora 9*b*, zgar 43*a*. — **sń**: š ńimi 2*b*, 5*b*, 7*a*, 21*b*, š ńim 3*a*, 16*b*, 17*a*, 24*b*, š ńom 30*a*, š ńih 33*a*. Isporedi: svakčasńu 43*a*, koje je pogrješno. — **ss**: s strahom 23*b*. — **stb**: jizbinu 7*b*, jizbine 20*b*. — **std**: šesdeset 44*a*. — **stn** etimologički: nekoristná 21*b*, kripostna 26*a*, koristniju 28*b*, kripostni 37*a*, žalostna 43*a*; fonetički: izvrsnoga 18*a*, izvrsna 35*b*, izvrsnomu 36*a*, izvrsni 44*a*, lasno 22*b*, 29*b*, žalosnih 33*a*. — **tc** etimologički: zubatca 4*a*, 23*b*, otca 5*a*, 33*a*, otcu 45*b*; fonetički: oci 11*a*. — **tč** etimologički: otče 9*a*; fonetički: dičicu 28*a*. — **tć**: pojtću 7*a*, viditćeš 10*a*, znatćeš 10*a*, kazatće 28*b*. — **td**: petdeset 45*a*, 48*b*, — **vc**: ļubofca (čitaj: ‚ļubovca') 15*a*. — **vč**: Dubrofčaninu (čitaj: ‚Dubrovčaninu') 45*b*. — **vk**: psofke (‚psovke') 20*a*, 33*a*, psofku (‚psovku') 30*a*, 30*b*. — **vļ**: blagosloflen (‚blagoslovļen') 28*a*, naprafļeno (‚napravļeno') 31*a*, uprafļajuć (‚upravļajuć') 32*b*. Isporedi: spravļaj 40*b*, ostavļam 2*b*, napravļena 18*a*. — **vń**: vikofńu (‚vikovńu') 32*a*, vikofńe (‚vikovńe') 47*a*. — **vs**: difstvo (‚divstvo') 30*a*. — **vš**: uzmaknufši (‚uzmaknuvši') 2*a*, čufši (‚čuvši') 5*a*, 9*a*, stafši (‚stavši') 13*b*, 16*a*, lovifši (‚lovivši') 24*a*. — **zc**: vozci 42*a*, razcvili 42*b*. — **zh**: uzhodi 8*b*, 11*a*, 42*a*. — **zk** etimologički: izkušuj 28*a*; fonetički: uskrišiti 20*a*, raskošno 26*a*, iskrńimi 26*b*, iskrńih 28*a*, iskrńega 33*a*. — **zń**: grižńu 30*b*. — **zp** etimologički: izpletoše 4*a*, izplitahu 24*a*, uzpomnimo 20*a*, razprave 28*b*, 33*a*, razpravļati 34*a*, razpravu 48*a*, izprave 42*a*, uzprohode 46*a*; fonetički: ispunit 7*a*, isprositi 21*b*, isprosi 29*b*, ispitah 25*a*, ispitovan 35*b*, ispisati 35*a*, 36*a*, ispisal 36*b*, uspreda 40*b*. — **zs** etimologički: izskoči 45*b*; fonetički: rasržbi 30*a*. — **zš**: ulizši 3*a*. — **zt** etimologički: iztegnu 5*a*, iztezaše 23*b*, iztočila 8*b*, iztičuć 8*b*, uztegnula 13*b*, raztiče 18*b*, raztrati 26*a*; fonetički: ističu 9*a*, 10*b*, gristi 27*a*, ustrpinja 35*b*. — **zž**: razžalilo (se) 15*a*. — **žc**: lažci 21*a*, ustrižci 22*b*. — **žk** etimologički: vitežko 14*b*; fonetički: teško 9*b*, 19*b*, teškim 40*a*. — **žt**: množtvo 22*a*, ubožtvo 22*a*.

PETAR ZORANIĆ.

1569.

PLANINE CHE ZDARXE *ufebi Pifni pete po Paftirich, Pripouifti, i Prituori Iunachou i Dechliç, i Mnoge oftale stuari sloxene po Petru Zoranichiu Nignaninu. IN VENETIA.* MDLXIX.

Ova je kńiga štampana ńekoliko godina iza smrti piščeve. Iza posvete (‚Reverendo ac vener. D. Mattheo de Mattheys Canonico') stoji: ‚V Ninu Gradu na xx. Zril Vochia mifeça MDXXXVI'. A na kraju kńige piše: ‚Mayius incepit, September perfecit Istorice & Alegorice MDXXXVI'. Iz toga se vidi, da je Zoranić svoju kńigu pisao 30 godina prije nego li je štampana, na ime godine 1536. Kukuļević u svojoj hrv. bibliografiji veli, da je Zoranić rođen g. 1508, a umro je 1550. Za to je moguće, da je u ‚Planinama' drukčiji pravopis nego li je bio onaj, kojijem ih je Zoranić napisao. Sva je Zoranićeva kńiga štampana kursivnijem slovima osim ńekijeh naslova. Druga polovina kńige puna je štamparskijeh pogrješaka, a ni prva polovina nije od ńih sasvijem čista.

AZBUKA.

c = c: mifeca, muci, funca, lice, Cuite; = ç: mifeça, Haruatiça, chonça, çaruach, çuitach. — **č** = c: obicayu, rece, cafti, pace, odlucih; = ç: çlouich, riç, uçinil, plaçem, çuyach (‚čujah'). — **ć** = ch: buduchi, mladich, uidech, noch, uechma; = chy: fuichya, uechye, opchyena, ochyutih, Nefrichyu; = chi: chiu, darhchiuchi. — **h** obično se piše znakom h, kašto znakom ch: ftarich, poznach, yzchaya, odchrich (‚odkrih'). — **i** obično se piše znakom i, ali se nalazi također y: yzragnen, peryuoy (‚perivoj') obyçaya, upazyfce, y (‚i', et); griješkom će biti ij mjesto y: oblacij 40*b*. — **j** = y: moyu, ya, yednu, proydoh, moy, Ya; = i: iadofno, ier, iefam, Iunachof; = g: mogi, ginacho, gogim (‚gojim'), gima (habet), Gezera; = gi: figiafce (‚sijaše'), gioy (‚joj'); = ij (griješkom mjesto y): obicaij (‚običaj'), ijoy (‚joj'); = 0: prial, Vbien, licharya, ubyahu, zmyu. — **ji** = y: priftoy; = gij: gij (‚ji', jede), ugij (‚uji'). — **k** = c: napocom, croz, gorcofti, tolicoy, recofce; = ch: chacho, tacho, riche, lich, zachon. — **kv** = qu: ofquarniti, ofquarnil. — **ļ** = gl: gludem, glubuene; = gli: poglia, boglie, lipglioy (‚lipļoj'), xemgliu. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto upotrebļava i znak ˜: plã, prẽda, slafnĩ, gimenõ, uazãfi. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto upotrebļava i znak ˜:

slobodã, yedã, miloſardã, plemẽita, priſtãcha. — ń = gn: nepomgna, ogagn, pochlagnam, yzragnen, mgnu; = gni (rijetko): ſumgnie. — ŕ = ar: garma, tuardimi, poſarnuti, darxati, barzo; = er (rjeđe od: ar): zauernuh, osquergnen, berda, cerglenim, uerh. — s = ſ: zaneſe, miſeca, nareſila, chripoſti, ſudom, piſati; = s: miris, osta, cas, sloxili, stogy (,stoji'); što se kašto nalazi ſc, z, to su za cijelo griješke: ſce (,se') 13*b*, 14*a*, deznomu 31*b*, yzizchouan (,iziskovan') 35*b*. — **sv** = ſu: ſuiti, oſuetu, ſuituj, ſuitoſne; mnogo je običnije sf: sfoye, sfitofnoga, sfe, sfachi, sfit, sfoyega, osfetu, sfude, sfidocaftuu, posfechieni; isporedi: Sfud. — **š** = ſ: naſih, nareſenim, piſuchi, rechſi; = s: uidis, mores, yzasla, yos, doslo; = ſc: naſce, goraſce, biſce, priſadſci (,prišadši'). — **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **v** = u: gizdauo, poyauila, oue, urime, gouoriti, uazda; = f: of, ofde, obratif, diafal, prafdu, sfitofnoga, foççi (,v oči'), ſprafif, fuzi (,v uzi'), fxaloſti (,v žalosti'), sfelichim (,s velikim'), sfiſochim (,s visokim'), fuençu (,v vencu'), Fznoyu (,v znoju'), Fgorche (,v gorke'); = uf (rijetko): oufde, plaufça, slaufni. — **z** obično se piše znakom z, ali se nalaze i znakovi x, ſ: ulixe, uexan, ulixoh, raxlichimi, yzcexnu, giſdaf, moſga, uſdiſuchy (,uzdišući'). — **ž** = x: laxuchi, prichaxe, darxati, sloxiti, druxbu; = z (rjeđe): zelech, Tuzbeni, zestocho, uuizban (,uvižban').

UDVAJAŃE SLOVA

nije vele obično u Zoranića; udvajaju se samo konsonanti i to ne svi: **cc**: occa, srcce, božicce. — **čč**: junačče (vocat. sing.), oččito, očči, oččima, plačča (gen. sing.), počče, očče (vocat. sing.), odlučči (3. sing. aor.). — **ff**: uffajuć, uffanje, uffanjem. — **kk**: potokke (accus plur.). — **ll**: mallo. — **ss**: jessi, vlassi (crines), nada sse

AKCENTI

veoma su rijetki: pristrašén 7*b*, ò (interjekcija) 8*b*, ù meni 45*b*.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: ļubčicu 3*a*, 5*a*, 15*a*, 63*b*, ļubčic (gen. pl.) 15*a*, ļubčici 48*a*. — **bć**: općena 1*a*, općit 6*a*, 52*b*, općeno 8*b*, 9*b*, 11*a*, 32*b*, 39*b*, općaše 26*b*, 31*b*, 39*b*, 54*b*, općinu 65*b*, općenu 73*b*. — **bh**: obhoditi 15*a*, obhodit 60*a*; — **bk**: ļubki 3*b*, 12*a*, 18*a*, ļubka 5*a*, 17*b*, 24*a*, 62*a*, ļubko 10*b*, 24*a*, 30*a*, 32*b*, 60*b*, ļubku 13*a*, 15*a*, 57*b*, ļubkoj 21*b*, 24*b*. — **bs**: robstvo 3*a*, 58*a*, 60*b*, robstvu 61*b*, robstva 62*a*, 63*b*, obslužiti 10*b*, 18*b*, 67*a*, obsluži 55*a*, nepodobstvo 53*a*. — **bš**: podobšćin (gen. pl.) 67*a*, podobšćine 67*b*, 69*b*. — **bt**: obtr-

čane 21*b*. — **bv** etimologički: ļubvene I*a*, ļubvenoga II*b*, 1*b*, 65*b*, ļubvenikov 1*b*, 17*a*, ļubvena 1*b*, 45*a*, ļubven 3*a*, 12*b*, obvlada 4*a*, obviše 5*a*; fonetički: ļubenu 1*a*, obeselit 4*a*. — **čc** srdačcu 1*a*, 6*a*, srdačce 1*a*, 6*a*, 11*b*, 72*a*, srdačca 2*a*, sunačca 6*a*, 20*a*, sunačcu 25*b*, ličce 10*b*, ličca 11*b*, 23*a*, 36*a*. — **čt** etimologički: počteno I*a*, 31*b*, počtenu 61*a*, počtenju 64*a*, počtenja 75*b*, počtovan 75*b*, čtovat 5*b*, 53*b*, čtuje 18*a*, čtuju 41*a*, pročtit 53*b*; fonetički: poštovanim 7*b*, poštovani 19*a*, 43*b*, 75*b*, poštovana 26*b*, 30*a*, poštena 43*b*, poštenje 67*a*. Isporedi: svidočstvo 60*b*. — **ćst**: neumićstvo 7*b*, umićstva 18*b*, umićstvo 26*a*, 50*a*, zlosrićstvo 60*b*. — **dc** etimologički: sudca 8*b*, sudcu 75*b*, vodci 26*a*; fonetički: srca II*b*, 5*a*, 7*b*, 29*b*, srce 3*a*, 4*b*, 16*b*, 22*b*, 66*b*, srcu 14*a*, 20*a*, 31*b*; složeno: srtce 32*b*. — **dč** fonetički: srčenu 4*a*, 6*a*, 34*a*, srčenosti 18*a*, srčeno 26*b*, 30*a*, srčene 37*b*, 65*b*, srčen 74*a*; složeno: slatčine 26*b*. — **dčb**: sržbu 57*b*. — **dd**: oddahnuti 58*a*. — **dh**: odhrańen 26*b*. — **dk**: odklańaju I*b*, odklon 23*a*, odkloniti 52*a*, odkloniv 67*a*, odkrih 1*a*, odkri 22*a*, 27*a*, odkrila 27*a*, odkrenul 76*b*; fonetički: britku 1*a*, britke 1*b*, 33*b*, britkim 59*b*, slatkost 3*a*, 5*a*, 15*b*, 25*b*, slatkosti 31*b*, 53*a*, slatkim 4*b*, 46*b*, 68*a*, slatko 10*a*, 18*b*, 26*a*, 31*a*, slatka 10*a*, 32*a*, 71*b*, slatki 20*b*, 50*a*, glatka 31*b*. Isporedi: britak (nom. sing.) 29*b*, bridak 33*b*. — **dp**: nadpisah I*b*, nadpisa II*b*, 72*a*, nadpisom 72*a*, odpravi 38*a*, 63*a*. — **ds** etimologički: odsivahu 11*a*; fonetički: gracka 2*a*, ļuckoga 2*a*, ļucko 32*a*, ļuckih 57*a*, ļucka 63*a*, ļucki 67*a*. — **dš** etimologički: izašadši 6*b*, 22*a*, 70*b*, prošadši 8*a*, 27*a*, prišadši 10*b*, 27*b*, 28*b*, došadši 18*a*, 34*b*, padši 8*b*, popadši 29*a*, 32*a*, sedši 10*b*, 55*b*, probodši 33*b*, ubodši 40*b*; fonetički: α) obašači 2*a*, odašači 65*b*; β) slobošćinu 25*b*. — **dz**: nadzira 17*b*, nadzrem 24*a*. — **gk**: lahko 37*b*, 67*a*. — **gš**: pristrgši 27*b*, dvigši 28*a*, 66*b*, vrgši 59*a*. — **kd**: svakdańe 10*b*. — **mk**: zamke 66*a*, zamkami 66*b*, grmke (fruticeta) 68*b*. — **nb**: himbom 15*b*, 39*a*, himbe 28*b*, himbeno 32*a*, himbena 33*a*, himbu 38*b*, himbi 41*b*. — **sb** etimologički: sbujah (se) 2*a*; fonetički: zbiše (se) 5*a*, zbudio 21*b*, zbudit 31*b*, zbirajuć 63*a*. — **sd**: vazda 1*a*, 3*b*, 8*b*, 30*b*, z dušom 3*a*, 5*b*, z dobre 15*a*, 31*b*, z dragim 31*a*, 35*a*. — **sg**: zgor 9*a*, 50*a*, zgubil 22*a* zgodilo (se) 26*b*, 29*b*, 33*a*, zgodit 57*b*, zgledavši 14*a*, zgara (ardet) 18*a*, z gorčinom 3*a*, z gorńe 42*a*. — **ss** etimologički: s stvari 66*a*; fonetički: Sladmilom (,s Sladmilom') 18*b*, svojom (,s svojom') 34*b*, Stanom (,s Stanom') 41*a*. — **std**: šestdeset 74*b*. — **stn** etimologički:

plavolistne 53*b*, zlatolistnim 70*a*; fonetički: kriposno 1*a*, 50*b*, 75*b*, kriposnu 16*a*, 46*b*, kriposna 19*a*, 27*a*, 34*b*, kriposni 30*a*, lasno 1*b*, 51*b*, korisne 1*b*, 74*a*, korisno 50*b*, 56*b*, korisnu 76*b*, radosno 10*a*, 25*a*, 70*a*, radosna 44*a*, 65*b*, radosne 61*a*, milosno 14*b*, časnu 18*a*, usnicami 20*a*, žalosne 42*a*, žalosnu 62*b*. — **sž**: z živinami 18*b*. — **štb**: uvižbalo I*b*, uvižbanu I*b*, uvižban 8*a*, uvižba 54*b*, užba (plenilunium) 19*b*. — **tc** etimologički: jednolitci 30*a*, bratca 32*a*, 42*a*; fonetički: ocu 19*a*, oca 54*a*, ocem 54*b*. — **tč**: priča 2*b*, priči 67*b*, oče (vocat. sing.) 19*a*, 39*a*, 54*a*, 75*b*, očeva 51*b*, dičice 58*a*. — **tć**: viditćeš 11*b*, bitće 13*a*, 15*a*, 74*b*, slavitće 15*a*, viditću 56*a*, poznatćeš 56*b*, žalitću 63*b*. — **tg**: zagrlidga (,zagrlit ga') 75*b*. — **ts**: hrvackom I*a*, hrvackoga 70*a*. — **vc** piše se obično fc, ali se ima izgovarati vc: ļubofcu 1*b*, ļubofce 12*b*, 13*a*, 15*a*, ļubofca 48*b*, vladafcu 8*b*, vladafca 26*a*, lofci 31*b*, lofce 37*a*, ofca 55*b*. — **vč** piše se fč, ali se ima izgovarati vč: ofčice 42*a*, 43*a*. — **vk** piše se fk, ali se ima izgovarati vk: Slafko 24*b*, 26*a*, f kogod 53*a*, žerafku 72*b*. — **vp** piše se fp, ali se ima izgovarati vp: f pokoj 12*a*, f primalitju 49*b*, f pogibili 57*b*, f propasti 59*b*. — **vs** piše se fs, ali se ima izgovarati vs: f suzah 5*a*, f službi 5*b*, 25*b*, f srcu 18*a*, 57*b*, narafska 54*b*. Isporedi: v srcu 21*b*, kraļevstva 9*b*. — **vš** piše se fš, ali se ima izgovarati vš: pokrifši 2*a*, 6*b*, zamrfši 6*a*, 35*b*, stafši 9*a*, 11*a*, dospifši 15*a*, 23*a*, začafši 26*b*, hodifši 67*b*. — **vt** piše se ft, ali se ima izgovarati vt: f tebi 12*a*, f tuzi 46*b*, f trudnu 63*b*. — **zc**: razcviļen 3*a*, 16*b*, razcvili 12*a*, 25*b*, razcviļevati 20*b*, 38*b*, razcvilit 28*b*, razcviļena 63*b*. Isporedi: ,raſcuili' 3*b*. — **zč**: izčeznu I*b*, 10*b*, izčeze 7*a*, izčeznete 29*a*. — **zh** etimologički: izhodi II*b*, 8*b*, izhodeći 54*a*, izhode 55*b*; fonetički: ishode 6*b*, ishodi 7*b*, 8*a*, ishojaše 9*a*. — **zk**: razkoše 8*b*, razkošno 9*a*, 31*b*, razkošan 10*b*, 33*b*, 68*b*, razkošom 26*b*, razkloplene 20*a*, razkriliv 20*a*, izkazati 19*a*, izkoreniti 67*a*. Isporedi: ,raſchos' (gen. pl.) 4*a*, ,marſcho' 27 *a*. — **zp**: prezprudno I*a*, izpuniti 1*a*, 1*b*, izpuni 38*b*, izpustiv 28*a*, 31*b*, izpade 30*b*, razpravļaju 35*a*, razpara 65*a*, izprazni 66*a*. Isporedi: ,yſpiſe' (ebiberunt) 5*a*, ,yſpuniti' 27*b*. — **zs** etimologički: razsedosmo (se) 26*a*; fonetički: rasute II*a*, 56*b*, rasuta 26*b*, 71*a*, rasuti 55*a*, raspa (gen. sing.) 56*b*, rastupi (se) 2*b*, rastavi 3*a*, rasŕjeni 16*b*, rasŕjena 32*b*. — **zt** etimologički: uztežuć 3*b*, uztezaše 70*b*, iztok 19*a*, iztumačiti 56*a*; fonetički: ističući 26*a*, rastali (se) 33*b*, ustegnuv 51*b*, 53*b*, ustegnuti 52*a*, istumači 56*a*. Isporedi: ,iſtocha' II*b*, ,uliſti' (ingredi) 7*b*. — **zz**: raznat (inf.) 58*b*.

— **zž**: ražali (se) 41*a*. — **žc**: nebošcu 35*b*. — **žk** etimologički: rožka (gen. sing) 20*b*, rožke 23*a*; fonetički: muški 27*a*, teško 67*a*, 76*a*. — **žt**: množtvo 58*a*.

IVAN PERGOŠIĆ.

1574.

DECRETVM *KOTEROGAIE VER*BEWCZI ISTVAN DIACHKI POPISZAL A POTER*dilghaie Laßlou koterie za Mathiaſsem Kral bil* . . . . . OD IVANUSSA PERGOSSI*cha na Szloujenßki iezik obernien* . . . . . STAMPAN V Nedeliſchu Leto naſſegha zuelichenia 1574.

Strane predgovora nijesu u Pergošićevoj kńizi obiļežene brojevima, a iza predgovora obiļeženi su listovi (ne strane) brojevima I, II, III itd. U ovoj su radńi uzeti brojevi I, II za predgovor, a 1, 2, 3 za ostali dio kńige.

AZBUKA.

c = cz: otecz, ßeßtricze, prauiczu, czyrkue, preczeniti. — **č** = ch: pocheli, chiniti, chloueka, kcheram, buduchi, znaiuch; = chi: chiaßti, rechie (,reče'), hochie, plachiati. — **e** obično se piše znakom e, ali se često nalazi i znak ę osobito u riječima, gdje e odgovara staroslovenskomu ѧ: potrębno, razumę (3. pl.), kchęri, uzęti, lyudęm, zauęzano, nęke (nonnullas), razdilę (3. plur.), hotęchi, kralięvom, plemęnſchine, pochętka. — **g** = gh (obično): poghani, knighe, vbogh, odghouor, moghal, ghda, ghoßpodę; = g (rijetko): koiega, graad, gde. — **ǵ** = ǵ: zmeǵ, oßloboǵen, napreǵ, prihaǵa, naraǵaiu, tuǵe, naroǵeni; = gi: potęrgienie, ißhagiale, ßugieni, rogienu, megiu, gragia; = gy (rijetko): tugya, rogyaki, naragyaiu; = ǵi (rijetko): tuǵie, oßloboǵienie. Što se kašto nalazi g, to je štamparskom griješkom, t. j. od ǵ je otpao znak ´; n. pr. napreg. — **i** obično se piše znakom i, ali se dosta često nalazi također y: ſytku, prepouyda, vyde, popyßane, pryti; rjeđe se nalaze znakovi ij, j: ijßkati, ijßtoi, ßjlũ, ilj. — **j** = i: znaiu, iezikom, imaiu, iednakim, ßuoi (,svoj'); = j (rijetko): muskoj; = 0: prieti, nepriatelßkih, nyednih. — **ļ** = li: krali (,kraļ'), dopelia, liube, zemlie, volium, zađouolina; = ly (rijetko): kralya, razdelyaua. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: zakonõ, onẽ, hiſũ, ochinßkõ, koterõu. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: dughouãie, prezpametẽ, bratĩßko, obrãitela, imyẽie. — **ń** = ni: niemu, nieghou, ßuſani (,sužań'), rybniake,

nachyniaiuchi. — **ṙ** = er: terh, derſati, umerli, perua, ßerdit; = ęr (rijetko): kęrui (‚krvi'), potuęrdi. — **s** = ß: meßto, neßloſnoßti, doneßal, haßnouita, vßaki, noßiti, ßuditi; = Sz (u majuskulama): Szudcza. — **š** = ſ: ioſche, miloſchu, vekſa, ſto; = s: ßtroskom, uaras, imas, pryslo; = ſſ: naſſegha, vaſſe, pyſſu, vekſſe, naſſal; = ſs: potroſsiti, pryſsli, vekſsi, ßenokoſs (gen. pl.); u majuskulama se piše S ili SS. — **t** obično se piše znakom t, ali se nalazi kašto i th: brathyum, brathia, brathu, Petho (quintum), kotherogha, ßmerth. — **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **v** = u: praude, naprauiti, ghouoriti, kakou, urimena; = v (rjeđe): veru, videl, Veliki, Vaſſegha; = W (u majuskulama): Wremene, Wßemoghuchi. — **vu** u majuskulama = W: Wgherßke (često). — **ž** = ſ: duſen, boſye, ſenßkomu, muſa, poſghu; = s: tusbu, osiuiti, ßlusbu, Sene. — **ѣ** = e: meßto, behu, vere, ßuedok, chouek, razmeti; = ie: potriebno, lieta, ghrieh, vrieme, riechi (gen. sing.), = ye: dyel (pars), ghryeh, myeßta, nyeßu (non sunt).

UDVAJAŃE SLOVA.

Pergošić veoma rado udvaja vokale, a konsonante rijetko: **aa**: taate (accus. pl.), nigdaar, jednaaki, zaakonom, kvaar, svaade (rixae), haasni (prodest), daavši, naa to, naa se, domaačim, jaaz (ego), zaa to, straane, daar, saam, polaaže, praazno, kojaa, raane (vulnerant). — **dd**: adda (igitur, — veoma često). — **ee**: običajeev (gen. pl.), imeenuje, zospeet (denuo), precenee (3. pl.), neeče (non vult), uzeeti, prišestnee (acc. plur.), reed, hotee (volunt), mojee (gen. sing.). — **ii**: ciimer, liist, niisu, ziid, miiru, iisto, razmetii. — **mm**: zamman (frustra). — **nn**: upanne (3. sing.), položenna. — **oo**: dušnoom, muškoo, tatoov (gen. pl.), rood, sinoov, listoov, poojdu, vood (gen. pl.) — **pp**: oppadne, oppravļańa. — **tt**: tottu (ibi). — **uu**: puut (via), ļuudi, truud, duužen, kruuto, tuužil, razluučiti, daduu (dant), ruuke, sluuži, račuun, luug, ruuk (manuum).

AKCENTI.

Pergošić upotrebļava znakove ^ ´ ` ali ne baš obilno: lâdanja, lâdanje, imenûje, račûnaju, â (partikula), dûžan, bûduči, orsâg, platitî, prâvdeni, dâl; — pravícum (instr. sing.), á (partikula), móč (potestas), právde, grádi (oppida), glás; — trùud, precenitì, razlùčenje, ‚takoùa' (‚takova'), lùge (acc. plur.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: žrijebci 35*a*, žrijebcem 45*b*. — **bč** etimologički: občina I*a*, 80*a*, 82*b*, 85*b*, občinsku 4*a*, 5*a*, 56*b*. 58*b*, 68*b*, občinskim 4*b*,

7*b*, 15*a*, 34*b*, 47*b*, občinska 10*a*, 44*a*, 48*a*; fonetički: općinu 1*a*, općine 1*b*. — **bh**: obhoditi 30*b*, obhağańa 30*b*, obhağati 31*a*, 43*b*. — **bš**: potrjebščine 18*a*, 20*b*, potrjebščinu 21*a*, 35*b*, obšanost 47*b*, obšani 69*a*. — **čt**: počtenju I*a*, počtenje 3*a*, 40*b*, 49*a*, 53*a*, počtovati 4*a*, počten 42*a*, 59*b*, 83*b*, čtali (partic.) I*b*, svedočtvo II*b*, 12*a*, 42*a*, 59*a*, 61*a*, svedočtvom 9*b*, 16*b*, 53*b*, 55*a*, 57*b*, vračtvo 48*a*. — **dc** etimologički: sudca II*a*, 4*b*, 12*a*, 45*a*, 53*b*, sudcu II*a*, 16*a*, 54*b*, 61*b*, 68*a*, sudcem 21*a*. 23*a*, 34*a*, 38*b*, 52*b*; fonetički: srca 78*a*, srci 78*a*. — **dč** etimologički: sudčiju 30*a*, sudčeve 59*b*, 65*b*, sudčevih 65*a*, 66*b*, 81*b*; fonetički: sučeva 74*b*. — **dd**: oddilenja 2*a*, oddeļeno 38*a*, oddeļeni 63*a*, oddeliti 66*a*, oddurjenje 6*a*, odduriti 6*a*, oddati 10*a*, 15*a*, 19*a*, 41*b*, 62*b*, oddal 14*a*, 74*a*, oddruži 35*a*. — **dk** etimologički: odkupiti 6*a*, 21*a*, 22*a*, 35*b*, 65*a*, odkupi 36*a*, 61*b*, 81*b*, odkupļenja 61*a*, 61*b*, dohodka 14*a*, 14*b*, 44*b*, 62*b*, 84*b*, dohodkov 41*a*, 80*b*, odkud 21*a*, 22*a*, 33*b*, 47*b*, 49*a*, vpadka (gen. sing.) 94*b*; fonetički: dohotkom 3*b*, rijetko 44*b*. — **dp**: odprtoj 6*b*, odprto 12*b*, odpuščenje 8*a*, 55*b*, odpustiti 22*b*, 29*a*, 56*a*, 66*b*, 70*a*, odpušča 23*a*, odpal (partic.) 40*b*, odpadne 78*b*, odpovedal 52*a*. — **ds** etimologički: odseči 5*b*, odsluže 35*a*, odslužavati 80*a*; fonetički: ļuctvu I*a*, 80*b*, ļuctvo 45*a*, 47*b*, 80a, ļuctva 47*b*, 48*a*, 71*a*, 82*b*, gospoctva I*b*, 13*a*, 23*a*, 25*a*, 39*a*, gospoctvo I*b*, 4*a*, 9*a*, 24*a*, 46*b*, gospockim 2*b*, 55*b*, grackih 1*a*, 16*a*, 38*b*, 40*b*, 67*b*, gracke 5*b*, 10*b*. 57*a*, 80*b*, 82*a*, grackoj 38*b*, 54*a*, 55*a*, 68*b*, belgracki 55*a*, susectvo 25*b*, 57*b*, susectve 31*a*, 57*a*; složeno: susedctva 67*a*, susedckih 67*a*. — **dš**: odšastja 5*b*, odšestka 72*a*, mladši 14*b*, mladša 22*a*, našedši 62*a*, 77*a*, 93*a*, vpadši 77*a*. — **dt**: odtrgne 27*a*, 31*b*, 40*b*, odtrgli 30*b*, odtrgnu 52*a*, odtud 32*b*. — **dz**: odzava (revocat) 21*a*, 81*b*, odzavanje 22*b*, 75*b*, odzove (3. sing.) 42*b*, 43*a*, 53*b*, 75*b*, 82*a*. — **dž**: odženu 71*a*. — **gk**: lahko II*b*, 21*b*, 94*b*, lehko 33*b*, 38*a*, 43*a*, 53*b*. — **gš**: odtrgši 25*b*, 29*b*, prisegši 30*b*, 58*b*, lagša (faciliora) 47*a*, vrgši 57*a*, 76*b*, dugšim 80*b*. — **jj**: kaje (‚kaj je') 27*b*, 28*b*, 31*a*, 39*a*, 62*b*. Isporedi: kaj je 93*b*. — **kd**: g dobromu II*a*, g drugoj II*a*, g drugim 29*b*, g drugomu 35*a*, 81*b*, vsagdeńem 33*b*. — **kk**: k kraļu 5*b*, 83*a*, k komu 26*b*, k kmeckomu 46*a*. — **nb** etimologički: prijecenbu 4*a*, prijecenbe 29*b*, 33*b*, 92*b*, obranba 26*b*, obranbu 27*a*, 40*a*, 86*b*; fonetički: obrambu I*b*, 31*b*, 37*b*, 64*b*, 86*a*, obrambe 37*b*, 38*a*, 40*a*, 43*b*, 85*b*, prijecembe 9*b*, 11*b*, 29*b*, 32*b*, 61*b*, prijecemba 44*a*. — **nn** bilježi se nn, ali se ne zna, je li Pergošić tijem pisańem hotio te i te riječi napisati etimologički,

ili možda nn služi kao prosto udvajańe; ipak je vjerojatnije, da u primjerima, koji će se sada navesti, nn stoji poradi etimologije, a ne poradi udvajanja, jer isti pisac samo rijetko udvaja glas n: pravdennim 1*a*, 2*a*, 7*b*, 23*a*, 59*b*, pravdennoga 21*a*, 42*b*, 56*b*, cirkvennih 1*a*, 63*a*, cirkvennoga 60*b*, 62*a*, jedannadeste 5*b*, istinnoga 18*b*, 58*b*, 68*a*, istinne (verae) 22*b*, 52*b*, istinnim 26*a*, 76*a*, vremennoga 30*a*, vinne (‚vinske') 45*a*. — **ńs**: sužanstvo 18*a*; isporedi: sužań 19*b*. — **ńš**: manši 16*a*, menše 62*b*, 68*a*, 81*a*, menšoj 64*b*, 68*b*. — **std**: šestdeset 11*b*, 16*b*, 24*b*, 29*a*, 41*a*, zdenec 45*a*, zdenca 48*b*. — **stk**: neprišestke 65*b*, pošestke 66*a*, prišestka 72*a*, odšestka 72*a*. — **stm**: listmi 16*b*, 30*a*, 48*b*, 78*b*, vustmi 42*b*, 68*b*. — **stn**: prešestno 16*a*, prešestnoga 29*a*, prišestne 23*b*, prišestni 38*b*, listnoga 32*a*, 75*a*, listno 74*b*, 79*a*, šestnadeste 37*b*, 56*b*. — **tb** etimologički: tatbine 3*a*, tatbenim 93*b*; fonetički: svadbenu 20*b*, 36*b*, 56*a*, svadbena 32*b*, svadbu 34*b*, svadbe 35*a*. — **tc** etimologički: otca 19*b*; fonetički: oca I*b*, 2*b*, 15*b*, 32*a*, 39*a*, ocem 7*a*, 17*b*, 28*a*, 34*b*, ocu 15*a*, 19*a*, 41*a*, decu 4*b*, 23*b*, 36*a*, 59*a*, 81*b*, deca 35*a*. — **tč**: očinoj 2*a*, 34*b*, 66*b*, 92*a*, očinom 3*a*, 15*a*, očine 6*b*, 7*a*, 17*b*, 35*a*, očinoga 11*a*, 18*a*, 20*b*, 67*a*, dečine (gen. sing. puerilis) 37*b*, dečinoga 37*b*, detečoj 42*b*. — **td**: petdeset 1*b*, 13*b*, 21*a*, 23*a*, 33*a*. — **ts**: svecke I*a*, 9*a*, svecki 1*a*, sveckih 1*a*, svecka 4*a*, 86*b*, sigeckom I*b*, horvackoga 1*a*, 80*a*, horvacki 33*a*, 67*b*, kmecke 14*a*, 44*b*, kmeckom 14*a*, 28*a*, detectve 42*a*, 42*b*. — **zdn** etimologički: jezdni (scil. koń) 45*b*; fonetički: praznostju 5*a*, praznosti 36*a*. — **zh** etimologički: izhaǵa 1*b*; fonetički: ishaǵale I*a*, ishaǵajući 2*b*. — **zk**: pasku I*b*, 1*b*, 15*a*, 19*a*, 37*a*, paske 14*b*, 19*b*, 41*b*, zaveskom (‚pod nekim zaveskom ili kontraktušem') 70*a*. — **zp** etimologički: zpisuje 4*a*, prezpameten 14*b*, prezpametni 19*a*, 41*b*, zpravļenje 48*a*; fonetički: ispišem I*b*, prespametnih 19*a*, 19*b*, raspitańe 36*b*, spričati 48*a*, 58*a*, splatiti 91*b*. — **zs** etimologički: z svojim 6*b*, 28*b*, 65*b*, z svojum 15*b*, z svojega 86*b*, z sinmi 8*a*, 32*a*, z silnum 27*a*, z sudci 81*b*; složeno: rassipava 14*b*, rassipavali 38*a*, s srditosti (‚z nazlobosti, s srditosti ili z drugoga zroka') 84*a*, s svojega 86*a*, 86*b*. — **zš**: zšite 33*b*, z šeregom 71*b*. — **zt**: vlesti (ingredi) 10*b*, 21*b*, 24*a*, 69*b*, 83*b*, rastroši 38*b*. — **ždb**: vraždbenimi 76*a*. — **žk**: muškoga 2*b*, 17*a*, 39*a*, muške 7*b*, 14*b*, 15*a*, 37*b*, 39*b*, muški 8*b*, 17*a*, 36*b*, orsaško 3*b*, 48*a*, orsaškoga 4*b*, 5*b*, 36*b*, 66*b*, orsaškim 23*a*, 50*a*, viteško 34*b*, 64*b*. Kašto se piše *sk*, te se ne zna, ima li se čitati *žk* ili *šk*: ‚muske' 8*b*, ‚tesko' 24*b*, 56*b*, 77*a*.

ANTUN VRAMEC.

1578.

Kronika VEZDA ZNOVICH ZPRAVliena Kratka Szlouenzkim iezikom po D. Antolu Pope Vramcze Kanouniku Zagrebechkom. Stampane v Lublane po Iuane Manline, leto MDLXXVIII.

AZBUKA.

c = cz: czelo, Czarigrad, piſcecz, deuicze, temniczu. — **č** = ch: mochi, nachiniti, goruchega, rachun, vrach, kmeticha; = chi (rijetko): kchier (ńekoliko puta); = zh: nazhini, pozhel, vzhinil, obzhine, pomozhnik. — **g** obično se piše znakom g, ali se nalazi i znak gh: bregh, noghu, Bogh, knighe, knigh (librorum). — **ǵ** = g: oſzogen, naregeni, ozlobogen, meg (inter), mlagi; = gi: potergien, rogien, zaſzagiati, pohagiati; = gh (sasma rijetko): megh (inter). Isporedi: roien, mlai (iunior). — **i** obično se piše znakom i, ali se nalazi i znak y: myr, vmory (interfecit), kchy, poby (fugavit), poklyſzary (legati). — **j** = i: ieden, imenuiu, ſzvoiemu, broi (‚broj'): = y: Boy (‚boj'), chlouechyu, onoy; = ij: Moij (‚moj'), vſzoij (‚vsoj', omni), dueiju (‚dveju'), ijako (‚jako'); = 0: prie, podbiati, nieden, pobien. — **ji** = ij, y: Boſij (‚božji'), Vraſy (‚vražji'). — **ļ** = li: zemlie, zemlia, zemliu, kralia, kraliu, liudij (homines). Isporedi: Rimlani, ludi (homines), zemla, priatel, obranitela. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: zakonõ, Nẽcze, Kralẽ, Czezarztuõ, iednõ. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: vmoriẽ, poloſẽ, razmetã, kamenuuã. — **ń** = ni: niega, vchinien, preganial, ognien, ognia. Isporedi: ogen, nachinati, nachinen. — **ṙ** = er: Gerki, perui, derſati, obernul, eruati (oppugnare); = ar (sasma rijetko): Harvatzkomu, Harvaczku, Harvatzki. — **s** = z: preneze, iakozti, vizokih, zmerti, iezu, bezediti, Zrebro; = ſz: ſzobom, zaiſzkal, meſzo, noſziti, Szin. — **š** = ſ: pridoſe, priſli, duſum, ſezt, piſu; = s: varas, proslo, skole, Nemskomu, Milos; = ſſ: oſztaſſe, takaiſſe, beſſe; = ſs: ladaſse, zloſiſse (‚složiše'). — **t** obično se piše znakom t, ali se nalazi kašto i znak th: leth (annorum), opeth, deueth, Mathi (mater), zderſathi. — **v** piše se znakom v, ali se nalazi i znak u: deuet, ouo, pouedati, Herzegou; u majuskulama se piše V i W (rijetko): Vinograd, Wladiſzlau. — **ž** = ſ: ſenami, poloſiti, derſal, poſgati, teſak; = s (rijetko): mus, zlusbu (‚službu'), Sidouzko.

UDVAJAŃE SLOVA.

Vramec kašto udvaja vokale; konsonante veoma rijetko: **aa**: glaad, vraač, glaas. — **ee**: leet (annorum), sleep (caecus), Beeč. — **ii** (piše se *ij*): položii (posuit), mužii (virorum), robií (praedatur), pobii (fugavit), kčii, rodii (genuit), dnii (dierum), ostavivšii, popii (sacerdotes), ladalii (partic.), priložii (apposuit). — **ll**: sillu, billa (partic. fem. od ‚biti' percutere). — **oo**: goor (montium). — **tt**: ottok (insula); — **uu**: bluud (error).

AKCENTI.

Čini se, da je ‚à' (partikula) na strani 11*b* jedini primjer s akcentom.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občinu 10*b*, 15*b*, občine 12*a*, 14*a*, občinsku 23*b*, občinski 26*a*, občinske 26*b*. — **bk**: zipke 53*b*. — **bs**: obsilili 5*a*, obslužuje 19*b*, obslužaval 24*a*, obsede 50*b*, 52*a*, 56*b*, obsel 53*b*, obseden 55*b*, 56*a*, 59*b*, 60*a*. — **bš**: obšanost 45*a*. — **bt** etimologički: obtrǵen 52*a*; fonetički: hrpta 45*a*. — **čc**: Otočcu 59*a*. — **čt**: poglavničtvo 2*a*, 7*b*, 14*b*, poglavničtva 29*a*, 37*b*, 39*b*, nepočtena 14*b*, nepočteno 27*b*, počteńe 15*b*, 59*a*, počteńem 34*b*, 52*b*. — **dc** etimologički: sodci 10*b*, 11*a*, 12*a*, sodca 22*a*, Gradce (lokal sing.) 57*b*; fonetički: srca 60*a*, 62*b*, srce 63*a*. — **dd**: oddan 3*b*, odda 31*b*, oddaje 33*a*, oddeli (3. sing.) 7*a*, poddaše 50*b*. — **dk**: dohodke 22*b*. Isporedi: Benedki (Venetia) 25*a*, Benetdkeh 28*a*, Benetkeh 28*b*. — **dp**: odpali (partic.) 7*a*, odpelan 9*b*, 48*b*, odpelaše 48*a*, 51*a*, 54*b*, 59*a*, 64*a*, odpuščeńe 16*b*, odpustivši 35*b*, odpusti 49*b*. — **ds** etimologički: medski (Medicus) 7*b*, 9*a*, podseden 8*a*, 11*b*, podsede 38*b*, 47*b*, 54*b*, odsečena 13*a*, 18*a*, 18*b*, 39*b*, 47*b*, odsekoše 15*b*, 53*a*, odstopili 33*a*, carigradski 24*b*, 25*a*, 30*b*, 32*a*, 45*b*, carigradskomu 27*b*, 36*b*, burgundskoga 31*b*, gospodstve 53*a*, gospodstvo 54*a*, 57*b*; fonetički: α) luctvo 2*a*, 4*a*, luctvu 2*b*, 7*a*, luctva 3*b*, 5*a*, 13*b*, 31*a*, 37*a*; β) longobarskomu 28*b* (bis), gospostva 62*a*. — **dš**: došedši 18*a*, podsedši 58*b*. — **dt**: odtvorivši 18*a*, medtemtoga 51*a*. Isporedi: odtide (abiit) 11*b*. — **dz**: odzva (revocavit) 32*b*. — **gš**: zvrgši 28*a*, vrgši 30*b*. — **kb**: g Beču 56*b* (bis), g boju 60*a*, g Bobovišču 60*b*. — **nb** etimologički: obranbu 28*b*, 58*a*, obranbe 65*a*, hinbu 49*a*, hinbeno 50*b*; fonetički: obrambu 13*a*. — **nn** etimologički: jedannadesti 6*a*, 7*b*, 18*b*, 35*b*, 53*a*; fonetički: istini (verus) 49*b*. — **std**: šestdeset 16*b*, 43*a*. Isporedi ‚ſezdeset' 1*b*, 34*b*, koje se može čitati i ‚šesdeset' i ‚šezdeset'. — **stn**: oblastnik 14*a*, 16*b*, 17*b*, šestnadeste 23*a*, 46*a*. — **tb**: svadbu 24*a*, 51*a*, svadbe 38*b*, 48*a*. — **tc** etimologički: otcu 11*a*, 23*b*, otce 18*b*, 20*a*, 28*a*, 35*a*, 42*b*, otca 19*b*, 20*b*, 25*a*, 41*a*, 53*a*; fonetički: deca 2*b*, decu 39*b*, 40*a*, 42*a*, oce 5*a*, 10*a*, 12*a*, 38*b*, 62*a*, oca 7*b*, 37*b*, 38*b*, 63*b*, ocem 14*b*, ocu 17*a*, 59*a*. — **tč**: dečicu 16*b*, Benečanom 36*b*, Benečanin 46*a*, 49*a*, Benečani 53*b*, 57*a*, 63*b*, očinom 40*a*, očine 43*b*, očina 53*b*. — **td**: petdeset 1*a*, 19*b*, 26*a*, 32*b*, 43*a*, devetdeset 1*b*, 24*b*. — **ts** etimologički: kretski 9*b*, gotski 24*b*, horvatsko 34*a*, horvatsku 42*a*, horvatski 44*a*, 62*a*, 63*a*, 64*a*, hrvatski 51*a*, svetstve (loc. sing.) 41*b*; fonetički: α) masagecka 10*a*, hrvacku 49*b*, 52*a*, hrvackoga 52*b*, horvacka 61*a*; β) svestvu (sacramento) 32*b*; složeno: hrvatcku 53*a*, hrvatckoj 65*a*. — **vst**: kralevstva 9*b*, 32*a*, 41*b*, 59*a*, kralevstvo 7*b*, 8*b*, 10*b*, 29*b*, 55*b*, kralevstvu 28*b*, 42*b*. — **vv** etimologički: v vino 38*b*, v vojske 40*b*; fonetički: vogersku (‚v vogersku') 46*b*, 51*a*. — **zk**: pasku 15*b*, skvarjeńe 28*a*, skopati 30*a*. Isporedi: ‚zkupa' (una) 12*a*, ‚pazku' 31*a*, 37*a*. — **zp**: spravi 27*b*, 37*b*, 40*b*, spravil 36*a*. Isporedi: ‚zprauiſe' 12*a*, 37*b*, ‚razpet' 17*a*, 18*a*. — **zs** etimologički: razsipańe 8*a*, z Scipionom 14*b*; fonetički: svojim (‚z svojim') 19*b*, 21*a*, 23*b*, 32*b*, svojimi (‚z svojimi') 20*a*, 50*b*, 53*b*, 58*b*. — **zt**: rastirani 18*b*, rastira 51*a*, istok 47*b*, rastepe 60*b*. Isporedi: ‚raztergali' 10*a*, ‚raztira' 42*a*, 61*a*, 62*a*.

ŠIMUN BUDINIĆ.

1582.

ISPRAVNIICH ZA EREI ISPOVIDNIICI I ZA POCHORNIH PRENESEN SLATINSCHOGA IAZICHA V SLOVIGNSCHII.

Ime i zavičaj piščev zabiļeženi su na strani 3, gdje stoji: ‚po popu Šimunu Budineu Zadraninu'; — a godina i mjesto štampe zabiļeženo je na zadńoj (t. j. 168) strani; ‚In Roma 1582'.

AZBUKA.

c = z: chonaz, chonzu, otaz, szinee (putant), serza; = c: diuici, ciichia (propter), nauci, liice, cesaraſtuo. — **č** = ci: ciuuati, ciaſt, dochonciaiu ueliciaſtuu, cias; = c: rece, clouich, vicgnega, naucitegli. — **ć** = cch: recch, pomocchi, uecchi, napriduiucchi, neumicch; = cchi: hocchie necchiemo, opcchieno, obracchienim; = ch (rijetko): uechma; = chi: chiudi iofcchie, proscchienye. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: ſtigh

*

nuti, mnoghim, moghle, razlogh, gherd. — **j** = i: iest, choia, suoiega, Iedan; = y: duoye, pochoy, imayu, pobiyãti, yamza; = g: chogi, materigi, Boxgih, suogih, mudrigi; = 0: nepriazan, nie. — **k** = ch: chacho, napridach, cholicho, necha, velichu, iachi. — **kv** = qu: criquegnachof, criquu, criqui, ſquarnillo. — **ļ** = gli: izbauglien, Bogogliubno, boglia, umiglienſtuom, razdigliuyut; = gl: pobogllſanye, naucitegli. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: iednõ, redõ, ſedã, suetĩ, põgniuo. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: naucẽ, doſtoiãſtuo, prossẽya, dillouãya derxã. — **ń** = gn: ucignenih, gnemu, nepomgniui, sumgna, nachlagna, chogn. — **r** = ar: ſarce, darxii, smarti, marzili, garde; = er: uzderxij, serce, ſuerha, derxati, smertni. — **s** = ſ: ieſu, ciſto, ſudu, ſuoie, ſebe; = s: silli, nasliduye, iesmo, slobodno, suogim. — **š** = ſ (rijetko): magnſe; = s: poſlusati, potribuies, poduighsi; = ſſ: ſuerſſiti, poſluſſati, iſpituieſſ; = ss: odrissenya, grissnich, vissemu, nasse, upitass; = ſs: touariſs, duſsu; = sſ: upraasſan, razumifsſi, dauasſe; = ſc (rijetko): odriſcenya; = sc: odriscenye, schruscenye, zaliscna, scchietan. — **u** obično se piše znakom u, ali se kašto nalazi i znah v: vpitati. vxura, vzroch, vſſaa (sperat), vminya; u majuskulama = V. — **v** = u: gouore, ouu (,ovu') priuedu, uiruie. osueta, uuridil; = f: grihof, gnegof, gliubaf, naraf, prafdi, prafdu, protifna, duhofnoga. Isporedi: sauffima (,savsima') 9; u majuskulama = V, F. — **ž** = x: chaxe, sluxi, blaxenſtuo, produxuye, xaloſtiti; = z (rjeđe): Bozgih, zegli, vmnozanye, Bozyu.

UDVAJAŃE SLOVA

veoma je obično u Budinića: **aa**: taa (hic), povraaćen, oblaast, obraaz (vultus), stvaar, togaa (huius), znaal, dušaam (dat. pl.) straah, ostaala (reliqua), raadi (propter), saam, naačin, glaas, očimaa, poļaa (campos), staati (stare), paasti (pascere), plaatil. — **bb**: potribba, potribbu, dobba, hudobbe, robba. — **cc**: diccu, dicce, occu. — **čč**: oččitu oččito, oččitomu, očči. — **dd**: ploddom, plodda, prigodda, prigoddu, škoddu, škodde, staddo. — **ee**: družinee (gen. sing.), pokoree (gen. sing.), potribee (gen. sing.), večeree (gen. sing.), pravee (3. plur.), činee (3. pl.), mislee (3. plur.), pameeti (mentis), reedom, peet, prokleet. — **ff**: uffanje, uffanja, uffati (sperare). — **ii** (piše se *ii*, kašto *ij*): diil (pars), griiha (peccati), pokorniika, milostiińom, miir, redovniik, biila (partic. od ,biti' esse), ispoviid, liice, odriišil, vriime, riič, govoriimo, iniih (aliorum), izgubii (3. sing.), govorii (3. sing.), bliizu, milimii (caris). — **ll**: illi, dillo, silla, milli (cari), mallo, sillovati, alli, svršilli, odstupillo (partic.). — **mm**: imme. — **nn**: napunno, načinnom, istinnu (veritatem), ranne (vulnera), rannu, činniti, ustanni (surge). — **oo**: too, mooć, mnoož, moora (maris), razboor, nerazboorno, miloost, plood, kripoost, pomooć. — **pp**: kuppiti (legere), konoppa, uppadaa (incidit). — **tt**: svitta (consilii), znatti, bitti, kritti, poslatti, bižatti, nositti, gottov, gottovi, litto, ratti (belli). — **uu**: buudi (excitat), duuš (gen. pl.)

AKCENTI.

Budinić upotrebļava samo znak ˋ, ali i taj dosta rijetko i gotovo svagda samo na kraju riječi osobito adveraba: vernò, čistò, dobrò, slobodnò, stanovitò, hotè (vollendo), znajućè (sciendo), častnò, ìskuševal, navlastitò, krivò, samò, nepodobnò, akò, razvè (praeter), tadà, kadà. Isporedi ,chogìi' (qui, nom. pl.) 34.

KONSONANTSKE KONBINACIJE.

bć: općeno 7, 15, 24, 68, 99, općenu 19, općil 56, općena 64, 114, općiti 92, 93, 125. — **bh**: obhajal 70, obhoditi 76. — **bk**: ļubkimi 32. — **bs**: podobstvo 4, 15, obslužiti 49, 81, 101, 136, 153, obslužili 87, obslužuje 142, rabstva 160. — **bš**: pogibšemu 14, pogibše 99, grubšega 16. — **bv** etimološki: obvezan 151, obvezom 151; fonetički: obratiti 32. — **čb**: svidožbe 141. — **čt**: čto 5, 7, 14, 15, 29, počtenju 28, 61, počtenje 30, počtoval 59, počtovani 149, čtiti (legere) 42, čtil 88. — **ćst**: mogućstva 69, nemogućstvo 114. — **dc** etimološki: srdca 4, srdcu 12, srdcem 23, sudcu 48, 150, 153, sudca 61, 81, 143, sudci 82, 131; fonetički: srce 3, 14, 22, 38, 95, srca 18, 28, 43, srcu 29, 40, 63, 95, srcem 53, 73, 92. — **dčb**: sržbe 28, 60, 61, razsržbu 63, sržbi 94, sržbu 95, 99. — **dd**: oddiļuje 71. — **dh**: predhodit 22, predhodeći 147. — **dk** etimološki: odkriti 16, odkrije 19, odkupļena 18, odkupiti 32, 67, podkopa 40, dohodke 57, 112, 121, dohodki 78, napridkuju 89, gladka 95; fonetički: slatku 5, retko 15, 16, 22. — **dp**: odpravi 17, 23, odpustiti 20, 32, odpušćenje 47, 82, odposlati 21, 106, podpor (fulcrum) 73, podpisane 129, podpisati 129. — **ds** etimološki: odsudi 8, odsudil 61, odstupiti 93, odsičeno 160, gospodstva 10, 70, gospodstvo 77, gospodstvu 78, gospodske 90, gradski 116; fonetički: ļucki 79, ļucku 82, ļuckoga 82, ļucka 124. — **dš**: slobodšćinu 57, 103, 137, slobodšćine 111, slobodšćina 132. — **dt**: podtiče 26, 74, pod-

taknul 61, podtiču 94. — **gk**: lahko 28. — **gš**: podvigši 46, odvrgši 100. — **kd**: svakdańim 40, vsakdańe 42. — **nb**: himbeno 53, 61, 67, 83, himbena 67, himbenime 75, himba 107. — **nn**: jistino (vere) 29. Isporedi: zakonno (legitime) 67, za koje se ne zna, je li *nn* pisano po etimologiji ili poradi udvajańa. — **ńs**: sužanstva 160. — **sb** etimologički: prosbe (orationes) 46; fonetički: zbora 4, zbor 79, z bogom 4, 6, 33, z blage 61. — **sd**: vazda 8, 31, 43, 161, zdolu 22, 102, zdol 35, 127, združil 63, združiti 92, z druge 12, 52, 144, z drugim 99, z ditcom 23, z dvima 40, z dopušćenjem 90, 108, 163, z dobrim 109. — **sg**: zgaja (se) 41, zgajaju (se) 52, zgoru 50, 57, 123, zgora 78, 162, zgrabiti 137. — **skn** etimologički: tisknosti 87, tiskna 149; fonetički: pritisnuti 8, stisnuti 50, potisnuti 133. — **sń** etimologički: s ńime 19, 45, 124; fonetički: š ńim 19, š ńimi 56. Isporedi: ‚xgnega‘ 130, 148, ‚xgnih‘ 150. — **stb**: jizbine 57, 77, 96, jizbina 70. — **stm**: ustmi 22, kripostmi 54. — **stn** etimologički: namistnik 12, namistnici 135, 136, častnim 13, 94, častno 49, 59, 156, koristno 22, 91, koristne 41, žalostna 32, kripostne 40, kripostnoga 52, prišastnoga 47, prišastnomu 128, oblastnik 122, oblastnici 137, navlastno 123; fonetički: lasno 8, 39, 42, 106, lasnije 164, izvrsna 93, izvrsniji 155, pričesnik (particeps) 103, 120. — **sž**: ženama (‚s ženama‘) 83, 87, ženom (‚s ženom‘) 84, 148. — **štb**: uvižbani 34. — **tb** etimologički: svetbe (sacramenti) 3, 45, 89; fonetički: ženidba 84, ženidbu 84, 140, 160, ženidbi 84, ženidbe 160. — **tc** etimologički: otca 3, 4, 15, 17, 46, otcem 27, 59, ditcom 23, ditca 152, ditcu 156, kratcih 46; fonetički: oca 19, ocu 92, dicu 23, dice 92, dica 156. — **tč** etimologički: otčenaš 33, otče 46; fonetički: očenaš 33, 38, 55, očevi 126, očinstvo 133, dičice 150. — **ts** etimologički: bratskoj 12, bratsko 96, bratskoga 119; fonetički: proklestvo 9, 21, 90, 136, proklestva 10, 11, 46, 49, 122, proklestvom 47, 123, proklestvu 84, 121. — **vc** piše se fc, ali se ima čitati vc: krifca 63, difci 92, vladafcem 108, vladafci 141. — **vk** piše se fk, ali se ima čitati vk: preļubodefka (adultera) 84. — **vs** obično se piše fs, ali se ima čitati vs: fse 4, 20, fsi 7, 15, fsaki 11, fsih 69, narafske 11, difstva 44, difstvo 111, fsebi (‚v sebi‘) 26. Isporedi: vsakoga 11, vse 19, vsa 150. — **vst**: kraļestvo 121, 122, 153, kraļestva 121. — **vš** piše se obično fš, ali se ima čitati vš: odlučifši 3, naredifši 8, poznafši 18, 82, dafši 32, pridružifši 40, procinifši 78, protifšćine 76. Isporedi: davši 105. — **zdn**: prazdniku 19, prazdnih 71, prazdnujući 71, prazdnosti 87, prazdnici 91, 156, prazdno 133. Isporedi: prazdan 123. — **zh** etimologički: izhodet (exeunt) 81, izhodi 146, izhaja 152; fonetički: ishode 40, 143, 152, ishodi 81, 158, ushotil 61. — **zk**: iskrńega 7, 29, 60, iskrńemu 42, 61, 104, iskusil 91. — **zp**: ispovida 4, 5, 30, 45, ispovidaju 13, 101, ispovidnik 5, 8, 13, ispovidnika 7, isprositi 21, 33, 131, ispituješ 25, ispitujući 25, ispuniti 55, 80, 143, ispunil 89, ispunilo 120, ispraviti 122, 144, 164. — **zs**: razsržbu 63, razsipati 75, razsipal 105, razsuti 133, razstojeća 152. — **zš** etimologički: ulizši 144; fonetički: ulìši 87. — **zt** etimologički: raztežu 89; fonetički: slisti (descendere) 24, ulisti 33, 122, 143, ustuženje 25, ustegnuti 35, 36, istočnika 44, ustegnutja 138, ističe 152. — **zz**: bezzakonja 35. — **zž**: razžalostil 84. — **žc**: stražci 104. — **žk**: teška 25, teški 30, teško 99, muška 154. — **žt** etimologički: družtva 93; fonetički: društva 42, 67, družtvu 70, uboštvo 87, 93, uboštva 111. Isporedi: družstva 94, 144, pohižstvo 133.

FAUST VRANČIĆ.

1595.

DICTIONARIUM QUINQUE NOBILISSIMARUM EVROPAE LINGUARUM, Latinae, Italicae, Germanicae, Dalmaticae & Vngaricae . . . . . Venetiis 1595.

Piščevo ime nije zabiļeženo na naslovnoj strani, ali je zabiļeženo na str. VII., gdje je štampana latinska pjesma u slavu rječnika. Tamo stoji: ‚nobilis & praeclari viri Fausti Verantii‘. Pjesmu je ispjevao Hieronymus Arconatus. — Sve su hrvatske riječi u Vrančićevu rječniku štampane kursivnijem slovima kao i talijanske, ńemačke i mađarske; samo su latinske riječi (koje su na prvom mjestu) štampane običnom antikvom. U hrvatskom je dijelu mnoštvo štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

c = cz: oczat, Mladinacz, Czina Czelovati, Ticzati. — **č** = cs: Pritacs, Naucsiti, Csuditiſze, Vecser, Obicsay. — **ć** = ch: Pomochi, Pomoch; = chy: Vichye, Szrichya, Schyediti, Pechyar, Obechyati; = ty: Poſsvetyenye, Lahkotya, Oditya, Optyen, Povratyenye. — **đ**=dy: Gradyanin, Naredyen, Pogadyatiße, Rodyaczi, Potvardyenye, Rodyen. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak

gh: Bogh, Targh, Luugh, Plugh, Vbogh. — **i** obično se piše znakom i, ali se kašto nalazi i znak y: Nebezky, Gyztina (veritas), Zaklynati, ptycze, Palycza. — **j** = y: Poyti, Yezero, Nayimati, Boy, Razboynik; = g: Gimenovan, Giztinan, Gizkati; = gy: Gyela, Gyabuka, Gyama; = 0: Vodopia, Priazan, Oholia, Tribue (oportet), Broiti. — **ļ** = ly: Odpelyati, Drivodilya, Klyucs, Sztvoritely, Cselyad; = gly (veoma rijetko): Nevoglya. — **ļi** = ly: Szumlyvo, Potriblyv, Temelyti, Sztrahlyv, Szrameslyv. Isporedi: Salyiv (iocosus). — **m** piše se znakom m, pored kojega se sasma rijetko nalazi i znak ˜: Dõ, Szedã, zẽlyu. — **n** piše se obično znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: opacsã, Zamã, szlobodã, vẽcsati. — **ń** = ny: Pomnyu, Yanyacz, Pany, Kuhinya, Vonyati. — **ńi** = ny: Szumnyti, Gnyla, Pomnyvo, Knyga, many. Isporedi: Szumnyiti. — **ṙ** = ar: Odvarxen, Tarpko, Potvarditi, Bardo, Zagarliti. — **s** = ß: Gnußota, Odaßlati, ßimo, Naßkocsiti, Glaaß; = z: Guzka, Yaztreb, Nenavidozt, Nebezky, Zpone (compedes), Dozpiti, Gozpodin; = sz: Yeszam, szlobodã, Szokol, Szakriti; = ſz: Priſzloniti, Szmeſzti, Miſzecz. — **š** = ſ: Oſtro, Doſaßtye, Troſak, Braſno, Ovdeſnyi; = s: Ostar, Varos, Nisto, Tovaris, Siba, Cseslyati; — ſſ: Opraſſati, Razkoſſa, Kuſſanye; = ss (rijetko): Passa (pabulum). — **t** piše se obično znakom t, ali se na kraju riječi nalazi i znak th: Vrath, Csudnovath, Rukoveth, Tvardozth, Deßeth. = **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **v** obično se piše znakom v, ali se nalazi također vv: Protivv, Czrikvva, Zvvir, Karvv, Lokvva, Miloſtivv, Vvruchina. — **ž** = x: Vxgati, Szloxiti, Muux, Ruxan, Bixanye, Xlicza; = ſ: Teſina, Priſgati, Razkriſye; = s: Tesak, Drusba, Szlusbenicza, Szrameslyiv.

UDVAJAŃE SLOVA.

Vrančić u rječniku slabo udvaja konsonante, ali vokale često: **aa**: vraat, paas (cingulum), paaka (deinde), kvaar, šaala, glaas, glaad, jaak, vaal, praaznost, uzaal (ligamen), mlaad, braak (matrimonium), laažac (mendax), straah, taašći (ieiunus). — **bb**: obba (ambo), obbala. — **dd**: odditi (amicire). — **ee**: peeć (caminus), veez (copula), čeest (creber), reesti (crescere), sveet (divus), deesna (gingiva), leed, pameet, zeec, meed, veezańe, reep. — **ff**: uffati (sperare), uffańe. — **ii**: biil (albus), vojničkii, liip, miil, siir (caseus), šćiit (clipeus), kriiž, riič, liist, griih, siin, bliid, zapoviid, liik, piir, diil (pars), striic, pliin. — **ll**: alli. — **nn**: ranno (mane). — **oo**: rood, zoob, roog, noož, bool, mooć, plood, goost, too, poost, oon, book (latus), proost (liber), noos, nooć, Boog, nemooć, mladoost, jakoost, ludoost, izboor, divstvoo. — **pp**: oppaliti (amburere), oppaļen, oppet, oppeka, oppliniti, oppoganiti, lippa (tilia). = **ṙṙ**: ‚Gaard' (deformis), ‚Taargh' (emporium). — **ss**: gussinica, oppassati (cingere), vessel. — **tt**: ottiti (abire), ottrti (abstergere), hittar, bitti (pulsare). — **uu**: suud (arbitrium), luuk (arcus), suuh (aridus), druug, bruus, duug (debitum), gruub, luud, zuub, muuka (farina), žuuč, kuus (frustum), tuup, puut, vuuk, muuž, duuga (iris).

AKCENTI.

Vrančić upotrebļava akcenatske znakove ` i ´ dosta često, a znak ^ sasma rijetko: nikolikò, zvìr (animal), oràl (aquila) poglèd (aspectus), skupò (avare), ostrogà (calcar), šćenè (catulus), stò (centum), kàrà (controversia), kokòš; — kúp (acervus), moré (aequor), nú (age), jató, plećé, zorá (aurora), dobrotá, poļé (campus), pás (cingulum), škodá (damnum), užgáti; — lûg (cinis), svitâ (stola).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općiti 21, 84, općen 21, 41, 84, 115, općina 21, 90, općeni 117, općinu 126. — **bh**: obhađati 7. — **bk**: zibka 25, kolibka 25, 54, klubko 42. — **bs**: obsluževati 3, obsići 108, dubsti (cavare) 18, 38, nepodobstvo 48, sobstvo 102. — **bt**: obtoka (fimbria) 36, 56. — **bv** e t i m o l o g i č k i: obvaditi (insimulare) 49, obveseliti 53; f o n e t i č k i: obratiti 112. — **ct**: octiti 2, octen 2, 120. — **čt**: jednaštvo 4, pošteńe 44, pošten 44, 45, štovati 45, 90. — **ćst**: pokućstvo 103. — **dc**: srce 8, 23. — **dč**: srčenost 8, srčen 8, 11. — **dčb**: sržba 51. — **dh**: odhod 88. — **dk** e t i m o l o g i č k i: bridkost 10, gladko 53, gladkost 53, odkloniti 26; f o n e t i č k i: glatka, 42, slatkokus (gulosus) 43, ritkost 88, ritko 121. — **dp**: odpeļati 1, odpraviti 33, odpustiti 46, odpušćeńe 111, 126, odpušćamo 127, podpor (fulcrum) 40, podpirati 66, podplat (solea) 99. — **ds**: odsuditi 3, 20, 22, odstupiti 15, 30, gradski 19, 62, 116, gospodstvo 30, nelagodstvo (languor) 53, susedstvo 112. — **dš**: slobošćina 82. — **dt** e t i m o l o g i č k i: odtirati 90; f o n e t i č k i: otle (inde) 48. — **gk**: lahkoća 34, lahkota 55, polahko 96. — **gt**: nohat (nom. sing.) 115. — **kč**: omehčati 62. — **kć**: hći 36. — **kd** e t i m o l o g i č k i: svakdańi 83; f o n e t i č k i: svagdańi 87. — **kk**: žukost (amaritudo) 6, mehkota 54, 62. Isporedi: žukak (amarus) 7, mehkak 105. — **nb**: himba 30, 34, 39, 47, himben 30, 34, 39, 75, 102, himbenik 47. — **nk**: pomańkati 27, pomańkańe 27. — **nn**: jedanadeste 115. Isporedi: jistinno 32, 116, za koje se ne zna,

stoji li *nn* radi etimologičkoga pisańa ili je samo konsonant na prosto udvojen. — **ńs**: sužaństvo 16, svińska 44. — **sb**: zbor 22. — **sd**: združeni 38, združiti 98. — **skn**: zatisknuti 1, pritisknuti 5, 28, 47, 71, tisknoća 7, stisknuti 7, stisknut 101. Isporedi: tiskan (angustus) 7, 9. — **stb** etimologički: gostbina (convivium) 23; fonetički: jizbine 26, 32. — **std**: šezdeset 97. — **stk**: kostka (alea) 6. — **stn**: ustna 52, namistnik 112. — **tb** etimologički: ženitba 22; fonetički: svadba 68. — **tc** etimologički: Bnetci 111, otca 124, 125; fonetički: dica 55, 83. — **tč**: otče 127. — **td**: devedeset 67, pedeset 87. — **ts** etimologički: bogatstvo 71; fonetički: bogactvo 30. — **vst**: kraļestvo 89, 127. — **zh**: uzhod 10, izhod 76. — **zp**: prespametan 7; kašto se ne zna, ima li se čitati *zp* ili *sp*: ‚Razproztraniti' 7, ‚Izpovidati' 22. — **zs** etimologički: razsipati 29; fonetički: rasviće (diluculum) 29, rasap (ruina) 91. Isporedi: rassrđen 51. — **zš**: razširiti 54. — **zt**: ulisti (intrare) 50, gristi 59, musti (mulgere) 63, istok 71, listve 94, listi (scandere) 94. Kašto se ne zna, ima li se čitati *zt* ili *st*. ‚Raztopiti' 56, ‚Vgrizti' 63. — **zz**: bezzakońe 49, bezzakonan 49. — **žk**: mužki 116. Isporedi ‚Tesko' 4, 28, ‚Lupeski' 40.

ARKANĐEO GUČETIĆ.

1597.

ROSARIO S' DRVXBOM PRISLAUNOGA IMENA IESVSA SPASSITEGLIA NASCEGA ...... SLOXENO PO NEDOSTOINOMV *slusi boxiemu poctovanomu pripoviedaozu ozzu Fra Arkangelu Guceticchiu dubrovcianinu.*

Mjesto i godina štampe zabiļežena je na kraju kńige: *V RIMV* MDXCVII. — Gotovo sva kńiga štampana je kursivnijem slovima; antikvom su štampani naslovi i kazalo sadržaja.

AZBUKA.

c = z: zarstvo, dievize, ptize, uzviglien, otaz. — **č** = ci: velicianstvo, priciudne, pociansci, ciastiti, cioviecianski; = c: redovnicki, cekati, plac, nacin, pocnemo. — **ć** = chi: ziechia, svemoguchiega, vochia, opchienoi; = ch: dochi, nemochnika, moch, uechma, vruchinu. — **đ** = g: vigmo (videamus), vig (videas), xugeni, naihugi (pessimus), xegi (‚žeđi); = gi: dogiu, porogienie, vigiasce, slobogiena, iſnagiosce; = gh (rijetko): mlaghi (‚mlađi'), vìgh (videas); = ghi (rijetko): sloboghieni. — **g** obično se piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: drughe, proghnan, moghli, poghinuti, oghgnene. — **ǵ** = g: raſargbu (iram), raſargbom, rasargbe. — **h** piše se obično znakom h, ali se nekoliko puta nalazi i znak k, a ne može se misliti, da bi svuda stajalo k griješkom mjesto h: svetiek (‚svetijeh'), gnik (‚ńih') izabranijek, raſliziek, bik (‚bih'), tvoijek, uvriedik (‚uvrijedih'), govoraku, kotiasce (volebat), okolasti (‚oholasti'), grieke (‚grijehe'). — **iji** = ij: opacij (‚opačiji'), potisctenij (‚potišteniji'), Jeremij, Ilij. — **j** = i: maike, iest, recenoi, svoie, raſmiscgliaiuchi; = ij: koija (‚koja'), ijeduchi, nebroijeniem (‚nebrojenijem'); = 0: ubiesc, gorciu, ſaedno. — **ji** = ij: pristoij, dostoij, stoijm, koij (‚koji'); = i: uboiza, brati (‚bratji'). — **k** obično se piše znakom k, ali se kašto nalaze i znakovi c, ch, h: scrusciti, kolico, prichrivasce, svekoliche, hoie (‚koje'), iezih (‚jezik'). — **kv** = qv: zarqve, zarqvu, ali se nalazi također kv: kakvu, zarkvi. — **ļ** = gli: bogogliubniem, skupglienom, popgliuvan, kraglievstvo, ſemglio: = gl: spasitegl, ſemaglske, nevoglnieh, vogli (‚voļi'). — **ń** = gn: gnemu, pomgnu, uklagnati, svetigna, gnoiſi (‚ńojzi'), ogagn. — **ŕ** = ar: uſdarxanie, karstianin, svarhu, karv, potvardi. — **s** biļeži se sasma rijetko znakom ſ: ſlabi, raſargbom; mnogo je običniji znak: s. — **š** = sci: otisciao, duscia, vascia, obisciao; = sc: sluscati, scto, nascega, gouorisc, nasc, savisce; = x: imaxe, narexen, bixe, taxti, uxivaxe (‚uživaše'), = s (rijetko): ureseno, strasno. — **u** biļeži se znakom u, sasma rijetko znakom v: psvie (‚psuje'), vda (‚uda'), vcenizi (‚učenici'); u majuskulama se piše V. — **v** = v (obično); = u (rijetko): gliubau, gouorisc, duighnuti, psouan, uechma; u majuskulama se piše U. — **z** = ſ: ſemaglske, iſabrati, neiſreceno, ſaiedno, raſum; = s (rijetko): svati (‚zvati'), slata (‚zlata'), usbudu, ghisdavo, suse (‚suze'). — **ž** = x: krixa, xivot, uxexena, xudechi, xeglia; = xi (rijetko): kaxiu, obsluxiuiu; = sc: tescak, ſavarscena (‚završena'), kascesc (‚kažeš'), scestoke, blascenieh. — **ѣ** = ie: vidieti, grieh, diella, duhovnieh, miesto, vrieme, viereniku, ſapovied; = ije (sasma rijetko): onijem, dvijema, onijema.

UDVAJAŃE SLOVA.

Gučetić udvaja konsonante, osobito ńekoje, dosta često; od vokala udvaja samo *i* često, ostale vokale ili slabo ili nigda. — **bb**: sebbi, tebbi, utrobbu. — **cc**: djevicca, djeviccom, udoviccu, odlucci (lokal sing.), occa, occu — **čč**: oččitovane, oččima, vječčni, žučči (gen.

sing.). — **ćć**: ,vecchia', ,hocchie', ,vecchma', ,vecchie', ,uhicchien', ,kucchiah' (lokal pl.). — **ii** (piše se *ij*, rjeđe *ii*): govorii (dicit), prosii (poscit), menii (mihi), miir, mii (nos), pastiir, tii (tu), dnii (dies, acc. pl.), nepravednostii (acc. pl.), poslatii (inf.), viid (visus), tebii (tibi), otvoriim, piira (nuptiarum). — **ll**: millost, djella, djello, djelluju, hodilli (partic.), nahodilli (partic.), alli, cjellovito, vidjella, billi (partic. od ,biti' esse). — **mm**: nammi (nobis), bremme. — **nn**: punna, punne, menne, menni, onna, onni, krunnom. — **oo**: stoo (centum). — **pp**: skuppa (gen. sing.), oppćiti. — **rr**: gorre (peius), gorre (montis), morre (mare), morra (maris). — **ss**: spassitel̦, spasseńe, tissuću, upissati (inscribere), jessi, jessu, čessa, da sse (ut se), rossu, nossio, spassti (redimere), najposslije. — **tt**: živottom, životta, bratta, brattu, matti, mattere, svijetta (mundi), putti (плъти), živjetti, uživatti, očitto, umjetti. — **uu**: puut (плъть), suud (iudicium), puuta (itineris).

AKCENTI.

Gučetić upotrebl̦ava samo znak ` i meće ga vrlo često na prijedloge i na partikulu *a*, rjeđe na druge riječi: ù prisvetomu, ù rečenoj, ù ovomu, ù gradu, ù krstjanstvu, ù životu, ù jedinstvu, nà nebesa, nà ruke, nà nebu, nà zeml̦i, pò ovemu, à (partikula), začè (3. sing. aor.), dòšao, stà (stetit), gnusobà, pristol̦jà.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: opće 44, općiti 95, 120, 149, 205, općinom 219, općimo 227, općio 318. — **bs**: obslužiti 33, obsluživati 166, obslužuje 252, robstvo 251, bogol̦ubstvo 312. — **bš**: grubšijeh 59. — **čt**: počtovanomu (na naslovnoj strani), pripočtovani 16, 64, pripočtovanoga 26. — **ćć**: naće (inveniet) 11 (bis), naćeš (invenies), 18. Isporedi: naći će 11 (ńekoliko puta). — **ćst**: svemogućstvo 91. Isporedi: svemogućctvo 73, mogućctvo 74. — **dc** e t i m o l o g i č k i: sudca 76, 294, 304, sudcu 296, odcijepi 94; f o n e t i č k i: srce 3, 70, 78, srcem 10, 33, 43, 72, srca 74, 246, srca 106. — **dč** e t i m o l o g i č k i: sudče (voc. sing.) 299, 301, 307; f o n e t i č k i: srčanijeh 7, srčanoga 223. — **dćb**: rasrǵbu 16, rasrǵbom 92, rasrǵbe 301. — **dd**: odijeliti 324, odijeliše 328. — **dh**: nadhode 74, nadhodi 254. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkole (unde) 76, 145, odkri 93, odkriti 296, odkupitel̦u 92, 178, odkupitel̦a 175; f o n e t i č k i: slatko 6, 182, slatki 210, slatke 214, 302, rijetko 41. — **dp**: odpustiti 59, odpuštenje 182, 320, odpusti 311. — **ds** e t i m o l o g i č k i: odstupivši 188; f o n e t i č k i: gospoctvo 2, 4, l̦uckoga 10, 97, l̦ucka

48, 69, 74, l̦ucke 89, 307. — **dsg**: odzgor 27, 39, odzgar 40. — **dš** e t i m o l o g i č k i: došadši 107, 112, 146, 218, 266, padši 225, našadši 256, otišadši 328; s l o ž e n o: došadči 67, koje je napisano ,dosciadci', samo ako -dci ne stoji griješkom mjesto -dsci. — **dt**: odtole (inde) 67. — **gk**: lake 35. — **gš**: vrgši 75. — **gt**: nokte 142. — **mns**: nepomnstvu 311, 324, 332. — **nb**: himbeni 311. — **sd**: zdrži 4, 27. — **sg**: zgor 64. — **sń**: š ńegovom 15, š ńegovijem 91, 273, š ńime 16, 93, 256, š ńome 154, š ńimi 250. Kašto se ne može znati, je li pisano fonetički ili etimološki: ,s' gnome' 49, ,s' gnime' 72, 79, 119, 197, ,sgnimi' 251. — **stm**: usmi 321. — **stn**: lasno 1, 68, lasne 35, kreposno 9, izvrsnost 8, 10, izvrsnu 65, izvrsno 68, korisne 23, časno 41, časni 66, namjesnika 49, namjesnici 65. Isporedi: izvrsan 16 69. — **stń**: lašńe 15, 295. — **tc**: oca 28, 30, 49, ocu 54, oci 61, ocima 223. — **tč**: očenaša 50, 318, očenaš 87, 314, svečani 55, oče 92. — **tć** e t i m o l o g i č k i: govoritću 73, rijetćemo 76, pitatćemo 76, bitće 176; f o n e t i č k i: primiće 35, 296, učiniću 43, očistiću 77, proslaviće 78, otvorićeš 78, postaviću 279. — **td**: pedeset 266. — **ts** e t i m o l o g i č k i: prokletstva 34; f o n e t i č k i: bogactva 9, 10, 35, proklectva 25, 59, bogactvo 49, 322, bogactvom 62. — **vt**: cafteći 8. — **zh**: izhititi 52 — **zl̦** e t i m o l o g i č k i: uzl̦ubi 98, uzl̦ezao 282; f o n e t i č k i: l̦ubežl̦ivo 38, 60, bol̦ežl̦iv 78. — **zs**: rasrđuje 32, rasrdi 160, rasrđena 304. — **zž** e t i m o l o g i č k i: uzželi 98; f o n e t i č k i: uživemo 197.

DOMINKO ZLATARIĆ.

1597.

ELEKTRA TRAGEDIA, GLIVBMIR, PRIPOVIES PASTIRSKA I GLIVBAV I SMART PIRAMA I TISBE iſ vechie tugieh ieſiká ù Harvackij iſloxene PO DOMINKV SLATARICHIV. V BNEZIEH CIↃ. IↃ. XCVII.

Antikvom je štampan veći dio kńige, kursivom su štampane posvete (str. III—IX, 36*e*—36*g*, 84*a*—85*a*).

AZBUKA.

c = z: visoziem, rezi, otaz, Zessara, sarza. — **č** = ci: cias, ciudniem, obiciai, placia, ciut; = c: cinit, iunackom, clovik, iucer, bic. — **ć** = chi: opchiasce, vechie, nechiu, srechiu, chiud; = ch: buduchi, naivechma, nach, moch, chiachkov. — **đ** = gi:

takogier, megiu, nagioh, igiah; = g: vig (‚viđ'), pogmo, pogite, tug (‚tuđ'). — **g** obično se piše znakom g, ali se nalazi i znak gh: doseghnut, drughe, draghi, biliegh, ghgnivna. — **ǵ** = g: sargbe, sargbom. — **j** = i: iosc, oruxia, gnegovoi, nedostoian, moioi, Ier: = 0 (rijetko): kriuchi, priav; = j (obično je samo iza i): cestitiju, nije, ubijat, ociju, prijaſan. — **ji** = ij: koij, moijm, svoijma, uboijza, pristoij. — **kv** = qv: zarqva, kaqvo, ozqvarnit. — **ļ** = gli: gliubav, postavglia, gliubglien, vogliu, poglie; = gl: roditegl, Nevoglnik, Kragl. — **ń** = gn: pomgnom, gnegova, poklagnam, kuchgni, kognskom. — **ŕ** = ar: parvomu, smart, pogargien, karvi, darxe; = r: umro. — **š** = sci: vascia, vasciu, dosciao, nosciasce; = sc: moxesc, kovasce, vascega, dopusctaiu. — **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **z** = ſ: raſlogom, raſbijat, slaſechi, ſnoi (‚znoj'), obraſ; u majuskulama = S: Slatarich. — **ž** = x: xivota, darxasce, poxudu, uxgala, xestok. — **ѣ** = ie: tiela, vriednosti, niesam, sliedit, podobniem, diela (opera), biexechi, niekoliko, vietar, dievoikom.

UDVAJAŃE SLOVA.

Glasove *i, l, s* udvaja Zlatarić dosta često, druge glasove rijetko, a ńeke nigda: **bb**: zubbove (dentes). — **cc**: djetecce, zenicce, ļubicca, recci. — **čč**: pučče (3. sing. aor.). — **dd**: hoddu (dat. sing.), svadde (rixae). — **ii** (piše se *ij)*: užiivam, vii, vidii, iziit (exire), činiite (facitis), pridobiivate, starii (nom. sing.), procijenii (2. sing. aor.), gorskii (nom. sing.), bogatii (nom. sing.), menii (mihi), tebii, sebii, tvoriimo, ļubovniik, grlii (3. sing.) — **ll**: ostallo, malle (parvae), velle (valde), sjelli (partic.), malla (parva), volla (bovem), stavilla (partic.), oholla, čulli (partic.), iskalla, silla. — **nn**: sjenni (umbrarum). — **rr**: vjerre, vjerrom, mjerru, carri (imperatores), starra (se). — **ss**: što sse, da sse, cessar, plassi (vehementes), iskussit, tissuću, spassenje, kossa (coma), klissuru, čessa. — **tt**: svjetta (consilii), svjette (consilia), putti (плъти).

AZBUKA.

Zlatarić mnogo akcentuje riječi. Upotrebļava znakove ` i ´; onaj prvi znak stoji na partikulama i na zadńem slogu rijèčî; drugi znak čini se da znači duļinu: veliká, izgléd, toliké, kováše, držáše, ù kómu, ù vašemu, godištá (gen. plur.), latinskóga, svjetlò, ù sebi, prijateļá (amicorum), à (partikula), ù naravnoj, velè (valde), nedostojnò, davá (dat.), ká (quae), skraté (3. plur.), dà (partikula), visokò, zakletvóm, ù boju, tužnò, nepravò, skorò, má (mea), krv-

niká (gen. pl.), proričéš, ò (partikula), zléd, sadá (nunc), pomóć (auxilium), govoré (dicunt), ležéći, hudómu, sramotnò, štò, ńegá, kŕvniku, mòć (posse), mogú (possunt), navijestiò, govorì (dic), obráti (3. sing. aor.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općaše III, 72a, opći 5a, 11a, 16b, 45a, općini 5a, 27a, općenom 11a, 36f, općena 44a, 45a, 62a. — **bh**: obhodi 4a, obhitiv 41b. — **bs**: srbskomu VII, obsjekla 80a, obsluživ 91a. — **bš**: grubše 13b, grubša 40b. — **bt** etimologički: obtječeš 3b, obtukoh 64a; fonetički: optekal 87a. — **čt**: počtovanomu III, čtuju 4a, čtuje 7a, čtovane 22b, počtenje 40b, čtit (inf.) 59a, počten 90a. — **ćć**: doće (veniet) 11b, poću (abibo) 19a. — **dc** etimologički: mladca 18a, mladci 33b; fonetički: srca IV, 8a, 8b, 19b, 45a, srce IV, VII, 6b, 40a, 63b, srcu 18b, 30b, 37a, 46a, srcem 26b, 66a, prislacim 42a, 62b. — **dč**: srčani 1b, 94a, srčano 4b, 93b, 95a, srčna 29b, 39b, slača (3. sing.) 39b, 54b. — **dčb**: srǵbe 5b, 41a, 67a, rasrǵba 6a, srǵbi 9a, 14a, 102a, srǵbom 14b, rasrǵbe 33a. — **dd**: odavna VIII, 2b, 37b, odile (3. plur.) 3b, odili (3. sing.) 91a, odahneš 20b, odahnut 102a. — **dh**: odhodi 23a, 96b, odhodim 34b, nadhodim 53a. — **dk** etimologički: napredka VII, odkriti 15b, 95b, odkrila 24a, odkupit 71a, odkle (unde) 94b; fonetički: slatko 11b, 39a, 41a, 48b, 53a, slatki 27a, 46a, 88b, 90b, 97b, slatke 34b, 37b, 40b, 66a, 81b, slatkim 38b, 41b, 45b, 79b, britke 45b, britka 52a, 75b, rijetke 92b. — **dp**: odpravi 7b, 16a, odpravit 9b, odpravih 26b, odpravļen 27b. — **ds**: gospodstvu IV, VI, 84a, gospodstvo V, 36f, 85a, gospodstva VII, VIII, 84b, gradski 3a, ļudskime 3a, 45a, ļudskoj 36i, ļudska 98b, odstrani 17b, odstrižen 21a, susjedstvo 86a. Isporedi ‚grachsku' (urbanam) 51a. — **dš**: dovedši V, prošadši 44b. — **dt**: hodte (venite) 4a. — **hć**: hćah 40b, hćaše 41a, hćahu 86a. Isporedi: kćaše 27b, 40b, 72b. — **ht**: htjenje 80a. Isporedi: ktjela 40b, ktjenje 80a. — **kb**: rekbi 97b. — **kd**: svakdańijeh 36e, svakdańem 36g, svakdańih 37b. — **kk**: meka 76a. — **ksn**: dockna 43b, docknije 64a. — **kš**: omehša 37b, omehšat 40a, 55b, 75a. — **mt**: panti (memento) 45b, pantim (memini) 45b. — **nb**: himbom 2a, 15b, himba 5b, 48b, himbenom 33a, himbu 33a, 47b, himbe 43a, 94a. — **nn**: istinu (veram) 46a, kamena (lapidea) 96b. Isporedi: istinne (verae) 43a, gdje se ne zna, je li *nn* pisano poradi prostoga udvajańa ili poradi etimologije. — **sb**: z bratom 20a,

z bolesti 22*a*, z bogom 62*a*, 74*b*, 81*b*, z bilim 87*a*, z blaženim 91*a*, zborih 22*b*, zboru 92*b*, zbija 36*b*, zbiraš 42*a*, zbirat 52*b*, zbļusti 102*a*. — **sd**: združena VI, 27*b*, 45*a*, združen 81*b*, združit 86*b*, vazda 54*b*, 100*a*, z dari 3*a*, z darom 16*b*, 50*b*, z druzijem 12*a*, z dobrom 15*a*, z djecom 15*b*, z dvora 34*a*, z dražega 52*a*, z dragom 96*a*. — **sg**: zgotovi IV, zgar 5*b*, 10*b*, 15*b*, 29*b*, zgubih 6*a*, zgubismo 99*b*, zgrađena 15*a*, zgradiše 17*a*, zgodi (se) 21*b*, 62*b*, zgodila (se) 34*b*, zgriješiv 102*a*, z grane 41*b*. — **skl**: stisle 87*b*. — **ss**: s suncem 55*b*. — **stb**: gozbe 7*a*. — **stm**: ustmi 87*b*. — **stn** etimologički: uzvijestnik 16*b*; fonetički: izvrsnos V, izvrsnom 36*f*, izvrsnu 36*g*, žalosna 5*a*, 94*a*, žalosnu 96*b*, milosna 15*b*, 70*b*, milosnoga 20*a*, lasno 20*b*, 36*k*, 60*b*, 68*b*, korisno 30*a*, bolesno 39*a*, bolesnoj 80*a*, nesvijesno 39*b*, nesvijesna 50*b*, usne 45*b*, 46*a*, usnah (lokal plur.) 50*b*, časnije 57*b*, kriposna 76*a*, zgusnutijeh 80*b*, radosni 86*b*. Isporedi: izvrsan 35*b*. — **tb**: ženitbene 4*a*, svetbe 15*a*. — **tc** etimologički: kratci (breves) 96*a*; fonetički: oca 7*b*, 8*b*, 9*a*, 22*a*, 31*b*, ocu 14*a*, oci 89*a*, djecu 13*a*, 14*b*, djecom 15*b*, mrca (mortuum) 35*a*, 89*a*, kracima (brevibus) 76*a*, kracim (brevibus) 82*b*. — **tč** etimologički: ostatče (voc. sing.) 26*b*; fonetički: očinu 18*b*, brače (voc. sing. od ‚bratac‘) 19*a*, 26*b*, 27*a*, 28*b*, očinstvo 22*a*, svečane 22*b*. 37*b*, dječicu 38*b*. — **tć** etimologički: plakatću 4*b*, činitce 5*b*, bitće 11*b*, 16*a*, 35*b*, gledatću 34*b*, žalitće 57*a*; fonetički: vidjeće VI, 35*b*, imaćeš 7*b*, slišaću 23*b*, umjećeš 24*a*, bježaće 39*b*, mislićemo 58*a*. — **td**: devedeset 98*b*, 100*a*. — **ts**: bogactvo 3*a*, 15*b*. Isporedi: 'Harvackij‘ VIII. — **všt**: kraļevstvo 79*a*, 86*a*. — **zc** etimologički: razcvijeli 95*b*; fonetički: rascviļena 20*a*, iscijelit 79*b*. — **zč**: razčini 7*b*, razčinih 87*b*. — **zh** etimologički: uzhoć 21*b*; fonetički: ishodeći 48*b*. — **zk**: raskoše 9*a*, raskošnu 39*b*, raskošna 61*b*, 72*b*, 81*a*, iskusit 52*b*, raskide 80*b*, us koga 46*b*. Isporedi: bez koje 96*a*. — **zp**: ispraznos V, isprazno 54*b*, raspršuju VII, ispunit VIII. 46*a* ispuniti 32*b*, isprosit 23*a*, isprosi 76*b*, ispade 36*k*, raspleten 53*a*, uspregoh 72*b*, uspregnu 88*b*, raspusti 86*b*. — **zs**: rasjekoše 3*b*, rasrġba 6*a*, rasap 9*a*, 63*a*, 68*a*, 73*b*, raspa (gen. sing.) 17*b*, rasipļe 30*a*, rastavi 14*a*, 95*a*, 97*b*, rastaviti 66*a*, rastavit 89*a*. — **zš**: raširat 52*b*. — **zt** etimologički: pomozte (iuvate) 10*a*; fonetički: uljesti (ingredi) VIII, 2*a*, 50*a*, 70*b*, isteć 2*b*, 97*b*, istok 16*b*, 86*a*, istoči (lokal sing.) 49*a*, 90*b*, isteče 93*a*, 98*a*, ustezajuć 17*b*, usteže 81*a*, istira 70*b*, istraja 95*b*,

kros toj 3*b*, 21*a*, 92*a*, us toj 21*a*, bes tebe 91*b*. — **žk**: muškim 86*a*, tešku 91*a*. — **žt** etimologički: skažte (dicite) 24*b*; fonetički uboštvo 50*b*, društvo 65*a*, 72*b*.

ALEKSANDAR KOMULOVIĆ.

1606.

ZARCALO OD ISPOVIESTI.

Eksemplaru Komulovićeve kńižice, koji pripada jugoslavenskoj akademiji i koji je upotrebļen za ovu radńu, istrgnut je naslovni list. Za to je naslov ‚Zrcalo od ispovijesti‘ ispisan onako, kako se nalazi na vrh pojedinijeh strana kńižice. Riječ ‚zrcalo‘ stoji na takijem stranama, a ‚od ispovijesti‘ na lihijem. Na kraju kńižice stoji latinska potvrda, gdje se veli, da je kńižica napisana ‚a R. P. Alexandro Comoleo‘; tu je još zabiļeženo: ‚Romae, pridie Idus Octobris An. MDCVI.‘ — Po jeziku sudeći Komulović je Dalmatinac, koji nastoji pisati dubrovačkijem govorom. U ńegovoj kńižici ima dosta štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

c = ç: ſarçu, bludniça, Sfetaç, veliçih, uliçah. — **č** = c: recennoga, obicayu, ocittovati, clovicanski, plac, cuvati. — **ć** = chi: tiſuchia, nechie, obechiatti, Trechia, kuchiu; = ch: ſuprotivſcchinæ. Isporedi: ſtratyena (perdita), platyu (mercedem). — **đ** = dy: pogardyenya, izvadyenu, vidyeni, oſlobodyeni, xudyeno. Isporedi: oſuyen, takoyer, poroyenye, Oſuyuyu (condemnant), oſlobayate. — **e** obično se piše znakom e, ali se dosta često na kraju padeža a-deklinacije nalazi znak æ, što je očevidno prema latinskomu jeziku; sasma se rijetko nalazi u istijem prilikama također znak ę: sfetæ (gen. sing.), drugæ (gen. sing.), mukkæ svoyæ (gen. sing.), zoræ (gen. sing.), velikæ tugæ (gen. sing.), potribnæ (nom. plur.), mnogæ (acc. plur.), drugæ (acc. plur.), oſtalæ (acc. plur.), grubæ (acc. plur.), ovę obbę (scil. stvari), ocittę (acc. plur.), plachię (gen. sing.). — **g** obično se piše znakom g, ali se nalazi kašto i znak gh: odaghnatti, izaghnan, uzdvighnut. — **j** = y: takoyer, zatayao, tvoyimi, poyti, yeſt, Yoſc; = 0: priati, prie, poznae, prikaxueſc. — **kv** = qv: Carqvu, Carqvom, Carqvi. — **ļ** = gli: boglie, voglię, gliubav, xegliom, ſtavglia; = gl: zadovoglna, kragl. — **ń** = gn: ucigneno, gnegovu, promignuye, nepomgna, ſuxagn. — **ŕ** = ar: darxan, ſmartni, ſvarhu,

tvardo, parvi; = r: umro. — **s** = ſ: ſtvari, ſrama, pſovatti, yeſmo, ſamo; = s: posluxitti, prislavnoga, sumgna, iskru, glas, Sin. — **sv** = ſu: ſvarhu, ſvi, ſvoyu, ſvita, ſvega; = sf: sfaki, sfetæ, sfega, sfietu, sfidokov, sfetoy, Sfetaç; = sv (rijetko): svoyæ, s' vogliom. — **š** = ſc: ſcto, imaſc, danaſcgni, povedoſce, ſcaglie, godiſcchie; = s (sasma rijetko): yos. — **u** obično se piše znakom u, ali se kašto nalazi i znak v: vzrok, vdana, vcinitti; u majuskulama = V. — **v** obično se piše znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: ouako, ſuprotiua, priueliko, glaua. — **z** piše se gotovo svagda znakom z; znak s nalazi se veoma rijetko: isbavi, yasik. — **ž** = x: moxe, xudi, xao, posluxitti, oruxniçi. — **ѣ** = ie: grieha, dieviça, sliede, iſpoviedatti, mieſto, Pieſſan. Isporedi: uvridio, ispovida, grih, vridan.

UDVAJAŃE SLOVA

dosta je obično. **aa**: grijehaa (gen. pl.), mollitavaa (gen. pl.), zmijaa (gen pl.), dobaraa (gen. pl.), danaa (gen. pl.). — **bb**: tebbi, sebbi, potribba, potribbe, potribbu, nebbeske, nebbo, nebba, zlobbe. — **cc**: djevicce, redovnicca (monacha). — **čč**: očče (voc. sing.), naččinom, rečče, plačču (flent) muččenu. — **ćć**: ‚vecchie', ‚vecchiu', ‚buducchi', ‚recchi', ‚mocchi', ‚pomocch' (auxilium), ‚nocch'. — **dd**: pruddi (prodest), idde (it), voddu, nenaviddosti, uddi (nocet), nahoddi (invenit), padda (cadit), nareddio, čuddo, požudde (libidines), medda (gen. sing.). — **ff**: uffaju, uffamo, uffah. — **gg**: duggo, drugge, druggo, Bogga, Boggu, razlogga, ovogga. — **hh**: tihha (tranquilla). — **ii** (piše se *ij*): bolii (3. sing.), priložii (3. sing. praes.), biiše (erat), učii (docet), ńiih (gen. pl.), liinosti, piisane, gubii (perdit), sviit (mundus), zaliih (malarum). — **kk**: mukku (tormentum), mukke, odlukku, takka (talis), žestokka, prilikku, proplakka (3. sing. aor.). — **ll**: alli, illi, mallo (parum), djellom (opere), djellovati, millosti, malle (parvae), sillom, izgubilla, čulli (partic.) — **mm**: immaš, imma, immamo, svojimmi, rammenu, trimma (tribus) plammen. — **nn**: rečennoga, općennoga, gospodinna, gospodinnu, načinnom, studenni (frigidus), ispunnio, menni. — **pp**: oppre (se), pohleppe (libidines), krippak. — **rr**: govorri (dicit), govorrim, govorre, vjerre, pokorru, razborra, morre (potest). — **ss** (piše se: ſſ, sſ, ſs): missal (cogitatio), tissuća, razmissliti, promissliti, odnesse, dvadesset, missec, ossmi (octavus), donossi, prossimo. = **tt**: bitti (esse), uživatti, ottac (patrum), poslužitti, poznatti, razmišļatti, stanovitto, vittar, psovatti, svittu (mundo). — **vv**: protivvi (se), ļubavvi, pravvi (dicit).

AKCENTI.

U Komulovića je samo znak `, a i taj je rijedak; dolazi obično na prijedlogu *u*, rjeđe na drugijem riječima: ù tomu, ù srcu, ù tebi, ù grijeh, ù ńemu, ù pameti, zà shranit, dà (ut), onè (accus. plur.), kakò, nebesà, dobrà (nom. sing. fem.)

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: robče 30. — **bć**: općensku 3, općenoga 4, 75, opći 8, općeni 27. — **bh**: obhoditi 36. — **bs**: bogoļubstva 40, 46, bogoļubstvo 43, 48, obsluževati 42. — **ct**: octa 68. — **čt**: šti 13, poštenju 26, štenja 70. — **dc** etimologički: sudcu 76; fonetički: srcu 7, 14, srcem 10, 18, 25, 58, srce 10, 15, 78, srca 11, 39, 40, 47. — **dč** etimologički: sudče (voc. sing.) 77; fonetički: srčeno 78. — **dčb**: sržbi 15, 18, sržbe 26, 39. — **dk** etimologički: odkupiteļa 50, odkupio 54; fonetički: retko (raro) 35, slatko 73. — **dp**: odpušteńe 32, 44, 46, 60. — **ds**: odsijeku 6, odsiče 62, ļudskoga 76. — **kd** etimologički: svakdańem 43, svakdańim 45; fonetički: svagdańi 42. — **nb**: himbene 39. — **nn**: jedanadestu 64, 69. — **ńc**: jagańca 60. — **sb**: zbudi 7. — **sd** etimologički: sdržat 76; fonetički: vazda 10, 74, združuje 47. — **sg** etimologički: sgora 22, sgodi (se) 25; fonetički: zgaja (se) 35. — **ss**: svetom (‚s svetom') 54. — **stb**: ‚yisbinæ' 21, 40, 43, 52, ‚yisbina' 44, 46. — **stn** etimologički: mimošastnijeh 6, zlatoustnik 49, 51; fonetički: lasnije 3, 35, lasno 44, bolesna 33, mimošasne 36, izvrsnije 52. — **tc** etimologički: svetce 22, mahnitca 66; fonetički: ocem 53, ocu 57, 59, 68. — **tč**: oče 11, 26, 60, 68, očenaš 56, 57, očeva 68, svečani 38. — **tć** etimologički: obratitće 76, pedipsatće 76, bitću 76; fonetički: skupiće 76. — **vst**: kraļestvo 11, 28, 34, 48, kraļestva 30. — **zh**: izhodi: 51, 61. — **zk**: iskušeńe 3, iskusiti 5, 35, iskušuje 9, iskrńega 12, 15, 37, iskrńemu 22, 38, uskrsnuti 69, 78. — **zp** etimologički: izpovijedati 31, izprosi 75; fonetički: ispovijedati 3, 31, ispovijest 3, 5, ispovidiš 5, 7, ispovidio 6, 33, ispunio 14, ispuniti 16, 40, ispraznos 17, ispraznih 38, raspeta 56, raspińu 67, raspukoše (se) 68, isprose 59. — **žt** etimologički: množtvo 64, 75; fonetički: ļupeštinah 38.

*

FAUST VRANČIĆ.

1606.

XIVVOT NIKOLIKO IZABRANIIH DIVVIICZ pò Faustu VVrancsichyu Bizkupu Csanadzkomu, VVichniku Czeſzarovu iztumacseen. ROMAE MDCVI.

Ova je kńiga štampana god. 1606, ali je u rukopisu bila napisana već godine 1586, dok pisac u predgovoru između ostaloga veli: ‚Milujući ja red vaš protumačih prid dvadeset godišć nikoliko izvrsitih divic život‘. Vrančićeva je kńiga gotovo sva štampana kursivom osim predgovora (str. 3. i 4.) i osim naslôvâ pojedinijem životima.

AZAUKA.

c = cz: ovcze, teczijſe, czrikvu, ſztaracz, veencza. — **č** = cs: priporucsi, izrecse, csuvayte, cslovicsazkaa, ocsito. — **ć** = chy: kuchyu, nechye, hochyu, obrachyati, obechyay; = ch: mochi, neſzrichnaa, nooch, buduchi, mochna; = tchy: odmitchyes (‚odmićeš‘), oditchya (‚odića‘), pitchya (‚pića‘); = ty: navratyahu, ſzmutyen, optyeno, ſzkratyuyete, uhvatyen. — **đ** = dy: oſzvadyena, oſzlobodyen, ſzadyahu, prohodyahu, gradyani, rodyen. — **h** piše se znakom h, samo se nekoliko puta na kraju riječi nalazi znak ch: izvarſzitich, nyich, takoych (‚tako ih‘), ſzvich. — **j** = y: yedna, plemenitoy, koyoy, Divoyka, yimenom (‚jimenom‘); = g (rijetko): gimayu (‚jimaju‘); = yi (rijetko): koyie, yiere; = 0: priati, oholiu, vapie. — **ji** = y, ij (veoma rijetko): ſzvoym, tvoijm. — **ļ** = ly: lyudi, lyuut, ponovlyen, Roditelyi, zemlya, lyublyaſe. — **ļi** = ly (rijetko): zemly (‚zemļi‘). — **m** piše se obično znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜ : mukaã (tormentis), tãniczu, ſzaã, budeẽ, pſzoõ. — **n** piše se obično znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜ : yedã, lyublyẽ, ſzvarxeẽ, daã, Kvincziã. — **ń** = ny: ogany, csinyaſe, nyegovu, klanyati, nyihova. — **ńi** = ny (rijetko): kuhiny (‚kuhińi‘). — **ŕ** = varchi, martav, tarpiti, darxali, tvardo. — **s** = ſz: oſzamnadeſzet, ſzvoyega, ſzama, biſznim, vaſz, naſzlidovahu, goſzpoda, oſztali; = sz (riјeđe): poszlidnyu, sztraha, szni; = z (ispred glasova *k, p, t*): xenzkom, morzkij, gozpodina, gozpoye, kripoozt, uzta. — **š** = ſ: bijſe, vargoſe, donaſayuchi, ſzliſa, csuvſi, ſtovati; = s: dosadsi, izvedose, nasega, budes, dosli; = ß (rijetko): molißе, razaßaal (se), ſzvukoße. — **t** gotovo svagda piše se znakom t; veoma je rijetko th: uzth (gen. pl.), tholiko. — **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **v** obično se

piše znakom v, kašto se nalazi vv, gdje nema razloga misliti, da je udvajańe: ſzvvetaa, VVrancsichyu, VVichniku. — **z** obično se piše znakom z, ali se kašto nalazi i znak ſz: yaſzik, ſzemlyee, groſzniczu, uliſzla, ſzvonite. — **ž** = x: ſzluxiti, xeni, ponixuyete, Boxyoom, ſzluxaſe; = ſ: ukaſi, leſati, duſnikoom, ſznaſniyee, csetvero-noſya; = s: ſzlusbi, ſzlusbenicza, krijs, ſzarsba.

UDVAJAŃE SLOVA.

Sve vokale Vrančić veoma rado udvaja, ali udvaja dosta i neke konsonante. **aa**: prijaal (partic.), daan (dies), kojaa (quae, plur. neutr.), jinaako (aliter), graada, telesaa (corpora), znaam, saam (sum), blaago (divitiae), kopaate (foditis), jesaam (sum), jaa (ego), taa (haec, plur. neutr.), kaaza (dixit), vaas (vestri), slaastno. — **bb**: obbrati (3. sing. aor.), obberi (elige), obbeseli (3. sing. aor.), obbišen, obbedvi, obbadva, robbi (servi), ribbu (piscem). — **dd**: paddoše, paddaše, padde. — **ee**: kneez, sveeti (sancti), nenavidee (3. plur.), ļudeem (hominibus), pošteńeem, onee (illius, fem.), viree (fidei), kojee (quas), hoćee (volunt), pameet, verujeem, ostajee, duhovnee (acc. plur.), nijee (non est), zdravee (gen. sing.), razumnijee (prudentius). — **ff**: uffamo, uffanje, uffajući. — **ii** (piše se: *ii, ij*, a kašto griješkom *y)*: siina (filii), biiše (erat), biilo (particip od ‚biti‘ esse), učiniil, kojii (nom. sing.), zoviiše (vocabat), uboziih, dobriih, zalii (mali), nikojii (nonnulli), uboziim, činiite (facitis), razumiil, ļudii (homines), vii, velikiim, mii, sudiiš, tii, vidii (videt), sviitu (mundo), pratii (3. sing. praes.), govoriim, govoriiš, razumiim, razumii (intelligit), hiinii (decipit). — **ll**: alli, illi. — **nn**: ranno (mane). — **oo**: too, miloost, redoom, oon, Boog, svojoom, raskošoom, velikoom, korenoom (radice), bludoom (errore), grohotoom, zimoom, plood, soboom, pomooć, radoost. — **pp**: oppeta (denuo), oppita (interrogavit), oppereš, oppraše, opplakala. — **ss**: kosse (crines). — **šš**: naššemu, vašša, slišša (audivit), dašše (dederunt), stavišše (posuerunt). — **tt**: matti (mater). — **uu**: duuha (gen. sing.), vičńuu (sempiternam), suudii (iudicat), luudi (stulti), truudom (labore), truud (labor), razuum, cvatuu (florent). — **vv**: živvot, (samo ako tu nije vv znak za v; vidi naprijed u azbučnom prijegledu).

AKCENTI.

Samo je jedan znak, na ime ˋ, koji se ne upotrebļava baš veoma često: ù svojemu, ù Rimu, ù velikoj, ù nebo, ù pravednivosti, à (partikula), pò sebi, dà (partikula), mogù (possunt), zlà (mali, gen.

sing.), prȁg, čȁs, Bogȕ (deo), padȅ (cecidit), poznȁde (noscit), tadȁ (tum), stȁ (stetit), brigȅ (nom. plur.), negȍ (sed), malȍ (parum), ‚izvedȕu' (3. plur.), ‚dȁa' (dedit), ‚piſzaȁ' (scripsit).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općene 76, općeno 85, općenih 114. — **bk**: zibke 37. — **bs**: obsluževati 48, obsluži 56, obsel (partic.) 100, robskih 78, grebsti (inf.) 113, 114. — **bš**: babšćinu 38, 48, babšćine 95. — — **bt**: obteći 115. — **čt** etimologički: čtiti 3, 65, 97, čtenje 47, 54, 97; fonetički: štil (partic.) 3, štiti 16, poštenje 7, 9, 15, 36, 42, poštovana 8, 47, poštenjem 24, 33, 36, 40, 66, štovati 42, 43. — **ćst**: svemogućstva 26, mogućstvo 32, 34, 79, 103, mogućstvom 112. — **dc** etimologički: srdcem 23, sudca 30, 62, sudci 49, 60, sudcu 63; fonetički: srcem 7, 18, 33, 38, 71, srce 9, 11, 14, 35, 64, srca 12, 15, 16, 27, 73, srcu 16, 34, 80, 84, 93. — **dč** etimologički: sudče (voc. sing.) 61, 62; fonetički: srčeno 14, 25, 29, 36, 41, srčenije 114. — **dčb**: sržbe 11, 77, sržbu 14, 17, 20, 35, 60, sržba 20. — **dd**: oddavajući 47, oddavati 70, 97, 112, oddati 97, odderu (3. plur.) 61, naddahne (3. sing.) 98. Isporedi: oddivena (vestita) 54, 61. — **dh**: odhvatiti 31, 64, odhvatil 43, odhvatili 57, nadhodi (3. sing.) 40, nadhađaše 70. — **dk** etimologički: odkinuše 14, odkupļenja 29, odkrijem 44, odkrila 91; fonetički: slatki 16, 17, 77, slatko 22, 34, 39, slatkimi 113, dohotkom 78. — **dp**: odpušćenje 20, 46, odpusti 99, odpustiti 102, odpeļati 41, odpeļaju 43, odpisal 77, odpočinuti 87, odpraviše 98. — **ds** etimologički: gospodskih 7, gospodstvo 7, 77, 84, odsići 14, 44, 64, odsikoše 14, 79, 114, odsiče 15, 63, 64, 80, odsuđeni 19, odsuditi 20, odstupiti 88, ļudske 23; fonetički: ļucku 53. — **dsd**: ozdola 16. — **dsg**: ozgora 61, 77, 85. — **dš**: došadši 5, 14, 19, 28, 58, prišadši 17, našadši 39, 73, 98, 109, 113, padši 5, 21, 23, 52, 63, povedši 33. — **gk**: lahko 3, 21, 24, 76, 107. — **gš**: vrkši (partic.) 91. — **gt**: nohti 111. — **kč**: omehčati 42, omehča 64. — **kć**: hćerce 13, 57, 60, 65, 82, hćeri 39, 41, hći 47, 81, 85, 102. — **kk**: mehki 36. — **nb**: himbu 7, 11, himbe 9, 71, 85, 87, himbeni 10, himbeno 11, 13, himba 80. — **nn**: jistinoga 8. Isporedi jistinno (verum) 9, 17, 39, 90, jistinnu (veram) 20, gdje se ne zna, da li *nn* znači prosto udvajańe ili možda etimologičko pisańe. — **ńc**: jańca 18, 38. — **ńs**: ditiństva 21, 43, 57, 78, 97, ditiństvu 35, sužaństvo 42, izvańsku 43, izvańskoga 54. — **sb**: z Bogom

10, zbudi 37. — **sd**: zdvignuvši 7, 14, 15, 40, 59, zdvižeš 10, zdvignu 18, združila 34, 39, združi 72, 100, vazda 46, 47, 57, 90, 94, z dobre 61. — **sg**: zgodilo (se) 23, 69, 101, zgodi (se) 46, 80, 106, zgrabiti 45, zgrabivši 48, zgrišila 87, z gospojom 84. — **skn**: iztisknuti 4, tiskna 7, pritisknula 12, pritisknuti 14. — **sń** etimologički: s ńegovim 34; fonetički: š ńimi 9, š ńim 19, š ńome 54, 55. — **ss**: s suzami 54. — **stb**: jizbine 20. — **stn** etimologički: žalostno 14, 75, 99, žalostna 60, 95, koristne 15, koristno 48, 75, slastno 24, slastna 34, namistnika 37, namistnik 37, 38, 78, propastni (impii) 38, 62, šestnadeset 70, mimošastni 102, kripostnih 104; fonetički: slasno 41, mimošasnoga 56. — **tb**: svadbu 52, 60, svadbenu 93. — **tc** etimologički: otca 15, 18, 21, 39, 52, otcem 34, 66, 99, 101, otcu 48, 52, 60, 73, 92, otci 76, 100, 102, ditca (puerum) 37, vratca (deminutiv od ‚vrata' porta) 99; fonetički: ocem 10, ocu 39, dice 60, dicu 90. — **tč** etimologički: otče 73, 100, 101, 105, otčin 113; fonetički: oče 37, 38, 44, očinski 66, očinstva 113. — **td**: devedeset 6, pedeset 9, 11, 47, 104. — **ts**: prokletstvom 22, egipatske 104. — **tš**: proklešćine 22. — **vst** etimologički: kraļevstvo 8, 11, 61, kraļevstva 50, 93, divstvo 17, 35, 106, divstva 56, 97; fonetički: kraļestvo 21, 22. — **zh**: izhodi 21, 23, 108, izhodeći 28, 71, izhođahu 36, 37. — **zs** etimologički: razsrdivši 11, 43, izsičeno 65; fonetički: isikši (partic.) 13, rasrdi 14, 58, rasap (discidium) 56. Isporedi: ‚raſzſsardi' 8, 13, 82, ‚iſzſzicseno' 14, ‚raſzszipati' 45. — **zz**: razzlovoļiše 5. — **zž**: razžali (se) 41. — **žc**: stražca 35, stražci 44. Isporedi: ‚laſczeem' 10. — **žk**: mužki 86. Isporedi: ‚tesko' 23, 25.

ĐURAĐ BARAKOVIĆ.

1614.

VILA SLOVINCHA GIVRGIA BARACHOVICCHIA Zadranina V ÇETTARE VARSTI Petya Sloxena... IN VENETIA MDCXIIII.

Barakovićeva je ‚Vila' gotova sva (osim naslôvâ) štampana kursivom. U ńoj ima mnoštvo štamparskijeh pogrješaka. Strane 280. i 281. dolaze dva puta; u ovoj radńi *280.* i *281.* znače te strane na drugom (ne na prvom) mjestu. Iz eksemplara, koji je za ovu radńu upotrebļen i koji pripada jugoslavenskoj akademiji, istrgnuto je ńekoliko listova ovdje i ondje. Baraković obično rastavļa prijedlog od glagola pišući n. pr. ‚raz cvilen', ‚iz hodi', ‚od riši' itd., takvi primjeri nijesu uzeti u prijegled konsonantskijeh kombinacija.

c obično se piše znakom c, ali se kašto nalazi i znak z: ſunza, zuitach, brataz, chonza. — **č** = ç: çudeſa, nauçen, ças, riç, diçi, plaçni. — **ć** = chi: chiudi, chiuha (flatus, gen. sing.); = cchi: picchiu (cibum), hocchiu; = cch: doſecchi, letecchi, mocch, nocchne, vrucch. — **đ** = dy: pogardyen, sladyemu, gradyani, rodyen, ardya, vidyah; = dgi: xedgia, vidgiu, potuardgiuye, gradgianin; = dg: tuardgi. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: drughe, drughi, noghe, maghla, targh, oghgnem. — **j** = gi: brogia, giazicha, giur, Dostogian, sgiat, mogioy; = g: gima (habet), pochogi, gigrahu (,jigrahu'); = y: tvoyega, voyſche, mogioy, yedno, Yer; = 0: trudnie, grie. — **k** = ch: choleſa, nauch, tolicho, dichu, çlouich, chamene. — **kv** = qu: zrique, zriquena. — **ļ** = gli: gliudem, gliubaui, boglie, zemglia, vogliu; = gl: vçitegl. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: grõ, vidĩ, ſrã, vodõ, zẽglia. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: dã, vã, sũzza, Mutã, vzneſẽ. — **ń** = gn: gnega, mgnu, ſign, gorgne, ſumgnaſse. — **ŕ** = ar: martaf, tuardi, paruo, tarpecchi, targouine. — **s** = ſ: oſtauit, ſunce, ſuachomu, piſma, glaſom; = s: glas, prostor, misli, staroſti, sloue, Sad. — **š** = ſç: gioſç (,još'), ſunaſçza, xeliſç, poſçten, zaſçtiti; = ß: vzdißucch, vißе, poslaße, proßal, raſtiße; = ſſ: vaſſega, lipſſu, biſſe, proſſu, noſſahu; = ſs: sliſsa, paſse, ſumgnaſse. — **u** na početku riječi piše se znakom v, inače znakom u: vbog, vmim, vſſima, Vfanye. — **v** na početku riječi piše se znakom v, inače znakom u: glaue, ſue, naraui, hualim, vridan, varh, viſoccho; nalazi se često i znak f: naraf, martaf, xif, otrofna, prislaſnoy, poſtafgliam, praſdom, vidifſſi, oſce, Gliubofzu, narafschi. — **ž** = x: moxe, druxinom, sluxi, straxom, mnox, chaxu.

UDVAJAŃE SLOVA.

Konsonante udvaja Baraković veoma često, vokale *e, i* često, ostale sasma rijetko: **aa**: vaas. — **bb**: ribbe, ribba, slabba, slabbe, nebba, nebbo, sebbe, tebbe, dobba, tribba (oportet), obba (ambo). — **cc**: suncсu, kćerccu, sestricca, stricca, tvorcca, božicca, pšenicca, pticca. — **čč**: reččenomu, recčе, očči, oččima, dalečče, bičča, plačča, počče (coepit), plačče (3. sing.). — **dd**: viddim, rodda (gen. sing.), ploddan, sadda, gospodda, buddué, budde, vodde (aquae), gleddati, jadda (gen. sing.), padde (cecidit), čuddo, ļuddi (homines). — **ee**: gree (3. sing.), tee (huius), sramotee, vrvee (3. plur.), vodee (gen. sing.), rodee (3. plur.), cvatee (floret), robee (3. plur.) — **gg**: moggu (possunt), kogga (quem), pragga (liminis), togga (huius), sluggami. — **ii** (piše se: *ii, ij)*: diil (pars), diiči, žudii (3. sing.), želii (3. sing.), diičan, liik, svidočii (3. sing.), tii (tu), riike, liipi (pulcher), priimaste (accipiebatis). — **kk**: ,occho', ,occha', ,chaccho', ,viſoccho'. — **ll**: mallo (parum), mallu (parvam), gollobrad, velle (valde), tolliku, silla, dillo, vellika, bollan. — **mm**: plemmenit, kammen, ramme, brimme, simme, onammo, ovammo. — **nn**: gannu (movit), menni, vrimenna (temporis), stannu (3. plur.), ženna, ranna (vulnus), punni (pleni), tminna. — **pp**: skuppi (colligit), skuppiše, koppa (fodit), oppet, utoppit. — **rr**: mirris, stvorren, govorrit, zorra, gorra (mons), gorru (montem), carra, carru, virra, skorro. — **tt**: hottiše, znatti, litta (anni), litto (annus), jatta (gregis), matti (mater), ļubitti, datti (inf.), putti (плъти). — **uu**: luug (cinis). — **žž**: bižži (fugit).

AKCENTI.

Baraković upotrebļava znakove ` i ´, od kojijeh je prvi rijedak, a drugi veoma rijedak: pláč (fletus), tò (id), dà (dedit), mùù (puto), stà (stetit), ponižè (komparativ), stò (centum), ù ńemu, ù Zadar, ù Bogu, ù mriti, à (partikula).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: vrapča (passerina) 216. — **bć** etimološki: obćene 39; fonetički: općeno 7, 64, 69, 152, 153, općahu 9, općiti 16, 252, 359, općene 24, 42, 43, 291, 328, općeni 34, 120, 276, 306, 324. — **bh**: obhodit 75, obhodi 81, obhiti 289, obhitaj 372. — **bk** etimološki: ļubkom 34, ļubko 96, 245, 361, ļubka 251, 310, klubko 253; fonetički: klupko 51. — **bs**: obstupi (3. sing.) 54, obstupe (3. pl.) 74, obsinu 60, 331, obstira (3 sing.) 61, obslužit 280, obseći 328, robsku 73, robskoj 81. — **bt**: obtiče 64, 304, obteče 130. — **bv** etimološki: obvije 59; fonetički: obeseli 175. — **čc**: sunašce 4, 48, 79, sunašca 27, 233, 293, lišca 13, 29, 43, 129, 138, srdašce 27, 30, 69, 150, 202, srdašca 199, 261, prišca (fabula) 153. — **čt** etimološki: vojničtvo 13; fonetički: pošten 4, 54, 238, 345, poštovan 10, 261, 352, 370, poštenje 15, 38, 68, 143, 188, poštene 43, 79, 139, 147, proštiš (perlegis) 361. — **dc** etimološki: sudca 157, sudci 313; fonetički: srcu 10, 25, 67, 121, 198, srce 14, 26, 61, 112, 231, srca 16 40, 69, 163, 252, srcem 27, 224, 319, 331; složeno: srtca 225. — **dč**: srčene 69. — **dčb**: sržbe 62, 269, sržbu 64, 244, sržba 67, 164, sržbi 319. — **dd**: odavna 323, 372. — **dh**

odhrani 145, odhodi 312. — **dk** etimologički: napridkom 15, 315, napridka 126, odkrije 45, odkrit 295, 339, dohodka 105, odkle (unde) 173, poluredke (hemistichia) 174, 204, 230, sladki 315; fonetički: slatki 8, 28, 46, 112, 131, slatkosti 44, 175, 228, 263, slatkost 71, 118, slatku 83, 135, britku 48, britke 64, britko 96, glatku 99, ritka (rara) 313. — **dp**: odpravi 206, 260. — **ds**: gospodsko 36, gospodskih 55, 350 gospodski 180, gradskoga 44, 123, gradskih 107, ļudskim 74, ļudski 131, 342, ļudska 209, 225, 353, odstupi 351, odsudi 358. Isporedi: graske 208 (to je griješka kako i sam pisac u popisu štamparskijeh pogrješaka veli, da se ‚graske' ima popraviti u ‚gradske'). — **dt** etimologički: odtišće (3. sing.) 287; fonetički: otuda 154. — **gč**: oblahča 22, oblahčati 71, lahčine 32, lahčinu 214. — **gk**: polahko 124. — **gš**: lakša 26, slekši (se) 107. — **gt**: nohti 168, 217, nohtima 313, 349. Isporedi: nogat 263. — **kć**: hćer 322. — **kd** etimologički: svakdańa 111; fonetički: svagdańe 6, g Dunaju 146, g dubu 216, g dobru 372. — **kk**: mehka 26. — **kz**: g Zadru 54, 64. — **mč**: zamčice 34. — **nb**: himbeno 7, 69, 323, himbene 41, 43, 341, himben 42, 278, 373, himba 220, himbeni 264, 306. — **nš**: zapamše (partic.) 47, napamši 132, razpamši 282. Isporedi: zapam (partic.) 130. — **ńc**: jańcu 164. — **ńč**: jańčića 223. — **sb**: zbor 39, 83, 87, 114, 148, zbora 102, 139, 259, zbude (se) 54, 150, 306, 333, zbija (3. sing.) 56, zbrajati 186, zbiraj 372, z blagom 13, 156, z biligom 109, z bilom 225, z biserom 267, z brodarom 329. — **sd** etimologički: vasda 284 (bis; samo ako nije griješkom); fonetički: vazda 6, 11, 100, 107, 142, združi 100, 248, združeni 116, 175, združiti 129, zdol 216, z družbom 38, z drugom 45, 272, 358, z druge 79 189, z dobra 54, z desna 193, vazdan (‚vas dan') 212, 233. — **sg**: zgor 75, 149, 170, 214, *281*, zgledat 16, 92, zgrada 32, zgradit 89, zgrađen 111, 138, zgodan 34, 143, 277, 354, zgoda 66, 181, 300, zgodi (se) 130, 143, 153, 195, 226, zgovori 47, zgubit 114, 183, zglob 278, z gospodom 9, 38, 300, 349, 366, z građani 45, z grlom 58, z grišnimi 119, z grihom 304. — **sń** etimologički: s ńim 326, 339; fonetički: š ńom 23, 58, 126, 150, 252, š ńimi 40, 339, 340, 367, š ńim 53, 82, 112, 157, 331, š ńega 243. — **ss**: sega (‚s sega') 183. — **stb**: jizbinu 25, 26, 60, jizbinom 44, 342, jizbine 335. — **stm**: ustmi 115. — **stn** etimologički: napastnik 115, častni 369; fonetički: kriposna 7, 362, kriposnih 121, 370, 371, radosna 7, 46, radosno 95, žalosna 7, 273, žalosni 76,

izvrsne 8, 16, izvrsnoga 110, lasno 11, 143, 146, 154, 187, mimošasno 24, milosne 216, milosno 283, časnu 243, korisna 272, usne 370. Isporedi: časan 82. — **sz**: zada (‚s zada') 185, 234, 257, 277. — **štb**: uvižbana 194, uvižban 237, 300, 338, 353, uvižbaj 300. — **tc** etimologički: otcem 6, 354, otca 11, 40, 120, 163, 222, otci 244, bratca 9, 199, 201, 205, 245, bratcu 15, 208, Bnetci 148; fonetički: dice 43, dica 155, 356, braca 201. — **tč**: dičica 243, 306, dičice 269, pričica (fabula) 261. — **tčb**: otačbinu 34, otačbino 357, otačbina 369. — **tć**: ostat će 19, bit će 32, 72, umrit ću 150, slišat ćeš 151, štovat ću 196, sjat ćeš 282, živit će 364. — **td**: pedeset 350, 372. — **ts** etimologički: hrvatski 36, hrvatske 352, 374, hrvatsku 369, stanovitstva (firmitatis) 239; fonetički: α) hrvaski 279 (moglo bi biti griješkom); β) hrvackih 368. — **vst**: kraļestvo 134, 148, 221, 226. 303, kraļestva 135, 346, kraļestvu 223, 347. — **zč**: izčeznu 330. — **zh** etimologički: razhodi (se) 12, izhodi 113, 123, 245, 327, izhodim 294; fonetički: ishoda 65, 182, 243, ishodi 111, 151, 356, ishoditi 234. — **zk** etimologički: razkriļen 136, razkrili 139, 330, razklopi 146, razklapa 283, razkošu 173; fonetički: iskušan 54, iskusi 133, iskusih 153, iskupila 200, iskupiti 201, raskoša 242, raskošni 294, raskuje (3. sing.) *280*. — **zļ**: razļuti 32, 280, 283. — **zp** etimologički: izpita (3. sing.) 164, razpamši (partic.) 282; fonetički: isprosi 9, 140, ispuniv 22, 163, ispune 121, 224, raspade (se) 30, raspada (se) 214, ispustih 30, ispusti 134, 321, raspusti 41, 280, ispasti 42, uspreda (trepidavit) 77, 182, 324, uspojmo 101, usplaši 107, ispokoji (3. sing.) 212, ispod (prijedlog) 79, 220. — **zs**: rasrđen 19, rasrdi 53, rasrđuje 208, raspu (discidio) 34, 81, rasap 34, 44, 52, 120, 217, rasutje 38, 218, rasut 51, rasvane (se) 51, 53, 73, 108, rastaje (se) 106, 278, rastankom 249, rastati (se) 301. — **zt** etimologički: iztučen 288, razteže 318, iztoči 323; fonetički: istok 7, 106, 107, 276, 301, istoka 10, 83, 99, 147, 199, istočni 9, 129, isteći 27, ulisti (infinitiv) 31, 61, 105, 326, 355, slisti (inf.) 137, ustezan 36, usteže 164, izgristi 158, gristi 331, ustrese 113, rastresen 290, rastopi 348, is tiha 32, is tamnice 200, 201. — **zž**: razžari 279. — **žk** etimologički: vitežki 68, mužki 289; fonetički: muška 114, uboška 121, priteško 149, 252, teško 166, tešku 267, 286, teška 292. — **žt** etimologički: viteţtvo 38; fonetički: viteštva 16, 199, 206, uboštva 33, uboštvo 154, 305.

MATEJ ALBERTI.

1617.

OFIÇIY B. MARIE D. Pià V. Pòuelinyem dán skorò nà duór. A Màtiém Albertì Vlàſtelinóm Splitskím ì Vcitegliém, Iz làtinskóga Sàdá ù Slouinskí yàzìk virnò Prìnesén. *V Bneçih na* 1617.

U Albertijevoj kńižici dolaze strane 272. i 273. dva puta. U prijegledu, koji daļe dolazi, znači nama *272.* i *273.* strane na drugom (ne na prvom) mjestu.

AZBUKA.

c = ç: liçe, priteçimo, miseç, ouçe, diuiçom. — **č** = c: pocalu, rece, velicine, cudno, zac (‚za č'). — **ć** = ky: pomokyi, posfekyenu, hualekyi, plakya, okyutimo; = k: pomok, nok, pomoknik (‚pomoćnik'), vekma; = tky: bratkye, pametkyu, uskarſnutkya, vzduignutkya, nadahnutkyem. — **đ** = dy: rodyen, sladye, mimohodyahu, ledya, oslobodyeni, dohodyaſce. — **j** = y: moyu, pomiluy, yauih, doſtoyna, yeſt; = 0: priala, tuoih, uzraduem. — **ļ** = gli: zemglia, gliudi, boglie, obgliubiſce, ukripglieni; = gl: kragl, Vcitegl. — **ń** = gni: gniemu, bubgniu, pritgnie, vicgnia, sfetignia; = gn: puſtigni, Ogagn, vicgni. — **ṙ** = ar: miloſardye, bardo, barzo, varhu, tuardo. — **s** = ſ: ſada, goſpodine, veſelyu, blagoſt ſtuori; = s: nas, blagoslouiti, iskah, sinu, yesi, Slaua. — **sv** = su: sua, suita, suetom, suakomu, suetigni; = ſu (sasma rijetko): ſuetim; = sf: sfetu, sfetignia, sfimi, sfuda, sfoga, sfomu, sfitu, sfarſcuye, prisfitloga, sfidoçi, Sfetoga. — **š** = ſc: naſcemu, sliſcate, pribiuaſc, duſca, iſckyeſc; = x (rijetko): rekxi, potekxi; = ſ (samo ispred tky = ć): ociſtkyenyu, Priſcaſtkya, yakoſtkyu, caſtkyu, puſtkyu (mitto). — **u** obično se piše znakom u, ali se kašto nalazi i znak v: vho, vſta; u majuskulama = V. — **v** = v, u: vrime, vike, vidil, slaue, priuedi, nouu; u majuskulama = V. — **ž** = x: xile, mux, vexukyi, loxniçu, boxya.

Dodatak. U gen. pl. piše se dosta često na kraju slovo h: parſtih, gliudih, kripoſtih, ricih, uciteglih (magistrorum), Miloſtih. Isporedi i: rukuh.

UDVAJAŃE SLOVA.

Alberti ne udvaja ni vokala ni konsonanta, jer mu se to čini suvišno, kako sam kaže u predgovoru (str. xii). Duļinu i kratkoću slogova voli on označivati akcentima (koje on zove ‚brazgotine'). Takò je ńemu *pás* = cingulum, a *pàs* mu je = canis. Priznaje,

da je slagač (‚težak') pobrkao te znakove, ali to će čitateļ sam lako moći ispraviti (str. xii).

AKCENTI.

Alberti upotrebļava znakove ` i ´, a što znače, to je rečeno malo prije pod ‚udvajańem slova'. Taj pisac biļeži kvantitetu gotovo na svakoj riječi. Za ogled ispisuje se ovdje psalam 129, koji je štampan na strani 84—85: Iz dubín ùzvapìh k tebì, gospodinè, gospodinè, ùslìšì glás mój. Budìte ùšì mojì ùzimļući glás mólitvé mojé. Akò bèzzakonjá préžál bùdéš, gospodinè, gospodinè, tkò pòtrpít? Za čtò prì tebí òčišćenjé jèst ì cićà zakonà tvogà pòtrpìh tè, gospodinè. Potrpìla jest dušà mojà ù ríčì ‚gnìegouóy', ùfalà jest dušà mojà nà gospodìna. Od stražé jutarńe dò noćì ùfáj Izraele nà gospodinà. Za čtò pri gospodinù milosrdjé ì òbilatò prì ńemú òdkupļenjé. I ta ćè izkúpit Izraelà òd svíh bèzzakonjí ‚gnìegouíh'. — Evo još jedan ogled sa str. xliii: Otčè nàš, kí jesì nà nebesíh, svetì se imè tvojè, pridì kraļevstvó tvojè. Budí voļà tvojà, kakò nà nebù ì nà zemļì. Hļìb nàš svagdańí dáj nám danàs i òdpustì nàm dúge našè, kakò mí òdpušćamò dužníkóm nàšim. I né ùvedi nás ù napàst, dà ìzbavì nás òd zlà. Amén.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeno xviii, općinu xliii, općenu 513, općenomu 513. — **bh**. obhodńi 237, 298, obhodi 347. — **bs**: robstva xliv, 435, obsinet (3. sing.) 111, obsiniti 438, podobstvo 394, bogoļubstvom 402, sobstva 441, 443, sobstvo 441, 442. Isporedi: obsova (blasphemavit) 458. — **bš**: hudobšćin (gen. pl.) 422. — **bt**: obtičućih 317. — **bv** etimologički: obveseliti 43, 526, obveselet (3. pl.) 130, obvetšah 259, 316; fonetički: obrati 44. — **ct**: ostom 408, 415, osta 418, 436, 509. — **čk**: dubrovaškoj iii, jejupaški 14, mrtaški 237, 529, jejupaškoga 435, grškimi 498. — **čt**: počtenimi v, počtovati vii, počtenje xlv, 338, 429, počtenjem 296, čto 54, 111, 134, 290, 356, krvničtva 284, 322, redovničtvu 333. — **ćst**: mogućstvo 78, 153. — **dc** etimologički: sudcem 400; fonetički: srca xlv, 7, 44, 261, 268, srcem xlvi, 3, 61, 261, 304, srcu 10, 49, 130, 249, *273*, srce 12, 85, 262, 269, 274; složeno: britci (acuti) 35, 121, slatci (dulces) 371. — **dč**: uslačaj (imperativ) 430. — **dčb**: sržba xlvi, 283, sržbu 83, 155, 382, 434, sržbe 264, 323, 332. — **dd**: odahnut 303. — **dh**: nadhodi xxvi, odhode 351. — **dk** etimologički: odkloniti vii, odklonil 434, odkupiti xlvi, odkupil 25, 401, 414, odkupiteļ 262, 280, 395, odkril 18,

435, redka (versiculi) 19, 283, sladki 389, sladkosti 421, napridkujući 407, napridka 445; fonetički: nutkati x, nutka (3. sing) 514, napritkuje xxvi, napritku 41, 80, 353, 448, napritkom 419, slatka 44, 358, 423, slatki 358, 428, 526, slatko 389, 424, 427, britkost 433. — **dp**: odpraviti iv, x, odpusti xliii, 81, 297, 440, odpušćaš 86, odpočinite 63, 69, 80, 336, 391, odpočine 272, odpiruć 369. — **ds**: gospodstvu vii, gospodstva viii, odstupiti ix, xiii, odstupite 259, 316, odstupi 272, 487, naslidstvo 21, 62, 342, naslidstvu 267, 341, ļudskih 456, ļudski 459, odsiče 456, 474, 504. — **dš**: prišadči 126, 155, prošadči 362, pošadči 459, 483, izašadči 465, opadči 280, upadči 400, sedči 463. — **dt**: odtisni 431. — **gč**: lakčinom 406, lakčinu 433. — **gk**: lako xii, xxvii. — **kć**: hćere 11, 35. — **kd** etimologički: svakdańe 384; fonetički: svagdańi xliii, 81, 405. — **kg**: k gospodinu 21, 53, 238, 299. — **kk** etimologički: k komu 396; fonetički: h kraļu 11, h koži 280, h knezu 367, h križu 369. — **mč**: zančice 61, 438, zančica 61, zančicom 459. — **nb**: himbeno 8, 98, himbenu 54, 134, 239, himbami 319, himbe 344, 346, himbom 349. — **nn**: jedanadeste xxvi, istino (vere) 398, 510, istina (verum) 431. — **nš**: počanši xx, 2, 23. 494. Isporedi: počamši xxviii. — **ńč**: jańče (vokativ) 334, 533. — **ńs**: ditińske 433. — **sb**: prozbah ix, prozbami 9, 14, 388, 422, prozbu 259, 308, 337, zbora ix, xxx, zbude (se) 372, zbudut (se) 509, z bogom xiii, 42, 51, 366, 410, z bezzakonici 479, 486. — **sd**: vazda ix, 8, 45, 128, 282, zdala (infra) 1, 9, 91, 265, z dari 11, z duhom 37, 47, 409, 425, 447, z drvi 474, z desne 479, z dobrim 519, združi 339, združeni 421. — **sg**: zgara (supra) 23, 254, 297, 367, zglobil 264, zgodan 351, zgledal 423, zgrišenju 430, zgradim 475. — **skn** etimologički: tisknoće 513; fonetički: pritisneš 263. — **sń**: š ńimi iv, 66, 304, 454, 498, š ńim 126, 440, 456, 464, 480, š ńom 421, š ńega 462, 479. — **ss**: s starišinami 477. — **stb**: jizbin (gen. plur,) 405, jizbine 405. — **std** etimologički: šestdeset xxvi, 521; fonetički: šezdeset xxviii. — **stm**: različnostmi 11, 101, kostmi 264, napastmi 352, ustmi 421, kripostmi 422, milostmi 514 — **stn** etimologički: šestnadeste xix, ustne 1, 29, 91, *273*, 280, častna 4, 76, 94, 127, 532, častnoga 347, 423, radostnim 11, radostnimi 287, radostni 515, žalostni 515; fonetički: izvrsno v, vi, 429, izvrsna x, 77, 424, 514, izvrsnije 399, šesnadeste xix, mimošasnih xx, mimošasna 419, korisno 402, žalosnih 515. — **štb**: uvižbanje xliii, uvižbam 317, uvižban 421. — **tb**: ženitbi xxx, ženitba xliv, že-

nitbu xlv, svetba 389, 406, svetbenoj 394, svetbi 402. — **tc**: otcu v, 2, 76, 328, 444, otca x, 33, 110, 297, 357, otci 3, 38, 124, 443, otcem 51, 78, 366, 512, mrtca xlvi, 237, krotci (mansueti) xlvi, kratci (breves) 272. — **tč** etimologički: otče xliii, 41, 81, 271, 358, otčevoj 24, otčevo 357, 441, otčeve 416; fonetički: dičica 72, 147. — **td** etimologički: petdeset 515, 529; fonetički: pedeset xvi, xxvi, 515. — **ts**: splitski viii. — **tš**: spletči (partic.) 478, 506. — **vst**: kraļevstva iii, 11, 24, 342, 347, kraļevstvo xliii, 414, 481, 485, 505, kraļevstvu 111, 410, 484. — **zc**: izcili 276, 315, 340, razcviļen 318, 366, razcviļenih 433. — **zč**: izčisti 126, 155, izčišćena 518. — **zdn**: bezdna (abyssi) 34, 120. — **zh**: izhodi xxvi, 7, 96, 272, izhodeći 388, 443, 458, uzhotih *273*, uzhotil 276, 285, uzhvalet (3. plur.) 287. — **zk** etimologički: izkrivļena xiii, uzkliknimo 2, 92, 255, bezkončane 59, 65, bezkončanimi 414, 427, razkošah (lokal plur.) 76, uzkrsnul 78, 87, 426, uzkrsnuća 387, uzkrsnu 523, izkupit 85, izkupil 366, 368, 394, izkopa (3. sing.) 261, izkušenje 283. Isporedi: izkati (quaerere) 432; fonetički: iskrńemu xliv, 8, iskrńega xliv, 431, iskusiše 3, 93, uskliknite 28, 114, uskrsnul 39, 43, uskrišiti 396, uskrišenju 523, iskupiv 362. — **zļ**: uzļubil 11, uzļubļenim 66. — **zń**: iž ńe 471. — **zp** etimologički: uzplačimo 3, 165, izpo-ređeni 50, 68, uzpomenuću 51, izpunil 78, izpuniti 440, uzpojem (cantabo) 262, razpršaše 279, izpusti 357, 423, izprosi 419, 499, izpravi 430, 433, razpeti 432; fonetički: ispraviti xiii, xxvii, 386, 401, ispravi 258, *272*, 419, 448, ispovidi 2, 92, 345, 394, ispovidati 55, 73, 443, ispuni 29, 287, 460, ispuniše 66, 304, uspojem (cantabo) 249, isprositi 351, isprosi 419, 519, ispitujući 495. — **zs** etimologički: izsičet (3. sing.) 83, 156, izsikal 466, izsičen 481, 499, uzsudiš 284, 321, razsijana 345, razsvanu (se) 459; fonetički: rasrdiše 451. Isporedi: ‚raztati‘ (se) 405. — **zš**: slizši (partic.) 480. — **zt** etimologički: uztrpļenje xliv, uztrpļenjem 361, uztrpļenja 522, raztrgni 76, 152, iztrudih (se) 259, 315, iztočnike 277, iztočnik 380, 432, iztrgaše 290; fonetički: istoka 72, 147, ulisti (ingredi) 310. — **zz** etimologički: bezzakonje 11, 30, 261, 263, 281, bezzakonja 43, 62, 271, 274, bezzloban 408; fonetički: razlovoļiv (partic.) 455. — **zž** etimologički: uzžeja (3. sing. aor.) 29, 115, 287, razžeže 378, razžaļeńa 418; fonetički: ražežet (3. sing.) 342. — **žc**: stražci 422, 467. — **žč** etimologički: stražče (vocat sing.) 262, otežča 316, otežčaše 318, otežčali 473; fonetički: oteščali 455. — **žk** eti-

mologički: mužki 270, težko 318, težke 400; fonetički: pristrišku (od ‚pristrižak') XVII, XVIII. — **žt**: množtvu 388, 396, množtvo 396, ubožtvo 402, družtvo 448. Isporedi ‚mnoctuu' 456, 494, ‚mnoctuo' 474, 478, 487, ‚mnoctua' 483.

MAVRO ORBIN.

1621.

ZARÇALO DVHOVNO OD POCETKA I SFARHE xivota covie-canskoga, Iſtomaceno iz Yezikka Italianskoga ù Dubrovacki pò D. Mauru Orbinu Dubrovcaninu. IN VENETIA.

Godina 1621 zapisana je pri potvrdi.

AZBUKA.

c = ç: liça, vienaç, lakomçem, niekoliçi, çiechia, çarvom. — **č** = c: coviek, pocignen, rece, cuy, velicanſtvo. — **ć** = chi: vechia, hochie, obechiao, ſrechiu, vechiega; = cch: izrecchi, buducchi, pomocch, docchi, opcchiti, nocch: = cchi (rijetko): necchiu. — **đ**: toga glasa nema Orbin, nego je mjesto ńega j. — **e** obično se piše znakom e, kašto i to gotovo istom pri kraju kńige nalazi se i znak æ: goræ (montes), latinskæ (gen. sing.), potrebæ (gen. sing.), utrobæ (gen. sing.), duſcæ (gen. sing.). — **g** obično se piše znakom g, ali se nalazi i znak gh: snaghe, drughi, yugh, moghli, izaghna. — **iji** = ij: plemenitij 4, 23. — **j** = y: koye, koyoy, rayu, yedno, znay, yur; = 0: koi (‚koji'). priateglsku, piuchi, zaedno, ſmarſcuem. — **kv** = qv: Çarqva, ſqvaſcen, nikaqva, ſmoqve. — **ļ** = gli: gliudi, zemglia, ſtavgliam, xegliah, uſtarpglien; = gl: zadovoglno, ſtvoritegl, zemaglski. — **ń** = gn: ſçiegnah, ſredgna, predgne, ſadagnemu, oggagn. — **ŕ** = ar: parvomu, darva, tvarde, darxim, marmgnaſce; = r: umro; = er (sasma rijetko): kervavi pogherdio. — **s** = ſ: yakoſti, ſpaſti, teleſa, ſada, poſli; = s: iskaſce, latinski, vas, cas. — **sv** = ſv: ſvarhu, ſvaka, ſvoy, ſvie-docij, ſvakoga; = sf: sfoye, sfarhe, sfak, sfetieh, sfiet, sfietloſti, sfega, sfoga. Isporedi: Svietloſt, Sfietloſt. — **š** = ſc: ſcto, moxeſc, naſc, obrativſci, iſctem; = ſ (samo ispred c): ociſchene, pri-ceſchenyu. — **v** obično se piše znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: ſtuar, paruo, Dauid. — **ž** = x: moxe, darxani, blaxeni, boxyoy, xivuchiega. — **ѣ** = ie: liepo, vierovatti, coviek, tielu grieh, beſieditti, vietra, nieſmo.

UDVAJAŃE SLOVA

veoma je obično u Orbina. **aa**: imenaa (acc. plur.), onogaa, togaa, daan (dies), mlaad, inaako, raadi (propter), uraa (gen. plur.), ženaa (gen. plur.), znaa (scit). — **bb**: nebbo, nebba, ribbe, dobba, sebbe, obbećao, dobbar, zlobba, potrebba, obba. — **cc**: neprijateļicca, djeccu, djevicce, dječicca, pticca, occem, mucci (tormento). — **čč**: počče, uččini, oččistile, oččiju, muččenik, muččenici, riječčima, očče (voc. sing.). — **dd**: budde (3, sing.), buddu, besiddu, čuddo, vodda, plodda, nahoddiš, nahoddi viddi (videt), viddimo, gradde (grandines), studdeni (frigoris). — **ee**: zovee (vocat), hoćee (volunt), peetak, peeć, slobodee (libertatis), vodee (gen. sing.), dobree (gen. sing.), smrdeeća, činee (faciunt), reedi (instrum. plur.), reedu (ordine). — **ff**: uffanje, uffanjem, uffajući. — **gg**: Bogga, Boggu, druggu (aliam), druggo, kugga, togga, ovogga, razlogga, razlogge, verigga, oggań. — **hh** (rijetko): zalihha (gen. sing. superflui). — **ii** (piše se *ij*): siinko, piitati, piitao, siin, bii (fuit), okoliiš, učeniiče (voc. sing.), izlazii (3. sing.), činii (3. sing.). — **kk**: mukku (tormentum), tolikko, uzrokka, svakke, čovjekka, istokku, priširokka, privelikko, mukkaa (tormentorum). — **ll**: mallo (parum), malli (pauci), malla (parva), millosrdja, čulle (partic.), alli, kollo, tellesa, djello, učinillo, molle (orant), golli (nudi). — **mm**: imme, immaju, immaš, jamma, vodamma, očimma, nammi, rukammi, molimmo (oremus), ńemmu, reci mmi. — **nn**: gospodinna, gospodinnu, rečenni, božanstvenni, punni, krunna, tminne, blaženno, onna općenna. — **oo**: Boog, plood, noos, vooća (gen. sing. fructus), goora (montium). — **pp**: opprijeti, skuppe (colligunt), potoppa (diluvii), ukoppan, nappastovan, zappadu (lokal sing.). — **rr**: morre (mare), morra (maris), pokorru, urra (hora), govorre (dicunt), govorri (dicit), gorre (peius), umirru (3. plur.). — **ss**: čessa, ossobito, ossobite, missao (cogitatio), ossudu, da sse (ut se), da ssu (ut sint). — **tt**: blatto, počnitte, ottišao, dobrottu, životta, ottvoren, nadahnutti, učinitti, držatti, razumjetti, mislitti, znatti, datti, slušatti. — **uu**: zovuu (vocant), muuž, duuba (gen. sing.), puuk, puutu, suud (vas). — **vv**: laživva, slavva, slavvu, ńegovvu.

AKCENTI.

U Orbina se nalaze znakovi ` i ´; oba veoma često: životà (gen. sing.), štò, kadà, hotješè, nàpasti (tentationes), ù početak, rečenòmu, služèći, ženà (nom. sing.), odgovorù (lokal sing.), ù službi, dobrò (bene); — mené, sebé, onomú, rečenogá, upítati, dosáditi, posála (gen. plur.), govorí (dicit), upísan, držáhu, razúmu (lokal sing.), činéći.

mologički: mužki 270, težko 318, težke 400; fonetički: pristrišku (od ‚pristrižak') XVII, XVIII. — **žt**: množtvu 388, 396, množtvo 396, ubožtvo 402, družtvo 448. Isporedi ‚mnoctuu' 456, 494, ‚mnoctuo' 474, 478, 487, ‚mnoctua' 483.

MAVRO ORBIN.

1621.

ZARÇALO DVHOVNO OD POCETKA I SFARHE xivota covie- canskoga, Iſtomaceno iz Yezikka Italianskoga ù Dubrovacki pò D. Mauru Orbinu Dubrovcaninu. IN VENETIA.

Godina 1621 zapisana je pri potvrdi.

AZBUKA.

c = ç: liça, vienaç, lakomçem, niekoliçi, çiechia, çarvom. — **č** = c: coviek, pocignen, rece, cuy, velicanſtvo. — **ć** = chi: vechia, hochie, obechiao, ſrechiu, vechiega; = cch: izrecchi, buducchi, pomocch, docchi, opcchiti, nocch: = cchi (rijetko): necchiu. — **đ**: toga glasa nema Orbin, nego je mjesto ńega j. — **e** obično se piše znakom e, kašto i to gotovo istom pri kraju kńige nalazi se i znak æ: goræ (montes), latinskæ (gen. sing.), potrebæ (gen. sing.), utrobæ (gen. sing.), duſcæ (gen. sing.). — **g** obično se piše znakom g, ali se nalazi i znak gh: snaghe, drughi, yugh, moghli, izaghna. — **iji** = ij: plemenitij 4, 23. — **j** = y: koye, koyoy, rayu, yedno, znay, yur; = 0: koi (‚koji'). priateglsku, piuchi, zaedno, ſmarſcuem. — **kv** = qv: Çarqva, ſqvaſcen, nikaqva, ſmoqve. — **ļ** = gli: gliudi, zemglia, ſtavgliam, xegliah, uſtarpglien; = gl: zadovoglno, ſtvoritegl, zemaglski. — **ń** = gn: ſçiegnah, ſredgna, predgne, ſadagnemu, oggagn. — **ṙ** = ar: parvomu, darva, tvarde, darxim, marmgnaſce; = r: umro; = er (sasma rijetko): kervavi pogherdio. — **s** = ſ: yakoſti, ſpaſti, teleſa, ſada, poſli; = s: iskaſce, latinski, vas, cas. — **sv** = ſv: ſvarhu, ſvaka, ſvoy, ſviedocij, ſvakoga; = sf: sfoye, sfarhe, sfak, sfetieh, sfiet, sfietloſti, sfega, sfoga. Isporedi: Svietloſt, Sfietloſt. — **š** = ſc: ſcto, moxeſc, naſc, obrativſci, iſctem; = ſ (samo ispred ć): ociſchene, priceſchenyu. — **v** obično se piše znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: ſtuar, paruo, Dauid. — **ž** = x: moxe, darxani, blaxeni, boxyoy, xivuchiega. — **ѣ** = ie: liepo, vierovatti, coviek, tielu, grieh, beſieditti, vietra, nieſmo.

UDVAJAŃE SLOVA

veoma je obično u Orbina. **aa**: imenaa (acc. plur.), onogaa, togaa, daan (dies), mlaad, inaako, raadi (propter), uraa (gen. plur.), ženaa (gen. plur.), znaa (scit). — **bb**: nebbo, nebba, ribbe, dobba, sebbe, obbećao, dobbar, zlobba, potrebba, obba. — **cc**: neprijateļicca, djeccu, djevicce, dječicca, pticca, occem, mucci (tormento). — **čč**: počče, uččini, oččistile, oččiju, muččenik, muččenici, riječčima, očče (voc. sing.). — **dd**: budde (3, sing.), buddu, besiddu, čuddo, vodda, plodda, nahoddiš, nahoddi viddi (videt), viddimo, gradde (grandines), studdeni (frigoris). — **ee**: zovee (vocat), hoćee (volunt), peetak, peeć, slobodee (libertatis), vodee (gen. sing.), dobree (gen. sing.), smrdeeća, činee (faciunt), reedi (instrum. plur.), reedu (ordine). — **ff**: uffanje, uffanjem, uffajući. — **gg**: Bogga, Boggu, druggu (aliam), druggo, kugga, togga, ovogga, razlogga, razlogge, verigga, oggań. — **hh** (rijetko): zalihha (gen. sing. superflui). — **ii** (piše se *ij)*: siinko, piitati, piitao, siin, bii (fuit), okoliiš, učeniiče (voc. sing.), izlazii (3. sing.), činii (3. sing.). — **kk**: mukku (tormentum), tolikko, uzrokka, svakke, čovjekka, istokku, prIširokka, privelikko, mukkaa (tormentorum). — **ll**: mallo (parum), malli (pauci), malla (parva), millosrdja, čulle (partic.), alli, kollo, tellesa, djello, učinillo, molle (orant), golli (nudi). — **mm**: imme, immaju, immaš, jamma, vodamma, očimma, nammi, rukammi, molimmo (oremus), ńemmu, reci mmi. — **nn**: gospodinna, gospodinnu, rečenni, božanstvenni, punni, krunna, tminne, blaženno, onna općenna. — **oo**: Boog, plood, noos, vooća (gen. sing. fructus), goora (montium). — **pp**: opprijeti, skuppe (colligunt), potoppa (diluvii), ukoppan, nappastovan, zappadu (lokal sing.). — **rr**: morre (mare), morra (maris), pokorru, urra (hora), govorre (dicunt), govorri (dicit), gorre (peius), umirru (3. plur.). — **ss**: čessa, ossobito, ossobite, missao (cogitatio), ossudu, da sse (ut se), da ssu (ut sint). — **tt**: blatto, počnitte, ottišao, dobrottu, životta, ottvoren, nadahnutti, učinitti, držatti, razumjetti, mislitti, znatti, datti, slušatti. — **uu**: zovuu (vocant), muuž, duuba (gen. sing.), puuk, puutu, suud (vas). — **vv**: laživva, slavva, slavvu, ńegovvu.

AKCENTI.

U Orbina se nalaze znakovi ` i ´; oba veoma često: životà (gen. sing.), štò, kadà, hotješè, nàpasti (tentationes), ù početak, rečenòmu, služèći, ženà (nom. sing.), odgovorù (lokal sing.), ù službi, dobrò (bene); — mené, sebé, onomú, rečenogá, upítati, dosáditi, posála (gen. plur.), govorí (dicit), upísan, držáhu, razúmu (lokal sing.), činéći.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: vrabci 49. — **bć**: općeno 22, 54, 94, 107, 208, općinu 29, 334, općenoga 94, 101, 110, općenomu 161, 187, općiti 286. — **bh**: obhodom 286. — **bk**: obkružile 75, obkružuje 104, obkruži 115, obkružena 258. — **bs**: sobstva 4, sobstvo 9, obslužiti 38, obslužio 77, obslužili 251, 252, bogoļubstvom 65, 138, bogoļubstvo 78, 140. — **čt**: počtiše 5, čtiti (legere) 6, 23, 38, čtio 19, 259, počtovani 20, počtenu 25, počtovati 291. — **ćć**: naćemo (inveniemus) 51, moćeš (poteris) 126, moće 137, 237, 294, 296, razvrće (delebit) 220. — **ćst**: svemogućstvo 36, mogućstvu 300. — **dc** etimologički: sudca 76, 94, 169, sudcem 78, 85, mladci (iuvenes) 111; fonetički: srcu 4, 40, 82, 85, srce 72, 83, 205, 206, srca 73, 169, srcem 168; složeno: slatci (dulces) 32. — **dč** etimologički: sudče (voc. sing.) 201; fonetički: srčane 66. — **dčb**: rasrčbu 16, 296, rasrčbom 186. — **dd**: odijelivši 72, odahnutja 168, odjeļenje 197, odijeļena 155. — **dh**: odhodi 75, odhode 79, nadhodi 130, 280, nadhojahu 249, odhrańen 195. — **dk** etimologički: odkriven 11, odkrivenijem 113, odkupļeni 18, odkupļenja 144, 145, iznenadke 27, 43, 44, 87, 221, odkle (unde) 72, 111; fonetički: rijetko 217, 308. — **dp**: odpusti 201, 333, odpuštenje 334. — **ds** etimologički: ļudske 7, 94, 158, ļudskoga 18, 80, 123, ļudski 28, 48, 78, 215, ļudskoj 100, 101, 219, ļudstva 76, ļudstvo 252, odsječena 144, odsjeći 177, odsijevati 262; fonetički: α) gospostvu 31, gospostva 39, gospostvom 263, 266; β) ļuckoga 200. — **dš** etimologički: podštapivši 33; složeno: došadči 76, zdošadči 99. — **dt**: otvoren 78, otvori 156, otuda 334. — **gš**: pomogši 149. — **jj**: joje (‚joj je') 75. — **kd**: svagdašńi 333. — **mm**: priporučujemu (‚priporučujem mu') 86. — **nb**: himbenoga 180, himbenik 195, himbe 298. — **nn**: jedanaes 195. — **sd**: vazda 120, 122, 139, 157, združiti 159, združenu 173, zdvorńijeh 187, zdvora 259, z druzijem 135. Isporedi: ‚vaſda' 136 (možda griješkom). — **sg** etimologički: sgoru (supra) 24, 29, 156; fonetički: zgoru 10, 210, 256, odizgara 31, 33, 92, 98, 159, zgaja (se) 44, zgode (gen. sing.) 142, 165, zgore (3. plur.) 49, zgorješe 156, zgriješivši 54, zgrijani 161, zgrade (aedificia) 198, 292. — **stn**: izvrsno 13, 209, izvrsna 20, 102, izvrsnos 48, 211, lasno 13, 36, 123, 188, lasnosti 267, časno 24, 103, časne 32, 176, korisna 38, 63, korisno 193, žalosnijem 60, usne (labia) 73, kreposnijeh 205. Isporedi: lastan (facilis) 91, izvrsan 179, 229, 262. — **stń**: lašńa 304. — **šb**: zadužbinu 113,

zadužbinami 128, 143. — **štb**: uvježbajte 3, 31. Isporedi: uvječban
78, uvječbaj 90, uvječbaš 154, uvječbat 189. — **štn**: taštne 300.
— **tc** etimologički: svetca 97, 125, 206, mrtca 124; fone-
tički: oca 6, 11, 27, 57, 143, oci 85, 133, sveca 27, bogaca 43,
299, mahnici 88, djecu 33. — **tč**: oče 54, 105, 260, dječice 122,
189, dječicu 177, dječica 186, 188. — **tć** etimologički: dobit-
ćemo 2, bitće 43, 260, 287, datću 58, vidjetćemo 78, suditće 99,
mučitće 160, 165, popalitće 199; fonetički: usilovaću 17, blago-
vaćeš 34, biće 159, 199, 282, činićemo 113, vidjećete 176, obratiće
181, 198, 251, čuće 227. — **td**: pedeset 19, 103, 104. — **ts**
etimologički: devetsat (‚900') 47, petsat (‚500') 265, stanovitstvo
299; fonetički: bogastvu 299. — **zc**: uzcijene 196. — **zč**:
razčini 72, 201, razčiniti 73, 159, razčińenje 258, 260, izčistio
125, izčistiti 150. — **zk** etimologički: izkorjepļuje 74, uzkrs-
nuo 77, 155, uzkrsne 122, uzkrsnuše 208, uzkrsnutje 277, 334,
izkrńemu 86, izkrńega 255, izkusiti 124, izkušenja 247, razkoše
300; fonetički: uskrsnutja 134, uskrsnuti 155, uskrsnutje 155,
raskoše 181. — **zļ**: ļubežļiva 129, ļubļežļivo 249. — **zń**: grižńe
233. — **zp** etimologički: izpraznosti 2, izprazno 277, izpitati
63, 168, izpita 117, izpovidjeti 64, 65, izpovjednika 70, izpovidjeli
106, izprose 141, razpet 177, 235, izpunilo 180, izpuńeno 277;
fonetički: ispunit 14, ispunila 62, uspomenuo 20, 32, raspa
(discidii) 62, ispovijesti 65, ispovjediti 335, ispita 147. — **zs** eti-
mologički: izsječeno 163; fonetički: rasap (discidium) 14,
26, rasrčbom 186, rasrčbu 296. Isporedi: bezspametno 9. — **zš**:
raširit 43. — **zt** etimologički: iztomačene 8, iztomači 27,
35, 93, iztomačenje 87, 91, 133, uztrpļenstvom 54, uztrpļeno 83,
uztrpļenstvo 176, raztvoriti 192; fonetički: istomačio 13, 197,
istomačite 14, 19, 102, 189, istoku 22, 203, istočni 69, 70, 71,
istoka 198, 272, 274, ustrpļeno 25, uljesti 23, 77, 296, uzljesti
196, 271, gristi 163, isteče 203. — **žk** etimologički: muž-
komu 19; fonetički: teško 27, 131, 283, priteške 73, teška
189, muškoj 215, muški 216, muškoga 217. — **žt**: mnoštvo 77,
141, 185, 230, mnoštvom 232, mnoštvu 298, razloštva 98. Ispo-
redi: mnostvo 81, ubostvu 182.

MARIN GAZAROVIĆ.

1623.

GLIVBIZA PASTIRSKO RAZGOVARANYE SLOXENO PO MARINV GAZAROVICHIA . . . IN VENETIA MDCXXIII.

Eksemplaru ove kńižice, koji je upotrebļen za ovu radńu i koji pripada jugosl. akademiji, nedostaje prvijeh 16 strana. Djelo ‚Ļubica' krńe je na kraju, jer se iza 120. strane počińe nova paginacija i to sa stranom 97. pak doseže do strane 143. To je po svoj prilici drugi dio Gazarovićeva djela, jer se na naslovnoj strani veli: ‚Ļubica . . . s time nikoliko prigovaranji ļubenih'. Dakle će ono, što dolazi na strani 97*b*—143*b* biti ta ‚ļubena prigovaranja'. U prijegledu, koji niže dolazi, brojevi *97, 98, 99* itd. znače strane ‚Ļubice', a brojevi 97, 98, 99 itd. strane ‚prigovaranji ļubenih'. Eksemplar je uopće u vrlo rđavu stańu; mnogo je stradao od moļca. Osim toga ima kńižica dosta štamparskijeh pogrješaka. — Gazarović je Hvaranin. Iza predgovora stoji ńegova slika, a oko ńe je natpis: ‚Marin Gazarović hfarski vlastelin'.

AZBUKA.

c = ç: ruxiçe, Gliubiçu, ouçe, ſarça, inoſtranaç; = z (rjeđe): otaz, trauiza, ſtaraz; = c (još rjeđe): ruxicami, carn, ſarce. — **č** = c: cuyemo, obicnih, ca, prilicno, ocima; = ç: skonçaye, taç, teçe, ſarçenim, oçima. Isporedi: ruçiçe (‚ručice'). — **ć** = chi: vochia, letechie, vechiu, Srichia; = ch: Neſrichna, vech, noch, iſchiuchi. — **h** piše se gotovo svagda znakom h, ali se kašto nalazi znak ch: omechca (‚omehča'), ſamich. — **j** = y: koya, napoyiti, obilniye, tuoy, ſtuorenya; = g: brogi, nemog, kragi, Tribuge, nemogte; = 0: ociu, priategl, priati. — **k** obično se piše znakom k, ali se kašto, osobito na koncu riječi, nalaze i znakovi h, ch: xestoh, lih, poçetah, Tho (‚tko'), Cuitha, vuch, sladach, yazich, doſpitach, ch' nebu. — **ļ** = gli: boglie, poglia, pogliubglieno, cegliad; = gl: xigl, zemaglsko, zemgli. — **m** obično se piše znakom m, ali se nalazi kašto i znak ˜: yesã, zrakõ, grẽ, znã, morĩ. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: yedã, dãke, ſtudẽ, Vztarpgliẽ, sũçẽu (‚sunčenu'). — **ń** = gni: magniega, gnioy, gniome, mgniah; = gn: ogagn. — **ṙ** = ar: targouaz, darxaui, parſi, garlo, Sardit; = r: vmro (‚umṙo'). — **s** = ſ: ſnig, ſaditi, biſer, oſtalih, Nareſiti; = s: sloxio, sladak, lipost, s' gliubauyu, narausko. — **sv** = ſu: ſuoga, proſuitlit, ſuaka, ſuudi; = sf (češće): sfemu,

sfoyimi, sfako, sfoyoy, sfuda, sfarhu, sfetaç, sfidoka, sfe, sfarni. — **š** = ſ: naſega, Sliſat, duſe, goraſe, naſim, ſunaſçe; = s: imas, yos, gliubis, izaslo; = ß (rijetko): vaßa, slißati, vzdißem. — **u** na početku riječi piše se znakom v (V), inače znakom u: vcenye, vboſtua, vmrit. — **v** na početku riječi piše se znakom v: vode, viſoka, vidimo, vaſega; inače je u: gouor, glauu, cuualo, ſtuar, Narau; = f: ſtfar, boxastfena, naraf, milostif, protifni, gniegof. — **ž** = x: kaxu, xensku, druxbi, xilami, ſtraxu; = ſ: Biſahu, kaſe, kgniſnim; = s: slusba, drusbe, lupes.

Dodatak. Kašto se slovo h upotrebļava suvišno: humarla 17, humarlu 18, humarlo 91, humiye 99. Što se nalazi humiglieni 71, humigliena 96, tu stoji h poradi latinskoga ‚humilis'.

UDVAJAŃE SLOVA.

Osim slova l druga se dosta rijetko udvajaju u Gazarovića. **bb**: nebba, ribbe, tebbi, tebbe, tobbom. — **cc**: ottocci (insulae), mucci (tormento). — **čč**: uččinit. — **dd**: gradde (grandines). — **ee**: moree (3. plur.), mee (gen. sing. meae), tvee (tuas). — **ff**: uffanje, uffanja, uffajuć. — **ll**: dilla, dalleče, alli, primilli (carissimus), bolli (dolores), billig, velle (multum), silla, sillom, bollan, bollesti, zabilliži. — **mm**: immajuć. — **nn**: ranne (vulneris). — **pp**: reppate (zvizde). — **ss**: rossa. — **tt**: svitta (consilii), mettaše, ottocci (insulae).

AKCENTI.

Gazarović upotrebļava samo znak ˋ i taj sasma rijetko: nù, mojù, menì, žeļù (cupidinem), ù starca, ù povitku, ù tempal, ù tebe, ù gorah, meù rikami, ò tomu, nà sviti, ì miran.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: ļubčica 24. — **bh**: obhojaše 38, obhodi 115. — **bk**: obkrije 110. — **bs**: obstirući 50. Isporedi: obsovan 109. — **ct**: teste (currite) *104*. — **čc**: sunašce 29, 91, 126, srdašce 29, 91, 126, srdašcu 42, ditešce 30, lišca 31. — **čk**: dubrovaškim III, bnetaški VIII, bnetaškoj 141. — **čt**: pošteni VI, poštenje 123, poštovanomu 140, štuju 102, štuje 109. — **dc** e t i m o l o g i č k i: brodci 31, mladca *119;* f o n e t i č k i: srcu 24, 27, 45, 72, srce 24, 29, 32, 38, 75, srca 52, 64, 71, 106, srcem 74. — **dč**: srčenim VI, srčeno 26, 121, srčene 79, srčenu 129, slače (3. plur.) 115, slačate (2. plur.) 117. — **dčb**: sržbu 107. — **dh**: odhodi 99, odhranio *101,* nadhodi 112. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkrij 27, 49, odkriti 52, 91, odkril 106, odkida 107, sladku 27, 42, sladke 32, 119, 125, sladkost 33,

62, 101, sladko 115, 128; fonetički: slatka 20, 61, *104*, slatko 30, 61, 90, 93, slatkost 32, 114, slatkosti 100, ritko 87. — **ds**: gospodstva vi, 65, gospodstvo 65, gospodstvu 69, ļudskoga 126. — **dš**: slobodšćinu 73. — **dt** etimologički: hodte (venite) 68, *104*, 117, odtiraj *103*; fonetički: otud 128. — **gk**: lako 80. — **gt**: nohte 122. — **hv**: pohfaļena v, hfaliti vi, hfaļenja 17, zahfališ 25, hfalu 43, hfale 61, hfala 85. Možda se u svijem ovijem primjerima *f* ima čitati kao *v*; vidi naprvo u azbučnom prijegledu kod *v*. — **jj**: joje (‚joj je') iv. — **kč**: omehča *118*, omehčaju *118*, h časti 139. — **kć**: hći 28, 71, *116*, hćer 44, hćere 126. — **kk**: h kraju 58, *101*, h koj 138. — **kz**: g zemļi 121. — **mm**: tvime (‚tvim me') *113*, okome (‚okom me') 111. Isporedi: tom mi 108. — **nb**: himbenih v, himbom 64. — **sb**: z brodci 31, z Bogon *103*. — **sd**: z drva 68, z drazim 103. — **sg** etimologički: sgara (desuper) 140; fonetički: zgora 29, 46, zgara 34, 137, zgar 140, zgodi (se) 76, *105*, z grane 61, z gore 99, z gospodom 138. — **stm**: ustma 92. — **stn** etimologički: kripostnim vi, 63, kripostna 20, kripostno 125, žalostna 26, žalostno *109*, 122, žalostni 121, 122, častnoga 121, nemilostna 127, radostni 133; fonetički: usne 51, 98, usnam 98, korisno 79. — **tc** etimologički: zubatca *100*; fonetički: oca 26, *115*, ocem 26, ocu 27, *116*, dicu 29. — **tč**: oče 26, dičicu 30, dičicom 44. — **tć** etimologički: ritću 17, učinitćeš 20, vratitće 24, zvatću 24, ļubitću 26, zaviditće 72, izetćete *118*; fonetički: najću 22. — **vč** piše se fč, ali se tu *f* ima čitati kao *v*: trgofče 20. Isporedi: trgovče 20, ovčice 122. — **vst**: kraļevstvu 84. — **vš** piše se kašto fš, ali se tu *f* ima čitati kao *v*: pustifši 31, protifšćine 42, suprotifšćinah 45. Isporedi: izgubivši 39, protivšćinu 112. — **zc**: izcidi 50. — **zč** etimologički: razčini 33; fonetički: nis čelo 17. — **zh**: izhodi 46, *110*, 110, izhode 84, izhodit 129. — **zk** etimologički: izkrivi 36, izkorenit *110*, *111*; fonetički: iskusit 18, raskošah 31, 67, mrska *114*. Isporedi: izkati (quaerere) *106*. — **zp**: izpita 18, izpitaj 22, izpunit 53, izpuniti 62, 86, izpij 111. — **zs**: rastat (se) 53, rasrditi *97*. — **zt** etimologički: izteče 33, 91, uztrpļenje 84, uztrpļen 126; fonetički: gristi 62, grist 103, istok *120*, 123, rastrkane 132. Isporedi: iztoga (ipsum) 97.

IVAN BANDULAVIĆ.

1626.

NOVO ISTOMACENYE PISCTOLAA, I EVANGELYIIH ... SA SVIIMI KOYA DOSAD V SLOVINSKI YEZIK ISTOMACENA MAGNKAHV Pò Fra Iuannu Bandulauichiu Skopglianinu R. M. B. mnoghé yoſcte iznoua drughee ſtuári nadodayucchi nakon MDCXIII.

Što je ovdje ispisano, to se nalazi na strani 1. Naslovna se strana nije mogla ispisati, jer je onaj eksemplar nema, koji je za ovu radńu upotrebļen i koji pripada jugosl. akademiji. Na zadńoj strani kńige stoji napisano mjesto i godina štampe, na ime: V Bnetcciih MDCXXVI.

AZBUKA.

c = ç (s kvačicom okrenutom na lijevo, ali je dosta često okrenuta griješkom na desno): ptiçe, otaç, yeziçi, polouiçu, ſtarça; = cz (rjeđe): tamniczu, poglauicze, koncza. — **č** = ç (s kvačicom okrenutom na desno, ali je dosta često okrenuta griješkom na lijevo): poçnu, çouika, proroçanſtuo, muçal, çiniti. — **ć** = chi: kchier, hochie, kuchiu, plachia, nechiu; = ch: nochne, dittich. — **đ** = dy: rodyenoga, mladyi, gradyaninu, sudyen, naredyuye. — **e** obično se piše znakom e, ali se kašto nalaze i znaci æ, ę: louinæ moyæ (gen. sing.), materæ tuoyæ (gen. sing.), malæ viræ (gen. sing.), zemgliæ (gen. sing.), mæd (mel), xæna, naſcę skupſctinæ (gen. sing.) pokorę (gen. sing.), slauę (gen. sing.), praudę (gen. sing.), Rękoſce (dixerunt), dobrę voglię (gen. sing.). — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: ghdi, slughe, poghibili, drughe, mnoghi. — **j** = y: koya, yasle, pomiluy, otayſtuo, ſuoyom; = 0: moemu, meaſci. — **k** obično se piše znakom k, ali se kašto nalazi i znak ch: ruche, nichi, texache, kacho, vellichim. — **kv** = qu: Çarquu, Çarquom, loquu, oſquargnienoga. — **ļ** = gli: zemgliu, neuogliah, gliubite, poglia, Kraglia; = gl: zemaglske, Kragl, obranitegli. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: laxẽ, plaçẽ, obrazõ, põnogo (‚po mnogo'), gniẽu (‚ńemu'). — **n** *obično* se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: izuã, zlamẽye, plamẽ, ponukouãyu, dãgubecchi. — **ń** = gni: gniega, ſmutgniah, klagniayu, puſtigniu, Pomgniom; = gn: oggagn, gnim. — **ṙ** = ar: miloſardyu, ſuarhu, oduargoh, zarçalu, tarbuh; = arh: vmarho, umarho, razdarho, poxdarho, otarh (3. sing. aor.); = r (veoma rijetko): vmro; = rh

(veoma rijetko): otrh (3. sing. aor.). — **s** = ſ: ſuitloſti, odneſe, miriſanye, glaſom, yeſam; = s: morskoga, vas, sin, prosu, poslufcay, Sada. — **š** = ſc: sliſcal, praſctam, prinaſcal, duſcu, vaſc. — **u** na početku riječi piše se v, inače u: vboziih, vlya (olei), vbiyu. — **v** na početku riječi obično se piše znakom v, inače znakom u: slauiti, glaue, prigouaranyu, virouali; = uf: oufdi, oufçe, Karuf (sanguis), ponoufglienya, grihouf, zdrauf, narodouf, gradouf; = vu: vuladanya, vuladati, vurucchinæ, vurutak, vurichiah. — **ž** = x: muxu, podloxio, sluxbi, priblixal, blixe.

Dodatak. Bandulavić kašto piše slovo h u genitivu plurala: gliudiih, peçaliih, poxelinyiih, zubiih, nocchijh. Isporedi: rukuh.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: paas (cingulum), otaac (gen. pl.), danaa (dierum), slišaa (audit), zemaļaa (gen. plur.), vraati (redde), dvaa (duo). — **bb**: nebbo, nebba, utrobba, ribbu. — **čč**: očči, oččima. — **ćć**: ‚recchi' (dicere), ‚ſtoyecchi', ‚placchiu', ‚gouorecchi'. — **dd**: vidditi, viddi (videt), čuddo, padde (cecidit). — **ee**: opeet, mnogee (multos), peeć, tee (gen. sing.), obratee (3. plur.), podlažee (3. sing.), rukee (gen. sing.), činee (faciunt), budee (3. sing.), zlameenja, ideem (eo), peet. — **ff**: uffanje, uffati (sperare), uffa (sperat). — **gg**: oggań. — **ii** (piše se *ii, ij):* mii (nos), govorii (dicit), hromii (claudi), kojii (qui, plur.), piisano, niisam, viina, bii (fuit), pastiiri, priiti (advenire), tiilo, ziid, liice, pravednii (iusti). — **ll**: alli, illi, dillo, dilla, tolliko, mallo (parum), vellik, velle (valde). — **mm**: immaju, immati, imme, simme, ńemmu. — **nn**: onni (ille), onnoga, istinne (veritatis), ranne (vulnera). — **oo**: goo (nudus), soo (sal), stoo (‚100'). — **rr**: gorra (mons), gorre (montes). — **ss**: spasseńe, missec, vissoku, vesselje, pripassati, prossiti, čudessa, ossam da, sse. — **uu**: puukom, puut (via), puuta (viae), sluuge, luug, muuke (farinae).

AKCENTI.

Bandulavić upotreblava znakove ` i ´, oba veoma često. Ovdje se za ogled ispisuju sve akcentima obiļežene riječi iz početka Jovanova jevanđeļa (na str. 12): počélo, Bógu (deo), Bóg, ovó, ù počélo, svaká (omnia), pò ńemu, štò, svitlóst, ù tminah, ńú, poslán (missus), Bóga, kómu (cui), oví (hic), svidóka (acc. sing.), dà (ut), svidočánstvo, skáže (3. sing.), svakóga, prihodèćega, óví (hic), svít (mundus), svítu (mundo), pó ńemu, à, poznà (3. sing. aor.), prijáše (acceperunt), oblást, mogú (possunt), sínovi (filii), ù ime, nè (non), krví (sanguinis), nì (neque), putenóga, muškóga, poklekné (3. sing.), ové (has), pút (caro), pribivà (3. sing. aor.), ù nàs, jedíno, pùna (plenum).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: vrebca 238. — **bć**: opće 56, općenjem 83, 204, 225, općini 201, 202, 213, 223, općenje 212, 257, općeći 234, 239. — **bh**: obhvati 65, obhodi 216, obhodeći 237. — **bk**: ļubko 222. — **bs**: obsinuti 4, obsinu 11, 42, 219, obsluževati 38, 40, obslužite 43, 240, obstupiše 72, bogoļubstvom 80, bogoļubstvo 215. — **bt** etimologički: obtoke (acc. plur) 43; fonetički: hrpti 6. — **bv** etimolologički: obvi 47, 94; fonetički: obeseliše 90, obrativši 97, 98. — **ct**: octa 88, 94, 259. — **čc**: ditešce 227, 229. — **čt** etimologički: počteno 1, jednačtvo 208, redovničtvu 216; fonetički: poštenju 2, 41, poštenje 15, 79, 80, 218, 232, poštenja 29, 202, 221, 239, poštovan 51, jednaštva 208. — **ćst**: mogućstvo 41, 237, mogućstvom 266, svemogućstvu 74, umićstvo (experientia) 228. — **dc** etimologički: srdca 3, 16, 90, 206, 209, srdce 11, 20, 45, 202, 205, srdcu 27, 37, 72, 220, 234, srdcem 40, 73, 233, 238, 245, mladca 13, mladci 75, sudci 50, sudca 57, 93, sudcu 86; fonetički: srce 18. — **dč**: mladče (voc. sing.) 66, sudčevi 87, sudče 269. — **dčb**: ‚ſardxbi' 21, 95, ‚ſardxbe' 24, 52, ‚ſardxbu' 41, ‚ſarxbu' 75. — **dd**: poddijakon 81. — **dh**: nadhodi 3, odhođaše 16, 51, odhodi 45, odhranila 256. — **dk** etimologički: odkupļenje 1, 16, 28, 81, 210, odkupi 9, 17, odkuda 5, 21, 50, 204, 245, podkopati 17, 247, podkopavaju 30, odkloniše 57, napridkovah 212; fonetički: slatko 9, slatkosti 33, 244, slatkost 221, nutkamo 236. — **dp**: odprti 6, odpuštenje 8, 35, 84, odpustiti 29, 264, odpuštaju 74, nadpis 99. — **ds**: ļudska 1, 12, 43, ļudskimi 27, 229, ļudsku 83, 204, 219, 225, 260, gradska 43, odstupiše 62, odstupi 86, gospodstva 79, 81, odsiče 223, odsici 227, uļudstvo 255. — **dsd**: ozdola 92. — **dsg** etimologički: odzgora 49; fonetički: ozgora 78, 100, 201, 218, 226. — **dš**: prišadši 16, 18, 36, 226, izašadši 24, 38, 49, 86, 211, uzišadši 29, našadši 65, 69, padši 19, 34, 76, 220, 239, sidši 207, 236, mladši 96, 216, slobodštinu 244, podšivenu 255. — **dt** etimologički: odtuda 45; fonetički: otvoriti 24, 232, 269, otvori 55, 95, 232, 255. Isporedi: odtišadši 2, 26, odtide 18, 23, 36, 76, 212, odteli (particip od ‚oteti') 202, 239. — **gš** etimologički: odvrgši 9, 17, vrgši 86; fonetički: oblakšati 264. — **ht** etimologički: nehti (noluit) 87; fonetički: nekti 58. — **kd**: svakdańe 25. —

kg: k gospodinu 5, 35, 51, 78, 206, k grebu 68. — **kk** etimološki: k kraļu 70, 223, k krvi 212, k komu 218, 262, 269, k kući 264; fonetički: mehkimi 2. — **mč**: zamčicom 86, zamčicu 215. — **nb** etimologički: hinbeno 48, hinba 95; fonetički: himbeno 83, 90, himbi 237. — **nk**: pomańkati 12, 43, pomańka 97, mańkahu 235 Isporedi: smankasmo 73. — **nn**: jedanadeste 46; u većini se slučajeva, koji ovamo idu, piše *nn*, ali se ne zna, je li to po etimologiji, ili je prosto udvajańe: istinna (vera) 12, 57, 66, 201, 231, istinno (verum) 14, 63, 69, 259, istinnomu 24, dannica 218, dragocinnim 228. — **ńc**: jańce 6, 211, jańca 14, 232, 233, jagańca 245. Isporedi: jaganca 14, 241. **ńs**: ditińskih 82. — **ńš**: mańše 24, mańših 35, 237, mańšega 70, 262. — **sb** etimologički: sbereš 21, sbroji (3. sing.) 207; fonetički: zbirajući 26, zbirahu 57, zbor 85, 92, zborom 93, zbrojiti 233, zbiti (se) 234. — **sd** etimologički: sdruži 265, sdružuje 266, 267; fonetički: vazda 3, 23, 93, 203 219, zdola (infra) 8, 42, 80, vazdan (tota die) 25, združuje 266. — **sg** etimologički: sgriza (3. sing.) 30; fonetički: zgora (desuper) 4, 6, 29, zgrozi (se) 68, zgodilo (se) 201, 211, zgodi (se) 209, zgoditi (se) 242. — **sļ**: ošļi (asininus) 227. — **sń**: š ńim 10, 14, 35, 204, 216, š ńimi 20, 84, 99, 210, 222, š ńom 56, 58, 66, 210. — **ss**: s svetom 10, s Stipanom 13, s stola 38, s sinovmi 44, 58, 217, 224, s sobom 50, 51, 91, 253, s svićami 83, s slugami 85, 92, s stražani 89. — **sš**: prinesši 47. — **stb**: jizbine 45, 47, jezbine 255. — **std**: šestdeset 256. — **stm**: ustmi 2, 82, svitlostmi 32, napastmi 218, žalostmi 243. — **stn** etimologički: prišastne 24, prišastna 228, napastnik 34, 236, častna 82, kripostni 222; fonetički: radosna 5, žalosni 30, žalosna 84, korisno 208, izvrsnim 266, časna 266. — **sz** etimologički: s zemļe 62, s zadovoļstvom 215; fonetički: zada (retro) 74. — **sž**: s ženami 14, s ženom 56, s žučju 87. — **tb**: ženitbeno 266, ženitbenoj 266. — **tc** etimologički: otca 2, 12, 43, 70, 202, otcu 7, 23, 46, 96, 203, otcem 23, 40, 63, 238, 266, svetca 15, 19, ditcu 36, 267, ditca 80, 81, ditce 87, 99, bogatca 45, vrutcih 68, vrutci 224, krotci (mites) 233, 245, dobitci 251; fonetički: oca 70. Isporedi: prišlatcu (advenae) 39. — **tč** etimologički: otče 16, 45, 51, 206, 229, otčina 37, 48, otčine 38, svetčani 39, svetčane 267, pritčica (fabula) 26, pritču 37, pritčicu 234, 253, krotčini 73, 252, krotčinom 260, dobitčanu (victoriosam) 79, 243, dobitčaniku (victori) 82; fonetički: svečani 72. — **tčb**: otačbini 52. — **td**:

petdeset 70, 74. — **ts**: prokletstvo 47. — **vst**: kraļevstvo 2, 23, 47, 202, 204, kraļevstvu 4, 17, 44, 227, 229, kraļevstva 7, 22, 212, 215, 223, bivstva 12. — **tć** etimologički: razrušitće 269; fonetički: daće 261; primjera je s toga tako malo navedeno, jer Bandulavić gotovo svagda piše -ti će; n. pr. suditi će itd. — **zč** etimologički: razčińenja 17, 249, uzčude (se) 269; složeno: rasčini 63. — **zć**: brezćutnih 79. — **zh**: uzhodeći 19, 36, 44, 231, 232, uzhodimo 27, 258, izhodi 34, 257, izhoda 36, 77, 228, razhladi 45, uzhvaliti 250. — **zk** etimologički: razkošnu 32, 45, izkušajući 45; fonetički: iskrńih 13, iskrńega 22, 32, 38, iskusite 19, iskuševati 34, iskušuje 240, uskrsne 42, 44, 219, uskrsnu 61, iskopali 75, raskoše 224. Isporedi: iskamena ('iz kamena') 55. — **zļ**: uzļubiš 22, uzļubite 216. — **zp** etimologički: bezputna 5, uzplaka 86, uzprogone 203, uzprosiš 223; fonetički: ispovidi 3, ispovida 83, 204, 225, 258, ispital 14, ispunilo 14, 86, 209, ispuni 18, 80, 93, 231, 237, uspomenom 15, uspomena 19, uspomene 201, isprazni 27, ispekla 47, ispustila 57, isprosio 97, raspade (se) 88, 94, 100, usplaka 98. — **zs** etimologički: razsrdi 14, 49, razsutje 16, razsuta 68, izsrid (e medio) 36, izstanovice (denuo) 93, razsvane (se) 218, razstaviti 237; fonetički: rasrdiše 36, rasrdili 44, 83, rasuti 40, rasap 42, rasipa (3. sing.) 50, rasuditi 58, istanovice (denuo) 93. — **zš**: ulizši 4, 19, 36, 74, 209, razširi 7, razširuju 43, razširiti 228, 264. — **zt** etimologički: ulizti 82, 90, 201, 204, 214, fonetički: istoka 6, 18, 232, istekla 18, isteći 32, ustrpļiv 30, ustrpļenje 215, 238, 243, ulisti 49, 227, izgristi 89, istomačeno 94. — **zz**: uzzna (3. sing.) 246. — **zž**: izeže (3. sing.) 270. — **žc**: lažce 237. — **žč**: oteščali 85, oteščale 91. — **žk** etimologički: težka 43, težkom 224; fonetički: muškoga 12, 266. — **žt** etimologički: množtvu 2, 28, 69, 220, 231, množtvo 11, 18, 55, 214, 222, množtva 39, 47, 50, 214, 218, ubožtvo 10, 208, ubožtvu 208; složeno: lupežštine 72.

FRAŃO GLAVINIĆ.

1628.

CZVIT SZVETIH TO YESZT SIVOT SZVETIH. PO O. F. FRANCISKV GLAVINICHV ISZTRIANINV. VENETIIS MDCXXVIII.

Ova kńiga ima trostruku paginaciju: predgovor se biļeži brojevima I, II, III itd., pristup u samu kńigu („prihod v život svetih")

brojevima 1, 2, 3 itd., a ostali dio kńige također brojevima 1, 2, 3 itd. Da ne bi bilo pometńe, biļeže se u ovoj radńi brojevima *1, 2, 3* itd. strane pristupa, a ostalo se biļeži onako, kako je u Glavinića. Taj je pisac Čakavac, ali kašto mu proviruju iz pisańa kajkavske osobine; tako prijedlog *s* često piše *z*: zmutili, zvezana, zlize, z neba, z nikoliko, z veseljem, z velikom, z jednim, z onim itd. Za to kada se u ńega nalazi: ,z dobrim' ili ,s kim', ,s pomoćju', ne zna se, je li to ili nije pisano fonetički. To je uzrok, te se takvi slučajevi izostavļaju iz našega prijegleda konsonantskijeh kombinacija. Druga je kajkavska osobina, što na početku riječi piše *vu* mjesto *u*: vusta (,usta'), vudi (nocet), vuzi (loc. sing. ,uzi'). Biće i u leksiku Glavinićevu koješta kajkavsko: rubac, obsuditi (condemnare), obramba itd. Kajkavsko je u Glavinića jamačno i pisańe: vnogi, vnoga, vnogo, za tijem miješańe glasova *č* i *ć*, n. pr. kčer, posvečivati, opčeći, priporući, većerńe itd., koje se kašto u istoga pisca nalazi; — isto tako: kojn (= ,koń‘), ogajn, predajn (,preda ń) itd.

AZBUKA.

c = cz: otacz, diuicza, tamniczu, pißczi, Czarigrad. — **č** = ç: paçe, odluçi, çlouika, razliçitoy, çudo. — **ć** = chi: hochiemo, plechia, ditichia, hochiu, nechie; = ch: molechega, naßichuye, veche, hotechi, pomoch, obrachayu. — **g** piše se gotovo svagda znakom g, samo se u riječi ,Bog' nalazi često pisano gh: Bogh, Bogha, Boghu. — **ǵ** se nalazi sigurno samo u riječima koje znače ,pluvia' i ,pluere' i piše se znakom g: daſgy (pluviae, nom. plur.) 9, daſg (pluvia) 184, 400, daſgiti (pluere) 184, daſgylo 400. Mislim za cijelo, da u navedenijem primjerima treba čitati *ǵ*, a ne *đ*, kako se veli u akademičkom rječniku s. v. *dažd* i *daždjeti*; što se ja ovdje ne slažem s poštovanijem piscem akad. rječnika, tomu su dva uzroka: 1) glasa *đ* i znaka za ń nema Glavinić; 2) izgovor ,dažǵ', ,dažǵiti' jest kajkavski, a vidjeli smo malo naprijed, da u Glavinića ima ńekoliko kajkavskijeh osobina. — **i** piše se obično znakom i, ali se kašto nalazi i znak y: razumyuſsi, poklonyße (,pokloni se'), oßtauyuſsi. — **iji** = ij: Persij (,Persiji'), vçenij (,učeniji'), Frigij (,Frigiji'), izruçijh (,izruči jih'), dabijh (,da bi jih'). — **j** = y: yur, dohaya, kray, yeßt, bratyu; = i: naßlidui, Ia, Ießt; = 0: prieti, oholie, nepriatelyi, ßarditii, nyednoga, Maryom, prilycnya (,priličńija'), cyoy (,čijoj'), razbyayu. — **ji** = y: ßuoyh, ťayl, boy (,boji'), krayn (,krajin'), yzdyahu (,jizdjahu'). — **ļ** = ly: izbaulya, volyom, lyubaui, dalye, progonitelyi; = li: liubavi, liudi, liubezniuo. — **ļi** = ly (rijetko): voly. — **m** piše se gotovo svagda znakom m, znak ˜ veoma je rijedak: nyõ, ßobõ. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: ßlauã, bezakõczev, Iuã, veliçãſtua, Frãczi. — **ń** = ny: pußtinyakov, manye, proſsnya, napunyeno, proganyahu. — **ńi** = ny: nyhov, nymi, knyge, pußtiny (,pustińi'). — **ŕ** = ar: obdarſati, ßmart, martuo, Ißukarßt, parui; = er (rjeđe): verhu, utuerdi, verti, umerlih, mervlyaſse. — **s** = ß: nebeßa, ßtaroga, vaß, ßliditi, yeßu; = ſz: ſztahu, raſzti, ſzagriſſuye. — **š** = ſ: poſtouani, zaſto, ſiroka, naydeſ, vſi (,uši'); = s: skodu, hoches, izasli, ſeyas (,žejaš'); = ſſ: poßluſſati, ßtraſſiti, mogaſſe, potroſſenye; = ſs: piſsu, yoſs, proſsnya, naſsega, znadiſse. — **u** piše se obično znakom u, ali se kašto nalazi i znak v: ſuomv (,svomu'), gouorenyv, ßtuoritelyv; u majuskulama = V. — **v** piše se obično znakom v, ali se nalazi i znak u: Redounik, prauiçnom, imenouahu, progouoriti, urime. — **vu** = uv: ßuvd, takouv, glauv, czrikuv, ſiuvchi (,živući'). — **z** piše se obično znakom z, ali se kašto nalazi i znak ß: blißu, neraßloſno, oßdrauliuaſse, marßloga, izçeßnu (,izčeznu'). — **ž** = ſ: teſak, ſiuot, darſe, podloſni, poloſiti; = s: kris, bosya, mus, ßlusiti, tesak

UDVAJAŃE SLOVA.

Glavinić udvaja samo slova *f, l, t*: uffanje, uffati, uffam, uffaše, dello, della, silla, sillom milla, sello, mollimo, molleći, sill (gen. pl.), tellom (corpore), hotti (voluit), svitte (vestes), verovatti, ottok, ottvoriti, zattvara.

AKCENTI.

Glavinić upotrebļava znakove ` i ´, koji su veoma obični, i znak ^, koji je veoma rijedak: à (partikula), nè, dà (partikula), bì (fuit), hotì (voluit), dùg (longus), ù gospodinu, ù Rimu, ù more, ù početku, ù istoku, pò vodi, pò proroku, pò imenu, sín (filius), dúh (spiritus), svétomu, zvízdami, dán (dies), rádi (propter), lúdi (stulti), težák (agricola), čudésa, umárati, glavár, prošáhu, û vuzi 48, û sili 56.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: rubce 275, rubcu 402. — **bč**: občuvanu 408. — **bć** e t i m o l o g i č k i: obćinskim 4, 56, 105, 346, obćeno 205, 421, obćinskoga 213, 410, obćina 231, obćevati 419, obćuti 86; f o n e t i č k i: općinski XIII, XVI, 5, općine 7, 42 133, općinska 140, 141, općini 147, 372, općinu 221, 410. — **bh**: obhodeći 7, obhajaše 165, ob-

hajahu 196. — **bs**: obslužujući *15*, 15, 376, obsluževati 18, 140, 364, obsinu 31, 34, 80, 391, obsiļuje 81, obsiliti 275, 346, sobstva 2, 163, 325, sobstvu 384, obsuditi 228. — **bt**: obtiče *9*, obtužihu 175, 212, 291, 421, obtuži 211, 306, obtužen 235. — **bv** etimološki: obvršiti 4, 425, obvrševala 134, obvršuju 212; fonetički: oblast 139, obladati 320, obratiš 159. — **ct**: ostom 305. — **čt** etimološki: divojačtvo 47, 143, divojačtvu 145, 420, redovničtvo 135, redovničtva 195, junačtvo 399; fonetički: poštovati XVII, 374, poštenje 20, 32, 41, poštenih 46, štati (legere) 8, 86, *171*, štemo (legimus) 104, 252, štujemo 70. — **ćst**: svemogućstvo 165, mogućstvom 353, 392. Isporedi: svemogućstvo *1*. — **dc** etimološki: sudcu 22, 30, 53, 207, sudca 28, 30, 37, 130, sudcem 173, 272, nenavidca 148; fonetički: srce XIII, *7*, 14, 61, 143, srcem XVI, 40, 51, 115, srcu *2*, *17*, 24, 27, 385, srca 61, 178, 211, 306. — **dč** etimološki: sudčiju (munus iudicis) 307; fonetički: srčenost XVII, 337, srčeno 17, 25, 67, 86, srčen 106, 220. — **dd** etimološki: odduhu (foramen) 17; fonetički: odili 134. — **dh**: odhodeći XIII, 201, odhod 19, odhajahu 232, nadhaja 28, 250, nadhajaše 51, 100, odhraniti 128, odhrani 139, 418, odhranih 314. — **dk** etimološki: odkupiti *5*, 45, 240 odkupi 43, 45, odkupil 391, odkrivaše 7, 20, 205, odkri 137, 176, 203, 278, dohodke 266, dohodkov 371; fonetički: slatkimi *9*, 139, slatko *10*, 308, slatke 18, 395, slatkost 85, 358, ritko (raro) 16, 17. — **dp**: odprto *16*, odprihu 331, odpeļaju 20, odpeļa 39, 307, odpeļati 41, 175, 176, odpusti 26, 172, 210, odpustiti 43, odpravi 73, 195, 207, 362, 400, podpisati 101, 187, odpraćen 129, odpira (3. sing.) 261, 335, odpili 299. — **ds**: odsičena XVIII, 50, 66, 112, odsići 21, 29, 46, 109, odsiče 199, 251, 342, odstupihu 16, odstupi 103, 302, podsede (3. sing.) 93, 139, podsidoše 297, odstriže 376, vojvodstva XV, ļudskomu *9*, ļudskih 49, ļudske 91, ļudsko 203, ļudstvo 207, gospodski 51, 77, gospodska 67, gospodstva 322, carigradske 136, carigradska 193, gradska 154, gradskoga 207, didstvo (senectus) 451. — **dš** etimološki: padši 5, 178, 184, došadši 13, 16, 38, 56, našadši 12, 19, 31, 47, prišadši 26, 30, izašadši 39, 393, pošadši 202; fonetički: slobošćina 125, 148, 358, slobošćinu 149, 383, slobošćinom 361, 429; složeno: došatši 8, 11. — **dt**: odtegnuti *15*, odtrgati 22, odtira 47, 67, 302, odtirani 133. — **dz**: podzimak 63, 64, 65. — **gk**: lahko 93, 186, lahkoga 294, 311. — **gš** etimološki: lagšina 65 (bis), izvrgši 71, odvrgši 328; fonetički: lakšińom 89, lakšinu

172, lakšina 326. — **hć**: drhćući 35. — **kb** etimološki: k borenju 62; fonetički: g Bogu 36, 105, 156, 352, 400, g biskupu 182, g betežnim 274, g betežnikom 281, g boļim 283. — **kd** etimološki: k Damasku 205, 222, k dobru 290; fonetički: g drivu 26, g divici 81, 343, g Damasku 178, 208, g dobru 268, g dilu 314, vsagdańi 172. — **kk** etimološki: k koj 305, 354; fonetički: mehku 31. — **kž**: g Židovom 57. — **mk**: zankom 58. — **nb** etimološki: hinbe 7, hinbenika 34, hinben 351, prihinbe 381, obranbu 85, 131, branba 169, branbi 238, 429, branbe 409, načinbi 163; fonetički: bramba XIII, 125, 325, brambu 325, shrambe 5, shrambu 18, obrambi 134, himba 17, himbom 25, 317, himbe 121, 154, himbu 286, 317, 341, himbeno 349. — **nn** etimološki: istinnu (veram) 150, jedannadeste 347; fonetički: jedanadeste 57, 58, 109, 346, jedanajsti 83, 150. — **skn**: laskne (illucescit) 396. — **sń**: š ńimi *3*, š ńim 5, 7, 19, š ńom 43, 124, 279, kašńe 118. — **ss** etimološki: s svim 374; fonetički: vase (‚vas se') 17, svim (‚s svim') 26, 106, 234, 270, sedmimi (‚s sedmimi') 226, svetim (‚s svetim) 251, svom (‚s svom') 347. — **std** etimološki: šestdeset XIV, 140, 271; fonetički: zdenac 1, 10, 22, 125, zdenci 208, zdencu 390. — **stk**: kocke 58, nauckahu (incitaverunt) 317. — **stm**: napastmi 15, ustmi 255, kripostmi 451. — **stn** etimološki: kripostni XIX, 259, 322, kripostna 23, 48, 72, 314, napastnik 15, 17, 77, 320, namistniku 20, 39, 255, namistnik 52, 63, 158, 201, častna 28, 205, častnik 58, 226, 266, ostnu (stimulo) 25, propastni 58, 136, 151, 278, žalostna 67, žalostni 271, šestnajstoga 360; fonetički: časnikom 27, 101, časni 29, 146, žalosni 76, prošasni 80, prošasne 139, propasno 298, šesnadeste 342, 372. — **stst**: šesto XIV, 141, 318. — **sz** etimološki: s Zebedeom 423; fonetički: zaručnicom (‚s zaručnicom') 225, zaručnikom (‚s zaručnikom') 413. — **tc** etimološki: otcem *6*, 2, 76, 111, otcu 2, 38, 57, 109, otca 18, 26, 34, 49, otci 181, 285, 422, Benetcih 12, 108, 143, 241, svetca 38, 56, 218, svetce 55, svetci 213; fonetički: Benecih 151, oca 221, dicu *431*, nišca (pauperem) 334, 367. — **tč** etimološki: Benetčani 138; fonetički: očine XIV, 347, očinoj 100, 215, očinim 135, 196, očinu 227, 333, oče 8, 11, 18, 57, 254, dičica 276, dičicu 298, 427, 430. — **td** etimološki: devetdeset XIV, *8*, 51, 139, petdeset 140, 209; fonetički: pedeset *8*, 144, *161*, 297, pedeseti 160, *161*. — **ts**: adriatskoga XIV, hrvatski XX, 238, hrvatske 177, egipatskoga 14, egi-

patske 107, petsto 20, 176, 208, 386, prokletstvo 303, bogatstvo 383, bogatstvu 420. — **vst**: kraļestva xvi, xx, kraļestvo *5*, 286, 308. — **zc** etimologički: razcvrtim (calefacto) xviii, izcili 27, razcipi 133, 158, neizcrpani 164; fonetički: isceli 228. — **zč**: izčisti 356, izčistit 450, izčeznu 101. — **zdn**: bezni (lokal sing.) *6*, 322, 428, beznu (acc. sing.) 8, 104, 261, 278. — **zh** etimologički: izhaja xiv, 147, 397, izhod 17, 395, izhajaše 124, 150, 274, izhodeći 249, 254, 395; fonetički: ishodećega 81. — **zk** etimologički: uzkrsnuti *13*, uzkrsne 103, izkopahu 11, izkopati 110, 299, razkoše 347, izkreše 392, izke (‚iz ke‘) 2, 103, 160, izkoga (‚iz koga‘) 164; fonetički: franceski xix, franceske 52, niskimi 2, niskim 80, uskrsnuti 8, 29, 88, 341, uskrsnu 76, 156, 232, uskrisi 13, 105, 261, uskrišen 116, mrska 15, 408, mrske 376, raskošami 28, 50, raskoše 103, 142, 375, 390, iskoreniti 34, iskuhati 130, iskopati 191, iskusiti 281, iske (‚iz ke‘) *4*, 231, 246, iskoga (‚iz koga‘) 1. — **zp** etimologički: izpisati xvi, 285, 329, izpuni 103, izpovida 105, izpovid 247, razpuknu (se) 117, 150, 241, 304, razpeti 124, 190, izprositi 280; fonetički: ispisati xvii, *18*, 208, 288, 409, ispuni 6, 57, 83, 159, ispuniti 57, 427, ispovidnika 7, 181, ispovidati 36, 355, ispusti 31, 94, 192, isprosi 73, 115, 124, 243, isprositi 359, ispeļati 189, 383, isprazniti 239. — **zs** etimologički: razsrdihu 33, razsrdi 41, 53, 133, 174, bezsramna 213, razsičeni 226, razsiče 324; fonetički: rastupihu (se) 30, 50, 190, rastupi (se) 46, 189, rasrdi 47, 59, 188, rasrdivši 69, 85, rasap 84, 88, 100, 125, rasipa 149, 307, 323, 386, rasići 93, rasičeni 222. — **zš** etimologički: razširen xiv, 339, razširiti *1*, 274, 322, razširi 29, 39, 92, 148, ulizši (partic.) 5, 104, 147, 224; fonetički: raširihu xiv. — **zt** etimologički: iztočnim *12*, izteče 222, 362, raztegnu 46, raztezati 110, 176, 190, 228, raztezahu 211, 365, raztopiti 55, iztirali 105, iztrgnuli 274; fonetički: istok xiii, 4, 16, 415, istoku *9*, 5, 139, 223, istiran *4*, *9*, 60, 193, istira 33, 139, 187, 266, ulisti (inf.) *9*, 11, 41, 248, gristi 148, istomačiti 43, 84, 186, rastirahu 237, istrgnuvši 282, istrgnu 399. Isporedi: razstrkani 15, 277, 431, raztući (crescendo) 375, raztiše (crescebat) 375. — **zz**: bezakonce 3, 83, 183, bezakonac 77, 406, bezakon 15, 21, 176, 283, bezakonom 175, 278, 345. — **zž**: razžalosti 298, razžalostiti 431. — **žk**: muškoga (‚muſskoga‘) 2, teški (‚teſſki‘) 65, teškim (‚teſskim‘) 102, teško (‚teſsko‘) 146 Isporedi: ‚muſkim‘ 22, ‚muski‘ 226, 347.

BARTOL KAŠIĆ.

1628.

PERIVOY OD DIEVSTVA, ILLI XIVOTI OD DIEVICA Slovinskiem iezikkom iz Talianskoga napijſan PO POCT: OCV BARTOLOMEV CASSICHIV od Reda druxbæ Ieſuſſovæ. IN VENETIA MDCXXVIII.

AZBUKA.

c = ç: ſedmeriça, bogataç, boxiçæ, zauſcniçu, palliçami. — **č** = c: cas, cetirri, cudnovatom, riecmi, velicanſtvo. — **ć** = chi: vechie, obechia, ciſtochiom, ochiuti, sfemoguchia; = cch: nocch, pocchi, sfemogucchi, kcchi. — **đ** = dy: nasladyenye, xudyaſce, zacudyena, vodyen, sladyu; = g: pogem, dogi, kalugeri. Isporedi: grayani, xeya, odhoyahu. — **e** obično se piše znakom e, ali se dosta često nalazi i znak æ: tvoyæ (gen. sing.), vodæ (gen. sing.), voyskæ (gen. sing.), pokorræ (gen. sing.), otaynæ (acc. plur. fem.), velikæ (acc. plur. fem.), pohvalæ (acc. plur.), mukkæ (acc. plur.), vdanæ (nom. plur.), ſtvorenæ (nom. plur.), vriemæ (tempus), naſcæ (nostrum), grayanæ (cives, acc. plur.); mnogo je rjeđi znak ę: gnę (gen. sing.), mukkę (gen. sing.), hvalę (acc. plur.), oſtrę (nom. plur.), moghlę (partic., nom. plur.). — **g** obično se piše znakom g, ali se nalazi i znak gh: ghizdæ, poghleday, podighnuvſci, vboghe, drughæ. — **j** = y: vieruyu, naſtoyaſce, boxyu, koyi, yedva; = 0: niednæ, nepriategli, zaedno. — **kv** = qv, qu: Cærqva, loqvinu, oſquargnena. — **ļ** = gli: gliuto, mogliahu, robgliahu, namiſcgliena, gliudi; = gl: priategl, nevoglniça, temeglitto. — **m** piše se obično znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: sfetõ, ſillõ, raſarcbõ, ſarçẽ, iſtiẽ. — **n** piše se obično znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: razliccã, dã, obucẽ, zatvorrẽ, skruſcẽye. — **ń** = gn: treſcgnom, gnoy, plignahu, ſukgnu, ogagn, ſmetgnu. — **ṙ** = ar: tvardimi, varlo, ſmart, gardi, martva; = ær: ſmærvi, odværxe, værlu, pærſten, tærcaſce; = er (rijetko): derhtahu, çerveno, izverſna, doterca; = r: vmro. — **s** = ſ: deſnu, nebeſieh, ſmeten, ſobom, oſtanne, glaſom; = s: poganskoga, slavni, posli, nebesa, vas, Sudaç. — **sv** = sf: sfetim, posfetio, sferſi, sfietloſti, prosfietglieni, sfu, sfoyæ, sfoga, sfukoſce, sfiettu (consilio). — **š** = ſc: govoraſce, niſctar, proſcaſce, duſcom, pſuyeſc. — **u** obično se piše znakom u, ali se dosta često nalazi i znak v: vxexen, vmriſce, vvenuti, Boggv, hvdi, Vgri. — **ž** = x: xeſtoko,

lexe, lexala, daxd, ſnaxno. — **ѣ** često je u Kašića = i, ali često također = ie: priliepi (pulcherrimi), iſtieh, vierru, viettar, vrieme, diello, coviek, zviezda.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: nebbo, dobba, ribbe, zlobbu, tebbi. — **cc**: djevicce, dvojicca, tamniccu, veliccijem. — **čč**: muččenice, biččima, počče, jačča (robustior). — **dd**: rodda (generis), raddost, buddi (esto), viddivši, čuddo, seddam. — **ff**: uffanje, uffam, uffanja. — **gg**: Boggu, nogge (pedes), moggu (possunt), neggo, drugga (alia), duggo (longum), ńegga (eius), blaggost. — **hh**: kruhha, siromahhe, uhho, tihhost. — **ii** (piše se *ij*): žiivomu, kriižem, krvniike, kiip, biila (partic. od ‚biti' esse), bliizu, viid (visus). — **jj**: hajja (3. sing. aor.), rajju (paradiso, lokal sing.), rajja (paradisi). — **kk**: velikka, mukkom (tormento), svakko (omne), okkom (oculo). — **ll**: sillom, alli, illi, poznalla, millosti, djello. — **mm**: imme, immaš, suzamma. — **nn**: punna, krunna, krunnu, ostanne, menne, ranne (vulneris). — **oo**: Boog, nooć, mooć (potestas), plood, noos, stoo (‚100'). — **pp**: lijeppost, proppast (abyssus), oppacijeh, krepposti. — **rr**: vjerru, vjerre, varraš (decipis), morre (mare), gorre (peius). — **ss** (piše se ſſ, sſ, ſs): ossam, čassom, kosse (crines), vessela, isprossio, nossi (fert), bessida, possao. — **tt**: zetta, matti, gubitti, vjettar, putti (плъти). — **uu**: suud (vas), suud (iudicium), puut (via), puut (caro), puuk (populus). — **vv**: lavvi (leones), napravve (instrumenta), slavvu, zdravva. — **zz**: mnozzijeh, mnozzi, ubozzijem, obrazzom, suzze, kńizzi.

AKCENTI.

Kašić veoma često upotrebļava znak \`, a dosta često i znak ´: ‚vrìeme', tvojù, premdà, svè (omne), tò (hoc), pò svjetu (consilio), ocà (patris), takò (sic), à, ostà (3. sing. aor.), svojè (suum), nà službu, dáná (dierum), hotijàše, ù dan, ù crkvu, dà (ut), domá (domi), onà (illa), nà slavu, odvedé (abduxit), glásom, tadà (tum), spoménu (3. sing. aor.), besídá (verborum), nàkom (post), donesè (3. sing. praes.), kadà (quum), ù gradu, svà (omnia), ležàla (partic.)

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc etimologički: hljebcijem (panibus) 86; fonetički: kolipci (lokal sing.) 95. — **bč**: kolipčicu 105. — **bć**: općenjem 7, 35 općenom 36, općini 36, općene 70, općeno 128, 166. — **bk** etimologički: obkruži 20, 46, obkruženo 34, obkružio 113;

fonetički: kolipku 105. — **bs**: obsini 2, bogoļubstva 22, bogoļubstvo 74, 122, obsluženje 59, obsluživaše 64, obslužiti 122, 124, srbskomu 163. — **bš**: nepodobštinu 48, nepodobštine 49. — **bv** etimologički: ļubvene 15, 63, 175, ļubvenu 27, 31, 76, ļubveno 36, 41, 72; fonetički: obrati (3. sing.) 18, 21, obeseli 24, 110. — **čb**: svjedočba 38, svjedočbom 98. — **čt** etimologički: počtene 9, počtenijeh 36, počteno 63, počtenoj 85, čtiti 43, vojničtvo 117; fonetički: poštovani 11, 107, 147, poštovane 15, pošteno 34, 145, štovaše 13, krvništvo 174. — **ćst**: mogućstvo 19, 21, 173, svemogućstvo 47. — **dc** etimologički: sladcimi 6, sudca 21, 187, sudcu 97, 198; fonetički: srce 3, 27, 58, 113, 118, srcem 7, 27, 50, 113, 127, srca 9, 18, 23, 122, 127, srcu 19, 25, 54, 104, 110; složeno: slatcijemi 18, 35, 162, 184, prislatcijemi 30. — **dč**: srčano 7, 18 66, 73, 90, srčane 44, 178, srčenimi 79. — **dčb**: rasrčbom 2, 50, 59, rasrčbu 116, 139, 196. — **dd** etimologički: oddijeliti 150; fonetički: odijeliti 28, 119, odijeli 157. — **dh**: odhraniše 1, 26, odhojahu 20, odhodeći 122, 177, nadhodi 202. — **dk** etimologički: odkupiteļu 28, odkupio 183, 190, odkrivaše 66, odkri 76, 120, 140, odkinuti 122, odkle (unde) 31, 135, 199, iznenadke 45, 187; fonetički: prislatkoga 10, 28, 118, 121, 126, prislatke 63, 150, 185, slatko 71, 193, slatki 75, 131, 156, 178, britku 140, britki 187. — **dp**: odpadnuti 4, odpravi 14, odpravļaše 153, odpisao 212, podpuno 130. — **ds** etimologički: odsiče 2, 51, odsjekoše 4, 140, 177, 206, odsudi 51, 140, odsuditi 108, odstriže 119, ļudski 67, 169, ļudska 85, 171, gospodskoj 165, gospodska 177, 211; fonetički: α) gospostvo 1, 25, 142, 168, 199, gospostva 57, 58, 122, 150, 154, gospostvu 120, 148, β) gospockomu 26, gospocki 27, 28, 60, gospocke 142, 203, ļuckijeh 181, ļucke 190. — **dš**: padši 3, prošadši 89, 175. — **dt**: odtiraju 185. — **gč**: oblahčaje 84. — **gš**: olahšati 111, oblahšati 124, oblahšaje 125 — **gt**: nohte 206. Isporedi: nohata (gen. plur.) 113. — **kč**: omehčaju 209. — **kd**: svagdašńijeh 75. — **kg**: k gospodinu 42. — **kk**: mehka 59, mehkoću 125, primehku 174, 183. — **ksn**: ckni 19, ckniš 40, ckniti 119. — **kš**: omehšala 73, omehšalo 177. — **mč**: zančica 27, zančice 31, 37 70, 203, zančicu 176. — **nb** etimologički: hinbeni 101; fonetički: himbami 209. — **nn**: jedanaestoga 87, jedanaesti 88, jedanaes 115, 132, 141. — **ńč**: jagańčić 157. — **ńs**: djetinstva 63, 65, 104, 142, 192, djetinsko 64, djetinstvu 212. — **sd**: vazda 12, 43, 88, 128, 176. — **sg** etimologički: sgradi

*

(condidit) 57; fonetički: zgodi (se) 12, 13, 55, 66, 79, zgajahu (se) 32, odizgara 88. — **skn** etimologički: tjesknoćom 124, tisknoća 124, stisknut 148; fonetički: tisnu 14, 70, pritisnu 51. — **ss**: s sinom 21. — **std**: šesdeset 89, 203, 206. — **stn** etimologički: namjestnika 21, namjestnik 21, 33; fonetički: radosno 3, 58, 94, radosnijeh 153, kreposnimi 5, kreposni 25, 69, 118, izvrsna 12, 14, 24, 73, 123, izvrsne 44, 69, 129, 175, izvrsnosti 68, 71, 122, 131, žalosnoj 14, žalosna 31, 78, 94, 129, 155, lasno 14, 18, 25, 70, 117, časnu 22, časno 34, 202, usnam 30, 76, usna 109, bolesna 94, napasniku 126, namjesnika 130. — **stń**: lašńe 9, 134, 147, lašńu 124. — **sž**: s ženami 11. — **šb**: zadužbina 194. — **štb**: uvježbanje 68, uvižbana 70, uvižbati 156. Isporedi: uvičbana 96, 108, uvičba 136. — **tb**: udadbe 92, udadba 92, 93, ženidbu 108, ženidbe 201. — **tc**: oca 5, 62, 105, 107, 112, ocem 6, 11, 87, 110, 187, ocu 7, 26, 88, 104, 118, mahnica 32, djece 142. — **tč**: očine 6, 28, 67, 78, 119, očinu 27, 113, 210, očina 81, 104, 181, 184, očinstvo 123, 212, očenaša 147, očenašu 148, svečani 10, svečane 23, dječicom 63. — **tć**: sahranitće 174, poslatće 214. Obično je: -ti će. — **td**: pedeset 12, 44, 55, 87, 103, devedeset 163. — **ts**: bogactvo 17, bogactva 204, bracka 111. — **vst** etimologički: djevstvo 4, 34,38, 108, 114, djevstva 10, 20, 51, 102, 145; fonetički: kraļestvo 101, 102, 202. — **zč**: izčistiti 29. — **zh** etimologički: uzhoće 4, 18, 35, 158, 187, izhodeći 20, 65, izhoditi 45, izhodi 46, 179, uzhodeći 63; fonetički: ishodeći 70. — **zk** etimologički: bezkončivo 61, bezkorisne 193; fonetički: raskoše 9, 27, 57, 115, 118, raskini (imperat.) 40, uskrsnu 81, uskrsne 101, iskrńe 82, ingleske 100, 137, 149, iskusi (3. sing.) 208. — **zļ**: ļubežļivo 203, 210. — **zp** etimologički: izprazno 9, izpisah 89, razplodi 92, izprosiše 180; fonetički: isprosivši 3, isprosio 5, 97, ispuniti 10, 117, 138, 155, ispitivati 18, uspomenu 24, 44, 115, 148, 205, uspomene 62, 100, 163, ispovidi 79, ispovijesti 81, 189, ispraznosti 91, raspeti 126. — **zs** etimologički: bezsnažna 82, uzsiluju 203; fonetički: rasrčena 10, rasrčen 19, 49, 52, 113, 177, rasrdi 40, 134, 161, 183, rasrdivši 76, 210, rasječeno 176. — **zš** etimologički: razširenom 58; fonetički: raširenim 22. — **zt** etimologički: raztegnuše 2, iztrča 21, raztrgni 40, raztopļena 46, iztira 78, uljezti 215; fonetički: ustrese 2, ulisti 11, rastira 23, 135, ljestvice 63, ustrpļenje 67, 72, 74, 95, 213, istomači 84, istočni 102, istoka 102. — **zž**: izžeže 42. — **žc**: tešcijemi 209. — **žk**

etimologički: mužkijem 6, mužkoga 18, mužka 89; fonetički: tešku 25, 193, teške 77, 111, 140, teško 93, 151, teškijeh 110, 129. — **žt**: ubožtvo 29, 58, ubožtva 123, 124, množtvo 80, 101, 102, 169, 208, množtvom 166, 193.

ATANASIJE GEORGICEO.

1629.

OD NAſLIDOVANYA IſUKARſTOVA KGNIGHE ÇETVERE Parvo *Po Bogogliubnomu* TOMI OD KEMPISA u Latinſki yazik ſloxene, a ſada *PO ATANASIV GEORGICEV u gnegov yazik obrachiene i u piſni ſaſtavgliene.* PRITIſ KANO U BEÇU . . . MDCXXIX.

Iza strane 333 pobrkani su svakojako brojevi stranama u Georgiceovoj kńižici, a u ovoj se radńi uzimaju brojevi ispravļeni, kakvi moraju biti.

AZBUKA.

c obično se piše znakom c, ali se kašto nalazi i znak cz: ſarcza, ſtvorczu, ſuncza, otacz, proczval. — **č** = ç: çeſto, çiniti, obiçaye, uçuvay, muçno. — **ć** = chi: vechie, hochie, ochiuchienya, chiudi, plachiu; = ch: ischi, pomoch, bdechi, odvech. — **đ** = dy: vidyenya, xudyenye, naredyuye, zabludyuyes, tvardye. Obično se mjesto toga glasa nalazi glas j: grajane, vijahu itd. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: dragh, draghe, razlogh, dughe, moghli, ghgniv. — **j** = y: nahayayu, pokoya, koyi, htiy, ſvoya, Yer; = 0: priat, vridnia, priazan. — **ļ** = gli: xegliu, voglie, zemglia, gliubit, promisgliayu; = gl: zgubglivo, dagli. — **m** obično se bileži znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: ſvõ, nã, vã, mnogõ, promisglienyẽ. — **n** bileži se znakom n, znak ˜ veoma je rijedak: postẽya, ochiuchiẽya. — **ń** = gn: prihignenye, viçgnu, pomgnivo, uklagna, pomgnom. — **ṙ** = ar: barzo, marziti, ſvarhu, uzdarxi, ſkarb; = r: umro. — **s** = ſ: ſebe, vaſ, miloſti, nebeſki, uznoſiti, miſliti; isti se znak piše i u majuskulama. — **š** = s: nasal, dusu, moxes, ſlisayu, postenye, Sto. — **ž** = x: xivot, xelim, ſluxiti, darxati, podloxan.

Dodatak. Ovaj pisac piše često h u gen. plur.: riçih, gliudih, kripostih, darih (donorum), zapovidih, miſlih. Isporedi: oçiuh.

AKCENTI

veoma su rijetki: à (partikula) 25, 88, 133, 298, 305, ô (uzvik) 67, 120.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općiti 15, 33, 81, 121, 181, općini 29, općinu 40, općena 40, 150, 173, 224, 259, općili 176. — **bh**: obhodi 23, obhodit 42, obhajaju 99. — **bk**: ļubkosti 338. — **bs**: obsinut 3, obsine 93, obstrl 97, obslužuj 268, obslužuju 303, bogoļubstvo 34, 125, 217, 339, 343, bogoļubstva 121, 134, 180, nepodobstva 132. — **bš**: potribšćine 52, 71, 237, potribšćin (gen. plur.) 92, potribšćinu 125. — **čt**: štili (partic.) III, IV, štiti 11, 12, poštenje 3, 31, 35, 65, 118, pošteno 52, 241, 284, 306, 325, poštenja 111, 144, 169, 188, 224, junaštvo 86, 130. — **ćst**: svemogućstva III, nemogućstvo 128, mogućstva 169, 281, 345, mogućstvu 184, mogućstvo 287. — **dc** etimologički: sudcem 61, sudcu 106; fonetički: srca 1, 20, 56, 132, 202, srce 3, 7, 45, 127, 204, srcu 12, 13, 50, 125, 208, srcem 16, 19, 71, 121, 212. — **dč** etimologički: sudče (voc. sing.) 232; fonetički: srčeno 108, srčena 190. — **dčb**: sržba 15, sržbu 81, 308, 315, sržbe 254. — **dh**: nadhodi 1, 8, 144, 265, nadhodil 5, nadhodit 197, 276, odhaja 39, odhajaju 167, odhoditi 94, pridhodeći 139. — **dk** etimologički: dohodke (accus plur.) 9, podklada (3. sing.) 16, napridka 18, 25, 27, 133, 217, napridku 18, 38, 66, 195, napridkuju 45, 67, 211, odkuda (unde) 44, 143, 218, 258, odkriva (3. sing.) 79, 231, odkriti 112, 178, 329, 337, odkupiteļ 134, odkupļenje 289, 295; fonetički: slatko 2, 19, 59, 74, 131, slatkosti 35, 43, 96, 114, 142, slatkost 45, 86, 168, 183, 275, slatka 77, 130, 139, 145, 169, ritko (raro) 15, 28, 71, 113, 136. — **dp**: podpirali 20, podpiraš 28, odpravi 60, odpušća 62, odprte 115. — **ds**: ļudskoj 4, 175, 221, 249, ļudske 17, 76, 94, 123, 154, ļudska 22, 26, 43, 158, 223, ļudstvu 63, 67, 237, ļudstvo 87, 88, 282, 331, gospodsko 33, gospodstvo 258, podstave (3. plur.), 16, odstupiti 136, nadsiže (3. sing.) 288. — **dš**: slobodšćina 43, 44, 234, slobodšćine 44, 170, 177, slobodšćini 123, 237, 242, padši 59, 146, privedši 302. — **dt**: odtiraš 92, odtud 228, hodte (venite) 283. — **gč**: lahčinu 72. — **gk**: lahko 26, 39, 127, 154, 168, lahkotu 122, lahka 130, 287, lahk 308. — **gš**: odvrkši (partic.) 116. — **kd** etimologički: svakdańe 107, 307, 331, svakdańem 115, svakdańemu 211; fonetički: svagdańi 20, 35. — **kg**: k gospodinu 60, 73, 208, 290. — **kk** etimologički: mehka 130; fonetički: mekote 48, žukoj 63, žuko 127, žuka 130, 204, žuke 160, 204. Isporedi: žukak (amarus) 49. — **mč**: zamčice 66, 133, zamčicu 216. Isporedi: zančic (gen. pl.) 167. — **nb**: himbenih 123, himben 168, 250, himbe 176, 257, himbeni 185, 228,

himbenimi 261. — **nk**: pomańkaval 338. — **nn**: istino (verum) 59, 138, 149, 245, istini (verus) 330. Isporedi: istinan (verus) 59, 77. — **ńc**: jańcem 277, jańca 324. — **ńs**: izvańskim 15, izvańsko 18, 29, 244, izvańska 73, 77, 92, 125, 199, sužaństva 188, 237. Isporedi: izvanski 20. — **sb**: zbuditi 38, zbrojena 297. — **sč**: praščimi (porcinis) 153. — **sć**: česće (saepius) 171. — **sd** etimologički: sdružiti 15; fonetički: vazda 8, 10, 39, 124, 135, zdvignuti 87, 154, zdol 182, 225, vazdan (tota die) 218. — **sg**: zgodit (se) 17, zgaja (se) 38, 51, zgodilo (se) 163, zgulili 21, zgubili 54, zgubi 91, zginuti 87, zginula 154. — **skn** etimologički: tisknije 42, 50, 283, tisknoće 51, 70, 171, 236, 248, tiskno 70, tiskna 128; fonetički: pritisnuti 87, 211, 342, pritisni 180. Isporedi: tiskan (artus) 35, 65, 268. — **sń** etimologički: s ńim 81, 161, 220, 286; fonetički: š ńimi 15, 33, 75, 121, 189, š ńim 31, 45, 103, 166, š ńime 47, 103, 278, š ńome 101, 211. — **sš**: s škodom 111. — **stč** etimologički: nevistče (vocat. sing. od ‚nevistac') 170; fonetički: zločešče (vocat. sing. od ‚zločestac') 133. — **stm**: napastmi 23, 44, 237, 279, kripostmi 44, 176, 261, 304, usmi 71, 129, 201, 286, 309, bolestmi 248. — **stn** etimologički: propastno 13, propastnim 131, napastnik 23, 26, koristnije 49, 58, 137, slastno 204, 294, namistnik 304, milostno 312; fonetički: korisna 1, 69, 73, 132, 133, korisno 5, 29, 131, 155, 214, lasnije 10, 40, 43, 119, 166, lasno 16, 21, 28, 79, 136, mimošasnih 19, mimošasna 98, 116, došasna 30, 56, 112, 249, 286, žalosno 46, 69, žalosne 271, slasno 171, 241, milosno 240, izvrsno 245, 272, propasna 257, usnami 325. — **stń**: vlasńe (propriae) 260. — **sz**: zada (‚s zada') 304. — **sž**: s želinjem 145, 186. — **štb**: uvižbaj 305. — **tb**: gostidbi 320, gostidbom 324. — **tc**: otca 201, 235, 269, otcem 286, otcu 310, nevistca 341. — **tč** etimologički: otče 126, 191, otčeva 173; fonetički: očizna (patria) 242, očizni (patriae) 281, oče 245, 247, 248, 281. — **tć** etimologički: dobit ćeš 25, dat će 26, 63, 149, postavit će 42, vidit ćeš 51, bit će 57, 64, 138, počet ćeš 72, slavit će 154, počivat ćeš 169, izručit ću 215; fonetički: dostignućeš 37, slišaću 115. — **ts**: bogatstvo 35, bogatstva 64, bratske 39, stanovitstvu 63, stanovitstvo 85, 186, svitskom 222, svitska 238. — **tš** etimologički: zapletši 236; fonetički: prokleščinom 185. — **vst** etimologički: kraļevstvo 53, 73, 114, 162, 278, kraļevstva 65, 103, 162, 237, kraļevstvu 276, 277; fonetički: kraļestvu 276, kraļestvo 278. — **zc**: razcvilit 221, izcrpsti 294. — **zč**: izčistiti

188. — **zh**: izhajaju 30, izhod 42, 136, izhoditi 45, 261, uzhodi 221, razhodi (se) 299. — **zk** etimologički: razkošne 50, razkošah 64, 65, razkošna 64, 129, uzkrišil 247, izkrčil 256, izkušuješ 279; fonetički: iskrńih 10, iskrńega 40, 49, iskušani 163, iskušuju 207, niskih 198, uskrišil 203, mrske 313. — **zļ**: popuzļiv 228. — **zp** etimologički: izpuniti 29, 120, 149, 178, 191, izpunivši 41, izprid (prijedlog) 56, izprosit 59, 253, izprose 241, izprazniti 89, 189, brezpametan 91, izpovidati 165, 166, izpovidam 174, 239, 253, uzpokojit 180, izplesti 214; fonetički: uspominak 9, uspomena 148, 287, ispuni 9, ispuniš 82, raspravļaju 16, ispovidnici 34, ispovid 317, 318, uspokojit 170. — **zs** etimologički: razsiva (3. sing.) 236; fonetički: rastavit 23, rasrdil 40, rasrjuje 62, rasrditi 79, rasapu (discidio) 70, rasut 150, rasvitje (diluculum) 97. — **zš**: raširʼ (imperat.) 129, 240, raširiti 141, raširiv 251, išćetil 199, išćećene 199. — **zt** etimologički: uztrpļenja 24, uztrpļenje 109, 186, 270, iztiču 28, iztočna 251, izteklo 261, uztegal 137, razteže 236, raztiraj 238, raztrkan 239; fonetički: ulist (infinitiv) 25, 214, 278, ulisti 74, 99, 114, 267, 331, ustrpļivo 27, 64, 152, ustrpļenje 31, 76, 98, 147, 207, istoku 100, istok 140, ističu 190, ustegnuti 316. — **zz**: bezakonja 61, 62, 163, bezakonje 164, 207, 210, 219, 231. — **zž**: ražaliti 243, ražiže 299. — **žć**: uboščinu 175. — **žk**: teškoću 21, 24, 175, 183, 195, teškoća 22, 46, 58, teške 35, 139, teško 49, 58, 84, 120, 146, viteška 68, 81. — **žt** etimologički: ubožtva 136, držtʼ (tenete) 325; fonetički: množtva 43, 169, 260, množtvo 71, 90, 95, 142, 238, množtvu 172, 275, 341, uboštvo 50, uboštvu 98, uboštvom 237.

IVAN TOMKO MRNAVIĆ.

1631.

OSMANSCHICA Sloga IVANNA TOMKA MARNAVICHA. VRIMV . . . MDCXXXI.

AZBUKA.

č = ç: çekati, viçnya, nareçe, biç, skonçat; = C (u majuskulama): Covika, Ciniti. — **ć** = ch: vrachaſ, ochuti, moch, veche, srichne; = tch: kitchenim, ukrotcheni, bratche, ganutchem, smutchuye. — **đ** = dg: sudgeno, xudgenim, naymladgega, utvardgenu, posadgen; = dy: mladyahnoga, Gradyani, rodyaka, Carigradyanin, potvardyuye. Isporedi: nahayaſ, meyaſſi, ugayaſ. — **g** obično se

piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: tughe, ghizdave, brigh, targh, drughi. — **ǵ**: Magiari, Magiarske. — **iji** = ij: starijh, vridnijh, naytamnijh. — **j** = y: yame, moyu, koyi, yaoh, voynika; = g (rijetko): tugega, tugini; = 0: priali, koim, svoega, kraina, pridruxuem. — **kv** = qv: sqvarni, Carqve, Tiqvice; nalazi se i znak kv. — **ļ** = ly: polyubi, lyute, slavlyeni, spravlyate, zemlyi. — **ń** = ny: branyeno, ognyem, ogany, uklanyati, nyoy. — **ṙ** = ar: tarpiti, pogardih, barlog, karvi, zagarli. — **š** = ſ: svarſiti, vrachaſ, griſni, plandiſcha, yoſte; = ſs: promiſslyati, ſskodi, Leſskoga, smiſslyati; = ſſ: miſſa (miscet), piſſe (scribit), naſſega, meyaſſi (fines). — **u** = u (obično), = v (rijetko): vtiha, vfah; = V (u majuskulama): Vdi, Vfanya. — **v** = v (obično); = u (rijetko): naualismo, duoru, suude (‚svude'). — **ž** = x: xalosti, moxe, darxave, pokaxi, druxba.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se h, ali sasma rijetko: lyudih 135, 180.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: dobba, nebbo, ribba, tebbe, sebbe, sebbi, slabbe, obbe, obba, zlobba, robbi (servi). — **dd**: zgodde (occasiones), rodda (generis), zgraddu (aedificium). — **kk**: mukka (tormentum). — **ll**: sella (vici), silla, sillu, alli, dillo, dilla. — **nn**: paklenne, pinna (spuma). — **pp**: puppi (nom. pl.), skloppi (3. sing.). — **rr**: zatarre (3. sing.), gorre (peius). — **tt**: litto (annus), litta.

AKCENTI.

Mrnavić upotrebļava samo znak ̀ i to sasma rijetko: ù paklu, ù tamnom, ù nepravdi, ù pameti, ù žalosti, mirnò (adverab), priklonò (adv.), à, virnò (adv.), očìtò (adv.), dobrò (bene).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općenim 51, 181, općeno 104, 135, 155, općenomu 108, općenoga 120. — **bh**: obhita (3. sing.) 25, obhodio 143. — **bk**: ļubko 36, ļubke 146, ļubki 149, 150. — **bs**: zagrebski 3, srbskoga 4, 70, srbsko 84, nepodobstvo 20, 28, 116, nepodobstva 27, arabske 21, robskoga 25, robstva 71, robstvo 103, 169, obskoči 26, obslužiše 39, podobstvo 76, obsińuje 135. — **bš**: babština 141. — **bt**: obtiče 38, 114, obticaše 63. — **bv**: ļubveni 146. — **čb**: svidočbinu 4, svidočbami 4, unučbini (nepotibus) 23, proročbinom 59, ličba (promulgatio) 74. — **čk**: turačko 26, 49, 83, vojnički 51, poļački 56, poļačkih 80. Isporedi: poļaških 22, 46. — **čt** etimologički: svidočtvo 26, čovičtvo 147; fonetički: poštovanoga 9,

pošteńe 27, 70, 87, 104, 110, pošteńa 42, poštena 52, 70, 104, unuštva (nepotum) 19, unuštvu (nepotibus) 23, vojništvo 56, 68, 83, vojništva 60, 92, 99, proroštva 59, štuju 103, štovati 117. — **ćst**: mogućstvom 21, 136, mogućstvo 90, 120, mogućstva 91. — **dc**: srdce 4, 36, 63, 100, 121, srdca 37, 46, 53, 119, 179, srdcem 51, 144, srdcu 104, 170, odcipio 87, sudcu 115, sudca 135, 137. — **dč** etimologički: srdčeno 101, 121, 133, srdčeni 178; fonetički: srčena 80, srčenstvom 93, srčenih 120, srčeno 122, slačila (particip) 168. — **dčb**: sržbe 49, 109, sržbu 51, 120, sržba 105, sržbeni 107. — **dd** etimologički: oddahe (respirationes) 56, oddili (3. sing.) 80, oddoji 83; fonetički: odahnuti 158. — **dh**: nadhode 24, nadhodi 31, 81, 82, odhodeći 63, odhode 73, odhaja 146. — **dk** etimologički: odkrije 16, 22, odkriti 28 95, 97, 174, napridkom 19, 71, napridku 80, sladko 24, 86, 87, 145, 153, sladki 144, 145, 167, odkle (unde) 141, podklańaj (imperativ) 172; fonetički: nutkan 24, britka 25, ritko 92, 102, 140, 141, 161, slatkimi 116, slatki 142, slatkima 175, slatko 175. — **dp**: podpišujem 4, podpirati 18, odpravi 18, 40, 42, 91, 101, odpravļaju 41, 72, odpraviše 52, 62, 109, 118, 155, odpustili 113, odpratili 116, odpušćeńe 173, 174. — **ds** etimologički: gospodska 3, 91, 97, gospodsko 4, gospodstva 129, 132, 183, gospodstvo 12, 38, 82, 86, 99, gospodstvom 38, 126, odsudi 9, odsudimo 123, carigradski 14, 26, 66, biogradski 14, 26, 95, ļudski 15, 151, ļudskoga 23, 58, 60, 68, ļudstvo 150, 152, podsuti 93, odskočiv 128, podsičeni 167, odstupite 181; fonetički: gospostva 27. — **dš**: gospodšćine 21, 44, 101, gospodšćina 81, 128, gospodšćinu 127, bezredšćina 39, bezredšćine 110, odšeta (3. sing.) 46, odšastje 96, sedši 102, padši 166. — **dt**: odtiraše 61, 75. Isporedi: odtiti (abire) 43, 91. — **dž**: podžeži 26, podžgani 73, podžigaju 107, podžigati 128. — **gč**: olahčaj 3, 15, olahčati 72, olahčane 112, olahčaju 186. — **gt**: nohta 50, nohti 50, nohtom 160. — **kč**: h čemu 135. — **kć**: hćercu 67, 70, hćerca 72, hćerce 87. — **kd**: svakdare (semper) 165. — **kg**: h gradu 67. — **kk**: žuka (amara) 87. Isporedi: h Kijevu 41, h kim 46, h Kozakom 52, h komu 69. — **nb**: himba 17, 110, 161, himbom 20, 22, 42, 74, 109, himbeno 22, 35, 132, 155, himbu 39, 47, 119, 159, himbeni 65, 139, 185. — **nk**: smankaje (deficit) 87. — **nn**: jedinadesta 125. — **ńc**: jańce 100. — **ńs**: sužańska 102, sužaństvu 185, końska 157. Isporedi: sužanstvo 15, 19, 85, ditinstvo 108, sirotinstvo 108, ditinsko 174. — **sb**: zboru 44, zbor 47, 119, 156, z Bogom 186. — **sč**: sčekaju 65,

sčekati 118. — **sd** etimologički: sdružite 183, s družbami 69, s dobrom 82, s dvorani 118, s druzimi 154; fonetički: vazda 4, 12, 24, 66, 72, združuju 30, združen 33, združi 39, 70, zdola 45, z didovim 23, z dobitkom 27, z druge 53. — **sg** etimologički: s građani 95, 116, 118, s glavom 119; fonetički: zgora 22, zgodi (se) 25, 30, 55, 69, 127, zgoditi 28, 125, 132, 134, zgrade 25, 85, zgledati 27, 45, zgar 32, 58, z građani 13, 76, 112. — **sń** etimologički: s ńimi 160; fonetički: š ńome 27, š ńim 36, 46, 95, 156, 172, š ńom 59, 73, š ńimi 112, 124, 139. — **ss**: s slugom 57, s sviralami 158, s stražom 164. Isporedi: z sabļami 145, z sultanom 163. — **std**: šesdeset 4, 45, 89. — **stn** etimologički: mimošastna 3, namistnika 10, namistnici 99, prišastni 12, prošastno 15, častna 27, koristnu 94, radostni 145, 153; fonetički: žalosno 3, 95, žalosni 146, žalosna 178, radosne 26, radosni 148, lasno 35, 73, 76, 98, 113, lasnije 62, 76, 89, korisna 132, 146, korisnomu 167, masne 143, usne 151, 178, časno 185. — **sz**: s zapada 15, s zapadom 90, s zdravimi 26, s zemļe 29, s znanci 47. — **šb**: zadužbina 31, zadužbinu 142, 157. — **štb**: uvižbal 3, uvižbamo 34, uvižbani 47, uvižbane 112. — **tb**: sidba (sementis) 128 — **tc**: otcu 3, 79, 85, otca 19, 21, 116, 120, 141, otci 65, 115, svetcu 67, 177, svetca 78, svetci 101, dobitci 68, vrutci (fontes) 82, 171, ditca (liberi) 171. — **tč** etimologički: Bnetčanom 40, ditčica 69, otčevu 79, otčina 135, krotčinom 115; fonetički: pričica 86, dičici 117. — **tć**: htitćeš 24, ćutitćeš 24, viditće 46, hotitće 73, činitću 76, kušatću 104, bitće 115, stavitću 133. — **td** etimologički: petdeset 49, 126; fonetički: devedeset 32. — **ts** etimologički: hrvatskih 3, 10, bratske 12; fonetički: bogastvo 74. — **vst** etimologički: kraļevstvu 13, kraļevstvo 84; fonetički: kraļestvih 3, kraļestvo 21, kraļestva 38. — **zc**: razcviļenim 25, razcviļena 50, razcvili 60, 179, 182. — **zč**: izčekaše 51, razčiniše 167. — **zh**: izhodimo 4, izhodi 32, 107, izhođahu 90, uzhoće 119, 143, uzhotio 123, uzhodi 172. — **zk** etimologički: izkorenil 13, razkriveni 30, razklopismo 33, razklopi 63, razklapa 90, uzkrati 50, izkusiti 62, uzkipiše 107, primrzko 151, mrzka 168; fonetički: raskoš 27. Isporedi: izkrice (scintillae) 30. — **zļ**: razļuti 22, 60, 75, 150, razļutiše 128. — **zp** etimologički: razprtiti 16, 67, izplaziti 23, uzpregnuv 33, razpružiti 46, izpita 47, izpitavši 47, bezputja 80, razpraviti 94, uzplašiti 100, uzplašeno 128, razpustio 111, razpusti 167; fonetički: ispravi 40, ispravnije 76, uspredah

58, raspršiti 67, ispuni 130. — **zs** etimologički: razstavļaju 30, 38, razstavi 57, razseliti 91; fonetički: rasutja 4, rasu (3. sing.) 20, raseli (3. sing.) 40, rasnova (3. sing.) 47, rasrdom (instrum. sing.) 52, iskoče 140. — **zš** etimologički: razšireńe 93, 101, 116, razširiti 106; fonetički: raśira (3. sing.) 31, raširi 50. — **zt** etimologički: raztvori 16, raztvorena 33, raztvorio 144, pomuzti (inf.) 115, izteklo 184; fonetički: istok 34, 90, 100, 157, istočnoga 41, istoka 45, istočne 75, 92, ustegnuo 134, istirali 170, ističe (3. sing.) 184. — **zz**: bezakońe 114. — **zž** etimologički: razžare 16, razžali (se) 127; fonetički: ražari 22, ražaļenim 51. — **žk** etimologički: hercežko 60; fonetički: teškoga 3, teškom 25, teško 72, 122, 184, teški 126, viteški 45, 52, 160, viteška 157, viteškomu 178, muškomu 173. — **žt**: vitežtvom 4, vitežtva 19, množtvo 14, 55, 76, 110, 114, množtvu 35, 110, 116, 127, 185, množtvom 126, 129, 156, 175, lupežtva 19, podložtva 71, 104, 107, podložtvo 86, 99, 122, 146, 158, družtvo 124, 133, 146, ubožtvo 185; fonetički: množtvo 18, 39, 76, 128, 173, mnoštvom 38, mnoštva 117, viteštvom 42, 82, viteštvo 75, viteštva 167, lupeštine 65, uboštvom 136, uboštvo 179.

PETAR BOGDAN BAKŠIĆ.

1638.

BOGOGLIVBNA RAZMISCGLIANYA Od Otayſtva Odkupglienya Coviçanskoga. S. BONAVENTVRAE CARDINALA Preneſena. *V yezik Slovinski, Trudom* P. O. F. Petra Bogdana Bakſichia Cuſtoda Bulgariæ Reda Male Bratye... ROMAE MDCXXXVIII.

Bakšić piše dosta čistijem jezikom. On je za cijelo bio rođeni Bugarin, dok ima ńekoliko očitijeh bulgarizama u ńegovu pisańu. N. pr. rešti (dicere) VI, iz ono boleznivo i tužno srce 123, nakon ovo milostivo govorenje 144, ožalostena 160, bez veliko otajstvo 170, rastavena 187, molehu (orabant) 197, oslobodeńa 212 itd.

AZBUKA.

c = cz: kgnixicze, gubavcza, miedeniczu, poglavicze, targovacz. — **č** = ç: poçetku, obiçayu, uçinili, çovieçansku, plaç; = C (u majuskulama). — **ć** = chi: nakichiene, trechiom, vechie, obechiao, pichiu; = ch: pomochi, vech. — **đ** = gi: pogargiuje, megiu, oslobogien, gragiani, çugiaſce (se); = g: oſugenye, takoger, vig; = dy: rodyeni, xudyaſce, odhodyaſce, naredyivaſce. — **g** obično se piše

znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: drughi, noghe, dighni, poghibio, draghe, pobieghli. — **iji** = ij: priaznivij, mudrij, Ilij, Marij, Xudijn. — **j** = y: koyu, obiçay, yurve, otayſtva, priſtayaſce; = 0: prie, izdaicza, moima, niedan. — **kv** = qv: czarqvu, Czarqvi, oſqvargniuyuchi. — **ļ** = gli: bogogliubne, miſcgliah, zemgliu, xegliom, voglia; = gl: priategl, priategli. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: zẽglie, znã, umiyẽ, velikiẽ, glasõ. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: pripaſã, Ivã, poklognẽye, primgliẽ, boxãſtva. — **ń** = gni: ragniena, gniemu, bragniaſce, oggniu, puſtigniu; = gn: gnemu, ſudgni, pomgniv, ogagn. — **ṙ** = ar: parvo, matav, ſvarhu, otvardnutim, pogardna; = r: umro; = ra (veoma rijetko): proſtrao 52. — **s** = ſ: ſpomenuo, preneſene, zapiſati, ſmart, piſma; = s: vas, sloxene, svoyoy, sriedu, Isus. — **š** = ſc: naſcega, umreſc, priſcao, çaſca; = sc: pusctam, griescnikom, posctenyem; = ſci: vaſcia, naſciu. — **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **ž** = x: xelechi, uzdarxaſce, tuxna, oxaloſti, xudyaſce. — **ѣ** = ie: dielo, umrieti, vrieme, çovieku, tielo, mieſto. Taj se glas nalazi i kao e: videti, promegniena, odechiu (vestem), zaslepglieni, ſvedoçanstvo, — ali to će vaļada biti bulgarizmi, o kojima vidi malo naprijed.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se kašto h na kraju: mukah, duſciah, ſvitah, nogah, rukah, gliudih, verigah, prilikah.

UDVAJAŃE SLOVA

dosta je rijetko. **aa**: mukaa (tormentorum), bičaa (flagellorum). — **ee**: meed. — **ff**: uffajući, uffaj, uffanje. — **ii** (piše se *ij*): biisan (sævus), ulij (3. sing. aor.), bii (fuit), lažii (mendaciorum), stvarii (rerum), bolestii (morborum), ziid (murus). — **tt**: svitte (vestes), putti (плъти). — **uu**: suud (vas), puuk, ruuku.

AKCENTI.

U Bakšića se nalazi samo akcenat ˋ i to sasma rijetko: ù ovih, ù utrobi, ù krilu, ù miru, pò svojoj, zà trpezom, à (partikula), pàs (canis), većè (plus), brzò (cito), dobrò (bene), ò (uzvik).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općena III, općenim 62, općeno 90. — **bh**: obhiten (bulgarizam mjesto ‚obhićen') 149, obhita 152. — **bk**: ļubko 45, 59, obkoļena 61, 198, obkoļen 75, 109, obkoli 169, dubke (accus. pl. foramina) 119. — **bs**: obslužiti IV, obslužiš 164, bogoļubstva 6,

bogoļubstvom 37, nepodobstvo 35, obstirahu 61. — **bv**: obvivši 185. — **ct**: octa 162, 165, octom 165, 182. — **čb**: svidočbu IV, svedočbu 72, ličbu (promulgationem) 108. — **čc**: srdačce 181, ličce 181. — **čt** etimologički: čtioče (vocat. sing.) 50, čteći (legendo) 128, čti (legit) 202; fonetički: poštovanomu V, poštenja 8, 72, poštovan 10, 35, poštenim 15, poštenje 144, proštati (perlegere) 213. — **dc** etimologički: sudcu 79, odcijepi 95; fonetički: srcem VI, 11, 161, srce 4, 16, 38, 63, 116, srcu 13, 18, 137, 147, 156, srca 41, 42, 94, 135, 138. — **dč**: srčanimi 52, srčanomu 54, srčeno 57, 71, srčane 149. — **dčb**: sržbom 38, 225. — **dd**: oddalečiti 47, oddalečilo 125, oddiliti 47, oddijeli (3. sing.) 95, 174, oddvoji (3. sing.) 95. — **dh**: odhođaše 24, 28, odhoditi 44, odhođahu 173, nadhođaše 97, 134. — **dk** etimologički: odkupiti 9, 27, 119, odkupi 18, odkle 18, 104, 224, 226, odkidaše 66, odkrita 219, 224, sladkosti 138; fonetički: prislatki 1, 13, 22, 55, 78, slatkoga 3, 33, 78, 93, 143, slatkosti 164, 175, 180, slatko 5, 13, 36, 55, 143, britko 59, britki 219. — **dp**: podpuno 16, 136, 166, odpuštenje 37, nadpis 128. — **ds** etimologički: ļudskoga 5, 44, ļudskimi 85, 105, ļudskih 106. ļudske 148, 158, gospodskoga 11, gospodskoj 27, gospodskomu 101, gospodstvo 105, odsiječe 59, odsjekao 75; fonetički: gospostvu IV, gospostvo VI. — **dsg**: ozgor 99, 160. — **dš**: snišadši 16, došadši 75, prišadši 80, našadši 155, padša 31, 99, uvedši 83. — **dt** etimologički: odtjerajte 54, odtiskujući 81. Isporedi: odtide (abiit) 47, odtidoše 188; fonetički: otvoriti 20, 64, otvori (3. sing.) 49, 119, potaknuti 61, 107. — **gš**: olakšiti 200. — **gt** etimologički: nogte 95; fonetički: nokti 66. — **kg**: k grobu 186, 199. — **kk** etimologički: k kući 69, 81; fonetički: h kući 67, h Kaifi 69, h kojijem 114, h komu 183. — **ksn**: dockna 184, dockne 185. — **mč**: zamčicu 222. — **nb**: himbeni 24, 73, 86, 119, 181, himbenika 78, himbeno 89, 194. — **nk**: pomańkanje VI, 58, 103, pomańka (3. sing.) 22, 103, 157. — **nn** etimologički: mnogocjenne 4, 109, 127, 147, mnogocjennu 5, 100, 112, mnogocjennom 27, 87, 140, 142, istinno 77, 132, kamenna (lapidea) 168; fonetički: istino (verum) 64, 75, 80, istini (verus) 130, jedanadesta 156, jedanaeste 160. — **ńc**: jagańca 5, 30, 33, 59, 102. — **ńč**: jagańče (vocat. sing.) 61. — **ńs**: djetiństvo 16. — **sb** etimologički: s božanstvom 196; fonetički: zbor 24, z božjom 49, z Bogom 63. — **sd** etimologički: sdružena 115, s druzijemi 188; fonetički: zdjeli (lance) 34, vazda 41,

49, 68, 171, 180, z drugijemi 132, združuje 189, združiše 194. — **sg** etimologički: sgrčiše (se) 120; fonetički: zgovore (3. pl.) 24, zgara (desuper) 51, 99, 104, zgor (supra) 149, zgodilo (se) 63, zgodile (se) 79, zgodiše (se) 111, 167, zglobovi (articuli) 121, 122, zgaziše 126, zgreši (3. sing.) 223. — **skl**: stisle (partic.) 109. — **sļ**: nepodnošļivo 34, nepodnošļiva 126, 137. — **sń**: š ńom 14, 23, š ńime 23, 75, 134, 137, 169, š ńimi 47, 63, 189, š ńega 109, š ńome 188. — **ss** etimologički: s sebe 30, 64, s svojimi 41, s sobom 55; fonetički: svojimi („s svojimi‘) 26, sinom („s sinom‘) 190. — **sš**: donesši 162. — **stb**: gozba 29. — **stm**: trstmi 100. — **stn** etimologički: častno VI, 188, 212, častne 3, koristna 9, 85, žalostne 13, 182, žalostni 41, 192, žalostna 80, 114, 155, 174, 180, napastnika 16, došastne 33, namjestnik 86, krepostnih 107; fonetički: lasno 56, žalosnijeh 81, žalosne 139, žalosnu 177, izvrsnostju 97, izvrsnost 157, izvrsnomu 203, propasne 225. — **stń**: lašńe 19, 24, 117, zločešńaka 89. — **sz**: s zemļe 54. — **sž**: s Žudeji 107, s životom 184. — **tc** etimologički: otca V, 19, 41, 84, 112, otcu 30, 36, 52, 125, 160, mahnitca 88, mlatce (accus. plur.) 178; fonetički: oca 111, djeca 222. — **tč** etimologički: otče (vocat. sing.) 43, 44, 50, 119, 125, mahnitče (vocat. sing.) 130, otčin (paternus) 166; fonetički: dječica 8, 65, oče (vocat. sing.) 119, očinu 200. — **tć** etimologički: činitću 21, naprjedovatćete 42, viditćemo 200; fonetički: obratiće 43. Isporedi: učiniti ću 26, uzdignuti ću 204, viditi ću 205. — **ts**: bogastva 222. — **vst** etimologički: kraļevstvo 16, 83, 84, 106, 128, kraļevstva 103; fonetički: kraļestvo 128. — **zc**: razcviļena 42, razcviļeni 62, razcviļenoj 133. — **zč**: razčine (3. plur.) 19, razčińaše 123. — **zh**: izhodi (3 sing.) 52, 127, izhođaše 73, 74, 100, 116, 141, izhode (3. plur.) 83, 225, uzhotješe 81. — **zk** etimologički: razkinuta 99, neizkazna 139, bezkončane 149, neizkončana 151, 159; fonetički: raskošne 4, iskušenje 42, uskrsnuti 54, 195, 200, 205, uskrsnuo 195, 199 200, 207, niskim 138, niskijem 142, beskončana 147, neiskončana 151. — **zļ** etimologički: uzļubite 41, bolezļivoj 53, razļutivši 79; fonetički: boležļiva 220. — **zp** etimologički: razprtiti 85, izpusti 125, razprostre 158, razpaļene 165; fonetički: isprositi 19, 107, uspomenu 27, 36, 133, 149, usprogone (3. plur) 43, ispuniti 48, 119, 207, ispuńuje 96, ispisati 136, 183, raspade (se) 172, raspuca (se) 172, ispovijeda 206, ispovijedi 214, ispraviti 206. — **zs** etimologički: dvobrazstvo 81, razsrčeni 103, razstavļenoj 138;

fonetički: rasutje 8, 12, rasut 12, rastavļenja 41, rastaviše 121, rastavila 141, rasrčivši 61, rasrdivši 71, rastane (se) 223. — **zš** etimologički: razširile 126, ulezši 197; fonetički: raširujući 11, raširi 120. — **zt** etimologički: iztrže 59; fonetički: rastopļeno 4, rastapa (3. sing.) 153, 181, ustrpļenje 5, 28, 43, 70, 85, ustrpļivo 42, uļesti 74, 80, 81, 97, 120, rastegnuvši 77, ļestve (scalæ) 118, 177, 178, istočnoga 196, ustegne 214. — **zž**: razžarena 124. — **ždn**: paždne (pluviosæ) 135. — **žk**: teško 34, 94, 103, teška 220, priteške 222. — **žt**: mnoštvo 3, 8, 56, 70, 102, mnoštvom 16, 79, 110, 129, 194, mnoštva 55, 71, 76, 97, 109, društvo 29, 45.

NIKOLA KRAJAČEVIĆ.

1640.

MOLITVENE KNYISICZE. *Vszem* CHRISTUSEVEM Vérnem Szlovenzkoga Jezika, priztoyne i haſznovite . . . . . *VU POSONE* NA MDCXL *Leto.*

Ova je kńižica izdana anonimno. Pisac se iza predgovora potpisuje: ‚jeden pop iz reda ježuitanskoga'. Kukuļević u svojoj kńizi: ‚Kńiževnici u Hrvata iz prve polovine XVII vijeka', str. 6. misli, da je pisac te kńižice Nikola Krajačević, ježovit, rođen u Sisku god. 1582. Istomu Krajačeviću pripisuje Kukuļević još i kńižicu: ‚Manuale sodalitatis' 1639. — Kńižica, kojoj ćemo ovdje ogledati pravopis, paginirana je po stranama, samo poslije 41. broja pak do 56. znamenovani su listovi, a ne strane, t. j. svaka je lijeva strana bez broja, a brojevi 41, 42, 43 . . . . 56 štampani su samo na desnijem stranama. To je u ovom prijegledu označeno 41*a*, 41*b*, 42*a*, 42*b* itd. Od 57. broja služe opet brojevi samo za strane.

AZBUKA.

c = cz: Meßecza, czvetja, otecz, czuczka, koncza. — **č** = cſ: govorecſi, cſuli, hocſe, pocſetke, obecſanjem, cſlovek; = cs: nocs, navcsimo, gledecs, zkoncsal; = csj: buducsjega, domacsje, kerſcsjanzke, noſzecsjega; = csy (veoma rijetko): puſcsya. — **ǵ** = gy: rogyake, obhagya, blugyenye, zaßagyeno, razregyuju. — **j** = j (obično); = y: voynik, nikay, priztoyi (se), takayſe; = i: iezike, ia, ieſzi, tvoiemi; = 0: opoiti. — **ļ** = ly: lyubav, bolye, lyudem, zemlye, odpravlyas. — **m** piše se gotovo svagda znakom m, samo se kašto nalazi znak ~: dayẽ, predragũ, ovõ, Potõtoga, ſzãomu. —

n piše se gotovo svagda znakom n, samo se kašto nalazi znak ~: nijedẽ, dokõcſanje, Katolicsãzke, pokorẽ, Gozpoñe. — **ń** = ny: proßnya, bliſnyega, zmenykati, preganyaju, nyihovo. — **ŕ** = er: terpeti, potverde, pervo, ſzmertnom, ſzerdito. — **s** = ß: neßu, proßiti, naß, haßnovita, vßem; = ſz: ſzamoga, ſzvetoga, ſzrebro, ſzmerti; = z (ispred *k, p, t*): zkupo, nebezkoga, dozta, vrednozt, Gozponne, zpal (particip od ‚spati' dormire). — **š** = ſ: ſkode, miloſcse, vẹkſa, rekſi, oſtre; = s: zapovedas, budes, mislenye; = ſs: naſsega, zkuſsavanye, duſsu, piſse, zeſsiti. — **ž** = ſ: obderſavati, poſelenye, oruſja, druſinu, ſena; = s: pridrusi, Kris, sivum, vrasje, ſzlusbu.

Dodatak. U genitivu plur. nalazi se na kraju h: zapovedih, lyudih, Cſaztih, recſih, ztvarih, mißlih, peldih (exemplorum).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: daar (donum), daare (dona), kaa (quae), saadi (poma). — **dd**: adda (igitur, — veoma često). — **ee**: deel (pars), deela (partis), deelnik (particeps), teeg (labor), kee (quas). — **ii**: kii (nom. plur. qui). — **nn**: gosponna, gosponnu, gosponne.

AKCENTI.

Krajačević upotrebļava znakove ` i ´, od kojijeh je drugi običniji od prvoga; znak ^ sasma je rijedak: Bóg, potrébno, tó, zrésna (revera), né (non), šálnò (iocose), zkazlivò (corrupte), drugóč, izhága, bózja, zvúnska, kâ (quae), pametjúm, míseljum, zvršáva, velí (dicit), búdem, dúhom, jé (est), vnogò (adv.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: prekorubce 39, 77, 291, 313, 405. — **bč** etimologički: občuva 27, 33, občuval 61, 68, 89, 244, občińal 72, 268, občiniti 74, 268, občinsku 37, 382, občine 41*a*, 379, občinske 44*a*, 55*b*, 373, 378, 442, občinskom 54*b*; fonetički: opčinu 41*a*, opčinsku 84, 113, 262, opčina 125, opčinske 154, 224, 243. — **bh**: obhaga 19, 68. — **bs**: obstrle 29, obstrti 135, obstati 85, 98, 126, 257, 295, obstojim 164, 307, obslužaval 220. — **bš**: obšanu (turpem) 109, obšanosti 165, 291, 394, obšanost 234, 246, 356, 357, 393, potrebščine 218, 225. — **bt**: obtužiti 136, obtužil 240, obtuži 263, drobtina 299. — **bv**: obvaruj 403, 425, obvaruješ 413. — **ct**: octom 136, 138, 143. — **čt** etimologički: vojničtvo 17, vračtvo 138, 302, 304, 320, 423, vračtva 193, čtel (particip) 208, 232, 330, devičtva 472; fonetički: pošteni 27, poštenje

38, 65, 83, 165, 189, poštenom 54*b*, poštenja 56*a*, 225, 388, 437, poštuje 180, 181, 453, 486. — **dc**: srdcem 6, 55*b*, 95, 197, 212, srdce 15, 46*b*, 50*b*, 105, 180, srdca 16, 18, 43*b*, 104, 163, srdcu 58, 293, sudca 48*a*, 289, 302, 443, sudcem 155, 240, 326, 476, sudcu 261. — **dč**: srdčeno 21, 146, 197, 261, 272. — **dd**: oddati 42*b*, oddal 244, 296, oddurna 50*b*, 51*a*, oddurim (1. sing.) 78, 82, 161, 331, 332, odduri 97, 149, 485, oddurni 128, poddajem 129, poddal 272. — **dh**: odhaǵaš 72, odhaǵaj 97, predhaǵaš 432. — **dk** etimologički: odkupitel 1, 34, 60, 82, 120, odkupiti 85, 124, 258, odkud 110, 279, 338, 361, odkrivam 302, odkrita 435, zamudkom (cunctatione) 78, zamudkov (cunctationum) 204, zamudke (accus. plur.) 249, sladki 114, 115, 308, presladka 115, presladki 131, 467, sladko 132, redko 206, 255, 279, 478, dohodke 238, 472, napredke (accus. plur.) 382; fonetički: britke 151, 351, 465, britko 268, britkeh 329, 383, 386. — **dp**: odprta 4, odprte 55*a*, odpravlaš 27, odpuščenje 38, 49*a*, 108, 113, 196, odpuščaju 45*b*, 192, 338, podpiraju 49*b*, podpirajuči 149, podpisal 240, odpasti 480. — **ds** etimologički: odstupivši 267, odsudi 476; fonetički: gospoctva 35, 113, gospoctvo 476, lucke 53*a*, 234, 251, 257, luctvu 127, lucku 252, 258, 473, luckoga 245, 263, 336, 454, 473, luctvo 396, 397, 404, 412, 488. — **dš**: sladšega 8, sladša 105, opadši 194, našedši 331. — **dt**: odtrgel 19, 230, 237, odtrgavaš 62, odtrgne 95, 155, 300, odtud 246. — **dž**: podžiže 29, 278, podžigal 152, 311, podžižeš 426. — **gk**: lehko 54*a*, 147, 179, 308, 478, zlehkotiti 338, lehkote 468. — **gš**: dugšeh 28, dugšem 334, dugšega 335, dragše 37, dragša 105, 142, 310, dragši 107, 310, odvrgši 41*a*, 356, 471, vrgši 102, odtrgši 271. — **gt**: nohti 158. — **kd**: vsakdeńa 107, vsakdešńa 110, vsakdešńe 299. — **kg**: kakgode 9, 27, 130, 197, k gosponu 304. — **kk** etimologički: žukkoču 138, k križu 144; fonetički: žuhki 464. — **nb**: obramba 38, 307, 309, 383, 416, obrambe 39, obrambu 65, 67, 180, 302, 304. Isporedi: ‚premenybe‘ 10, ‚preczenybe‘ 107, ‚preczenybu‘ 425, ‚hinyba‘ 395. — **nk**: zmeńkati 2, 12, 22. — **nn**: poldenno (meridianum) 28, vremenno 49*a*, vremenne 108, 312, vremenneh 111, 313, 349, 386, pelinnu (‚pelinsku‘) 138, 464, zakonneh (legitimarum) 188, zakonni (legitimi) 235, dennica (Venus) 463. — **ns**: ‚poganyzke‘ 393, ‚poganzke‘ 442. — **ńc**: janca 425. Isporedi: janec (agnus) 423. — **ńs**: sužanstva 20, 119, 124, 396, sužanstvo 168, 194, 327, 395, detinstva 167, 199. Isporedi: końskeh 316, sužńa 19. — **ńš**: pomeńšati 131, meńšeh 172, meńša 173, pomeńšal 244, 246. — **std** etimologički: šestdeset 173, 178, 188; fonetički: zdenca 99, 141, 308, zdenec 124, 150, 424, zdencu 193, 302, 303. — **stk** etimologički: prišestke 411, 418, 431, 432; fonetički: kockami 243, kocke 280. — **stm**: obšanostmi 143, 151, psostmi 151, nasladnostmi 168. — **stn** etimologički: častnike 40, 381, častnik 206, prišestne 121, 424, prišestnoga 455, vlastnum 141, namestnika 380, namestniki 381; fonetički: žalosnem 80, 262, 275, žalosna 147, 464, 485, žalosne 182, 460, žalosno 269. — **tb** etimologički: tatbine 200, 482, tatbinum 203, 214, tatbenem 236; fonetički: svadbu 161, svadbe 184, 221. — **tc**: otca 10, 41*b*, 44*b*, 103, 191, otcem 40, 117, 126, 135, 179, otcu 51*a*, 91, 92, 112, 174, svetce 23, 212, 341, 470, svetci 64, 153, 201, 367, 387, svetcem 152, 307, 377, detcu 224, detce 227, 235, 336, 389, detca 342. — **tč** etimologički: otčenaše 71, 84, otčenaša 190, 224, otčenaš 191, zpritčavaju 279, 280, zpritčanja 282, zpritčavalo 476; fonetički: očinu 76, 399, 400, očine 488. — **td**: petdeset 172, 175, 188. — **ts**: sveckeh 3, 36, 174, 224, 246, svecke 18, 40, 62, 160, 211, svecki 31, 54*a*, 70, 171, 222, bogactva 35, 330, bogactve 165, kmectva 35, preklectvo 221, 226, preklectve 222, 252, svectvo (sacramentum) 221, 423, 425, detectva (aetatis puerilis) 310. — **tš**: kratša (brevior) 70. — **vst**: kralevstva 17, 135, 258, 354, 400, kralevstvo 33, 38, 48*b*, 145, 158. — **zf**: zfaliti (deficere) 43*a*, 478, zfalil (partic.) 218. — **zh**: izhaǵa 4, 104, 175, 179, 330, izhaǵaju 181, izhodi 461. — **zk**: pasku (animadversionem) 76, paskami 280, paske 300. Isporedi: ‚zkvariti‘ 7, 84, ‚merzka‘ 36, 50*b*. — **zń**: ž ńimi 21, 116, 122, 169, 288, ž ńegova 59, ž ńega 102, ž ńim 109, 113, 200, 228, 259, ž ńum 200, 205, 233, 264, 332. — **zp**: raspińali 292. Isporedi: ‚zpuniti‘ 12, 223, ‚razpetoga‘ 87, 109. — **zs**: z svetem 168, 382, 383, z strahom 326, z svojem 336, z smrtjum 365, razsipavajuči 244, razsipane 394. — **zš**: razširil 154. — **zž**: razžalostili 130, razžalostil 130, z ženum 232.

IVAN IVANIŠEVIĆ.

1642.

KITTA CVITYA RAZLIKOVA GOSP: IVANA IVANISCEVICHIA VLAST: BRASCKOGA. *V Bnecih* MDCXLII.

AZBUKA.

c = ç (s kvačicom okrenutom na lijevo, samo kašto je griješkom okrenuta na desno): çvita, pifançe, çelov, diçu, otaç. — **č** = ç

*

(s kvačicom okrenutom na desno, samo kašto je griješkom okrenuta na lijevo): ça, reçe, poçala, çuvati, uçinite. — **ć** = chi: ochiuti, vechiom, hochie, nechiu, pufcchịa; = ch: vech, nemochi, uzdifcuchi. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: ghizdavi, blaghi, mnoghe, negh. — **j** = y: ya, zmiya, doyde, yure, perivoy; = g: tuogim, kogi, boxgi, gid (venenum); = 0: pria, nepriategliu. — **kv** = qv: ofqvargnuye, çriqveni, Çriqvu. — **ļ** = gli: bogogliubnoy, gliubila, upravglia, izgubglieni, kraglia; = gl: zemgli, zemaglski. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: primã, sã, gliubĩ, grẽ, dobrõ, sũgne. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: Ivã, Spomẽ, yedã, ftã — **ń** = gn: mgnah, pomgnu, gnegove, pomagnkati, izragnena. — **ṙ** = ar: varhu, uzdarxi, karvi, garlit, tarpi. — **s** = f: fok, fridu, gofpodi, nafiti, danafye (‚danas je‘); = s: slovinske, rados, iskoreni, sada, obsluxuyu. — **š** = fc: slifcayuch, yofc, imafc, povifce, dufco; = sc (rjeđe): okuscati, Parnasckoy. — **u** = u (u minuskulama); = V (u majuskulama). — **v** piše se u minuskulama obično znakom v, kašto se nalazi i znak u: pozdrau, tuogim, fuaki; u majuskulama = V. — **ž** = x: moxefc, xeliti, druxba, krix, Boxaftvu.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: maa (mea), paas (cingulum), tvaa (tua), svaa (sua). — **bb**: tebbi, tebbe, tobbom, sebbi, sebbe, zlobbe, nebba, nebbeske, nebbeski, ubbije, ubbiti, grdobbu, potribba, potribbe, dobbiti, utrobbu, obba, šibba. — **čč**: oččito, očči, oččima, uččio. — **dd**: gradda (grandinis), graddom (grandine), staddo. — **ee**: mee (meae). — **ff**: uffa, uffanje, uffal. — **jj**: očitujju. — **ll**: mollim, kolliko, tollike, zellenoj, procvalla, vellika, vellike, velle (valde), učinille, illi, želle (cupiunt), mallo (parum), malla (parva), stolla, čello. — **mm**: imma (habet), simme. — **nn**: Ivanna, Ivannu. — **ss**: vissoko, bessidit, nossit, bisserom, prossim, jessam, jessi jessu, ossujen, spassen, vessel, vesseli (se), ossobita, nassitiše, vossak, missec, possiče. — **tt**: etto, kittu, sjatti, brattu, svitta (consilii), svittu (vestem), šćetta, matti, cvatte (floret).

AKCENTI.

Ivanišević upotreblava veoma često znakove ` i ´, ali oba samo na kratkijem slogovima: pàuk, ná svitlo, kàko, imáti (habere), ód mène, zá Bògom, táko, otvórih, privàre (fraudes), jùr, ú slatkosti, dàti (dare), Bòg, dà (ut), véllikė (magnas), óvoga, òstavila, uzrók, rànu (vulnus), díllò (opus), dillá (operis).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeći 70, općiti 152, opći 204, 283, općio 275, općena 284, 309. — **bk**: zibke 247, 291, 304, ļubko 262, šibke 291. — **bs**: obslužuju 10, 157, obslužujem 269, obsivajući 70, obsinu 194, bogoļubstvu 84, obstriže 123. — **bš**. grubši 169. — **bt**: obtiče 90. — **čc**: lišca 194. — **čk**: braškoj 6, braškomu 7, čoviškoga 32, mašku (felem) 174, maške (feles) 305, junaške 305. — **čt**: štiti 5, 71, 126, pošteni 9, 84, 333, poštenje 45, 142, poštene 108, 191, poštovane 108, štovati 132, 242, štuje 283, dvorništva 102. — **ćst**: mogućstvo 76, mogućstvi 131. — **dc**: srce 9, 13, 29, 53, 212, srcem 10, 32, 62, 68, 232, srcu 39, 46, 72, 130, 235. — **dč**: srčene 8, 291, 327, srčeno 56, 177, srčeni 279, 323. — **dčb**: sržbu 37, 89, 120, 282, sržbe 39, 131, sržbena 124, sržba 222, 280, 285, sržbeni 316. — **dh**: nadhodi 14, 285, odhrani 37, 81, nadhita 260. — **dk** etimologički: odkupi 37, 52, 180, 297, odkupiti 88, 95, 99, 130, odkrije 186, odkriti 270, 312, odkli (unde) 272, 294, 329, odkinu 324; fonetički: slatkosti 13, 209, slatke 14, 49, 314, slatki 49, 50, 198, slatkoga 104, 132, britke 51, britko 216, britku 297. — **dp**: odpusti 106, odpušćamo 128, odpustiti 132. — **ds**: nadskočila 26, nadskočen 141, odsiče 148, gospodskom 192. — **dš**: prošadši 70, našadše 130, došadše 297, padši 329, slobodšćinu 132, odšetav 234. — **dt**: odtli (istinc) 250. — **gč**: oblakčanje 136. — **gt**: nohti 292. — **jj**: božjoje (‚božjoj je‘) 265. Isporedi: mojije (‚moj je‘) 256, ńegovojje (‚ńegovoj je‘) 334. — **kć**: hćercu 151, hćeram 170. — **mč**: zančice 281. — **nb**: himbene 11, 101, 288, himbenoga 56, 62, himbeni 109, 124, 274, himbena 158, 286, 296, himbu 168, 220. — **sb**: zbor 7, zboru 192, 204, zbiranu 18, zbirajuć 328. — **sd** etimologički: sdružena (‚S druxena‘) 78; fonetički: vazda 8, 29, 43, 237, združeno 57. — **sg** etimologički: sgriši 149; fonetički: zgodi (se) 22, 57, 227, zgajala (se) 56, zgodila 98, zgar (desuper) 273. — **skn** etimologički: tiskne 144; fonetički: stisnu 12, potisnut 328. — **sń** etimologički: s ńe 12; fonetički: š ńimi 7, 286, š ńim 62, 77, 80, 283, š ńom 149, 152, 184. — **stb**: jizbinu 38, 324. — **stn** etimologički: kripostnomu 7, 18, kripostnoga 56, 150, 224, kripostno 108, 175, 259, radostna 84, mimošastna 125, žalostne 132, žalostna 135, žalostnoj 322, ustnam 133, koristno 144; fonetički: nemilosno 100, radosna 211, lasno 222. — **štb**: uvižban 181. — **tc** etimologički: otca 32, 50, 264, 325, otcu 88, 89, 98, kratci (breves) 112; fonetički: dicu

22, dici 170, dicom 266. — **tč** etimologički: otče 99, 103, 106, otčeva 126, otčevu 140; fonetički: očenaše 160. — **tčb**: otačbini 25, otačbine 144. — **tć**: zatvoritću 67, bitće 78, 79, bitću 256, uživatćeš 80, moritće 164, primistitću 173, dostojatće 215. — **ts** etimologički: nestanovitstvo 131; fonetički: proklestvo 116, 117. — **vst**: kraļestvo 74, 324, kraļestvu 102, kraļestva 111, 135, 159. — **zč**: razčini 11, uzčudi (se) 203. — **zh** etimologički: izhodi 14, 57, 59, 76, izhode 231, uzhrani 19, uzhodi 40, 80; fonetički: ishodi 191, ishode 326, ushrani 291. — **zk** etimologički: bezkončivo 18, 98, bezkončive 56, izkrvavi 50, izkidati 170, izkinuti 284, razkrili 193, izkorenit 218; fonetički: iskoreni 30, 32, 101, 180, 320, uskriši 48, uskrišite 51, iskrńega 191, 255, 334, iskusit 220, 264, iskine 284, iske (‚iz ke') 276. — **zļ**: razļubiti 214, razļubit 272, 295. — **zp** etimologički: izpokoj (imperat.) 67, izpravnija 126, razpravļaju 176, uzprositi 228, uzprosi 265; fonetički: ispija 5, 294, ispuniti 18, 34, 120, 167, ispunilo 68, 82, ispuni 70, ispovidam 133, usprosi 151, ispusti 203, ispita 265. — **zs**: rasutju 42, rasutja 326, rasap 331, rasrdih 134, rasrjena 187. — **zš**: raširam 59, raširati 79, raširа 185, 285. — **zt** etimologički: raztrkali 113; fonetički: istok 18, 320, istekla 104, ustrpļenjem 18, 125, ustrpļenje 266, rastegnuta 104, 105, istumačenje 126, istira 146, odgristi 213. — **žk**: teško 141. — **žt**: uboštva 132, uboštvu 139, uboštvo 317, 325.

JAKOV MIKAĻA.

1649.

a) GRAMMATIKA TALIANSKA U KRATHO ILLI KRATAK NAUK ZA NAUCITTI LATINSKI JEZIK. Koga zlovinski upíſa Otaç Jacov Mikaglja Drusgbe Iſuſove. U LORETV MDCXLIX.

b) BLAGO JEZIKA SLOVINSKOGA ILLI SLOVNIK ù komu izgovarajuſe rjeci slovinſke Latinski i Diacki... LAVRETI 1649.

Brojevi *1, 2, 3* itd. znače u ovom prijegledu strane iz gramatike, a brojevi 1, 2, 3 itd. strane iz rječnika.

AZBUKA.

c = ç (s kvačicom okrenutom na lijevo): djeça, Jaraç, liçe, ovça, çvjet. — **č** = c: nauciti, recemo, rjec, prilicna, zloceſt; = cj: cjovjek, obicjajne, cjas, cjobanin, cjuddo; = ç (s kvačicom okrenutom na desno): muçno, çlanak, haraç. — **ć** = chj: kuchja, hochjemo, chjud, plachja, chjutio; = cch: mladicch, docchi, mogucch. — **đ** = ghj: takoghjer, cjaghjav, Roghjen, meghju, Çjeghj; = gh: Naghi (‚nađi'). — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: dighnut, moghli, brighe, noghe, ghdi. — **ǵ** = g: singir, singiricch. — **j** obično se piše znakom j, a kašto se nalázi 0: pian, biah, priategl. — **kv** = qu: tiqua, quariti, quoçka, oçquarniti, Çrriqua. — **ļ** = glj: priateglju, pocimglje, vaglja, zemglje, ſtavgljaju; = gl: dobrovoglno. — **m** obično se piše znakom m, ali kašto se nalazi i znak ˜: sũpor, sũrak, glavõ, zẽglja, uffãſe (spero). — **n** piše se gotovo svagda znakom n, znak ˜ veoma je rijedak: suprotivã, napaſtovã. — **ń** = gn: laſcgna, promignuju, kgnighe, pomgnom gnemu. — **ṙ** = rri: drrivo, prrivoga, poghrridno, krriv (sanguis), mrriziti; = ar (rijetko): gardoba, martav, Darſgjatti; = er (rijetko): dervo, derhtati, izmervgljen. — **s** = ſ: upiſao, ſamo, ſvoju, glaſovito, biſerni; = s: slova, suakki, quas, s' kojom, Slovinski. — **š** = ſc: laſcgne, joſcte, ſcto, uzimaſc; = sc: scto, josc, osctrinom; = ſcj: doſcjaſtje, ſvrriſcjuju; = scj: doscjo. — **ž** = ſg: moſge, sluſgiti, muſg, sluſgbu; = sg: sgena, nosg, sgelud, nosgiçe; = ſgj: bjeſgjatti, koſgja; = sgj: sgjude, kosgjuh, sgjamor. — **ѣ** = je: rjeci (verba), djete, sljede, mjeſto, vrjeme, djello; = ie: dvie, çvieta, besiede.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: ribbu, potribbu, sebbe, sebbi. — **čč**: rečče (dicit). — **dd**: budde (3. sing.), uddo (membrum), viddite, viddio, besjedde (sermones), čuddo. — **ff**: uffam. — **gg**: duggo, dugga, druggo, neggo, Boggu, moggu (possunt). — **kk**: svakko (omne), svakki, nukkam (adigo). — **ll**: illi, mallo (parum), nemilla, hulliti. — **mm**: immena, imme, imma (habet), nammi, ńimma. — **nn**: inna (alia), inni (alius), ginnem, rannim (vulnero), menni (mihi). — **rr**: varram (fallo). — **tt**: bitti (esse), znatti, matti (mater), izabratti, brattu.

AKCENTI.

Mikaļa upotrebļava dosta često znakove ` i ´: já, ù komu, trúd (labor), milóst, ù besjedi, vinográd (nom. sing.), pò ovomu, vojníka, vojníku, dà (dat), članàk, ù broju, vojvódá (ducum), kúćá (domorum), ù sebi, kóst, namisník, ù prilikàh, slíde (3. plur.), sebé, togá, ńegá, náš, vàš, pét (quinque), imàh (habui), kàd (quando), Bóg, pisàh (scripsi), písa (scripsisti).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: vrabčić 789. — **bć**: općenim XIII, XIV, općene XV, općiti 374, općeni 374, općena 404. — **bh**: obhoditi 337, obhođenje 337, obhod 337. — **bk** etimologički: ļubko 109, ļubki 110, zibka 200, 851, kolibka 200, 851, obkružiti 340, obkružen 340, Srbka (t. j. ‚Srpkińa') 650; fonetički: klupko 196. — **bs**: sobstva *15*, *16*, 37, sobstvo *38*, *43*, grabsa (rapina) 118, grebsti 120, ogrebsti 120, 362, izdubsti 142, obsići 346, obsinuti 347, obsuti 347, ozebsti 398, zebsti 845, srbska 650. — **bt** etimologički: obteći 347, obtočiti 347, obtoka 347; fonetički: hrptina 134, hrptine 267. — **bv** etimologički: obvezati 348; fonetički: obeseliti 337. — **ct**: octiti 351, octen 351, octa 351. — **čb**: ličba 229, ličbu 229, 230, ličbi 229. — **čc** etimologički: očce 349; fonetički: djetešce 69, kolašce 200, srdašce 650, sunašce 668, tjelešce 691. — **čt**: štiti (legere) XI, XII, 589, junaštvo 180, nepošten 311, pošten 461, poštenje 461, poštovati 461, štovati 589. — **dc** etimologički: odcip (fragmentum) 353, sudca 445, 667; fonetički: srca 154, 579, srce 578, 623, 650, željuca 594, 741. — **dč** etimologički: želudčac (‚mali želud') 594; fonetički: srčanost 578, srčano 578, 650, srčan 578, 650, slačica (sinapis) 617. — **dčb**: rasrčba 536, 537, srčba 578. — **dd** etimologički: oddavna 354, oddiliti 354, oddužen 354; fonetički: odahnuti 352, odahnutje 352, odavna 353, odiliti 355. — **dh**: nadhoditi 275, odhraniti 355, odhrańen 355, podharačen 428, podhiban 428, podhibno 428. — **dk** etimologički: bridkost 28, napridka 290, odkidati 356, odkinuti 356, odkle (unde) 356, odklopiti 356, odkopati 357, odkriti 357, odkupiti 357, odkupiteļ 357, redkima (instr. plur. lineis) 560; fonetički: slatka 243, naslatko (dulciarium) 294, slatko 464, poslatko 464, slatkost 617, nutkati 336, otkriti 393, otkriven 393, ritko 563, ritki 563, rijetki 565, rotkva 568. — **dp**: nadpis 277, nadpuniti 277, odpadati 361, odpasati 361, odpisati 361, odpratiti 361, odpustiti 362, podplat 431, podpomoći 431, podpun 431. — **ds** etimologički: ļudski 110, nadskočiti 277, odsići 353, odsičen 353, odskočiti 354, odsuditi 354, podsisti 433, podsipati 433, podsjeći 433, gradski 851; fonetički: α) carigracki 46, carigracko 46; β) gospostvo 115, 116, gospostva 159, gosposki 116. — **dsd** etimologički: odzdal 397, od zdala 358; fonetički: ozdal 397. — **dsg** etimologički: od zgara 358; fonetički: ozgar 398. — **dš**: sloboština 623, sloboštinu 623. — **dt** etimologički: odtirati 353, odtiran 353, odtjesnuti (propulsare) 353; fonetički: otisnuti 393, otrgnuti 394. — **gk**: lako 225, 226, lakost 226, polako 445. — **gš**: oblakšati 341, oblakšan 341, oblakšanje 341. — **gt**: nokta 333, nokti 333, noktić 333. Isporedi: zanohtica 823. — **hv**: fala — hvala 95, faliti — hvaliti 136, ufaćen — uhvaćen 713, ufatiti — uhvatiti 713, ufatiti 714. — **kd**: svakdańa 123, svakdańi 672. — **kk**: meki 249, mekota 249, mekoput 249. — **ksn**: dockna 73, docknije 73. — **mč**: zančica 823. — **mns**: nepomstvo 311. — **mt**: pantiti 310, 401, panti (3. sing.) 310, zapantiti 824. — **nb**: himbenik 129, 130, himba 129, 428, himbeno 129, 428, himben 428, himbom 602. — **nk**: pomankanje 448, pomankati 448, 449. — **nn**: istino (verum) 149, jedanest 175, jedanaest 175, jedanaesti 175. — **np**: stranputica 661, stranputni 661. — **ńč**: jagančić 170. — **ńs**: koński 198, końska 198. Isporedi: djetinski 69, djetinstvo 69, djetinstva 69. — **sb**: zbacati 842, zbirati 842, zbiti 842, zbijen 843, zbor 843, zbrojiti 843, zbuditi 843. — **sd** etimologički: sdušiti 590; fonetički: vazda *15*, *45*, 765, zdjela 844, zdrobiti 844, združiti 845, združen 845, zdušiti 845, zdvignuti 845. — **sg**: zgađati (se) 848, zgrčiti 848, zgaziti 848, zgrnuti 849, zglob 849, zgoda 849, zgodno 850, zgotoviti 850, zgrađen 850. — **skn** etimologički: tiskno 691; fonetički: tisnuti 690, tijesno 691. — **sļ**: ošļe (asininum) 382. — **sń**: š ńima XII. — **stb**: gozbu 116, 118, gozba 118, gozbe 118, 617, jezbina 178. — **std** fonetički: zdenac 844; složeno: šesdeset 581, 582. — **stn** etimologički: namjestnik 285; fonetički: korisno *2*, 204, korisne XIV, XV, namisnik *10*, *14*, XV, namisnika *10*, lasno *11*, *33*, *34*, 227, izvrsno *46*, XV, 168, izvrsnost 168, bolesno 23, časno 42, krjeposno 215, očvrsnuti 350, radosno 534, žalosno 599, šesnadest 582, šesnadesti 582, usna 740, usnica 740, zgusnuti 754. — **stń**: lašńa *2*, lašńe *16*, *33*, 226, lašńi 226. — **šb**: zadužbina 809. — **štb**: uvječbati 748, uvječban 748, uvječbanje 748, vječbati 778, vječban 778. — **tb**: udadbe 69, 710, udadba 710, kosidba 207, ženidba 595, vršidba 763. — **tc**: djecu *2*, XIV, djeca XI, oca 1, 392, mrca (mortuum) 269. — **tč**: Mnečanin 262, Bnečanin 262, očenaš 348, očevina 348. očin 349, očinstvo 349, 725, očevo 392, svečani 673. — **tčb**: očbina (patrimonium) 348. — **tć**: stavit ćemo *11*, *16*, *41*, vidit ćeš *24*, ostat će *33*, učinit će *33*, razumit će XV. — **td**: devedeset 63, pedeset 258, 407, pedeseti 407. — **ts** etimologički: bratski 26; fonetički: bogastvo 22, bogastvom 163, proklestvo 514. — **vst**: kraļestvo 210. — **zc**: isciditi 141,

isciđen 141, iscipati 141, rascipiti 536, rascipļen 536, rascvijeliti 537. — **zč** etimološki: izčistiti 154, izčišćen 154, izčasiti (eluxare) 154, razčiniti 548, razčešļati 548, razčetveriti 548, razčińen 549, razčińenje 549, uzčekati 751; složeno: iščesnuti (eluxare) 140, iščesnut (eluxatus). — **zć**: uzćutiti 751. — **zdn**: grozni (plač) 123, grozne (suze) 123. — **zh** etimološki: izhoditi 158, izhod 158, izhraknuti 158, izhrakati 158; fonetički: ishodi *10*, rashladiti 538, rashlađen 538, rashoditi (se) 538, ushoditi 739. — **zk**: iskarati 141, iskrcati 141, iskinuti 142, iskopati 142, iskresati *142*, iskupiti *143*, iskusiti *143*, mrsko 269, raskinuti 538, raskoračiti 539, raskošan 539, raskriliti 539, uskrsnuti 740, uskrsnutje 740, uskratiti 740, uskričati 740. — **zļ**: razļutiti 551. — **zp** etimološki: izplaziti 164, razplesti 544; fonetički: ispaliti 143, ispeći 143, ispijati 144, ispitati 144, ispovidati 145, ispraviti 145, ispresti 146, ispucati 146, raspasati 540, raspeti 540, rasplesti 541, rasploditi 541, rasporiti 542, rasprostraniti 542, raspuknuti (se) 543, raspustiti 543, uspeti (se) 741, uspomena 741. — **zs**: isjeći 147, isukati 147, rasaditi 536, rasrditi 537, rasipati 538, rasjeći 538, raslabiti 539, rasladiti 539, rastaviti 543, rasuti 545, rasutje 545. — **zš**: ištetiti 140, ištećen 140, ištipati 141, raširiti 536, raširen 536, rašiti 536, rašiven 536. — **zt**: gristi *42*, 122, ugristi 717, zagristi 811, isteći 147, istrti 148, istesati 148, istočnik 149, istomačiti 149, rastopiti 543, rastapati 543, rastegnuti 544, rastrti 544, rastribiti 545, uljesti 725, ustugovati 743. — **zz**: bezakonje 13, bezakonito 13. — **zž**: ražeći 537, ražežen 537, ražariti 537, ražaren 537. — **žč**: lupeščić 239, lupešče (latrunculus) 239. — **žk**: muško *3, 6*, 272, muški *4, 9*, 272, muškoga *4, 6*, viteški 180, 778, lupeški 239, oteškati 392, teško 392, 687, teška 687, teškoća 687, uboški 707. — **žt** etimološki: družtvo 88; fonetički: lupeština 239, lupeštinu 239, mnoštvo 262, uboštvo 707.

PETAR PETRETIĆ.

1651.

SZVETI EVANGELIOMI, Koteremi ſzvéta Czirkva Zagrebecska Szlovenzka, okolu godiſcsa, po Nedelye te Szvetke ſive . . . . . . PETRA PETRETICSA, Biſkupa Zagrabecskoga Oblaztjum, i ztroſkom, i Szlovenzkem ſzlovom na ſzvetlo vun dani, i ſtampani. VU NEMSKOM GRADCZE. *Na jezero ßezt zto petdeſzét i pervo leto.*

Pod kraj kńižice stoji ‚Appendix ad declarandam editionem huius libelli orthographicam' (str. 311—315), gdje Petretić veli, da je znakove cs — cſ (= č), j, v, gy (= ǵ), ny (= ń), ly (=ļ), ſs — ſſ — ß (= š) uzeo od maǵarskoga pisca arcibiskupa i kardinala Petra Pazmana, koji je iste znakove u istijem značeńima upotrebļavao u svome maǵarskom pisańu.

AZBUKA.

c = cz: oſzliczu, ſzuncze, ſivecz, goriczah, czena. — **č** = cſ: cſazt, vucſiti, recſeno, pocſnu; = cs: govorecsi, potrebocsu, pomocs, recs. — **ǵ** = gy: dohagya, potvergyene, hergya, oſzlobogyen, rogyaki, oglegy. — **i** gotovo svagda se piše znakom i, samo se kašto nalazi znak j: vcſinjl, jdem, j (et), Jmay (habe). — **j** obično se piše znakom j, rjeđe se nalaze: y, i, 0: kayti, prodekuyte, otayno, moy, nahagyai, Ie, zatail. — **ļ** = ly: lyudem, oztavlyas, halye, kraly, zemlya. — **m** obično se piše znakom m, a kašto se nalazi i znak ˜: jeſzẽ, onẽ, vũreti, nẽas (‚nemaš'), Potõtoga. — **n** obično se piše znakom n, a kašto se nalazi i znak ˜: mẽe, vnosĩa (‚vnožina'), Naklõ, razdelyẽ, vũ. — **ń** = ny: nyegovom, nyim, ogeny, knyig, preganyali. — **ŕ** = er: vert, oberh, berſe, pervo, ſzerdcza. — **s** = ſz: ſzvoje, noſziti, ſzamoga, viſzoko, veſz, jeſzu; = z (ispred glasova *k, p, t*): nebezke, Rimzki, gozpoda, vrednozt, guzto. Što se tiče biļežeńa glasa *s* piše Petretić (str. 315): ‚superfluum duxi literam S cum Z coniungere ante literas K, P, T. Sufficit enim sola litera Z ad exprimendum eundem sonum, quem exprimit ibidem cum S unita: ut si ponas *zkvariti*, tantumdem facis ac si scriberes *ſzkvariti; zpati* idem est ac *ſzpati;* eodem modo *ztati* et *ſztati* et sic in aliis'. — **š** = ſ: vekſu, gorſi, kerſcsenik, takayſe, Poſedſi; = s: nemas, vucſis, kokos, priſedsi; = ſſ (rijetko): vaſſe; = ſs: bolſseh, zebravſsi, poſzluſsaju, duſsu, piſse; = ß (u kursivi): *Vaßem, Velikomeßnyak, ßalu, negdaßnyeh.* — **ž** = ſ: poboſno, duſen, obderſavati, muſem, bliſnyi; = s: Bosja, dusni, orusjem, bodes, sitek, Sidovzki.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: daaje (dat), daare (donna), daar, kaa (quae), daa (dedit), žnaačem (messoribus). — **dd**: adda (igitur, — veoma često). — **ee**: deela (partis), deelov (partium), deele (parte), deela (opera), jee (manducat), kee (quae). — **ii**: kii (qui), kčii. — **nn**: gosponna, gosponnu, gosponnovo.

AKCENTI.

U Petretića se nalaze znakovi `, ´ i ^, od kojijeh je prvi veoma običan. O ńihovoj porabi piše Petretić (str. 315): ‚vocabulis adverbialiter sumptis accentum gravem adhibui, acuto vero et circumflexo longitudinem syllabarum designavi ad faciliorem legendi modum pro iis, qui Sclavonicum idioma exacte non noverunt‘. — vrága, béše (erat), vnožíne (multitudines), ļuctvá (populi), rékoše, opádne (cadet), bóžje, jákši, mestáh (locis), íšćuči, duhóv (gen. pl.), bívaju, vútroba, bláženi, šùma (gen. sing. crepitus), ovò (ecce), dobrò (bene), zatò (propterea), marlivò (diligenter), dâje (dat), kô (quod), bûde (3. sing.), potrêbna, govorâše.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: prekorubce xv, 305, žrebca 1, 2, žrebce 2, rubce 169. — **bč** etimologički: öbčinsko ix, občinska xiii, občinsku xxii, 252, občinu 218, 310, občinstvo 219, 250, občińene xvi, občińaj 282, občuvaj 310; fonetički: opčinska 281. — **bh**: obhaǵa xxxi. — **bs**: obstoji 78, 148, obstati 296, obstrla 96, obstreti 103, 146. — **bš**: obšanostmi 119. — **bt**: drobtin (gen. plur.) 40, 88, drobtinice 262, drobtinica 264, obtužen 101. — **bv** etimologički: obvito 10, 188, obvivši 61, obvršivši 23, obvezaše 63, obvaruj 236; fonetički: preobrnuti 74, obrnuvši 126, 162, obrh (supra) 103, 108, 150, obaļaju 280, obračaj 310. — **ct**: octom 61, octa 61. — **čt** etimologički: čteli vi, ix, 60, čteti xiv, čteš 107, svedočtvo 12, 15, 62, devičtva 18, 223, vračtvo 290; fonetički: poštuvańa xxiii, poštujem 46, poštuval 166, poštuvati 270, poštuje 308. — **dc**: srdcem v, vi, 145, 280, 304, srdce 11, 24, 36, 68, 75, srdca 35, 67, 69, 80, 107, sudci 42, sudcu 98, sudcem 239, 286. — **dč**: srdčeno xxvi, xxviii, 267, 294. — **dd**: oddurjava 84, 166, 176, oddurnost 127, oddurno 235, 263, oddavahu 103, oddati 122, odda (3. sing.) 182, oddeli 158. — **dh**: odhaǵala 18, odhaǵam 77, odhaǵajuči 135. — **dk** etimologički: odkud xi, 25, 44, 58, 99, dohodke xxiv, 223, dohodki xxiv, podkopati xxiv, 157, 181, gladki 8, odkriju 18, odkupļenje 156, odkupitel 192, 209, 215, odkupil 255, 257, 266, 306, zamudka (cunctationis) 184, presladki 202, sladkoga 231, sladkoče 243, sladkoču 245, redko 241; fonetički: britkeh 288. — **dp**: odpusti 1, 40, 94, 99, 114, odpuščaju 71, 117, 162, odpiral 31, 68, odpre 62, 70, 143, odpreše 68, 106, 156, odprto 79, odprosi 228, odpasti 243, odpade 244. — **ds** etimologički: podstiļahu 2, odseče 52, odsekel 54, pod-

seči 100, odstupete 126; fonetički: ļuctvu vii, 10, 45, 87, 99, ļuctvo xi, 21, 44, 113, 309, ļuctva 2, 21, 26, 37, 95, ļuckum 223, ļucku 224, gospoctvo 239, 276, gospoctve 269, gospocko 303, gospockom 305. — **dš**: pošedši 2, 22, 64, 80, 134, prišedši 20, 33, 92, našedši 23, 42, 182, došedši 26, 98, 114, 137, 169, opadši 166. — **dt**: odtud 89, odtrči 290, odtrgnen 291. — **dz**: podzemeļsko 200. — **gk**: lehkotu vi, zlehkotiti vii, 145, lehko 145, 241, lehkote 203. — **gš**: vrgši xi, odvrgši 222, podigši 43, 88, 165, dragšega xxv. — **ǵt**: poveǵte 1, 4, 65, 165, viǵte 3, ogleǵte 69, jeǵte 150. — **kd**: vsakdešńe 202, vsakdeńega 213, 249. — **kg**: k grobu 64, kakgode 179. — **kk**: mehkemi 5. — **nb** etimologički: precenbe xxvi; fonetički: obramba 226, 227. Isporedi: ‚premenybe‘ 169. — **nn**: zakonne (legitimae) xxxii, vremenna (temporalis) lii, kamenne (lapideae) 25, jačmenneh (hordeaceorum) 44, 45, jedennadeste 68, 80, melinni (molaris) 175. — **ńc**: janca 55, jance 149. — **ńš**: meńša 21, meńše 30, meńšeh 130. — **std** etimologički: šestdeset xxxi, 65; fonetički: zdenca 298. — **stm**: nasladnostmi 35. — **stn** etimologički: vlastnem xvii, vlastna 12, vlastne 85, prišestna 77, prišestne 209, 211, namestnik 218; fonetički: žalosni 23, 66, žalosna 233, žalosno 279 — **tb** etimologički: tatbine 245; fonetički: svadbe xxxii, 180, svadba 24, 119, svadbu 24, 114, 118, 185, svadbah (loc. plur.) 246. — **tc**: detca xvi, xviii, 78, 174, detce xxii, 16, 247, detcu 16, svetci li, 221, 272, svetce 221, 272, svetcem 253, detetce (infans) 10, 11, 188, 191, otca 13, 20, 46, 73, 82, otcu 48, 74, 76, 83, 151, otcem 134, 201, 204, otce 196, 223, falatce 45, falatci 45, bogatca 88, bratca 164. — **tč** etimologički: zpritčavati 90, zpritčanoga 91, otčenašev 267, detčinoga 300; fonetički: očinsko i, očinu 199. Isporedi: zpridčanja 177. — **td**: petdeset xxxi, 47, 102, 162, devetdeset 92, 93. — **ts**: bogactvo xxvii, bogactvom 35, bogactva 290, svecke 222, svecko 238, 242, sveckoga 243, 247, 290, kmecki 300. — **vst**: kraļevstvo 4, 29, 32, 42, 56, kraļevstva 35, 112, 159, kraļevstvu 146. — **zh**: izhode 21, izhaǵa 38. — **zk**: pasku (‚paſzku‘ — animadversionem) 108, paske (‚paſzke‘) 124, ali obično se piše zk, te se ne zna, je li pisano fonetički ili etimologički. — **zs**: razsrdi 16, 119, razsrdivši 91, 124, razsipava 42, razsipal 101, razsipati 258. — **zš**: vlezši 22, 43, 103, 117, 145. — **zž**: razžalostiše 123.

PETAR ZRIŃSKI.

1660.

ADRIANSZKOGA MORA SYRENA. GROFF ZRINSZKI PETAR. STAMPANA ù BENECZIH. Leta MDCLX.

P. Zriński piše jezikom, koji je smjesa čakavskoga i kajkavskoga narječja. U ńega prijedlog *s* glasi *s* i *z*: s nami, s vami, s mirom, z onim, z nas, z voļom itd. Za to nijesu biļeženi primjeri, gdje taj prijedlog stoji u komposiciji, jer se ne može znati, kako je koji put hotio pisac napisati, da li fonetički, da li etimologički. U ‚Sireni‘ nema paginacije po brojevima, za to su u ovom prijegledu označene brojevima I, II, III itd. one strane, koje stoje ispred ‚obside sigetske del I‘; otud daļe označene su strane brojevima 1, 2, 3 itd.

AZBUKA.

c = cz: pticza, diczu, konczu, Nimacz licze. — **č** = ch: nachinom, pochinka, obracheni, hodech, rachun, chudo, nochi, hochu. — **ǵ** = g: vigenim, Prigi; = gi: tuargia, Vogia; = gy: Prigye; = di: rodiak, chudiahu (se), ſzidiaſſe, vodiaſſe; = dj: vodjaſſe; = dy: ſzidyaſſe, hodyahu. Moglo bi se misliti, da se u tijem i u sličnijem primjerima nema čitati *ǵ*, nego *đ*, ali ja držim, da Zriński, koji nije izgovarao glasa *ć*, već mjesto ńega *č*, nije izgovarao ni *đ*, nego *ǵ*. U ńega se često nalazi j: roienim, tuaria (durior), urejene itd. — **i** obično se piše znakom i, ali se kašto nalazi i znak j: menj, tebj, zidjne, kj, Ondj. — **j** = j (rijetko): vojszkom; = i: haiati, ios, iadne, pokoi, haidukom; = y (rijetko): kopya; = 0: odgoila, zmia, ſzuoih, ochiu (‚očiju‘), pian. — **ji** = ij: tuoij, obijmlyuchi, podijmlyu; = j: naſztoj (‚nastoji‘); = gi: gili, giſzti, gidrom; = gj: gjdi. — **kš** = x: pouexavas, proxie. Isporedi: pouekſuie, vekſſati, pouekſuies. — **ļ** = ly: lyuti, dopelya, polye, ſzablyom, volyu. — **ļi** = ly: marlyuom, poly; = lj: Branitelj (‚braniteļi‘), ſzkarbljuo (‚skrbļivo‘); = lij: Zemlij (‚zemļi‘). — **m** piše se gotovo svagda znakom m, znak ˜ veoma je rijedak: piſsẽ, velõ. — **ń** = ny: nyemu, nyoi, konya, chinyah, pomnyom. — **ńi** = ny: nym, knygam, nyh; = nj: njm, njma, konj (‚końi‘), Viſnj. — **ŕ** = ar: paruo, martua, pogarde, garlom, tarpech; = er (rjeđe): oberne, ſztergne, Berſe, Tuerde. — **s** = ſz: ſzuoi, meſzta, naſzladi, iſzkra, nochaſz; = sz: vojszkom, nasz, noszit. — **š** = ſ: ſiroko, Profnyom, miloſchu, puſchati, ſto; = s: ides, vodis, skodu, naslo, doslo; = ſſ: podnaſſam, ſelyaſſe (cupiebat), duſſa, naſſi, naſſal; = ſs: naſs, miſslyenie, koſsutu, Varoſse. — **u** obično se piše znakom u, ali se kašto nalazi i znak v: vfanie, vma, vgljen; u majuskulama = V: Vgri, Vvkou (‚vukov‘). — **v** = v (obično); = u: ouako, rauno, karui, ueru, glauu; = vu: vurutak, vurutki, vuruchi, vuene (‚vene‘). — **z** piše se gotovo svagda znakom z, znak ſz veoma je rijedak: poſzdrauiti, raſzliual, varſzmo. — **ž** = ſ: ſaloſzt, ſitka, ruſno, leſechi, oruſie; = s: tusbe, kris, drusbu, bodes.

UDVAJAŃE SLOVA

dosta je rijetko. **bb**: zlobbe, robba (servum), zabbil (partic.). — **čč**: ‚mecche‘ (gladios). — **kk**: krikke (clamores), vikka (clamor), bukkom (clamore). — **ll**: velle (valde), mille (carae), sillom, sillan (validus). — **ļļ**: ‚kollyu‘ (3. plur.), ‚vallya‘ (valet), ‚vallyalo‘ (partic.), ‚hallynom‘ (‚haļinom‘), ‚Bollya‘ (melior), ‚dallye‘ (longius). — **nn**: pinna (spuma), pinne, pinni. — **pp**: toppom, toppe (acc. plur.), toppi (nom. pl.). — **rr**: burra. — **tt**: otte (3. sing. aor.), svettom (mundo). — **uu**: uust (gen. plur.).

AKCENTI.

P. Zriński upotrebļava znakove ` i ´, obadva sasma rijetko: díla (opera), naslídujuči, rádi (propter), nemré (non potest), ú more, hotéč; ù svakom, ù zrcalo, tù (ibi), mà (mea), samò (tantum), ganù (movit), čù (audivit), pokornò (adv.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občutivši III, občuti 221, občińati 13, občinskim 70, občinska 158, občinu 168. — **bh**: obhodi 69, 193, 197, 235, obhajaš 70, obhaja 75, obhodeč 149. — **bs**: zdubsti 5, obseda (3. sing. praes.), 10, obsede 45, obsedat 215, srbske 30, obstati 40, 54, 157, 240, obstiraše 47, obstrl 52, obstre 58, obsivan 87. Pored: harabski 16, 137, 231, arabskom 43, harabska 251, nalazi se i: harapskoga 116, harapskim 120. S tijem izporedi: Arabije 17, Harapinu XVIII, Harapi 16. — **bš**: obšanil 143, 164, 230, 259, potribščinam 276. — **bt**: hrbteno 54, hrbta 115, hrbtom 196, obtičuč 74, 261, obtekoh 237, obtiče 262, obtršena 111. — **čc**: srdašce VI, 15, 64, 108, srdašca XI, 118, 223, srdašcu 158, 240, srdašcem 291, lušcu (nom. sing. ‚lučac‘) 220, lišca 288, 292. — **čst**: mogučstvo 34, 100. — **čt** e t i m o l o g i č k i: junačtvo 28, 34, 67, 99, 228, junačtva 146, 180, 209, 304, človečtva 209, svidočtvom 237, vračtvo 245; f o n e t i č k i: poštuje II, 99, 148, pošteno III, 88, 251, poštenje 35, 53,

204, 243, pošten 225, 231, junaštvo 45, junaštva 68, štal (‚čitao‘) 310. — **dc**: srcu v, 27, 49, 58, 116, srce vii, 4, 10, 44, 115, srca viii, 36, 66, 79, 101, srcem 46, 190. — **dč**: srčeni 85, srčena 147, srčeno 149, srčenoga 213. — **dd**: odurjavaš vii, odurnu 3, 290, oduril 110, odurnost 223, odiliše 141. — **dh**: odhranila vii, odhraniti 248, odhodila viii, odhajati 159, podhitivši 51, odhiti 58, 119, 233, odhitahu 270, nadhaja 69, 265, 307, nadhajal 118. — **dk** etimologički: odmudke (cunctationes, acc. plur.) 14, odkupovan 87, odkupiti 165, odkinu 119, odkini 158, ponudkujuč 125, odkle 135, odkud 174, odkriva 211, 261, odkriti 232, 252; fonetički: slatkoču xvi, slatkosti 4, 67, slatko 96, 98, 278, slatki 102, 272, retku 26, retko 64, 160, britko 49, 63, 71, 116, 135, britku 119, 244, britka 124, 263, britkom 171, 176, 218, 283, 304. — **dp** etimológički: odprivši 13, 14, odpre 105, 260, odprl 191, odpravi 17, 123, 282, odpravil 47, 109, 114, 121, 158, odpoved 24, odpovidaš 100, podplata 27, odpustihu 67, odpustiti 208, 306; fonetički: otprtih 133, potpre 194. — **ds** etimologički: podsesti 37, podsede 22, 29, odsesti 54, odsede 110, odsič 63, odsiku 75, slobodstvo 67, gospodstvu 68, vojvodstvo 88, odskočil 119, odskače 195, nadskakal 170; fonetički: α) ļuctvo 13, 41, 76, 102, 228, ļuctva 20, 82, ļuctvu 229, prece 40, 160, 235, gospockim 79, 210, gospockomu 167, gospocki 198, grackoga 92, gracku 110; β) gospostvo 100, 106, gospostva 101, gosposkoga 230, gosposkom 244, gosposke 271; složeno: ļudctvom 10, 102, ļudctvo 33, gospodckih 68, gospodctvom 205, gradckoga 99. — **dš**: padši 14, prišadši 40, došadši 125, nadšal 40. — **dz**: odzada 207, odzad 248. — **gk**: zlahka 13, 94, 216, lahko 17, 27, 47, 60, 102, lahkoga 26, 160. Isporedi: lagak (levis) 232. — **gt**: nohtmi 5, 72, 188, 250. Isporedi: nohat (gen. pl.) 224. — **jj**: najače 9, 256, najači 235, 289. — **kč**: žuhčinom x, 61, hčere xiii, 14, hčerko 224, 296, umehčala xiv, umehča 183, umehčuješ 222. — **kd**: vsagdańu 3. — **kg**: k gradu 149, k glavi 213, 235. — **kk**: žuhkom 10, žuhki 17, žuhke 222, žuhko 226, mehkom 105, mehko 157, h kotarom 70, h kvaru 156, h kozam 171, h koncu 232, h konaku 252. Isporedi: žukak (amarus) 224. — **md**: vimda (tamen) ix, 280. — **nb**: obrambu 57, obrambo 65, 178; obrambe 257, himbenosti 93, 106, himbeno 106, himbom 171, himbe 182. — **ńs**: sužaństvo 67, sužaństva 68. — **sd**: vazda xv, 164, 257, vazdar 167. — **skl**: stisla (partic.) 189, pritisla 189. — **std** fonetički: šezdezet 28, 88, zdenac 128; složeno: šesdeset 64. —

stk: dopustka (gen. sing.) 165 — **stm**: radostmi 221. — **stn** etimologički: kripostnom i, kripostnoga 98, žalostna viii, žalostno 289, žalostni 300, prešastnu 6, prišastna 37, 72, častnomu 45, častno 96, 104, častnu 208, grustne 108, koristni 156, koristnije 260; fonetički: lasno 8, 187, časna 98, časni 111. — **tc** etimologički: otci 35, otcu 36, 49, 121, 255, 305, otca 54, 66, 92, 230; fonetički: oca 81, 144, 158, ocem 95, ocu 129, dicu 83, hica (gen. sing.) 125, braca 195. — **tč** etimologički: otčinu 36, otčinski 49, hodit če viii, trt ču 6, čuvat ču 8, bitču 34, 85, 165, vidit če 51, prognatče 80, poželitče 101, prikazat če 102, slat ču 122, poginut ču 297; fonetički: očinoga 51, dičici 192. — **td**: pedeset 23, 130, 211. — **ts** fonetički: α) hrvacki i, 33, 50, 58, 110, hrvacka 65, 157, 177, 284, hrvackomu 178, 286, bogactvo 8, 270, sigeckoga 76, 175, 203, 288, sigecke 85, 123, 124, 251, 274, sigeckomu 90, 92, 117, 274, sigecki 109, 129, 179, 198, 271, svecka 106, mahomeckn 245; β) bogastvo 34, 100, bogastva 101; složeno: sigetcki 33, 303, sigetcku 40, sigetcke 61, 191, hrvatcki 74. — **zc**: rascipi 217. — **zč**: raščini 285. — **zh** etimologički: izhodeču 3, izhajati 270; fonetički: ishod viii, 279, ishodil 36, 163, ishodi 99, 100, ishiti 49, rashiti 247. — **zk** etimologički: izkaže 266; fonetički: iskazanu iii, iskazati 209, pasku (animadversionem) 40, raskida 113, raskinut 299, nisko 115, niski 272, niske 282, prenisko 273, mrsko 273, mrskim 277. — **zp**: isplatihu 23, isplatiše 48, prespametan 30, 121, prespametna 149, raspet 36, raspeti 228, 305, raspravili 47, ispliva 60, raspade (se) 69, 177, raspala (se) 193, ispuni 109, raspustihu 110, ispuščuje 192, ispitaš 203, raspori 214. — **zs**: rasrdivši 3, rasutak 29, 106, rasutka 60, rasiple 109, rasuli 243, rasta (se) 49, rastavi 125, 187, rastavila 236, raseči (dissecare) 52, rasiče 131, 133, rasičen 134, rastupil (se) 119, isušiti 150, 246, iskočiti 291. — **zt** etimologički: raztoče 9, izteče 23, izteku 184; fonetički: istočnomu iii, isteči 22, istekal 203, istočiti 265, dolisti (aggredi) 37, 244, ulist (ingredi) 149, rasteže 56, rastezava 253, rastegne 262, rastrgne 118, rastrgal 125, gristi 134, rastreseni 278, 300, rastrese 282, pomoste (iuvate) 299. — **zž**: ražali (se) 152.

BALTAZAR MILOVAC.

1661.

DVOIDUSSNI KINCH, Jèden Vernim ſivim . . . Drugi Vernim mertveh Duſsam na odkup Iz vnogih poboſnih Knyg ſzkupa ſzpravlyen PO PATRV BOLTHISARU MILLOVCZU . . . . . .
Stampan vu Bèchu, Leta 1661.

AZBUKA.

c = cz: zerczalu, czel, nepreztancze, otecz, Devicza. — **č** = ch: vuchinil, chloveku, godiſche, pomoch, puſchal, chudne. — **ǵ** = gy: tugye, rogyene, nahagyam, rogyaku, zapovegy; = gi (rjeđe): rogiena, dohagial. — **j** = i: iednom, voiuvala, chuiu, obſzluſavai, moiega; = j: junaki, prijeti, jezik, ponujala, prijevſi; = 0: razleana, nadeati (se), napiem, preleali, ſzvoeh. — **ji** = ij: moij, doijle, pozoij (dracones), Boſijm, koij. — **ļ** = ly (obično): nevolye, lyudi, oblyubil, Kraly, dopelyaite; = li (rijetko): pozdravliat, ſzpravliena, odpeliahu. — **ļi** = ly: halyna, kralycza; = lij: kralij (‚kraļi‘), bolij (‚boļi‘). — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ~: ſzã, ſzvoiũ, kruhõ, poſtuvanõ, tobũ. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ~: iedẽ, kõcza, rogiẽ, ſzũcze, odluchẽ. — **ń** = ny: napunyena, nyemu, nyegova. — **ńi** = ny: nyhou, knygah; = nij: nijh (‚ńih‘), konij (‚końi‘). — **ṙ** = er: mertvemi, zverhu, kervi, perve, obderſaval. — **s** = ſz: ſzedem, neſzkih, Goſzpodinu, noſzila, ſzebe; = z: chiztoga, ztalnozt, pezmi, beziromaſtvo, kozti. — **š** = ſ: rekſi, greſnik, godiſche, poſzluſanyem, ſiba; = s: isli, ios, mensega, nasli, Vlasko; = ſs: vekſsa, viſse, opitaſse, dopelyaſse; = ſſ: vaſſa, peſſicze, duſſu. — **v** obično se piše znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: czuet, unogimi, uredен, Rimlyanou, oſztaviuſi. — **ž** = ſ: ſitek, vuſganemi, poboſnoſzt, Blaſena, ſivim; = s: sena, tusbu, kasemo, drusbenike.

UDVAJAŃE SLOVA.

ff: uffańe, uffamo (se), uffaju (se). — **tt**: rattu (bello), hotte (volunt). — **zz**: izzide.

AKCENTI.

Milovac upotrebļava znakove ` i ^, od kojijeh je drugi rijedak, a prvi je običan, ali stoji samo na vokalu *e*: ô (uzvik), â (partikula), vû miru, vûbogim, vûtrobè (gen. sing.), sèdem, budèš, porogèna, postil sè jè, četrdèsèt, matèrè, gosponè (vocat. sing.), bètèžnik, neprestancè, jezèro, vèsèlè sè.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občine VIII, XIX, 80, 123, občina 98, 114, občinskoga 216,
299, 314, občinski 318, 338, 507, občinstvo 363, občuval 276, ob-
čuva 97, 108, 436. — **bs**: obslužavaj 2, 186, obslužava 14, 39,
165, obslužavaju 12, 69, obstati 28, 117, 285, obstane 126, 360,
obstrta 54, 205, obstreše 103, 434, obsilil 327. — **bš**: obšanost
8, 102, 193, 470, obšaniš 261. — **bt** e t i m o l o g i č k i: obtužen
215, obtužeńa 350; f o n e t i č k i: hrptu 125, hrptom 432. Ispo-
redi: hrbet 488. — **bv**: obveselili 106, obvaruj 129, 146, obvese-
litel 491. — **čt** e t i m o l o g i č k i: človečtvom XVII, devojačtvo 67,
devojačtva 272, vračtvo 84, 255, vračtvom 166, svedočtvo 98, del-
ničtvo 263, čtel 532; f o n e t i č k i: poštuj 1, 270, poštuje 8, 44,
236, pošteńe 15, 33, 520, poštujemo 35, 184, poštuvati 119. —
dc e t i m o l o g i č k i: sudca 16, 215, 296, 321, sudcem 25, sudci
80, 98, srdca 346; f o n e t i č k i: srca 10, 28, 32, 49, 90, srcem
44, 196, 282, 532, srce 53, 290, 294, 400, srcu 194, 264, 265. —
dč: srčenu 207. — **dd**: oddehnu 24. — **dh**: odhranila 220, od-
hağala 281, odhağali 305, odhiti 482. — **dk** e t i m o l o g i č k i:
odkup II, 15, 337, 367, odkupitela 10, 29, 133, odkupi 127, 361,
dohodke 216, odkopa 453; f o n e t i č k i: slatku 14, preslatka 17,
239, slatkum 69, 110, slatkim 217, slatko 246, britke 312, 350,
dohotke 516. — **dp**: odprta 16, 513, odprla 83, 133, odpreti 197,
466, odpusti 129, 441, 461, odpustiti 277, 390, podporńa (fulcrum)
245, odpeļaju 361, odpadnu 448, odpravļamo 532. — **ds** e t i m o-
l o g i č k i: odstupil XVII, odstupi 466, odsečena 6, 199, odsekoše
199, vojvodstvo 6; f o n e t i č k i: gospoctvo IV, VII, XVIII, gospoctva
VII, XV, XX, 12, gospocka 22, gospocke 216, ļuctvo XII, 16, 43, 54,
103, ļuctvom XIII, 14, 403, ļuctvu 19, 60, 91, 104, ļuctva 43, 55,
113, 245, lucka 376, luckoga 387. — **dš** e t i m o l o g i č k i: do-
šadši 140, našedši 526; s l o ž e n o: došatši 147. — **dt** e t i m o-
l o g i č k i: odtud 221, 324, odtvori 275, odtvoriti 536, odtrgne 292,
odtrgńeni 363; s l o ž e n o: ottud XXV. Isporedi: odtimati 260, odtmi
449, 450, odtmeš 470, 471. — **gk**: lehkim II, 296, lehko 403,
lehki 532. — **gš** e t i m o l o g i č k i: dragša 11, 289, 334, dragši 11,
401, dragše 224, dragšega 289; f o n e t i č k i: drakša 385. — **kd**:
vsagdešńega 35, 216, 326, 477, vsagdešńe 324, g deske 432,
g dobre 508. — **kg**: k gosponu 96, 436. — **kk**: žuhkimi 194,
žuhko 296, žuhkoče 356. — **nb**: precemba 15, precembe 240, 241,
obrambe 23, 195, 268, obrambu 25, 88, 123, 129, obramba 30,
97, 227. — **nn** e t i m o l o g i č k i: zakonni (legitimus) VII, 288,

367, zakonnoga 327, dragocenne VIII, ranna (matutina) 94, nepre-
stanna 182, neprestanne 514; **f o n e t i č k i**: dragoceno 9, drago-
cenum 16, jedenajsta 246, jedenajsto 408. — **ńš**: pomenšati 167,
192, pomenšaju 324, najmenši 194, najmenšim 283. — **std**: šest-
deset 211, 212. — **stm**: kostmi 6, 456, vustmi 17, častmi 34. —
stn e t i m o l o g i č k i: častnik XI, prišestnoga 16, 313, 514, pri-
šestni 92, vustnice 41, 73, 275, 469, odpustni (venialis) 325, na-
mestnik 386, žalostnimi 400, žalostna 474, šestnajsto 424, vrstnih
531; f o n e t i č k i: žalosne 32, žalostni 108, 280, žalosno 250,
časniki 216. — **tb** e t i m o l o g i č k i: tatbinum 519; f o n e t i č k i:
tadbinu 27. — **tc** e t i m o l o g i č k i: otcu XVI, 41, 44, 50, 128,
otca XVII, 12, 16, 135, 245, otci 43, 266, 364, 383, otcem 45, 121,
174, 353, svetcu 19, svetci 78, 80, 87, 343, 442 svetce 254, 270,
527, svetcev 337, 443, 500; f o n e t i č k i: svecev 40, 271, 338,
346, sveci 360, deca 113, 237, decu 260. — **tč**: očin 525, očinom
525, očina 526. — **td**: petdeset XXV. — **ts** f o n e t i č k i: sveckoga
28, svecki 35, 197, 222, 399, 425, sveckemi 402, svecka 530, pre-
klectvu 370; s l o ž e n o: hrvatcki II, IX, XV, hrvatckom IV, 221,
hrvatckih XIV, svetcke X, svetcki 166, 256, 417, 511, olivetcke 354.
— **vst**: kraļestvo XIV, XV, 268, 390, kraļestva 14, 54, 56, 353,
kraļestvu 141. — **zh**: rashlad 416, 417. — **zk**: iskazal 3, nisko
178, francuskom 222. — **zń**: ž ńum 262, 363, ž ńega 352, ž ńimi
526. — **zp**: isprositi 28, ispevati 37, ispevala 38. — **zs**: rasipe
(discidia, accus. plur.) XI, rasrdil 102. — **zš**: razširene IX, razširiti
530. — **zt**: istrgnuti 36. — **zz** e t i m o l o g i č k i: izziǵu (condunt)
483; f o n e t i č k i: iziǵe (condit) 107, 115. — **zž**: razžalostil 195.

PETAR RADOVČIĆ.

1662.

ISTVMACENYE SYMBOLA APOSTOLSKOGA, TO YEST VIRROVANYA . . . Prineseno ù Slovinski Yazik *Po Prisvitlomu Gospodinu PETRV GAVDENCZIV, alli Radovçichiu Splichianinu . . .* V RIMV . . . 1662.

AZBUKA.

c = cz: Otacz, Sudacz, czvitu, uzroczi, Poglavicza; = z (rijetko):
poloviza, Mudarza; = c (rijetko): tolici, prilici. — **č** = ç: odlu-
çih, riç, çlanu, nauçena, razliçan; = C (u majuskulama). —
ć = chi: hochiemo, vechiega, kuchiu, zapuſchia, chiudi; = ch:
mochi, trechi, ſuemoguch. — **đ** = dy: radyamo, rodyen, nahodyaſce,

ghardye (peius), uvridyuyemo. Isporedi: uvriyen, oſlobaya, nareyeni.
— **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh:
billigh, drughi, mnoghe, izghubi, moghli. — **j** = y: yedan, nayti,
dilluyuchi, Boxyi, yimayu; = 0: niedne, piuchi, dvoiti, poſiana. —
kv = qu: Criqua, Criqui. — **ļ** = gli: boglie, razdiglien, gliubimo,
miſcgliahu; = gl: zadouoglno, Nauçitegl, vogli. — **n** piše se gotovo
svagda znakom n, znak ˜ veoma je rijedak: obechiã, Sakramẽt.
— **ń** = gn: gnega, uçigneni, pomgnu, magna, promignuye. —
ṙ = ar: parue, karvi, darximo, izvarſtan, parſti; = r: umro. —
s = ſ: koriſti, ſuega, beſide, viſoko, yeſmo; = s: shraniti, narav-
skoga, nas, zamisliti, skupglienye. — **š** = ſc: naſce, ſctiti, naſcal,
odriſcuye, yoſc; = ſ: poſtenya, niſtar; = s: skode, budes. —
u = u (u minukulama); = V (u majuskulama). — **v** piše se
često znakom v, ali često i znakom u: gnegouo, prauomu, puto-
uati, ouomu, ſtuar; = uv (rijetko): uvridnoſt, uvladayu, uvruchih
(,vrućih'), uvruchiak (fons), uvlaſih (crinibus). — **ž** = x: sloxen,
uzdarxi, xelimo, kaxu, lax.

Dodatak. U genitivu plur. piše se često na kraju h: ſtuarih,
dilih (partium), riçih, gliudih, kripoſtih, Miſeczih, koſtih, ſtvorenyih.
Isporedi: dviuh (duarum).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: saan (somnus), otaac (patrum). — **bb**: tebbe, sebbe, sebbi,
potribba, potribbu, nebbo, nebba, ribbe, dubboka, dubbinu, utrobbi,
ubbi (interfecit). — **čč**: oččito, očči, rečče, počče, mučče (torquent),
bičči (flagella). — **dd**: budde (3. sing.), buddu (3. plur.), voddu
(aquam), vodda, rodda (generis), viddi (videt), čuddo, dadde (dedit).
— **ff**: uffanja, uffati (inf.), uffamo. — **ll**: millosti, millost, illi, velle
(valde), dilla (opera), dillo, mallo (parum), mallu (parvam). — **mm**:
immati, dimma (fumi), immenuju. — **nn**: punna, punni, ranne
(vulnera), napunniti, gannuti, tminne (tenebrae). — **pp**: skuppi
(collegit), skuppa (una). — **rr**: virre, virru, virra, virrovati, jurre
(iam), govorri (dicit), gorru (montem), gorre (peius), varra (decipit).
— **ss**: ossobiti, ossobito, vissoka, jesseni, missec, nossi (portat),
telessa, nebessa. — **tt**: znatti, bitti, datti, zvatti, blatto, putti
(плъти), matter, hotti (voluit), putt (плъть), svitt (consilium), ratt
(bellum).

AKCENTI.

Radovčić upotrebļava znakove ˋ i ˊ, od kojijeh je prvi rijedak,
a ni drugi nije baš veoma običan. Izuzevši partikule stoji akcenat

gotovo samo na vokalu *e*: spasenjé, ńéga (eius), ostavišè, jurè (iam), jošćè, takojér, opét, jédan, sébi, virujémo, stà (stetit), ‚tuárdo‘, ù Boga, ù mudrosti, ú dostojanstvo, ú životu, á.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: rebci (passeres) 12. — **bč** etimologički: obćiti 6; fonetički: općeno 4, 86, 87, 196, 220, općena 7, 97, 116, 140, 168, općeni 27, 30, 77, 80, 98, općenim 50, 185, 217, općinu 93, 214, 217. — **bh**: obhitaju 169, 172. — **bs**: bogoļubstva 4, bogoļubstvo 4, obslužuju 24, 150, 151, obslužiti 24, 90, 91, 193, 201, obslužujući 81, 188, sobstva 33, 35, 41, 72, 173, sobstvo 59, 73, 83, 85. — **bš**: osobšćine 96. — **ćt**: poštenja 16, 30, 32, 118, 120, poštenje 53, 54, 70, 80, 116, poštovan 81, 192, štiti (legere) 90, 189, 196, 223, junaštva 100, 101. — **dc** etimologički: sudca 52, sudci 72, sudcu 77; fonetički: srcu 12, 73, 196, 197, 206, srcem 13, 101, 120, 127, 186, srca 45, 78, 102, 127, 144, srce 45, 70, 84, 148, 151, ocipil (partic.) 171. — **dč**: slačit (dulcem reddere) 119, srčeno 190, 220, 221. — **dčb**: sržbu 53, 199, sržbe 71, 72, sržbom 77. — **dd**: odiliti 84, odili (3. sing.), 174, 207, odilila 175. — **dh**: nadhode 9, 64, odhojenja 63, nadhodi 153, 160, 164, 173. — **dk** etimologički: odkupiteļa 1, odkupļenje 47, 175, odkrivena 22, odkriti 77, odkle 79, 86, 133, 166, 192, napridka 214, 233, napridku 189, 233; fonetički: slatkoga 64, slatkost 119, 143, slatko 198, prislatki 149, žitkomu 161. — **dp**: odpušćenje 85, 93, 100, 104, 191, odpustite 102, nadpisa (inscripsit) 125, odpadeš 151. — **ds** etimologički: ļudskoga 3, 47, 137, 159, 162, ļudska 11, 73, 88, 134, 154, ļudskoj 33, 66, 161, ļudskih 38, odstupil 44, gospodstvo 138, odsiče 170; fonetički: gospostvo 63, 148, gospostva 149. — **dš**: izašadši 57, 63, slobodšćina 164, slobodšćinu 167. — **dt**. Isporedi: odtidite 79. — **gk**: lako 126. — **gt**: nohtih (lokal plur.) 171. — **kć**: hći 46. — **kk**: meko 156. — **kš**: rehši 48, 82, 114, 197. Isporedi: rekši 103, 195. — **mč**: zančicom 161. — **nb**: himbe 91, himbenu 100, himbeni 141. — **nn**: istinoga 13, istinim 47, 68, 71, 165, jedanadestomu 93, jedanadesti 105. — **ńc**: jańca 176, 211. — **ńs**: izvańske 115, izvańskih 226. Isporedi: izvansko 137, izvanski 145, 148, sužanstvo 148. — **sb** etimologički: s Bogom 186; fonetički: z Bogom 168, 213, zbuditi 110, zbrojiti 162, zbora 230. — **sd** etimologički: sdružuje 31, s dvima 41, s druge 125, vasda 210; fonetički: vazda 23, 34, 72, 75, 210, z druge 19,

103, 134, 143, 187, združena 62, 167, 176, združen 67, združeno 146, z dobre 143, 149, z druzimi 195. — **sg**: zgradil 15, zgraditi 129, zgora 29, 99, 118, 194, 196, zgor 97, 211, zgodi (se) 48, 104, 166, 170, 185, zgoditi 90, 127, 185, 193, 205. — **skn** etimologički: tiskna 4, tiskno 130, 171, 175; fonetički: stisnuta 97, pritisnut 114. — **sń** etimologički: s ńom 142, 184, s ńim 170; fonetički: š ńom 140, š ńim 173, 175. — **stb**: jizbine 147. — **std**: šestdeset 33. — **stm**: ustmi 12, 196, 214. — **stn** etimologički: koristno 6, 50, 125, koristna 184, 218, mimošastno 107, namistnici 213, častno 230; fonetički: izvrsnost 14, 142, 143, 154, izvrsnosti 16, 155, 198, izvrsno 18, 88, 125, 126, 135, korisna 14, 151, 188, 233, korisni 31, 99, korisno 113, 141, 151, 190, 195, lasno 61, 110, 162, 166, 184, mimošasnih 76, došasne 156, prošasne 157, namisnik 85, 94, namisniku 231. — **štb**: uvižba 66, uvižbanje 82, 214, uvižbanja 179, uvižban 196. — **tb**: ženidbi 25, ženidbe 26, 107, ženidba 229. — **tc** etimologički: otcu 1, 33, 37, 87, otca 14, 18, 32, 78, 83, otci 28, 42, 85, 129, 153, otcem 35, 73, 84, 136, 207, svetcu 72; fonetički: dice 2, dicu 188, sveca 87, sveci 92. — **tč** etimologički: otčevu 73, otčenaš 218, 226; fonetički: dičica 4, 58, 161, dičice 108, očino 84, očeva 143, 149. — **tć**: odgovoritćeš 7, probuditćc 32, vazetće 53, učinitće 80. — **td**: petdeset 63, 109. — **ts**: bogastva 16, 118, 151, bogastvo 118, proklestvo 79, 99. — **vst**: kraļestvo 53, 59, 78, 118, 147, kraļestva 78, 147, kraļestvu 117. — **zč** etimologički: razčiniti 53, razčinili 56, razčińaju 111; fonetički: raščińenja 155; složeno: rasčini 170. — **zh** etimologički: izhaja 21, izhodi 31, 83, 86, 140, 160, izhode 37, 156, uzhodi 56, 89, uzhodišće 126; fonetički: ishodi 68, 86, 184, ishode 69, ushodišće 125. — **zk** etimologički: uzkrišiti 106, razkoše 112, 148, 162, izkrńih 190, 219; fonetički: mrsko 49, 90, mrskost 177, uskrsnu 50, 57, 61, 116, 228, uskrsnuti 80, 113, uskrišenje 106, 109, 112, iskušenje 76, 77, iskrńih 81, 187, 224, iskrńim 82, iskoreniti 187. — **zp** etimologički: izpuni 151, izprositi 197, 221, 226; fonetički: ispovid 4, 185, 193, 229, ispovidi 78, 183, 184, 223, prespametan 12, 151, 206, ispuni 49, 137, ispuniti 52, 187, 190, 200, 211, ispuńena 77, 118, ispravi 92, ispravļena 169, isprositi 224. — **zs**: rasrdi 143, rasrditi 166. — **zš**: raširuje 97, 146, raširujući 224. — **zt** etimologički: iztumačit 218; fonetički: istumačenje 1, 27, 191, istumačiti 2, 47, 65, 113, istočje (fons) 16, 79, 85, 127, 130, isteče 74, ustrpļenje 56, 207, ustrpļenja

199, ulisti (inf.) 63, 70, 121, rastrkani 96. — **žk** etimologički: težke 191; fonetički: teško 52, 100, 143, teška 102, teške 217, muško 107. Isporedi: mužskoj 214. — **žt**: mnoštvo 20, 23, 94, 171, mnoštvu 101, 171, uboštvo 45, 64, 225, uboštva 151.

ǴON PALMOTIĆ.

1670.

CHRISTIADE TO' IEST XIVOT I DIELA ISVKARSTOVA SPIEVANA PO GIONV PALMOTICHIV VLASTELINV DVBROVACKOMV. V' RIMV. MDCLXX.

Ovo je djelo izdano na svijet istom poslije smrti pisca, koji je umro god. 1657. Za to se ne može znati, je li pravopis ove kńige posve Palmotićev.

AZBUKA.

c = z: otaz, rasbludniza, ſtuorzu, golubize, putnizima. — **č** = ci: ſunciana, ciudo, ciaſti, ciouieka; = c: placna, cegliadi, nacin, cuti. — **ć** = chi: viechie, neſrechian, chiudi, ſmechiu; = ch: mochi, miſlech, nemochnika; = tchi: ſlatchienieh (‚zlaćenijeh'), Smutchieniema (‚smućenijema'). — **đ** = ghi: doghie, meghiu, pogarghiuie, hughia, graghiom; = gh: Pogh (‚pođ'), iſnaghimo. Isporedi: dohodiahu, rodieni, Pogardiuite, idiahu, gradiane, mladiahniem. — **e** obično se bilježi znakom e, ali se kašto nalazi i znak ę: budę (3. sing.), ſcelę (3. plur.), viecnę (gen. sing.), krunę (gen. sing.), maikę (gen. sing.), zarkuę (gen. sing.), ſlę (accus. plur. fem.), zarkounę (acc. plur. fem.), ouę (acc. plur. fem.), kę (nom. plur.), velikę (acc. plur. masc.). — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: draghe, ghrede, ghai, verighe, poghinu. — **ǵ** = gi: GIONV (na naslovnoj strani). — **iji** = ij: ſtarij, Doſtoinij, Zakarij. — **j** = i: iur, moie, ieſte, hudoi, Iedua; = j: jadouno, boju, krije, biju, jama; = 0: ſaedno, prie, ſuoemu. Isporedi: hotijo (partic.), bijo, mijo (carus), dijo (pars), porodijo, priſtraſcijo. — **ji** = ij: koij, moij, kraijna, oſnoijſce, Obicaij. — **ļ** = gli: ſemglia, vogliu, daglie, gliudi, diegliaſce; = gl: kragl, haglinom. — **ń** = gni: Pomgniu, gnioi, ſuietgniake, ſukgnia, klagniaiu; = gn: gnemu, ogagn, ſukgna, kogna, kognika. — **ŕ** = ar: ſmarti, Iſukarſtu, barſa, targouinom, marſi; = r: hro (celer). — **s** = ſ: ſlobode, ſebi, treſu, biſer, glaſouita; = s: iskat, nebesa, raiski, liepos, Sadruſcio. — **š** = ſci: Vaſciu, naſciom, poſpieſcian, ſluſciate; = ſc: naſce, duſci,

boluieſc, ſatariſcu. — **u** obično se piše znakom u, ali se nalazi i znak v: vſe (‚uze'), vgrabit, vuriedi (‚uvrijedi'), Vmoriti. — **v** na početku riječi piše se znakom v, inače znakom u: gradoue, duori, gliubau, kriuine, pieuat, vuriedieni (‚uvrijedjeni'); = vu (rijetko): vuremena, vuruchiu, vuruchie. — **z** = ſ: bliſu, ſakone, ſuſam (‚suzam'), iſuſti (‚izusti'); = s: neisbroini, poras, bes, Saplaka. — **ž** = ſci: poſciudom, ſcialoſtan, ſciamora, Straſcia; = ſc: moſce, druſcbom, podloſci, tuſcan, poſcudu. — **ѣ** = ie (obično): rieka, mieſta, vmrieti, biele, vidiet, vieru, diela (opera), ſuieta (mundi); = ije (rijetko): lijepe, odijelio, duije, lijepa.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: nebba. — **čč**: očči. — **ii** (piše *ij*, kašto *ii*): riike (flumina), tiila (corporis), kii (qui), bliide, griiha, sliide, ciilo. — **kk**: mukka (tormentum), mukke (tormenta), kakko. — **ll**: illi, alli, milla (cara). — **nn**: krunnu. — **tt**: bratta.

AKCENTI.

U Palmotića se nalazi samo znak ` i taj dosta rijetko: glàs, svjetlòs, tù (ibi), glavà (capitum), trudà (laborum), nebesà (coelorum), tvojà (nom. sing., tua), ovò (hoc), kadà (quando), imà (habet), stò (centum), poslò (partic. od ‚poslati'), ù crno, ù jedan, ù žalosti, nà žestoku, nà grijeh.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: obćenomu 110, 184, 190, obće 123, 168, obćena 125, 279, obći 144, 389, obćen 147. — **bh**: obhita (3. sing.) 27, obhodi 159, obhodit 192, obhodimo 267, 299. — **bk**: ļubko 32, 33, 169, 259, 287, obkruženu 59, obkružen 62, obkruži 94, 186. — **bs**: robstva 1, 287, obstrli 59, 94, obstira 85, 106, 267, obsjeni 115, obslužuju 125, obslužiti 155, grabsam (rapinis) 143. — **bš**: grdobština 15. — **bt**: obtječe 7, 18, 32, 90, 384, obteče 188. — **cvt**: cti (floret) 135. — **čb**: svjedožbu 196. — **čt**: poštene 24, 231, poštena 31, 34, poštuje 37, 308, 317, poštenja 222, 270, štuju 123. Isporedi: junačstvo 201. — **ćć**: poću (abibo) 5, poće (abibit) 286, doće (veniet) 142, naćeš (invenies) 363. — **ćst**: mogućstvom 17, mogućstvo 116, 257, 263, svemogućstvo 37, 322. — **dc** etimologički: mladca 18, 38, 150, 158, 206, mladci 135, 225, sladcijem 155, sudca 198, 205, 214; fonetički: srca 4, 6, 82, 170, 172, srcem 16, 48, 112, 131, 198, srce 33, 35, 78, 163, 174, srcu 46, 75, 83, 170, 182, mlaca (iuvenem) 188, 255. — **dč** etimo-

logički: mladče (vokativ) 211, 317, 353; fonetički: srčano 83, 180. — **dčb**: srčbe 17, 52, 113, 216, 333, srčba 98, 113, 126, 137, srčbu 136, 189, 361, rasrčbe 52, 376, 396, rasrčbi 365, 367. — **dd**: odijeli (3. sing.) 24, 75, 144, 377, odijelio 355. odavna 223, 259. — **dh**: nadhodi 129, 271, 312, 336, 395, odhraniše 142, odhranitelj 219, odhodimo 254. — **dk** etimologički: sladke 5, 158, 314, 391, sladkom 74, 236, 296, 361, 378, sladko 158, 236, 237, 249, 316, sladku 164, 326, 338, 355, 398, odkri 11, 109, 174, 199, 376, odkriva 58, 174, 214, 218, 227, odkle 16, 30, 43, 62, 235, odkupe 65, odkupi 354, iznenadke (repente) 97, 314, bridkijem 137, bridke 183, bridki 187, 189, gladke 160; fonetički: slatka 49, 287, slatke 90, slatkom 393. — **dp**: podpunu 21, 22, 398, podpuno 340, 360, odpušteni 33, odpusti 282, odpravljaše 40, odpravi 98, 372, odpade 196. — **ds** etimologički: ljudski 5, 14, 82, 178, 263, ljudska 8, 72, 79, 105, 172, ljudskijem 16, 308, 325, 329, ljudsku 19, 110, 269, 277, 336, ljudstvo 108, 144, 265, 328, ljudstvom 43, ljudstva 47, 124, 130, 338, gospodstva 86, gospodskijem 156, gospodskom 166, gospodstvo 207, odskita (se) 115, odsiva (3. sing.) 167, 313, odstupa (3. sing.) 366; fonetički: gospostvu 8, 205, gospostvom 23, gosposka 93, gosposku 126, osiječe (3. sing.) 132, 188, ljuski 198; složeno: ljudcku 9, ljudckoj 12. — **dt** etimologički: odtvrdnuti 77, odtvorenijem 266, hodte (venite) 155; fonetički: otirat (propulsare) 239. — **đt**: pođte (abite) 21, 375. — **gk**: laka 380. — **gš**: oblakšamo 268. Isporedi: oblahša 367. — **gt**: noktim 353. — **ht**: ktje (voluit) 41, 56, 79, 94, 134, ktjeh 56, ktjesmo 111, 389. — **kb**: rekbi 64. — **kd**: svakdańem 71, 326, svakdańih 123, svakdańoj 168. — **kk**: meka 31, 146, 217, meku 61, meko 252. — **ksn**: α) ckni (3. sing.) 65, 238, cknit 198, ckńenja 299; β) skńenje 261, zadosknio (se) 267. — **nb**: himbenima 19, himbom 21, himbenoj 71, himbene 77, 82, himbena 102, 198. — **nn**: jedanadesto 260, 269, 275, 279, 287, istinu (veram) 283, istini (verus) 285, 334, 371. — **ńc**: jagańca 185, 197. Isporedi: jaganca 303. — **ńč**: jagańčiće 79, 305. Isporedi: jaganjčića 275. — **ńs**: sužanstva 7, 354, sužanstvo 180. Isporedi: sužne (u sliku sa: tužne) 29, 390, sužan (u sliku sa: tužan) 99, sužna (izvan slika) 258. — **sń** etimologički: s ńima 41, s ńim 138; fonetički: š ńim 2, 15, 132, 241, 352, š ńime 3, 44, 72, 103, 122, š ńima 4, 80, 151, 156, 177, š ńom 26, 250, 251, 261, 309. — **ss** etimologički: s srcem 3, s strane 362, 367; fonetički: strane ('s strane') 10, 208, 225, svijem

('s svijem') 120, vasaj ('vas saj') 328, 357. — **stn**: žalosne 4, 34, 173, žalosna 141, 211, časna 374, 382, izvrsne 28, 320, izvrsni 85, 300, bolesna 31, 377, bolesni 53, 299, kriposne 34, 125, lasno 35, 250, 312, 374, 400, namjesnici 86, namjesnika 200, korisnoga 140, napasnik 384, šesnaesto 399 — **stń**: lašńe 24, 262. — **sž**: s životom 204, 290. — **tb**: ženitbenu 363. — **tc** etimologički: bratca 34, krotcijeh 42, 146, 168, ostatci 164, kratci 267, djetetce 301; fonetički: oca 2, 166, oci 13, ocu 37, 397, djece 92, 304, djecu 269, 297, puce (globulus) 248. — **tč**: dječica 47, očine 49, 225, 364, svečane 76, 116, svečani 154, 158, 175, 309, 363. — **tć**: pogoditće 35, spovijedatće 85, bitće 85, 93, 263, izginutćeš 103, zagrlitće 153, kazatću 219, zatvoritće 244, pustitću 350. — **ts**: bogastvom 26, bogastvo 345, egipskom 123, egipska 163, 299. — **vst**: kraljevstvo 20, 395, 398, kraljevstva 170, 207, 223, 385, 390, djevstvo 221, 231, djevstva 223, 238, 280. — **zlj**: ljubežljivo 33, 42, 215, 243, 309, ljubežljive 34, ljubežljivi 50. — **zs**: rasrčbu 21, rasrče (3. plur.) 191, rastruju (3. plur.) 82, rasap 99, raspa (gen. sing.) 203, rasrdjen 165, rasrdi 380, rastavit 175, 233, rasijane 304. — **zš**: raširi 261, raširenijem 303, raširijo 358. — **zz**: bezakona (scelesti, gen. sing.) 71. — **zž**: ražaljena 315.

JURAJ HABDELIĆ.

1674.

PERVI OTCZA NASSEGA ADAMA GREH I SALOSZTNO PO-NYEM VSZE CHLOVECHANSZKE NATVRE PORVSSENYE ... PO IURIV HABDELICHV. STAMPANO VNEMSKOM GRADCZV. 1674.

AZBUKA.

c = cz: ſzuncze, meſzecz, otczu, mladicza, czirkveni. — **č** = ch (obično): chlovechanſzke, moch, obrachanye, nachinil, chudno, ochima; = cſ (rijetko): vekivecſnu, pticſiczami, cſujes, pacſe, miloſcſa; = cs (rijetko): vekovecsnoſzti, recsjum. — **g** piše se gotovo svagda znakom g, samo se riječ 'Bog' obično piše: 'Bogh'. — **ǵ** = gy: hergyava, zaſzagyen, pokugyen, potvergyava, regye, jegy. — **i** piše se gotovo svagda znakom i, znak j veoma je rijedak: nebeſzkemj, pervj, mladj, razdelj (divide), odpretj. — **j** = y: doyde, Boſyi, pokoy, kay, naypotlam; = j: jezikom, junak, Boſji,

jak, Jednu; = 0: zaleal, blaſenea, nadeal (se), pianſztvu, razbialo. — **ji** = ij: boijm (se), dvoijm, opoijl. Isporedi: dvoyiti, Duoiti. — **kš** = x: rexi, jaxe, proxene, povexavanye, vexi. Isporedi: povekſſanye, vekſſega, jakſi, povekſati. — **ļ** = ly: zemelyzki, nevolyu, lyudi, odpelya, pozdravlyali. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: ſzãoga, pametjũ, glaſzõ, nekterẽ, ludõorſzki. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: ztvorjẽya, vuchẽiki, zpletẽ, preſtimãyu, sẽſzke. — **ń** = ny: nyega, znanye, ribnyakov, konyem, konyu. — **ŕ** = er: pervi, ſzmert, ſzercza, obernuvſſi, kerſchenik. — **s** = ſz: popiſzati, ſztuoril, miſzli, naſz, piſzecz; = z: oztanka, ſalozt, zkerbi, Gozpodina. — **š** = ſ: greſnik, poſteni, iſche, voſcſene; = s: imas, varas, puske, Siroko; = ſſ: naſſu, takayſſe, ſztraſſne, doſſel, greſſni; = ſs: naſsega, duſsu, ſsirokom, vuſsli, iſslo. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, samo se riječ ‚let‘ (annorum) obično piše: ‚leth‘. — **v** piše se često znakom v, ali često i znakom u: ſzuet, oude, ſztuoril, keru (‚krv‘), ouo. — **vu** = vu (obično); = uu (rijetko): uuſi; = w (rijetko): wchene, Wchenoga. — **z** piše se gotovo svagda znakom z, znak ſz veoma je rijedak: oſznanila, uſze (‚uze‘), poſzuan, ſzuezd (stellarum). — **ž** = ſ: ſitek, poboſnomu, tuſne, ſele, duſe; = s: nos, tusbu, Bosju, las.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: vaali (undae). — **dd**: adda (igitur, veoma često), podda (dat), poddati, poddali. — **ee**: deel (pars), velikee (accus. plur.). — **ff**: uffańe. — **ll**: telle (vitulus), telleta, sello. — **nn**: gosponnu, gosponne, gosponnovo, obšanne (turpis, gen. sing. fem.). — **tt**: letto, lettu, hotte (volunt). — **uu**: suuz (lacrimarum).

AKCENTI.

Habdelić upotrebļava znakove ˋ, ˊ i ˆ, od kojijeh su prvi i treći veoma rijetki, a drugi je ńešto običniji: razložnò (adverab), odurnò (adv.), ò (uzvik), ô (uzvik), glád, dán, bók (femur), ļúdi (homines), dáje (dat), preglédála, dél (pars), čúti (nom. plur. sensus), stálen, visínu, prehájal, púku (populo), težáti (laborare), svét, pomočjúm.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: prekorubce 13, 97. — **bč** etimologički: občinskem 162, 212, 330, občine 191, 205, 209, 283, 355, občinskoga 242, občinska 428, občuvańe 33, 62, 67, 86, 524, občuva 370; fonetički: opčine 169, 400, 412, 457, opčinu 170, opčinskem 316, opčina 390, opčinske 425. — **bh**: obhaja 285, 370, obhajala 310, obhajali 339. — **bs**: sobstvu 3, obstal 29, 242, 381, obstati 294, obstrl 82, 130, obstre 162, 478, obstiraju 362, obslužava 251, 276, obskakuvati 257. — **bš**: obšanost 11, 18, 139, 209, 276, obšanosti 72, 168, 327, obšit 142, potrebščine 271, 476. — **bt** etimologički: obtekal 80, obteče 306, obtužil 108, 109, obtužen 169, 413, hrbtu 145, hrbta 282, 313, hrbtom 401, drobtińe 245, 251, drobtinice 255, drobtinicu 501, 503, obtršeno 281, obtršene 282; fonetički: hrpte 189, hrptom 398. — **bv** etimologički: obvršavali 192, obvršavaju 217; fonetički: obesili 535. — **čt** etimologički: svedočtvom 19, svedočtvo 63, 212, 231, težačtvo 39, divojačtvo 68, 86, 531, vračtvo 86, 155, 255, prodečtvu 145, prodečtva 325, 348, čti 214, čteti 267, junačtva 336, junačtvo 434; fonetički: štavcu 1, šteš 3, 92, štati 67, poštuje 4, pošteńe 7, 207, poštuvańe 81, pošteno 466. — **dc** etimologički: sudca 22, 82, 192, 201, 381, sudcu 80, 200, 435, sudce 192, 193, 198, 293, sudcem 398, 472, srdcem 80, želudceh 174; fonetički: srca 17, 58, 81, 100, 179, srce 18, 20, 64, 77, 101, srcu 67, 102, 104, 123, 376, srcem 225, 285, želuce 172. — **dč**: srčenu 15, srčeno 57, 72, 121, 136, 188, srčeneje 157, srčene 333, 344, 365, sučiju (munus iudicis) 205. — **dh**: odhitila 8, 170, odhitil 284, 527, odhajali 148, 357, odhajaj 280, 549, odhranil 225, 226, odhranite 228. — **dk** etimologički: odkupil 13, 27, 95, 512, odkupiti 59, sladkoče 33, odhodku 126, dohodke 185, 297, 303, 428, dohodki 276, 406, dohodka 465, napredka 188, odkrivši 228, odkrije 550, odkopa 416, odkrhavaju 456, redko 484, redki 488, zamudka (cunctationis) 507; fonetički: britke 8, slatko 32, 84, 130, 222, 502, slatke 38, 97, 183, 262, slatkemi 75, 80, 103, 255, slatki 78, 84, 279, 350, dohotka 197, dohotkeh 281, dohotki 377, retko 401, 488. — **dp** etimologički: odprt 14, 134, odpreti 95, 98, 151, 498, odprl 107, 289, 297, 480, odpravivši 21, odpravil 549, podpunoma 31, 35, 41, 55, 63, odpeļa 50, 548, odpeļal 157, 352, podplate (accus. plur.) 138, odpustil 150, 404, 448, 463, odpustiti 482, podpisańem 191, odpisal 292, podpirali 458; fonetički: potpunoma 39, potplati (nom. plur.) 478. — **ds** etimologički: odseči 12, 178, 190, odsekel 86, 247, 536, gospodstvo 35, 38, gospodstva 93, 494, gospodska 191, 201, 243, 272, gospodskeh 221, 355, susedstvu 39, susedstva 212, 424, carigradskom 168, odskočila 229, gradska 335, 472; fonetički: α) ļucku 12, 76, 145, ļucki 22, 174, 340, ļuctvu 31, 154, 194, 457, ļuctvom 70, 194, 359, ļuctva 82, 92, 143, 207,

337, gospocke 19, gospocko 53, gospockeh 59, gospoctvo 90, 102, prece 53, 136, 146, 190, 202; β) gospostva 266; složeno: govetske 494. — **dš** etimologički: popadši 12, 51, 79, 143, 472, opadši 154, 290, našedši 138, došedši 167, sedši 348, slobodšćine 186; složeno: α) došetši 78, 151, 199, 359, došatši 342, prišetši 151, našetši 463; β) došetči 352. — **dt**: odtrgnuti 72, 75, 290, odtrgne 238, odtrgnu 282, 427, 452, odtopil 134, odtira 138, odtiraj 228, podtekne 198, podteknuvši 461, 502. Isporedi: itte (‚idite') 205. — **gc**: ubogcu 123, 256. — **gk**: lahko 29, 36, 57, 96, 114, lehko 311, 408, lehka 114, zlehkotiti 152. — **gš** etimologički: dragše 33; fonetički: drakša 61, 480, drakše 276, dukše 235. — **gt**: nohtov 111, 471, nohti 293, nohtmi 313. — **ǵt** etimologički: viǵte 469; složeno: vičte 290, povečte 338. — **kd** vsagdašńem 264, vsagdašńu 445. — **kg**: k gosponu 429, k gospodinu 430, 449. — **kk** etimologički: k komu 164, k krščanskomu 260, k kuge 493; fonetički: mehkeše 96, mehke 123, 483, mehka 182, 475, mehki 193, žuhko 390. — **nb** etimologički: precenbe 312, 361, hinbe 387; fonetički: precembe 3, 53, 148, 171, 272, precembu 69, obrambu 60, 135, 323, 399, himbe 106, himba 399. — **nn**: jedennadeste 86, 282, 356, jedennaesti 149, jedennajesti 320, jedennadesti 466, vremennu (temporalem) 517. — **ns**: pijamstvu 278, zakomsku 312. Isporedi: pijanstva 279, pijanstvom 321. — **ńc**: janci 425. — **ńs**: sužanstvo 58, sužanstva 95, sužanstvu 180, kuhinski 158, konska 172, sirotinske 203, sirotinsko 428, sirotinska 473, svinsku 493. — **ńš**: menšega 12, 89, menše 26, 236, 424, menši 28, 499, pomenšan 34, pomenšati 281. — **std**: šestdeset 20, 99, 146, 234, 395. Isporedi: ‚ſeſzdeſzet' 359. — **stk** etimologički: prišestka 1, 125; fonetički: kocka 168; složeno: kotcka 184. — **stm**: nasladnostmi 44, vustmi 75, krepostmi 270, mastmi 273, prstmi 431. — **stn** etimologički: vrstne 8, 226, 263, vrstni 100, 291, žalostno 16, 282, žalostni 127, 137, 148, 253, 329, žalostnu 399, prišestni 27, prišestnoga 63, prešestnoga 101, 147, 225, prešestna 353, vustnicu 77, vustnice 235, častniki 181, častnik 326, šestnajest 190, šestnadest 531, namestnikom 198, namestnik 209, namestniku 358, mastnemi 420; fonetički: neprešesnu 1, žalosni 202, vusnice 211, 235, masnem 424, masnemi 538. — **tb**: tatbine 218, 406, 411, 415, tatbina 277, 412, 424, 454, tatbinum 321, 369, tatbenoga 413, 470, vkańitba (fraus) 392; fonetički: svadbene 67, 151, 273, svadbe 80, svadba 227, svadbu 274, 354. — **tc** etimologički: otca 1, 12, 55, 79, 127, otcu 3, 22, 223, 285, 360, otci 36, 56, 91, 307, 419, otcem 44, 65, 89, 248, 298, svetcev 15, svetci 62, svetce 393, batci (baculis, instrum. plur.) 81, falatce 85, 234, 511, detcu 113, 230, 254, 480, detca 229, 358, 386, 468, detce 230, 371, 468, detcum 546, bogatcem 247, bogatca 250, 252, 472, 484, 488, bogatci 251, 257, 484, 489, bratcev 367; fonetički: deca 5, 65, 184, 214, decum 64, decu 104, 127, 188, 228, 295, dece 421, neroscu (dat. sing. od ‚nerostec' aper) 400. — **tč** etimologički: detčice 227, 230, 284, detčica 230; fonetički: dečice 57, 66, 104, 430, dečica 100, 119, 120, 160, 295, dečicu 222, dečinske 359, 382, dečaki 420, očinske 79, 440, očin 83, 420, očinskoga 83, 385, očinstvo 144, 338, 409, 449, očinstva 513, Benečani 135, falačeci 232, falačece 246, falačec 482, žičeca (gen. sing. frumenti) 390, 508. — **td** etimologički: petdeset 164, 165, 196, 210, 358; fonetički: pedeset 99, 358, devedeset 359. — **ts** etimologički: svetske 8, 16, 67, 84, 185, svetskoga 11, 307, 467, 520, svetska 15, 64, 338, 456, svetsko 63, 325, 424, 492, prokletstvo 111, 406, 516, bogatstva 126, 164, 247, 280, 354, bogatstvu 163, 259, 264, 278, 484, bogatstvo 252, 297, 331, 371, 467, tatski 198, tatske 412, horvatskom 242; fonetički: α) bogactvo 32, 205, proklectvo 110, 253, horvacka 265, horvackoga 460; β) bogastva 284, 480, bogastvo 337, 422, bogastvu 355, proklestvo 516, 520; složeno: svetcku 316. — **vst** etimologički: kraļevstvo 58, 284, 332, kraļevstvu 58, kraļevstva 84, 192; fonetički: kraļestvo 66, 148, 166, 284, 335, kraļestva 164, 242. — **zs** etimologički: razsvečuje 66, razsvečeni 357, razsvečen 360, razsrditi 102, 405, razsrdil 104, 140, 337, razsrdivši 160, 491, 542, razsipane 183, razsipļe 189, 390, razsipnik 498, 500, 506, izsipala 263; fonetički: rasvečuje 6, rasrdi 18, raseči (dissecare) 79, rasipavaju 284, rasipal 413, rasipnike 468. — **zš** etimologički: razširi 340; fonetički: rašiširilo 56. — **zz**: izzidala 171. — **zš** etimologički: razžalostiti 96, 103, 124, 550, razžalostil 102, 104, 131, razžalostili 531, z ženum 449; fonetički: ženum (‚z ženum') 63, 130, 449, 542, ženami (‚z ženami') 115.

GABRIJEL JURJEVIĆ.

1675.

LISZTI HEROOV *TOIE VELIKEH NA GLASZV LYVDIH.* Po Plemenitom JURIEVICH GABRIELV. . . Stampani u- Bechu vu Auſtrié. MDCLXXV.

AZBUKA.

c = cz: otecz, liczem, ſzuncza, ſzlepczi, zaruchnicza. — **č** = ch: ochi, hochete, tochiti, chloveka, chudo, vech, obechanye, nechu. — **ǵ** = gy: Zapouegy (iube), deſgy (pluvia), jegy (ede), vigyen, vogyem (duce); = gi: hogiaſſe, vigiavati, tugiem, vogia, oſzlobogien; = g: vigena, hogenye, tuginami, vigenye. Isporedi: odhajati, nahajal, ſeje (sitis). — **j** obično se piše znakom j, ali se nalaze i znakovi i, y, za tijem O: ia, tiraiu, moria, takvoy, doſztoyno, nazay, priatel, popiemo, zleati. — **ji** = ij: moijma, koij, zataijti, tuoijm. — **ļ** = ly: polya, lyudmi, lyuto, nevoly (calamitatum); = li: zemlie, zprauliali, zemlia, priſzpodablia. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: vruchinũ, domõ, naydẽ, otczẽ, prebivã. — **n** piše se gotovo svagda znakom n, znak ˜ veoma je rijedak: nepreſztãcze, Nezrechẽ, proſtrã. — **ń** = ny: nyega, ognya, nyu, konyzkimi, imanya; = ni (rijetko): premeniaſſe. — **ńi** = ny: nym, ogny, gornyh, knyg (librorum). — **ŕ** = er: ſzerditi, pervo, berze, terpel, gerlo. — **s** = ſz: piſzmo, ſzvoga, goſzpon, meſzto, vaſz, ſzile; = z (ispred *k, p, t*): poganzkom, zkerb, zpati, ztrahu, ztoliczu. — **š** = ſ: vekſi, poboIſati, ſeſztu, ſtimati; = s: pitas, Isla, budes, puskami; = ſſ: daſſe, vaſſim, proſſnye, vaſſe; = ſs: duſsa, ſsereg, ſsumeti. — **v** obično se piše znakom v, ali se nalazi i znak u: gradou, kuar, zuati, daual, pokriuala. — **ž** = ſ: poloſilo, derſati, ſaloſzti, poboſen, ſgati; = s: tusbe, mus, frisek, seyanye, Siui.

Dodatak. U gen. plur. piše se kašto h na kraju: lyudih, rechih, ochih.

UDVAJAŃE SLOVA

ff: uffańe, uffajuč, uffal. — **ii** (piše se *ij*): liic (gen. plur.), hitii (festinat), hiiž (gen. plur.). — **nn**: gosponnu. — **ńń**: ‚mennye‘ (minus).

AKCENTI.

Znakove ` i ´ upotrebļava često Jurjević: mèda (gen. sing.), haļè (vestes), ovè (has), desnè (gen. sing. fem.), korunè (nom. pl.), zovè (vocat), sedè (sedent), kojè (quod), jè (est), držatí (inf.), ondé (ibi), béhu (erant), ovdé (hic), lépšu (pulchriorem), vénec, béleši (albior) želéje (optat), délo (opus), mésto (locus), véke (saecula). Isporedi: ô (uzvik), koje se često nalazi.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: rubcem 137, gubce 141. — **bč**: občińen 29. — **bh**: obhaja 6, 19. — **bk**: šipke 107. — **bs**: obsinu 17, obsinuti 17, obsilivši, 25, obsiliše 64, 109, obstrevši 64, obstira 147, 153, 160, obstoji 177, obstati 92, 105, švabski 99, švabskih 105, zagrebsti (infinitiv) 115. — **bš**: obšanosti 62, obšanil 101. Isporedi: pšańeńe 16. — **bt**: hrbtu 20, hrbtom 84, 103, hrbte 96, 97, drobtinice 24, 94, drobtine 80, 122, obtekati 61, obtekuju 159, obtršena 62, obtršil 83. — **bv** e t i m o l o g i č k i: obvršiti 101; f o n e t i č k i: obrnem 142. — **ct**: vlecte (trahite) 137. — **čc**: klobučci 75. — **čt** e t i m o l o g i č k i: junačtvom 88; f o n e t i č k i: štem (lego) 2, šteš 38, štati 79, 85, pošteńe 8, 171, težaštvo 123. — **dc** e t i m o l o g i č k i: sudca 11, 12, 104, sudcu 13, želudci 123; f o n e t i č k i: srce 5, 12, 21, 57, 92, srca 7, 40, 66, 102, 132, srcu 112. — **dč**: sudčevu 10. — **dd** e t i m o l o g i č k i: poddati (subdere) 59, poddavati 96; f o n e t i č k i: odurnoga 2, odurnimi 74, odureni 110, oduriti 121. — **dh**: odhajati 6, 103, 155, odhajamo 56, odhajam 125, odhititi 72, odhiti 97, odhičen 149. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkud 10, 107, 137, odkrito 13, odkrivaju 112, odkrit 161, sladka 14, 26, 46, 89, sladke 18, 34, 123, sladkih 22, sladko 26, 82, 153, dohodkom 68, dohodkeh 146, pribrodka 111; f o n e t i č k i: retko 120. — **dp**: odpraviše 7, odpravļati 56, odpravi 146, odprehu 13, odprt 81, odpeļala 57, odpasti 101, odpal 126, odplesti 114, podpora 165. — **ds** e t i m o l o g i č k i: odseči 72, odsečene 77; f o n e t i č k i: ļuctvom 3, 83, 104, ļuctvo 11, 15, 62, 99, 139, ļuctvu 16, 136, 137, 163, ļuctva 65, 72, 107, 110, 134, lucka 86, 100, 135, prec (valde) 6, 13, gospockeh 90, gospocki 97. — **dš**: zpadši 79, popadši 125. — **dt** e t i m o l o g i č k i: odtirajte 6, odtiran 68, odtirana 131, medtemtoga 6, 9, 55, 85, 137, odtud 7, 12, 17, 79, 112, hodte (venite) 20; f o n e t i č k i: otrgati 6, 70. Isporedi: odtide 3, 57, odtidete 34, 142. — **dž** podžigavala 119, podžigati 154. — **gk**: lahkim 63, lahko 93, 165. Isporedi: legek (facilis) 58. — **gš**: podigši 11, 92, odvrgši 30, 36, 85, 112, 123, vrgši 37, 45, 61, 149, premogši 32, pretrgši 52, raztrgši 113, dragše 31, 35, 68, 91, 151, dragša 76, dragši 91, 102, 161, dugši 100. — **gt**: nohtmi

147. — **kd**: vsagdešńe 106, 133. — **kg**: kakgode 34, k gosponu 170. — **kk**: žuhkoči 2, žuhka 26, 89, žuhke 56, mehke 17. — **nb**: precembu 8, precembe 31, 166, obrambu 138, obrambe 154. — **nk**: zmenkati 45, pomankati 118. — **nn**: zakonnomu 39, kamenne (lapideas) 134. — **ńš**: menši 34, 57, 86, menša 49, 66, 80, menšega 71, 72, 148. — **skń**: pritisńen 15, ztisńene 103. — **std**: zdenec 30, 33, 54, zdenca 166. — **stk**: kockami 120. — **stm**: vustmi 23, 82, 151, kostmi 41. — **stn** etimologički: žalostnomu 68, žalostneši 129, žalostna 147; fonetički: žalosni 1, žalosno 3, 57, žalosnoga 6, vusnice 41, šesnajst 73, 81, prišesnoga 128. — **tb**: tadbine 67. — **tc** etimologički: otcem 1, 69, otcu 2, 60, 69, 118, 126, otca 7, 23, 59, 105, 119, detetce 59, 114, bratcem 59, hitca 96; fonetički: decum 57, 108, 116, 148, dece 58, 68, deca 83. — **tč**: dečec 44, dečice 55, 57, dečicu 57, dečica 112, 114, očinskeh 56, očinskoga 104, 144, 153, očinske 105, 145, očinstva 118, falačec 83. — **ts** etimologički: elefantskoga 41; fonetički: sveckoga 158, svecko 162; složeno: elefantcke 14, bogatctva 108. — **vst**: kraļestva 79, 88. — **zc**: zcifran 90. — **zf**: zfaliti (deficere) 46, 146, zfali 76. — **zk**: pasku 8, 142, nisko 39, niska 97, niskoga 136, mrsko 122, mrsku 136, mrska 158. Isporedi: ‚zkazati' 17 itd., gdje se ne zna, je li pisano etimologički ili fonetički. — **zs** etimologički: z svedokom 13, z srebrom 20, z suzami 39, 68, 103; fonetički: rasip 118, rasipnik 122, rasekši 139. — **zz**: z zimum 8, z zidinami 19, z zvezdami 41. — **zž**: z živum 30.

IVAN ANČIĆ.

1678.

PORTA CAELI ET VITA AETERNA. Vrata Nebeska, i xivot viçchni. KOYE SLOXI OTAÇ FRA IVAN ANIÇIO, To yest Ançich, iz Dumanskoga Biskupata, Provinçiye Bosanske . . . . . .
U IAKINU 1678.

Ova kńiga ima XL strana predgovora (latinski i hrvatski), za tijem strana 330. To je prvi i drugi dio, a treći dio ima 106 strana. Za ovu je radńu upotrebļen samo prvi i drugi dio. U Ančićevoj kńizi ima dosta štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

c = ç (obično se razlikuje malo u štampi od ç, koje je = č): çarkva, otaç, nevirniçi, diviçami, tamniçu. — **č** = ç (razlikuje se

malo u štampi od ç, koje je = c): svidoçanstvo, poçe, poçinili, çoviçanstvo, riç. — **ć** = ch: vrachayu, nachi, slipocha, nemoch, çistochu; = chi: ochiuti, çichia; = chj: mechjemo, kuchju. — **đ** = g: porogenja, takoger, pogargeni, oslobogeni, naslagivati; = gi: lagia, prigioſe, smargiaſe, gragia; = gj (rijetko): sigjaſe, zagju; = chi: takochier, nachioſe, potvarchiuje; = ch: izachi (‚izađi'), mechu (‚među'), xechu (sitim), xuchaſe (cupiebat), potvarchuje. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: mnoghe, tughe, razloghe, poghibe, drughi. — **ǵ** = ç: jeçek (esca). — **ij** = y: nye, grye (peccatum), pogardnyu, zapustyo; = j: pogardnjom, grju (‚griju' t. j. ‚grijehu'). — **j** = y: zlamenyem, yos, yer, dobivayu, day; = i: razboinika, dostoini, obiçai (‚običaj'), ſtuiemo, virui; = j: ſtujemo, sjedini; = 0: likariu, zazivau, zlamenue, gledauchi, pitauch. — **ļ** = chl: nepriatechli, zemachlsko, chludi, chlubiti, zemchla, krachl. — **m** piše se gotovo svagda znakom m, znak ˜ veoma je rijedak: sedã, nã, Razũ. — **ń** = chn: chnemu, klachna (se), zabrachneno, ogchna, machnkati, kchniga. — **ŕ** = ar: karsti, parvo, darvu, smarti, zagarli; = r: proxdro, umro. — **š** = ſ (i u majuskulama i u minuskulama): biſe, posluſan, duſe, ſto, naſ, griſnika. — **t** piše se obično znakom t, samo se katkad nalazi znak th: smarth, peth, oçath, bolesth, Bogath, pitha (nutrit). — **u** obično se piše znakom u, kašto se nalazi znak v: vmro, vçechi, vffanie, vxivati, Vze (uze). — **v** obično se piše znakom v, a kašto se nalazi znak u: uele, slauiti, uaſega, stuar, suoja. — **ž** = x: krixa, lupexa, blaxeni, laxu, duxni.

Dodatak. Glasa h nije Ančić izgovarao, za to ga nije znao ni bilježiti kako vaļa. Protiv pravoga upotrebļavańa znaka h griješi Ančić trojako: 1) meće ga onamo, gdje mu nema mjesta, 2) izostavļa ga, gdje bi ga trebalo pisati, 3) premješta ga s pravoga mjesta na krivo. Primjeri: 1) glahs (vox), puht (via), glahd, sihn (filius), satarh (contrivit), umroh (partic.), duhſu (animam), vlahda (regnat), buhdi (excitat), uçinih (fecit), stoh (centum), pohost (ieiunium), svihit (mundus), siht (satur), goh (nudus), duhg (longus), Bohog (deus), duhug (debitum), hudo (membrum), vikovah (gen. plur.), darovah (gen. plur.); — 2) prokleti (gen. plur.), biau (erant), mogau (poterant), poslua (obedientiae), ochemo (volumus), odila (‚hodila'), griye (peccatum), naranili (‚nahranili'), duovne, Mua (musca), dobrie (gen. plur.); — 3) svaruh (supra), Rhane (cibi), vhaliti (laudare), vhala, povhali, rahniti (nutrire), vahr (cacumen), kruah (gen. sing. panis), svareh (gen. sing. finis).

*

UDVAJAŃE SLOVA

sasma je rijetko: **dd**: znadde (3. sing. aor.). — **ff**: uffanje, uffaj. — **ii**: viid (visus). — **ll**: dillo, dilla, illi, tillo (corpus), tilla (corporis), tillesna, tolliko, malla (parva). — **mm**: imme. — **nn**: ranno (mane). — **pp**: slippi (caeci), lippo (pulchrum), opprostiti. — **rr**: terre (etiam). — **tt**: ottvoriše, matti (mater). — **uu**: suud (iudicium).

AKCENTI.

U Ančića se nalazi samo znak ̀, a i taj je rijedak: protivà (contra), ùprave (gen. sing.), nù (ecce), àko, ùtrobu, ù Isusu, ù križu, ù vike, ù kazańe (‚ukazańe'), ù moriše (‚umoriše'), pò križu, nè (non), à (partikula).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc etimologički: libca (nom. dual. panes) 83; fonetički: zipci 6. — **bć**: općinu 25, 37, 60, 176, općenu 45, 137, općeno 54, 127, općeći 85, općiti 165. — **bk**: zipku 7. — **bs**: obslužuje 8, obsluži 89, 104, 137, bogoļubstvo 229, 230, 236. — **ct**: osta (aceti) 100. — **čb**: svidočbe 144, svidočba 180, svidočbu 180. — **čc**: ditešce 7, ošce 226. — **čt** etimologički: misničtvu 196; fonetički: štovati 11, 48, 102, 110, 195, poštenje 11, 18, 45, 103, 127, poštenja 13, 16, 105, 195, 224, poštovani 95, 219, misništvo 205. Isporedi: misničstvo 213, 214. — **ćć**: odvrće (‚odvrći će') 8, izaću (exibo) 74, moćeš (poteris) 131, doće (veniet) 159, naće (inveniet) 164, rećemo (dicemus) 228. Isporedi: potući ćeš 51, prići će 137. — **ćst**: mogućstva 7, 78, 180, 236, mogućstvu 16, 66, 76, 189, mogućstvo 32, 37, 40, 159. — **dc** etimologički: sudcem 42, 147, sudci 51, 208, 219, 249, sudca 196; fonetički: srcu 2, 19, 65, 142, 182, srce 46, 48, 90, 114, 148, srcem 47, 86, 104, 170, 179, srca 55, 62, 89, 103, 144, pri crkvu (‚prid crkvu') 112. — **dčb**: srčbe 43, 50, 71, 245, srčba 55, 70, srčbu 70, 132, 181. — **dć**: odkućemo (‚odkud ćemo') 173. — **dd** etimologički: oddiliš (2. sing.) 56; fonetički: podjakon 219. — **dk** etimologički: odkupi 3, odkupiti 8, 24, 58; fonetički: ritko 75, prislatki 86, 88, 99, 129, 133, slatki 93, 100, 148, slatkoga 106, slatko 117. — **dp**: odpadnik 7, odpusti 56, podpuno 141, 185. — **ds** etimologički: odsiče 51, 54, odsići 52, odsle (abhinc) 116, podsicati 160; fonetički: α) ļuckoj 16, 241, ļucka 239, 240, ļucke 43, 107, ļuckim 87, 88, gospocko 176, gospocku 226; β) gospostvo 9, 39, 80, gospostvu 66, gospostva 87, 145, 225, 226. — **dsd**: ozdala 6, 218. — **dsg**: ozgara 6, 26, 96, 113, 139, ozgora 111, 122, 134, 165, 199. — **dš**: ošta (‚od šta') 204. — **dt** etimologički: odtvorivši 79, odtvrdnuvši 108; fonetički: otirali 5, otebe (‚od tebe') 145, 169, otoga (‚od toga') 240. — **gg**: Boga (‚Bog ga') 91. — **gš**: oblakšane 145. — **jj**: kojoje (‚kojoj je') 11, raje (‚raj je') 62. — **kd**: svakdańi 56, 172, 185, 220. — **ksn**: docna 11, 41, docneći 238. — **mč**: zamčicu 16, zamčica 226. — **mt**: upanti 80, 135. — **nb**: imbeni 131, 224, 233, imbenim 147, imbenomu 224. — **nn**: jedanajesto 120, 245, jedanajest 133, 170, danas (‚dan nas') 111, jesena (autumnalis) 223. — **np**: stranpuci (devii) 29. — **ńc**: jagańca 250, jagańcu 250. Isporedi: jaganca 95. — **ńs**: izvańskim 103, izvańska 105, 220, 223, izvański 218. Isporedi: izvanskim 218. — **sb** etimologički: s Bogom 116, 120, s božjom 157; fonetički: z Bogom 7, 46, 73, 101, 120, z božjom 157, 164, 171, 210, z bratom 247. — **sd**: zdrže 2, 27, 99, 206, vazda 6, 19, 71, 103, 135, združuju 122, z družinom 7, z druzim 29, 209, z dobrim 75, 88, 89, 122, 153, z dušom 130, 137, z drage 139, z dopušteńjem 162, z Davidom 165, 235, vazdan (tota die) 106. — **sg**: zgađaju 40, zgoditi 84, 88, 224, zgodi 94, 136, 199, 224, 242, z grijom 45, 92, 145, z grišnici 85, 86, z Grgurom 175. — **sń** etimologički: s ńegovim 17; fonetički: š ńima 17, 85, 119, š ńim 50, š ńime 63, 86, 87, 106, 154. — **ss**: svetim (‚s svetim') 86, 171, 189, 229, sinovmi (‚s sinovmi') 89, svojom (‚s svojom') 96, uskrse (‚uskrs se') 119, vase (‚vas se') 160. — **stb** fonetički: jizbinu 86, jizbina 122, 130, 136, 174, jizbinom 127; složeno: jisbine 126, 175, jisbina 130, 143, 174. — **stć**: izvešće (educet) 47. — **stn**: bolesne 3, bolesnik 68, namisnik 15, 34, 125, 134, 207, namisnici 19, 96, lasno 19, 51, 55, 182, 185, kriposna 30, 55, 103, 119, 150, kriposnim 103, 150, žalosni 63, 199, napasnici 85, izvrsnosti 102, radosno 123, korisno 140, posni 134, oprosni 230. — **stń** etimologički: napastńake 85; fonetički: lašńe 7, 38, 58, 120, napašńak 112. — **sž**: s Žudijami 82. — **tc**: oca 2, 40, 48, 101, 141, oci 8, 31, 62, 138, 185, ocem 15, 57, 58, 116, 187, ocu 15, 30, 34, 112, 161, sveca 23, svece 86, 112, 144, dicu 23, 62, 243, dica 80, 228, mrca 26, bogaca 42. — **tč**: dičice 6, oče (vokativ) 10, 30, 58, 137, 153, očenaša 21, 56, 102, 154, 174, očine 29, 63, očinstvo 41, 60, 62, svečan 23, svečano 122, svečanoga 243. — **tć**: biće 2, 8, 88, uzvisiće 11, obraće 30, zatajaćeš 34, poslaću 38, izprosićete 45, primićete 46, govoriću 70, vidiće 74, 203, daću

76, 84, 213, vidićemo 96, 110, 197. — **td**: pedeset 6, 136, 243. — **ts** etimologički: ponositstvo 192; fonetički: α) pecat (‚500‘) 50, egipcki 100; β) proklestvo 2, 50, 74, 192, 209, proklestvu 101, 192, bogastvu 16, bogastva 16, 25, 70, 103, 145, bogastvo 222. — **vst**: kraļestvo 6, 39, 49, 136, 142, kraļestva 77, 84, 136, 149, 153, kraļestvu 93, 173, 221, bistvo 59, 65, 97, 223, bistva 66, 76, 97. — **zc**: mrsci (odiosi) 37. — **zč**: uzčiniš 149. — **zk** etimološki: razkošja 10, 87, razkošje 17, 62, izkrńega 16, 42, 92, 140, 177, izkrńi 23, 24, izkušati 17, 36, 85, 211, uzkrsnuli 35, 220, uzkrisi 53, izkvario 91, izkopa 99, izkazati 222; fonetički: iskrńega 24, 89, 150, 152, 177, iskrńemu 39, 150, 248, raskošju 62, raskošja 84, 177, 226, iskušanja 70, uskrsnu 80, uskrisi 215, mrska 107, 246, mrsko 137, 139, 143, 196, 224. — **zp** etimološki: izprositi 4, 43, 45, 137, 182, izprosi 33, 50, 52, 96, 132, izpovidi 5, 23, 29, 95, 108, izpoviditi 113, 119, 135, 229, izprazno 16, 104, 146, izpraznosti 54, izpuni 35, 48, 86, 170, izpuniti 46, 106, izpasti 90, uzpomenu (memoriam) 95, 182, 214, uzpomenom 144, 189, izpraviti 146, 191, razpisuje 198, razpustiti 210; fonetički: uspomenom 5, 58, uspomenu 100, ispovisti 230. — **zs** etimologički: razstavilo 46, razstavio 46, razstavļa 115, razstati (se) 211; fonetički: rastati (se) 46, 211, rastaviti 131, rastavļa 210, rasuti 70, 128, 133, rasap 115, rasutak 175, rasipaju 225, rasude (3. plur.) 250. — **zš**: raširena 1, raširuje 76. — **zt** etimologički: iztočnomu 1, izteče 206, uztrpļenje 9, 225, iztomačiti 56, 70, 222, iztomači 190, uztegnuti 121, 130, 134; fonetički: istok 3, istoka 8, 9, ulisti (ingredi) 8, 32, 61, 89, 149, ustrpļeni 10, ustrpļeno 27, 204, ustrpļenje 85, 128, 230, istomačiti 15, rastresa 123, istirati 133, bres tila 65. Isporedi: iztiniti (verus) 96. — **zž**: ižeže 243. — **žc** etimologički: lažcem 13, lažce 92; fonetički: tešci (graves) 116, 145. — **žč**: oteščala 145. — **žk**: muško 18, 207, 210, teško 62, 79, 145, teška 145, biliška 217, biliške 218. — **žt** etimologički: ubožtvo 11, množtva 80, množtvo 228; fonetički: uboštvo 81, uboštva 222. Isporedi: lupežstvu 9, lupežstva 149, 243, množstvu 16, množstvo 29, 46, 228, družstvu 52, ‚ubostua‘ 175, ‚mnostva‘ 228.

MIHAJLO RADNIĆ.

1683.

POGARGEGNE IZPRAZNOSTI OD SVIYETA ... Sloxeno, i izuageno u Iezik Slouinsky Boſansky, iz ſuetoga Piſma, i Razlikye izkuſcanie Nauciteglà, i Piſacà. PO' FRA MIHAYLV RADNICHIV BAÇANINV ... ROMAE MDCLXXXIII.

AZBUKA.

c = ç (kvačica je drukčija nego li u onoga ç, koje je = č): sunçe, ouçe, sudaç, suidoçima, çaru (‚crv‘). — **č** = ç (kvačica je drukčija nego li u onoga ç, koje je = c): çinechi, igraça, obiçay, priporuçuye, çlanak. — **ć** = chi: plechia, plachiu, obrachia, nemochian, vechiom; = ch: hocheſc, vechma, pomochi, vrachayu, okreche. — **đ** = gi: tugia, pogargiuye, ottigioſce, prohogiaſce, nahogiahu; = g: naslagegna, sugenu, otigi. — **e** obično se piše znakom e, ali se dosta često nalaze i znakovi æ, ę: ræçenya, gliudskæ (gen. sing.), vrimenitæ (gen. sing.), pokoræ (gen. sing.), raſtæ (crescit), sluxæ (serviunt), yedę (3. sing.), gouorę (dicunt), tęxak (gravis), lippotę (gen. sing.), vechę (plus), męd (mel). — **g** obično se piše znakom g, ali se pored toga nalazi kašto i znak gh: drughiem, mnoghe, mnogho, dighnu, nighda, tugha. — **ǵ** = ç (onakva je kvačica kao u znaka za č): jeçek (cibus), buçaçih (lokal plur.). — **i** obično se piše znakom i, ali se pored toga nalazi i znak y: dym, nebesky, koliky, lykaria, byſſer, yzpraznoſti — **j** = y: zayedno yakoſt, broyu, yeſt, doſtoyan; = i (rjeđe): koiu, voinika, tuoioy, boiahu (se); = 0: prauednia, piuchi, nie, biahu. Isporedi: biyo (partic.), skupiyo (partic.), diyoh (pars). — **ji** = y: koy (‚koji‘), ſtoy (‚stoji‘), Boxy (‚božji‘), iſpokoyti. — **kv** biļeži se obično znakom kv, ali se nalazi i znak qu: nikaque, nikaquu, çarqui, loquæ. — **ļ** = gli: gliubiti, gliute, pofaglien, seglianina, progoniteglia; = gl: zemglu, xeglno. — **ń** = gn: klagnahu, bragnaſce, magne, puſtignu, nepomgnu. — **ṙ** = ar: gardechi, barzo, darxi, sarditi, varlo; = ri (rjeđe): sriditi, turido (‚tvrdo‘), mrize (‚mrze‘), mrimgliayu, priuo (‚prvo‘); = r: vmro. — **s** = ſ: goſpodarom, piſmo, ſtaiati, miſao, yeſu; = s: iskrę, suakoga, samu, sinouskiem, posla; = z (veoma rijetko): vizoka, ztakla, nazlidouati. — **š** = ſc: duſce, naſca, doſcli, griſcnik, niſcta; = s: immas (habes), darxis, xiuiches (vives). — **t** piše se gotovo svagda znakom t, znak th veoma je rijedak: bogathia, vſtha, suproth, thii (isti). — **u** u majuskulama i na početku riječi piše se V — v, inače se piše u: Vzmi, vgoditi, vbiti. — **v**

u majuskulama i na početku riječi piše se V — v, inače se piše u: ſuakoga, priuariſce, gnihoua, glauu (‚glavu'). — **z** piše se gotovo svagda znakom z, znak ſ veoma je rijedak: iſuan, poſnayeſc, izpraſnoſti. — **ž** = x: duxan, ruxno, poxude, sluxiti, ſtruxe. — **ѣ** = ie: sliediti, grieha, vmrieti, nieſi, vrieme; = iye: suiyeta, çuiyet, suiyechiu; = i: vrime, zapouidio itd.

Dodatak. Glasa h nije Radnić izgovarao, za to ga nije znao ni bilježiti kako vaļa. Protiv pravoga upotrebļavańa znaka h griješi Radnić dvojako: 1) meće ga onamo, gdje mu nema mjesta; 2) izostavļa ga, gdje bi ga trebalo pisati. Primjeri: 1) ſtuarih (nom. plur.), diyoh (pars), duah (duo), zmihi (serpenti), uhiſti (mordere), suuh (omnem), poſcaho (‚pošao'), varah (decipit), poslih (postea), ichih (ire), velleh (valde), daho (‚dao'), pittih (bibere). Isporedi: goh' (nudus), suduh' (iudicio), mruh' (moriuntur), obrah' (elegit), hotih' (voluit); — 2) ottiuchi (volendo), zaodechi, reko (dixi), polepan, martuie (gen. plur.), viſokye (gen. plur.), gnihouie (gen. plur.).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: zemaļskaa (nom. plur. neutr.), prijateļaa (amicorum), glaas, plakaa (flevit), jezikaa (gen. plur.), daan (dies), laaž, graad (urbs), oblaak (nubes), saam. — **bb**: nebbo, nebba, zubbi (dentes), sebbe, ribbe, gubba (lepra), robbovi, slabb, srčbbu. — **cc**: udovicca, izbacci (eice), occu (patri), licce (vultus), srcce, rucci (manu), pticca, zecca. — **čč**: oččitnika, očči, oččitu, rečče, plačči (nom. plur.), mučči (torquet), mačč, mačča, počče, naččin. — **ćć**: ‚hocche' (vult). — **dd**: čuddan, čuddo, vodde (aquas), voddu (aquam), viddi (videt), vidditi, bodde (pungit), jeddi (imperat.), hoddi (ambulat), ziddu (muro), znaddu (sciunt), zgradde (aedificia). — **đđ**: ‚dogge' (venit), ‚leggia' (tergus), ‚iggeſc, (pergis), ‚voggi' (duces), ‚meggiu' (inter), ‚roggeni'. — **ee**: zlee (malos), peet. — **ff**: uffati (sperare), uffanje, uffanju. — **gg**: razloggom, tuggom (dolore), iggraju. — **ii** (piše se *ii, ij):* dobiitke (accus. plur.), tii (tu), svetii (sancti), podnesii (imperat.), mudrii (sapiens), budii (esto), siin (filius), otvorii (3. sing. aor.), čiin (actus), prohodii (transit), viino, lažii (gen. plur.). — **kk**: mukkom (tormento), mukku (tormentum), okku (oculo), bukku (clamorem). — **ll**: millo, malli (pauci), mallo (parum), illi, žille, zllo, zlle, zlloće, želli (optat), golli (nudi), tijello (corpus), velli (dicit), djella (opera), falla (laus). — **mm**: immaju, imma, imme, rammenu, nemmoj, brimme, dimma (fumi). — **nn**: stanni (imperat.), onni (illi), onna (illa), punni, učinniti, hrannu (cibum), istinne (veritatis), żenne (mulieris), ranne (vulnera), ranno (mane), punn, onn, sann, snna. — **oo**: sook, proost (liber), soo (sal). — **pp**: kippove, stoppe (vestigia), lippota, lijeppoj, Stippan, lippa (tilia), stuppa (columnae), koppati, štapp, kipp. — **řř**: ‚uzdrrixiſc', ‚mrriziſc', ‚brrizo'. — **rr**: tirra (pellit), morre (mare), narrodom, varraš, korra, gorrak. — **ss**: jessu, jessi, okussiti, nissu (non sunt), ossuditi, spasseńe, vissokomu, tilessa, bisser, ossam, possao, vass (totus), da sse (ut se). — **tt**: ottac, pattedi, sramotta, dobrotta, bogattu, blatta, bratta, bratt, svitt (consilium), čutti (audire), vittar. — **uu**: puut (via), puuk, luud, truud, duuh (spiritus), muuž, truuda (laboris).

AKCENTI.

U Radnića se nalazi samo znak ` i to dosta rijetko: à (partikula), utišeńà, duhovnà, sùd (vas), tvojù, kolò (rota), idè (3. sing.), imà (habet), dàn (dies), pùt (via), pàk (tum), prošastò, pròst, dušà (animarum), pò stvari.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općenje 1, 29, općiti 2, 194, općenim 11, općenja 20, općili 183. — **bk** e t i m o l o g i č k i: ļubko 12, obkoļena 19; f o n e t i č k i: šipka 23, 25, 45, 189, 384, šipke 186, 385. — **bs**: obslužuju 27, obslužiti 29, obslužuje 376, 377, 387, bogoļubstva 49. — **čc**: štenešce 18. — **čt**: pošteńa 2, 5, 21, 194, pošten 8, poštovan 9, 196, poštovati 26, 388, štiti (legere) 7. Isporedi: misničstva 189. — **ćć**: naćeš (invenies) 6. Isporedi: naći ćete 209. — **ćst**: mogućstvo 3, 9, 43, 204, 377, mogućstvu 3, mogućstva 6, 43, 380. — **dc** e t i m o l o g i č k i: napridci 5, 13, sudca 8, 384, mimohodci 198; f o n e t i č k i: srca 1, 13, 46, 186, 375, srce 3, 25, 188, 191, 210, srcu 3, 14, 40, 207, 371, srcem 369, 375. — **dč**: srčanoga 3, srčana 21, srčano 371. — **dčb**: srčba 13, 27, 383, srčbu 39, 387. — **dd** e t i m o l o g i č k i: oddalečiste 29; f o n e t i č k i: odili 10, odijeli 212. — **dh**: nadhode 209, nadhodi 377. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkupiteļ 1, 17, 36, 205, odkupio 16, 186, odkriva 4, 28, 39, odkriti 10, 383, prohodkom 6, napridku 27, 28, 375, napridka 27, 185, 206, dohodke 40, 49, odkuda 49, 374; f o n e t i č k i: slatko 1, 8, 209, 380, slatkosti 3, 6, 42, 184, 189, slatkost 4, 183, 209, 377, slatka 8, 187, 197, 369, posļetku 13, ritko 26, ritka 29. — **dp**: podpuno 2, 3, 189, 203, 369, podpuna 199, 206, 376, odpravi 13, podplat 185, nadpodpuniti (complere) 374. — **ds** e t i m o l o g i č k i: ļudsko 2, 7, 38, ļudski 8, ļudskoga 15, 18, 35, ļudska 19, 21, 30, 204, gospodstvo 3, 42, gospodstva 42, odsude 14, od-

sikavši 47, odsići 384; **fonetički**: ļuski (humanus) 37, 203, ļuske (humanae) 203. — **dsd**: ozdo 9. — **dsg**: ozgor 20, 187, ozgora 35, 375. — **dš etimologički**: našadši 26, 31, prošadši 31, 47, 188, 196, došadši 32, 186, 195, 202, 211, gospodština 43, 193, slobodštinu 204, 208; **fonetički**: sloboština 11, sloboštinom 22, gospoštinami 43. — **dt**: odtirati 38, odtjeran 204, odtjera 204. — **gk fonetički**: lahko 193, 195, lahka 378, 380. Isporedi: lako 24. — **gš**: oblakšavajući 24, oblakšati 197, lakšinom 195, lakša 195, 208, lakšega 208. — **ht**: nekti (noluit) 5, 12, 31, 376, nektiše (noluerunt) 196. — **hv**: fale 4, 13, 36, 388, fali 5, 19, 193, faļeni 14, 15, 38, 196, ufaćen 27, 29. — **kb etimologički**: k Bogu 207, 374, 379; **fonetički**: g Bogu 15, 16, 31, dog bi (‚dok bi') 48. — **kd etimologički**: svakdašńijem 193, svakdańi 376; **fonetički**: g dolinami 29, g dilom 45, g domu 202, svagdašńemu 203. — **kg etimologički**: k gradu 44, k gostionici 198; **složeno**: g gospodinu 29. — **kk**: k kraju 17, 195, k kući 212, 374. Isporedi: mehko 380, za koje se ne zna, je li pisac izgovarao ‚mehko' ili ‚meko'. — **kz etimologički**: k zemaļskijem 2; **fonetički**: g zidu 25. — **kž**: g živinami 12. — **mč**: zamčicu 191, zamčica 191. — **mk**: zamku 191, zamke 191. — **nb**: himbami 24, himben 29, 192, himbeni 188, himbeno 191. — **nk**: pomańkati 369. — **nn**: istino (verum) 6. — **np**: stranputice 5. — **ńc**: jagańca 32, 379, jagańce 45, 186. — **ńs**: sužańskoga 192. Isporedi: sužanstvo 16. — **sč**: š čijem 39. — **sļ etimologički**: posļetku 13; **fonetički**: nepodnošļiv 206. — **sń etimologički**: s ńegovim 11; **fonetički**: š ńega 5, š ńime 6, 26, 47, 202, 379, š ńima 13, 38, 184, 195, 205, š ńihovijem 16, 17, 38, š ńim 16, 23, 183, 193, 201. — **ss**: s svojijem 3, 199, 204, s suzami 10, s samijem 18, s svetom 23, s stvarma 184, s sobom 377. — **stb**: jezbine 8, 375, jezbina 11, 44, 370, 382, jezbinami 186. — **stm**: izpraznostma 10, 209, dragostma 11, 184, ustma 19, 22, 42, kripostma 45. — **stn etimologički**: izvrstnost 193; **fonetički**: kriposnu 3, kriposno 19, 45, korisno 7, 188, 388, korisne 34, 372, lasno 7, 14, 30, 199, 377, namisnik 9, namisnikom 48, vrsni 18, bolesni 23, 47, 386, bolesnik 40, 371, 373, 377, bolesna 43, 374, žalosne 192, radosno 211, radosna 383. — **stń**: lašńe 195, 372. — **šb**: zadužbinu 209. — **tb**: svatbi 203 — **tc etimologički**: otca 23, 35, 186, 202, 210, otcu 190, 374, mrtca 49, 385, 386, pridobitcima 199, bogatcu 200, 203, 209, bogatca 205, 382, bogatci 369, svetci 381; **fonetički**: ocu 10, oca

27, 29, djeca 17, 186, 205. — **tč etimologički**: otčine 385; **fonetički**: dječicu 17, dječica 18, 185, očenaša 376. — **tć**: imaćeš 3, dostignućeš 3, vidićeš 4, 12, 49, bićeš 8, 25, prosuće 13, pokazaće 15, bižaćete 18, platiće 22, pridobiću 32, izpovidiću 39, ostaćemo 42, dignuću 203, obastrijeće 370, trčaćemo 380. Isporedi: zagrliti ću 203, učiniti ćemo 189. — **td**: pedeset 25. — **ts etimologički**: bogatstva 4, 5, 20, 188, 201, bogatstvo 19, bogatstvu 36, prokletstva 378; **složeno**: egiptckijem 9. — **vst**: kraļevstvo 4, 5, 23, kraļevstvu 42, 190. — **zļ**: uzļubiš 3, uzļubimo 27, uzļubite 381. — **zs etimologički**: uzstidi (se) 18, uzstojiš 42; **fonetički**: uslužiš 3, rasrdio 3, 202, 384, rasrditi 19, rasrdiše 28, rasutka 6, rasutja 198, rasuta 382, rasipaš 384, rastanku 204. — **zš**: ištećen 1, 199, ištećeno 23, raširi 370. Nalazi se i tako pisano, da se ne zna, ima li se čitati -sš- ili -zš-. — **zz**: uzzapovijedaš 43. — **zž etimologički**: uzželi 30, razžaliti 50; **fonetički**: ižeženu 186. — **žc**: lažcima 187. — **žč etimologički**: dotežčavaju 184; **fonetički**: dotešćati 49, otešćańe 373. — **žk etimologički**: težkoću 4, 207, težke 25, težko 41, 189, 206, težka 186, 208; **fonetički**: teško 2, 19, 27, teški 9, teška 11, 371, 381, teškoće 15, muška 35, viteško 37. — **žt etimologički**: družtvo 16; **fonetički**: uboštvo 26, 39. Isporedi: ubožstvo 5, 202, 369, družstvo 8, 36, 208, množstvo 192, množstvom 201, množstvu 375.

VITAL ANDRIJAŠEVIĆ.

1686.

PVT OD RAIA NAILASCGNI . . . *Pò Ozu Fra* VITALV ANDRIASI Is Dubrounika, Reda Suetoga FRANCESCA Od male bratie. IN VENETIA MDCLXXXVI.

Pisac, koji se u ovoj kńižici piše *Andriasi*, taj se u kńižici ‚pravi način' itd. (1664) piše *Andrijašević*. Za to ga i mi u ovoj radńi zovemo *Andrijašević*. Ńegova kńižica ‚put od raja' ima dosta štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

c = z: rezi, kuzam, pokorniza, vierenizu, vienaz. — **č** = ci: cias, ciuuam, velicianſtua, ciudan; = c: mucenika, cuie, prouodic, odlucuiem. — **ć** = chi: hochie, ſmuchiena, goruchiom, vechiu, obechiah; = ch: korechi, vechma, moch. — **đ** = ghi: odreghiena,

sueghier, vrieghiati, oslaghiuie, odreghiuie; = gh: Goſpoghi, ſuegh. — **e** obično se piše znakom e, ali se pored toga nalaze i znakovi: æ, ę: mæſo (caro), ſouæ (vocat), vecchiæ (maius), ſliædi (sequere), piſcæ (scribit), vodæ (gen. sing.), slughæ (gen. sing.), tuoiæ (gen. sing.), inæ (nom. plur.), daræ (dona, accus. plur.), pamęt, tęmeglitom, grięhe, vſceſcę (užeže, 3. sing.), moię (gen. sing.), duſcę (gen. sing.), Suetę (sanctos). — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: pridraghi, dughe, ghinu, blagha, pridragha. — **ǵ** = g: sargbe, sargbu, ſargbom. — **iji** = ij: Marij, oſctrij, miloſardnij, ſmij (‚zmiji'). — **j** = i: moiu, iednoi, oſtaie, koioi, Iedna; = 0: niednoga, posuoih, ugodnia, moieh (‚mojijeh'). — **ji** = ij: koij, moij, boijm (se), oſuoijo. — **ļ** = gli: kraglia, gliubau, ſpaſitegliu, ſemgliom, nepriateglia; = gl: priateglſtuo, temeglita, ſpaſitegl. — **m** obično se piše znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: sã, gorkõ, ũrieti, ſarcẽ, molĩte (‚molim te'). — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: iedã, ſuiedociãſtuim, ſakramẽti, doſtoiãſtua. — **ń** = gn: ogagn, naslagnam, pomgnu, ſziegnahu, proſiakigna. — **ŕ** = ar: karui, potuardi, ſmarti, garliti, miloſardan; = r: ſatr (contrivit). — **s** = ſ: veſelo, podneſe, ſin, ſamoga, oſobitu; = s: Nebeskoga, sliediti, suetomu, iskre, oholas. — **š** = ſc: iſctem, ioſc, duſcom, naſci; = sc: proscli, prosctenie, grescnicze, priteſcesc (‚přitežeš'); = ſci: ſtraſcian, duſciom; = sci (rijetko): pasciu; = x (rijetko): grexnu, ixte, liepxe, priuixgnemu. — **u** na početku riječi i u majuskulama piše se v — V, inače je = u: vueſti (‚uvesti'), vuriediti (‚uvrijediti'), vmieſc, Vſam. — **v** na početku riječi i u majuskulama piše se v — V, inače je = u: oudi, dobrouoglno, otuori, ocitoualo. — **z** = ſ: vkaſati, raſabrala, ſapouied, ſakon; = s: sla (‚zla'), usdam, vsroka, rasgouore. — **ž** = ſc: ſcegliu, ſciue, mnoſc, kaſcuchi; = sc: usciuati, kasci, poniscena, uſcesci (‚užeži'); = ſci: pribliſciati, ſciudim, ſuſcianſtua, ſtraſciu; = sci (rijetko): orusciana; = x (rijetko): mnox, krix, sluxbeniczæ, raſxaliſce (‚razžališe'); = g (samo u riječi ‚žestok' vehemens): geſtok, geſtoka, geſtoke, geſtoku itd. — **ѣ** = ie: tielo, viek, odrieſciti, nieſam, diello, viekouati, vieruiem, couieku.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: čaas (honor), vječnaa (aeterna, plur.), tvrdaa (dura, fem.), obraańena (defensa), mramornaa (nom. sing. fem.), grijehaa (gen. plur.), nebesaa (gen. plur.), suzaa (lacrimarum), zlobaa (gen. plur.). — **čč**: rečče (dixit), očči (oculi). — **dd**: jaddi (nom. plur.). — **ee**: brojee (3. plur.), onee (illas). — **ii** (piše se *ij, ii*): prsii (pectorum), učii (docet), krepostii (virtutum), onii (ille), riječii (verborum), bii (fuit), milostii (gratiarum), bježii (fugit), radostii (laetitiarum). — **ll**: djello, djella, djellovati, illi, mille, silla, mallo, imalla. — **nn**: sjennu (umbram). — **oo**: tužnoo (triste), oholloo (superbum), radosnoo (laetum), istoo (ipsum). — **rr**: gorra (montium). — **ss**: čassa (momenti), čassom, ossobitu, ničessa. — **tt**: bitti (esse), matti (mater), svjette (consilia), imatti, datti, zvatti. — **uu**: tresuu (3. pl.), suhuu (aridam).

AKCENTI.

Andrijašević upotrebļava samo znak ` i to dosta rijetko: ù kreposti, ù načinu, ù slavu, ù srcu, ù ruke, ù tebi, pò ńemu, pò putu, zà krv, nà svijetu, nà grijeh, dà (ut), nè dopusti, à (partikula), nijè (non est).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općine 177, općinu 208, općenoga 223, 414, općeni 382, općeno 418, 434. — **bk**: ļubko 122, obkruženu 139, obkružen 152, obkružile 333, obkruži 410. — **bs**: bogoļubstvom 4, 175, 212, 378, bogoļubstva 5, 160, bogoļubstvu 6, obsjenivaju 77, obslužiti 102, 297, 396, obslužujući 146, obsjedeni 173, obsjedati 368, grabsu (rapinam) 198. — **ct**: octa 99, octom 408. — **čt**: počtenijeh 75, počtenje 141, 184, 241, 420, 430, počtenjem 224. — **ćć**: naćete (invenietis) 20, naćeš 238, poću (abibo) 364. — **ćst**: mogućstvu 110, 111, mogućstva 212, 241, mogućstvo 371. — **dc** *etimologički*: sudca 89, 411, 413, 424, sudcu 130, 301, napredcima 96; *fonetički*: srca 5, 14, 92, 99, 191, srce 14, 16, 40, 91, 138, srcem 22, 26, 72, 104, 133, suca 363. — **dč** *etimologički*: sudče (vocat. sing.) 130, 132, 361, 362, bridčije (vehementius) 231; *fonetički*: srčano 33, srčanije 175, 196; *složeno*: britčije (vehementius) 228. — **dčb**: srǵbu 69, 334, srǵbe 71, 88, 153, srǵba 242, 298, 398, srǵbom 325. — **dd**: odijeliti 18, 119, odjeļujem 87, odijelim 144, 408, odužiti (se) 292, odahnuti 310, odahne 392. — **dh**: odhranila 18, 419, odhranih 383, 424, nadhodi 385. — **dk** *etimologički*: napredkom 101, odkupio 113, 118, 139, 186, 201, odkupi 119, odkrivaše 155, odkriti 244, 357, 414, dohodka 295, iznenadke (repente) 318, 332; *fonetički*: slatke 253, 293, slatki 23, 141, 345, slatko 33, 138, 251, slatka 34, 106, 126, britkijem 22, 115, britkom 27, britku 45, britkijeh 254. — **dp**: podpuno 7, 23, 54, 96, 133, podpune

377, odpuštuje 48, odpuštenje 187, 188, 213, 215. — **ds** fonetički: α) ļuckijem 45, 82, ļuckomu 63, 75, 166, ļucku 68, 99, 166, 218, ļucka 103, 236, 244; β) gospostva 43, 81. — **dt** etimologički: odtrčali 10, odtole (inde) 272; fonetički: otvori 118, 211, 258, otvorena 290, otjera 388, 433. — **dž**: podžegla 69, podžižu 71, podžičući 198, podžegli 334. — **gš**: oblakšana 132, oblakšati 256. — **gt**: nokte 376. Isporedi: nokat 371. — **kd**: svakdańemu 76. — **kk** etimologički: k kladencu 37, 400, 403, k komu 357, 412; fonetički: meku 35, 203, 310, mekoj 269, 311, 312. — **ksn**: docknim 77, ckneći 283, 298. — **mč**: zančice 223, 333, 359. — **mns**: nepomstva 132, 314, 364, 389, nepomstvo 142, nepomstvu 246. — **nb**: himbene 21, 142, 161, 336, 378, himbenosti 28, 51, 86, 124, 227, himbenijem 41, 344, 375, himbenoga 81, 232, 420. — **nn**: istino (verum) 228, istini (verus) 330, istinu (veram) 430. — **np**: stranputice 336. — **ńc**: jagańca 213. — **ńs**: sužanstva 68, 70, 80, 202, 273, sužanstvo 285, 355, djetinstvu 73. — **skl**: pritisli (partic.) 332. — **sń** etimologički: s ńime 30, 150, 153, 372, 385, s ńim 79, 263, 372, s ńome 142, s ńima 224, 232, 374; fonetički: š ńima 302, 333. — **ss** etimologički: s sobom 3, s svetijem 26, 67, 226, 398, 438, s svetom 160, s svakijem 101, s spomenom 305, s sudom 349; fonetički: kravosaca (gen. plur.) 376. — **stn**: izvrsno 7, 96, 173, 197, izvrsnosti 29. 41, 52, 148, 183, radosno 10, 36, 121, 145, 435, radosna 138, 149, 159, 307, 324, žalosna 25, 281, napasnika 28, 107, 386, 387, lasno 33, 244, 251, 284, namjesnika 49, 217, 327, bolesna 127, 197, korisno 248, 297, obijesna 257, 302, 329, 418, zlatousnik 377. — **stń**: lašńi 9, lašńe 35, 139, 280, 292. — **tc** etimologički: bogatcem 230; fonetički: oca 11, 137, 146, 170, 172, ocu 114, 116, 166, 215, 429, ocem 115, 158, 163, 366, djecu 43, 246, 259, djeca 82, 128, 174, 263, svecu 141, vraca (deminut. od ‚vrata' porta) 324. — **tč**: dječica 9, 174, očenaš 113, pričice 343. — **tć** etimologički: živjetću 18, ufatću 21, ļubitćeš 31, 32, rijetću 44, vidjetćeš 64, odgovoritću 108, bitće 166, 235, 308, rijetćeš 211; fonetički: daće 20, ļubiću 23, uzeću 61, imaćete 85, riječe 283, imaćeš 298, bićete 309, mučićeš 314. Isporedi: kucati ću 21, ļubiti ću 24, čuti ćeš 36. — **ts** fonetički: α) devecat (‚900') 293; β) bogastva 43, 234, bogastvo 228. — **vst** etimologički: kraļevstvu 84, 175, kraļevstvo 136, 157, 179, 217, 248, kraļevstva 172, 220, 431; fonetički: kraļestvo 247. — **zdn**: grozno (plačući) 302, 364, 379. — **zļ**: ļubežļivi 15, 16, 30,

192, 218, ļubežļiva 136, 365, ļubežļivo 239, 317. — **zs**: rasrči (3. sing.) 46, 58. rasrčim 49, rasrčenijeh 221, rasrčiti 356, rastati (se) 67. — **zš**: raširio 65, raširiti 439. Isporedi: ‚rafscirila' 9, za koje se ne zna, treba li čitati -zš- ili -sš-. — **zz**: bezzakonje 286. — **zž** etimologički: razžališe 260; fonetički: ražeći 389.

IGNACIJ AKVILINI.

1689.

OFFYCIZE BLASCENAE DIEVIZAE MARIAE . . . iſtomáceno u ièſik slouynſky po Ozu Lectùru FRA IGNAZIV AQVYLINI Dubròucaninu od Rèda od Pripouiedalàza. V Mlèzijem . . . 1689.

AZBUKA.

c = z: lyze, Mieſez, ſtuorza, oblazi, pomochniza. — **č** = c: oblacahu, caſti, cudeſa, viecna, couik. — **ć** = chi: ziechia, obechiagna, ochiutieſce, otuardnuchia; = ch: vechma, moguchy, pomoch, chiachka. — **đ** = ghi: ſueghier, doghie, meghiu, tughia, naghioh; = gh: ſuegh, pryghi (‚priđi'). — **e** piše se obično znakom e, ali se nalaze kašto i znakovi æ, ę: Boſcæ (vokativ), mucenyzæ tuoiæ (gen. sing.), ſuakæ hualæ (gen. sing.), duſcæ naſcæ (gen. sing.), viecnæ slauæ (gen. sing.), Boſcę (vokativ), ſlatnę trubglię (gen. sing.), ſuakę (gen. sing.), Blaſcenę Mariæ (gen. sing.), naſcæ ſnaghę (gen. sing.). — **g** piše se obično znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: raſlogh, iſghine, slughe, draghy, drughe. — **ǵ** = g: ſargbu, raſargbu. — **i** obično se piše znakom i, ali se dosta često nalazi i znak y: myloſti, hody (3. sing.), dyka (laus), molymo, teby. — **j** obično se piše znakom j, ali se nalaze i znakovi i, y, za tijem 0: ia, ieſu, iedna, doſtoini, pokoy, rayska, moioy, ſuoy, niedne, ſaedno. — **kv** = qu: zarqua, zarquæ, Neozquargnena. — **ļ** = gli: ſemglia, voglia, bogogliubnoy, Spaſitegliu, cegliadi; = gl: temeglit, kragl, nepriateglskiieh. — **ń** = gn: bragnene, puſtigni, gnu, gnemu, ogagn. — **ṙ** = ar: tuardo, varh, ſmarti, markle, pogarditi; = r: vmro. — **s** = ſ: beſiediſte, ſluga, veſeo, ſahragnene; = s: ſuietlos, obylnos, sunze, cudesa, promyslite. — **š** = ſci: vaſciu, naſcia, duſcia; = ſc: viſcgne, ioſc. — **u** na početku riječi i u majuskulama piše se v — V, inače = u: vtrobe, Vſbudemo, vuedi (‚uvedi'), vuenuti (‚uvenuti'). — **v** na početku riječi i u majuskulama piše se v — V, inače = u kašto = vu: praue, gouorio, huale, duore, vulada, vuriednos, vurata. — **z** = ſ (i u

minuskulama i u majuskulama): ſlo, barſo, ſvieſde, poſnaiu, ſemglia. — ž = ſci: tuſcian, ſcialoſti, kaſciu, ſciudy (cupit); = ſc: draſcegnem, daſcdi, ſcedna. — ѣ = ie: diete, grieha, mieſto, dieuize, pieuati, ſapouied.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: tebbi, sebbi, nebbo, ribbe. — **cc**: priteccimo, ticce (aves), djevicca, jezicci, desniccu. — **čč**: očči, rečče (dixit), mačč (gladius). — **ćć**: ,kucchia', ,hocchie', ,pecchi' (infinitiv). — **dd**: buddi (esto), stadda, rodda (generis), medda (mellis). — **đđ**: ,bregghia' (gravida). — **ff**: uffamo, uffańe, uffajući. — **gg**: Bogga, ńegga, mnoggo, nogge. — **hh**: svrhhu (finem), strahha (timoris), tihha (quieta), kruhhom, uhho. — **ii**: vidiiš, vodiiš. — **kk**: slikku (imaginem), svakkomu, čovjekka, velikka, nekka (partikula). — **ll**: milli (cari), silla, mallo, djello, djella. — **mm**: vammi, ženammi, ńimma, imme, sjemme, pommoć. — **nn**: punna, menni, ranne (vulnera), gospodinna. — **pp**: skuppu (concilio), opprostiti. — **rr**: pokorru, morru (lokal), vjerra, gorre (montes), urra (hora). — **ss**: gnussobe, rosse, vessèlo, ossobita, pjessni (carmina), osslobodi. — **tt**: imatti, bitti, datti, matti (mater), ljetto, četta, putti (пѫти). — **uu**: puut (via). — **zz**: mrazzu, mrazzi (nom. plur.), suzze, obrazza.

AKCENTI.

Akvilini upotrebļava veoma često znakove ` i '. Ovdje se ogleda radi ispisuje pjesmica, koja je na strani 27: Marija svetà, blážena si, svake hvale dòstojna si, er istèče iz tve utrobé sùnce od svake pràvednosti, Jésus Bòg, ki tmastè zlobe odagnò je s svòm svjètlosti. Za krstjanski pùk mòli se, za crkovnè utèci se, biće ženskò bogomilò pomoz' mòlbam tvojijem milo, neka pomòć svi oćutè, ki u molbàm spoménù te.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć etimologički: obćenstvu 3, obćena 28, 68, obćeni 53, 262, obćeno 129, obćenomu 338; fonetički: općenstvu 140, općenomu 203. — **bh**: obhodi 279. — **bk**: ļubko 77, 123, 232, 308, ļubka 317. — **bs** etimologički: obslužuje 20, obsluže 73, obslužit 76, 239, sobstvu 44, 148, sobstva 233, sobstvo 297; fonetički: iskupstit (evellere) 90. — **ct** etimologički: recte (dicite) 148, 149, 214; fonetički: ostom 271, osta 335. — **čt**: štiti (inf.) 5, 6, šteńe 133, pošteńe 138, pripoštenoj 335. — **ćć** etimologički: pomoćće (adiuvabit) 145; fonetički: doćeš (venies) 51, 311, doće (veniet) 82, 90, naće (inveniet) 220. — **ćst**: mogućstva

15, 28, 301, mogućstvo 45, 77, 134, 151, 174, mogućstvom 146, 351. — **dc** etimologički: sudca 150, 152, sudcem 340; fonetički: srca 3, 19, 57, 108, 155, srcem 12, 35, 76, 149, 300, srcu 53, 153, 222, 238, 297, srce 92, 138, 151, 236, 242, suci (iudices, — stoji u sliku s riječju ,puci' populi) 45. — **dč** etimologički: sudče (vokativ) 315; fonetički: srčano 51, 221. — **dćb**: srǵbu 14, 91, 117, 242, 262, srǵbi 150, srǵba 169, rasrǵbi 14, rasrǵbe 169. — **dd**: odijelio 181, odijelit 217, odijelim 310, odavna 221. — **dk** etimologički: odkupļeni 26, 49, 159, odkupi 29, 46, 50, 267, 302, odkle 65, 333, odkriva 102, 205, odkrio 105, 342, naprijedkom 336, naprijedku 349; fonetički: slatkim 48, slatko 77, 104, 106, 138, 214, slatka 165, 166, 180, 224, prislatki 225, 320. — **dp**: odpušteni 54, odpusti 306, podpuno 295, 328, podpunoj 329. — **ds**: gospodstva 5, 28, 351, gospodstvo 97, 100, 120, 149, gospodstvu 99, 148, ļudskoga 17, 52, 204, 326, ļudski 38, 50, 154, 204, ļudsku 58, 112 194, ļudskomu 59, 340, odsude (3. plur.) 47, odsuditi 333. — **dt** etimologički: hodte (venite) 12, 130, 212; fonetički: otisnuti 125, 183. — **dz**: podzidati 13, podzidiva 144. — **đt**: viđte (videte) 263. — **kd**: svakdańa 294. — **kg**: k gori 56, 109, k gospodinu 122, k gospodaru 296. — **ksn**: cknite (2. plur.) 122, ckniti 292. — **mč**: zančice 75. — **mns**: nepomstva 272, 291, 324, nepomstvu 293, pomstvom (animadversione) 297. — **nb**: himbenstva 76, himbenijem 152, himbenijeh 271. — **nk**: pomańkalo 295, pomańkati 301, pomańkańe 302. — **np**: stramputica 338. — **ńc**: jagańca 205. Isporedi: jaganac (biće griješka) 261. — **ńs**: djetinstva 4, djetinskijeh 17, sužanstvo 82, 168, sužanstvu 348. — **sń**: š ńim 7, 105, 150, 151, 237, š ńega 15, š ńima 43, 307. — **ss**: s svom 6, 27, 33, 89, 137, s srcem 12, 67, 141, 236, s svetijem 49, s slavnijem 78, 106, 182, s svijeta 82, 85, s strahom 170, s sobom 300. Isporedi: s samnom (mecum) 236, 308, 309. — **stn**: usni (labia) 11, 129, 211, 249, 275, izvrsne 17, izvrsno 53, 289, žalosna 49, 158, 319, žalosno 314, kreposnu 75, radosni 81, časno 84, časnoga 86, 176, lasno 216, milosnoga 289, bolesno 294, bolesna 327. — **tc**: oci 6, 14, 323, ocu 12, 16, 27, 103, 145, oca 28, 29, 141, 189, 216, ocem 104, 105, 173, 214, 222, djeca 85, djecu 85, djetece (infans) 92. — **tč**: Mlečići 4, oče (vokat.) 28, 147, 156, 161, 201, očine 280, očino 284, dječice 99, svečane 136. — **tć** etimologički: navijestitće 4, suditće 98, nareditće 101, imatću 120, pribivatću 120, darovatće 170, zvatće 190, kraļevatće 193; fone-

tički: biće 5, 68, 99, molićeš 7, hvaliću 37, hvaliće 38, naresiće 46, govoriće 82, 107, porodićeš 190, ostaćeš 192, dobićeš 229, imaćete 322. — **ts**: bogastvo 100, 351. — **vst** etimologički: djevstvo 24, 196, 204, djevstva 59; fonetički: kraļestvo 52, 55, 120, 140, 245, kraļestva 144, 190, 344. — **vt**: procapti (3. sing.) 120, captiš 123. — **zļ**: ļubežļivi 298, ļubežļiv 299. — **zs**: rasrǵbi 14, rasrčen 44, 169, rasrčili 74, rasrčeńa 151, raspa (discidii) 98. — **zš**: raširiće 85, raširiti 169, raširena 342. — **zz** etimologički: uzzove (3. sing.); fonetički: bezakońa 126, 162. — **zž**: razžeži 277.

SIMON SIDIĆ.

1693.

Plamen pobožnosti proti sv. Ferencu Ksaverijušu na slovenski jezik preobrńen po Simonu Judi Sidiću kanoniku zagrebečkomu i kustošu. Vu Zagrebu 1693.

Iz onoga eksemplara, koji je upotrebļen za ovu radńu i koji pripada g. I. Kukuļeviću, izgubļen je naslovni list. Za to je naslov kńižici ispisan po Kukuļevićevoj hrv. bibliografiji (gdje ipak krivo stoji god. 1695, a treba da bude 1693) i po prijepisu, što ga je načinio g. Kukuļević za svoj eksemplar iz ńekakvoga potpunog eksemplara.

AZBUKA.

c = cz: czelo, czuet, konecz, koncza, ſzerczu. — **č** = ch: pochetku, ochi, chudnem, chloveku, gouorechi, pomoch, obechal, goruche. — **ǵ** = gy: potuergyavaiuch. izhagya, oſzlobogyen, dohagyam, Vogy (dux). — **i** obično se piše znakom i, ali se pored toga nalazi i znak y: grozy (3. sing.), rechy (verborum), pryemal, y (et). — **j** = j: jezikom, jedina, moju, tulikaj, ja; = i: naſzleduiemo, moiu, koia, iezikom, poſtuiem; = y: Day, nikay, otayni, doyduchi, nayem; = 0: priatel, Indie, poleano. — **ļ** = ly: nevolyu, zemlye, dopelyal, naybolye, kralyuies. — **m** obično se bileži znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: prilikũ, poganinõ, ſzrã, nechiztõ, Vraſyẽ. — **n** obično se piše znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: zdignyẽ, iedẽ, dã, oſzlobogyẽya, uchinyẽ. — **ń** = ny: nyegovo, opomenyen, nyihovoga, nyu, preganyaiu. — **ṙ** = er: berzi, peruo, terpel, oberne, gerlu. — **s** = ſz: ſzuetoga, razglaſzil, proſzimo, viſzoko, chiſzlo; = z: morzka, ſenzka, ztrela, krepozti. — **š** = ſ: vekſi, rekſi, pobolſati, pſenichnoga, ſpota; = ſſ: Naſſu, Varaſſu,

poſſel, kuſſa, Obnaſſanye; = s: ides, premines, branis; = ſs: poſzluſsati, ztraſsni, ſiveſs (‚živeš‘), viſse, Duſsu; = ß (rijetko i samo u kursivi): *kaſeß* (‚kažeš), *zagreßil*. — **v** piše se često znakom v, ali često i znakom u: hualu, ureme, tuojega, lyubau, oucharniczu. — **vu** = uu: lyucztuu, uugodno; = ûu: nyegoûu, perûu, Naûuchitel, praûu, molitûu. — **ž** = ſ: obſzluſavamo, ſiveti, pridruſil, podiſu, obderſal; = s: podisemo, Bose, kris, Bosya, ſzlusbum.

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: adda (ergo). — **ff**: uffal, uffam, uffanje. — **nn**: gosponna, gosponne, gosponnove. — **tt**: govoritti, pohoditti, matti (mater).

AKCENTI.

Sidić dosta često upotrebļava znakove ` i ´, ali stoje sasma rijetko na drugomu kojem vokalu osim na *e;* kašto se nalazi u ńega i znak ^: mojè (accus. plur.), podižèmo, svètoga, krepostì (lokal), prvò (prius), Božè, vitèz, zveličitèl, Bòg, vèrè (fidei), nèbeska, mènè, zažgù (3. plur.), velìkoče (gen. sing.), pêkêl (infernum), Božé, tebé, kojéga, kamén (lapis), réči (verborum), vernéh (fidelium), tužnéh (tristium), têm (eo), trâpil, srcâ (cordis).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: prekorubce 69. — **bč**: občinanje 29, 94, občinskoga 39, občuvaj 102. — **bs**: obslužavamo 3, obstiral 51. — **bš**: obšanosti 30. — **čt** etimologički: čteti (legere) 47, čte (legit) 56, divojačtvom 96; fonetički: poštenje 40, 90, 99, poštuvati 47, poštuj 70, 82, 95, poštenju 79, poštuvano 86. — **dc**: srce 20, 29, 52, 61, 86, srca 21, 27, 32, 60, 88, srcem 22, 50, 51, 64, 93, srcu 24, 30, 33, 48. — **dč**: srčenu 24, srčeno 58. — **dd** etimologički: oddurna 87; fonetički: odurnost 29, odurno 34, odurne 45. — **dh**: odhitila 33, odhajal 49. — **dk** etimologički: odkupitel 11, odkupil 60, presladki 15, sladku 66, 74, sladko 75, 84, presladkoga 75; fonetički: slatko 12, preslatki 99. — **dp**: podpunoma 30, 80, odpreti 55, 89, odprla 57, odpustim 77, odpravil 85, odpravļajuči 91. — **ds** etimologički: burgundskomu 89; fonetički: ļuctvu 1, 64, ļuctvo 15, 23, ļuctva 21, 79, ļuctvom 25, 89. — **dš**: opadši 76. — **dt**: odtrgni 21, odtrgnem 87, medtemtoga 67. — **dž**: podžigal 21, podžigat 79. — **gš**: podikši 54, 59, 74. — **jj**: kaje (‚kaj je‘) 64, 71, 75. Isporedi: kaj je 64. — **kk**: žuhke 5, žuhkočum 75, žuhko 75. — **mc**: hotomce 43. — **nb**: obramba 14, obrambe 44. — **nk**: zmenkati 25. — **ńš**: menšem

38. — **stm**: vustmi 29, 45, postmi (ieiuniis) 47. — **tc**: otcu 2, 5, 59, otca 7, 12, 34, svetci 23, svetce 43, 47, svetcem 84. — **td**: petdeset 28, 49, 53, 72. — **ts**: sveckom 75. — **vst**: kraļestva 3, 52, kraļestvo 99. — **zs** etimologički: razsejal 3, izsesnul 45; fonetički: rasipnik 13, srcem (,z srcem') 22. Isporedi: ,izkakuvalo' (partic.) 61. — **zž**: z ženami 75.

MARIJA MAGDALENA NADAŽDI-DRAŠKOVIĆKA.

1696.

SZOBOTTNI KINCH BLASENE DEVICZE MARIE ... NA HORVATCZKI JEZIK VCHINILA JESZT PRENESZTI *Preszuetla, i Miloztivna Gofzpa,* GOSZPA MARIA MAGDALENA NADASDI, PRESZUETLOGA GOSZPODINA GOSZPODINA DRASKOVICH JANUSSA OZTAVLYENA VDOVA. Letta MDCXCVI ù ZAGREBU.

Ova je kńiga prevedena iz mağarskoga jezika, ali je nije prevela grofica M. M. Nadaždi-Draškovićka, ona ju je samo izdala svojijem troškom; za to i stoji na naslovnoj strani: ,včinila jest prenesti'. Kńigu je preveo, kako se vidi iz predgovora, neimenovani jedan Ježovit. Mi je ipak navodimo pod imenom Nadaždi-Draškovićke, jer iz toga ne može nastati nikakva pometńa, kada se zna, što je sad rečeno.

AZBUKA.

c = cz: tmicza, konczu, Mladenecz, krivicza, pravicze. — **č** = ch: chudneh, dokonchano, dichil, chlovechanzka, hochemo, noch, nefzrechno, moguche; = tch (rijetko): vkrotcheno, nakitchenum. — **g** piše se znakom g svuda osim u riječi *Bog,* koja se često piše: Bogh, Bogha, Boghu. — **ǵ** = gy: nahagyas, potvergyenye, pohagyati, zafzagyen, ofzlobagyal; = gj (rijetko): vigjenya, odregjenyu. — **j** obično se piše znakom j, ali se nalaze i znakovi i, y, za tijem 0: dai, Nikai, pokoini, raiffi, Iednu, kay, nayma, kray, prieli, ochiu, Mariu. — **ji** = ij: fzvoijh, dvoijm, doztoij (se), Tvoijh. — **ļ** = ly: zadovolyen, giblyu, dopelyal, lyudem, molyafse. — **m** piše se gotovo svagda znakom m, znak ˜ sasma je rijedak: onẽ, oltarõ, milofzerdnũ, fzã, vzẽsi (,vzemši'). — **n** piše se gotovo svagda znakom n, znak ˜ veoma je rijedak: chutẽya, plemẽschine, nemilofzerdẽ. — **ń** = ny: nyemu, visnyi, nyegove, knyigu, preganyahu. — **ŕ** = er: pervom, terpifs, milofzerdna, poverni, berzo. —

s = fz: pufzta, jefzmo, nafz, fzamo, fzebe, morfzkemi, gofzpoduju; = z (ispred *k, p, t*): peklenzka, zaizkal, Gozpa, oblazti, poztane. — **š** = f: (rijetko): poftenye, poftenem; = s: sirokom, veksi, naskoditi, varas, tovarustvu; = ff: vidiff, naffe, duffa, razumevffi; = ss: joss, fztaliss, prossnye, dossla; = fs: nafsu, nafs, pifse, vidifs; = sf: trosfili, mensfi, dosfli; = ß (samo u kursivi): *naßega, fztaliß, greßnikov, odrediße.* — **v** obično se piše znakom v, ali se dosta često nalazi i znak u: hualu, fzuoju, keru (,krv'), unogeh, ztaviuffi. — **ž** = s: sivuche, Bosja, pobosen, blasenztvo, zasganem; = f (rjeđe): lefi, blifnyu, fitek, blifnyega.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: robbińe. — **dd**: adda (ergo). — **ee**: deelu (parte), deela (opera), deeli (operibus), deel (operum). — **ff**: uffam, uffańe, uffańem. — **nn**: rannila (partic. od ,raniti' vulnerare), vremenniti, vremennitoga, gosponnovo, gosponna, obrannitel. — **ńń**: ,fzennyu' (somnium). — **ss**: vissi (haeret). — **tt**: izletteti, mattere, lettu (anno), pettero, znatti, bitti, bogattu, smrttnu, lett (annorum), zlatta (auri), pritti (advenire), datti, sramotta, mrttev, blatto, bratte (vokativ), ottide, potta (sudoris), potten (sudans). — **uu**: vuud (membrorum).

AKCENTI.

Znak je ˆ rijedak, a znakovi ` i ´ dosta su obični: ô (uzvik), odkûpi (redimit), takî (statim), postà (3. sing.), želè (cupit), lèpu (pulchram), pàk (denuo), opàde (3. sing. praes.), sàma (ipsa), veselè (3. plur.), dàn (dies), svèta (mundi), góspa, pobégne, postá (3. sing.), svéta (mundi), lépa (pulchra), délnik, oslépeti, nebéska, veseló (adverab), lastovítò (praecipue), vérnèh (fidelium).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: prekorubce 56, 79, 118. — **bč** etimologički: občuva 39, občuvala 40, občuvańe 154, potrebčine 70; fonetički: opčinska 23, 161, opčinske 36, 80, 104, opčinskomu 37, 129, opčinski 115. — **bh**: obhodom 80, obhod 80, obhodilo 104. — **bs**: obslužavala 4, 100, obslužaval 27, obstre 18, 49, 70, 155, obstrta 44, 164, obstanu 68, obstaneš 109, obsedena 114, obstriženi 115. — **bš** etimologički: glubši 123, glubša 131; fonetički: opšanost 41, 45, 53, 60, 72, opšaniti 45, 106, opšanosti 63. — **bt**: obtršene 89, obtršen 109, 137, obtvrdi (3. sing.) 147, obtuženoga 161. — **bv** etimologički: obvršiš 26, obvršavati 44, obvršiti 144;

fonetički: obrnula 150, obrnuti 158. — **čt** etimologički: čtejuči 4, čtavcu 5, čtejem 9, 67, 98, vračtvom 35, prodečtvu 43, 74, divojačtva 68, 87, svedočtva 89, poglavničtvo 163; fonetički: pošteńe 8, 26, 34, 97, poštenem 10, poštuju 30, poštuvati 69, 132. — **dc** etimologički: srdcem 8, srdce 9, srdca 11, sudca 18, 20, 37, 61, 116, sudcu 43, sudcem 161; fonetički: srce 3, 12, 21, 55, 103, srca 3, 11, 12, 95, 109, srcem 13, 31, 51, 67, 100, srcu 64, 66, 80, 105, 109, suca 37, sucu 43, 73. — **dč**: srčeno 9, 17, 159, srčenem 82, 161, srčena 95, 163. — **dd** etimologički: podda (3. sing.) 8, poddal 44, oddalečil 148; fonetički: oduriti 21, odurivši 54, 79, 85, odurjavati 66, odurnosti 66, 76, odurna 133. — **dh**: odhitila 3, odhitivši 59, odhranila 3, odhaǵam 77, 87, 111, odhod 88, nadhaja 93. — **dk** etimologički: napredkom 5, 104, 114, 142, napredka 18, 49, 95, odkud 30, 35, 37, 78, 123, sladkemi 47, 92, sladki 64, sladke 104, sladko 120, odkupi 69, odkupļenu 111, odkrivati 157; fonetički: britke 48, britkemi 107. — **dp**: odpočinek 5, odpočivajuči 10, odpeļavši 11, odpeļaju 18, 121, odpre 13, 60, 70, 162, odprta 24, 37, podpunoma 13, 14, 39, 62, 114, odpustiš 42, odpuščeni 45, 65, 145, odpravimo 57, podpuhavajuče 143, podpore 146, podpira 146. — **ds** etimologički: odsluži 32, odsečena 44, odsede 64, odstupiti 79, 81; fonetički: gospocka 4, gospocke 27, gospocki 35, gospockoga 87, ļuctvo 5, 44, 126, 151, ļuctvom 27, 80, 105, 142, ļuctva 40, 94, 117, 125, ļuckem 73, ļuckoga 140, suseckeh 41. — **dš**: sloboščinami 161. — **dt** etimologički: odtrgńen 26, 63, 92, odtrgni 58, odtrgnete 150, medtemtoga 39, 41, 63, 84; fonetički: hote (venite) 18. — **dž**: podžiže 15, podžigajuči 147, podžižu 158. — **gc**: vbogcem 13, 37, 68, vbogcu 34, vbogca 71. — **gk**: lahko 49, zlehkočen 63, lehko 86, lehku 105. — **gš**: dragše 9, 109, 114, dragšega 123, 125, zdigši 24, vrgši 58. — **kd**: vsagdašńa 88. — **kg**: k grobu 73. — **kk** etimologički: k koncu 7, 22, 53, k koteromu 37; fonetički: žuhkočami 16, žuhke 64, 88, 147, žuhkeh 107, 108. — **md**: vemdar (tamen) 129. — **mk**: zańke 97, 98. — **nb**: obrambu 20, 26, 55, 90, 125, obrambe 40, precembe 38, 130, 134, 160, precembu 157. Isporedi: ‚premenybe' 89. — **nk**: pomenka 141, pomankańa 145. — **nn**: dragoceni 44, 92, — što se piše: jedennadesta 42, dugovremennoga 77, tu se ne zna, je li *nn* pisano po etimologiji ili poradi udvajańa. — **ńs**: sužanstva 5, 126. — **ńš**: menšega 23, menša 31, 84, menšemu 68, 157, menše 139. — **skń**: pritisńenoga 63, pritisńen 137. — **std** etimologički: šestdeset 73; fonetički: zdenec 34, 38, 59, 135, zdencu 37, 116, 129, zdenca 59, 89, 107. — **stk**: kockańa 97, kockę 97. — **stm**: napastmi 57, pobožnostmi 73, vustmi 77, 149. — **stn**: žalostnu 6, 147, žalostne 79, 109, vustnice 12, vustnicami 140, prišestna 27, prišestnom 30, prešestnu 117, šestnadestu 32, šestnadesta 58, častniku 40, 139, bolestnomu 53, bolestniku 80, koristno 77. — **tb** etimologički: molitbenu 60, 73, molitbu (orationem) 112; fonetički: svadbenum 17, svadbenu 18, svadbenom 127. — **tc** etimologički: otca 10, 18, 46, 62, 114, otcu 11, 100, 123, otcem 18, 48, 153, 164, pripetce (fortuito) 10, bogatca 10, bogatcu 70, svetca 23, 101, svetcev (sanctorum) 23, 28, 51, 115, svetci 24, 25, 47, 67, 90, svetce 46, 49, 123, detca 39, detce 69, 120, detcu 69, 85, detetce (infans) 59; fonetički: sveci 16, 158, detece (infans) 50, 64, 80, 100, 164, dece 149. — **tč**: očinskoga 10, očinsku 47, 136, očinstvom 62, dečice 14, dečicum 149, dečicu 150. — **td**: petdeset 5, petdeseta 155, 159, 162. — **ts** fonetički: horvacki 3, horvackoga 3, bogactvo 27, 63, bogactvu 62, 89, bogactva 63, 71, 114, svecke 85, 158, sveckeh 95, proklectva 106; složeno: horvatcki 1, svetckeh 58, 60, svetcke 62, 110. — **vst**: kraļestvo 24, 111, 132, 149, kraļestva 84, 118. — **zf**: nezfalitno (infallibile) 34. — **zh**: izhod 15, 137, izhaǵa 19, izhaǵati 49, 76, 156, razhladi 32, izhititi 41. — **zs** etimologički: razsvečen 18, razsvetlil 74, razsejano 35, razseje 59, razsipļivca 62, razsipal 95, razsrdil 82, z sinkom 79, z slastjum 85, z sobum 154; fonetički: rasipom 89. — **zš**: razširila 3, razširjena 117. — **zz** etimologički: z zemļum 69, z zaručnicum 127; fonetički: zločestemi (‚z zločestemi') 72. — **zž**: z žarkim 24, razžalostiš 42, razžalostim 135.

PAVAO VITEZOVIĆ.

1696.

KRONIKA *Aliti* SZPOMEN VSZEGA SZVIETA VIKOV, *ù dva Dela razredyen . . . Szloſhen i naſvitlo dán* PO PAVLU VITEZOVICHU . . . ù ZAGREBU 1696.

Vitezović piše mješavinom čakavskoga i kajkavskoga govora. Paginacija u ńegovoj kronici teče uredno do strane 128, ali onda mjesto 129 dolazi 127, za tijem 128, 129, 130 itd. Tako se dakle brojevi 127 i 128 nalaze dva puta. Ta je paginacija zadržana i u ovoj radńi, samo se brojevi 127 i 128 na drugom mjestu biļežę *127, 128.*

AZBUKA.

c obično se piše znakom c, znak cz sasma je rijedak: Oczu, Oſlicza. — **č** = cſ: nacſini, zacſel, vekivecſnoga; = cs: csloveka, zarucsi, Rics, csaſte. — **ć** = ch: pomoch, kcher, goruchim, obecha, neſrechan; = ty: podmityen, Szplityani, vratyajuchi. — **đ** = dy: zgradyena, rodyen, gradyani, oſudyen, medy (inter); = dj: poſudjavati, oſlobodjeno, rodjen. Isporedi: rojen, zgrajen, oſlobojen, nahajati, pervorojenoga. — **ǵ** = gy: hangyarom. Isporedi: ſinshirmi (‚sinžirmi'). — **j** obično se piše znakom j, ali se dosta često i ne piše: nieden, imease, preliali. — **kv** = qu: Cirqui, loquu, quara, Cirque; = kv (rjeđe): Cirkve, Cirkvu. — **ļ** = ly (obično): lyudi, Kralyica, Rimlyanina, dalye, nepriatelyſki; = Ĩ (rjeđe): RimĨani, KerſtiteĨa, zemĨu, najboĨe, najpervĨe. — **m** piše se gotovo svagda znakom m, znak ˜ veoma je rijedak: Egiptõſkom, ſobũ, deczũ. — **n** piše se gotovo svagda znakom n, znak ˜ veoma je rijedak: shalloſtã, Alexãdra. — **ń** = ny: nyih, ognyeneh, naſtanyuvati, klanyaju, konyanikov. — **ṙ** = er: pervi, ſmerti, zatert, pogerdil, cseterti. — **s** = ſ: vſa, ſinovi, ſamo, noſ, Goſpodu, popovſki; = z (rjeđe): ztupi, ztolu, ztolnom, zkupo; = Sz (u majuskulama): Szudec. — **š** = s: satore, varas, Nemskomu, porusi, prebivalische; = ss: rodisse, visse, obujasse, nassel, issal. — **ž** = ſh: teſhak, Boſhje, Muſhevi, ſhivuche, muſha; = sh: shene, vushgati, shidovſki, shalloſti, odvershe.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: obbe (utraque), gubbi (lokal. sing.), slabbo, ribbam, grabbe (rapiunt). — **dd**: middenim, podseddoše, ponuddiše, paddoše, čuddo, viddilo (partic.) — **ff**: uffańe, uffaše, uffal. — **gg**: drugga (alia), druggih, druggi, nogge (pedes), kugge, duggo. — **kk**: vikke (clamoris), mukku (tormentum), mukkami, zasikkal (partic.), posekkoše. — **ll**: znalli (partic.), čulli (partic.), bill (partic), dolle (infra), mallo (parum), žille, žallosti, sillu, sillom. — **mm**: slammu, kommaj. — **nn**: poginnuše, ranne (vulneris), punno, punna. — **pp**: oppoji (3. sing.), oppade (3. sing. aor.), skuppivši, skuppiše, odstuppiše, topp. — **rr**: zatirra (conterit), zatirraju, porruši, tirra (pellit), porrobi (spoliavit), terre (conterit). — **ss**: nossi (portat), donessal, messec, messeca, desset, vesseļu, poklissari, prossi (precatur), obissiti, possići. — **tt**: letto (annus), ottide, bratta, ratti (belli), zetta, čette, vettar, datti, kopatti, državatti, pisatti, nitti (neque). — **vv**: spravve (instrumenta). — **zz**: mrazzil (partic.), mrazza (gen. sing.).

AKCENTI.

Vitezović dosta često upotrebļava znakove ˆ, ˋ i ˊ: bê (fuit), kâ (quae), kûpi (ēmit), lêt (annorum), à (partikula), umrè (mortuus est), kogà (quem), rodì (3. sing. aor.), počè (3. sing. aor.), sadà (nunc), čiǹi (fecit), dà (partikula), nà severu, nà putu, ù pustińi, ù Betlemu, zván (vocatus), nebés (caelorum), zové (appellat), jakostjú, jezér (gen. plur.).

KOŃSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: Gubčeva 160, Gubčeve 161. — **bć** etimologički: obćini 25, obćinsku 43, obćinski 48, 51, obćinskim 50, obćinskih 171; fonetički: općini 19, općinskom 84, općinski 189, općinom 206, 213. — **bk**: zibki 135. — **bs** obspa (perdormivit) 51, obslužavati 53, obslužava 104, 112, obsede 61, *128*, 140, 192, obseđenim 133, 211, srbska 74, 216, srbski 75, 117, srbskoga 78, 91, 124, robstvo 96, robstva 141, obstati 176. — **bt**: obtužen *127*, obtuženoga 136, obtužil 166. — **bv** etimologički: obvršava 36, 130, obvršaval 46; fonetički: oblada 42, obesi 43. — **čc** etimologički: Otočcu 145; fonetički: detešcem 18. — **čt** etimologički: čtali (partic.) VII, poglavničtvo 3, 26, poglavničtvom 69, zapovidničtvo 19, 40, 44, 135, zapovidničtvom 60, zapovidničtva 72, 153, počteńe 28, okrutničtva 33; fonetički: poglavništvo 19, 36, 41, 115, poglavništva 63, zapovidništva 27, 30, 99, 106, 117, zapovidništvo 61, 96, 104, 192, poštene 32, poštuval 58, pošteno 105, pošteńe 145, vojništvo 90, vojništva 145, junaštva 131, šte (legit) 218. — **dc** etimologički: sudci 18, 19, 25, sudca 41, Gradcu 172, 189, 199; fonetički: srce 111, 219. — **dč** etimologički: Carigradčani 55; fonetički: srčeniji 131. — **dd**: oduren 34, 187. — **dh**: podharačil 17, 95, 109, podharači 61, podharačiše 92, 164, odhititi 32. — **dk** etimologički: odkud VIII, 2, 27, 57, 147, dohodke 41, 58, odkupi 53, 123, odkupe 185, napridkom 128, podkove 166, odkapati 218; fonetički: Tvrtko 106, 107, 110, Vlatko 111, dohotkmi 123, rotkvi 188. — **dp**: odpeļa 9, 101, 109, 125, 191, odpeļavši 13, 100, 142, 150, odpusti 16, odpušćeńe 31, odpriti 40, odpriše 119, podpunoma 62, 105, 116, 201, 210, odpravi 120, 122, 141, odpravil 124. — **ds** etimologički: podsede (3. sing.) 13, 19, 27, 46, 158, podsedoše 9, 55, 61, 80, 130, Medski 15, 16, odsiče 16, 101, 201, odsečena 23, 34, 94, 152, odstupiše 21, 62, 105, 159, 174, odstupi 25, 116, 175, 189, odsudil 32, carigradski 45, 46, 48, 55, 68, gradskih 51, gradske 206,

gospodstvo 59, gospodstvu 67, gospodstva 134, longobardskomu 59, 60, vojvodstvo 63, 183, 184, vojvodstva 73, 108, nadskočiše 65, ļudstvo 109, ļudstva 137, ļudstvom 217, švedska 191, švedskoga 219; fonetički: α) ļuctvu 3, 16, 23, ļuctva 5, 11, 72, 84, 153, ļuctvo 6, 8, 61, 170, ļuctvom 10, 15, 36, švecki 188, 189, 194; β) ļustvo 7, 162, 209, ļustva 24, 88, 205, ļustvom 86, 196, gospostvo 86, gospostva 131, 153. — **dš** etimologički: upadši 21, opadši 148, podsedši 38, zasedši 52, odsedši 111, izbodši 60, našadši 186; fonetički: slobošćinu 19, 57, 112, slobošćine 82, 94, 128. — **dt** etimologički: odtud 4, 21, 27, 47, 106, odtira 22, 100, 210, odtiran 46, odtad 71, odtujene 73, medtimtoga 139, 162, 207; fonetički: otud 67, ‚ottirani' 70. — **dz**: odzva 75, 133, 176, odzad 174. — **gk**: lahko VIII, 23, 166, lahka 163, 165. — **gš**: zvrgši (partic.) 57, 79, 156, dragši 102. — **kd**: Prikdunajci 29, prikdunajski 34, vsakdańe 113. — **kk**: k kraļu 101. — **md**: vindar (tamen) 201. — **nb** etimologički: prominbu 185; fonetički: obrambu 23, 44, 52, 60, 87, obrambi 88, obrambe 163, 200, himbenim 54, himbu 125, himbom 154. — **nk**: pomenkańu 8, pomankalo 12. — **nn**: jedanadeste 2, 170, jedenadesti 12, 34, jedanadesti 133, jedenadeste 164. Isporedi: jedannadesti 12, jedannadeste 80, 162, 170, — gdje se ne zna, stoji li *nn* poradi udvajańa ili poradi etimologije. — **ńs**: sužaństva 15, 100, 122, 138, sužaństvu 40, sužaństvo 82, 131, 138, 159, 173. Isporedi: sužanstvo *128*, 150. — **ńš**: meńšu 22. Isporedi: menši 33, 212, menšu 88, menšim 169. — **ss** etimologički: s svojimi 7, 131, s sinom 37, 167; fonetički: svojimi (‚s svojimi') 36, 77, svojim (‚s svojim') 39, 43. — **std** etimologički: šestdeset 20, 80, 106, 165; fonetički: šezdeset 2, zdence 8, zdenca 221. — **stm**: častmi 73, listmi 131, prstmi 166. — **stn**: prešastnih VIII, častnike VIII, 94, 154, 199, oblastnik 26, 33, šestnadeste 42, pripovistnik 45, namestniki 83, 199, bolestnike 172. — **tb**: svatbu 46, svatbi 92, 123, 128, svatba 96. — **tc** etimologički: otca 18, 25, 56, 83, 98, otcu 38, 76, 81, 92, 99, otcem 53, kotce (stabula) 32, tetcu (amitam) 33, Egiptci 72, Egiptce 146, svetcev (sanctorum) 92, svetca 218, falatce (frusta) 167; fonetički: deca 3, dece 18, decum 54, 57, 163, decu 94, 95, 152, 162, 208, Egipce 85. — **tč** etimologički: Bnetčani 81, 105, 108, 143, 168, Benetčani *127*, otčin 96, otčino 102, 146, 193, otčina 135, otčine 141, Sigetčani 169, 174; fonetički: očinom 40, 74, očinstvo 79, očino 101, očinoj 108, 111, Benečani 65, Bnečani 71, 86, 89, 143, 177,

Bnečanom 82, 100, 107, 164. — **td** etimologički: petdeset 27, 36, 46, 55, 93, devetdeset 191; fonetički: devedeset 203. — **ts** etimologički: helespontska 16, egiptski 17, 169, egiptskoga 135, moskovitski 26, 102, 127, 151, 204, hrvatsko 27, 49, 54, 112, hrvatskoj 48, 56, 66, 83, 199, hrvatskoga 49, 70, 83, 102, 105, gotski 44, kmetska 134, svetska 138, bogatstvom 167, sigetski 178; fonetički: α) hrvackoj 72; β) prokļestvo 58, hrvasko 66, egipski 72. — **vst**: kraļestvo 7, 8, 16, 46, 75, kraļestvom 20, 89, kraļestva 26, 71, 78, 113. — **zh**: izhodu 50, izhiti 141, izhitivši 160, 184. — **zk**: francoski 88, francuskoga 198. Često se piše *zk*, za koje se ne može reći, je li fonetički, ili je etimologički. — **zs** etimologički: izsići 21, razsičen 167, razsikoše 209; fonetički: rasap 106, rasipa 118, rasičen 196. — **zš** etimologički: razširi 53, prevezši 85; fonetički: raširi 47, 90. — **zt**: listvi (lokal sing.) 5, istoku 122. Često se piše *zt*, za koje se ne može reći, je li fonetički ili etimologički. Isporedi: razstrkano 173. — **zž**: ražaļeni 117, ražaļen 175. — **žc**: Ostrožcem 165 (bis). — **žč**: poteščaval 12. — **žk** etimologički: mužki 6; fonetički: tešku 27, teško 29, 178, 218, teškoćom 91, viteški 38, 111, 120, 136, 153, viteškoj 70, vitešku 128, 187, muškoga 108, muških 172, muške 200, praškoga (Pragensem) 117, poješko 133, 181, požeškoga 151, 167. — **žt** etimologički: samodržtvo 12; fonetički: viteštvom 9, 207, viteštvo 129, 196, viteštvu 145, samodrštvo 19, uboštvu 66, kneštvo 128.

MIHAJLO ŠIMUNIĆ.

1697.

SZLUSBA MARIALZKA *Toje to* OSZEM PRODEKIH NA OSZEM SZVETKOV B. D. MARIE NAPRAVLENE, I POVEDANE *OD POSTUVANOGA GOZPONA* MIHALYA SIMUNICHA . . . v' Zagrebu, Letta MDCXCVII.

AZBUKA.

c = cz: potanczuvati, ſzerdcza, czvetov, glavicza, oblachecz. — **č** = ch: chuvana, chlovechanzko, govorechega, hoche, rechi (dicere), vruchinu, pochetku, prilichno; = tch: poſzvetchuje, trepetchu (tremunt), pripetchenyem. — **ǵ** = gy: zigyu, oſzlobagya, Nahagyam, oſzlobogyen, megy (inter); = dy: narodyene, Rodyakinye, zbudyavati, potverdyava, medy (inter). — **j** = j: jeſzu, oſzebujno, ſzvoje, pametjum; = i: kaiti, nai, dai, komai, tulikaiſſe; = 0: Maria,

nepriatela, priela, vleati, boim (se). — **ļ** = ly: kralyicze, lyudi, zemlye, lyubavi, Kraly; = lj: cilju, dalje, napravlja, prepeljal, napravljen. — **m** piše se obično znakom m, ali se kašto nalazi i znak ˜: zakonõ, mechẽ, velikõ, kerschenikõ. — **ń** = ny: nyem, nyoj, menye, piknyicza, napunyene; = nj (rjeđe): nju, nategnjen. — **ṙ** = er: pervoga, mertvoga, tverde, dersana, kervjum. — **s** = ſz: napiſzati, ſzin, deneſz, naſzleduvati, ſzebe; = z (ispred *k, p, t*): peklenzki, Gozpodin, iztinu, mezto. — **š** = ſ: ſkodu, premiſljavam, ſibum, kloſtri, vekſim; = s: vekse, josche, puscha, gresnik, vubies; = ſſ: naſſega, Duſſu, vzemſſi, rajſſi, ztraſſen; = ſs: naſsla, danaſsni, ztraſsne; = sſ: isſlo, nasſla. — **v** obično se piše znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: keru (sanguis), zkerbliu, hoteuſi, potroſſiuſi, Navuchitelou. — **ž** = ſ: ſivoga, vnoſinu, podloſila, ſenum, ſarkom; = s: Blasene, Bosje, sena, zasgano, prilasem.

Dodatak. Kašto se znak h nalazi suvišno: lyudih (hominum), miloschih (gratiarum), izniknuh (3. sing. aor.).

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: adda (ergo). — **ee**: veeke (saecula), reed (ordo). — **ff**: uffanje, uffati (se), uffam, uffajuči. — **mm**: immenuje, immenuval. — **nn**: rannah (lokal plur. vulneribus).

AKCENTI.

Šimunić rijetko upotrebļava znak ´, a znakovi ` i ^ veoma su rijetki: duhovní (nom. sing.), sám, žáb (ranarum), rádi (propter), lét (annorum), zvézd (stellarum), dúg (debitum), stráh (timor), à (partikula), žèn (feminarum), ô (uzvik).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občinsko 17, občinskem 34, občinska 67, občuvańe 93. — **bh**: obhaǵati 36, obhajali 67. — **bs**: obslužavańe 3, 8, obslužaval 9, 68, obstrta 18, obstrte 82, obstati 19, 62, 68, obstoji 47, obsijalo 50. — **bt**: obtršena 34, 35. — **bv** etimologički: obvršiti 85; fonetički: obrne 76, 88. — **čt** etimologički: prečtel 2, čteti 2, čtejem 12, čteju 51, prodečtvo 11, vračtvo 18, 39, 75, divojačtva 20; fonetički: poštenje 8, 27, 72, poštujte 9, poštene 15. — **dc**: srdcu 5, 7, 47, 52, 63, srdca 9, 21, 25, 34, 57, srdce 10, 21, 47, 63, 71, želudcu 71. — **dč**: srdčiku 59, srdčenum 81. — **dd** etimologički: oddružiti 25; fonetički: odurno 5, odurjavati 70, odurjavaju 70, 72, oduren 79. — **dh**: odhranila 72. — **dk**: redko 16, 18, 21, odkuda 22, 35, 42, 50, 62, zamudka (cunctationis) 35, odkupļava 44, odkupļenje 45, sladki 47, sladke 63, sladka 65, 76, 83. — **dp**: odpreti 1, 75, odpira 21, odprla 22, odpravļa 35, odpravila 75, odpustiti 37, podpisal 51, odpeļati 89. — **ds** etimologički: odstupļava 3, odstupi 74, ļudstvu 5, 34, 91, ļudstvom 16, ļudstva 22, 59, ļudstvo 34, podsede 28, odsečena 89, odsečene 90; fonetički: ļuctvu 92; složeno: ļudctvo 40, 53. — **dš**: zašedši 23, našedši 69. — **dt**: odtrgavale 86, odtirala 89. — **gk**: lehko 5, lahkom 41, lahki 41, lahko 49, 61. — **ǵt**: poveǵte 93. — **jj**: kaje (,kaj je') 75. — **kk**: mehke 23. — **kz** etimologički: k zemļe 44; fonetički: g zagrizeńu 6. — **mc**: hotonce (sua sponte) 55. — **nb**: obrambe 23, 83, obrambu 83, 92. — **ńš**: najmenša 1, menšem 40, najmenšu 73. — **std**: zdenec 17, 23, zdenca 23, 35, zdenci 57. — **stm**: napastmi 85. — **stn**: namestnikom 20, namestnik 61, žalostna 75. — **tb**: tatbine 79. — **tc** etimologički: otca 1, 3, 55, otcev (patrum) 3, 18, 24, otci 9, 19, 78, otcu 41, 45, detcu 32, 59, 73, detce 59, svetcev (sanctorum) 55, 56, svetce 62; fonetički: sveci 31, detece (infans) 36, deca 62. — **ts** etimologički: horvatski 58, ježuvitskomu 83; fonetički: α) bogactvo 14, 79, 80, bogactva 79; β) bogastvo 78. — **vst**: kraļestvo 36, kraļestvom 36. — **zh**: razhlaǵeńe 58, razhladiti 65. — **zs** etimologički: z suncem 60; fonetički: rasip 17, rasiple 67, svetem (,z svetem') 52. — **zz**: zemļum (,z zemļum') 44. — **zž** etimologički: razžalostiti 48; fonetički: ražalostil 14, ženum (,z ženum') 76.

ANDRIJA VITAĻIĆ.

1703.

ISTVMACCENYE PISNIH DAVIDOVIH V SPIVANYA SLOVINSKA SLOXENO... PO POPV ANDRII VITAGLICCHIV VISCANINV IZ COMISE... V BNECIH MDCCIII.

AZBUKA.

c = cz: liczem, Stvorczu, Otacz, czvaſti, praviczu; = c: Suncem, ſarce, Znanci, ghriſcnici, vladavac. — **č** = ç: çudnovat, çuvati, maç, naçin, veliçanſtva; = Cz (u majuskulama): Czinni, Czuva; = C (u majuskulama): Clovika, Ciſto. — **ć** = cch: hodecch, mladicch, docchi, buducchi, mocch (potestas); = cchi: vecchiu, hocchie, necchie; = chi (rijetko): chiud, dokle chiu; = ty: ſmutyeni, uputyenye, obogatyeni, zlatyena. — **đ** = dy: oslobodyen, utvardyeni,

Ghradyani, prohodyaſce, nasladyuye. — **g** obično se piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: draghi, ghriha, moghli, Bogh, ghdi. — **j** = y: moya, doyde, daye, yutro, tvoyoy; = g: kogi, naſtogi, gizbinu; = gi: giake, Giudin, Giakovgliev; = 0: biaſce. — **kv** = qu: loque, Czriqui, oſquargnenya; = qv: loqvu, loqve; = kv: oskvarnil. — **ļ** = gli: kragliu, nevoglia, gliudi, moglienye, oſtavglien; = gl: dobrovoglno, kragl, zemgli. — **ń** = gn: kgniga, gnom, progogneni, nayposlidgnoy, oghgneni. — **ŕ** = ar: tvardo, odvarghla, parvo, ſmarti, oskvarnili. — **s** = ſ: ſada, uſta, ſveta, pedipſati, Goſpodine; = s: slavom, slovinskoga, sud, obilnost, ças. — **š** = ſc: imaſc, duſca, davaſce, iskaſce, ſaghriſcuye. Ispo-redi: iſcchiu, milloſcchie. — **u** obično se piše znakom u, ali se kašto nalazi i znak v — V: ſvprocch, Vſtani. — **v** piše se obično znakom v, ali se kašto nalazi i znak u — U: slaune, urati, praudi, Uappay. — **ž** = x: uzdvixu, blaxenſtvo, sluxbu, mrixe, xalloſt.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se kašto h na kraju: ſtvarih, zapovidih, kripoſtih, parſtih (digitorum), gliudih, brazgotinah.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: tebbi, tebbe, slabba, slabbi, grobbu, zlobbe, zlobban, ribbu, ribbari, nebbo, nebbu, nebbesko. — **cc**: bocci (lumbi). — **čč**: odluččio, siččе (secat), oččі, oččiju, riččі (verba), reččе (dixit), maččem, uččiniti, oččistiti, daleččе, priliččan, muččati (tacere). — **dd**: staddo, izvedde (eduxit), propaddoše, padda (cadit), viddio, vidditi, jeddan, voddu (aquam), vodde (gen. sing.), kiddaju, čuddo, rodditi. — **ff**: uffanje, uffajući, uffam. — **jj**: sbrojjio. — **ll**: millost, milli (carus), milluje, dillo, dilla, mollim, molliti, silla, kolliko, mallo (parum), žallosti, vellika, vellike, želle (cupiunt). — **mm**: jammu, simme, slammu, domma, ramme. — **nn**: punne, punna, krunna, tminna, tminne, onni (illi), onnoga, rannam (vulneribus), ranne (vulnera), ostannu, dannas. — **pp**: stoppe (vestigia), skuppa (una), skuppio, uzvappio, vappaj, vappiti, uppal (partic. od ‚upasti'), oppet. — **rr**: urres, gorraše, virru, virran, virruju, stvorril, stvorreńa, varra (decipit), otirramo (repellimus), perro, gorra (mons), zorra. — **ss** (bilježi se ſſ, kašto, i to samo u kursivi, ß): pissan (carmen), missec, nossiti, vissoka, vesselje, vesselo, prosseći, prossi (precatur), prosse, glassa (vocis), glasse (voces), čudessa, jessi, messo (caro), grissi (peccata). — **tt**: obilatto, čudnovatta, hittar, vittar, dobrotta, dobrottom, putti (плъти), datti, pitti, hottio, blatto, litta (anni).

AKCENTI.

Vitaļić dosta često upotrebļava znakove ` i ^: znà (scit), zlò (malum), žìvļeńem, samò (tantum), stàše (3. plur. aor.), nù (age), dà (ut), à (partikula), ù vike, dò istine, ù duhu, ù mnogoj, nà sidališću, nà pokoru, ù licu, pûte (vias), prâve (rectos), sidî (sedet), dâne (datae), obrâte (3. plur.), pribîvà (habitavit), ù nâs (in nobis).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeno 3, 29, 49, 70, 108, općiti 71, 77, 167, općenim 93, 159, 181, općenje 124, općeći 237. — **bh**: obhodi 3, 94, 137, 153, 164, obhoditi 76, obhodeći 242, obhiti 50. — **bk**: zibke 38, obkrili 97, rebka (passeris) 273. — **bs**: obsluži 2, 34, obslužiti 9, 76, 276, 277, obsinul 3, sobstva 37, 45, 59, 96, sobstvu 195, 272, obstiraše 51, obstire 62, obsedoše 65, 66, 257, obsesti 173, arabske 137, bogoļubstva 235, bogoļubstvu 239. — **bš**: zlobšćina 30, zlobšćine 89, 104, 231, 233. — **bt**: obtiče 29, obteče 47, 164, obtiču 94, ļubte (amate) 92, 146. — **bv** e t i m o l o g i č k i: obveseļen 283; f o n e t i č k i: obeseli 283, obratili 288, 289. — **ct**: recte (dicite) 191, octa 208. — **čt**: poštuj 1, poštenjem 4, pošteńe 27, 39, 61, 77, 120, štuje 5, 74, 237, štovati 41, 210, 231, 258, štiocu 9, štiti (legere) 109, svidoštvom 152. — **ćst**: mogućstvu 28, 204, 262, 272, mogućstva 60, 95, 151, 171, 202, svemogućstva 47, 180, svemogućstvo 163. — **dc** e t i m o l o g i č k i: sudca 12, 154, 160, 166, 236, sudcu 23, 269, 285, sudci 144, 151, 154, 267, vodci (duces) 85, 199, 200; f o n e t i č k i: srca 1, 12, 57, 106, 237, srce 5, 24, 67, 118, 225, srcem 17, 36, 71, 111, 201, srcu 20, 33, 59, 104, 230. — **dč** e t i m o l o g i č k i: sladčina 2, 110, sladčine 87, sudče (vokativ) 20, 24, 188; f o n e t i č k i: srčeni 19, 153, srčene 34, srčeno 41, 82. — **dčb**: sržbe 4, 21, 51, 81, 102, sržbi 14, 24, 31, 79, 104, sržbu 16, 17, 35, 209, 252, sržbeni 11, 54, 208. — **dd**: odili 46, 96, 117, 156, 214, odiliti 86, 87, 181, 260, 276. — **dh**: nadhodi 3, 71, 272, nadhode 136, 144, nadhođaše 262, odhranio 69, 265, odhodi 202. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkriti 3, 64, 84, 86, 152, odkrio 5, 45, 168, 259, odkupiteļ 4, 26, 59, 142, odkupļeńe 18, 34, 40, 68, 280, šestoredke (‚stihove od šest redaka') 9, 29, 49, 61, 124, odkle 59, 86, 135, 151, 171, ridko 127, napridka 142, napridkovati 173, 276, odkinuti 181, 276, bridkoga 250, podkopaše 260; f o n e t i č k i: slatke 1, 5, 94, 120, 176, slatkosti 2, 41, 63, 78, 128, slatka 170, 246, slatku 29, 135, nutka (excitat) 12, 28, 93, 135, 253, nutkaju 57, 77, nutkajući 64, 85,

143, 169, britka 115, 166, britke 186. — **dp**: odpasati 2, odpuste 72, 118, odpusti 74, 119, 155, 281, odpustiti 278, 280, odpasti 205, 221, odpočine 206, odpravih 264. — **ds**: ļudska 3, 43, 47, 152, ļudske 16, 36, 68, 188, ļudskoga 26, 65, 91, 97, 122, ļudski 49, 60, 71, 141, odsuditi 4, 203, 269, odsudi 13, 76, 104, 130, 220, odsuđeni 22, 82, 108, 114, 227, nadskočiše 75, 165, gospodstvu 179, 221, 262, gospodstvo 218, 221, 259, gospodstva 296. — **dš**: slobodšćine 52, 280, slobodšćinom 105, slobodšćinu 202, 278, padši 134, 239, došadši 235. — **dt**: hodte (venite) 8, 99, 142, 191, odtisnuti 35, odtisnul 300, sudte (iudicate) 268, slobodte (liberate) 268. — **gš**: odvrhši 86, 133, vrhši 218, oblahša 141. — **gt**: nohtom 209. — **kć**: hćere 31, 34, 136. — **kd**: svagdańih 57. — **kg**: k gospodinu 28, 162, 163, 181, k grihom 245. — **kk** etimologički k kraļu 136; fonetički: α) h križu 66, β) meko 261. — **mč**: zamčicu 31, 103, 192, zamčice 33, 50, 89, 170. — **nb**: himbene 4, 31, 39, 79, 116, himbeni 11, 20, 90, 116, 125, himbe 17, 34, 66, 81, 130, himbom 32, 75, 110, 153. — **nc**: juńci (vituli) 65. — **ńs**: sužaństva 28, 42, 120, 134, 192, sužaństvo 135, 250, 253, 257. — **sb** etimologički: sbrojio 43; fonetički: zboru 4, 37, 270, 286, 297, zbor 13, 24, 38, 131, 200. — **sd** etimologički: sdvignu 51, sdvignuti 90, 101, 152, sdružena 88, sdružit 123, sdruževaše 153, sdružio 200; fonetički: vazda 3, 10, 23, 77, 174, zdvigni 175. — **sg** etimologički: sgrabiti 33, 48, sgriših 116, sgrišiti 118, sgrišiše 235, sgraditi 210, 251; fonetički: zgodi (se) 25, 38, 110, 133, zgoditi 103, 295, zgodila 243, zginuti 30. — **skl**: pritisklo (partic.) 92. — **skn** etimologički: tisknim 9, tisknija 9, tiskni 114; fonetički: tisnuti 28, 48, 167, 171, stisnul 40, stisne 93, 201, 211, pritisne 108, 208. — **ss**: slugom (‚s slugom‘) 26. — **stb**: jizbinu 41, 48, 161, 231, jizbin (gen. plur.) 128, 165, 246, jizbine 196, 245. — **stm**: ustmi 38, 44, 65, 98, 148. — **stn** etimologički: častni 2, prišastne 3, 28, 144, 179, prišastna 16, 131, žalostni 4, 87, 131, žalostna 128, 291, namistnike 12, 201, 205, namistnici 140, 269, koristne 28, koristno 68, 173, ustnom 38, 41, 62, 184, ustne 38, 91, 122, 157, 184, radostno 45, radostni 128, 143, 191, prošastnih 46, 86, 255, 289, prošastne 49, 72, kripostnoga 112, kripostna 131, 139, 228, bilokostne 139, namistnici 140, 269, napastnici 182; fonetički: časna (u sliku s ‚glasna‘) 2, časne (u sliku s ‚glasne‘) 5, lasno 14, 35, 57, 85, 117. — **stń**: lašńe 118. — **sz**: s zubi 102, 104, 110, s zlobe 209, s zemļe 279.

— **štb**: uvižbani 205. — **tc** etimologički: otcu 1, 8, 57, 63, 107, otcem 9, 15, 120, 131, 203, otca 12, 15, 35, 56, 120, otci 64, 121, 132, 243, 248, krotci (mites) 28, 98, 197, 238, krotcim 110, bogatci 98, 99, bogatcem 108, bogatca 268, dospitci (fines) 113, svetcem 160, dobitci 164; fonetički: dice 27, 187, dica 28, 105, 112, 232. — **tč** etimologički: otče 1, 2, 16, 53, 122, otčeve 1, 46, otčev 112, otčine 206, krotčini 136; fonetički: dičice 26, 27, dičica 188, pričica 109, pričici 207. — **tčb**: otačbini 276, otačbinu 277. — **tć**: bit će 17, 39, dat ćeš 30, bit ću 31, spomińat će 67, spovidat ću 82, 88, imat ćete 99, vidit ćemo 107, slavit ćemo 209, hvalit će 231. — **ts** etimologički: egiptski 200, 205, egiptskoga 229, egipatski 266; fonetički: bogastvom 111, 236, 299, bogastva 146, 149, 155, 201, 224, bogastvu 148, 226, 238, proklestvo 280, proklestva 281. — **vst** etimologički: kraļevstva 63; fonetički: kraļestvo 2, 12, 29, 135, 178, kraļestva 45, 70, 113, 129, 177, kraļestvu 139. — **zc**: neizcrpļenu 106. — **zč** etimologički: razčiniti 36, izčisti 240; složeno: rasčinit 182, rasčiniše 272. — **zh**: uzhođahu 2, uzhodi 71, 183, 196, 198, 269, izhodi 11, 32, 63, 98, 112, izhode 38, 242, razhladila 119, izhiti 296. — **zk** etimologički: izkorenit 159, izkušujući 239; fonetički: uskrsnul 4, uskrsnuti 11, 17, 45, 238, iskopaše 25, 170, raskošna 32, raskoše 37, 227, raskošah 137, 150, 226, 246, iskrńemu 43, iskrńega 147, 148, 159, 201, mrsko 48, mrski 108, iskoreni 102, uskratih 122, iskuševat 245, raskopan 258. — **zļ**: bojazļiv 235, razļutiše 248. — **zp** etimologički: uzpita 62, izpituju 103, izpituje 117, izprosil 118, 294, izprositi 277, izpušćena 187, izprazniti 235, uzprosit 265; fonetički: ispuni 11, 60, ispuniti 29, 33, 126, 160, 173, ispovida 21, 28, 49, 86, 114, ispovidati 144, 169, 283, raspuče (se) 52, ispušćuje 57, uspojmo 80, uspivajte 144, 200, uspomenutje 243, 296. — **zs**: rasijalo 4, raspa (discidii) 4, rasap 74, 121, 168, rasrdiše 20, 245, rasrđuje 25, 230, rasutje 45, 87, 225, rasutja 185, iskočil 46, rasičene 100, rasiče 230. — **zš**: raširio 54, raširili 104, raširuje 142, 273, raširil 261, 262. — **zt** etimologički: ulizti (ingredi) 8, 42, 183, 273, raztvorite 71, izteče 151, izteći 220, iztumačiti 177, uztresti 236, iztirati 249; fonetički: rastrkan 11, rastrkati (se) 175, 196, ustrpļeńe 28, 108, 214, 238, ustrpļeńem 73, 295, rastrova 38, rastvorile 52, rastapa (se) 65, ulisti (ingredi) 71, 110, 139, 150, 187, istočnoga 84, 120, 185, 211, 278, istoka 152, 188, 217, 221, 298, ustegnuti 135, ustegnul 277, istumačenoj 212, istu-

mačiti 289, 290, gristi (mordere) 255. — **zž**: ražižući 85, ražežte 194. — **žc**: jednorožca 66, 85, 251, 254. — **žk**: teška 4, 59, 93, 108, 115, teškom 8, 105, 114, 206, 266, teško 28, 68, 92, 101, 151, teški 33, 119, 161, 208, 248, muški 27, 68, 94, 107, 148, muške 41, 161, muškim 181, viteški 69, 92. — **žt** etimološki: množtva 86, množtvu 201, ražežte (incendite) 194, uzdvižte (tollite) 237, 264; fonetički: ubožtvo 4, 103, 108, 123, 269, uboštva 90, 109, 295, mnoštva 4, 35, 49, 135, 186, mnoštvo 15, 22, 37, 83, 111, mnoštvu 19, 61, 110, 165, 167, viteštvu 178.

LUKA TERZIĆ.

1704.

POKRIPGLIENYE UMIRUCHI ..... *Iſtumaceno skupglyeno, i nadoſtavglyeno po* D. LUCI TERZICHIU Popu od skupſcchine S. Filippa Neria BISCCANINU *Provincie Poglicke, ſplitske darxave* ... IN VENETIA.

Godina štampańa (1704) nije na naslovnoj strani zabiļežena, već pod potvrdom ispred koledara. U kńizi je dosta štamparskijeh pogrješaka. Jezik je Terzićev čakavsko-štokavski, onaki, kako se u ono doba govorilo oko Spļeta; o tom pisac veli sam u predgovoru: ‚govorim u ovi kńiga po oni način, kako se govori u državi splitskoj‘.

AZBUKA.

c = ç: kragliçe, voyniçi, liça, çuilechi, ovciça; = çz: Udoviçzu, uroçzi, konaçz, deſniçzom; = cz: tamnicze, priteczi, konacz, koncza; = z: Svetaza, slavodobitniza, tamniza, znanaz, molitvize. — **č** = c: ſacuvati, ucenik, obicay, odlucuyem, mac. — **ć** = chi: kuchiu, goruchiega, ochiuti, ſrichia, obechianya; = ch: nemochnika, noch, pomochi. — **đ** = di: oslobodien, rodien, pohodien, potvardiuye; = dy: potuardyenye, prihodyaſce, odredyene, potuardyuyem; = gi: xugienom, naslagienya, oslobogiena; = chi: oſuchien, oslobochieni, narechiuyem, pogarchiuyem, oſvachiayuchi. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: drughe, mnoghi, poghinuli, slughe, slughu. — **ij** = y: nye, byo (particip), nyednomu, zmya. — **j** = y: pomiluy, yakoſti, moyom, yeſam, doyde; = i: voiska, pravoi, tvoi (‚tvoj‘), iedinſtvo, obicai (‚običaj‘); = yi: ukazuyiu, yiamme, tuoyiu, znoyia, naſtoyiati; = iy: znoiy (‚znoj‘), priporucuiyem, moiyu; = 0: likaria, nepriategl, sfoimi, biah. — **ji** = y: moym, tuoym, koy (‚koji‘), ſtoyte (‚stojite‘), doyti (‚dojiti‘).

— **kv** = kv: neoskvargnieni; = qu: loque, Czriqua, neoſquargnieno. — **ļ** = gli: gliubav, kragliuye, cegliadi, zemgliu, kraglia; = gly: kraglya, xeglyu, poſtavglyen, ſpaſiteglya, kraglyu; = gl: vogli, dobrovoglno. — **ń** = gni: oggnia, ſukgnia, ſumgnie, gniemu; = gny: gnyemu, ſmutgnye, gnyu; = gn: ghignaſce, zadgnom, kogn, ņapugnuye, vicgni. — **ŕ** = ar: ſvarhu, martva, parſi, darxi, proſtart; = r: umro. — **s** = ſ: napaſt, veſeglye, ſamoga, piſati, noſechi; = s: nas, sluxiti, oslobodio, skrovito, s' mnozimi; = ß (rijetko i samo u kursivi): *oßamdeset, ſpaßenyu, daße* (‚da se‘, ut se). — **sv** = ſv: ſvoga, ſvetim, ſvidoçi, ſvakoga, ſvitloſt, ſvarhu; = sf: sfakomu, sfite, sfoyu, sfidocanſtvo, Prisfeti, sfichie, sfarhu, sfezana, sfucenih. — **š** = ſc: naſcega, uzeſce, sliſcate, poſcaglye, duſcu; = ſ: ſto, griſnike; = s: yos, skoda, pribivas. — **u** obično se biļeži znakom u; znak v — V sasma je rijedak: navditi, Vglie. — **v** obično se biļeži znakom v: kašto se nalaze znakovi u, f: oduratio, urime, tuoga, karu, ouzu, frutak, ſtforenye, ſtforenyu. — **ž** = x: priloxio, ſtraxanina, xivoga, lexati, krix.

Dodatak. Glasa h nije Terzić izgovarao, za to ga nije znao ni biļežiti kako vaļa. Protiv pravoga upotrebļavańa znaka h griješi Terzić trojako: 1) meće ga onamo, gdje mu nema mjesta, 2) izostavļa ga, gdje bi ga trebalo pisati, 3) premješta ga s pravoga mjesta na krivo. Primjeri: 1) pomilovaho (‚pomilovao‘), harvatti (se), hudo (membrum), topih (3. sing.), sfih (omnes), hodichie (vestis), grihſcnik, Svetih (sancti), uveho (‚uveo‘, partic. od ‚uvesti‘), rahne (vulnera), kripoſtih (gen. plur.), xaloſtih (gen. plur.), mukah (gen. plur.), rukuh (manuum), noguh (pedum); — 2) ottio (partic. ‚hotio‘), ochie (vuit), molba (lokal plur.), rabreno (fortiter), uzdvigo (1 sing. aor.), tuoyi (gen. plur.), moyi (gen. plur.), martvi (gen. plur.). — 3) ſarahnilo, ſarahni, govorauh, ſvaruh (‚svrhu‘), thio (‚tiho), huo (‚uho‘), posluah (‚posluha‘, gen. sing.), naohdi (‚nahodi‘), cigniauh (‚čińahu‘). Isporedi: ſtrah (‚straha‘, gen. sing.).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: divicaa (virginum), svakaa (omnia), ovaa (neutr. plur. haec), otaac (patrum). — **bb**: tebbi, tebbe, sebbe, nebbo, nebba, dobba. — **cc**: recci (dic), licca (gen. sing.), occat, dicca. — **čč**: očči, oččima, ričči (verba), rečče (dixit), uččenici. — **dd**: budde (3. sing.), sadda (nunc), vodda, voddu, viddi (videt), sudditi (iudicare). — **ee**: peet (quinque), peeć (fornax), umree (3. sing.), želee (cupiunt), kojee (quos), rečee (3. sing.). — **ff**: uffańa, uffajućega, uffam. —

gg: neggo. — **ii**: tii (tu), tiila (corporis), tiilo, ciića (propter), siin (filius), niisam, kriiža, kriilo, miir, riiči (verba), miisto (locus). — **kk**: akko, kakko. — **ll**: millosti, illi, dillo, molliti, mallo, velle, dalli (partic. od ‚dati'). — **mm**: imma (habet), imme, jamme (fossae), simme (semen). — **nn**: onni (ille), onnomu, ranne (vulnera), menni, menne, istinne (veritatis), žennu (feminam). — **oo**: Boog, Booga, Boogu, moore (mare). — **pp**: lippo (pulchrum), lippa (pulchra), lippša (pulchriora). — **rr**: virrovali, virrovati, virru (fidem), morra (maris). — **ss**: ossobito, vessele, da sse (ut se), prossim, spassitelu, desset, messa (carnis). — **tt**: svitta (mundi), datti (inf.), bitti (esse), putti (плъти), četta, matti, ottmi (eripe), puttu (lokal sing. via), ditte (puer). — **uu**: puut (via), puutu (lokal sing.), puute (vias), puuku (populo), sluuge (servi). — **zz**: suzze, obrazza, ulizzi (ingredere), vezzan (ligatus).

AKCENTI.

Terzić upotreblava samo znak ` ali rijetko: stò (100), štò (quid), ù tebe, ù ńemu, ù vrime, ù život, pò putu, pò dostojanstvu, pò ovomu, zà oskropiti, nà zemlu, nà ovomu, à (partikula), dà (ut).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: dubčići 305. — **bć**: općenje 10, općene 20, 270, općenja 38, 245, 255, 310, općiti 76, općenoga 240. — **bk**: obkružilo 19, obkruže 84, obkružile 91, lubko 152. — **bs**: obslužiti 11, 64, 140, 235, 267, obslužili 23, bogolubstvom 36, 200, 218, 235, bogolubstva 55, obsinuti 188. — **ct** etimologički: octa 30; fonetički: ostom 32, 56, 86, 87. — **čc**: ditešce 162, 169. — **čt**: pošteńe 35, 44, 74, 156, 183, pošteńu 41, poštovana 48, štovati 58, redovništvu 101, redovništvom 292, štiti (legere) 106, 126. — **dc** etimologički: srdca 18, 52, 56, 75, 105, srdcu 45, 166, srdcem 46, 76, 82, 123, 184, srdce 51, 53, 94, 126, 156, sudca 27, 47, 57, 114, 170, sudci 132, odcipi (3. sing.) 89, 113; fonetički: srcem 2, 11, 46, 58, 122, srcu 3, 39, 113, 151, srca 42, 43, 92, 105, 166, srce 52, 57, 88, 113, 155. — **dč**: sudče (vokativ) 79, 113. — **dčb**: srčbi 90, 92, 187, srčbe 92, 95, 100, 158, srčba 158. Isporedi: sržbe 16, sržba 22. — **dd**: odili (3. sing.) 37, 44, 84, 111, 122, odiliti 142, 164, 276, 297. Isporedi: oddrišio 19. — **dk** etimologički: odkupitela 19, 235, odkupio 32, 34, 43, 77, 114, odkuda 29, 264, 303, odkle 78, redki (versus) 126, sudkom (instrum. sing. od ‚sudak') 172, podkopan 305; fonetički: slatko 45, slatka 51, 280, prislatka 56, 58, slatki 76, 80, 108, 109, 126,

nutkam (admoneo) 47. Isporedi: ostadke (reliquias) 150, — ali i: ostatke (reliquias) 147. — **dp**: odpušćenje 6, 11, 42, 79, 105, odpušćena 70, odpusti 91, nadpis 30, podpunomu 39, podpisano 67, 71, podpomogla 209. — **ds** etimologički: odsiče 27, ludskoga 38, 198, 255, 297, ludske 84, 122, ludski 120, 226, 244, ludsku 307, 310, rodstva 175; fonetički: ostupio 155, ostupite 287, gospostva 196; složeno: lutskomu 296, 298, tiberijatskomu 281. — **dsg** fonetički: ozgora 175, 242; složeno: odzgora 29, odzgar 71. — **dt** etimologički: odtisnuti 283; fonetički: otvorila 22, otvori 34, otvoriti 94, 135. Isporedi: odtide (abiit) 303. — **gš**: oblakšańe 138, oblakšati 146. — **ht**: nektio 144, 272, nektiti 269. — **hv**: hvale 69, 85, 207, 292, zahvalujući 71. Isporedi: zafalujem 41, 42, falu 54, 94, 208, faliti 84, 95, 198, fala 106, 132. Nalazi se i hf: hfala 235, 239, hfalili 286, hfale 287, hfalu 287, — ali kako se znak f kašto nalazi u Terzića da služi za glas v, tako je moguće, da se u tijem primjerima hf ima izgovarati hv, a još je prije moguće, da se u navedenijem primjerima h nikako ne izgovara. — **kd**: svakdańu 151. — **kg**: k grebu 159, k grobu 163. — **kk**: k Kajfi 27, k kršćenici 170. — **mč**: zamčica 20, zamčice 188. — **nb**: himbe 91, himbenosti 92, himbu 127, himbena 128, himba 248, 249. — **nč**: juńčića (vitulorum) 94 (bis). **nk**: pomańkańa 3, 41, 78, 109, 125, pomańkańe 74, pomańkati 79, 96, 155. — **nn**: dragocino 60. Isporedi: istinnomu 169, istinno (verum) 170, 234, gdje se ne zna, da li nn znači etimologičko pisańe ili prosto udvajańe. — **ńc**: jańca 115, 208, 211, 301. Isporedi: jaganca 208, 266. — **ńč**: jańče (vocat. sing.) 50, 102. — **ńs**: izvańsko 75, izvańska 186, sužaństva 78. — **sb** etimologički: s Bogom 164; fonetički: z Bogom 7, 258, z bonikom 151, z brojem 173, z blagoslovom 178, zbiraju 26. — **sd** etimologički: sdružiti 8, sdružio 264, s duhom 10, 23, 35, 86, 104, s dilom 41; fonetički: z duhom 1, 7, 38, 50, 106, z dušom 53, 119, z Davidom 76, z družbom 84, z dvima 162, z dobrimi 219, vazda 2, 20, 35, 75, 103, združe (3. plur.) 8, združiti 136, 273, združio 265, zdola 12, 274, zdvignuti 82, vazdan (tota die) 91, 92, 304. — **sg**: zgora 6, 36, 71, 143, 149, zgodilo (se) 66, 149, zgodi (se) 71, zgrčio (se) 92, zgrozi 117, z grisi 134, z glavom 134, zgrade (aedificia) 224, zgrada 224. — **sń** etimologički: s ńim 19, 20, 75, 200, 249, s ńimi 24, 25, 207, 254, s ńihovim 43, 143, s ńom 178, 259; fonetički: š ńim 27, 31, 283, 303, š ńima 310. — **ss** etimologički: s sakramentom 146; fonetički: svitńaci

(‚s svitńaci‘) 25. — **stb**: gozbo (vokativ) 7, jizbina 209, jizbini 242, jizbinu 252. — **stm**: ustmi 122. — **stn** etimologički: prošastnih 3, prošastnoga 73, radostni 80, ustne 94, bolestnikom 112, bolestni 193, kripostna 198, koristna 200, došastnoga 217; fonetički: lasno 4, 9, 46, 284, radosni 19, 285, radosno 52, 115, 120, došasnoga 39, 259, 284, došasni 155, bolesnik 45, 146, 149, korisna 47, korisno 108, 137, izvrsnu 58, izvrsno 58, namisnika 69, namisnik 146, 186, 196, 250, 255, prošasnih 112, žalosni 119, žalosno 272, propasni 262. — **stń**: lašńe 194. — **sž**: s žaknom 165, s ženidbom 265. — **štb**: uvičbati 91, 137, uvičban 167. — Isporedi: uvižbanih 171, uvižbańa 173, uvižban 175. — **tb**: ženidbu 174, 176, 264, ženidbe 175, 264, 273, ženidba 175, sidbe (sementes) 285. — **tc** etimologički: otcu 1, 33, 34, 59, 103, otca 2, 12, 39, 65, 111, otcem 7, 10, 35, 86, 116, svetci 23, svetca 42, 166; fonetički: ocu 91, 307, ocem 123, dica 148, 149, dicu 165, dice 257, sveca 152, mrca 156, 157, 162. — **tč** etimologički: otče 1, 7, 88, 98, 113, otčenaša 35, 36, otčenaš 35, 38, 107, 158, otčeva 228, otčina 296, vrutče (vokativ) 77, 114; fonetički: očenaša 36, očeve 88, dičice 162, dičica 162, 181. — **tčb**: otačbine 154, otačbinu 154, 159. — **td**: petdeset 282. — **ts** etimologički: bogatstvu 202; fonetički: proklestvo 48, 144, proklestvu 143. — **vst** etimologički: dobrostivstvo 68, bivstvu 139; fonetički: kraļestvo 22, 28, 45, 80, 133, kraļestva 22, 52, 222, kraļestvu 57, 115, 122, 164, 182, bistvo 46, bistvu 198. — **zč** etimologički: razčiňa (3. sing.) 174, razčini (3. sing.) 183, 227, 244, razčiniti 270; fonetički: raščińam 66. — **zh**: izhode (3. plur.) 151, 284, izhodi 275. — **zk** etimologički: uzkrsnutje 17, izkrńemu 41; fonetički: iskrńemu 42, 58, 66, 142, iskrńega 166, uskrsnutja 51, 54, 209, uskrsnuo 53, 309, mrsko 57, 73, mrskoću 82, iskorenuti 62, 250, iskorene 242, raskoša 171, iskamena (‚iz kamena‘) 223. — **zp** etimologički: izpunilo 24, izpuńene 235, izpusti 31, izprid (prijedlog) 36, izprazno 43, 152, izprazne 57, izprosi 57, brezpametno 61, izpovidam 81, izpokojiti 122, razpetim 134, razplođeńe 178; fonetički: ispuniti 3, 64, 174, 267, ispunilo 26, 111, ispoviditi 4, 9, 41, 76, 146, ispovidi 4, 66, 72, 117, 135, ispovidnika 17, 203, 204, 294, raspršali 19, isprositi 39, 44, 56, 85, 200, isprosili 42, ispraviti 206. — **zs**: rasuto 18, rasuti 98, rasipļu 246, rasipļem 256, 274, rasuđena 79, usluži (3. sing.) 167, rastavi 244. — **zš**: razširi 221, ulizši 283. — **zt** etimologički: iztočnoga 56, 151, izteče 123, izteći 291;

fonetički: ustrpļenjem 4, 68, 71, 200, 292, ustrpļenje 37, 46, 58, 111, isteklo 48, isteče 119, istoka 242, 257, 270, istumačila 65, rastegnute 87, ulisti (ingredi) 97, 118, 121, 166, 182, rastrgne (3. sing.) 113, rastrgni 157, ustegni 244, 307, istebe (‚iz tebe‘) 261. — **zž**: ižeže (3. sing.) 80. — **žc**: tešci (graves) 79. — **žk**: teško 92, teške 225, muško 165, muški 173, muška 271. — **žt** etimologički: ubožtvu 278, množtva 282, množtvo 283; fonetički: mnoštvu 18, 33, 93, 128, 161, mnoštvo 19, 284, mnoštva 20, 67, 307.

IVAN GRLIČIĆ.

1707.

PUUT NEBESKI .... TO JEST NAVK KARSTJANSKI *U' Kratku obilato, i razborito iſtomacſen ù jezik Boſsanskì.* Pò D. IVANU GARLICSICHIU Xupniku Djakovacskomu ... VENETIIS MDCCVII.

AZBUKA.

c = cz: udarczem, Otacz, novaczah, jeziczi, deſniczu. — **č** = cſ: cſovik, cſas, priporucſujuchi, ucſiniti; = cs: ucsi, rics, ucse, Djacskoga, jacsi; = cſi: ſvidocſianſtvo, obicſiaja, prilicſian, prorocſianſtva. — **ć** = chi: poſvechiene, odjechia, vechiu, trechie, obechiao; = ch: imajuchi, pomoch, mislechi. — **đ** = gi: odregiene, potvargienye, tugiu, megiu, pogargiuje; = g: zapovigeno, probugeni, mlagi. — **g** obično se piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: mloghim, Bogh, ghrih, natragh, poghine. — **ģ** = gi: Magiari. — **i** piše se gotovo svagda znakom i, znak j veoma je rijedak: cſovjk, jmat, ucſinjli; u majuskulama se piše: J. — **j** = j (obično); = 0: niednim, razumiuchi, obilnie, ſilnii, koim. — **kv** = qu: Czarqui, Czarqua. — **ļ** = gli: vogliu, boglie, zemgliu, priateglia, ſtavgliajuchi; = gl: zadovoglnu, laxgliva, kragl. — **ń** = gn: zabragnuje, ogagn, gnima, kogna, ragnen; = gni (rjeđe): zakligniajuchi, gniu, kogniu. — **ṙ** = ar: karſtjanskoga, parvo, martvih, karv, tvard; = r: proxdro, umro. — **s** = ſ: ſebi, Goſpodinu, deſno, upiſane, jeſu; = s: sluxit, nas, iskat, nebeskoga, poslie. — **š** = ſci: iziſciao, naſcioj, ſciale, umieſciali, posluſcian; = ſc: ſcto, lipſci, duſci, naſce, nagieſc. — **ž** = x: duxan, uzdarxao, xivotom, moxe, sluxba. — **ѣ** = je: vjeran, mjerom, djetetu, pjevat, hotjeli; = ie: tielu, nieſu, sliede (3. plur.), podniet, umieſciali, viera, vietar. Isporedi: vrime, vridan, potribno, vira, naslidnike, zapovid, rics.

Dodatak. Grličić nije stalno izgovarao glasa h. To se po tomu vidi, što kašto meće znak h onamo, gdje ne treba, a kašto ga izostavļa, gdje bi trebalo da stoji: ricſmah (‚riječima'), u ſvimah ſtvarmih, slovmih (literis), ghrihſi (peccata), gnihma (‚ńima'), ranit (nutrire), odranit (educare), Rekko (dixi). Često se nalazi isti znak na kraju gen. plur.: kgnigah, ricſih, mukah, gliudih, Duhovah, jezikah itd.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: rađaa (3. sing.), naas, dobraa (nom. plur. neutr.), privelikaa (nom. sing. fem.), mlogaa (nom. plur. neutr.). — **bb**: nebbo, nebba, nebbi (‚ne bi'). — **dd**: buddi (esto), stadda (gregis). — **đđ**: ‚meggiu' (inter). = **ee**: peet, peeć, svetee (accus. plur.), odredee (3. plur.). — **ff**: uffanja, uffanje, uffati (inf.). — **gg**: neggo, oggrađena. — **ii**: pravii (verus), viid (visus), hromiim (claudis), blaženii (beati), prokletii (maledicti), svetiim (sanctis). — **kk**: lakko (facile), rekko (dixi), akko, nekka (partikula), rokka (gen. sing.), okko, mukku (tormentum). — **ll**: djello, djella, djellah (gen. plur.). — **mm**: imme. — **nn**: ranne (vulnera), rannu (vulnus), ranno (mane), laganno. — **oo**: hood, rook. — **ŕŕ**: ‚ſvarrhe', ‚ſvarrhu', ‚ſvarrhi'. — **ss**: prossit (orare), jessu, čudessa, ossam, nossi (portat), ossuđen, čassa (gen. sing.), desset, possao, ossobiti. — **tt**: bitti (esse), znatti, datti, imatti, bratta, blatto, matti (mater). — **uu**: puut (via), puutniku, puut (caro), puuk (populus), puuku, truud, kruuh, suud (iudicium), suuda (iudicii).

AKCENTI.

Grličić upotrebļava samo znak ˋ, ali dosta često: lagļè (facilius), zabludì (3. sing. praes.), govorì (dicit), mogù (possunt), sadà (nunc), pišù (scribunt), izgovarà (3. sing.), imà (habet), svegà, svemù, ovogà, pokazujù, nebeskè (accus. plur.), materè (matris), naredbòm, à (partikula), ù ovomu, ù svetomu, pò kriposti.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općinu 15, općenskim 16, 193, 274, općiti 31, 197, općinski 31, 41, 264, općinsko 56. — **bs**: obslužit XVIII, 5, 30, 77, 114, obslužuje 82, 83, 245, 250, 289, sobstvo 8, 9, sobstva 10, 29, bogoļubstvo 116, 154, 160, 209, 253, bogoļubstvom 214, 254, 283. — **čb**: svidočba 199. — **čt**: poštenje XIX, 1, 19, 70, 109, poštuje 6, 167, 245, pošteno 23, 53, 159, 165, 200, poštenja 26, 39, 51, 115, 126, štit (legere) XXII, 31, 162, vojništvo 59, misništva 162. Isporedi: junačštvo 57, misničštva 162. — **ćst**: mogućstvu 5, 149, mogućstvo 8, 85, 109, 216, mogućstva 9. — **dc** e t i m o l o g i č k i: sudcu 282; f o n e t i č k i: srcem 2, 44, 47, 96, 103, srca 7, 103, 143, 155, 208, srce 24, 29, 116, 122, 152, srcu 36, 122, 124, 132, 153. — **dč**: srčano 232. — **dčb**: srčbu 118. — **dd**: oddužen 140, oddužit 214, naddobijamo (superamus) 214, naddobit (superare) 213, 214, 241, 289. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkupio 10, 278, odkupiti 194, 251, odkrit 133, podkovane 268; f o n e t i č k i: slatko XXI, 200, 206, slatkost 129, 195, 268, slatkosti 151, 285, slatka 258, 285. — **dp**: podpuno 4, 27, 67, 134, 139, podpis 5, odpusti 24, odpustite 92, 120, 141, odpravļa 120, odpraviti 183. — **ds** e t i m o l o g i č k i: odsječena 16, podsječeno 243, odstupite 263, ļudska 59, ļudskoga 61, 227, ļudski 93, 230, 273, ļudskoj 118, rodstvo 60, 101, 102, 105, 174, gospodstva 283; f o n e t i č k i: gosposke 56, gospostvo 202, 205, 267, gospostva 211. — **dsd**: ozdol 280. — **dsg**: ozgor 6, 21, 35, 104, 216. — **dt**: odtiraju 54. — **gk**: lako XXII, 81, 187, prilaki 154, laka 260, 295. — **gt**: nokti 33, noktmi 265. — **ht**: nektio (partic.) 37, 104, 111, 169, nektjet (noluisse) 41, nektjeli 99. — **hv**: fali XXII, 211, zafaļuje 36, pofali 60, 71, faleći 71, 136, 245, zafalit 125, 147, 149, 167. — **jj**: joje (‚joj je') 86. Isporedi: ‚jojje' 261. — **kd**: svakdańi 23. — **nb**: himbenoj 151, himbene 276. — **ńs**: sužanstva 12, 156, 194, 278, sužanstvu 266. Isporedi: sužań 59, sužńa 12, 156, 194, 278, sužanstvu 266. — Isporedi: sužań 59, sužńa 251. — **sd** e t i m o l o g i č k i: sdružit 168, s dogovorom 180; f o n e t i č k i: vazda 9, 21, 165, 195, 200, zdrži 29, 40, 93, 100, 119, zdrže 53, 232, 235, 278, združit 169, z drugim 170, 254, z dogovorom 180, z druge 259. — **sg**: zgledavši 173. — **sń**: š ńim 9, 10, 34, 101, 116, š ńom 27, 60, 99, 170, 176, š ńima 31, 41, 52, 200, š ńegovim 79, 108, 120. — **ss**: s strahom 116, s sestrom 176, s svojim 179, 255, s sobom 186, 239, s sinom 284. — **std**: šestdeset 9, 78, 286. — **stm**: kripostmi 18. — **stn** e t i m o l o g i č k i: bolestnikom 4, 158, bolestnika 112, 157, bolestna 287, namjestniku 15, koristna 16, 51, 121, 130, koristno 103, 129, 134, 144, žalostno 17, 128, 266; f o n e t i č k i: lasno XVI, 3, 21, 53, 90, korisno XIX, 35, 40, 71, 136, korisna 25, 81, 82, 133, 232, vrsni XX, 88, 201, vrsno 68, 97, bolesnika 50, 159, bolesna 52, kriposno 98, 99, 137, usne 116, radosna 287. — **sž**: s ženom 173, s životom 227, 230. — **tb**: ženidbi 34, 93, zenidbe 80, 82, 168, 173, 295, ženidbu 88, 101, 174. — **tc** e t i m o l o g i č k i: otca 2, 10, 51, 77, 104, otcu 13, 22,

39, 75, 162, otcem 15, 21, 101, 102, 105, djetcu 35, 96, 172, 215, djetce 50, 178, djetca 53, 78, 96, 115, 176; fonetički: djeca 101. — **tč** etimologički: svetčani xix, 48, 51, 75, otčenaš 2, 21, otčenaša 19, 25, 286, otče (vokativ) 22, 156, 272, 273, 284, ukrotčit (infinitiv) 118; fonetički: očenaš 24, 286, očenaša 280, 287, oče (vokativ) 154, 284, skračaje (3. sing.) 268. — **tć**: razgrizat će 259, poznat će 260, iznijet će 261; obično se piše u tijem slučajeyima: -ti će. — **td**: petdeset 9, 286, devetdeset 9. — **ts**: bogastva 1, bogastvu 30, bogastvo 57, 200, 201, 268, proklestvu 37, 115, 140, 164, 177, proklestva 140, 146, proklestvom 164, 197, 198. — **vst**: kraļestvo 12, 23, 95, 127, 229, kraļestva 19, 195, 234, 236, 241, kraļestva 23, 141, 252, 288. — **zh**: izhodi 166. — **zk** etimologički: izkušat 37; fonetički: uskrsnuo 13, 49, uskrs 248, iskrńega 29, 30, 71, 239, 251, iskrńemu 40, 70, 149, 188, 215, mrska 74, 130, mrsko 135, 270, mrsku 135. — **zp** etimologički: izpravi xxii, izprosi 20, 94, izprosit 28, 39, 77. 167, 246, izpraznost 43, izpuni 48, 156, 282, izpitat 58, 144, 190, razplođenje 61, izpečen 110, brezpametnim 115, 163, brezposlen 239; fonetički: ispovidit xix, 12, 79, 103, 121, ispovidi 16, 35, 60, 87, 120, uspomenu 2, 49, 248, uspomena 29, 118, 119, ispunio 2, raspet 11, raspina (3. sing.) 193, ispravit 66, 68, 143, raspada (se) 122, 152, isprositi 272. — **zs** etimologički: razsrđena 12, 118, 128, 196, razsipat 52, razsipa 53, razsipaju 59, razsuo 212, razstane (se) 90; fonetički: rastavļeno 11, 89, rastavit 172, 258, rastavi 227, rastao (se) 151. Isporedi: raztavi 230. — **zš**: razširit 4, razširena 16. — **zt** etimologički: iztomačen 1, iztirivao 5, iztirao 278, iztekao 95, 187, iztječu 200, 232, raztežu 128; fonetički: istomačit xviii, istomačio xviii, istiruju 5, ulisti (ingredi) 12, 31, 95, istočnoga 95, istočni 95, 186, 290, ustrpļenjem 136, 144, 161, 211, 212, ustrpļenje 209, 254, 295. — **zž**: izžežene 262. — **žk**: teško 42, 196, 261, teškoće 50, 127, 180, 210, 214, teškoću 56, 135, 136, 153, 208, teška 119, 197, 209, 258, 274, muškom 60, 168, muškim 61, 158, mušku 61, 106. — **žt**: mloštvo 4, 126, 265, 267, mloštvom 8, 262, ubоštvo 25, 65, 82, 150, 255, ubоštvu 42, 213, ubоštvom 171, lupeštvu 48, društva 50, 68, 207, društvu 54. Isporedi: lupežstva 123, lupežštva 170, lupežštvo 171.

PETAR MACUKAT.

1708.

XIVOT S. GIOSAFATA OBRACHIEN OD BARLAAMA... PO' PETRV MACVKATTV Puçaninu Splitskomu. IN VENETIA MDCCVIII.

Macukat piše jezikom dalmatinsko-štokavskijem zapadnoga govora (ѣ = i).

AZBUKA.

č = c: receno, ucini, covika, vicgni, priporucam. — **ć** = chi: trechiega, ſrichiu, karſcchianin, vochia, obrachiaſce; = ch: buduchi, Mladich, imayuchi. — **đ** = gi: rogien, takogier, pogargievaſce, naslagienye, dogagialo (se); = g: rogeni, naslagenya, pogargivati; = dy: cudyaſce (se), oſudyeni, rodyaka, odyaſce (ambulabat). — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: noghe, draghi, draghoga, Bogh, uboghim. — **iji** = yi: mudryi, miruyi. Isporedi: oholiyi. — **j** = y: koyi, doyti, moya, yedan, tvoy (,tvoj'); = 0: biaſce, nepriategl, niedan, koi. — **kv** = qu: Crique; = qv: Criqvu. — **ļ** = gli: voglie, veseglia, miſcgliaſce, xegliu, cegliadeta; = gl: kragl, zemaglski. — **m** bileži se gotovo svagda znakom m, znak ˜ veoma je rijedak: sã, zẽgli. — **n** bileži se obično znakom n, ali se kašto nalazi i znak ˜: naslagẽye, vãka, karſcchiãske, õ, oñomu (t. j. ,onnomu'). — **ń** = gni: gniegov, kognia, Puſtigniak, marmgniaſce, Puſtigniu; = gn: kgniga, ogagn. — **ŕ** = ar: darxi, ſvarhu, umarli, zagarli, karv; = r: umro. — **s** = ſ: veſeo, vridnoſti, ſvemu, yeſu, meſo, vaſ; = s: posla, cas, sramotu, skerlet, s' covikom. — **š** = ſc: rekoſce, ſcto, dopuſtiſc, naſcu, doſco. — **v** bileži se obično znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: uratar, uitez, uogliu, Urilo. — **ž** = x: xivota, moxemo, xudinskomu, sluxbenica, Lupexa.

Dodatak. Glasa h nije Macukat izgovarao, za to ga nije znao ni bileżiti kako vaļa. Protiv pravoga upotrebļavańa znaka h griješi Macukat trojako: 1) meće ga onamo, gdje mu nema mjesta, 2) izostavļa ga, gdje bi ga trebalo pisati, 3) premješta ga s pravoga mjesta na krivo. Primjeri: 1) falih (lauda), svih (omnes), trih (tres), tih (tu), imah (habet), imaho (partic.), ſvahrſi (,svrsi'); 2) sveti molitva (loc. plur.), gniõvi (,ńihovih'), ochiu (volo), naodim, pakleni

(gen. plur.), dobri dili (loc. plur.), oditi (ambulare), oſtali (gen. plur.), ſtau (stabant), pitau (rogabant), naslidovau (sequebantur), cekau (exspectabant); 3) ſarahnio (‚sahranio'), ſarahnile (‚sahranile').

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: bijaaše (erat). — **bb**: nebbo, nebba, ribbe. — **čč**: očči, oččima. — **dd**: vidditi, viddim, buddeš, buddemo, uddiļ (statim). — **ii**: ovii (hic), bii (fuit), sviim (omnibus), vii (vos), tii (tu), tiilo. — **ll**: vellike, velliko, alli, mallo (parum), velle (valde), dilla. — **nn**: onni (illi), onnomu. — **rr**: morre (potest), virru (fidem), gorru (montem), gorre (montes), gorre (peius). — **tt**: bitti (esse), pitti (bibere), dittić (puer). — **uu**: molbuu (orationem).

AKCENTI.

U Macukata se nalazi samo znak ˋ, i taj sasma rijetko: pripràvan, ustà (3. sing. aor.), à (partikula), ù slavni, ù kojoj, ù naslađenju, pò svih, pò svemu, pò jednoga.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općinu 3, općeni 36, općena 89, opći 90. — **bs**: obslužiti 9, obsluživati 53, 55, 60. — **bv** etimologički: obvladati 8; fonetički: obratiti 22, obeseliti 36. — **ct**: octom 32, octa 32, 33. — **čt**: štiocem 3, štiti (legere) 8, 12, 62, pošteńje 38, 51, 72, 73, 87, poštenja 40, poštenju 68, poštene 96. — **ćć**: reću (dicam) 7, moću (potero) 44. Isporedi: reći ću 23, uteći ću 44, reći ćeš 55. — **dc** etimologički: sudca 34; fonetički: srce 9, 11, 31, 43, 71, srcu 18, 19, 88, srcem 22. — **dčb**: sržbu 9, 45, sržbi 44, sržbom 58, sržbe 95. — **dd** etimologički: oddiliti 7; fonetički: odili (3. sing.) 15, 37, 45, 52, 58, odiliše 83, odrveta (‚od drveta') 27. — **dk** etimologički: odkrivahu 31, odkupiti 33, 35; fonetički: prislatka 29, slatki 32, slatka 33, ponutkovaše 46, nutkovati 50, ponutkovanje 88. — **dp**: odpadaše 31. — **ds** etimologički: odsić 14, 56, odsičena 94, odsikoše 96, odsudio 38, odsle (abhinc) 70; fonetički: gospostvo 29, 67, 75, gospostvu 68, 70, 74, gospostvom 70. — **dsg**: ozgor 6. — **dt**: otvoriti 14, 39, otvorio 22, ote (venite) 36, otle (inde) 80. — **ht**: ktijaše 13, nekti (noluit) 29, 67, 76, 83, nektio (partic.) 52. — **hv**: zafaliti 18, faliti 56, zafaļivati 58, 79, 81, faļaše 68, ufati (cepit) 36, 40, 57, ufaćen 40, ufatiše 54. — **jj**: nemoje (‚nemoj je') 41. — **kk**: meke 90. — **mč**: zamčica 89. — **nb**: imbe (‚himbe') 93. — **nk**:

pomańkanja 67, pomańkaše 93. Isporedi: pomankanje 44, pomankanju 44, pomankańu 71, 72. — **sb** etimologički: s bratjom 90, s božjom 93; fonetički: z Barlaamom 85, zboriš 90, zbore 96. — **sd** etimologički: sdružen 35; fonetički: vazda 3, 8, 31, 42, 59, z dobre 6, 43, 55, 61, z drugom 9, združiti 15, združen 17, vazdan (tota die) 19, 42, z dobrim 22, z dvora 39, 40, z družbom 66. — **sg** etimologički: sgrčen 46; fonetički: z gospodom 17, zgrišiti 61, zgrčene 69, zgodi (se) 91. — **sń**: š ńime 9, 11, 17, 43, 57, š ńegovim 13, š ńegovom 33, š ńima 61, 67, 88, 93, š ńim 76, 88, 91. — **ss**: svojom (‚s svojom') 71, 72, starci (‚s starci') 90. — **stb**: jizbine 76. — **stć**: izišće (3. sing. comedet) 74. — **std**: šesdeset 21. — **stn**: radosni 66, prošasne 74, prišasno 77, bolesna 84. — **sž** etimologički: s ženom 89, s žene 89, 92, 94; fonetički: ženom (‚s ženom') 88, 90. — **štb**: uvižbati 3, 43, uvižbaš 12, uvižbam 24, uvižba 36, 74. Isporedi: uvičbaš 11. — **tc** etimologički: otca 14, 17, 24, 62, 68, otcu 25, 43, 48, 69, 71; fonetički: dice 31, 63, dicu 95. — **tč**: otčeve 15, otče 32, 36, 42, 47, 57. — **tć**: učinićemo 6, 52, biće 7, 9, 28, imaće 7, činićeš 8, 10, 34, vidiću 11, daće 14, pustiću 17, vidićeš 26, pokazaću 39, prostiće 51, branićeš 55, obratiće 59, vidićete 93. Isporedi: imati će 8, uživati će 9, dati će 37, činiti ću 63. — **td**: pedeset 34, 81. — **ts** etimologički: splitskomu 1; fonetički: bogastvo 20, 32, 48, 50, 81, bogastva 21, 40, 74. — **tt**: vidite (‚vidit te') 51. — **vst** etimologički: divstvo 61, 64, divstva 65; fonetički: kraļestvu 5, 35, 39, 53, kraļestva 6, 50, 67, 68, 80, kraļestvo 25, 29, 37, 50, 67. — **zk**: pros koje 8, uskrsnuše 32, uskrsnuo 34, iskopa (3. sing.) 83, is kojizi (‚iz kojijeh') 90. — **zń**: izprazńena 25. — **zp** etimologički: izprazńena 25, izpisana 39; fonetički: isprositi 14, ispita (3. sing.) 31, ispuńena 32, raspadoše (se) 32, raspukoše (se), ispravio 46, ispravļaše 69, ispovidam 70, uspomena 93. — **zs**: rastavi 93. — **zt**: istumačene 1, 3, istumačiti 3, ulisti (ingredi) 22, 27, istira (3. sing.) 25, 26, istirani 25, ustrgne 33, rastegnute 33, ustrpļenje 81. — **žk**: muška 15, tešku 88, 90, teške 89, 90, teško 95. — **žt** etimologički: družtvu 67, 82, 85, družtvo 68; fonetički: uboštvo 9, 81, uboštva 15, uboštvu 32, društvu 36.

STEFAN ZAGREBAC.

1715.

PABULUM SPIRITUALE OVIUM CHRISTIANARUM... A R. P. STEPHANO ZAGRABIENSI... HRANA DUHOVNA OVCHICZ KERSCHANSZKEH *Illiti* Prodechtva chefz uſze czeloga leta Nedelye... *Od* V. P. P. STEFANA iz ZAGREBA Prodekatora Capuczina. PERVA SZTRAN... vu ZAGREBU... MDCCXV.

AZBUKA.

c = cz: dolecz, koncza, temnicze, traviczam, liczu. — **č** = ch: chiſzta, rachun, miloſcha, pretechi, pocheti, hochu, ochi, neſzrechu; = tch: naputchenyu, ſzkratcheno, ſkratchuvati, hitchen. — **ǵ** = gy: pohagya, Rogyakou, vigyeni, oſzugyeval, zmegy (inter); = g: proviguie, potverguie, oſzugena. Isporedi: ponuial, ugaial, izhaia. — **i** piše se obično znakom i, samo riječca *i* (et) piše se znakom y. — **j** = i: koiega, iedno, moie, nikai; = y: poyti, doyde, tvoy, rayſſi; = j (dosta rijetko): ja, nijednoga, jakoſzt; = 0: priatelmi, polean, nadeati (se), priela. — **ji** = ij: koij, dvoijm, tvoij, taijti, boijm (se). — **kš** = x: vexi, vexu, vexeh; = kſſ: vekſſeh, rekſſi. — **ļ** = ly: volya, lyudem, nevolynoga, zaſzleplyuie, bolye. — **ļi** = ly: ſzmerdlyve. — **ń** = ny: ogeny, ognyu, nyegou, klanyali, odganyaiuch. — **ńi** = ny: nyhovem, gnyla. — **ŕ** = er: kervi, perſzi, zverhu, terpimo, podverſeni. — **s** = ſz: jakoſzt, ſzama, iſztina, proſzim, vaſz, Nebeſzki; = sz: poszle, szitoszti, vasz; = z (rijetko i to samo ispred *k, p, t*): izkricza, Gozpodin, Gozponu, oblazt, goztili. — **š** = ſ: greſnika, kaſtiguie, danaſnyega, joſche; = s: ſztalis, dosli, razmislyaiuch, naskoditi; = ſſ: naſſa, pobolſſanye, piſſe, doſſel; = ſs (rijetko): izmiſslyaiu, greſse. — **t** piše se obično znakom t, ali se kašto nalazi i znak th: leth (annorum), urath (portarum), laketh, Dobroth (bonitatum). — **v** obično se piše znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: ureme, oude, lyubau, Urag. — **ž** = ſ: duſnoſzt, ſzluſechi, Boſanſzke, derſim, obderſavala; = s: leseche, Bosjega, bese, ſzlusbu, Kris.

Dodatak. U gen. plur. piše se na kraju često znak h: miſzlih, rechih, naſzladnoſztih, kletvih, ſztvarih. Isporedi: izkazah (3. sing. aor.) 47, bih (fuit) 65, 80, 562.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: žabbe (rannae), žabbami. — **dd**: adda (igitur). — **ff**: uffaju, uffa, uffam. — **ll**: spolla (gen. sing.), bolli (doloris), illi, dello. — **nn**: ranne (vulnera), ranniti, ranna (vulnus).

AKCENTI.

Zagrebac upotreblava znakove ` i ´ dosta rijetko, a znak ^ samo na uzviku o (ô): neprestancè, svètu (mundo), mojè (meae), trpè (3. plur.), želè (cupiunt), napàjan (partic. pass.), idúčega, dári (dona), rádi (propter), znáju (sciunt).

KONSONANTKE KOMBINACIJE.

bc: gubcu 56, rubcu 83. — **bč**: občinskoga 1, 13, 557, občinski 3, 506, občinsku 37, 62, 572, občinske 49, občine 58, 59, 542, 579, potrebčinah (lokal plur.) 81, 90, 95, občuva 600. — **bk**: zibku 26. — **bs**: obstati 49, 56, 517, 578, obsedenoga 64, obsedena 65, obstreti 91, obsuditi 508, obsiliti 535. — **bš**: obšanost 4, 24, 73, 87, 523, obšanosti 572. Isporedi: pšanil (partic. od ‚pšaniti' sramotiti) 5, pšani (3. sing.) 62. — **bt** etimologički: hrbtu 76, hrbtov (gen. plur) 502, hrbtom 577, obtužiti 508, obtršeni 554; fonetički: droptinice 32, 33, droptinicu 32, 565, droptine 95. — **ct**: octa 18, octom 23. — **čc**: detešce 58. — **čt** etimologički: čtel (partic.) 6, čtem 16, prodečtvu 45, prodečtva 542, vračtva 49, 592, vračtvo 58, 503, divojačtvo 535, divojačtva 565; fonetički: pošteno 5, 21, 34, 80, 529, poštene 5, 34, 55, pošteńa 16, 35, 87, 559, 586, poštuvani 17, 28, 63, 545, 558, štem (lego) 43, 50, 68, 97, 520, štel (partic.) 76, 542. — **dc** etimologički: sudca 1, 7, 88, 502, 531, sudcu 2, 8, 537, 578, 585, sudcem 7, 9, 539, 581, željudce 78, 98; fonetički: srce 1, 19, 41, 81, 503, srca 2, 22, 45, 79, 510, srcu 17, 20, 51, 70, 517. — **dč**: srčen 14, srčeno 52, 521, srčenoga 69, srčenosti 595. — **dd**: odurni 5, 558, odurne 12, 39, 503, 547, odurnem 15, odurjava 28, 67, 532, 567, 568, odružiti 561. — **dh**: odhraniti 10, odhrańene 599, odhaǵajte 11, 12, odhaǵaj 57, odhaǵati 502, odhitili 502. — **dk** etimologički: odkupitela 2, 23, 517, odkupiti 44, odkrivati 6, odkrivena 7, sladke 15, 57, 569, sladka 15, sladkoče 524, 526, sladku 526, odkud 29, 31, 52, 72, 524, dohodki 18, prihodku 42; fonetički: slatkeh 16, žitkum (šibum) 591. — **dp**: odpuščeńe 2, odpušča 88, odpusti 578, odprl 3, odpreti 7, 70, 594, odpira (3. sing.) 594, 597, odpravil 48, 536, 585, odpeļa 578, podpisala 589. — **ds** etimologički: podsecete 40; fonetički: ļuctvu 2, 29, 508, 533, 542, ļuctvo 2, 29, 92, 505, 507, ļuctva 27, 565, ļucko 5, 34, 88, 505, 564, ļucka 538, gospocke 10, 54, 586, 588, gospockoga 501, 551, 598, gospocko 552, prece (adverab) 54, 594. — **dš**: sloboščinum 33, sloboščińe 71. — **dt** etimologički:

odtuda 64, 509, odtrgavano 501, odtiran 545; fonetički: hote (venite) 538. — **dž**: podžigańa 544, podžiže 555, podžižu 563. — **gk**: lahko 9, 20, 69, 534, 551, lehko 10, 20, 47, 569, 577, lehka 517. — **gš**: dragše 97, dragšu 97, dragši 516, 550. — **ǵt** etimološki: viǵte 51, 99; složeno: povečte 19, 51, 518, 519, 576. — **kd** etimološki: vsakdańa 17, vsakdašńu 73; fonetički: vsagdašńemu 37, 81, vsagdašńem 79. — **kg** kakgoder 15, 40, 86, 528, 545, k gospode 508. — **kk** etimološki: k kojemu 45, 592, k końem 79, k kojoj 501; fonetički: žuhke 2, 15, 73, 98, 503, žuhka 15, 24, žuhko 72, 522. — **mc**: hotonce (sua sponte) 42, 43, 83, 529, 597. — **md**: vendar 4, 17, 27, 70, 519. — **nb**: precembe 38, obrambu 97, himbami 564. — **nk**: mankalo (partic.) 28, pomankańe 72, 544, pomankańa 528. — **ńc**: janca 578. — **ńs**: sužanstvo 31, 546, 575, detinstva 64, 562, detinstvu 65. Isporedi: sužńa 78. — **ńš**: menša 25, 555, menšega 27, 518, 566, 597, menši 43, 517, 519, 529. — **std** etimološki: šestdeset 69; fonetički: zdenec 32, 556. — **stm**: naslađnostmi 10, 19, 501, vustmi 535, 545, 573, častmi 542, 550. Isporedi: ‚Naſzladnoſz-mi' (prepolovļeno, jedan dio u jednom retku, drugi u drugom; vaļada je *t* griješkom izostavļeno) 547. — **stn** etimološki: žalostne 1, žalostni 1, 32, žalostna 12, 72, 599, mastne 57, šestnajsta 504, 514, častnik 517, namestnik 573, prešestne 596; fonetički: namesniku 7. — **tb** etimološki: tatbinah 5, tatbinu 84, 89, tatbine 521, 554; fonetički: svadbah 50, svadbe 53, 70, svadba 69, svadbene 540, 541. — **tc** etimološki: otca 6, 28, 52, 520, 522, otcu 23, 27, 63, 512, 545, otci 60, 63, 68, 506, 522, svetci 6, 16, 50, 576, svetca 17, bogatca 32, 582, 587, bogatcem 32, kotcu 89, srditci 569; fonetički: dece 17, 59, 66, decu 17, 58, 67, deca 31, 72, 80, detece 48. — **tč** etimološki: otčinsku 21, otčinska 64; fonetički: izpričati 2, 511, 541, izpričal 44, dečice 58, 533, 562, dečicu 60, 61, dečica 587, očinska 59. — **td**: devetdeset 562. — **ts** etimološki: svetskoga 2, prokletstva 6, protuletskemi 600; fonetički: proklectva 9, 27, 541, proklectvo 12, 67, 526, proklectvu 100, bogactvi (divitiis) 35, 38, 525, 550, bogactva 61, 75, 501, 553, 584, bogactvo 72, 77, 572, sveckeh 94, svecki 513; složeno: kmetcke 54, svetcke 505, svetcki 507, 561, 577, svetckoga 517, soldatcke 551. — **vst**: kraļestva 8, 13, 43, 526, 538, kraļestvo 11, 35, 40, 518, 525. — **vš**: počevši 72, razumevši 83, vučinivši 556, itd. Isporedi: preobrnufši (biće griješka) 70. — **zc**: razcvrtem 5,

524, 547, razcvrto 544. — **zč**: razčińali 12, 561, razčini 592. — **zh** etimološki: izhaǵa 21, 32, 55, izhoda 59, 582, izhaǵaju 528, 549, razhladiti 32, razhlaǵuje 90, izhitila 548; fonetički: shrani (imperat.) 592. — **zk**: skvarjeni 9, skvariti 522, 523, 562, skušavańe 52, mrska 54, mrsko 506, 509, 586, mrskoga 537, skratil 70, 597, skončavaju 510, skončavati 561, 591, skupa (una) 515, 584, skrivati 524. Dosta se često nalazi pisano *zk*, n. pr. ‚izkazati', ali se ne zna, je li fonetički ili je etimološki. — **zń**: ž ńim 15, 588, ž ńum 581, 597, ž ńimi 572, 593. Isporedi: z žńimi 12, 29, 32, 78, z žńim 22, 52, z žńum 77, 99, z sńim (‚z-ſznym') 83, z sńimi (‚z-ſznymi') 83. — **zp**: spoznavajuč 13, spoznati 41, 583, spomeni 13, 503, raspetomu 24, spovedi 49, 552, spravili 72, spraviti 559. Često se nalazi pisano *zp*, n. pr. ‚izpuni', ali se ne zna, je li fonetički ili je etimološki. — **zs** etimološki: z svojemi 6, z svojem 17, 23, 38, 65, 545, z smrtnem 13, z svetum 15, z svetlemi 37, z suzami 41, razsrde 566, razsrditi 567, razsvetila 596; fonetički: rasrdil 43, 83, 567, rasipava 82, rasvetiti 539. — **zš** etimološki: razširivši 548; fonetički: raširila 507, raširiti 524. — **zt**: ulesti (ingredi) 11, 15, zgrizti 12, gristi 513, 547, stvoriti 28, 37, stvoril 74, 75, stisnu 55. Dosta se često nalazi pisano *zt*, n. pr. ‚iztekla', ali se ne zna, je li fonetički ili je etimološki. — **zz**: z zelenimi 42. — **zž** etimološki: z ženami 54, z žitkom 62, z žalostjum 70; fonetički: ražalostiti 67.

LOVRO ĻUBUŠKI.

1727.

PISMA OD PAKLA *Navlaſtito od Paklenoga oggna, tamnoſti i viçnoſti, Koju*... *izvede*... OTACZ F. LOVRO GLIUBUSCKOGA ... *U' Mneci godiscta gosp.* MDCCXXVII.

Iza latinski pisane posvete potpisuje se pisac (na str. 9): *Fr. Laurentius a Gliubuſchi* Ord. Min. Observantium Prov. Boſnae Argentinae. Kńižica je pisana u Makarskoj (str. 72.), jezik je kao i u drugijeh Dalmatinaca onoga vremena.

AZBUKA.

c = ç: proçignivati, bradaviçe, otaç, bludniçu, kapgliça, Çvili. — **č** = ci: Saciuvat, divicianſtvo, ciudnovata; = c: Naucitegl, cegliadi, mucno, poceli, placne; = çi: çias, toçiak, Çiovik; = ç:

çiniti, uçinila, gorçine. — **ć** = chi: Kraglevichia, plachiu, Zmaevichia; = ch: necheſc, Srichno, mochi, opchenu. — **đ** = gi: vrigiali, tvargia, odregiuje; = g: doge, povagene, otige. — **e** piše se obično znakom e, ali se kašto nalazi i znak æ: Tvojæ (gen. sing.), piſnæ (gen. sing.), paklenæ (gen. sing.), pokoræ (gen. sing.), naſcæ kattolickæ viræ (gen. sing,), ovæ (accus. plur. fem.). — **g** piše se obično znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: Draghi, drughim, oxeghli, mnoghe, nighda. — **i** obično se piše znakom i, ali se kašto nalazi i znak y: Tylo, Svyt, uboghym, godyn (annorum), xelymo, yſtoga, domyſlyo. — **j** = y: boyati (se), odbiye, yeſt, tvoyu, narediyo; = i: naiposlidgnih, prikoſiutra, Moi (‚moj‘), Boxiu; = j: jer, jedan, jade, kazujuch; = 0: Vapiaſce, biaſce, prorokueſc. — **ji** = y: Svoym, Uboyçu, vraxy, ydovni, boyſc (se). — **kv** = qu: Çarquom, Çarquu, Çarqui. — **ļ** = gli: gliubav, poſteglia, razmiſcglianie, gliuto, zemgliom; = gl: udigl, bogle, pogliubgleni. — **m** piše se gotovo svagda znakom m, znak ˜ sasma je rijedak: sũporske, oggnẽ, griſcnikõ, Graggianõ. — **ń** = gn: Puſtignak, ogagn, glavgnom gnoi (‚ńoj‘), pomgnu. — **ṙ** = ar: parſt, tarpiti, varti, barzo, martvo; = r: umro. — **s** = ſ: miloſti, ſamo, ſebi, deſniça, pſovkæ; = s: oslobodi, misli, iskriça, nebeskoga, s' tobom, s' parva. — **š** = ſci: naſciu, Duſciu, duſcia, zaſciao: = ſc: griſciti, znaſc, duſcæ; = ſſ: doſſao, doſſaſte, sluſſa; = x (veoma rijetko): grixnika, grixnikom, laxgne. — **t** piše se obično znakom t, znak th sasma je rijedak: nadahnuthie, Brathio, Brathie, thia (usque), thya (usque). — **ž** = x: namaxu, darxati, xivi, xelim, blaxen, pridruxuye.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se na kraju znak h: mukkah, glaſovah, liſtovah, çvitovah, dlakah.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: sažigaaše. — **bb**: obbori, nebba. — **cc**: dicci, diccu. — **čč**: rečče (dixit), ričči (verba), počče, očči, oččima, veččer, mučče (torquent), mučči (torquet), muččiti (torquere). — **ćć**: ‚kucchiu‘, ‚hocchiu‘. — **dd**: ledde (accus. plur.), middi (aeris). — **đđ**: ‚vaggiaſce‘, ‚Mlaggym‘, ‚nagge‘ (‚invenit‘), meggiu (inter), vriggiaſte, prihoggiaſce, graggiani. — **ee**: teę (accus. plur.), leed. — **ff**: uffam (se), uffate (speratis), uffatila. — **gg**: oggań, uggrijane, diggnuti, neggo. — **kk**: mukkah (loc. plur.), mukke (nom. plur.), mukka (tormentum), stekkoše, okko, pakkao, svakki, nikki (quidam), nikko (nemo), čekkaju, žestokku. — **ll**: illi. —

nn: rannio. — **oo**: noos, goo (nudus), kumoom (instr. sing. fem.). — **pp**: skuppila, opprane. — **ss** (piše se obično ſſ, slabo kada ſs)· grissih (lokal. plur.), da sse (ut se), premda ssam, blagossivam, desset, nassuo, tilessa, vissokih, nissu (non sunt), vesselo, jessi, pissao (partic.). — **tt**: bitti (esse), datti, slatti, znatti, otteti, lipotte, bratte (vokativ), nitti (neque), hottijaše, hottiše.

AKCENTI.

Ļubuški dosta često upotrebļava znak `: dà (ut), à (partikula), ù redu, ù paklenomu, ù ognu, ù Boga, nà gorući, nà okolo, zà duše, pò službi, međù sobom, ùpasti, žèstinu, sùd (iudicium), pùhaju, òbrazu.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeno (na naslovnoj strani), općenu 12. — **bs**: obslužuje 12, obslužili 46, obstire 40, sobstvenomu 74. — **čt**: štiocu 10, štiti (legere) 11, poštovana 11, junaštva 12, poštenje 44, 73, štujete 45, štovati 74. — **dc**: srcu 34, 48, srce 69, 71. — **dčb**: sržbenici 37, sržbu 37, sržba 42, sržbe 56. — **dd**: oddili 66, 70. — **dh**: nadhodi 71. — **dk** etimološki: odkupiteļ 53; fonetički: slatkosti 19, 27, 50, britkima 64. — **dp**: odpustio 38, odpustiti 39. — **dt**: otira (reppulit) 11. — **ht**: ktijaše 43. — **hv**: hfaļen 74. — **kd**: svakdańa 55. — **kz**: g zidu 38. — **nb**: himba 28. — **sb**: z Bogom 28. — **sd**: z drugim 10, z družinom 18, 29, z dičicom 22, z drugom 51, vazdi (ubique) 12, 72, vazda 19, 48, 53. — **sg**: zgrist 13, zgrijane 22, zgrijali 27. — **sń**: š ńime 34, š ńome 41, š ńim 42. — **stm**: ustmi 71. — **stn** etimološki: napastnicu 11, brezkoristnih 12, koristna 12, bolestnike 32, bolestnika 32; fonetički: korisna 13, korisne 66, žalosna 38, kriposnici 55. — **sž**: z ženom 22. — **tc** etimološki: svetce 45, otci 48, otca 48, bogatca 70; fonetički: dici 29, dicu 29, 45. — **tč** etimološki: otče (vokativ) 37; fonetički: dičicom 12, 22, dičice 36. — **tć** etimološki: bitćeš 12; fonetički: zauzdaće 11, biće 12. — **ts** etimološki: hrvatski (na naslovnoj strani), splitskoga 11; fonetički: bogastvo 34. — **vst**: kraļestvo 53, kraļestva 73. — **zh**: izhoditi 39, izhodi 57, uzhodi 50, uzhoditi 59. — **zk** etimološki: brezkoristnih 12, izkazati 57; fonetički: raskipila (se) 23, iskrńe 30, iskrńim 35, iskrńemu 37, mrski 45, uskrisi 69, uska 70. — **zp** etimološki: razpuhane 22, izparaše 25, izpraznu 68, izprazno 69; fonetički: ispunit 11, ispisao 12, raspuhan 18, rasparali 24, uspiva (cantabit)

72. — **zs** etimologički: razsrđene 18, razsicati 64, uzsliša 72; fonetički: rasikovaše 25. — **zt** etimologički: iztomačit 20, raztopļene 22, 36, raztopļeno 47, raztriznite 40, raztužilo 56; fonetički: zgrist 13, rastopilo 23, ulisti 35, istira 43, istoka 62, istočne 70. — **zž**: ‚raxxexen‘ 37. — **žk**: teškoga 25, teške 47.

IGNACIJ ĐORĐIĆ.

1728.

U/DASI MANDALJENE POKORNIZE U SPILLI OD MARSIGLJE Spjevani po D. IGNAZIU GJORGI OPATU MELITENSKOMU ... IN VENEZIA MDCCXXVIII.

AZBUKA.

c = z: lize, ptiza, zvili, mjesez, grescnizima. — **č** = cj: cjas, suncjani, cjudim (se), cjovjeku, cjavli; = c: jace, dicio, vjecnoga, cekat, Mac. — **ć** = chj: srechjom, vochja, vechje, odjechju; = ch: noch, nachi, Chjachku; = tj: pokratjeniem, /latjenieh, uhitjeno. — **đ** = ghj: poghje, gospoghja, vrjeghjan, uvrjeghjen, naghjoh; = gh: svegh, vigh, naslaghivat, Prisaghivam; = dj (rijetko): Pomladjena, ra/bludjena, /acjudjeni, porodjene. — **g** obično se piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: tughe, pristighnuti, Bogh, poghinuti, maghle, ighre. — **ǵ** = g: sargbe, sargbu. — **i** obično se bilježi znakom i, ali se u 2. i 3. licu sing. aorista nalazi na kraju znak j: pogubj (perdidisti), stvorj (creavit), odredj (praecepit). O tom piše sam Đorđić ovako (u predgovoru, str. v): ‚Riječima od minutoga vremena (preterito), koje slovom I svršivaju, pristavih zlameńe, da se od inijeh vremena na očigled razaznaju. To jes, minuto vrijeme zaglavih slovom J dugijem, a svijem inijem I kratko ostavih. Na priliku: Ti svjet gljubj, Nebbo ostavj — amasti il mondo, il Cjel lascjafti. Onte hvalj, slavj, u/nosj — egli ti lodò, glorificò, inalzò. On gljubi — egli ama. Ti gljubi — ama tu. Ah da on gljubi — o egli amasse. Kad on u/gljubi — quand' egli amerà &c‘. — **j** obično se piše znakom j, ali se nalazi i nepisano: ra/bia, gorcia, kriem, osvoit, i/viat. — **ļ** = glj: gljubavi, skupgljen, /emglju, kragljevina, Poglja. — **ń** = gn: spo/nagna, gnima, Klagnaju (se), progognen, pomgnu. — **ŕ** = ar: neumarloj, varhu, pogardih, vargoh, dar/jana. — **s** = s (obično); = ſ (rjeđe): iſtine, iſtoga, neſtavno. — **š** = scj: duscja, Vascjoj, piscjuchi; = sc: odisce, vodisc, nasci. — **v** obično se piše znakom v, ali se kašto nalazi i znak u: uidi, urata, stuori, naraui. — **z** = / (i u majuskulama i u minuskulama): su/ami, ra/bie, /atvoru, /rak, /ima, u/e; = s (rijetko): slatno, srak, raslogu. — **ž** = /cj: /cjudi, /cjale, u/mna/cja, ka/cju, u/dar/cjo; = /c: dar/ci, /civa, druc/bo, mo/cesc, dru/ce. — **ѣ** = je: bjela, sljedi, zvjet, rjeka, vjetri, svjedoka, tjera, mjere.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: uzrokaa (gen. plur.), dvoraa (gen. plur.), ponoraa (gen. plur.), daraa (gen. plur.), vilaa (gen. plur.), stranaa (gen. plur.), čaas (honor), paas (cingulum). — **bb**: nebbo, nebba, nebbu. — **cc**: mucci (tormento). — **čč**: plaččū (3. plur.), plaččem (1. sing.), oččì, oččito, drač̌ča (spina), muččim (torqueo). — **ćć**: ‚nakittjeno‘, ‚nasittjena‘, ‚pecchi‘ (dat. sing.). — **dd**: radda (libens), buddi (esto), graddi (grandines), jadda (doloris), jaddati, jaddu (loc. sing.), vodde (nom. plur.), stadda (gregis), leddom, plodda. — **ee**: svee (suae). — **gg**: blaggo (adv.), vlagga. — **ii** (piše se *ji*): ļudii (hominum), bii (fuit), stvarii (rerum), umriiti (mori), ļutiim (acerbis), odiiva (vestit), htiiše (volebat). — **kk**: mukke (tormenta), mukka (tormentum), mukkom (tormento), zrakka (radius), zrakku (radium), vikka (clamor), bukkom (clamore), okkom (oculo), plakkat (flere), svakkomu. — **ll**: silluje, silla, djello, djella, djellovati, millos, millosti, milli (carus), mallo (parum), alli, illi, kollo. — **mm**: slamma. — **nn**: sjennu (umbram), sjennom, krunna, krunnu, punna, pjenna, ranna (vulnus), ranne (vulnera), ranniti (vulnerare). — **pp**: skupp (concilium), skuppa (concilii), skuppi (collige). — **rr**: vjerra, vjerre, vjerru, morre (mare), morru (lokal sing.), parra (vapor). — **ss**: odissat (infin.), plassi (vehementes), vissi (haeret), čassom, čassa. — **tt**: matti, putti (плъти), čette (copiae), svjetta (consilii), bratt, bratta, ratt, sitt, putt (плъть), znatti, datti, zvatti, opratti. — **vv**: pravva (iusta), pravvi (iusti), pravvo (rectum), spravvu (instrumentum).

AKCENTI.

Đorđić upotrebļava znakove ^ i `, a o ńihovoj porabi veli sam ovo (predgov. str. v): ‚nadstavih klobučac riječima pokraćeńijem, na priliku: kâ, tvê, mû &c to jes: koja, tvoje, moju &c. Priložih mnokrat nadslovak (accento), gdi jesu riječi sjedińene, kako za rijet: ovbje — quest' è, mismo — noi siamo, dragmìsi — mi sei caro‘. Isporedi još: dàćùti (da ću ti), tebìje (tebi je), kolikòjoj, svôe, kô (kao), prošôje (prošo je) itd.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općene III, 49, općili VI, općene VII, 30, općeni 63, 129, 201, općenoga 191. — **bh**: obhodi 86, neobhitno 105, obhititi 207. —

bk: priļubka VII, ļubko 26, 186, 198, obkružilo 41, obkruži 114. — **bs**: obsinu 4, 34, obsine 9, obsluži 36, obsjeni (3. sing.) 37, obsjeńen 110, robstvo 40, 131, 151, robstva 132, robstvom 133, hudobska 74, hudobskomu 199, obstrijeti 114, obstira 191. — **bt**: obtječu 47, obtječe 86, 112, obtječeš 95. — **čc**: tanačcu 19. — **čt** etimologički: redovničtvo VII; fonetički: proštiti VIII, štiti (legere) 19, 29, pošteni 27, štuje 123, 194, štuj 188. — **ćć** etimologički: naćće (inveniet) 95, stećće (acquiret) 134, doćće (veniet) 134; fonetički: naće 48, naćeš 180, 186, doću 99, poću (abibo) 149. — **ćst**: svemogućstvo 70, 79, 138, svemogućstvom 106, 115, mogućstvo 89, 126, mogućstva 192. — **dc** etimologički: mladci (iuvenes) 6, 38, 98, sudca 16, 77, 79, mladce 22, 185; fonetički: srca IV, 7, 26, 62, 84, srcu 4, 9, 33, 64, 78, srce 22, 25, 47, 72, 82, srcem 23, 29, 108, 122, 127. — **dč** etimologički: sudče (vokativ) 89, 134; fonetički: srčano VIII, srčanijeme 92. — **dčb**: srģba 11, 144, rasrģbo 94, srģbe 135, 144, srģbu 200. — **dd**: odili (3. sing.) 75, odijeli (3. sing.) 183, odahnuti 78, odavna 190, 193. — **dh**: nadhodi 33, odhodim 77, odhodi 112, 141. — **dk**: sladko 20, 36, 89, 94, 103, sladkoj 61, sladka 65, 70, 78, prisladki 194, odkle 46, 82, 112, 135, odkupiteļ 50, odkup 63, 73, 109, 121, 190, odkrivam 93, odkriva 104, 109, odkud 150. — **dp**: podpuno V, 207, podpuna 123, nadpisom VII, podpomaga 68, podpisana 70, podpisano 106, odpravļen 82, odpušteńe 191, odpiva (3. sing.) 194. — **ds** etimologički: gospodstvu III, odstranih VII, ļudsku 7, 73, 193, ļudskijem 43, 107, ļudska 68, 135, 138, ļudske 133, 135, podsunčane 14, 94, podsunčanom 62, nadsiva (3. sing.) 142, odstupi 199; fonetički: gospostvu 18, gospostvo 133, gosposko 19, gosposke 24, gosposkijem 179. — **dsd**: ozdala 17, 195. — **dsg**: odzgara 41, 44, 115, 152, 187, odzgora 107. — **dt**: hodte (venite) 13, 201, nadtječe (se) 41, odtuda 46. — **dz**: nadzemaļska 156. — **dž**: podžižuć 68. — **đt**: viđte 17, 179, pođte 57. — **gk**: lako 47. — **kć**: hćeri 70, hći 91, hćerce 180. — **kd**: svakdańi 6, 184, svakdańu 92, svakdańe 126, svakdańime 194. — **nb**: himbena 9, 54, 57, himben 27, himbe 29, himbenos 51. — **ńc**: jagańcom 126. — **ńč**: jagańčić 86, jagańče 201. — **sb**: zbiramo V, zbiram 64, zbiraj 106, zbor 133, zboru 133. — **sd**: združi 76, 177, 195, združenime 115, združen 181, 199, vazdan (tota die) 96, vazda (semper) 112. Kašto se nalazi *sd,* ali se ne zna, je li fonetički ili je etimologički. — **sg**: zgar (desuper) 10, 68, 116, 191, zgradam (aedificiis) 11, zgodi (se) 24,

zgode 76, zgodno 102, zgodu 132, 141, 177, zgrađen 69, nezgode 193, 201. — **skl**: stisli (partic.) 26, 47. — **sļ**: sļubjena 108. — **sń**: š ńim 3, 61, 62, 82, 85, š ńom 21, 85, 90, 92, 101, š ńe 51, 143, š ńime 81, 84, 109, š ńima 187, 192. — **ss**: s strane 22, s sobom 30, s svoga 43, s srećom 52, 96, s srcem 62, s svoje 69. — **stb**: gozbe 123, gozbom 123, 182, gozbu 126, jezbino (vokativ) 130, jezbina 206. — **stn**: žalosnoj VI, 74, žalosnoga 15, kreposnijeh 1, nesvijesna 14, lasno 16, 24, 98, 104, 144, časno 24, 30, časnu 87, časni 178, bolesno 64, radosno 69, izvrsnijeh 69, 141, izvrsnosti 89, izvrsne 124, nemilosni 79, milosna 135, obijesna 87, navjesnika 190. — **stń**: lašńe 37. — **sz**: s zrelom 70, s zamjere 75. — **sž**: s żeļom 35. — **tb**: udadbu 177, udadbene 177, udadbe 181, udadba 183, żenidben 181. — **tc**: djecu VII, 195, djeci 182, 204, ocu 122, 152, 200, oca 131, 193, ocem 137, oci 183, 184. — **tč**: očinstvo 10, 43, 183, očinstva 70, dječicu 185. — **tć**: poznatću IV, mučitće 15, bitću 19, 56, umrijetću 44, primitće 48, uživatću 52, imatćete 83, rijetću 97, 111, 182, zvatće 189. — **ts** etimologički: bratskom 10; fonetički: egipske 24, egipski 25, egipska 206, bogastvo 26. — **zc**: razcviļena 79. — **zč** etimologički: izčeznut 78; složeno: raždčinit 99. — **zh**: izhodi III, 27, 85, 94, 102, izhodu 8, izhodeći 128, izhitriti 206. — **zk**: izkorjeni 10, razkošna 22, razkošah 25, razkošne 44, izkidane 76, bezkrajni 86, bezkrajnos 107, razkinut 197. Nalazi se pisano također *sk,* ali se ne zna, je li fonetički ili je etimologički. — **zp**: izpraviti VI, razpletena 5, uzplodi 8, 73, uzplodit 96, izpunit 24, izpisane 25, izpisana 140, razpreda 30, razpredati 208, izpusti 36, 87, 132, izprazne 47, 104, izprazniti 207, uzpomene (gen. sing.) 60, razpeti 92, izpovijedam 130. Kašto se piše *sp,* ali se ne zna, je li fonetički, ili je etimologički. — **zs**: raspe (discidia) 2, 31, 131, 135, rasap 84, rasu 88, 189, rastat (se) 44, rastavi 103, 190, rasrģbo 94. Isporedi: raztavļena 108. — **zt**: iztjerana 4, 55, raztrova 10, iztječe 15, iztočnijeh 140, izteče 191, raztvori 48, 132, iztok 96, iztoku 112, raztapati 207. Nalazi se pisano također *st,* ali se ne zna, je li fonetički ili je etimologički. — **zž** etimologički: užživu 142; fonetički: raženi 60, ražalila 72, ražeć (inf.) 110. — **žk**: teško V, 10, 27, 135, 182, tešku 5, 73, teškom 7, 56, 201, teške 13, 93, viteški 83, viteškoj 156. — **žt**: množtva 78, 81, množtvo 192, 195.

ANTUN KADČIĆ.

1729.

THEOLOGIA MORALIS, SEU MANUDUCTOR ILLYRICUS .... BOGGOSLOVJE DILLOREDNO OLLITI Rukovod Slovinski nà poznangne Svetoga Rêda, UPRAVGLIEN OD ANTONA KADCICHIA, *Biskupa Troghirskoga* ... BONONIAE, MDCCXXIX.

Kadčić je rodom Dalmatinac-Makaranin, dok na naslovnoj strani pod latinskijem titulom piše: ab Antonio Kadcich, olim Canonico Makarensi *in patria,* dein Archidiacono Jadrensi, nunc Episcopo Traguriensi.

AZBUKA.

c = z: nepriategliza, pravize, pollovizu, zarkvu, miſſezih. — **č** = cj: cjas, cjudeſſa, Razlicjan, obicjaje; = c: cini, tumaciti, vikovicgne; = ç: priliçna, razluçno, obiçaju, tiçuchi, çaſcju. — **ć** = chi: ſvemoguchiemu, obechianja, ciſtochiu, odichiu, zichia; = ch: slidechi. — **đ** = ghi: tughiu, nareghiuje, odreghiena, sughien, lughiazi; = gh: tvarghim, nareghivaſce. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: doſtighnuti, izghled, ghrih, krugh, moghlo. — **i** piše se obično znakom i, a kašto se nalazi i znak y: rycima, my, zyd, kryx, Dyo. — **j** obično se bilježi znakom j, a kašto se ne bilježi nikako: obicjau, pianſtvo, razumiu, ſtoechi, koa, koega, izgovarauchi. — **ļ** = gli: boglie, cegliad, xeglia, primgliena, ſpaſſitegliu; = gl: povoglno, Naucitegl. — **ń** = gn: pomgna, zabragnena, kogn, ſmutgnu, zabragnuje; = ngn (rijetko) ozloghlaſcengna, poſctengne, odriſcengna, ſtangnu, skruſcengne.
ṙ = ar: ſvarha, martva, uzdarxati, parvoga, izvarſciti; = r: umro; = rri (rijetko): zrrikveni, drrivu, poghrridu. — **s** = ſ: ſvitu, koriſt, ſamo, poſvetiti, miſao; = s: misli, vas, izvansko, sluxbu, s' ghrihom. — **š** = ſci: naſcia, Duſciu, odriſciuje, sliſciati; = ſcj: miſcjana, naſcju, koſcjuglia; = ſc: joſc, poſctenje, odriſciti. Isporedi: iſchie (‚išće'). — **z** = ʒ (minusk.), Ʒ (majusk.) — **ž** = x: sluxiti, lupex, moxe, duxan, poxude.

Dodatak. U gen. plur. piše Kadčić na kraju znak h: dobarah, zabavah, ſtvarih, Biskupah, zapovidih, odlukah, naukah. — Čini se, da Kadčić nije svuda pravo izgovarao glasa h, dok se u ńega nalazi da kašto krivo upotrebļava znak za taj glas: huzdiſciuchi, ſaraghneno, uhſci (aures), vehoma, lahdna (frigida), jaho (vae).

Isporedi: prolivaju (‚prolivahu'), sažigaju (‚sažigahu'), iskaju (‚iskahu'), sluſciaju (‚slušahu').

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: nebbi (‚ne bi'), nebbu, ribbe. — **cc**: praviccu, recci, tecci. — **čč**: reččena, tečče (fluit), rečče, peččat. — **ćć**: ‚hocchie', ‚kucchie', ‚recchi'. — **dd**: viddi (videt), tadda, sadda, rodda (generis), buddi (esto), vodda (aqua). — **ff**: uffanje, uffati (sperare), uffajući. — **gg**: togga (gen sing.), drugga (alia), neggo, moggu (possunt), Boggu (deo), mnoggo. — **ii** (piše se *ij, ii*): tiiče (tangit), tiicali (tangere), niisi (non es), piisati, upiisali, riiči (verba). — **kk**: rekkao, svakke, svakkomu, okka (oculi). — **ll**: illi, alli, dillo, dilla, millost, kolliko, tolliko, mallo (parum). — **mm**: imma (habet), imme, ńemmu, tommu, nammi. — **nn**: onnoga, onnomu, ženna, krunnu. — **oo**: Boog, plood, sook (sucus), nooć. — **pp**: uppao (partic. od ‚upasti'), skuppa (gen. sing.), oppaka, stoppu (vestigium). — **rr**: virre, virra, mirris. — **ss**: ossobita, missao, jessu, bessidi, da sse (ut se), nossi (portat), possao. — **tt**: bitti (esse), znatti, zvatti, datti, matti (mater), cvatte (floret). — **vv**: ovvomu, ovvoga, ovvo. — **zz**: bozzi (dii), slazzi (descendit).

AKCENTI.

U Kadčića se nalaze znakovi ˆ, ˜ i ˋ, od kojijeh su prva dva rijetki, a treći je posve običan: pûk (populus), rêda (ordinis), rêd (ordo), têžak (gravis), sûdi (iudicat), mîsto (locus), doklẽ, ũči (docet), takõ (sic), kripõst, ũmre, opãčan, nègo (sed), kojèga, dobrò (bene), cvatè (floret), prijatèļici, čùdesa, mogù (possunt), naučitèļ, takođèr, ù grihu, ù dušama, zà ozdraviti, zà slavu, à (partikula).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeno 1, 14, 30, 60, 97, općiti 4, 17, 23, 68, općena 12, 13, 21, 77, 125, općine 16, 32, 544, opći 18, 504. — **bs**: obslužiti 13, 45, 58, 101, 144, obsluževati 39, sobstvo 54, bogoļubstvo 117, 136, 168, bogoļubstva 156, robstvu 127, obsidovani 152. — **bv** etimološki: obvežuje 27; fonetički: obratiti 48. — **čc**: ditešce 81, 82, 97, 121, 128, ditešca 129, 542, 545. — **čk**: misniške 28, 104, misniškoga 50, junaški 34, mrtaška 69, 93, mrtaške 88, 93, puškoga 504. Isporedi: junački 34, pučka 529. — **čn**: dalešna 32, 34. Isporedi: dalečna 34, 35, 41, 139, 185. — **čt**: poštenje 3, 196, 503, 504, 513, poštenja 155, 157, 501, 516, poštovanje 11, 59, 83, 96, 168, pošteno 81, 522, 539, misništvo 8,

misništva 30, 46, 48, 113, 143, *misništvu* 39, *dioništvo* 11, dioništva 16, štiti (legere) 19, 33, 38, 525, razbojništva 29, vojništva 141, 142. — **dc** etimologički: odcipļujući 3, odcipļena 540, sudca 5, 15, 535, sudci 25, 153, sudcu 29, 513, 519; fonetički: srcu 2, 12, 37, 74, 114, srca 3, 44, 56, 101, 104, srce 12, 40, 62, 75, srcem 65, 93, 100, ocipiti 148, ocipļujući 166. — **dč**: srčeno 104. — **dčb** etimologički: srčbu 509; fonetički: sržbu 47. — **dd**: podjakonu 35, podjakona 36, odiliti 74, odiļujući 503. — **dh**: odhrańeńe 133, 506, odhrańen 136, 506, 516, odhrani 507. — **dk** etimologički: dohodku 6, 105, dohodka 19, 28, 41, 527, dohodke 19, 527, 549, odkrije 26, 59, 194, 198, odkriti 184, 517, napridkom 177; fonetički: slatkost 54, 107, 156, 166, slatka 121, ritko 83, 140, nutka (adigit) 101, 103, 177, ponutkovani 103. — **dp**: odpusti 19, odpustiti 23, 27, 183, 527, 531, odpušteni 48, 113, podpuno 49, 58, 64, 113, 129, podpuna 70, 522, odpišujući 158. — **ds** etimologički: rodstvom 24, 196, rodstvo 134, odstupi 74, odstupiti 76, 519; fonetički: ļuskim 12, 131, ļusko 13, 109, 532, 546, ļuske 79, 80, 93, 523, ļuskoj 108, 533, rostvo 134, rostva 134, 196. — **dsg**: ozgora 74. — **dš**: slobošćine 28, 29, 175, 548, slobošćinu 28, slobošćina 31. — **dt**: poticati (incitare) 509, potiče (incitat) 520, 522, otisnuti 529. — **gš**: oblahšańe 173. — **kd** etimologički: svakdańi 56, svakdańih 156; fonetički: svagdańi 156, svagdańih 166. — **kg**: k glavi 122, k grihu 541. — **mč**: zančice 508, zančica 533. — **nb**: himbe 70, himbeno 529. — **nk**: pomańka (3. sing.) 64, pomańkao 86, 511, pomańkamo 199. Isporedi: pomanka 3, 110, pomankanje 25, 54, 59, 93, pomankao 45, 94, 169, 513. — **nn**: jedanaestoga 78. — **ńc**: jagańcu 157, jagańca 541. Isporedi: jagancu 74, jaganca 98. — **ńč**: jaganče (vokat.) 102. — **ńs**: sužanstva 47, 107, 137, 508, 510, sužanstvo 107. — **sb** etimologički: sboru 3; fonetički: zboru 4, 10, zbor 145. — **sd**: vazda 3, 11, 31, 43, 70, združena 15, 16, 110, 536, združiti 37, 50, 65, 124, 184, združenje 54. — **sg**: zgora 33, 62, 76, 148, 154, zgodno 38, zgoditi 74, 161, 200, 523, zgodi 146, 161, 194, 545. — **ss** etimologički: s sinom 17, s svojom 81, s svetim 126, 188; fonetički: svetom ('s svetom') 24, svetim ('s svetim') 143, 177, smrtnim ('s smrtnim') 73, svojom ('s svojom') 157, 168, 528, sebe ('s sebe') 164. — **stb**: jizbine 75, 168, jizbinu 152, 168, jizbina 167. — **stn** etimologički: namistnik 5, 47, prošastna 67, prošastne 190, kripostnom 101, častnoga 143, pričastni 150, došastne 191; fonetički:

bolesno 3, bolesnik 20, 59, 177, korisno 7, 13, 35, 73, 111, korisna 64, 147, kriposno 10, 52, 188, kriposna 13, 111, prošasne 13, prošasno 16, izvrsno 24, 116, 124, 127, 140, izvrsni 30, namisnik 62, namisnika 120, lasno 78, 80, 114, 141, 161, pričasni 154, zlatousni 187, došasne 190, žalosni 549. — **stń**: lašńe 1, 89, 107. — **sz**: s zvoncem 164, s združeńem 164, s zlom 523. — **sž**: s ženskom 4, 80, 81, 157, 196, s ženom 506, 533, 542, s živinom 533. — **šb**: zadužbine 7, zadužbinu 18, 510. — **štb**: uvičban 5, 99, uvičbaju 107, vičbalo 155, 189, uvičba 501. Isporedi: višbati 33, uvišbao 141, uvišban 181, uvižbanija 125. — **tb**: ženidbe 20, 24, 43, 81, 113, ženidba 24, 114, 119, 501, ženidbi 25, 501, 514. — **tc** etimologički: otca 6, 38, 53, 66, 88, otcem 17, 63, 72, 123, otcu 47, 62, 103, 121, 510, mahnitci 25, prokletca 81, svetca 93, 94, 133, 515; fonetički: dica 80, 126, 141, dicu 127, 506, 515, 536, dice 537, sveca 198. — **tč** etimologički: krotčine 24, 25, krotčina 29, otčev 27, otčevu 47, 70, otčenaš 31, otčenašem 101, otčenašu 102, otče (vokativ) 194, 195, 200; fonetički: očinstva 7, očevu 512, dičicu 69, 507, dičica 114, 130, 142, 176, dičice 137, 138. — **tčb**: otašbinu 29. — **tć** etimologički: bitće 60; fonetički: razdilićemo 1, vidićemo 1, 120, maćemo 60, naučićemo 73, uživaće 105, živiće 166, združićemo 170, ostaviće 506, ugasiće 510. Isporedi: služiti će 509. — **td**: pedeset 180, 198, 200. — **ts**: proklestvo 4, 16, 23, 86, 161, proklestva 19, 27, 193, 194, proklestvom 18, 548. — **vst** etimologički: divstvo 24, 529, 530; fonetički: kraļestvu 21, kraļestvo 126, 521, 536, kraļestva 543. — **zč**: razčiniti 56, 75, 185, razčińa (3. sing.) 61, 185, razčińaju 102, izčistila 540. — **zh**: izhodi 1, 24, 65, 99, 104, izhode 503, 523, uzhrańenje 512. — **zk** etimologički: razkriļuje 99, izkupļenje 107; fonetički: iskusiti 5, 166, iskuša 153, uskrisiti 12, uskrsnu 104, iskrńega 35, 42, 121, 188, iskrńemu 105, iskopaju 90, iskupiti 107, 510. — **zļ**: bojažļiva 193. — **zp** etimologički: izpraznosti 4, 51, bezpametni 35, izprati 162, izpovidio 177; fonetički: uspomenu 6, 96, 113, 142, 160, ispuniti 18, 36, 52, 135, 146, ispuńena 42, ispovidnik 19, 20, 28, 57, 188, ispovidi 44, 56, 74, 97, 116, ispusti 23, ispustio 80, isprositi 65, 67, 79, 135, ispraznost 87, 193, 194. — **zs** etimologički: izsisana 507, bezsramni 509; fonetički: rasudio 57, 521, 525, 527, rasvitli 67, rasvitļuje 100, rastavi 89, rastavļena 90, rastavili 546, rastanu (se) 168, rastrkanom 156, rasipļući 508, rasipati 512. — **zš**: ištećeno 53, raširańe 101, raši-

reńe 104, raširivati 120, raširuju 146. — **zt** etimologički: izteče 80; fonetički: istirati 8, 34, 150, 185, ulisti (ingredi) 20, 21, 103, 126, 185, istumačiti 26, 60, 107, 116, 139, istumači 70, 119, 124, 199, rastopiti 75, rastvori 91, istekoše 107, istočnoga 107, 109, 114, 125, ističe 118, 121, ustegnuti 158, 540. — **zz**: bezakonito 136, bezakońe 142, bezakonitoga 517, bezakonitost 518. — **zž**: raženu 47, ražalostivaju 510. — **žc**: neznabožci 32. — **žk** etimologički: mužka 18, 92; fonetički: muškoj 7, 125, 129, 523, 530, mušku 25, 509, 524, 542, muško 125, 141, teška 15, 24, 52, 69, 74, teški 29, 64, 75, 509, teško 43, 47, 59, 86, 97, tešku 50, 95, 154, lupeški 534. — **žt** etimologički: množtva 84, množtvo 161; fonetički: uboštva 7, uboštvu 510, mnoštvo 78, lupeštine 192, lupeština 198, lupeštinu 519, 520.

ANTUN BAĆIĆ.

1732.

ISTINA KATOLICSANSKA Illiti Skazagnie upravgliegnia ſpaſonoſnoga Xitka Karſtianskoga . . . Pò Oczu Frá ANTUNU BACHICHIU Réda malé Bratié obsluxitegliah S. O. FRANCESCKA, Provinczié Sreberno-Boſanské, Gvardianu ú Budjmu . . . *Godinè* MDCCXXXII. ù Budimu.

AZBUKA.

c = cz: pticze, proczinimo, Miſecz, czvatu, divicza. — **č** = cſ: cſiniti, obicſaiu, pocſetak, cſovik, velicſanſtvo; — cs: rics, Garcskoi, ncſovicsansku, recsenoga. — **ć** = chi: vechia, trechiega, obechia, vechiu, vrachiam; = ch: broiechi, dochi, pomoch. — **đ** = gi: naregiena, ragia, megiu, probugiuje, porogiegnie; = g: naslagivali, probugivao, tugym (‚tuđim'); = di: oſudieny, rodiake, naredieni, Offudiuiemo, beſidiegnie. — **g** obično se piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: Bogh, drughe, mloghe, razlogh, dragho, drughim. — **ǵ** = cx: ſincxir, cxelati; = gi: Magiarskoj. — **i** obično se piše znakom i, ali se kašto nalaze i znakovi j, y: naivechj, bjla, darxjmo, jſto, iſtj, byla, ſvety, tylo, pysama, boleſty. — **ij** = j: razumje (3 sing. praes.), drughje (aliorum), Latinskje (Latinorum), darxju (‚drži ju'); = y: ubyaiu (‚ubijaju'), razumye (3. sing. praes.) — **iji** = y: ſtary (‚stariji') potribity (‚potribitiji'), Angly (‚Angliji'), Brasily, Antioky; = ij: Marij (‚Mariji'), Asij (‚Asiji'). — **j** = j: jeſt, jurve, virujete, varaju, jerbo; = i: koia, iednoga,

Boxia, Troiſtvu, iſpugniuiu; = y: drugoy, ray, znay, jednoy, Otayſtva; = 0: piuchi, koima, piani, ubiu, nie; — ij (biće grješkom slagača mjesto y): parvoij, Upitaij. — **ji** = y: koy (‚koji'), Boxy, tvoy (‚tvoji'), dvoycza, priſtoy (pristoji se); = j: ſvoj (‚svoji'), ubojcza, kojh. — **ļ** = gli: gliubechi, gliudi, vaglia, boglie, boglia; = gl: ſtvoritegl, zemgli, zlovoglno. — **ń** = gni: znagnie, gniega, klagniamo, kognia, ſtvoregnia; = gn: kogn, kgniga. — **ṙ** = ar: parve, darxati, pogardne, karstio, varlo; — er (rijetko): izverſcity. — **s** = ſ: doſtojno, viſoko, nieſu, ſvarhu, naſ; = s: daske, poslie, svarſcen, s'neba, iziskuje. — **š** = ſc: poznavſci, naſce, ſcto, naſcao, poznadeſc; = sc: zascto, posctovagniem. — **ž** = x: xivine, moxe, podloxna, Boxanstvo, duxan. — **ѣ** = ie (samo u dugijem slogovima): zapoviedi. liepo, ſvetiem, nieſu, ſviet; = ye (samo u dugijem slogovima): Lyepa, ſvetyem, ovye (horum); = ije (samo u dugijem slogovima): dvije, ſvijet, dijela, poslidgnijem. Isporedi: vrime, rics, razumiti, miſto, vira.

Dodatak. Baćić nije pravo svuda izgovarao glasa h, dok znak toga glasa krivo upotrebļava pišući ga gdje ne treba, a izostavļajući ga, gdje bi vaļalo pisati. Potvrde: 1) nahuditi (nocere), opraſctah (3. sing. praes.), ſvah ovah (haec omnia), osobito u gen. plur.: razlogah, Bogovah, guſiniczah, redovah, mukah itd. 2) Rana (cibus), Ochie (vult), otio (‚hotio', — partic.), naody (invenit), gniovu, gry (peccatum), itar, polepni (avidi), ooloſt (superbia), osobito u gen. plur.: gni (eorum), vrimeniti (temporalium), potribiti, naſcije (nostrorum), drughje (aliorum) itd.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: gubba (lepra), gubbav. — **dd**: redda (ordinis), upadde (incidit). — **ff**: uffajući, uffa (sperat,) uffańe. — **gg**: oggań. — **ii** (piše se *ii*, *ij*): prignutii (nom. plur.), mudrii (sapiens), većii (maior), naravniim (naturali, instrum. sing.), liice (vultus,) velii (dicit), izhodii (exit). — **ll**: dillo, dilla, dillu, dillah (gen. plur.), illi, alli, ullita, billiži (3. sing.), kolliko, velliku, velliko. — **mm**: šummu (silvam). — **nn**: ranniti (vulnerare), ranni (vulnerat), menne. — **oo**: sook (sucus). — **pp**: skuppa (concilii). — **ss** (bilježi se *ſſ*): possao, ossobito, nossi (fert), ossam (octo), ossuđuju. — **tt**: nitti (neque), putti (плъти), matti, ottimati, datti (dare), bitti (esse). — **uu**: puut (‚jedan puut' — semel), puuk (populus).

AKCENTI.

Baćić upotrebļava znakove ` i ´, od kojijeh je prvi posve običan, a drugi je rijedak: vaļà (valet), rađà (gignit), poslijè, drugà (alia),

može (potest), ovogà, imà (habet), većà (maior), nebeskè, odgovoriće, neprociñèni, dà (ut), ù Bogu, ù poglavju, nà priliku, pò stvarma, ú razúmu, stvár.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeni 25, 107, 153, 236, 256, općensko 80, 264, općena 83, 139, 148, općenu 112, 157, 236, 245, 304, općinu 114, 162. — **bs**: obsluživši 1, 72, 82, obslužeñe 2, 177, obslužiti 68, 69, 120, 140, sobstva 6, 7, 30, sobstvo 8, 19, sobstvu 9, 50, bogoļubstvom 51, obsio 236. — **bš**: hudobštine 302. — **čb**: svidočbu 21, 245, 255, svidočbe 25, 124, 163, 242, 319, svidočbi 67, 129, svidočba 127, 286, 305, 334. Isporedi: svidožbu 38. — **čt** etimologički: misničtvo 166, dioničtvo 198, 295, odmetničtvo 238, redovničtva 257; fonetički: štije (legit) 6, 14, 98, 152, 326, poštovani 10, 16, 333, pošteñem 19, 68, 246, poštovati 42, 196, 212, 327, pošteñe 51, 53, 77, 115, 244, vragovništvo 57, nevirništva 255, dioništvo 304. — **ćst**: mogustvom 6, 30, 44, 143, 159, mogustvo 30, 32, 63, 74, 120, mogustva 141, 217, 275. — **dc** etimologički: sudci 48, 256, 257, sudce 96, sudca 130, 171, 196; fonetički: srca 6, 8, 45, 135, 180, srce 14, 32, 82, 173, srcu 44, 47, 92, 124. — **dč**: srčano 86. — **dčb**: srģbi 71, srģbe 348. Isporedi: srčbe 71, 216, 221, 248, srčbu 93, 103, 180, srčbi 94, 98, srčba 97, 208, 225, 339, sržbe 103. — **dh**: nadhodi 108. — **dk** etimologički: odkud 5, 87, 167, 238, 312, odkupio 62, odkupļeñe 70, 338, odkine 84, odkinuti 336, odkriva 242, odkri 249; fonetički: slatkost 26, slatkosti 316. — **dp**: podpuno XII, 5, 24, 66, 146, podpisali 15, 237, 248, 253, odpuste 22, 330, odpusti 48, odpušteñe 297, 315, 330, podpomoći 125, 228, podpomože 136, podpasuju 159, nadpis 170. — **ds**: carigradski 11, 13, 116, 148, 159, carigradskomu 27, 148, 176, 240, carigradskoga 28, 159, ļudskomu 43, 194, ļudska 127, 150, ļudski 140, odsići 100, 202, odsikavši 114, odsiče 180, 202, gospodstva 120, gospodstvo 274. — **dsd**: ozdol 289, 340, 341. — **dsg**: ozgor 12, 14, 24, 65, 89. — **dš** etimologički: slobodštine 221, slobodštini 225; fonetički: sloboštinu 203. — **dt**: odtiraj 176, 319. — **gk**: laki 54, 90, 209, lak 57, 71, 111, 136, 217, lako 65, 93, 94, 215, lakoga 71, 214. — **gš**: oblakšaje 75, oblakšati 180, oblakšaju 348. — **ht**: nektijući 60, 82, 87, 130, 171, nektio 77, 200, nektiti 220. — **hv**: pofaļen 5, 227, faleći 41, 82, fali 53, 147, fale 83, 153, 295, ufaćen 88, 117, 344, prifatiti 223. —

jj: kojoje (‚kojoj je‘) 35, joje (‚joj je‘) 37. — **kd**: svagdañemu XI, svagdañi 85, 86, 317, svagdaña 126, svagdañoj 281. — **mk**: zamku 229. — **nb**: himbenom 163. — **nk**: pomankaña 81, 95, 175, pomanka 161, 268, pomankalo 225, pomankati 249. Isporedi: pomañkalo 113, pomañkañe 201, pomañkati 256. — **nn**: jedanaesti 323. — **ńc**: jagancem 59, jaganca 298, 299, 302, 329, jance 193. Isporedi: jagañac 300, 302. — **ńs**: sužanstva 339, sužanstvu 344. — **sb**: zbirajući 31, z božanstvom 40, 244, z bogoļubstvom 51, z brimenom 119, z Bogom 146, z biskupom 283. — **sd** etimologički: s dušom 313; fonetički: z duhom 31, z drveta 56, z dopušteñem 64, 343, 350, z dobrom 95, 219, z dušom 100, 265, z dogovorom 121, z drugima 145, 175, 177, z ditetom 294, z dvora 313, zdrži 79, 314, 339, vazdan (tota die) 101, vazda 104, 155, 173, 239, 263, združenu 107. — **sg**: zglavke (accus. plur.) 3, zglavak 3, zgodila 40, z gubom 100, z grihom 264, 265, 275, 348. — **sń** etimologički: s ñim 273, s ñimi 280; fonetički: š ñom 38, 113, š ñim 40, 41, 63, 197, 228, š ñega 72, 344, š ñima 167, 252, š ñegovom 314. — **ss** etimologički: s sinom 14, s sotonom 58, s svetim 149; fonetički: slobodnom (‚s slobodnom‘) 106, 107, svetijem (‚s svetijem‘) 164. — **sš**: s štetom 131, s šestom 134, s Šimunom 145. — **stb**: jezbinu 47, 264, 318, 321, jezbina 179, 190, jezbinama 180, 182, 186, jezbine 232, 309, 317, 322. — **stm**: ustma 130, vrstma 296. — **stn** etimologički: oblastno 32, napastnika 87, priprostnost 148, 160; fonetički: korisno XII, 322, korisna 130, 193, 325, korisni 254, 255, kriposno 4, 268, 269, kriposna 32, 184, lasno 11, 29, 74, 132, 168, žalosna 39, žalosni 146, 258, bolesnika 47, 335, 336, 350, bolesna 48, bolesni 92, 184, usnama 101, usne 133, posnijem 182. — **stń**: lašńe XII, 2, 34, 95, 137. — **sz**: s zavitom 75. — **sž**: s živinom 109. — **tb**: ženidba 71, 263, 265, ženidbe 108, 178, 275, ženidbi 204, 263. — **tc** etimologički: vrutci (fontes) 225; fonetički: ocem, 6, 12, 44, 155, 239, oca 7, 13, 72, 120, 144, ocu 8, 17, 91, 130, 242, oci 26, 28, 95, 104, 149, dica 44, 47, 71, 120, 183, dice 56, 58, dicu 173, 348, mrca (mortuum) 48. — **ts**: oče 8, očenašu 48, očenaš 81, 82, očina 8, 26, 112, 251, 252, očine 10, 93, očinu 18, svečan 73, svečano 282. — **tć**: ukazaće 3, poslaću 9, 16, 86, govoriću 58, govorićemo 79, 178, 277, oprostiće 87, istiraće 101, skupićeš 104, vidićemo 108, 279, sagradiću 162, imaćemo 178, 260, razabraćete 191. Isporedi: roditi će 38, biti će 123, biti ćete 123, sazidati ću 160. — **td**: pedeset 239. — **ts** etimologički: pro-

kletstvom 10, 195, 347, prokletstvo 29, 63, 170, 194, 200, prokletstvu 28, 100, 196, 201, bogatstvo 85, bogatstva 114, 228. čifutska 161, čifutskoga 188, čifutskomu 299, 300; fonetički: proklestvu 28, 204, 205, 339, proklestva 63, 205, proklestvo 65, 194, 200, 205, egipskoj 154, bogastva 228. — **vst**: bistvo 4, 23, 44, 238, bistvu 6, kraļestvo 13, 83, 84, 98, 144, kraļestva 41, 117, 162, 223, 339, kraļestvu 51, 106, 198, 309, 346. — **vt**: jevtino 125. — **zč**: razčiniti 59, uzčuva 88, izčistite 302. — **zh**: izhoda 1, 54, 79, izhodi 9, 15, 20, 141, 234, izhode 51, 81, 107, 135, 202, izhodak 261. — **zk** etimologički: mrzke 10, 133, mrzko 109, 116, 215, 224, 231, mrzki 109, 132, izkoriňivali 254, brezkňižne 258, ulazka 284; fonetički: iskrňega 1, 45, 91, 130, 209, iskrňemu 49, 58, 67, 208, 325, uskrisi 15, uskrsnuo 40, 79, uskrs 320, 322, iskuša 87, 178, iskušaj 275, 318, mrska 103, ingleskomu 190, iskoriniti 255, iskvari 268, is koga 218. — **zļ**: uzļubite 103. — **zp** etimologički: izpuňuju 1, izpuňivati 228, izprazni 2, 144, izprazna 55, 72, 218, izprazno 57, 176, 306, brezpametan 4, brezpametni 258, izprose 184, izprositi 194, uzpijete 322; fonetički: ispuňuju 2, ispuniti 69, 73, 81, 120, 246, ispovidi 11, 78, 107, 131, 213, ispoviditi 44, 86, 178, 211, 236, ispovid 59, 65, 178, 228, 323, uspomenu 41, 188, 278, 328, 350, isprazno 53, ispraznost 66, ispitao 189, isprositi 338. — **zs** etimologički: razsvitļuje 8, razsvitļena 148; fonetički: rasuo 94, 212, raspe 230, rasrdit 94, rasrdi 97, rastavļene 271. — **zš** etimologički: razširi 15, razširena 154, uzštiju 29; fonetički: raširiti 143. — **zt** etimologički: raztrgnut 123, uztegnuti 183, raztrče (se) 224, 269, raztrkanu 234, iztiče 308; fonetički: istomačiti xi, 5, 29, 78, 135, istomačio 21, 243, 307, ulisti (ingredi), 2, 13, 84, 143, 232, istiravši 15, 244, 250, istiran 15, 150, 171, 245, 253, istirana 69, 70, istirati 180, 264, istočnoga 36, 209, 211, 262, istočnomu 37, 224, 348, istočne 166, 239, ustegnut 73, ustrpļeňe 86, ustrgne 112. — **zž**: izžeže 102, izžegao 253, izžegu 291. — **žc**: neznanbožci 83, 122, 153, neznabožca 347 neznabožci 347, lažce 131. — **žč**: oteščano 180, oteščao 182, 234. — **žk** etimologički: lažka (gen. sing. od ‚lažak' = Martius) 298, 289; fonetički: muška 109, muškim 109, muško 122, friško 111, teške 155, teško 157, 333, teški 184. — **žt** etimologički: lupežtva 110, lupežtvo 110, družtva 125, družtvo 127, 196; fonetički: mloštvu 23, mloštvo 298, 333, uboštvo 73, uboštva 73, lupeština 110, lupeštine 173.

STJEPAN FUČEK.

1735.

HISTORIE z- kratkem Duhovnem Razgovorom OD POSZLEDNYEH DUGOVANY, PO *STEFANU FUCHKU*, plebanuſsu Krapinzkem . . . Stampane vu Zagrebu 1735.

Kašto imaju vokali *a, o, u* dvije točke na sebi: däl 12, 37, 41, där 37, pöt 12, ſzlüge 10, düge 37 itd. To će biti štamparske griješke.

AZBUKA.

c = cz: vdovicze, hiſiczu, ztolecz, naczifra, pticza. — **č** = ch: vuchinil, zachne, chlovek, chuti (audire), kchi, hochu, imajuch, ſzrechen. — **g** biļeži se obično znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: Bogh (često), knigh (librorum), nogh (pedum), polagh (iuxta). — **ǵ** = gy: vigyenye, dohagyala, oſzlobogyena, nahagyajuchi, oſzugyavala. Isporedi: nahajam, dohajal, zprevajan, ponujal itd. — **j** = j: jeden, koja, imajuche, jezik; = i: ie, naide, komai, tiraite, darui; = y (rijetko): Ray, kopye; = 0: nieden, napoili, prieti, zdvoila, priateli. — **ji** = ij: ztoij (stat), tvoij (‚tvoji'), moij (‚moji'), tolvaij (latrones), nekoij. — **ļ** = ly: zemlye, lyudi, dopelyati, nevolye, veſzelya. — **ń** = ny: zadnye, nyemu, nyihove, zadnyu, poſzlednya. — **ŕ** = er: derſech, gerlo, obernyene, kervaveh, mertvechke. — **s** = ſz: danaſz, ſzmert, poſzel, ſzam, briſzala; = z (ispred *k, p, t*): Oltarzki, zkoro, gozpon, nadozpeva, poztelye, oztane. — **š** = ſ: vekſa, kaſtigujuch, preſtimavali, plaſch; = s: moras, bogatus, ſziromaske, naskoditi, derschem; = ſſ: bogatuſſeve, ztareſſeh, chuvſſi, pregreſſil; = ſs: naſse, duſsu, odiſsel, ztraſsne, priemſsi; = ß (rijetko i samo u kursivi): *ztalißu, vucheneßeh, mißlyenya*. — **t** piše se obično znakom t, sasma rijetko znakom th: leth (annorum, često), peth (quinque), prothulethje, czvethiu. — **ž** = ſ: ſivu, leſala, pribliſava, niſe, ſzluſechi; = s: betesniczu, pobosna, mus, dareslivozti, zasgal.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se kašto h na kraju: malovrednoztih, peldih (exemplorum), kcherih, zapovedih, lyudih, ochiuh, laſih.

UDVAJAŇE SLOVA.

ee: jeeš (2. sing.), deelu (parte), deela (opera), deel (operum), deeli (operibus). — **ff**: uffajuči, uffaňe, uffamo. — **tt**: putta (compedes).

AKCENTI.

Fuček upotreblava znakove ` i ^, od kojijeh je prvi slabo običan i stoji gotovo svagda samo na vokalu e; drugi je znak veoma rijedak: svèti (sanctus), svojè (gen. sing.), hočè (vult), ranè (vulnera), penèz (gen. plur.), jestvinè (cibos), pogubè (3. plur.), menè, detè, sèbè, vèlè (dicunt), à (partikula), ô (uzvik)), zapovedâti.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: prekorupce 156, 181. — **bč**: občinskom 100, 132, občinski 102, 132, občinskoga 131, 143, občinske 183, občinsku 320, občuval 426. — **bh**: obhagajuč 274. — **bs**: obstati 13, 17, 33, 66, 109, obstal 198, 293, 378, obsel 19, obsugen 119, 296, obsuditi 146, 159, 185, obsudil 302, 330, obslužavali 173, obslužavańe 248, obstrla 203, 354, obstre 310. — **bš**: obšanost 150, 177, 273, 400, obšanosti 182, 183, 327, 424. — **bt** etimologički: obtužen 296, obtršenoga 310, obtršen 355, 385; fonetički: hrpta (gen. sing.) 294. — **bv** etimologički: obvršaval 19, 364; fonetički: obrnuli 105, obrnuti 146. — **čt** etimologički: prodečtvu 6, 21, 40, 51, 390, prodečtva 229, čtel (partic.) 7, 78, 208, 391, čteje (legit) 289, 317, 344, čteti (legere) 239, vračtvo 17, 327, vračtva 182, težačtva 344, divojačtvo 242, 243; fonetički: šteje (legit) 16, 57, 198, štel (partic.) 45, poštuvani 61, 95, 154, poštuje 80, poštene 213. — **dc** etimologički: sudca 101, 103, 110, 116, 183, sudcu 109, 123, sudcem 127, 137, 167, 173; fonetički: srcu 6, 68, 122, 123, 150, srce 32, 114, 127, 135, 174, srca 36, 47, 60, 94, 166, srcem 51, 81, 172, 173, 182, želuca 140, želucu 142, 170, sucu 351, suca 355. — **dč**: srčeno 394. — **dd**: odurneh 13, 15, 142, 252, odurni 33, 341, odurna 52, 181, 277, 414, oduren 117, 376, oduril 124, 127, oduriti 129, 228, 430. — **dh**: odhitivši 38, odhitil 380, odhagajte 58, 111, 112, 129, odhagam 212, 259, odhajati 364, 366, odhrańen 309. — **dk** etimologički: odkupil 104, 301, 405, 425 odkupitel 164, 301, odkupiti 251, odkuda 60, 67, 86, 162, 379, odkritum 221, 222, odkrite 244; fonetički: dohotke 166, 169, 170, dohotki 171, slatko 175, 402, slatkoga 187, slatkeh 237, preslatkoga 360, slatkoče 237, retko 213, retka 427, britkum 359. — **dp**: odprt 29, 111, odpre 36, 277, 401, odprto 104, 189, odpovedal 57, 118, odpravil 58, 117, odpełal 72, 222, odpełati 143, 285, odpuščam 175. — **ds** etimologički: odslužena 194, odsedi 310, odsel 365, odseče 311, odsekel 312, odstupi 31, 394; fonetički: luckoga 15, 276, lucko 42, 113,

129, lucke 116, 393, 399, lucka 193, 203, 306, łuctvu 21, 180, 185, łuctva 91, 178, 349, łuctvo 97, 388. — **dš**: slobośčine 250. — **dt** etimologički: odtrgnuvši 21; fonetički: metemtoga 60, 63, 145, 173, 180, hote (venite) 99, 130, 131. — **dž**: podžigana 320. — **gk**: lahko 34, 69, 72, 105, 130, lahkem 381, lahku 387. — **gš** etimologički: dugše 10, 75; fonetički: drakši 107, drakšega 227, 272, 336, 337, drakše 398, podikši 311. — **ǵt**: povečte (dicite) 229, 378. — **kd**: vsagdašnega 214. — **kg**: k gradu 18, kakgode 37, k grobom 265, k gospodinu 396. — **kk**: žuhkoče 78, 237, žuhkoča 83, žuhko 125, 203, 209, 284, 330, mehkeh 10, mehke 264, mehku 233, 288, 294. Isporedi: žuhkek (amarus) 57, 72. — **mc**: hotonce (sua sponte) 316, 338, 401. — **md**: vendar 5, 10, 19, 53, 71, vindar 49, 161, 238. — **nb**: obrambe 86, obrambu 90, precembu 190, prememba 368. — **nn**: jedenajsti 102, jedenajstom 121. — **ńs**: sužanstvo 265. Isporedi: sužńa 258, sužna 258. — **ńš**: pomenšati 87, 220, 236, pomenšaš 238, menšu 116, 191, 405, menše 117, 135, 212. Isporedi: meńša 105. — **std** etimologički: šestdeset 387, 388; fonetički: zdenec 23, 234, zdencu 235. — **stk**: došestka 279. Isporedi: kockale (su se) 391. — **stm**: prstmi 21, postmi 126, vustmi 264. — **stn** etimologički: žalostni 17, žalostna 45, 113, 332, 359, žalostnom 134, žalostnoga 257, 276, 345, prešestnemi 354; fonetički: namesniki 124, žalosnem 200, 215, žalosna 210, prešesne 124, 137, prešesnu 400. — **tb** etimologički: tatbine 177; fonetički: svadbe 73. — **tc** etimologički: otce 46, 187, otca 55, 80, 112, 152, 249, otcu 164, 174, 219, 235, 251, otci 173, 286, 348, 350, 383, svetci 107, 110, 118, 130, 298, svetcev 7, 120, 261, 377, 380, svetce 168, 391, 410, svetca 170, 391; fonetički: deca 5, 10, 75, 417, decu 31, 247, 248, 274, 333, svecev 56, 267, 281, sveci 57, 69, 70, 341, svece 69, 428, svecem 83, 429, oca 428, bogacom 326. — **ts** etimologički: otčinskoga 302; fonetički: dečinsku 192, dečinstvu 335, dečak 176, 192, falačeca 384. — **td** etimologički: devetdesetom 91, devetdeset 348; fonetički: pedeset 68, 387, 393, devedeset 201. — **ts** fonetički: horvackeh 6, svecke 19, 24, 165, 213, 314, sveckoga 20, 54, 142, 314, 325, svecki 26, 205, 302, 325, 357, svecka 301, 333, 429, bogactvo 93, 228, 292, 317, 380, bogactva 127, 267, 317, bogactvu 314, 316, proklectva 113, 129, 143, 165, 308; složeno: kmetcka 239, svetckem 293. — **vst**: krałestvo 130, krałestva 394, 400. — **zc**: razcvrtoga 290, razcvrti 297. — **zh**: izhi-

čeno 22, izhoda 101, izhaja 383. — **zs** etimologički: z svojum 31, 173, 209, z smrtjum 32, 215, z srebrom 39, z sveci 70; fonetički: rasvečuvala 71, rastupe (se) 101, rastupilo (se) 404. — **zz**: z zlatom 39.

JURAJ MULIH.

1742.

POSZEL APOSTOLSZKI Vu NAVUKU KERSCHANSZKOM ... Z- Trudôm, i Lyublenûm Szkerbjûm *P. JURAJA MULIH T. J. Messnika* ... Obnáſſan, i ovde na krátkom ſzloſen. Stampan vu Collegiumu Zagrebechkom ... 1742.

AZBUKA.

c = cz: czelo, praviczu, Otecz, mladenczi, konczu. — **č** = ch: chiniti, navuchal, chlovek, pocheti, hoche, neſzrecha, popevajuch, rechi (dicere); = tch: hitchen, v-krotcheno, metchemo, ſzvetcha, razſzvetchen. — **ǵ** = dy: dohadyati, nevidyenem, izbudyeni, rodyeni, odredyuyu; = gy (veoma rijetko): tugye, gyamie (turske), Kallugyeri. Mulih veli u predgovoru, da za to piše: ‚rodyak', ‚vidyen', a ne ‚rogyak', ‚vigyen', jer te riječi dolaze od ‚rodim', ‚vidim', a ne od ‚rogim', ‚vigim'. — **j** = j (obično); = 0: nepriatelom, pianchuju, puntariu, obleana. — **ļ** = ly: oſztavlyamo, bolye, lyudi, odpravlyamo, lyubi. — **ń** = ny: nyega, klanyaju, nyim, ranyeni, preganyali. — **ṙ** = er: ſzmerti, pervo, terpeti, obderſavaju, cheterdeſzet. — **ş** = ſz: oſztaviti, ſzamo, veſzelo, doneſzu, peſz, Goſzpode; = z (sasma rijetko): zazpal, raztuche (partic. od ‚rasti'), zkoro. — **š** = ſ: iſche, joſche, kaſtigal, zpoznavſi; = s: lepse, hoches, naskoditi, vzemes, premislyava; = ſſ: poſzluſſanye, najſzpodobneſſi, Duſſe, ſztraſſno, naſſega; = ſs: haſznoviteſse, podnaſsali, ſztroſska, naſsla, Duſs (animarum); = ß (veoma rijetko, i samo u kursivi): *premißlyaval, ißle.* — **ž** = ſ: duſen, obderſavati, beſati, ſiveti, kriſajuch; = s: Bosjega, vrasja, pobosneh, orusjem, ſzlusbu.

Dodatak. U gen. plur. piše Mulih često na kraju h: lyudih, dnevih, laſih, hiſtoriih, meſztih (locorum), ochih (oculorum), zapovedih, Czirkvih.

AKCENTI.

Mulih dosta često upotrebļava znakove ` i ´, rjeđe znak ^: nekulikò, vnogò, veselò, dobrò, jakò, dostojnò, domà (domi), povéda (narrat), précemba, mléka (lactis), hrána, lét (annorum), dobíva

(accipit), lénost, redovníki, pričestí (3. sing.), nahráne (3. plur.), ovêm načinôm, drugô (aliud), vekšûm stranûm, â (partikula).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občina 5, 16, 265, 266, 272, občinski 13, 222, 233, 237, 242, občine 16, 26, 386, 388, občinsko 23, 333, 340, občinska 192, 269, 271, 278, 307, občuvaju 7, občuva 27, občuvamo 115, 382. — **bh**: obhaǵaju 138, 260, obhaǵa 145. — **bs**: obsuǵen 40, 116, 234, 365, obsudil 54, 229, 365, obsudi 126, 233, obslužavamo 47, 207, obslužava 49, 151, 207, obslužavaju 54, 371, obstati 100, 115, 289, 356, obstali 112, 319, obstreti 256, arabskem 373, arabski 377. — **bš**: obšanost 142, 213. — **bt**: obtužiti 31, 225, obtužeńa 136, hrbtu 170, obtršeni 220, 379. — **ct**: octa 170, 171, octom 175, 179. — **čt** etimologički: čteti (legere) 5, 48, 327, 370, čteju 117, 329, vračtvo 144, 163, 187, 215, 389; fonetički: poštuvati 8, 21, 48, 73, 167, poštene 13, 23, 82, 123, 135, pošteno 15, 89, 189, 191, 280, poštujemo 107, 123, 145. — **dc** etimologički: srdcu 16, 72, 96, 105, 121, srdca 17, 20, 107, 227, 256, srdce 96, 167, 252, 262, 329, srdcem 158, 181, 393, 396, sudca 31, 55, 167, 175, 219, sudcu 230, 232, želudca 330, 364; fonetički: želucu 176. — **dč**: srdčeno 3, 8, 23, 372. — **dd**: odurno 6, 43, 46, 84, 89 oduri (3. sing.) 15, 258, odurna 105, 125, 152, 157, 177, odurjavaju 106, 329, 358, 364, odurnost 144. — **dh**: odhrane 24, odhrańenem 65, odhrańeni 152, odhaǵal 102, odhititi 359. — **dk**: odkuda 3, 32, 185, 322, 350, napredka 9, odkupitela 40, 99, 157, odkupil 76, 143, 159, 161, odkupleńe 78, 124, 157, 177, 187, odkrije 158, odkriti 223, podkapa (3. sing.) 288, sladkom 318, 336, 342, 361, sladki 343, dohodka 383. — **dp**: odpeļano 6, odpraviti 7, 238, 245, 373, 388, odpravļaju 42, 260, odprto 55, 56, 199, odpreti 167, odpirati 204, podpisańem 58, podpisava 244, podpisavaju 327, odpustite 262, 397, odpali (partic.) 310. — **ds** etimologički: ļudstvo 6, 21, 22, 47, 96, ļudstvu 12, ļudstva 14, 158, 183, 309, 314, odstupi 6, 113, 139, odstupe 98, 308, odstupili 305, 306, 311, 366, podseče 45, podseči (infinit.) 79, odsečena 157, 292, odsudi 52, 55, 57, 236, gospodski 112, gospodstvu 148, carigradski 289, 311, 318, carigradskomu 311, 353; složeno: ļudctvo 26. — **dt**: odtiral 6, odtirati 6, odtira 263, odtrgańe 170, hodte 236, medtemtoga 318, 371. Isporedi: izidti (exire) 204. — **dz**: nadzidani 292. — **gč**: polehčice 199. — **gk**: lehko 2, 5, 39, 55, 65, lehkem 16, lehka 70, lehkoga 136, 239. — **gš**: dragši 88,

dragša 103, 280, vrgši 92, podigši 213. — **kd**: vsakdešńa 145, vsakdešńe 155. — **kk**: žuhko 78, 171, 210, 397. — **mc**: hotonce (sua sponte) 7, 139, 194, 228, 260. — **md**: vendar 31, 32, 52, 74, 108. — **nb**: precembe 1, 400, precemba 2, 80, obrambu 301, himbarije 371, himbariju 375. — **ńs**: sužanstvo 6, 320, sužanstvu 97, detinske 147, svinskoga 373. Isporedi: sužńa 30, 138, sužńi 84, 277. — **ńš**: meńšemu 71, meńši 121, 215, 219, 248, 346, meńšega 126, 239, 349. — **std** etimologički: šestdeset 290, 320; fonetički: zdenci 157, zdenec 251, zdencu 259. — **stm**: vustmi 31, krepostmi 77, 155, 198, prstmi 94, častmi 158. — **stn** etimologički: oblastnik 36, namestnika 36, 194, 244, 265, 268, namestnikov 66, 228, namestnike 91, 202, žalostne 43, žalostno 171, 258, žalostna 185, krepostna 104, krstnomu 230; fonetički: prešesnom 103, 118, 217, prešesna 125, prešesne 198, 201, prišesna 126. — **tb**: tatbine 226. — **tc** etimologički: detcu 2, 8, 21, 71, 150, detca 4, 10, 20, 49, 123, detce 19, 26, 132, 195, 201, falatce 5, otci 8, 9, 34, 103, 151, otca 17, 25, 45, 56, 93, otcu 35, 123, 124, 159, 174, otcem 52, 156, 169, 176, 207, svetcev 28, 46, 117, 183, svetci 30, 47, 78, 80, 87, svetca 73, 277, 283, 284, 328, bogatcem 178, kotce 364; fonetički deca 21, deteca (infantis) 162, detece (infans) 171. — **tč** etimologički: detčarica 5, detčaric 23, detčaki 360, otčinsku 75, otčinstva 160, 336, 367; fonetički: dečaric 64, 103, dečaka 370. — **td**: petdeset 238, 306. — **ts**: svetskeh 4, 170, svetski 11, 26, 281, 286, 313, svetsku 27, svetska 28, 56, 221, bogatstvu 70, bogatstva 73, prokletstvo 194, 314, 386, 387, horvatske 292, 321, 322. — **vst**: kraļevstva 13, 39, kraļevstvu 43, kraļevstvo 45, 82, 168, 181, 231. — **zč**: izčistile 367. — **zf**: zfaliti (errare) 58. — **zh**: izhańa 76, 91, 124, 154, 249, izhoda 178, 319, izhodne 308, 313, 324, razhańali (se) 99, razhital 131, izhital 304. — **zk**: skvarjen 39, 110, 120, 134, 228, skvari 44, 79, 348, 365, skriveno 160. Češće se piše *zk*, ali se ne može znati, je li to fonetički ili je etimologički. — **zp**: spoved 35, 277, 364, spovedi 67, 208, 210, 256, 391, spovedati 68, spametne 46, spameten 72, 148, 171, spodobne 110, spodoben 116, 377, spravili 113, spraviti 286, 288. Često se piše *zp*, ali se ne može znati, je li to fonetički ili je etimologički. — **zs** etimologički: razsvečuje 16, 30, razsvečen 29, razsveti 166, z svojem 90, z stanovitem 196, razsrdil 314; fonetički: rasipni 209, rasipava 246, rasrdil 312, rasipnik 392. Isporedi: ‚rąztali‘ (se, partic.) 209, ‚raztavil‘ 316, 331, 356. — **zt**: stezati 80, stvorjen 81, 337,

338, stvoril 81, 124, 127, 146, 162. Često se piše *zt*, ali se ne može znati, je li to fonetički ili je etimologički. — **zž**: z ženami 333.

JOSIP BANOVAC.

1747.

PRIPOVIDAGNIAH NA' SVETKOVINE KORIZMENE PO OTCZU FRA' JOZIPPU BANOVCZU . . . U' MLECZI MDCCXLVII.

U toj Banovčevoj kńizi ima mnoštvo štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

c = cz: czarkva, otaczah, reczi, ſudacz, Smutglivacz. — **č** = ç: katoliçanska, riçma, paçe, çuvati, çekaju; = c (rijetko): cuuamo, Covik, koracaje; = ci (rijetko): innacie, ciovik. — **ć** = chi: harvachiani, hochie, obechiaje; = ch: vech, pomochi, xelechi. — **đ** = gi: uvrigieni, potvargiuje, megiu, povagiate, nagieſc; = g: uvrigen, uvrigivaju, mlagi. — **g** obično se piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: poghinemo, vragh, nighda, mnoghe, razlogh. — **ǵ** = x: oxaczi, oxakah, panxe. — **i** obično se piše znakom i, ali se kašto (na početku riječi) nalazi i znak j: jskargni, jmma, jzvarſno, jmmade, jzagi. — **j** = j: dajem, grizijaſce, ja, joſc, boxje; = i: nemoi, potainoſti, pokrai, voiſczi, maika; = h: uhidamo, grihati, ogovarahu (‚ogovaraju‘), izgovarahu (‚izgovaraju‘), ubiha (‚ubija‘); = 0: koi (‚koji‘), zmia, ſviu, nie, ſctiuchi. — **ji** = ij: koij, tvoij, goijo (‚gojio‘). — **ļ** = gli: gliuto, gliude, vaglia, moglien; = gl: nauçitegl, udigl, zemaglska, temeglita. — **ń** = gni: govoregniem, gniemu, gnioj, jagagniacz; = gn: kgnigam, ſuxgniczu, gniovo. — **p** piše se gotovo svagda znakom p, znak ph veoma je rijedak: ſtuph, kiph. — **ṙ** = ar: karv, parva, tarpi, pogarde; = er (rjeđe): tergovine, tergovcze, verſte, Gergur; = r: umro. — **s** = ſ: ſamo, niſam, iſti, naravſke, opſova; = s: slugam, s' Bogom, iskat, osloboditi, ças. — **š** = ſc: ſcto, naſce, duſce, ſcatorom, budeſc: = s (rijetko): praudas, pokazujes; = ſch (rijetko): vaſchi, vſchihu (‚ušiju‘). — **u** obično se piše znakom u, kašto se nalazi i znak v: vda, vdovicza, naſcv, vſkarſnuli. — **v** = v (obično); = u: zdrauje, otrou, ſuaka, ſuoie, umriuſci; = h (samo u jednoj riječi): çuha (servat), çuhaju, çuhana; = 0 (samo u jednoj riječi): çualacz, uçua, uçuat. — **ž** = x: xelechi, moxe, lax, boxje, sluxbe.

Dodatak. Banovac nije izgovarao glasa h, dok nije znao pravo upotrebļavati znak za taj glas pišući ga, gdje ne treba, a izostav-

ļajući ga, gdje bi ga trebalo pisati. Primjeri: 1) harvagnie, onnah (illa), hodichiu (vestem), hodofce (abierunt), fvitoveh (mundos), dopuftaho (,dopuštao'), fvih narodih (omnes populi), vih (vos), mih (nos), hodoliti, bih (fuit), hargia, prikazaho (,prikazao'), dobrah dillah (accus. plur.); 2) gniovu, saraniti, ftraota, neposlu, ochiu (,hoću), nadanutia, oladi (,ohladi'), netifce (noluerunt), ù vafchi nepravda.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: naas, vaas. — **bb**: tebbi, tebbe, sebbi, sebbe, nebbo, nebba, nebbesa, nebbeske, potribbe, dabbi (,da bi'), nebbi (,ne bi'), grobbi (sepulcra), obbe (utraque), dangubbu. — **čč**: bičči (flagella). — **dd**: viddi (videt), kudde (vituperant), huddoba. — **ff**: uffańe, uffahu, uffati (sperare), uffati (prehendit), poffata. — **gg**: oggań. — **ii**: sviit (mundus), sviitu (mundo), mii (nos), vii (vos), griih, psii (canes), smiih. — **kk**: okko (circa), mukkom (tormento). — **ll**: alli, illi, dalli (sed), millost, millosti, millosrdna, dillo, dillom, mallo (parum), silla, sillu, strillama, strille, strillu, kolliko, tollike, sella (vici). — **mm**: immam, immajući, immao, imme, immena. — **nn**: onna, onno, onnako, ranno (mane), ženna, ženne, ranne (vulnera), izranniše (vulnerarunt), innad (rixa), innaditi (se). — **oo**: poost. — **pp**: Jozippa, Jozippu, oppačina, izoppači, kippa (imaginis), toppi (3. sing.). — **tt**: sitto (cribrum), hotti (voluit), bitti (esse), matti, brattom. — **uu**: suud (iudicium), suuda (iudicii), suudac, luuk (arcus). — **zz**: ovizzim, ovizzi, tizzim, onizzim.

AKCENTI.

U Banovca se nalazi samo znak ` , koji stoji veoma često na partikulama, rjeđe na drugijem riječima: nà sunce, nà zemļi, nà ovome, zà koju, zà pridati, ù ovom, ù mogućstvu, ù gospodinu, pò zidu, pò trudu, nè virujete, à (partikula), dà (ut), kakò, tolikì, tolikò, žalosnà, zàmukoše, grihè (accus. plur.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občara 196. — **bć**: općio III, općenu 1, općenoga 22, općensko 154, općenskoga 169, općiti 250. — **bk** etimologički: obkoli 133, obkružujem 215; fonetički: šipkami 79, šipka 100, šipku 109, 170. — **bs**: obsluži 2, 138, obsluživati 93, 139, obslužujemo 136, bogoļubstvom 69, bogoļubstva 106, obside 92, obsidnut 92. — **bš**: nepodopštine 239. — **bt**: obtrkivaše 92. — **čc**: ditešce 215. — **čt**: junaštvo 17, junaštva 156, 235, pošteńu 41, 120, pošteńe 56, 135, 147, pošteni 104, nepošteno 196, nečovištvo 51, štio (,čitao') 95, štije (legit') 125, štovati 130, vraštvom 194, vraštva 196. — **ćć**: reće (dicet) 31, naćeš (invenies) 48, naćete (invenietis) 54, izaće (exibit) 127, doćeš (venies) 142, sažeću (comburam) 143, poće (abibit) 172. — **ćst**: mogućstvu 108, mogućstvo 130, 196. — **dc** etimologički: sudca 5, 6, 25, 26, 29, sudcem 25, 26, 117, 122, sudci 120, sudce 222; fonetički: srcem VI, 41, 59, 114, srca 23, 29, 55, srce 27, 28, 55, 71, 81, srcu 35, 79, 227, sucem 24, suci 25, ocipļivaše 79, naprici (nom. plur.) 234. — **dč** etimologički: sudče 59, 130; fonetički: sučeve 23. — **dčb**. Riječ ,srǵba' nalazi se često i to u različnijem padežima, ali je svaki put mjesto ǵ napisano x, a kako znak x Banovcu služi i za *ǵ* i za *ž*, tako se ne može reći, da li je Banovac biļežeći ,farxba' 23, 67, 166 hotio napisati ,srǵba' ili ,sržba'. — **dć**: odkuće (,odkud će') 164, 173, kaćeš (,kad ćeš') 214, kaćete (,kad ćete') 214, saću (,sad ću') 240. — **dk** etimologički: odkupio 14, 17, 125, odkupļuje 49, odkupiteļ 85, 113, 208, odkriti 23, 26, 30, odkrije 61, odkrivaju 149, 152, odklen 24, 213, 214, poslidku 123, napridke 252, odkinuti 255; fonetički: slatko 24, 27, 28, 201, slatkosti 99, slatki 123, 133, 204, napritke 106, britkoga 258. — **dp**: podpomagati 47, podpomoći 49, odpisuje 109, podpore 199, nadpis 201, nadpisom 235, odpraviše 255. — **ds** etimologički: odsuda V, 130, 167, odsudi 18, 28, 59, 132, odsuditi 27, nadskače 4, 56, nadskočen 11, podsmijavasmo (se) 30, podsmijavaše (se) 42, odstupimo 70, odstupi 193, odsikoše 103, odsiče 209, podsiče 203, podsići 245; fonetički: ļuska (humana) 5, 45, 193, 205, ļuski (humanus) 76, 99, ļuske (humanos) 77, 126, ļuskoga 125, 186, ļusko 147, 173, gospostva 12, gospostvu 184, rostva 31, rostvo 186. — **dsg**: ozgor 122, 127. — **dš** etimologički: odšiļe (dimittit) 259; fonetički: sloboštinom 10, 56, 202, sloboštinu 94, 250, sloboštine 177. — **đk**: voćka (ducis) 95. — **gg**: Boga (,Bog ga') 74, 262. — **hv**: ufatiti 19, ufatio 64, ufaćen 82, pofali (laudavit) 36, fala (laus) 38, 94, faliti 45, 151, zafaliti 111. — **jj**: joje (,joj je') 130. — **mč**: zamčice 6, 7, zamčici 179, zamčicu 211. — **nb**: himbene 23, himbenoga 63, himbeni 150, 152, himbenim 153, himbe 165, himba 181. — **np**: stranputice 11, 74. — **ńs**: sužaństva 49, 51. — **sb**: zbiļmice (re vera) 2, 11, 70. — **sč** etimologički: s čińeńem 221, s čudesima 257; fonetički: ščekaćeš 52, 186, š čime 109, pašče (catulus) 197, š čeļustima 209. — **sć**: š ćerima (cum filiabus) 106, današćeš (,danas ćeš') 131, 259.

— **sd** etimologički: sdružena 93, sdruženo 93, sdružujete 138; fonetički: vazda 21, 53, 244, z dili 84, z dvima 91, vazdan (‚vas dan') 244. — **sg**: zgode 1, zgodu 80, 101, zgodam 110, zgoditi 192, zgrija (calefacit) 70, z gvozdjem 107. — **sń**: š ńom 2, 34, 61, 76, 154, š ńime 48, 67, 104, 250, š ńima 55, 81, 86, 177, š ńezinim 135, š ńe 241. — **ss**: svojom (‚s svojom') 4, svojim (‚s svojim') 39, 116, 187, sebe (‚s sebe') 83, siromaštva (‚s siromaštva') 102, sinovi (‚s sinovi') 103, nase (‚nas se') 50, čase (‚čas se') 64, danase (‚danas se') 85, vase (‚vas se') 231. — **stb**: jizbinom 58, 171, 264, jizbina 87, 209, jizbine 116. — **std**: šesdeset 118. — **stm**: ustmi 59, 62, 113, 168. — **stn**: kriposno IV, 123, 133, kriposna 36, 42, 104, 165, žalosna 27, 85, žalosne 75, 86, 98, žalosno 180, 227, izvrsno 34, izvrsnosti 56, bolesnik 37, 51, 95, bolesni 106, 107, bolesno 251, časna 38, časnost 55, vrsni 69, vrsna 132, 154, radosna 90, namisnik 123, namisnike 219, namisnici 264, usne 149, nesvisnoj 200. Isporedi: radosan 155. — **stń**: nečišńaka 188, napašńak 190, žalošńače 212. — **sž**: živinama (‚s živinama') 74, živinami (‚s živinami') 74, ženom (‚s ženom') 182, 255. — **šb**: zadužbine 195. — **tb**: ženidbeni IX, ženidbenom 181, ženidbu 181, ženidbe 247, sadidbu 91, palidbe 204. — **tc** etimologički: otcih III, 48, otca 3, 51, 229, 234, otcu 255, 259, hitcem 150; fonetički: bogacu 4, bogaci 107, ocem 15, 114, 159, ocu 16, 47, 71, 77, 105, oca 46, 71, 81, 86, oci 93, sveci 95, 114, 207, krivokleca 158, 166, mrcem 185, dica 247, dice 248, dicu 253. — **tč**: očevá 6, očinstvo 8, 71, očinstvu 13, oče (vokativ) 42, 86, 109, očenaš 116, 146, kročinu 112, kročinom 261, prokleče (vokativ) 222. — **tčb**: otačbini 13, 19, otačbinu 155. — **tć**: slidiće v, iziskivaće 23, bićete 24, 131, sudiću 26, okrenuće 41, imaćeš 76, ćućeš 81, moliću 123, razumićete 169, plakaće 212. Isporedi: proklećeš biti (‚proklet ćeš biti') 153. — **tg**: obisidga (‚obisit ga') 167. — **ts**: hrvaski (na naslovnoj strani), hrvaske IV, bogastva 4, 7, 112, 148, bogastvo 106, 231, proklestva 121, proklestvo 153, 170, proklestvu 175, krivoklestva 158. — **vst**: kraļestva 62, 102, 103, kraļestvo 108, 114, 156, kraļestvu 118. — **zc**: razcvilio 25, razcviļena 128, 166, razcipļivaju 227. — **zč** etimologički: izčuditi (se) 37, izčeznu (evanuit) 146; fonetički: uščine 172. — **zh**: izhodi IV, 188, 225, izhoditi 27, uzhodite 138. — **zk** etimologički: izkrivļuje IX, izkriviti 199, izkorenuti 63, izkazati 86, neizkazane 213; fonetički: raskošah 5, 13, raskošja 52, iskrńemu 57, iskrńega 115, 119, mrska 64, mrskoću 68, mrske 246, iskušati 67, 191, uskrisiše 76, uskrsnutje 93, uskrsnuo 95, iskazati 109, raskinuše 121, iskorenuti 162, iskrivili 200, iskuće (‚iz kuće') 255. — **zp** etimologički: izpraznost 7, izpraznosti 51, 97, 106, izprositi 131, brezpametni 199, izprave 205; fonetički: ispovida III, 29, ispovid 33, 36, 152, 188, ispovidaju 35, 95, ispusti 3, 88, uspomena 7, ispuniti 41, 195, 252, ispunili 86, ispuniš 153, raspeta 77, ispraznost 106, 241, ispraznosti 142, isprosi 108, 131, isprositi 121, 134, isplatiti 110, raspadaju (se) 149, raspravļate 244. — **zs** etimologički: uzslušaju 254; fonetički: rastanku 3, 32, 77, 86, rastanemo (se) 76, rastavivši 86, rastavļa 204, rasrde 9, rasrdio 20, rasrdi 71, 245, isikoše 15, rasutak 27, 102, 167, 171, rasutka 71, raspu 167, brezobrastvo 257. — **zš** etimologički: razširila 62, uzštujete 144; fonetički: raširujem 56, raširuje 120, 180, 218, raširiti 136, išibati 63, ištetili 200, išteti 237. — **zt** etimologički: iztira 37; fonetički: paste (animadvertite) 28, 73, 111. 165, 195, istirati 35, istiraju 55, ulisti (ingredi) 45, ustrpļenjem 59, 110, ustrpļiva 68, ustrpļiv 68, 72, ustegne 74, ustegnuti 176, istoka 102, istočnoga 137, rastrgnula 133, istomačiti 149, istrese 183, gristi 212, 229. — **zz**: brezakońe 8, brezakońa 177, izamčice (‚iz zamčice') 94, iza (prijedlog) 178. — **zž**: ražgan 45, iżežena 143, ražigate 252. — **žc**: lašca 158, lašce 160, lašcu 161, neznabošca 164. — **žk**: priteški 85, 110, teški 109, priteško 147, teško 238, vraški 193. — **žt**: lupeštvo IX, 181, lupeštva 169, 182, mnoštvo 36, 44, 98, uboštvo 71, 106, 235, uboštva 103, 106, uboštvu 140, neznaboštva 182, bište (fugite) 206, društvo 211.

BALTASAR KRČELIĆ.

1747.

SIVLENJE BLASENOGA GAZOTTI AUGUSTINA, ZAGREBECHKOGA BISKUPA . . . PO Nekojem nevrednom ove Biskupije Mefsniku i Sztolne Zagrebechke Czirkve Kanovniku . . . *Vu Zagrebu,* Leta MDCCXLVII.

Ova je kńižica izdana anonimno, ali Kukuļević u svojoj bibliografiji (str. 69) stavļa je pod ime Krčelićevo. Tako smo i mi učinili.

AZBUKA.

c = cz: czelo, zerczalo, koncza, lyucztva, zdenecz. — **č** = ch: chafztiti, preporuchati, znajuchi, fzrechu, chuda, ochima, pomoch,

pomochnika. — ǵ = gy: pohagyal, potvergyeno, rogyen, rogyaka, ſzugyen. Isporedi: nahaja, ſzprevajal, dohajaju. — **i** bilježi se gotovo svagda znakom i, znak y veoma je rijedak: rechy, boly. — **j** = j: jeſzmo, moje, davaju, Biskupija; = i: naibolye, oſzebuinoga, tulikai; = 0: priatelſtvo, Biskupia. — **ji** = y: koy (‚koji'); = j: koj (‚koji'), dvojti (‚dvojiti'). — **ļ** = ly: poſztavlyen, bolye, oſztavlyaju, dopelyati, polyu; = lj: bolje, pripravljen, volju. — **ļi** = ly: pogibelyh (‚pogibeļih'), zemly. — **ń** = ny: nyegovoga, ognya, znamenya, ravnanye; = nj: opomenjen, izbiranju, duguvanja. — **ńi** = ny: nym, nyhova. Isporedi: nyim. — **ŕ** = er: pervo, derſal, terpel, obernuti, kervoloka. — **s** = ſz: piſzanje, naſz, ſzuditi, vſzakomu, jeſzem. — **š** = ſ: ſtampano, Kloſter, proſnye, miloſchu, greſne; = s (veoma rijetko): jos; = ſſ: naſſega, piſſem, kuſſa, peſſicze, chuvſſi; = ſs: vekſse, Varoſs, povekſsal, moreſs, naſs; = ſch (veoma rijetko): ſchtel, ſchtejenju. — **ž** = ſ: duſni, Kniſicze, ſelel, poboſni, vuſivali; = s: ſzlusbe, vusgali, kase, zasganum, pobosnoſzt.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se h, ali sasma rijetko: Krepoſztih v, xviii, 4.

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: adda (igitur). — **ee**: deel (operum). — **ff**: uffam, uffańe, uffamo. — **ss**: izpissańe. — **tt**: lettu (anno), ottok (insula).

AKCENTI.

Znak ` dosta je rijedak, a znak ´ još mnogo rjeđi: svètu (mundo), vàn (foras), vòd (aquarum), màl (parvus), čùd (miraculorum), svèto (sancte), pùt (via), ò (uzvik), vodè (gen. sing.), lét (annorum), réd (ordo), jé (‚jede'). Isporedi: kî (nom. sing.), koje će biti jedini primjer za znak ^.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: Zagrebcem 30, 48. — **bč**: občuvam vii, občuvani 74, občinsko x, 31, 38, občinsku xv, 22, 29, občinskem 5, 11, 19, 67, občinski 24, občinu 81, občutil 34, občutimo 68. — **bh**: obhodil 34, obhađańu 58, obhajaju 75. — **bs**: obslužava x, 56, 64, 82, obslužavati xxiii, obslužavamo 68, obstojajuči 52, obseđena 55, 71, obseđeneh 65. — **bš**: obšanost 66. — **čt** etimologički: prodečtvi 10, 43, prodečtva 75, redovničtvu 16, vračtvo 30, 32, vračtva 35, 67; fonetički: poštuvali xxii, poštuvanem 35, poštuje 47, 74, poštuju 52, 75. — **dc** etimologički: sudcu iii, domorodci xxii, domorodce 42, 76, 78; fonetički: srcu ix, srcem 14, 59, srca 20, srce 47. — **dd**: odurnost xxii, 10, odurnoga 48. — **dh**: odhađańu 13, odhajajučega 41, odhičen 42. — **dk** etimologički: odkuda xxiii, 16, odkopal 29; fonetički: dohotki xiv, xv, 17, dohotke 17, dohotkov 24, 26, dohotka 36. — **dp**: odprta vi, ix, 82, odprto xi, xvi, 31, 34, odprtoga 85, odpeļal 37, odpeļati 76, odpustiti 40, podpisek 46. — **ds** etimologički: odstupiti xxiv, odsekel 46; fonetički: ļuctva ix, 19, 54, 56, 70, ļuctvu x, 29, 32, ļuctvom 55, ļuctvo 77. — **dš**: slobošćine 25, 39. — **gk**: lehkota xv, lehko 18, 45, 53, 83. — **gš**: dragši 3 — **kg**: k grobu 55. — **md**: vindar x, xxiii, 45, 57, 66. — **nb**: obrambum xx, 19, obrambu xxi, 22, 50, obramba 36, 52, obrambe 73, 74, zamemba 52. Isporedi: dvojnbe 55. — **nn**: jedenajstom 21. — **ńš**: menši xviii, menšemi 51. — **sb**: z Bogom ix, z bližńem ix, zbog (propter) xviii. — **sd**: zdavna vii. — **std** etimologički: šestdesetemi 21; fonetički: zdenci 29, zdenec 29, 73, zdenca 30, 73, zdencem 31. — **stm**: krepostmi vii, kostmi 22. — **stn**: namestniku iii, 37, namestnik vi, 10, namestnikom xii, žalostnejega xiii, očivestneh 36. — **tc** etimologički: otcu iii, 1, 13, 49, 63, otca ix, xviii, 10, 16, 38, otcem 16, 86, detce 22; fonetički: svecem xxiv, svecev 9, 21, 44, 52. — **tč** etimologički: otčinska v, otčine 1; fonetički: Benečanov 23. — **ts** etimologički: horvatskoga iii; fonetički: horvacke viii, 22, 33, 41, horvackom xiii, horvackoga xvi, xxi, xxiii, 41, horvacka 82. — **vst** etimologički: kraļestva xxi, kraļestvu 9; fonetički: kraļestvih iii, kraļestva 38, 48. — **zh**: izhajaju xv, izhajati xv, izhaja 8, izhičenoga 72. — **zk** etimologički: izkazal ix, 4, 8, 50, izkaže x, xx, izkazati xiv; fonetički: francuske vii, 5, 71, francuskoga 38. — **zp**: izpuniti xiii, xxiv, izpisavaju xvii, izpisati xvii, 8, izpisane 74, izpeļal 29, izprosil 40, 41. — **zs**: rasvečen xiv, 6, rasvetiti 54. — **zt** etimologički: iztegnuti 5, 17, iztiraj 20, iztirane 50; fonetički: rastrgano 54, istegnuti 54.

JEROLIM LIPOVČIĆ.

1750.

DUSSU CSUVAIUCHE POHOGJENJE . . . ù iezik Illiricski na Posſtenje Priſvetog Troiſtva prineſſeno, i ù tri dila razdiljeno . . . Pò O. Fra IEROLYMU LIPOVCSICHU, Iz POXEGE . . . u Budimu 1750.

Lipovčićeva je kńiga prijevod iz mađarskoga jezika; original je napisao *Martin Biro de Padany* vesprimski biskup. To se vidi s naslovne strane i iz posvete.

č = cſ: mucſila, ucſinio, pocſeo, cſuvaiu, odbacſen; = cs: ucsinio, vikovicsnja, Vladaocse, csaſſu, zacse. — **ć** = ch: obrachanja, prigoruçha, govorechega, noch, pohoditichu. — **đ** = gj: xegja, megju, uregjeno, miloſergja, probugjuiu. — **ǵ** = cx: Macxarske, iecxek, cxelatom, bucxaka, ſincxiri. — **j** = i: iezik, prikazuiem, tvoioi, voiuiuche, moi (‚moj'); = 0: tvoih, razumie, priatelje, ſviu. — **ļ** = lj: ljubav, laxljivi, zemlje, hiljade, poljubljeni. — **ń** = nj: konja, knjiga, ſpominjaiuchi, pokaranje, njihov. — **ŕ** = er: gerlo, ſerditoſt, merzili, ſverhu, ſmerti; = r: umro, proxdro. — **s** = ſ: ſpaſenje, ſvitloſti, ieſam, Goſpodinu, ſuxanjſtvu; = s: oslobogjenje, svitlome, vesela, pisme, miris. — **š** = ſ (rijetko): kerſchanske, Kerſcanskoga; = ſſ: naviſſchivaſſe, ſagriſſiti, davſſi, utiſſenje, miluieſſ; = ſs: davſsi, ſuſsi, ſtaviſs, necheſs, baſstinik; = sſ: sſto, posſtenje, sſaljuchi, posſtovati. Isporedi: Sſiroko, Sſtuiem. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, samo u jednoj riječi (sat = 1. favus, 2. hora) piše se znakom th: sath, sathih, sathu. — **ž** = x: podloxno, xupnikom, sluxiti, traxechi, uzdixu.

Dodatak. Lipovčić nije izgovarao glasa h, dok znaka za taj glas nije znao pravo upotrebļavati pišući ga gdje ne treba, a izostavļajući ga, gdje bi ga trebalo pisati. Primjeri: 1) Milloſtimah, Sinovih (local plur.), hergja, zahodio (partic. od ‚zaodjeti'), datah (nom. plur. neutr.), razlicſitah (nom. plur. neutr.), ljudmah, humiljeno, hodichu (vestem), drugimah, ovimah, svah dilah naſsah (omnia opera nostra), huda (membra); osobito se često nalazi u gen. plur.: drugovah, zvizdah, tugah, otacah, Narodah; 2) nji (eorum), drugi (aliorum), biau (erant), faljau (laudabant), naraniti, pakleni (infernorum), reko (dixi), knjiga (lokal plur.), Duhovi (lokal plur.), nadanuchu, uzdanuvſſi.

UDVAJAŃE SLOVA.

ee: zeec, leed. — **ff**: uffańe, uffańu, uffati (sperare). — **ll**: illi, alli, dillo, dillu, dillah (gen. plur.), velle (valde), velličini, sella (vici), silla (vis), sillom, kolla, gollo. — **nn**: onna, onni, onnima, ranna (vulnus), ranne (vulnera), rannah (vulnerum). — **oo**: goo (nudus), soo (sal), boos. — **rr**: tarru (3. plur.), satarre (3. sing.). — **uu**: duug (debitum).

AKCENTI.

Lipovčić upotrebļava ne baš često znakove ` i ´, a znak ^ veoma rijetko: kolikò, samò, pivàči (cantores), poniznò, dostojnò, akò, kakò, ùpasti, ùtišeńa, pòkripļivali, ù Isukrstu, ù jezik, ù božanstvu, pò razumu, à (partikula), piváč (cantor), glásom (voce), vás (totus), Bóg (deus), svetomé, útemeļiš, ovakô.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občińen 199, krezubče (vokativ) 225. — **bć**: općinsko 2, općio 28, općeńe 49, 122, 124, općinski 115, 117, 185, 198, općinskoga 116, 125, 130, 198. — **bk**: šipki 2, šipke 177, šipku 230. — **bs**: obslužeńa I, obsluživati XIV, 53, 90, 135, 184, obslužuje 69, 91, 127, 133, 137, bogoļubstvom VI, 24, 27, 95, 106, bogoļubstvo 29, 48, 94, 147, obstajati 16, 145, obsidoše 119, zebsti 131, babski 208. — **bt**: obtužujete 118. — **bv** e t i m o l o g i č k i: obvile 169; f o n e t i č k i: obrati (3. sing.) 201. — **čc**: ditešce 24, 80, 90, 109, 177, ditešca 38, 87. — **čt**: pošteńe I, 14, 19, 43, 93, pošteno VIII, 55, 94, 227, pošteńem 11, 151, 201, poštovati 16, 90, 191, 222, štiti (legere) XV, XVI, 27, 64, 134, štovati 29, 58, mučeništva 81, mučeništvo 82, misništvo 124, vojništvo 164, junaštva 190. — **ćst**: mogućstvom 4, mogućstvu 11, 24, 28, 74, 108, mogućstvo 15, 35, 56, 92, 114. — **dc** e t i m o l o g i č k i: sudca XIV, 117, sudcem XV, 87; f o n e t i č k i: srce V, 17, 29, 107, 144, srca IX, 13, 24, 113, 138, srcem 8, 11, 25, 90, 111, srcu 12, 27, 52, 70, 134, sucem 117. — **dč**: srčano 16, 18, 29, 133, srčanoj 166. — **dd**: odužiti (se) 63, odavnašńi 199. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkupļeńe 5, 6, odkupiteļ 15, 93, odkupļeńu 24, 40, 96, odkuda 12, 19, 62, 69, 105, napridka 26, kadkada 36, 117, 158, 205, odkrivaše 87, odkrije 116, odkide 208; f o n e t i č k i: slatko XII, 18, 36, 47, 88, slatkosti 18, 37, 94, 132, 171, prislatku 23, slatki 35, 46. — **dp**: nadpis XIII, odpušteńe 49, 126, odpusti 50, 160, podpomoći 54, 55, 226, podpomažući 224, podpuno 74, 77, 91, 172, 175, podpuna 77, 116, podpis 74, odpočinuti 112. — **ds** e t i m o l o g i č k i: odstupim 37, odstupi 65, 71, 150, 170, 231, podsmijavati (se) 76, odsudiše 81, odsudi 87, 102, odsiče 87, 211, 216, odsikoše 129, 130, rodstvo 245; f o n e t i č k i: ļuckoga III, 241, ļuckomu 24, ļuckima 93, ļucka 157; s l o ž e n o: odcele (abhinc) 123. — **dsg**: ozgora 14, ozgor 67, 240. — **dš**: slobošćinu 130. — **dt**: otud 49, 114, otira 82, 175. — **gk**: lako XIII, 105, 117, 130, 228, laka 134. Isporedi: lahko 7. — **gt**: nokti 193. — **ht**: ktili XIV, 102, 247, ktio 63, 77, 108, 231, nekti (noluit) 76, 77, 103, 152. — **hv**: fale I, VI, 18, faliti V, VI, 16, 47, falu 6, 17, 22, fali 14, 20, 28, prifatiti 13, ufati 66, 250, ufatiti 129. — **kd**: svagdašńi (quotidianus) 50, 160, 161, 208, svagdańi 160. — **kk**: mekoće VIII, mekan 56. — **mč**: zamčice VII, zamčica 245. — **mt**: zapantio 80. Isporedi: zapamtio 81, zapamti 176, upamtiti 179. — **nb**: himbena 45, 195, himbeno 196, himbenosti 229. — **nk**: pomankańe 183. Isporedi: pomańkao

73, pomańkańu 83, pomańkańa 115, 192. — **nn**: jedanajesti 128, jedanajesto 195, 198, 203, jedanajest 218. — **ńc**: jagańca 86, 120, janci 88. Isporedi: jańci 87, jagańca 201, jaganac 33, jagańac 43, 200. — **ńs**: sužanstva 6, ditinstvu 72, 103, 134, ditinstva 80, 136. Isporedi: sužaństvu IV, sužaństvo 3, 16, 59, sužaństva 6, 49, 64, 93, 190. — **sb**: zbor 18, z Bogom 142, 154. — **sć**: današćeš (,danas ćeš') 108. — **sd** etimologički: s duhom 43, 77, s drugom 183; fonetički: vazda v, xv, 17, 45, 106, združene 19, združiš 31, z dvora 22, 206, 222, z drugim 25, 193, 215, 238, z drugima 105, 128, 195, vazdan (tota die) 68, 155, 212, z ditetom 87, z dicom 98, 137, 225, 227, z dušom 111, 128, 129, 195, 220, z divojkama 192, 229. — **sđ**: z đerdani 101, z đavlom 245. — **sg** etimologički: s grisi 219; fonetički: zgrabe (3. plur.) XIV, zgrabļeno 24, zgrabi 141, 204, 211, 248, z gvožđi 101, z grisi 105, z gorućim 156, z glave 214, 215. — **sń** etimologički: s ńime 69, 133, s ńom 82, 124, s ńim 113, 194; fonetički: š ńima 22, š ńome 99, š ńe 100, š ńega 102. — **ss**: strahom (,s strahom') 11, svetim (,s svetim') 49, 68, svitom (,s svitom') 166, slugama (,s slugama') 170. — **std**: zdenca VI, zdenac 87. Isporedi: šesdeset 152. — **stk**: kocke 206, 211, 215. — **stm**: ustma 16, 22, 90, 143, kripostma 220, bolestma 223. — **stn** etimologički: koristno I, 125, 165, 182, 195, koristne XIII, 134, 148, 178, koristna 11, 17, 100, 124, 147, kripostni 14, kripostna 62, radostna 16, 17, 109, 136, radostno 18, medoustni 19, 52, 176, žalostno 44, žalostna 175, bolestnica 113, bolestnik 158; fonetički: žalosnome III, žalosni 101, 108, žalosna 205, usne 22, usnama 22, lasno 73, 146, 185, 190, 197, bolesnikom 74, 191, bolesnika 186, 212, 217. — **stń**: lašńe XIII, XVI, 17, 125, 128, lašńa 63, lašńi 140. — **sz**: zaručnikom (,s zaručnikom') 84, zločestim (,s zločestim') 229. — **sž**: ženom (,s ženom') 195, 249, ženskim (,s ženskim') 245, 246. — **tb**: ženidbi 194, ženidba 196, ženidbe 241, 243. — **tc**: ocu VII, 4, 13, 95, 106, oca VIII, 4, 14, 89, 111, ocem 31, 32, 42, 93, 109, oci 62, 80, 142, 162, 167, dicu 62, 82, 199, 227, dica 88, 167, 208, 211, 236, svece 63, sveci 176, sveca 219, višci (incantatores) 166, bogaca 184, 242, 243. — **tč**: očinskoga 1, 7, 34, očinski 13, očinskom 58, očenaša 50, 147, 149, 160, 205, oče (vokativ) 14, 30, 32, 103, 117, svečane 11, 219, svečani 192, 208, 211, 214, skračala 35, siročad 54, dičicu 71, 81, 195, dičice 72, 108, dičica 80, 108, 129, 136, ukročaše 240, kročinu 121. — **tć** etimologički: ukazatće 14; fonetički: nastojaćeš

3, odvratiće 14, blagosivaću 16, 23, dobiću 30, proždrćemo 39, oslobodiće 53, nastojaću 76, daćemo 82, stavićeš 84, moliću 165, pomisliće 178, uslišaće 236. Isporedi: pohoditiću 3, pivatiću 16, viditićete 114, proklińatiće 130 itd., opeću (,opet ću') 34. — **td**: devedeset 106, pedeset 110, 227. — **ts** etimologički: čifutske 67, prokletstvo 77, 125, 225, 235, 236, prokletsvu 125; fonetički: α) bogastvu 10, 85, 184, 185, 194, bogastvih 42, bogastva 75, 86, 196, proklestvo 70, 184, 204, 229, proklestvu 188; β) čifucka 169. — **vst**: kraļestva IV, 75, 87, 135, 151, kraļestvu VII, 111, 170, kraļestvo 12, 17, 50, 69, 108, bistvu 44, 60, 168, bistvo 47, 52, 90. — **zč**: izčeznu 27, 78, uzčuvaš 34, razčešļao 226, uzčiniš 228. — **zf**: uzfalite 12, uzfalimo 23. — **zh**: uzhasni XII, izhodi 45, izhodeči 57, 120. — **zk** etimologički: izkazati v, 142, 143, uzkraļuje 16, uzkrsnuću 33, 109, uzkrsnu 108, izkoreni 64, 122, izkoreniti 67, 127, 205, izkrńim 83, 221, izkrńega 126, 150, 178, 180, 197, razkršću 193, izkopati 213; fonetički: iskrńega 10, 68, 169, 197, uskrsnuću 28, uskrsnu 49, 107, iskopanu 102, mrska 131, mrsko 138, 167, mrski 245, mrske 248, uske 141, iskušat 188, francuskoj 237. Isporedi: ,izizkivanje' 2, ,izizkuie' 2, ,izizkivati' 10, ,izkati' 163, 240, 246. — **zļ** etimologički: ļubezļiva 11, uzļubite 12, uzļubimo 23, 221, razļuti 92, 208; fonetički: ražļuti 105. — **zp** etimologički: izpovidaju v, 37, 85, 122, izpovidi 13, 52, 83, 89, 126, izpovidati 16, 35, 199, izpraznom 11, izpraznost 35, 38, izpisuju 23, 89, izpisati 127. izprosili 24, izprositi 173, 176, razpevši 37, 136, razpete 103, izpivaju 53, izpunila 74, izpuni 86, 207, 224, izprid 117, 174, izpusti 125, brezposlen 182; fonetički: uspomena 2, 15, 22, 117, uspomeni 28, 58, 116, uspohodiš 3. — **zs** etimologički: uzsluže 166; fonetički: rasrdi 35, 87, 156, 214, rasrdio 174, rastaviše 81, rasiče 106, rasikoše 106, rasičen 137, raspe (3. sing.) 211, rasu (3. sing. aor.) 211, rasipaju 211, 221. Isporedi: raztavļeńe 12, raztati (se) 113, raztave (3. plur.) 195. — **zš** etimologički: uzštije xv; fonetički: raširi I, raširiti v, raširio VII, raširuje 2, išibali 235. — **zt** etimologički: iztražuje 2, iztraživati 2, 133, iztomačiti xv, raztrkali (se) 25, raztiraš 31, raztiram 78, uztrpļivi 35, uztrpļeńem 42, 113, 145, 160, raztopi 139, iztukli 157, iztirati 234; fonetički: istoka VI, istoku 98, 144, 158, 209, istočnoga 172, istomačiti 25, rastrkati 63, istukao 211. — **zž** etimologički: uzžive 16; fonetički: uživem 10, užališ 107, ražalostili 115, ražalostiti 158. — **žc** etimologički: neznabožci 66, 68, 77,

119, 123, neznabožca 105; fonetički: neznabošci 12. — **žč**: oteščalo 35, oteščale 38. — **žk** etimologički: neznabožke 77; fonetički: teškoću XIII, 135, teškoga 4, teško 5, 6, 38, 140, 178, teška 23, friško 7, 160, muška 50, muško 87, 245, 249, muškim 87, 245, natraške 231, sluškińama 234, sluškińe 234. — **žt** etimologički: neznabožtvo 166, lupežtvu 207; fonetički: mloštvo 18, 36, 48, 74, 137, mloštvom 25, 100, 200, mloštva 37, društvo 23, 59, 192, društva 77, 168, 201, 212, društvom 211, 219, 229, uboštvu 198.

HILARIJON GAŠPAROTI.

1752.

CZVÉT SZVÉTEH, *ALI* SIVLÉNYE, Y CHÍNI SZVÉTCZEV ..... na naſs Szlovénſzki jezik, z-dopuſchenyem Poglavarov, po lyublenom trudu P. HILARIONA GASPAROTTI, Reda Sz. Paula pêrvoga Puſchenika *Preneſseni* 1750. Stampani vu Gradczu... 1752.

AZBUKA.

c = cz: otecz, koncza, Devicza, pajdaſsiczu, ſztolicze. —**č** = ch: ſzrechna, darujuchi, plachati, pomochi, chloveka, pravichen, chudo, reche (dixit); = tch: zaſzitchen, hitchen, poſzvetchen, pripetchenya. — **ǵ** = dgy: porodgyen, odſzudgyen, oſzlobodgyen, dohadgyayu, ſedgyu; = gy: potvergyavaju, tugyu, nevigyenem. Isporedi: nahajali, pojahati, dohajam. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **iji** = ij: lotrij, Kolonij, Okozij. — **j** = j (obično); = 0: koi („koji"), dvoil, nepriatel, zleani, proleanye, poviala. — **ļ** = ly: zemlyu, bolye, kralyuval, marlyivu, volya. — **ń** = ny: nyimi, vuchinyen, preganyal, zadnye, ſzumnyu. — **ŕ** = êr: ſzmêrt, obêrnul, ſzkêrb, têrpeti, vêrhunecz; = er: obernulo, tverdokorni, zerczalo, derſi. — **s** = ſz: ſzebi, piſzma, nebeſzkoga, jakoſzti, naſz, miſzliti; = z (veoma rijetko): Gozponom, Gozpodu, zkêrblyivo, izkati. — **š** = ſ: miloſche, ſeſzti („šesti"), oſtro, puſcha, poboſſal; = s: velis, budes, premislyavanye, poveksati; = ſſ: greſſen, podnaſſati, chudnoviteſſega; = ſs: naſsel, doſsla, duſsu, greſsnik, Varaſs. — **ž** = ſ: blaſenſztva, vraſyi, muſa, poloſiti, razreſe; = s: Bosjega, orusje, lasliva, posgati, kris; = ſs (rijetko i samo na kraju riječi): mreſs (retium), hiſs (domorum), Muſs (vir), laſs (mendacium).

Dodatak. U gen. plur. nalazi se h: lyudih, krepoſztih, ſztvarih, ochih (oculorum), rechih, naſzladnoſztih.

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: adda (ergo). — **ff**: uffam, uffańe, uffańu. — **tt**: bratte (fratres), bratti (fratres), itti (ire).

AKCENTI.

Gašparoti dosta često upotrebļava znak ´, a znakom ` i ^ veoma rijetko: vrémenu, káže, svét (mundus), dúšu, darujúči, blážенstva, pámet, rádosti, postáti (fieri), slobódne, znáńa (scientiae), káče (serpentis), nebeskè (gen. sing. fem.), zvêrjem (bestiis).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: hlebci 92, 325, gubci 312, rubci 376, prekorubce 389. — **bč**: občuvana 19, občuvala 19, občinski 65, 335, 353, 374, 530, občinskem 66, 549, občinsko 100, 307, občinsku 302, 337, občinskoga 302, potrebčine 361, potrebčinu 375. — **bh**: obhajala 31, obhaǵal 375, obhod 528, 529, 537. — **bs**: obslužavati 2, 352, 502, obslužava 334, 335, 341, 379, 388, obsude (3. plur.) 5, obsudil 90, sobstvu 16, obstre (3. sing.) 25, 384, 400, obstrti 83, obstati 324. — **bš**: obšanost 20, obšańen 27, 62, obšanosti 70, 79, 85, glubšem 23, glubšu 76, glubše 95. Isporedi: pšaneč (partic.) 86, pšaniti 87, 329. — **bt** etimologički: obtršen 21, 389, 547, obtršeni 348, 375, 377, 387, 549, obtuženoga 69, obtužen 86, obtužc (3. plur.) 351; fonetički: droptinice 60. — **bv** etimologički: obvit 34, obvil 382, obvršivši 49, obvršaval 304; fonetički: obrnuti 383, obrńen 393. — **ct**: octa 79, octom 509. — **čc**: potočci 46. — **čt** etimologički: čtavcu 1, čteli (partic.) 3, 323, čteti 5, 14, 330, 356, prodečtva 6, vračtvo 13, 14, 388, 544, vračtva 38, 376, 517, 549, divojačtvo 331, 341, 532, 533, človečtvo 364, krvoločtva 385; fonetički: štavec 1, 2, šteti 3, 5, poštujemo 2, pošten 20, 23, 58, poštuvati 346, 371, 505, pošteńe 55, 344, 520, prodeštva 6. — **dc** etimologički: srdce 4, 21, 37, 307, 371, srdcu 7, 23, 38, 306, 322, srdca 14, 17, 36, 314, 335, srdcem 32, 39, 41, sudcev 20, 86, sudca 84, 86, 91, 326, 362, sudcu 322, 323, 351, 394; fonetički: želuca 321. — **dč**: srdčeneši 60, srdčeno 540, sudčiju 370. — **dd** etimologički: oddeli (3. sing.) 307; fonetički: oduri (3. sing.) 20, odurneh 79, 312, odurne 87, 95, 336, 369, odurno 88, 99, odurjavaju 99. — **dh**: odhitil 3, 27, 309, 331, 369, odhitimo 13, odhiti 20, 21, 343, 373, odhajala 44, odhajaj 62, 313, 382, odhrańen 92, odhraniti 307. — **dk** etimologički: odkupitela 2, 13, 22, 85, 318, odkupil 17, 85, 94, 100, 393, odkupiti 21, 372, 514, 521, napredkom 3 5, 305, na-

predka 331, odkuda 14, 20, 37, 61, 97, sladko 37, 38, 312, 509, 525, sladkoče 372, sladke 391, 395, gladki 58, prihodka 70, odkrivati 90, odkrit 323, dohodke 505; fonetički: britku 39, 43, 80, 304, 400, britke 56, 70, 78, 364, britkum 72, 75, slatki 312, slatke 314, 319, slatko 509, 526, retko 313, 523, dohotkov 342, 345, dohotki 345. — **dp**: odprto 7, 100, 310, 501, odpre 52, 59, 333, 368, 395, odpuščeńe 14, 336, 520, odpustiti 30, 524, odpraviti 30, odpravi 40, 383, 512, odpiše 326, odpeļati 328, 339, 384, 507. — **ds** etimologički: gospodski 16, odsudi 69, odsuditi 92, odseče 82, odseči 341, 352, 387, 538, 546, ļudstvom 340, odsluži 376; fonetički: ļuctva 20, 27, ļuctvom 27, ļuctvo 31, luckoga 365; složeno: ļudctva 40, 47, 52, 90, 302, ļudctvo 62, 65, 93, 313, 333, ļudctvu 45, 54, 305, 344, 389. — **dš** etimologički: opadši 327, 374; fonetički: slobošćinu 82, 332, 393, 502, 536, slobošćinum 301, slobošćine 517. — **dt** etimologički: odtirano 349, odtira 396, medtemtoga 367, 377; fonetički: hote (venite) 32, 33, 90, 317, metemtoga 47, 90, 317, 344, 369. — **dž**: podžigańe 14, podžigal 302, 310, podžižu 373. — **gc**: bogcev 375. — **gč**: polehčicu 6, 348, 375. — **gk**: lehku 16, lehko 20, 46, 49. 61, 316. — **gš**: dragšega 41, 49, 98, 520, 521, dragšem 513, zdigši 327, podigši 541, dugše 526, 550. — **gt**: nohtov 82, nohte 522. — **ǵt**: povečte 41, 50, 52, 90, poječte 320. — **jj**: najjakša 309, najjakše 315, najjakši 364, 372, 398. — **kd** etimologički: vsakdašńega 346, vsakdašńi 367; fonetički: vsagdašńem 59. — **kg**: kakgoder 25, 88, 328, 380, k grešnikom 44, k gosponu 379, k gore 541. — **kk** etimologički: k Kristušu 41, k kojemu 312; fonetički: mehki 3, mehko 94, mehke 308, žuhke 43, 56, 78, 309, 538, žuhko 51, 314, 363, 398, žuhkum 75. — **mc**: hotonce 51, 373. — **md**: vendar 5, 21, 33, 99, 303. — **mk**: zankami 315. — **nb**: precembe 42, precembum 366, himbenost 347, obrambum 373, 540. Isporedi: dvojnbe 2, 17. — **nk**: menkati 70, 307, zmenkati 335. — **nn**: jedenajsti 56, jedinajst 357. — **ńc**: jańca 54. — **ńs**: detinstvu 38, 306, detinstva 360, 539, 547, sužanstva 80, 398, sužanstvo 534, sirotinstva 544. Isporedi: sužeń 17, sužńa 90, sužne (accus. plur.) 62. — **ńš**: menše 19, 48, 59, 88, 304, menšemu 45, menša 62, 338, pomenšavati 68, 549. — **std** etimologički: šestdeset 94, 368, 515, 546; fonetički: zdenec 13, 35, 58, 321, zdencu 352. — **stk**: kocku 84. — **stm**: krepostmi 13, 18, 65, 308, 315, vustmi 21, 67, 519, jakostmi 90, listmi 302, 326, častmi 303. — **stn** etimologički: častniki 26,

523, častni 386, žalostnoga 31, 80, žalostna 529, žalostno 50, 51, 78, 363, 389, vustnicah 58, šestnajsti 83, 303, prešestne 89, prešestnoga 311, 368, mastnemi 301, 339, 383, 543, namestniku 333, 386, namestnika 334, 346; fonetički: žalosnoga 80. — **tb** etimologički: tatbine 85, 365; fonetički: svadbi 60, svadbu 64, 92. — **tc** etimologički: svetca 1, 65, 306, 328, 354, svetcev 2, 5, 28, 52, 73, svetci 3, 19, 57, 327, 342, otcu 14, 15, 28, 93, 316, otca 16, 18, 24, 303, 342, otcem 21, pripetce (fortuito) 50, 355, bratci 361, detca 504; fonetički: svecev 6, deteca (infantis) 26, detece (infans) 33, 36, 40, 530, deca 47, 52, 54, decu 511, 521, falace (accus. plur.) 532. — **tč** etimologički: falatčec 309, otčinski 511, otčinsku 511; fonetički: izpričavańe 31, 74, dečica 37, 49, 54, 328, 363, dečicu 47, 307, 361, 515, dečice 47, 71, 365, dečaka 515, 544, falačece 533. — **td**: devetdeset 78, petdeset 87. — **ts** etimologički: svetskeh 3, svetska 3, 41, 93, 306, 322, svetskoga 90, 540, horvatskoj 5, horvatski 358; fonetički: α) bogactvu 20, bogactva 27, bogactvo 521; β) bogastva 39, proklestva 81; složeno: horvatckoga (na naslovnoj strani), horvatckem 5, bogatctva 16, 100, 301, 351, bogatctvu 301, 307, 351, 383, bogatctvo 308, 342, 345, 358, 521, svetcka 21, svetckoga 345, svetcki 345, prokletctvu 345, prokletctva 385. — **vst**: kraļestva 4, 39, 96, 306, 334, kraļestvu 25, 333, 335, 400, 528, kraļestvo 28, 66, 67, 91, 317. — **zc**: izcurela 82, izcurelo 99, razcvrli (partic.) 384. — **zč** etimologički: razčemerjeni 97, razčemerim 508; složeno: rasčemerjen 302, 540. — **zf**: razfrustana 324. — **zh**: izhağala 20, izhajati 329, izhodu 39, 400, izhoda 53, 54, 344, 399, 514, razhladiti 332, izhite (3. plur.) 400. — **zk**: francuskem (na naslovnoj strani), francuskeh 29, francusku 327, 360, skupa (una) 7, 22, 26, 86, 311, pasku 25, 49, 68, 84, 362, nisko 26, niski 87, 94, skrovnosti 31, 48, 76, 514, 521, vuskeh 45, vuskemi 46, mrski 87, 309, mrsko 87, skvarjeni 330, skončal 357, 506. Često se piše također *zk*, ali se onda ne može znati, je li to etimologički ili je fonetički. — **zļ**: razļuti 545. — **zń**: ž ńim 2, 16, 81, 311, 312, ž ńimi 16, 77, 82, 333, 359, ž ńum 29, 69, 92, 330, 381, ž ńegovem 301, ž ńihovem 326. — **zp**: spravil 6, 26, spoznal 20, 98, 320, 322, 345, spoznala 25, 29, 44, spodobnem 4, 91, 322, 336, 539, spametno 53, 309, 324, 355, 361, spričavaš 86, spovedi 88, 89, 322, 330, raspetoga 97, 100, 342, 345, 371, raspeti 97, 100, 546, ispeļaju 302, spuniti 318, 385, 524, 548. Često se piše također *zp*, ali se onda ne može znati, je li to eti-

mologički ili je fonetički. — **zs** etimologički: z svojemi 16, z svetem 33, 59, 302, 349, 368, z smrtnem 77, z svetum 336, 337, 387, z samum 372, z silum 385, z sinom 393, 535, razsvečeńe 349, razsvečen 501, razsečeni 359; fonetički: svojum (‚z svojum') 1, rasvetiti 7, 28, 531, 532, rasvetil 31, 312, rasvečen 331, 367, 507, 524, rasrdil 17, 512, rasrdi 395, svetem (‚z svetem') 49, sinom (‚z sinom') 54, 512, sinmi (‚z sinmi') 512, stranskemi (‚z stranskemi') 70, rasekli 329. Isporedi: ‚iſzſzkonchan' (occisus) 54. — **zš** etimologički: z šeregmi 396; fonetički: raširil 68, raširjavańe 344, raširen 385, 386. — **zt**: istočnoga 19, 30, 37, gristi (inf.) 21, 312, rastolnačena 34, rastolnači 91, stvoritel 73, 505, 516, stvoril 85, 505, 546, rastegnula 378, rastezati 393, rastiral 396. Često se piše također *zt*, ali se onda ne može znati, je li to fonetički ili je etimologički. — **zz** etimologički: z zimlicum 389, z zaručnikom 521; fonetički: zemelskemi (‚z zemelskemi') 32. — **zž**: razžalostiti 98, razžaloste 327, z ženum 350, 368, 536, z železnemi 352, 394, z žalostjum 507, z Židovmi 531.

MIHAJLO ŠILOBOD.

1758.

ARITHMETIKA HORVATSZKA, Koju . . . obilnò iztolnachil, y na ſzvetlo dál je: MIHALY SILLOBOD, Drugàch BOLSSICH, *MARTINSZKE VESZI* PLEBANUS. ZAGRABIAE 1758.

AZBUKA.

c = cz: pravicza, czvetja, czeloga, konczu, polovicza. — **č** = ch: chloveku, rachunati, navuchaju, nachinom, buduchi, domachem, hoches, obechali; = tch: pripetchenye, vuputchenya, izhitchen. — **ǵ** = gy: nahagyal, dohagya, dohagyaju; = dy: poredyeno, medy (inter), vukradyeno, pogadyas; = dgy: poſzudgyevali, potverdgyuje, pogodgyena. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = y: naybolye, kay, broy, doyde; = 0: broiti, zleati, pian, priatela, prieti. — **ļ** = ly: lyudem, lyubav, bolye, zemlye, zemlya. — **m** piše se gotovo svagda znakom m, znak ˜ veoma je rijedak: nemajuchẽ, djachkẽ. — **ń** = ny: konya, ſzrednya, poſzlednyu, dolnyi, gornyega. — **ŕ** = er: pervo, oberni, kerchmar, vertlar, cheterta. — **s** = ſz: glaſzoviti, niſzu, ſzuſzedi, iſztinu, ſzebe. Nalazi se kašto z, ali samo u takvijem riječima, gdje se može misliti, da je pisac početno *z* ili *iz* držao za prijedlog: ztaliſſa, iztine, iztoga, izkat. — **š** = ſ: ſirinu, pſenicza, ſeſzt, joſche, dopuſchaju;

= s: moras, budes, poznas, skole; = ſſ: naſſem, potroſſil, povek-
ſſati, rekoſſe, doſſel; = ſs: vekſsem, podignuſse, iſsla, premiſslaval.
— **ž** = ſ: kniſicze, zaderſava, terſili, duſen, poſeti; = s: blisnyega,
tesak, mus, nise, dusinu.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se na kraju h: lyudih, rechih,
koczkih. Isporedi: ochimah (‚očima') vɪ.

UDVAJAŃE SLOVA.

ff: uffal (part.) ɪᴠ, 181, 280.

AKCENTI.

Šilobod upotrebļava dosta često znakove ` i ´, rijetko ^: nà
tulikò, potlàm (postea), zdolà, zgorà, samò, čudnovitò, sadà (nunc),
pòleg (iuxta), nà početku, sèdem, osèm, dèvet, dèset, račún, dúžen,
slúge, težákov, jednák, rédu (ordine), sám, tó, jedén, dvá, trí, četíri,
pét, šést, onêm redôm, vekšêm talôm, dolńêm brojêm.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občinsku ɪ, občine ɪɪɪ, občinski 63, 64, občinskoga 63. —
bh: obhaǵaju 212, obhaǵali 212. — **bs**: obstreti 130. — **čt** eti-
mologički: čtejuč ᴠ, čteje 263; fonetički: štrtinke 29, štr-
tinka 39. — **dč**: srčeno ᴠɪɪɪ. — **dh**: odhiti 8, odhaǵati 107. —
dk: odkuda 1, 15, 26, 161, 235, dohodka 34, podkovanoga 337.
— **dp**: podpisal ᴠ, odpustil 58, odpeļal 373, odprto 377. — **ds**
etimologički: podstavu (accus. sing.) 127, odstupiti 237; fone-
tički: ļuctva 348, ļuctvo 368, luckem 372. — **dt**: pretemtoga
(‚pred tem toga') 4, metemtoga 28, 60, 159. — **gc**: bogci 264,
bogcu 264, 265, bogcem 265. — **gk**: lehko 65, 112, 126,
139, 207. — **gš**: lagši 69, dragšu 129, dragše 220, 222, dugša
342, dugšu 369. — **gt**: nohta 357. — **kk**: k kojem 297, 374. —
md: vendar ɪɪɪ, 7, 18, 123, 163. — **nb**: začimbe 234, 235. —
nk: zmenka (deficit) 131. — **ńš**: pomenšava 124, 125, 127, 135,
pomenšavaju 133. Isporedi: meńšega 9, 36, 81, 302, 304, meńši
13, 16, 81, 180, 232, meńša 112. — **std** etimologički: šest-
deset 3, 40; fonetički: zdenec 212, 323. — **stk**: kocke 373,
kocku 374. — **stm**: listmi 207. — **stn**: jednovrstni 1, 115, 133,
194, 221, dvojvrstni 1, 5, 18, 114, žalostna 259. — **tb**: tatbinu
314, 316. — **tc**: detcu ᴠɪɪɪ, otcem 292, otci 373, hitcev (gen. plur.)
385. — **tč** etimologički: detčica ɪᴠ; fonetički: dečaric 292,
dečaka 380. — **td**: pedeset 34. — **ts** etimologički: hor-
vatski 101, horvatskeh 122, 123, horvatske 261; fonetički:

svecki 184, sveckemi 184. — **zc**: zcurelo (partic.) 103. — **zh**: izhaǵa 16, 27, 86, 250, izhaǵal 180, izhaǵaju 315, izhod 371, izhičen 368. — **zk**: skup (una) 72, 106, 143, skupa (una) 154, 166, 172, 205, skopati (effodere) 116, 120. — **zp** e t i m o l o g i č k i: zpoznajuči III, zpoznati V, 165, 213, 228, 276, zpisal IV, zpisati 3, razpustiti 131, zplatiti 157, izplačuvati 203, izplatiti 257, 298, zpustiti 201, 202, 215; f o n e t i č k i: spravļaju 65, spraviti 67, 68, 71, spomenutoga 124, spune (implent) 173, spustiti 215. — **zs**: z sobum VII, 161, 333, z sredńem 99, 115, 118, z svojemi 163, 192, z spravum 284, 286. — **zt**: iztolnačil I, iztolnačiti VI, 188, 229, 264, iztolnači 126. — **zz**: z zeljem 372. — **zž**: z ženami 184.

ANTUN KANIŽLIĆ.

1759.

UTOCSISCTE *BLAXENOJ* DIVICI MARII UGODNO I PRIETNO A Nami velle Koristno i Potribito . . . . . PO ANTUNU KANISLICHU . . . U MNECIH MDCCLIX.

U ovoj Kanižlićevoj kńizi ima dosta štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

č = cſ: ucſi, razlicſite, ocſima, ricſju, cſovicſansko; = cs: recse, uticsu, nacsin, csovik, rics; = ch (sasma rijetko): mach, vikovichnyu, priporuchi, odreche. — **ć** = ch: kcheri, pomoch, hochemo, goruchim, kucha; = chj: goruchja, vechju, kuchje, moguchje, vruchja; = tch (rijetko): oxaloſtchenih, koſtchice, bratchu, Pricseſtchajuchi, gostchenyu; = tchj (sasma rijetko): razkarſtchju, bratchju; = tj (sasma rijetko): pricseſctja, Pritisctje; = cs (sasma rijetko): pecsina, Vicsnika, necsu; = cſ (veoma rijetko): vecſe. — **đ** = gy: takogyer, megyu, oslobogyeni, nahogyahu, gragyani. — **ǵ** = gy: pengyeri, pengyera, magyarskoj, magyarskom. — **j** = j (obično); = 0: poslie, biaſce, izbroiti, triu, veselii. — **kv** = qv: Carqvi, Neosqvarnyenoga, qvakom; = kv: Carkvu, nikakve. — **ļ** = ly: lyubavi, temely, dublyinu, valya, proſvitlyujesc. — **ń** = ny: manya, nyega, knyiga, ogany, ucsinyena. — **ŕ** = ar: parvi, obaſtarta, neumarloſt, potvardila, smart; = r: umro; = er: verh, zagerlivsci, umerli, derxe, Cerkavah. — **s** = ſ: priſtojno, doſtojanſtvo, ſinovi, ſebe, tileſnim, proſiti; = s: svitovati, samo, slave, csas, jesu, vojsku; = sz (samo ispred *c*): szcini, szcinimo, szcinechi; = ſz (također samo ispred *c*): ſzcine, Damaſzcen. — **š** = ſc:

miſcali, Varoſca, joſc, iſctem, duſcicah; = sc: nasce, ganusce, ditescce, pokripisc, dusca. — **ž** = x: Boxja, sloxena, xivot, kuxnoga, uxgano.

Dodatak. Glasa h nije Kanižlić svuda izgovarao, jer ga dosta često piše suvišno, a kašto ga izostavļa: 1) razlicsitimih, hergyavi, okovih (nom. plur.), bih (fuit), hronechi (suze), ocsitimah bludnicamih, csuh (audivit), Blagdanah (gen. plur.), knyigah (gen. plur.), godinah (gen. plur.), Sinovah (gen. plur.); — 2) dado (dedi), dogyo (veni), odredi (iussi), nebeski (gen. plur.).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: blaaga, razlaađeńe. = **bb**: robbi (servi), robba (servi), robbińa, robbińu. — **dd**: stadde (stetit), odde (abiit), raddi (libentes), plodda (gen. sing.). — **ff**: uffańe, uffao, uffati (sperare). — **kk**: štakke, rokka (gen. sing.), nikke (nonnullae), nikki, nikku, zrakke (radios), zrakkami. — **ll**: illi, alli, millost, millosti, silla, sillom, dillo, dilla, velle (valde), vrillo (fons), vrilla, mallo (parum), cvilli (lamentatur), dillak (portiuncula). — **nn**: krunna, sinna (umbra), ranne (vulnera), rannom (vulnere), ranniše (vulnerarunt). — **pp**: supprotiviti (se). — **rr**: mirra (mensura), mirre (mensurae). — **tt**: putt (пльть), putti (пльти), svitt (consilium), kitti (orna), kittiti, nakittimo, štitt (scutum).

AKCENTI.

Znak \` nalazi se samo na prvijeh ńekoliko strana i to obično na vokalu *e*. Za to je vaļada te akcente pometao slagač, a ne pisac: srićan jè, jèdnè, dignutì, čèstitiji, jerbo sè, hoćè, od potribè jè, znadè, poradì (propter), ričì (lokal. sing.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: kńigozlobci (inimici librorum) 229. — **bč**: robče (verna) 237. — **bć**: općenomu XI, općinsko 30, 43, 197, općinskomu 154, općina 199, općinskim 205, 206, 256, općinsku 252. — **bk** e t i m o l o g i č k i: zibkom 389, 392, zibku 393; f o n e t i č k i: šipku 114, šipka 115. — **bs**: bogoļubstvo XI, XIV, 85, 144, 253, bogoļubstvom 53, 79, 86, 104, 250, bogoļubstva 107, 148, 250, 287, obslužuje XIX, 295, 318, obsluživati 385, sobstvom 8, sobstva 10, sobstvo 20, obsiđenu 72, obsiđen 216, obsinuta 100, robstva 237, robstvo 402, robstvu 405. — **bt**: obtužena 93, obtuži 93. — **bv**: obvršiti 243, 295. — **ct**: ostom 320. — **čc**: ditešce V, XVIII, 34, 190, srdašce 30, 320, dilešca (opuscula) 243. — **čt** e t i m o l o g i č k i: vojničtva

v; fonetički: pošteńe VI, XIII, 37, 40, 101, pošteńu 13, 66, poštovana 43, pošteńa 47, poštovanoga 143, štioče XIV, štije (legit) XXVI, štiti (legere) XXVII, 239, krvološtvo 47. — **ćst**: mogućstvo 9, 10, 36, 153, 317, mogućstvom 374, svemogućstvo 9, 20, 159, pokućstvo 37. — **dc** etimologički: srdcem III, 28, 32, 62, 90, srdca IV, 3, 19, 112, 192, srdce VIII, 25, 33, 96, srdcu 35, 107, 171, sudcu 45, 372, sudca 315; fonetički: srca 112. — **dč** etimologički: sudče 211, srdčano 298, srdčane 325, srdčan 383; fonetički: srčano 229. — **dčb**: srčba 47, srčbom 49, srčbu 91, 192, 215, srčbe 149, 206, 212, 374. — **dd** etimologički: odдužiti (se) IV, odduže (se) XI; fonetički: odili 339. — **df**: podfatiti 132. — **dh**: nadhodi 18, 261, 317, odhrańeni 194, odhrańena 241. — **dk** etimologički: kadkada 29, 177, podkožńak (‚čir podk.') 41, redkom (instrum. sing. od ‚redak') 61, redka (gen. sing.) 349, redku 349, 353, odkriti 66, 67, 198, 257, odkrivši 173, odkupļeńe 169, 402, odkupio 211, 214, sladka 209, 338, podkapati 212, napridka 382; fonetički: slatka XIII, 189, 206, 232, prislatke 6, 176, 208, 230, slatko 25, 48, 82, 186, slatkim 161, 235, 320, prislatkim 184, 186, 260, britki 333. — **dp**: podpuno 9, 22, 57, 107, 332, podpunosti 144, podpisano 46, podpisavši 203, 233, odpravio 49, odpravi 166, odpustio 75, odpušteńe 137, 174, 212, odpusti 315, 348, podpomoć 299. — **ds** etimologički: rodstvo 7, 28, ļudskih 19, ļudskim 245, carigradski 41, 204, carigradsku 57, odstupi 49, 151, 245, odsuđen 70, odsudi 81, nadsivaš 193, nadsiva 397, odsiče 46, odsikoše 244, 298, podsiče 300, nadstolnik 345 muhamedsku 363; fonetički: gospostvo 104, 132, 135, 303, gospostva 336. Isporedi: osuđena 70. — **ht**: ktila (partic.) 346, 395, nekti (noluit) 346. — **hv**: fala III, 313, falu 45, 136, 230, faliti 48, 257, faleći 230, ufaćen 93, ufatiše 244. — **kd**: svakda (semper) 227, 361, svakdańim 122, svakdańi 137, svakdańe 320. — **kk**: meke 209, mekoputne 213. — **nb**: himbeni 72, himbe 72. — **nn**: jedanaesto 296, 297, 299. — **ńc**: janci 264. Isporedi: jaganac 318. — **ńs**: sužanstvo 85, 86, sužanstva 214 403, sužanstvu 402, 404. Isporedi: sužan 404, sužańah 402, sužńe 405. — **sb**: zbiļa (re vera) 54. — **sd**: vazda 17, 52, 105, 172, združeńa 362, združena 389. — **sg**: zgrabiti 79, zgrabe 165, zgrabi 190, 197. — **skl**: pritislo 37. — **sń**: š ńome XIII, 43, 78, 90, 149, š ńime 5, 65, 208, 315, š ńim 42, 359, š ńima 149, 157. — **ss** etimologički: s sinom 333; fonetički: časam (‚čas sam') 191. — **stb**: jisbine 161, 162. — **std**: šestdeset 250, 267, 301. — **stm**:

ustma V, 115, 244, pripovistma XXVI. — **stn** etimologički: kripostnu VIII, 85, kripostno 21, 31, 169, kripostna 114, 177, 255, žalostna XXI, 32, 151, 298, 300, žalostnu 18, 135, žalostno 25, 39, 187, 222, medoustni 36, bolestnik 42, bolestnike 43, koristno 63, 69, 131, 136, 314, namistniku 67, 198, namistnik 112, 124, vrstne 86, vrstna 281, vrstnost 351, radostna 112, radostno 248, 312, šestnaestomu 376; fonetički: lasno XIX, 10, 67, izvrsnosti 5, 6, 144, 184, izvrsno 9, 23, 118, izvrsnost 9, 19, 208, radosni 15, 249, radosno 182, 249, 272, 339, radosna 259, 271, 338, bolesnici 38, šesnaest 58, šesnajest 406, žalosni 249, žalosna 259, 271, 320. — **šb**: zadužbine 80, 87, 111, zadužbinu 240, 368. — **štn**: godištnih XVII, 62, 230. — **tb**: ženidbu 29, udadbu 51, 75. — **tc** etimologički: otca VIII, XXVI, 73, 75, 106, otci 22, 28, 76, 110, otcem 173, 194, otcu 186, 272, 292, 327, svetce 18, svetci 18, 19, svetca 64, 294, vratca (deminut. od ‚vráta') 395, bratca 404; fonetički: dica 29, 74, 183, 302. — **tč** etimologički: otčenaše 110, 237, otčenaš 250, 252, otče (vokativ) 135, 174, 306, svetčane 244, 284, svetčano 281, 295, svetčani 282, 285, 294, vrutče (vokativ) 333, krotčina 359; fonetički: očinskim 10, očinstvo 144, 174, 234, 286, oče (vokativ) 166, 255, očenaš 328, 329, 330, dičicu 229, 302, dičice 239. — **tć** etimologički: viditćemo 127; fonetički: vidićemo 4, ozdravićete 43, otvoriće 115, zagrliće 213. Isporedi: pitatiće 32, viditićemo 76, stavitiću 110, umrtićete 217 itd. — **td** etimologički: petdeset 76, 228, 239, 248, 406. — **ts** etimologički: bogatstva 64, bogatstvu 131, 136, bogatstvo 213, prokletstvom 277; fonetički: bogastvo 56, 303 — **vst** etimologički: sinovstvo 315; fonetički: kraļestva 22, 143, kraļestvo 142, 151, kraļestvu 307. — **zc**: razcviļeno 30, razcviļuju 91, 102, razcvili 321, 333. — **zč**: izčeznu 59, 376, izčeznuti 219. — **zh**: uzhađalo 324, izhode 341, uzhodi 389, izhodu 389. — **zk** etimologički: uzktije 9, 159, uzktijemo 90, izkrńega 27, izkaza 78, izkazati 373, uzkrati 91, 105, uzkratiti 105, 171, 179, uzkraćuje 111, 129, 136, 157, izkoreniš 299; fonetički: uskratiti IV, 15, 25, 68, 188, uskrati 10, 15, uskratio 10, 188, iskrńega 27, 218, 240, 345, iskrńemu 27, 257, 346, francuske 102, francuskoj 256, 367, iskušati 122, raskošju 133, 285, raskošje 230, 240, 257, raskošno 342, uskrisiti 167, 187, uskrsnuo 274, iskoreniti 299. — **zń**: izprazńen 196 (3 puta). — **zp** etimologički: izprazno 29, 255, izpraznost 213, izpraznomu 359, uzpotribuješ 52, razpušteni 63, razpušteno 133, razpuštenih 293, izpraša 156, izpra-

šaju 172, uzprosi 241, izprosila 305, razpršeno 366; *fonetički*: isprosi 39, 63, 79, 90, 235, isprošene 90, 197, ispraša 149, 160, 226, uspomena 40, 350, 385, uspomenu 42, 54, ispovidnik 62, 244, ispovidi 64, 65, 77, 80, ispovidiš 77, 235, isplivaše 77, ispuniti 99, 228, 320, raspuštenu 130, ispribijaše 134, usplaka 200, ispisuje 202, ispusti 325, rasploditi 401. — **zs** *etimologički*: uzsuprotive (se) 90, uzsluže 90, uzsluži 221, uzcini 162; *fonetički*: rastavļena 6, rastavila 26, rastavļen 372, rasrdivši 46, rasrđenim 150, 260, rasrđen 206, 210, rasuvši 234. — **zš** *etimologički*: izšteti 50, uzštije 221, uzštiju 239; *fonetički*: raširiti xi, 365, 400, rašireno 47, 256, raširi 126, 225, 307, raširena 358. — **zt** *etimologički*: raztrizni 71, iztira 72, iztiravši 354, raztrže 102, uztegne 163, uztezati 213, uztegnuti 223, iztiče 281, raztužena 333, uztrpļivo 344, uztrpļeńa 377, ulizti (inf.) 346, 357; *fonetički*: istočnoga 5, 347, 356, istoka 269, 335, istomačiti 6, 33, 108, 349, rastrkanom 101, ustegni 174, ustegneš 287, 299, rastopiše 200, ulisti (inf.) 257, 313, ustrpļeńem 300, 329, ustrpļivo 328, 405. — **zž**: razžalostiti 58, 203, razžalostio 94, razžalostiš 340, izžežen 71, uzživeš 300. — **žc**: neznabožci 185, 217, neznabožca 243. — **žk** *etimologički*: biližke xxvii, mužkih 206, mužke 394, težko 219, 301, 319, težke 229, 231, težkoće 380; *fonetički*: viteški v, 135, viteškim 62, muško vii, teško xix, 71, 156, 199, teški 65, teškoću 164, teška 246, 322, požeškoj xxiv, požeškoga 387. — **žt** *etimologički*: ubožtvom 213, družtva 287, lupežtine 341; *fonetički*: uboštva vi, 265, 377, uboštvo 24, 37, 130, 136, društvo viii, x, 28, 230, društvu x, 167, 329, 334, 347, mloštvo 3, 56, 182, 199, 284, mloštva 3, mnoštvo 193, mnoštva 335.

ANTUN JOSIP KNEZOVIĆ.

1759.

XIVOT SVETOG IVANA *OD* NEPOMUKA . . . KOJEGA IZ HOD ROGIENIA I SVERU TERPLENIA NASSKIM TO IEST SLAVNIM ILLIRICSKIM JEZIKOM NA VERSSE DOMORODCEM . . . skupi, i Sastavi . . . ANTUN JOSIP KNEZOVICS, CERKVE METROPOLITANSKE KOLOCSKE KANONIK, I CUSTOD . . . 1759. *U PESTI.*

AZBUKA.

č = cs: nacsinom, potlacsiti, ſuncsana, pocsetak; = csi: utecsie; = cſ: zacſeti; = cſi: priporucſiam, csovicſie (‚čoviče‘); = ch:

chaſt, prichiſto; = chi: utichiemo, plachiucsi. — **ć** = cs: nocs, nesricsnoga, nacsi; = csi: kucsia, mecsie, hocsiu; = cſ: imaiucſi, obecſati; = cſi: vecſie, ſvicſie, hocſiu; = ch: pomoch; = chi: umechiu, kuchiu. — **đ** = gi: rogienie, megiu, nagiosmo, oslobogieni, unigiu; = gy (rjeđe): megy (inter), pogye. — **ǵ** = gi: pangiama, magiarska, pengiera; = g: Magarskog, pengera, ſingire. — **iji** = y: Mary, galy; = ij: slavnij, Marij. — **j** = i: iak, poznaiu, koioi, dvoibe, moia; = j (rijetko): imaju; = ij (veoma rijetko): Poznaiju; = 0: odgoiti, ſtoim. — **ji** = j: ſvojm, ſvojma, tvojma. — **ļ** = li: ſpaſitelia, kraliem, liubav, valia, promiſsliavam; = lj: ljubav, ljute, kralja, zemaljskomu; = ly: povolyno, Temely, zafalyuje, xelyaſſe. — **ļi** = li: produlivat, temelita; = lj: volj (‚voļi‘), Kraljce; = ly: Kralyce. — **ń** = ni: niega, uklaniati, poklaniam, svetinie, proſſniu; = ny: ſvitovnyu, ogany. — **ńi** = ni: nima (‚ńima‘), kniga. — **ŕ** = er: ſmerti, terpiti, cerkvene, skerb, ſverſſimo; = r: umro. — **s** = ſ: ſvakome, oſtaviti, talaſi, ſlavno, ſaſtavio; = s: slavimo, sverba, iest, pismu, nebesko; = z (samo ispred *t*): doztoian, navlaztito, iezte, milozt. — **š** = ſ: taſtu, ſtit, niſta; = s: imas, siroko, postenie, sto, kerschiana; = ſſ: dadeſſ, xeliſſ, naſſega, griſſnika; = ss: mekssa, promissljavat; = sſ: nisſta, padosſe; = ſs: ſsutiti, naſs. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, znak th veoma je rijedak: Sramothom, Thoru (‚toru‘ od ‚tor‘ crates), ſathu (loc. sing. hora), Satha (horae). — **ž** = x: poboxnoſt, pritexe, Boxansku, obderxati, ſluxiti.

Dodatak. Knezović nije pravo izgovarao glasa h, dok ga često izostavļa, a kašto ga suvišno piše, kašto opet piše mjesto ńega znak *i* (t. j. *j*). Primjeri: 1) postavi (posui), ſiromae, ſtra (timor), reko (dixi), potriba (loc. plur.), mlogi (multarum), muka (loc. plur.), ladni (frigidus), gri (peccatum), pŗineso (attuli), primi (accepi), tie (tranquillae), ſaraniti, biu (erant); 2) hergiavoga, hergiave, humiliato, hervati (se), nahuditi (nocere); 3) mogaiu (poterant), zvaiu (vocabant), gledaiu (spectabant), zazivaiu (invocabant), xeliaiu (cupiebant).

UDVAJAŃE SLOVA.

ff: uffańem, uffam, uffańe. — **ll**: ilii. — **mm**: imme, immena, immenom. — **rr**: jerre (quia). — **ss**: misseca.

AKCENTI.

U Knezovića se nalaze znakovi ´, ` i ˆ; prva su dva sasma rijetki, a treći dolazi samo na uzviku *o* (ô): rázglasi, imát (habere), Bóg,

poštéńe, svegá, nalážu (imponunt), náuku, tebé, pokorè (gen. sing.), slàvu (gloriam), à (partikula), zapadà (orientis), svijù (omnium).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občuvati 94. — **bć**: općinskoj x, općensko xxi, općinsku 51, općina 67, općinskog 131. — **bk** e t i m o l o g i č k i: ļubko xlv, 28, 30, 53, 112, ļubkosti 60, ļubke 87, 108; f o n e t i č k i: šipka 10, šipku 195, šipkom 205. — **bs**: obslužiti xi, 84, 108, 137, 216, obsluži xxiv, obslužio 203, obstriti 115, prikoļubstvo (adulterium) 210. — **bt**: obtrkuju 168, obtrkava 183. — **bv**: obvršavajući xviii, obvršiti xxxiv, 153. — **čc**: sunašce 3, ditešce 8, 13, 21, ditešca 15. — **čt** e t i m o l o g i č k i: pošteńe ii, vi, 31, 45, 66, poštenoga ix, pošteno 25, štiti (legere) xxxi, xliii, 35, 76, 78, štiju (legunt) 33, redovništva 38, redovništvo 136, junaštva 175, 177, junaštvo 207, 214. — **ćć**: naćeš (invenies) xxxii. — **ćst**: mogustvo xvii, 74, 95, 100, 134, mogustva xviii, 68, 75, 193, 205, mogustvom xxv. — **dc** e t i m o l o g i č k i: sudcu iii, sudca 83, 95, domorodcem i, domorodci 275; f o n e t i č k i: srcu xii, xxiv, 19, 36, 91, srca xiv, xix, 20, 40, 70, srce xxxiv, 18, 25, 73, 101, srcem xlvii, 2, 54, 173, 185, domorocem 260. — **dč** e t i m o l o g i č k i: domorodče (vokativ) ii; f o n e t i č k i: srčano xxx, xxxiii, 8, 58, 71, srčanu 60, 102. — **dčb**: srčbe xxxiv, 227, srčba 89, 196, srčbu 154. Isporedi: ‚ſerdgybu' 119, ‚ſergybu' 131. — **dd**: odurni x, odurnu xviii, oduran xxix, xxxv, odigne (3. sing) 18, nadobila (partic. od ‚nadobiti' superare) 85, odiļuje 121, odilila 198. — **dh**: odhitavańa xxi. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkrit 43, odkriti 85, 188, 199, 219, odkupiti 78, odkupio 144; f o n e t i č k i: slatke xviii, 52, 209, slatkosti xxviii, xxxii, 8, 44, 108, slatkost xxxix, xlvi, 23, 101, 102, slatko 112, ritko xxvii, poslitku 56, dohotka 74, nutka (adigit) 74. — **dp**: nadpìs 165, podpis 243. — **ds** e t i m o l o g i č k i: ļudska xix, ļudsko 280, ļudstvo xxii, 95, 134, 142, 180, ļudstva 193, 205, odstupio 144, odstupi 204; f o n e t i č k i: gospostva xxiv, gospostvo 159, ļustvo 126 — **dsg**: ozgo x, 21, 91, ozgor 37, 53, 156. — **dš**: sloboštinu 149, 203. — **dt**: otud 2, otvoriti 11, 119, 203, 244, otvori 81, 249, pritobom (‚prid tobom') 152, 153, otoga (‚od toga') 173, 186, otle (istinc) 266. Isporedi: prid tobom 200. — **gk**: lako 131, 175, laka 190. — **ht**: zaktivaš vi, xvii, zaktiva (3. sing.) xi, xvi, 27, 67, 94, zaktivam xx, 201, nekti (noluit) xv, xxxiv, 27, 43, 77, ktio (partic.) 176, 219, 245. — **hv**: faliti vi, xvi, 31, falili xxxiii, zafaliti 20, 157, 268, zafalnost 20,

183, 268, falu 67, 88, 270, fataju 162, ufatit 129. — **jj**: ńoje (‚ńoj je') 252. — **kd**: svagdańu xviii, svagdańa 98. — **kg**: dogod 48, 245. — **ksn**: docne 56, 173, 241. — **mč**: zamčice 109, zamčica 183. — **mm**: jesamu (‚jesam mu') 193, samu (‚sam mu') 210. — **nb**: obrambu vi, 183, obrambe 52, 254, himbenoga 28, 52, 84, 148, himbenost 52, himbeni 89, himben 117. — **nn**: jedanajsti 269. — **ńs**: ditinska 24, sužanstva 147, sužanstvo 162. Isporedi: sužan 222, sužńe 272. — **sb**: sbrisao 163, sbor 177. — **sd** e t i m o l o g i č k i: sdruženu xv, sdruži 67, 220; f o n e t i č k i: združeni iii, 220, združena 2, vazda viii, xiv, 9, 34, 65, vazdan (tota die) 63, 88, zdvojili (partic.) 255. — **sg**: zgode xlv, zgrabiti 17, zgara (ardet) 224, 232. — **sń**: š ńome 163, š ńime 165, 171, 191, 206, 266, š ńima 199. — **ss**: vase (‚vas se') xix, 118, 127, nase (‚nas se') xliv, času (‚čas su') 14, svojega (‚s svojega') 192. — **sš**: s šipkom 205, s šakom 205. — **stb**: jezbine 126. — **stm**: ustma 168, 185, 199, 203. — **stn**: e t i m o l o g i č k i: radostni xix, kripostne xxi, bolestni 242, 254, bolestna 249, žalostna 93, žalostni 254; f o n e t i č k i: lasno xxvi, xxxvii, 22, 35, 76, bolesnici xxxiii, bolesne 180, usnice xxxiv, 196, žalosni 2, žalosna 17, 93, žalosnu 17. — **stń**: lašńe 140, 182. — **šb**: zadužbine 7, 72, 96, 277, zadužbinu 243. — **tc** e t i m o l o g i č k i: otcu iii, v, 68, 199, 240, otca 4, 8, 37, 79, 91; f o n e t i č k i: oca vii, ocem xvii, xxix, dicom 5, dica 158, bogacem 56, bogacu 107. — **tč**: očinski iv, očinsku v, dičice 6, dičicu 6, dičica 24, 61. — **tć** e t i m o l o g i č k i: bitće 178, 228; f o n e t i č k i: imaćeš xxxii, 222, satrću 43, imaću 50, tražićeš 56, vidićeš 78, 154, biće 140, 143, radiću 146, 156, postaviću 152, pitaće 265. Isporedi: biti će 50, 160, opećeš (‚opet ćeš') 241. — **ts** f o n e t i č k i: α) bogastva vi, 28, 82, 114, 116, bogastvo xxvi, 107, 151, bogastvu xxviii; β) hrvacke 265. — **tt**: jeste (‚jest te') xiv, xv, skrovnoste (‚skrovnost te') 153. — **vst** e t i m o l o g i č k i: kraļevstva xviii; f o n e t i č k i: kraļestvu xxiii, 2, 63, 95, 152, kraļestva 85, 86, 114, 129, 230, kraļestvo 100, 133, 230. — **zc**: razcvilite xxxiii, razcviļeno xliv, razcviļena 249, razcviliti 264. — **zh**: izhode xviii, izhodi 266. — **zk** e t i m o l o g i č k i: izkazuje vii, 79, izkazati 76, 155, 168, 187, 270, izkazala 8, izkrńega xi, razkošja xxx, 27, razkošje 31, 77, razkrčio xlvii, izkopati 212; f o n e t i č k i: mrsko 227, niskim 278. — **zp** e t i m o l o g i č k i: izpisao ii, 251, izpisuje vii, 29, 72, 231, izprositi viii, xxxix, 64, izprosio xxii, 255, 262, izpoviditi xi, izpovidnika 1, 57, 81, 187, 223, izpuniti xi, 42, 44, 80, 155, izpuni

xxxiv, 49, 227, 228, izpadoše 77, razpeše 168, izprid (prijedlog) 205; f o n e t i č k i: ispovid xiii, ispuniti 138, isprosi 142. — **zs** e t i m o l o g i č k i: razsvitleńe xii, razsvitlila 10, razsvitļuje 38, razstavļajte xli, razsrditi 154; f o n e t i č k i: rasvitlivaš xvii, rastaviti 17, 83, 269, rastavi 179, rasrdili 58, rasrdi 204, rasuti 176. — **zš** e t i m o l o g i č k i: razširiti 86; f o n e t i č k i: raširiti ix, xxix, 9, 32, 69, raširi xi, 31, raširila 86. — **zt**: ustežeš xv, usteže xxxii, ustezati 42, 153, isteći 58, ustrgla 77, istiraj 119, istirat 134, ugristi 280. Često se piše također *zt*, ali se onda ne može znati, je li to fonetički ili je etimologički. — **zz**: raznali 86, raznati 99, 10 0,111, 145, 148, razna (3. sing.) 211. — **zž**: ražalostit xxxi, ražalosti 171. — **žk**: teško xxviii, 17, 144, 146, 214, teškoća 41, 48, teške 91, 165, 241, 274, friško 123, friške 168, muško 273. — **žt** e t i m o l o g i č k i: družtva 24, družtvo 126, bižte (fugite) 214, kažte (dicite) 214; f o n e t i č k i: društva 244.

FORTUNAT ŠVAGEL.

1761.

OPUS SELECTUM CONCIONUM FESTIVALIUM ORDINARIARUM ET EXTRAORDINARIARUM ..... *AUTHORE M. V. P.* F. FORTUNATO SVAGEL ... ZAGRABIAE.

Na naslovnoj strani nema zabiļežene godine štampe, ali je ona (1761) zabiļežena pod aprobacijama na početku kńige. U kńizi ima dosta štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

c = cz: tmicze, pifzecz, zvezdiczami, pfeniczu, zerczalo. — **č** = ch: kratkoche, moguchen, hochu, pochel, chudo, chlovek, chujuchi. — **ǵ** = gy: vogya, zafzagyena, nahagyam, potvergyavali, preporagyal. — **i** biļeži se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = i: nikai, daite, veruite, divoika; = 0: priatela, priela, dvoiti, razleana. — **ļ** = ly: dalye, dopelya, pozdravlyati, polye, volyu; = li: dalie, bolie, voliu. — **ļi** = ly: kraly (,kraļi'), voly (,voļi'). — **ń** = ny: nyegovu, ognya, Godovnyaka, govorenya, czvetnyaku; često se ispred glasa *ń* nalazi glas *j*: govoreinya, odgainyati, koruinyenoga, pofteinye, poinyem (,po ńem'), nai nyu (,na ńu'). — **ńi** = ny: nym. — **r̥** = er: pervoga, mertev, obernul, derfati, potergati. — **s** = fz: fzvoga, napifzano, glafz, nebefzka, vifzoke, krepofzt; = f (rijetko): napifane, vifokoga, poftaviti; = sz: oszebuine, posztavljaju. — **š** = f: denefnyemu,

nazvefchati, poftuje, obnafal, firoku; = s: premislyavajuch, skola, dosle, objachis, fziromaskoga; = ff: perveffi, naffa, mudreffa, doffel, vaffu; = fs: pervefsi, Dufs (animarum), jakfse; = fz (rijetko): pofztuvali, pofztuje, fziromafztva; = sz (veoma rijetko): naszkoditi. — **ž** = f: vnofina, krifu, tefaka, pobofnoga; = s: priblisavam, Bosje, pobosnoga, mus.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se h: rechih (verborum), krepofztih, lyudih, zapovedih, kcherih.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: daarmi (donis), daar (donum), saad (fructus). — **ee**: deela (opera), vsee (omne). — **ff**: uffal, uffajučem, uffańa. — **ll**: tello corpus), tella (corporis), illiti (sive). — **pp**: hippu (momento) 59, 60.

AKCENTI.

Znakovi ` i ´ dosta su rijetki; a znak ^ veoma je rijedak: postavlèn, srèču, svètu (mundo), tèla (corporis), lèt (annorum), jásneše, segúrneje, donáša, zapovedalé (partic.), neizmérnu, pobóžnost, ô (uzvik), â (partikula).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč e t i m o l o g i č k i: občine (gen. sing.) 8, občinski 61, občinskem 62, 65, občinskoga 301, občinum 382, občuva (3. sing.) 12, občuvati 49, 78, 86, občuvana 55, 62; f o n e t i č k i: opčine 323. — **bh**: obhaǵa 28, obhaǵal 49, obhaǵańe 342. — **bk**: zibke 50. — **bs**: obseǵeni 11, obseǵenu 388, obstalo 24, obstira 28, obstrli 33, obslužava 56, 64, 74, 302, obslužavati 67, 87, 328, 366, obsilil 341, obsude (3. plur.) 372. — **bš**: obšanost 16, 88, 100, obšaniti 45, obšanosti 300. — **bt**: obtršen 79. — **bv**: obvito 73, obvršavati 361. — **ct**: octom 52. — **čt** e t i m o l o g i č k i: čtejem 6, 330, čteje 9, 23, 26, 292, 322, čteti 15, 355, 386, divojačtva 18, 20, 30, 80, 297, divojačtvo 84, 365, prodečtvo 56, prodečtva 382, vračtvo 66, 331, vračtva 351, mašničtva 304, 313, 319; f o n e t i č k i: pošteńe 3, 83, 88, 296, 308, poštuju 6, 300, 307, 353, 357, poštuje 30, 35, 43, 83, 97. — **dc** e t i m o l o g i č k i: srdcu 3, 8, 77, 293, 383, srdce 8, 45, 76, 339, 344, srdcem 9, 31, 39, 297, 321, srdca 13, 23, 48, 100, 298, sudcl 32, 83, 371, sudcem 60, 371, 385, sudca 320, 322, 370; f o n e t i č k i: želucu 82, srcem 296. — **dč**: srdčeno 31, 311, srdčenost 293, podčasnike 312. — **dd**: odurjaval 34, odurneša 98, odurnosti 305, 332, 341, 345, odurno 375. — **dh**: odhaǵa 4, odhaǵajuči 8, odhaǵate 98, odhodku

(lokal sing.) 59, odhititi 302, nadhaja 364. — **dk** etimologički: odkuda 3, 19, 302, 329, 330, odkrivam 15, sladki 19, 100, sladka 73, sladke 390, odkriti 64, odkupitel 52, 335, 358, odkupitela 329, odhodku (lokal sing.) 59, napredke (accus. plur.) 361; fonetički: slatkočum 20, slatkoče 22, slatkoga 39, slatke 76, 380, napretke (accus. plur.) 362. — **dp**: nadpiski 1, 3, 384, podpisek 2, 324, 381, 389, podpisati 3, 30, 324, 382, odpravil 9, odpraviti 360, odprto 33, 91, 297, 330, odprla 35, 342, 390, podpunoma 40, 53, 299, odpeļan 77. odpeļati 84, podpasal 89, podpirek (fulcrum) 291, 378, odpuščate 383, odpustil 385. — **ds** etimologički: odseči 85, odsekel 85, 304; fonetički: ļuctvo 8, 19, 26, 299, 305, ļuctva 9, 26, 79, 292, 294, ļuctvom 16, 47, 51, 312, 334, luckem 16, 31, 381, gospocka 325, gospocki 372, gospockeh 386. — **dš**: slobošćine 78, slobošćina 78, 317, 319, 381, slobošćinu 340, 366. — **dt** etimologički: odtirala 33, odtiraš 63, odtirati 391, podtvrǵava 350, 352; fonetički: hote (venite) 38, 39, 49, 346, metemtoga 376. — **dž**: podžigal 24, 85, podžiže 96. — **gk**: lahkotu 45, lahko 90, 299, 380, lehko 79, 329, lehkotu 375. — **gš** etimologički: dragšega 79, dragšu 292, zdigši 300; fonetički: drakšega 46. — **ǵt**: povečte 77, 319, 379, 389, 391, vičte 313. — **hv**: falum (laude) 309, 310, 311, falili 312, 316. Isporedi: hvalum, hvalu itd. koje je mnogo običnije. — **jj**: kaje (‚kaj je') 94, 318, 350, 359, 363. Isporedi: kaj je 359. — **kd** etimologički: vsakdašńu 386; fonetički: vsagdašńe 354. — **kg**: k gospodinu 364. — **kk**: žuhki 9, 341, žuhhoče 37, žuhko 92, žuhka 292, 378, mehkoga 347. — **mc**: hotonce 98. — **md**: vendar 2, 15, 42, 99, 291. — **nb**: obrambu 14, 30, 64, 307, obrambe 15, 27, 41, 352, obrambum 30, 32, začimbe 65, precembe 95, 337. — **nk**: menkalo (partic.) 83. — **nn**: jedenajst 22. — **ńc**: janca (agnum) 324. — **ńs**: sužanstvo 40, 77, sužanstva 46, 71, 328, 344. — **ńš**: menše 34, 55, 60, menšega 60, menša 297, 325. — **std** etimologički: šestdeset 26, 48; fonetički: zdencu 8, 20, 79, 390, zdenec 19, 79. — **stk**: došestka 32, došestkom 307. — **stm**: krepostmi 19, 43, 78, 80, 354, postmi 293, kostmi 299. — **stn** etimologički: očivestni 9, očivestno 27, 33, 45, 87, 292, šestnajst 21, vustnicah 37, 53, vustnice 52, 53, 322, 390, žalostna 37, 50, 377, žalostni 54, 76, namestnika 85, namestniku 335, vnogovrstni 350, častnik 356, prešestno 366; fonetički: masnemi 39, vusnice 55, 390, podčasnike 312. — **tb**: tatbinu 7, tatbine 73, tatbenem 98, svatbe 326. — **tc** etimologički: otca 7, 33, 47, 302, 303,

otcem 21, otcu 35, 46, 54, 313, 316, svetce 19, 20, svetci 36, 301, 354, svetcev 43, 47, 92, 341, 346; fonetički: ocem 23, svece 48, 389, svecev 290, 340, svecem 300, deca 99, 378, dece 294. — **tč** etimologički: otčinsku 18, 21, 46, otčinsko 77, otčinska 362, otčinstvo 80, otčinstva 321; fonetički: dečinske 36, dečinstva 81, 380, dečice 95, dečicu 390, Benečanom 307, zpričava (3. sing.) 346. — **ts** etimologički: svetskeh 364, svetska 367; fonetički: α) sveckeh 3, sveckem 293, svecke 314, 319, bogactva 3, 79, 82, 371, bogactvo 18, 21, 33, 354, 380, bogactvu 34, 82, 369, 373, 383, horvacki 31, horvacka 377; β) bogastvo 80, bogastvu 354; složeno: svetcku 17, svetcke 33, 386, svetcka 84, horvatcke 378. — **vst** etimologički: kraļevstva 342, kraļevstvo 343, 346; fonetički: kralestvo 8, kralestva 14, 79, 83, 315, 322, kralestvu 17, 308, kraļestva 349. — **zh** etimologički: izhaǵala 23, izhaǵati 47, izhaǵajuči 73; fonetički: ishaǵala 11, 46, ishaǵajuči 69, isbitila 85. — **zk** etimologički: zkazal 3, 303, zkriknuti 6, 329, izkriknul 13, 88, 92, 330, 343, izkazati 50, 376, francuzki 77, zkončati 299; fonetički: skupa (una) 36, 54, 57, 86, 295, skvariti 9, 45, 373, skončati 25, 370, francuski 70, 77, 349, francuskem 389, skriknul 72, 90, 91, iskriknul 92, 317, pasku 330, 331, 344, 368, skriti 339. Isporedi: izkrica (scintilla) 297, izkal (partic. od ‚iskati') 333, 369. — **zń** etimologički: z ńim 342, z ńimi 357; fonetički: ž ńim 300, ž ńum 300. — **zp** etimologički: zpoznajńe 9, 10, zpoznati 36, 53, 61, 301, 302, izpeļal 23, izpustil 300, zpodobnem 331, 332, zpomenek 331, zpišuje 340; fonetički: spoznal 2, 37, 46, spoznati 38, 57, 62, 93, 352, spomenek 3, 351, spišuje 4, 298, 316, spuniti 8, 290, 367, 382, spunil 18, 299, spodobu 10, 305, 362, ispustil 12, 95, spametno 12, 360, spunil 18, 299, raspelo 26, raspeli 99, ispitavaju 35, spovedi 98, 320, 345, 354, 390, sprositi 358. — **zs** etimologički: razsvetil 16, razstupila (se) 295; fonetički: rasladiti 24, rasvečena 38, rasvetil 44, 51, 306, rasveti (3. sing.) 47, rasrdil 83, 84, starcem (‚z starcem') 291, svetem (‚z svetem') 300. — **zt** etimologički: iztočnoga 69; fonetički: stučečenoga 9, rastolnačil 34, rastolnačiti 90, istočnoga 61, 66, stegnula 67, stvoril 68, 322, istirala 85, rastiral 307, rastirati 321, vlesti (inf.) 355, 379, rastrgal 377. — **zž**: ražalostil 50, ražalostila 81, ženum (‚z ženum') 365.

*

EMERIK PAVIĆ.

1762.

PROSVITLJENJE I OGRIANJE JESENOG I ZIMNOG DOBA ILITI NEDILJNE I SVECSANE PREDIKE PRIKO JESENI I ZIME DOLAZECHE . . . PO *OCU FR. EMERIKU PAVICHU* . . . U BUDIMU, GODINE MDCCLXII.

Pavićeva kńiga ‚prosvitļeńe‘ ima 2 dijela, svaki s posebnom paginacijom; iza strane na ime 132 (gdje se svršuje prvi dio) dolazi opet paginacija 1, 2, 3 itd. U ovoj je radńi upotrebļena udiļna paginacija t. j. iza strane 132 biļežimo 133, 134, 135 itd., a ne na novo 1, 2, 3 itd.

AZBUKA.

č = cſ: nacſin, ucſenik, prilicſan, cſovika, cſudna; = cs: recsenoga, ucsiniti, zabacseni, pocsme, bics. — **ć** = ch: proſechi, najvechma, noch, tekucha, plachu. Isporedi: liſtie, upadnutia, pridobitia, cvitie. — **đ** = gj: megju, dogagjaja, tvergje, lagja, zapovigjeno. Isporedi: rodiak, diavla, grozdie, miloſerdie. — **e** biļeži se obično znakom e, kašto se nalazi znak æ: novæ (gen. sing. fem.), pravæ (gen. sing. fem.), izpraznæ slavæ (gen. sing. fem.), ſvojæ kuchæ (gen. sing. fem.), duſsæ (gen. sing.), njegovæ (nom. plur. fem.), kojæga (‚kojega‘). — **ǵ** = cx: pancxe, pencxer, cxepa, Macxarske. — **i** biļeži se obično znakom i, kašto se nalazi znak j: mjſeca, opljniti, priljkuje, jmadde, uffajuchjſe. — **j** = j (obično); = i: zloi, jednakoi, pokrai, krilatoi; = 0: poznae, moima, nie, ſvitlie, priatelji. — **kv** = kv (obično): = qu (rijetko): neosquerпjenoga. — **ļ** = lj: ljubavi, valja, pomiritelj, ſtavljam, priateljovati; = li (rijetko): liubav. — **ń** = nj: njemu, propinju, oganj, poklanja, opominjem; = ni (rijetko): niega. — **ṙ** = er: ſverhu, zernje, pervi, cern, ſater (contrivit); = r: proxdro. — **s** = ſ: biſtro, ſva, ſiguran, oſobiti, piſano, ſaſuti; = s: iziskuje, naslidnik, nebeskomu, klas, cſast. — **š** = ſſ: pogjoſſe, naſſega, ſtigavſſi, duſſa, viſſe; = ſs: ſaviſse, oſtavivſsi, joſs, pſsenicsno, ſsiroko; = sſ: nisſta, osſtar, sſutio, najlipsſa, basſtinſtvo; = ss (rijetko): tesskim, slusskinji. — **ž** = x: prikaxe, xivu, texak, sluxbu, poxanju.

Dodatak. Slovo h nalazi se u Pavića kašto suvišno, a često se izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) hodichu (vestem), hodicha, nahuditi (nocere), hergjav, zahodili (‚zaodjeli‘), zvizdah (gen. plur.), verigah (gen. plur.), ribah (gen. plur.), griſſnikah (gen. plur.), kraljevah; 2) biau (erant), traxau (quaerebant), oche (vult), ochemo, naodim, naodi, dertavca, reko (dixi), njiovomu, odma, obrani (gen. plur.), oſtali (gen. plur.), ji (eorum).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: kaad (incensum). — **bb**: nebbi (‚ne bi‘). — **dd**: imadde (habuit), viddi (3. sing. aor.), ugledda (3. sing. aor.), propadde (3. sing. aor.), upadde (3. sing. aor.), vodde (nom. plur.), gradda (grandinis), raddi (libentes). — **ff**: uffaju, uffańa, uffati (sperare), uffativši. — **gg**: tugge (doloris), tuggi (dolore). — **ll**: dillo, dilla, sillom, silli, mallen. — **nn**: ranno (mane), krunna, onni (illi), ranne (vulnera), rannu (vulnus). — **oo**: goo (nudus), vooku (iuvenco), sook (sucus). — **rr**: mirri (lokal sing.), mirru (mensuram), gorra (peior). — **tt**: hotti (voluit), putt (плъть), putti (плъти), puttenomu, ottide, ottrovno, ottajstva, ottvorena, uttišeńu. — **uu**: noguu (pedum), rukuu (manuum), moguu (possunt).

AKCENTI.

Na prijedlogu *u* stoji veoma često akc. ̀, dakle ù. Na drugijem riječima sasma su rijetki akcenti te se čini, da su bez ikakvoga značeńa: à (partikula), í (et), osobíti.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeno 4, 93, 155, 197, 263, općeni 4, 17, 101, 205, općiti 85, općenim 177, 191, 212, općena 189. — **bk** etimologički: obkoliti 15, 46; fonetički: šipke 46, šipki 116, šipku 116, 181, klupko 254. — **bs**: obslužujući 4, 121, obslužovańe 44, robstvo 40, 192, robstvu 106, obstajati 43, 44, bogoļubstvo 91, bogoļubstva 108, 254, obsidnula 258. — **bt**: obtovareni 3, obtovariti 37, 83, obtuži 24, obtužiti 46, 57. — **bv** etimologički: obveseli 48, 109, obveseliše 196; fonetički: obratiti 60, obisi 177. — **čb**: svidočbu 192. — **čc**: ditešce 51, 65, 92, 138, 149, ditešca 58, 64, 85, jańešce 51, 118. — **čt** etimologički: grišničtva 12, junačtvo 20, bludničtva 24, zaručničtvo 182, mučeničtvo 185, mučeničtva 215, misničtva 255; fonetički: poštovani 19, 20, 107, 212, 245, pošteńe 39, 46, 91, 108, poštovali 59, poštovati 88, 147, 219, 251, nevirništva 151. Isporedi: odmetničstva 93, bludničstvo 93, misničstvu 255. — **ćst**: mogućstva 51, 66, 86, 251, mogućstvu 55,

64, 79, 129, 183, mogućstvo 65, 80, 99, 249, 250. — **dc** etimologički: sudcu 24, 48, sudca 45, 49, 127, sudcem 50, 56; fonetički: srce 5, 43, 62, 101, 105, srca 21, 38, 54, 103, 106, srcem 54, 137, 144, 146, 167, srcu 56, 71, 76, 107, 155. — **dč** etimologički: sudčevo 62, sudčeva 63; fonetički: srčani 19, 155, 229, srčano 33, 37, 51, 157, 182, srčana 34. — **dčb**: srčbi 38, 80, srčbe 38, 51, 55, 201, 215, srčba 47, 51, 176, 229. — **dd** etimologički: oddiļeńe 37, oddiliti 37, 38, oddilim 98, oddavno 56, oddavna 185, poddan (subditus) 109, naddodajem 235; fonetički: odavna 93, 130, 185, odili (3. sing.) 162, nadodaje 241. — **df** etimologički: podfatio 115, 125, podfati 135; fonetički: potfati 91. — **dk** etimologički: odkupiteļ 15, 38, 208, 233, 245, odkupi 190, odkriti 56, odkud 89, 91, 107, 156, 208, odkidaše 104, podkopati 209, napridku 57, napridka 99, 100, 107, 262, poslidku 138; fonetički: slatki 7, 145, slatke 21, slatkost 26, 91, 96, slatka 66, ritko 125, Tvrtka 259. — **dp**: podpuno 3, 18, 143, 162, 206, odpratim 38, podpomagao 53, podpomaže 129, odpravi 54, odpušten 126, nadpisa (gen. sing.) 216, podpisati 229. — **ds**: ļudska 2, 58, 111, 196, ļudske 7, 21, 24, ļudsko 8, 81, 99, 108, ļudski 17, 91, 101, odsudila 9, odsudi (3. sing.) 23, podsiče 20, podsiku 20, odstupio 41, 154, odstupiti 96, odsiče 171, carigradske 258. — **dsd**: ozdol 251. — **dsg**: ozgor 121. — **dš**: sloboštinu 115, sloboštine 206. — **dt**: odtud 12. — **dz**: odziva (3. sing.) 25, odzivańe 49, 185, odzvan 154, odzivaju 185. — **dž**: podžiže 76. — **gk**: lahko 11, 13, 24, 62, 107. — **gš**: olakšati 163, olakšaje 198. — **ht**: nekti (noluit) 7, 36, 82, 116, 126, zaktiva (3. sing.) 11, 33, 43, 96, 147, zaktivaše 31, 39, 76, 87, 112, zaktivao 51. — **hv**: faleći 3, 155, falu 3, 128, 166, zafaļuje 13, fala 14, 100, 223, prifati 13, fatati 26, 30. — **jj**: onaje (‚onaj je') 2. — **kd**: svagdańi 14, 91, svagdańu 34, 177, svagdańe 40, 72, 177, 224. — **kg** etimologički: k grišnikom 55, k grišnoj 73, 201, k gospi 150, k grobu 216; fonetički: dogod 159. — **kk** etimologički: k kraļestvu 116, k krivoboštvu 263; fonetički: mekim 26, mekoću 106. — **mt**: zapantiti 11, 49, 87, 90, 102, pantite 17, zapante (3. plur.) 170. — **nn**: jedanaesti 99. — **ńc**: jagańca 51, 52, 184, 247. — **ńč**: jagančevoj 51. — **ńs**: sužanstva 18, 148, 156, 162, 261, sužanstvo 41, 61, 74, 164, 190, ditinstva 64, 180, 223, ditinskima 65. — **sd** etimologički: sdružito 34, s dicom 102; fonetički: vazda 3, 13, 19, 108, 112, združivši

12, združi 32, združio 35, vazdan (tota die) 99, 100, 109, 131, z drugima 116, z dvora 181, z darovi 219, z dilom 224, 232, z drugom 230. — **sg**: zgodio 159, zgusnite (se) 201. — **skl**: pritisla (partic.) 81. — **sń** etimologički: s ńima 22, 27, 86, 203, s ńom 85; fonetički: š ńim 21, š ńome 34. — **ss**: s slugama 22, s svojima 23, 34, 166, 190, s svetim 37, 43, 169, 197, 249, s strašnima 44, s svojom 105, 111. — **stb**: gozdbina 19. — **stk**: kocki (lokal) 239, kocka 239, 240. — **stm**: ustma 143, 224. — **stn** etimologički: koristno 7, 124, koristnoga 8, koristne 17, 251, kripostnih 11, kripostno 32, 44, 122, 137, 138, kripostnim 52, napastnik 169, napastnike 194, zlatoustni 255; fonetički: bolesnika 16, bolesne 35, 252, bolesnik 83, 201, 206, žalosnim 38, žalosnog 58, žalosni 73, 94, 164, 230, namisnici 193, zgusnite (se) 201, usne 253. — **stń**: lašńe 16, 22, 40, 70, 125. — **sz**: s zatajeńem 56, s zmijom 116, s zemaļskima 175, 177, s zemļom 251, 252. — **sž**: s žalostjom 71, 73, s ženom 102. — **štń**: godišńi 257, 261. — **tb**: svadbe 74, svadba 75, svadbi 116. — **tc** etimologički: bogatcu 39, bogatca 87, 89, 132, 199, bogatci 131, 240; fonetički: ocu 3, 18, 24, 124, 142, oca 4, 18, 22, 107, 115, ocem 32, 66, 124, 219, 263, dice 24, 44, dicu 44, 97, 151. — **tč**: oče (vokativ) 3, 62, 145, 191, 207, očinoga 33, 61, očeva 61, 260, očinski 67, 226, očenaša 143, najkročije (mitissimum) 51, kročini 66, kročinu 252, dičije (pueriles) 65, dičija 99, dičąk 115, svečani 107, 108, 134, 155, 248, svečane 133. — **tć**: odgovoriće 2, 153, odgovorićete 3, 252, vidićeš 24, vidićemo 59, 252, upitaće 26, vapićeš 39, satrću 41, plakaćeš 62, virovaćemo 82, zaboravićemo 120. Isporedi: postati ćemo 6, sliditi će 21, nastojati ćemo 57, ukazati ću 118. — **td**: pedeset 182. — **ts** etimologički: egiptskomu 80, egiptski 141, 259; fonetički: proklestvo 11, 127, 158, 176, 227, proklestva 13, 46, 51, proklestvu 96, bogastva 29, 141, 239, 240, bogastvo 99, 138. — **vst**: kraļestvo 10, 18, 47, 123, 136, kraļestva 20, 137, 161, 259, 263, kraļestvu 60, 97, 123, 135, 138, bistva 12, 254, bistvu 169. — **zc**: razcviļenoj 50, razcviļene 252, razcipļeńe 93. — **zč** etimologički: uzčiniš 5, uzčinimo 36, 103, 122, izčuditi (se) 14, 22, 48, 66, 111, izčupati 90, izčupaše 100; složeno: usčinimo 6, 228, isčupati 89, 90, 92, 125, isčupaju 91. — **zh**: izhodak 48, izhoda 253. — **zk** etimologički: izkrńega 26, razkošja 29, 30, 59, razkošje 45, 196, odilazka (gen. sing.) 55, uzktiješ 100, uzktije 130, Francuzkoj 171, francuzkoga 258, uzkrisiti 252; fonetički: iskrńega 1, 3, 26,

106, 129, iskrńemu 5, 24, 56, 90, 148, iskrńi 9, 91, 92, 170, raskošja 18, 21, 28, 65, 100, raskošjem 20, 21, 109, 155, dolaski (nom. plur.) 20, iskoriniti 25, 26, 76, 92, 259, mrski 26, mrska 72, iskušano 33, iskušati 84, iskazati 122, uskrsnuća 200, francuskoga 258. — **zļ**: uzļube (3. plur.) 18. — **zp** etimologički: razpińati 8, brezposleni 99, 101, 103, uzpomena 110, 226, uzpomene 194, izpovidańe 123, uzpeo (partic.) 193, izpod (praepos.) 231; fonetički: ispisuje 1, 33, 34, 114, 119, uspomenu 2, 104, 110, 218, uspomena 17, 74, 90, 165, ispravļeńe 2, 27, 67, ispovidam 3, 165, ispovida 11, 89, 124, 158, 252, ispovidi 15, 45, 52, 123, ispuniti 13, 63, 207, ispuni 79, 82, 131, 185, 259, isprazna 3, 7, 27, 152, 240, isprazni 20, 29, 199, isprositi 39, 62, 118, 258, ispao (partic.) 62, 116, uspeo (partic.) 193, 217, ispustiti 235. — **zs** etimologički: uzslūže 18, uzslužiš 57, razsuše 263; fonetički: rastati (se) 38, 41, 58, rastaviti 46, 61, rasrđen 49, rasrditi 54, rasiče (3. sing.) 66, rasuvši 67, rasu (3. sing. aor.) 256, 257, usluša (‚uzasluša') 106, uslidimo (‚uzaslidimo') 157, rasvitļeńe 222, isikavši 257. Isporedi: raztaneš 62. — **zš** etimologički: razširivańe 8, razširivańa 10, razširio 141; fonetički: raširivati 9, raširujemo 11, raširiti 20, 152, 170, raširile 141, 143, krošto (‚kroz što') 256. — **zt** etimologički: iztražujući 185, izteče 208, raztočiše 257; fonetički: istolmačiti 5, istirati 12, 55, 259, istiran 39, 129, ustrpļivo 26, ustrpļeńe 187, ustegnuti 32, 225, ustegnuli 54, istraživali 67, istražuju 114, 115, rastirati 98, 230, istoka 132, 143, 225, istekao 189, 205, istočnomu 189, ulisti (ingredi) 160, odvesti (avehere) 181, ugristi 203, rastočiše 257. — **zž**: ražalosti 40, 197, 260, ražaļeńa 164, ražalostiti 218, uživemo (‚uaživemo') 57, uživе (‚uaživе') 61. — **žc**: neznabožce 53, neznabožci 210. — **žč**: oteščan 11. Isporedi: otešćavaju 242. — **žk** etimologički: neznabožki 75, 154, 180; fonetički: teškim 14, teško 15, 19, 29, 107, 115, tešku 40, 58, teškom 43, 96, sluškińi 25, sluškińe 157, sluškińa 233, 234, muški 115, mušku 120, friško 197. — **žt** etimologički: družtvo 54, 217, neznaboštva 182; fonetički: društvom 13, 36, 40, društva 15, 45, 120, 121, društvu 92, mloštvo 15, 17, 27, 74, 141, mloštvom 141, 259, uboštvu 55, 177, uboštvo 65, 109, 130, 178, 186, uboštva 102, neznaboštvom 80, neznaboštvu 226, krivoboštvu 263.

JURAJ REŠ.

1764.

PET KAMENOV PRECHE DAVIDOVE SZTOLNACHENI PO PET PPODECHTVIH . . . . iz Latinſzkoga na Horvaczki Jezik preneſſeni *PO IZVISSENOMU* GOSZPODINU JURAJU REESSU . . . *STAMPANO VU ZAGREBU* 1764.

AZBUKA.

c = cz: konecz, temnicze, pravicza, kniſiczu, kamenczov. — **č** = ch: nechiſzti, chlovek, prodechtvo, chelo, pomochi, hochete. — **g** piše se gotovo svagda znakom g, samo se riječ ‚Bog' kašto piše: Bogh. — **ǵ** = gy: naregyena, potvergyuje, nahagyaju, vigyen, moſgyani; = dj. dy, dgy (sve troje veoma rijetko i po svoj prilici griješkom): rodjeni, zgadya (se), rodgyeni. Isporedi: dohajal, nahajam, huje (peius). — **i** piše se obično znakom i, samo se riječca ‚i' (et) piše znakom y. — **j** = j: jake, vojuval, boj, koje, dohajal; = i: takai, ſzvoi (‚svoj'), oſzebuinum; = y: voynichke, kay, ray, Poznaymo; = 0: prieti, pie, odbial, zleati. — **ļ** = ly: bolye, oſtavlyam, volye, zemlyu, razmiſslyava. — **m** biļeži se obično znakom m, kašto se nalazi znak ˜: kojẽ, ſzobũ, ſzamẽ, Bogõ, Jeruſalẽczi. — **n** obično se biļeži znakom n, kašto se nalazi znak ˜: pravichẽ, neſzpodobẽ, jedẽ, peklẽſzke, ſzũcze. — **ń** = ny: nyegovih, nyu, ogeny, ognya, vuchinyenoga. — **ŕ** = er: chverſztochi, pervi, mertev, derſanyu, miloſzerdnoſzti — **s** = ſz: vſzigdar, jeſzt, Goſzpoda, neſzem, ſzledil; = z (ispred *k*, *t*, ali ne uvijek): zadozta, vuzta, vojzkum, nebezkoga; = ſ, sz (oboje veoma rijetko): oſtavlyam, devedeszet. — **š** = ſ: gledaliſcha, odpuſchajuchi, kaſtige, preſtimavati, zaſli; = s: nas, povernes, budes, gresnik, skodu; = ſſ: naſſega, vekſſi, Razdelivſſi, duſſa, naſſ; = ſs: premiſslyavany, naſs, iſslo. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, znak th upotrebļava se samo u riječi ‚let' (annorum): leth. — **z** piše se obično znakom z, posve rijetko se nalazi znak ſz: raſzluchene, raſzveſselil, bojaſzlivoſzti, preſzboli (‚prez boli'). — **ž** = ſ: ſelezom, razdruſi, derſal, beſal, pomaſe; = s: ſznasnih, zakrusi, Bosje, ſzlosen, las.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: nebbu (lokal). — **ff**: uffanje, uffanja, uffam (se).

AKCENTI.

Znak ` nije baš rijedak, a znakovi ´ i ˆ posve su rijetki: svètu (mundo), rodè (3. plur.), dèla (opera), putè (vias), zrcàlo, nè (non est), znàl (partic.), prenèšeno, velì (dicit), vézda (nunc), plačém (instr. sing.), púž, têr (etiam), dvê (duo), ô (uzvik), â (partikula).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: gubcem 235. — **bč**: občinski 11, 30, 52, 70, 159, občinskem 36, 95, 125, 201, občinske 48, 53, 57, 94, občinsko 81, 90, 148, 179, občinum 85, 91, 193, potrebčinu 64, občuva 92, občuvaj 152, 163, občuvati 214. — **bk**: zibkah 219. — **bs**: obstalo 14, obstane 30, obstati 221, obstrtoga 34, obstrto 94, obstrle 117, obsudil 87, 105, obsuditi 105, obsuđuje 114, 204. — **bš**: obšanost 88, obšanosti 121, 134, 136. — **bt**: obtršuje 39, obtršenoga 97, obtršeni 117, 234, hrbta 42, 43, 228, 231, hrbtom 159. — **bv** etimologički: obvršiti 158, 214, 220, obvršavali 224; fonetički: obaļeni 183, obrnula 229, 230. — **ćt** etimologički: prodečtvo 2, 226, prodečtvih 4, čtete (legite) 41, vračtvo 48, 59, 100, 226, 235, vračtva 221, 240, mučeničtvo 73, 165, 166, svedočtvo 80; fonetički: poštujem 11, poštuvati 29, poštenju 73, 128, pošten 74, 194, poštenje 126, 127, 137, štejte (legite) 210. — **dc** etimologički: srdcu 59, 102, 105, 112, 115, srdcem 59, 105, 152, srdca 59, 72, 150, 164, 200, srdce 87, 105, 126, 120, 134, sudca 112, 114, 132, 179, sudci 179; fonetički: srcu 44, 50, 68, 112, 216, srce 44, 129, 189, 217, 218, srca 48, 50, 87, 213, srcem 240. — **dč**: srčenoga 8, 84, srčenosti 24, srčenost 84, 85, srčen 131, srčene 132, malosrčnost 10. — **dh**: odhajaj 13, odhaja 25, 26, 135, odhajati 189, odhitili 78, odhiti 94, odhičeneh 133, odhraňeni 218. — **dk** etimologički: gladkeše 5, odkuda 40, 77, 98, 106, 188, podkapati 75, odkuplenje 110, 128, odkupiti 128, 239, redko 159, 186, 192, redki 189, 202, napredki 228; fonetički: britke 109, britkočum 109, britka 189, 202, dohotka 154, dohotki 180, 185, dohotke 185. — **dp**: odpuščajuči 3, odpuščen 56, odpušča 101, podplat 9, podpunoma 11, odprto 41, 133, 149, 207, 223, odpre 68, odpreti 93, podpisuješ 197. — **ds** etimologički: odsuģenje 69, odstuplenja 108, odstupiti 176, 217, 236, gospodstvom 152, gospodstvo 153, odseklo 168, ļudstvo 187; fonetički: ļuckem 66, lucke 83, luckeh 85, 185, luckoga 196, ļuctvom 90, 218, 238, ļuctva 90, 92, 193, 198, 231, ļuctvo 193, 238; složeno: ļudctva 231. — **dš**: slobošćini 96, slobošćinum 119. — **dt** etimologički:

medtemtoga 21, 22, 34, 59, 186, odtrgnuti 159, odtrgnul 229, odtuda 235; fonetički: metemtoga IV, hote (venite) 173, 202, otrči 213. — **dž**: podžiganje 24, podžiže 126. — **gk**: lehko 39, 48, 78, 115, 129, lehkoga 56. Isporedi: legek 16. — **gš**: dragše 36, 73, 230, dugša 145. — **ǵt**: α) viǵte 12, 19, 71, 76, 123; β) povečte 39, 69, 209, 210, 217. — **hv**: nezahfalne 99. Isporedi: zahvaleč 113, hvaliti 123, 225, hvalim 124, hvalu 177. — **kd**: vsagdašňa 72. — **kg**: kakgoder 6, 47, kak god 107, 124, k gospodinu 10, k grehu 109. Isporedi: kag god 72. — **kk**: žuhko 62, 63, žuhka 173, žuhkoga 207, mehkoga 226. — **md**: vendar II, 14, 17, 42, 51. — **nb**: precembum 128, obrambu 235. — **nn**: jedenajst 217. — **ńš**: menša 34, menšega 50, menšum 128, 208, menše 156, 180, 190. Isporedi: meńšem 114. — **std** etimologički: šestdeset 178; fonetički: zdencem 170. — **stm**: častmi II, prstmi 2, obšanostmi 110, postmi 186, listmi 215. — **stn**: prišestne 4, prišestno 144, prešestna 40, 41, prešestno 144, koristnum 67, koristno 95, 183, vustnom 119, vustnicami 241, dvojvrstne 130, zadostno 173, namestni 197, žalostni 216. — **tb** etimologički: tatbini 84, tatbin (gen. plur.) 198, tatbinu 210; fonetički: svadbenemi 180, svadbenu 217. — **tc** etimologički: otca 6, 25, 40, 50, 61, otcem 71, 79, 82, otci 71, 118, 132, 138, 199, otcu 110, svetce 108, 133, 134, svetci 134, svetcem 185; fonetički: deca 179, 199, decu 210. — **tč** etimologički: odvetčinum (hereditate) 184; fonetički: dečec 49, dečicu 51. — **td**: devedeset 35, 36, 37, 187. — **ts** etimologički: horvatskoga (na naslovnoj strani), bogatstvo 39, bogatstvom 40, svetske 97, svetski 186; fonetički: horvacki (na naslovnoj strani), horvacko 203, bogactva 214, 217. — **vst** etimologički: kraļevstva 162, 187; fonetički: kraļestvo II, 187, 188, 204, kraļestvu 181, kraļestva 188. — **zh**: izhod 13, 95, razhladi 119. Nalazi se i *ſzh,* ali se ne može znati, je li to fonetički ili je etimologički. — **zk** piše se *zk* i *ſzk,* a ni za jedno ni za drugo ne zna se, je li fonetički ili je etimologički. — **zp** piše se *zp* i *ſzp,* a ni za jedno ni za drugo ne zna se, je li fonetički ili je etimologički. — **zs**: rasipno 39, rasipni 40, 79, 82, rasipnoga 79, 80, rasipne 186, rasvečeni 190, rasečeni 214, rastupite (se) 220. — **zš**: raširjene 9, raširi 145, raširiti 213, raširе 214. — **zt** piše se *zt* i *ſzt,* ali ni za jedno ni za drugo ne može se znati, je li fonetički ili je etimologički.

STJEPAN ROSA.

1764.

ʃCIVOT GOSPODINA JEʃUSA CHRISTA NARODA CJOVIECJANSKOGA SPASITEGLJA . . U MNEZIK MDCCLXIV.

Ova je kńiga štampana bez imena piščeva Kukuļević (bibliogr. hrv. 144) veli, da joj se pisac zvao *Stjepan Rosa,* Dubrovčanin, pop, † 1770. — Rosina kńiga ima veoma mnogo štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

c = z: lize, polovizu, tamnizu, daniza, mieſez. — **č** = cj: cjovieka, prorocjanſtvo, cjujuchi, obicjaj, pocjamſci; = c: pocetak, raʃlicno — **ć** = chj: obechjana, vechje, chjudi, ochjutimo, viechja; = ch: vochke, vech, velech; = tchj: bratchje (‚braće'), bratchja, poſvetchjujem; = tj: uhitjen, naſitjuje. — **đ** = dj: takodjer, naſadjen, porodjen, odredjeno, dohodjahu; = di: gradiansku, rodiaku; = ghj: meghju, raghjamo, doghje, graghju; = gh: vighmo, ſvegh, proghi. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: mnoghe, ghnuſobe, noghe, moghla, uboghi. — **ǵ** = gi, gj: giaſnuſceſe (expaverunt), gjaſnutiſe (expavescere). — **h** piše se obično znakom h, ali se kašto nalazi i znak ch: kruchu, kruch, gnich, griecha, malachnu. — **i** piše se obično znakom i, ali u trećem licu sing. aorista piše se na kraju znak j: bj, poſtavj, ogradj, ugasj, porodj. — **iji** = ij: najoholnij, tuʃcnij, Messij, vriednij, Babilonij. — **j** = j (obično); = 0: prie, nepriateglje, biahu, voevat, dvoiza. — **ļ** = glj: ʃemglju, kraglja, ſpaſiteglju, cegljad, vegljaſce; = gl: utemeglila, Posvetitegl. — **ń** = gn: gnimi, cignahu, puſtignu, pomignaſce, ſuʃcjagn. — **ŕ** = ær: værhu, pærvoga, ſmærti, bærda, tværd; = ar: potvardimo, karſtitegl, dovarſcen, utvarditi; = r: umro, otr (3. sing. aor.). — **s** = ſ: poſtanka, ſvieta, nieſam, deſnu, ſpaſegne; = s: glas, besjedi, danas, poslan, nebeskiem. — **š** = ſcj: duſcjom, naſcju, iʃiſcjo, doſcjaſtju; = ſc: ſcto, putujeſc, imaſce, joſc. — **z** = ʃ: uʃeo, poʃnati, iʃabrana, bliʃu, beʃ; = s (rijetko): obras, kros Znak ʃ piše se i u majuskulama. — **ž** = ʃcj: kriʃcju, ʃcjartve, boʃcjanſtvenu; = ʃc: ʃchivuch, moʃce, mnoʃc, muʃc, ʃcitto. Obadva se ta znaka pišu isto tako i u majuskulama. — **ѣ** = ie: tielo, biehu, ʃapovied, pieva (cantat), raʃumieti, vrieme, vieru, grieh.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: roditeļaa (gen. plur.), godištaa (gen. plur.), sinovaa (gen. plur.), opačinaa (gen. plur.), vojskaa (gen. plur.), praavi (veruš), praavoga, našegaa (gen. sing.), taa (haec, neutr. plur.), daa (dat). — **bb**: tebbe. — **cc**: klicca (nom. sing.), djecce (liberorum), zlicca (mulier improba). — **čč**: očči, biččima (flagellis), rečče (dixit). — **dd**: buddu (3. plur.), budde (3. sing.), jadde (aerumnas), čuddo, paddoše, staddo (grex), mjedd. — **ee**: činee (faciunt), velee (dicunt), uzeet (demptus), progonee (persequuntur), tee (illae). — **gg**: druggu (aliam), druggomu, tragga (generatio). — **ii** (piše se *ij*): stvarii (rerum), ļudii (hominum), izvrsnostii (gen. plur.), riika (mugit), učii (docet). — **kk**: slikke (imagines), mukke (tormenta), mukka (tormentorum), okko (oculus), plakkat (flere). — **ll**: djello, djella, mallo (parum), palla (part.), alli, olli, sillom. — **mm**: obećammu (‚obeća mu'), poddammu (‚poda mu'), klańahummu (‚klańahu mu'), plemme, immat, immaše, kammo. — **nn**: ranne (vulnera), inno (aliud), inna (alia). — **oo**: goo (nudus), rood, doo (vallis), poo (dimidia pars), apostoo, voo, too (hoc). — **pp**: skuppiše (collegerunt), skupp (collectio), vappi (clamat), upprto. — **rr**: gorre (peius), gorre (montis), gorru (montem), starra (antiqua), korra (cortex), vjerra. — **ss**: ničessa, čudessa, vissio (partic.), ossuda, ossobiti, ossam, nossiti, dasse (‚da se'). — **šš**: pišše (scribit). — **tt**: ottac, ratt, nitti (neque), etto (ecce), putt (плъть), putti (плъти), bratta (fratris). — **uu**: ganuut (motus).

AKCENTI.

U Rose se nalazi samo znak `, i taj je rijedak i dolazi samo na skrajńijem vokalima: harnò (adv.), pravovjernò, obećà (3. sing. aor.), rečè (dixit), daklè (igitur), uzè (3. sing. aor.), nù (partikula), ostà (3. sing. aor.), onogà, krenù (3. sing. aor.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općio 7, općiti 7, 56, 147, općene 31, 184, općini 43, općili 143. — **bh**: obhitajuć 20, obhiti 53, obhitit 96, obhita (3. sing.) 185. — **bk**: obkrit 28, ļubko 89. — **bs**: obslužiti 2, 170, 185, obsluži 14, 70, 170, obsjeli (partic.) 6, 11, obsjedoše 21, sobstvo 8, 22, 23, sobstvu 22, 177, robstvo 13, robstva 16, 41, 162, obsjeniti 33, izkubstit (evellere) 87, hudobsko 89, hudobskoga 145. — **bt**: obtekoše 11, obtječe 18. — **bv** etimologički: obvezani 2, obvezana 27, obvito 32; fonetički: obraćati 53. — **ct**: octom

12. — **čb**: svjedočbu 154, svjedočbom 171. — **čc** etimologički: predtječca (praecursoris) 19, drvosječca (gen. sing.) 51; fonetički: djetešce 29, 32. — **čt** etimologički: zatočničtvo 9, junačtva 9, vlasničtvo 10, 99, 170; fonetički: pošteńe 4, 53, 155, pošteno 26, 89, poštena 36, poštuje 66. — **ćć** etimologički: doćće 7, 10, 45, 57, 171, izaćće 22, proćće 36, poćće 140, 166; fonetički: naće 6, naćeš 17. — **ćst**: svemogućstva 180. — **dc** etimologički: sudce 17, sudcima 41, sudca 71, domorodci 31, gradcu (oppido) 58, 175, čeļadce (gen. sing) 67; fonetički: srcu 3, 6, 22, 145, 153, srca 5, 10, 22, 146, 173, srce 38, 60, 69, 140, 151, srcem 86, 147, 193, ocijepļen 11. — **dčb**: srčbe 3, 69, rasrčbu 71. — **dd**: odijelit 6. Isporedi: ‚podda' (3. sing. aor.) 81, za koje se ne može znati, da li je *dd* samo na prosto udvojeno ili je napisano etimologički. — **dh**: odhranio 14, 58, odhranili 26, odhraniti 27, odhodit 50. — **dk**: odkupit 4, 187, odkupi 8, 187, napredka 14, 62, odkud 29, 34, 56, 71, 158, odkriti 36, 48, 173, odkrije 157, odkle 85, 180, podkušat 155, 173. — **dp**: odpušteńe 20, 30, 58, 71, 171, odpustiti 58, odpusti 72, 97, podpuno 57, odpočinuo 66, nadpisom (inscriptione) 159, nadpis 160. — **ds**: podsunčanijem 1, ļudstvo 2, 90, ļudstva 4, 7, 23, 68, ļudskijem 9, 62, ļudski 9, ļudske 10, 78, 152, nasljedstvo 8, 172, gradskijem 16, gradsko 31, odstupio 47, odstupi 61, 152, odsjeć 55, odsiječe 72, 153, gospodstva 177. — **dsg**: odzgara 28, odzgar 37. — **dš**: došadši 36, 45, 66, 71, 169, prošadši 55, prišadši 59, 167, pošadši 67, 88, 98, 168, padši 152. — **dt** etimologički: hodte (venite) 8, 166, predtječac 20, odtlek 64, 71, 141, predteći 71; fonetički: otlek 194. — **gš**: oblakšat 22. — **nb**: himbeni 4, himbe 50, himbene 79, 80, himbenika 195. — **nn**: jedaneste 34, jedanes 43, 175, 193. — **np**: stranputna 4, stranputnih 73, stranputicu 80, stranputno 163. — **ńs**: sužanstva 3, 13, 21, 143, 162, sužanstvo 41. Isporedi: sužań 3. — **sb**: zborišta 67, 149, zbiraj 77, zborio 149, 154, zbivaše (se) 87. — **sg** etimologički: sgode (occasiones) 23; fonetički: zgrade (3. plur.) 14, 17, zgodilo (se) 27, 36, 48, 86, 162, zgraditi 53. — **sń**: š ńim 5, 40, 49, 146, 191, š ńime 9, 16, 32, 59, 100, š ńom 30, 179, 180, 182, 194, š ńimi 37, 39, 57, 68, 140, š ńima 41, 56, 57, 144, 150. — **ss**: s svojom 3, s sobom 10, 17, 40, 83, 154, s svojijem 21, s strane 32, 81, s sebe 146. — **sš**: s Šimunom 60. — **stb**: gozbu 63, 91, gozbi 63, gozbami 83. — **std**: šesdeset 19, 20, šesdesetomu 194. — **stn** etimologički: izvrstna 3, vrstna 27; fonetički: lasnu 2, lasno 38, 39, 48, 97, 149, korisne 8, svijesno 8, vlasničtvo 10, vijesnika 14, vijesnik 177, 182, 185, izvrsne 15, izvrsno 16, 54, 81, časno 26, 34, vrsno 27, namjesnikom 33, žalosno 41, bolesnu 51, zlatousnik 64, 91, 165, 183, 190, šesnesti 141, 166, 168. — **stń**: lašńi 80, lašńe 90, 92, 149. — **sz**: s zločincim 13, s zavidosti 56. — **šb**: zadužbinu 75, zadužbina 75, zadužbine 77. — **štb**: uvječbani 4, uvječbana 27, vječbat 53, 61, 94. — **štn**: godištnoga 18, sudištni 154. — **tb** etimologički: svojitbi 24, ženitba 26, 27, 72, 175, ženitbenu 27, ženitbe 34, 72, 172, svatba 50, svatbu 188, svetba 54; fonetički: udadbe 26, 43, 176, udadbi 27. — **tc** etimologički: otca 5, 6, 21, 100, 144, otci 11, 24, 26, 174, 178, otcu 30, 33, 43, 66, 148, svetca 15, svetci 166, dospijetcima 18, bogatce 30, početci 33, vješţci 35, krotci (mites) 69, mrtca 81. vratca (deminutiv od ‚vráta') 164; fonetički: djece 24, 37, 51, djecu 27, 30, 82, 176, 179, djeca 28, 56, 184, vješci 34, 185, 187. — **tč** etimologički: svetčani 40, 43, 67, 141, otčevinu 59, otčevini 89, otčina 152, otče (vokativ) 76, 150, 151, 160, tču (texunt) 190; fonetički: pričice 10, pričicu 11, 86, 87, dječino 27, dječica 37, 69, dječice 43, 184, 185, očinstvu 33. — **tć**: pomiritće 3, položitću 4, činitćeš 4, bitće 5, 18, 22, upravitću 13, poginutćete 45, poslatću 82, vjerovatćemo 95. — **td** etimologički: petdeset 14, 83, 93, petdesetnica 141, devetdeset 15, 16, 21, 183; fonetički: pedesetnice 39, 40, 65, 171, pedesetnica 64, pedeseti 194. — **ts** etimologički: prokletstva 68, bogatstva 189; fonetički: proklestvo 31. — **vst**: kraļevstvo 10, 13, 35, 145, kraļevstva 14, 40, 45, 172, kraļevstvu 82, 100, 144, 146. — **zč**: uzčinite 144. — **zh** etimologički: izhodi 1, 6, 46, 84, izhod 16, izhode 24, uzhođahu 5, uzhoće 22, 71, 182, uzhodit 171; fonetički: ishoda 15, ushođaše 193. — **zk** etimologički: razkošne 5, izkušati 48, izkušaš 80, razkinut 160; fonetički: raskošan 1, iskupit 22, 90, iskupili 193, niskijeh 30, niskijem 69, uskrsnuće 42, 165, 193, uskrsnuća 51, 164, 171, 173, uskrsnuo 52, 92, 163, 166, iskrńega 71, 74, iskrńemu 71, 78, uska 79, iskušati 97. — **zļ**: uzļućena 71. — **zń**: iž ńega 22, 38, iž ńe 32, iž ńih 52, 88, už ńega 68. — **zp** etimologički: razplodi 5, razplodio 21, razpustio 21, razpusti 87, izpuniti 29, 30, 46, 181, izpitivati 35, izpituje 162, izprazno 46, 72, uzprogone (3. plur.) 70; fonetički: uspomena 4, uspomene 92, ispunit 5, 6, isprositi 14, isprazno 19. — **zs** etimologički: uzslijede (3. plur.) 10, razsut 16, razsuće 21, razsijani 18, 41, razslabjenika

61, 65, izskočio 178; **f o n e t i č k i**: rasrđen 3, 155, raspi (discidia) 9, rasap 21, 36, rasut 18, rasuta 92, rastavio 12. — **zš** **e t i m o l o g i č k i**: uzštedi 100; **f o n e t i č k i**: ištetiti 10. — **zt** **e t i m o l o g i č k i**: izteklo 15, 18, iztočne 15, izteče 58, raztrgla 64; **f o n e t i č k i**: istočni 3, 97, 141, 173, 185, isteklo 28, 31, 52, 166, istoka 32, 81, 164, istočnoga 172, 173, istjera 52. — **zz**: bezakonika 10, bezakońe 22, 55, bezakońem 155, iza (prijedlog) 48 49, 62, 96, 142. — **zž**: razžali (se) 67. — **žc** **e t i m o l o g i č k i**: samodržca 100; **f o n e t i č k i**: samodršca 183. — **žk**: muškijeh 26, 93, 193, muška 27, 39, 180, muški 36, 37, teško 59. — **žt** **e t i m o l o g i č k i**: množtva 31, 68, 168, množtvo 38, 54; **f o n e t i č k i**: uboštvo 22, 68, 69, uboštva 37, mnoštvo 67.

PETAR KNEŽEVIĆ.

1765.

PISME DUHÒVNÈ RÀZLIKÈ SASTAVGLJENE OD O. F. PETRA KNE'XEVICHIA IZ KNI'NA RE'DA S. O. FRANCESCKA OD OBSLÙXÈNJA, A PROVÌNCIÈ PRISVÈTÒGA ODKÙPITEGLJA U DALMÀCII ... U' MLETCZI'H MDCCLXV.

AZBUKA.

c = cz: svidoczi, reczite, czvit, odbaczuju, kraglicza; = c (rijetko): celivaj, Dalmacia. — **č** = ç: svidoçe, çuda, çesto, çovik; saçuvaj. — **ć** = chi: ochiuti, smuchiena, goruchia, moguchiom, = ch: moch, mislechi; = tchi: smutchiena, Splitchiani. — **đ** = dj: zaçudjen, vidjena, rodjenomu, dosadjuje, dogodjaj; = gj: takogjer, tugju, megju; = g (rijetko): sveger; = dgj (rijetko): sladgje. — **g** biļeži se obično znakom g, ali se nalazi i znak gh: mnoghi, nijednogh, dighni, nighda, snaghe. — **j** = j (obično); = h (rijetko): nektihaſce, bihau (erant), grihau (calefaciebant); = 0: biaſce, likaria, sviu. — **ļ** = glj: gljubavi, xegljaſce, zemglje, koglje, stavgljam; = gl: priategl, dobrovoglno. — **ń** = gn: promignena, uklagna, sahragnena, viçgnu, czvitgnak. — **ŕ** = ar: smart, dovarſcimo, svesardno, targne, pomarsivſci. — **š** = ſc: ſcto, moxeſc, doſcao, naſcu, kuſcati. — **ž** = x: moxe, druxba, tuxiti, vraxje, tužan.

Dodatak. Znak h ne upotrebļava se pravo; piše se gdje ga ne treba, a gdje ga treba, tamo se ne piše. Primjeri: 1) hodoſce (abierunt), naslidnicih (instrum. plur.), ustmah (ore), smartih (lokal sing.), postih (instrum. plur.), gostih (3. sing.), millostnih (gratiis),

gnimah, çuh (audivit), angelah (gen. plur.), tminah (gen. plur.), virnikah (gen. plur.), grihah (gen. plur.), litah (gen. plur.); 2) gni (eorum), naſci (gen. plur.), Sveti (sanctorum), svi (omnium), pravi (rectorum), vidja (videbam).

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: tebbi, tebbe, sebbi, žabbe, zlobba, nebbo, obba. — **čč**: rečče (dixit), sliččan, očči, plaččem (fleo). — **ćć**: ,recchi' (dicere), ,hocchie' (vult), ,sricchia' (fortuna), ,vecch' (iam), ,nocchias', ,pocchi'. — **dd**: svudda, rodda (gen. sing.), čudda, stadda, buddi (esto). — **ff**: uffanje, uffanjem, uffati (sperare). — **gg**: neggo, Bogga, Boggu, kugga (pestis), mnoggo, ńegga, dagga (,da ga', ut eum). — **kk**: kakko, akko, nekka (partikula), mukke (tormenta), rekkoh. — **ll**: millost, milla, alli, dilla, silla. — **mm**: živemmo, slamma, svemmu, imme, dammu (,da mu', ut ei). — **nn**: menni, punni, punna, ranne (vulnera), ženna, onni (illi). — **oo**: goo (nudus), voo (bos). — **pp**: skuppa (una), stoppe (vestigia). — **rr**: virre, virru, mirre (mensurae), gorre (montes), perro (penna). — **ss**: čudessa, jessam, jessi, prossimo, vesselo, tilessa, dasse (,da se', ut se). — **tt**: datti (inf.), znatti (inf.), zvatti (inf.), matti (matter), bratta (fratrem), putt (плъть), hotti (voluit). — **vv**: slavva, zdravvi, spravvan, evvo (ecce). — **žž**: možže (potest).

AKCENTI.

Knežević upotrebļava samo znak `, ali veoma često, i ńim, kako se čini, biļeži duļinu: ȍvdi, tȕžiti, svȉt (mundus), čekàm, drugòga, rùku (manum), ràzlog, pristùpì (3. sing. aor.), zanìkati, vidì (videt), rìči (verba), poznàvši, stràšnì (terribilis), kàžè (dicit), blàgo (divitiae), krìvo (adv.), vìrnìkàh (gen. plur.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općiti 23, općila 43, općenu 168, općeno 179. — **bk**: zibka 22, zibku 29, obkoļenu 87, obkoļeno 115, obkolio 119. — **bs**: obslužiti 13, obslužuje 125, sobstvo 22, obsini (imperat.) 31, bogoļubstvo 37, 84, 121, 143, bogoļubstvu 90, bogoļubstvom 137, 149, 186. — **čt**: poštenje 1, 7, 29, 91, 100, štuje 2, 19, 30, 50, 92, poštovao 4, 78, štiti (legere) 9, 51, pošten 12, junaštvu 45, 90. — **ćst**: mogućstvo 62, 127, svemogućstva 65, mogućstva 131, 143, 144. — **dc**: srdca 3, 33, 38, 103, 121, srdce 7, 51, 62, 99, 156, srdcu 16, 40, 45, 130, 175, srdcem 24, 33, 60, 116, 141, vodca 38, 54, sudca 110, 193, sudcu 124. — **dč**: sudče (vokativ) 108. — **dčb**: ,sardxbe' 12, 13, 111, 136. — **dć**: taćeš (,tad ćeš') 133,

143. — **dd**: oduži (se) 13, odavna 26, 113. — **dh**: nadhodi (3. sing.) 2, 52, 72, 81, 121, nadhođaše 22, nadhrvat 47, nadhrvati 142. — **dk** etimologički: sladko v, 66, sladka 7, 52, 55, 60, 101, sladkost 30, 150, 175, prisladke 53, 113, odkupitel 7, odkupio 162, napridkom 7, napridke 150, odkad 8, 27, 63, redka (versus) 17, 68, 146, odkrio 78, odkriveni 140; fonetički: slatkost 19, prislatki 24, 27, prislatka 24, slatkosti 30, 33. — **dp**: odpušteńe 6, 79, podpuno 16, 17, 44, 75, 140, podpuna 168, 173, podpunu 172, odpravio 156. — **ds**: gospodstvo 12, ļudski 35, 151, ļudske 60, ļudska 80, 118, ļudskomu 136, odsle (abhinc) 104. — **dsg**: odzgora 2, odzgor 152. — **dt** etimologički: odtirala 1, odtirati 46, odtira 119, budte (estote) 89, odtud 185; fonetički: otvorio 61. — **gk**: laki 71, lako 193. — **gš**: oblakšanje 30, 129, oblakšala 89, 174. — **ht**. hti (voluit) 4, 178, htijuć 14, htiti 28, 44. Isporedi: nektijući 12. — **hv**: fali vii, 60, 70, 111, fala 7, 29, 33, 54, 102, falite 16, 45, 68, 168, fale 25, 35, 38, 51, 100. — **kd**: svakdańa 37, 137, svakdańe 146, svakdašńi 161. — **nb**: himbenoga 31, himbenosti 42, himbe 154. — **nk**: pomańkanja 192. — **nn**: jedanaest 110, danice 147, danicu 152. Isporedi: priklonno (devote) 33, gdje se ne zna, je li *nn* pisano udvajańa radi ili je po etimologiji. — **np**: stramputno v, 165. — **ńs**: sužanstvu 38. Isporedi: sužań 38, 165. — **sb**: z Bogom 18, 20, 34, 42, zbiļa (re vera) 25, 74, zbori 100, 125, zbore 114. — **sd** etimologički: s družbom 72; fonetički: z družbom 18, z drugih 85, z drugim 172, združeni 34, združen 40, združio 151, vazda 37, 44, 47, 59, 82, vazdan (tota die) 95. — **sg**: zgleda 2, zgradi (3. sing.) 4, zgrade (aedificia) 181, zgrčen 38, zgodi (se) 88, 95, 140, 148, z gladom 17. — **sń**: š ńim 7, 11, 40, 111, 117, š ńom 13, 78, 80, 92, 110, š ńima 20, 162, š ńimi 20, š ńega 42. — **ss**: s svakim 88, s sinom 166, 191. — **sš**: s štapi 109. — **stb**: jistbino (vokativ) 33. — **std**: šesdeset 86. — **stm**: ustma 24, milostmi 56. — **stn** etimologički: častnu 2, 90, častno 34, 43, 50, 80, 101, namistniku 5, namistnika 114, radostne 31, 152, žalostnoga 48, žalostne 152, 192, izvrstna 76, 111, 194, izvrstnosti 118, milostne 105, milostno 169, bolestnike 140; fonetički: časne 25, časno 26, 31, radosni 30, izvrsnosti 60, 73, 80, 84, 190, vrsni (egregius) 183. — **stń**: lašńe 42, 84, 86, 107. — **sz**: s zvizdam 69. — **tb**: svedbi 162. — **tc** etimologički: otcu 5, 9, 50, 71, 166, otca 7, 38, 42, 71, 101, otci 60, vrutci (fontes) 46; fonetički: dica 10. — **tč**: otče (vokativ) 76, 166, 179, vrutče (vokativ) 80, 163. — **tčb**: otačbine 166. — **tć**: bitće 27, bitćeš 51, 157, imatćete 56, primitćete 90, živitću 95, poslatću 126, viditćete 177, klatće 192. — **ts**: bogatstva 39, bogatstvu 93, splitska 139, nazaretske 179. — **vst** etimologički: divstvom 101, divstva 105, 124; fonetički: kraļestva 17, 46, 180, bistva 21, 26, 33. — **zč**: uzčuvaš 63. — **zf**: izfaliti (satis laudasse) 115, 183. — **zh**: izhodi 71. — **zk** etimologički: izkazati 3, 11, 36, 48, 81, izkazao 32, 119, 143, izkušat 55, izkušati 191, izkupiti 94; fonetički: iskrńega 12, 75, raskošje 17, 137, raskošje 21, 38, 39, 163, 169, raskošja 195, raskošju 17, 137, raskošje 21, 38, 39, 163, 169, raskošja 195, uskrisuje 38, uskrisio 43, uskrsnuo 102, 103, 163, uskrs 162, iskazati 100. — **zļ**: uzļubimo 24, 37. — **zp** etimologički: izprazne 20, izpivati 43, 146, izpisati 43, 76, 148, razplodi 71, 164, izpunio 75, izpuniti 124, izprosi 91, izprosio 102, 179; fonetički: isprosila 1, isprošena 2, isprosi 9, 35, 79, 112, 152, ispovidi 14, uspomena 78, rasplodi 88, ispuni 158. — **zs** etimologički: brezsvršna 98, brezsumńivo 119; fonetički: rastavi 42, rasrdi 77, 110, rasuđenja 193. — **zt** etimologički: raztužena 10, raztužiti 11, raztočiti 10, uzteži (imperat.) 50, raztapaše 75; fonetički: usteže 12, ustežući 17, istočnoga 22, 48, istoka 26, istočnomu 100, istoku 139, ustrpļenjem 39. — **zz**: brezakońa 13. — **zž**: razžeženo 7, izžežena 82. — **žk**: težkim 47, težkom 73, težko 78, 139, težka 96, služkińa 51. — **žt**: možtvo 94.

FILIP LASTRIĆ.

1766.

SVETGNJAK O. F. FILIPA iz OCCHJEVJAE Reda Magnæ Bratjæ S. O. F. Obsluxitègljah, Provincie Bosanske davno Minist. Provinc. TO' JEST *Govoregnja od svetie . . . spravglena.* I DA'TA NA SVITLOST 1766. U' MLETCZIJ.

Pisac knige ‚Svetńaka' nije se potpisao prezimenom. On se zvao *Filip Lastrić* (‚rodom iz Oćevja u Bosni', Kukuļević, bibliogr. hrv. 84). Vidi i u Šafaříka, Geschichte der südslav. Literatur II, 62.

AZBUKA.

c = cz: ftaracz, slamçicza, funcza, czvygliashe, zaruçniczo; = c: funce, bacishe, lice, procignivashe. — **č** = ç: zaçeo, naçin, çovikom, çudefa, obiçajnom. — **ć** = ch: vechi, ditich, çiftoche; = chj: plachju, obechjanje, vechju, neçiftochja; = chi: ditichia, obechiao. — **đ** = gj: ogjahu (ibant), pogargjuje, vigjashe, poragjaju, povri-

gjujete; = gi: dogagiaj, naslagiuje; = g: porogene, *ottige*, naslagivashe. — **e** obično se piše znakom e, ali se nalazi i znak æ: onæ Materæ (gen. sing.), ovæ (gen. sing.), gnegovæ koxæ (gen. sing.), pçelæ (gen. sing.), slavæ (gen. sing.), uſtanæ (3. sing.), kojæ (quod), oræmo (aramus). — **g** piše se *obično znakom* g, ali se kašto nalazi i znak gh: noghe, mloghi, draghi, dugh, poghledajte. — **i** obično se piše znakom i, ali se dosta *često* nalazi i znak y i to gotovo svagda samo za dugo i: jedynu, Dyte, prymishe, pyshe (scribit), pripovydajuchi, slyditi, ponyxenſtvo. — **iji** = i: Marino (‚Marijino'), Andrina (‚Andrijina'), Itali (‚Italiji'); = y: Maryne (‚Marijine'). — **j** = j (obično); = h: obilnihæ (‚obilnije'), millihu (‚miliju'), zaviha (‚zavija'), blaxenihi (‚blaženiji'), ureditihu (‚urediti ju'); = 0: koi (‚koji'), likariu, biashe, moim, voevali, neizbroeni. — **ji** = j: prystoj (pristoji), moj (‚moji'), Goſpoj (‚gospoji'). — **ļ** = glj: igljadu, kraglja, zemglju, xeglja, proſvitgljujete; = gli (rijetko): xivgliahu; = gl: zemgli, udigl. — **ń** = gnj: viçgnju, procignjuj, çignjahu, ſvetignju, zaklignjati; = gni (rijetko): iznutargniom, zabragniuje; = gn: viçgni, ſvetigne, Puſtignakom, kogn. — **ŕ** = ar: parvi, karvju, targovina, ſmarti, svarhu; = r: umro. — **s** = ſ: oſam, miloſt, ſebe, veſelim, ugaſiti; = s: iziskuje, naslidujete, danas, prisjajna, nebesa. — **š** = sh: josh, çashu, grishnika, nashavshi, otrovashe; = ſ (rijetko): junaſtvo, danaſgnem, ſtuju, griſnikom; = s (rijetko): danasgni, namischena. — **t** piše se gotovo svagda znakom t; sasma se rijetko nalazi znak th: The (partikula ‚te', ńekoliko puta), Nuth (ecce). — **v** piše se gotovo svagda znakom v, samo u glagolu ‚čuvati' nalazi se kašto mjesto v znak h: ‚çuha' ili 0: ‚çua'. — **ž** = x: boxanſtveno, xivot, oxaloſti, krix, krixu. — **ѣ** obično je = i, ali se kašto nalazi također ie: reçenie (dictorum), martvie (mortuorum), miesha (miscet), pieſak, ſieno, iſpovied. Isporedi: mier (pax), pomieriti (conciliare).

Dodatak. Glasa h nije Lastrić izgovarao, dok svakojako griješi protiv pravoga upotrebļavańa znaka h. Primjeri: 1) ovuh (hanc), nageh (invēnit), obrah (elegit), ukazujuh (monstrant), zovuh (vocant), imajuh (habent), imah (habet), druguh (aliam), ondah (tum), hudima (membris), vehoma (valde), toh (hoc), ſatarho (‚satro', partic.), danah dierum), nebesah (caelorum), darovah (donorum), godinah (annorum), vojnikah (militum); — 2) gria (peccati), odma (statim), ottje (voluit), reko (dixi), gniov, vrachjau (reddebant), zazyvau (invocabant), ranechi (nutriendo), puteni (gen. plur.), mloghi (gen. plur.), virni (gen. plur.), mloghi (gen. plur.); — 3) huoda (‚uhoda'), huode (‚uhode'), çigniauh (‚čińahu').

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: vlaas (crinis), raaste (crescit), praasak (fragor), glaad (fames), obraana (electa). — **bb**: nebbo, nebbu, obba. — **čč**: rečče (dixit), očči, plačča (gen. sing.), jačče (fortioris, fem.). — **dd**: padde (cecidit), voddi (duc), buddi (esto), dadde (dedit), voddu (aquam), čuddo, stadda (gregis), rodda (generis), — **đđ**: ‚pogge' (abiit). — **ee**: zveek. — **ff**: uffańe, uffańa. — **gg**: oggovor, dugga (longa), duggu (longam), blaggo (macte), laggan (levis). — **ii** (piše se *ij*): vidiite (videtis), liica (gen. sing.), naviisti (nunciavit). Vidi naprijed u azbučnom prijegledu kod *i*. — **kk**: mukku (tormentum), mukke (tormenta), bukka (clamor). — **ll**: dillo, dilla, millo, milla, tolliko, mallo (parum), silla. — **mm**: plemme, domma. — **nn**: punni, menni, onna, ranne (vulnera). — **oo**: Boog, noos, plood, book (femur), dooba (aetas). — **pp**: stoppe (vestigia), zappovidi (iussit), ruppu (foramen), skuppi (collegit), sippa (fundit). — **rr**: virra (fides), virre (fidei), gorre (peius), zorra, varra (decipit). — **ss** (piše se *ſs*): ossobito, glassovita, čassa (momenti), čudessa (miracula), possao. — **tt**: nitti (neque), putti (плъти), ottac. — **uu**: suud (iudicium), suuza (lacrimarum). — **vv**: ovvo (hoc), privvare (fraudes). — **zz**: stazzu (semitam), suzze (lacrimas), suzzama, gazze (3. plur.), pazziti. — **žž**: težžińi, težža (gravior), požžuda, dražžu (cariorem), možže (potest), bižži (fuge).

AKCENTI.

Znak ` upotrebļava Lastrić često, znak ´ rijetko: bì (fuit), donosè (afferunt), imà (habet), bùde (3. sing.), pomòć (auxilium), nàrodah (populorum), dobàrà (bonorum), odgovàrà (respondet), stràšan (terribilis), miris (odor), pomàžè (adiuvat), vinogràdà (gen. plur.), ù ovom, ù vino, ù crkvi, grísi (peccata), pišé (scribit), svrhé (gen. sing.), pivá (cantat), ú starom, ú sebi.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: šipčicom 199. — **bć**: općeni 4, 112, 133, 145, općinu 36, 152, 153, 162, općeńe 126, općeno 138, općiti 149. — **bk** etimološki: obkolili 107; fonetički: šipkom 7, šipke 34. — **bs**: obslužuje 7, 42, obsluživati 114, 147, obslužiti 138, 190, sobstva 25, sobstvo 185, obsidnut 34, bogoļubstvu 120, robstvom 175, 176. — **čb**: svidočbu 189, 193, svidočbi 8, 35, 48, 146, 186, svidočbe 9, 30. — **čc**: ditešcom 9, 199, ditešce 12, 147, 197, dítešca 135, 197, tilešce 25. — **čt** etimologički: poštenim 4, 14, štujemo 5, 144, 151, 174, 192, štovati 6, 8, 22, 104, pošteńa 9, 32, 105, 146,

152, pošteńe 10, 16, 22, 106, 120, poštovati 21, 26, 36, 119, štije
(legit) 7, 12, 23, 144, junaštvom 50, junaštva 50, 114, 115, 131,
junaštvo 130, nečovištva 108, nevirništvom 153, mučeništvu 183,
mučeništvo 193. — **ćć**: moćeš (poteris) 6. Isporedi: reći ću 12,
izaći će 35. — **ćst**: mogustvu 4, mogustvo 7, 8, mogustvom 44,
102, 142. — **dc** etimologički: sudca 133, sudcu 146; fone-
tički: srcu 6, 12, 112, 172, 179, srcem 7, 21, 116, 131, 150,
srca 9, 16, 127, 132, 154, srce 10, 24, 113, 149, 162, suca 22.
— **dč**: srčano 110, 112, srčane 132, srčanom 173. — **dčb**: srčbi
8, 48, 178, srčbe 18, 24, 29, 45, 131, srčba 23, 105, 109. — **dd**:
naddobio 7, 34, naddobiti 23, 132, oddužiti 125, 127, oddavna 171;
ne može se za cijelo znati, je li *dd* u tijem primjerima pisano po
etimologiji ili je udvajańa radi. — **df**: podfaćam 185. — **dh**: nad-
hodi 115, 118, 130, 134, 193. Isporedi: odrani 9, 103, odraniteļ
20, odranio 21, 22. — **dk** etimologički: odkupiti 3, 25, 46,
128, 161, odkupio 4, 36, odkupiteļ 6, 21, 50, 115, 140, odkud 4,
7, 24, 101, 110, kadkad 105, poslidkom 110, napridku 139, ridka
189; fonetički: slatkost 4, 6, 130, 132, 165, slatko 6, 21, 22,
slatkosti 32, 132, 172, slatka 36, ritko 126, 127, ritke 172. —
dp: podpunim 14, podpuno 25, 35, 106, 112, 128, podpišu (3. plur.)
50, odpuštaju 112, odpravili 133, odpratiti 134. — **ds** etimo-
logički: odstupiti 6, 44, 200, odstupiše 23, odsikoše 14, 17,
rodstva 161, gradski 165; fonetički: ļusko 3, 24, 46, 111, 175,
ļuske 3, 133, 146, ļuskoga 12, 24, 46, 122, 176, ļuskoj 29, 43,
178, gospostvo 131, gosposkoga 137, 141, 146, gosposki 149. —
dsg: ozgor 10, 14. — **dt** etimologički: podtaknut 28, pod-
taknuti 153, podtiču 153, odtirati 41, odtira 120, odtirao 154, od-
tisneš 154; fonetički: otirati 7, otira 117, 178. — **gš**: lakšim
6, oblakšao 18, oblakšati 113. — **ht**: nektje (noluit) 12, 178,
nektiše (noluerunt) 108. — **hv**: pofaļeni 9, fala 9, 20, 116, 121,
falite 33, 34, falu 33, 145, 146, fataju 30, ufati 43, 142. — **kg**:
dogodi 23, 24, 43, 106, 116. — **mč**: zamčicu 6, slamčica 17. —
nb: himbenim 31, himbenomu 49, himbeni 50, 122, 196, himbeno
50, himbenoga 198. — **nk**: pomankati 7, 49, pomankańa 15, 43,
109, manka (deficit) 124. Isporedi: pomańkao 28, pomańkavši 42,
mańka (deficit) 49, 111, 131, 150. — **nn**: jedannaest 14, istinno
(re vera) 121, — ne zna se, je li *nn* u tijem primjerima pisano
po etimologiji ili je udvajańa radi. — **ńc**: jaganca 46, 198, jaganci
197. Isporedi: jagańcu 28, jagańca 28, 46, jańce 197. — **ńs**: su-
žanstva 3, 25, 40, 161, sužanstvu 3, 175, sužanstvo 37, sirotinstvu

6, ditinstva 9, 24, 43, ditinstvu 31, 199, 200. Isporedi: sužńi 175.
— **sb** etimologički: s Bogom 46, 47; fonetički: z Bogom
47. — **sd**: zdrži (continet) 3, 17, 137, 158, vazda 5, 11, 28, 108,
119, združeńe 8, združili 30, z dvora 21, 132, 144, z drugu (scil.
stranu) 46, 113, 149, 153, vazdan (tota die) 129. — **sg** etimo-
logički: sgubiti 163; fonetički: z gore 43, zgodi (se) 104,
zgubiti 108, 110. — **sń** etimologički: s ńom 31, s ńima 31,
141, 167, 194; fonetički: š ńim 23. — **ss**: s Solomunom 128.
— **sté**: kraščću (furabor) 32. — **stm** etimologički: kripostma
16, 18, 46, 102, 134, ustma 31, 112, 139, milostma 41, 115, 178,
192; fonetički: kriposma 127. — **stn**: radosni 6, radosno 34,
36, lasno 7, 17, 46, 149, 150, bolesnici 7, 128, bolesnik 42, 43,
časnoga 25, kriposna 25, žalosnoga 28, 111, 155, 170, žalosna 30,
45, 154, 172, 178, korisno 105, 123, 144, 186, korisnim 118, na-
misnikom 128, 150, namisnik 156, 157, vrsna 146. — **stń**: lašńe
138. — **tb**: ženidbu 8. — **tc** etimologički: bogatca 166,
krotci (mites) 157; fonetički: oca 6, 7, 107, 113, 140, ocem 7,
46, 185, ocu 11, 20, 31, 130, 140, oci 35, 36, dicu 13, 123, 150,
196, dice 199, vruci (fontes) 30, kroci (mites) 116, bogacu 149,
bogaca 149. — **tč**: očinskom 11, očinsko 22, očina 24, 25, oče
(vokativ) 29, 31, 130, 170, 190, očenašu 42, dičicu 12, 123, 196,
dičice 39, 123, 198, skračaju (3. plur.) 13, skračao 13, svečano
20, 49, 101, 110, 121, svečan 101, svečani 170, kročine 105, 156,
kročinu 120. — **tčb**: otačbine 138, otačbini 138, otačbinu 139,
146, 179. — **tć**: poginuće 4, činiće 7, braniću 7, usijaćemo 15,
imaće 22, vidiće 23, učinićete 26, čućete 31, navistiću 34, sagra-
diću 102, odgovoriće 107, pivaćete 132, promotrićemo 148, 156.
Isporedi: imati ćemo 8, biti će 22, 127, pogaziti će 29, pivati će
129 itd. — **td**: pedeset 34. — **ts**: bogastva 6, 118, 121, 138,
158, bogastvo 120, 149, 162, proklestva 13, 104, 162, proklestvo
120, 173, 188, proklestvu 149, čifuska 31, čifuskoga 103. — **tš**:
povečańe (antiquitas) 110, zavečali (partic. od ‚zavečati' senescere)
111. — **vst**: kraļestvo 3, 14, 42, 116, 136, kraļestva 6, 9, 38,
107, 115, kraļestvu 22, 35, 42, 102, 125, bistvu 12, bistva 26. — **zč**:
izčisti 43, izčeznu 147, uzčinite 183. — **zdn**: groznim (suzama)
104. — **zh**: izhodi 24, 146, 177, izhodili 141, uzhodi 134. Ispo-
redi: razladiti 8, 166, izode (exeunt) 30, uzodi 137. — **zk** eti-
mologički: izkupi (3. sing.) 47, izkazati 163; fonetički:
iskupļeńe 3, iskupio 48, uskrsnu 4, 34, 47, 182, uskrsnuti 18, 36,
181, iskrńi 4, 138, iskrńega 46, 108, 137, 141, raskošja 6, 103,

157, raskošje 25, 46, iskušati 159, 169, 196, iskušao 129, francuskoga 12, iskazati 103, 114, mrska (odiosa) 105, mrsko 105, uska 119, nis koju 42. — **zp** etimologički: izplatiti 3, izpuniti 11, 22, izpraznosti 17, 19, 112, izpovidi 179; fonetički: isplatiti 3, 128, isprazna 4, 111, 138, ispovidaju 9, ispovidi 23, 24, 36, 126, 142, ispuniti 10, 14, 131, ispuni 13, 25, 39, 102, 183, isprositi 22, 128, 146, isprosi 112, 132, 170, raspade (se) 31, ispusti 35, uspomenu 105, 133, 145, rasplodi 140. — **zs** etimologički: uzslidite 26, uzslide 43, izsići 50, izsiče 196, razstavili 101, razsrdi 107, 198, razsrdivši 196, brezobrazstvom 111; fonetički: rastavļaju 4, rastati (se) 31, 32, 48, 104, brezobrastva 12, brezobrastvo 41, 124. — **zš**: razširiti 14, 171, razširio 35, 157, 165, razširi 102, 103, 171. — **zt**: istočnoga 3, 119, 145, 146, istoka 9, 103, 114, istekli 126, istomačiti 23, 26, 116, 119, 131, rastopiše 31, rastira (3. sing.) 34, istirati 43, istraživati 102, 185, ustrpļeńe 120, 130, 169, 196, ustrpļivo 169, rastrgne 126, rastrgnuti 149, 150, podgristi 157. — **žž**: izžene (3. plur.) 123, izžimati 124. — **žc**: neznabožci 122. — **žč**: oteščaju 110, oteščala 111, zatešča (gravida facta est) 147. — **žk** etimologički: težki 140; fonetički: teško 10, 17, 106, teški 12, tešku 16, teškim 50, muškoga 25. — **žt** etimologički: ubožtvo 6, 156, 157, 187, ubožtva 28, 46, 114, 116, 156, družtvo 13, družtvom 36, 134, družtva 116, 128, 132, 154, mložtvo 14, 31, 101, 127, 132, mložtvu 110, podložtvo 21, podložtva 168, lupežtvu 200; fonetički: uboštvu 6, 116, mloštva 165. Isporedi: ubožstva 160.

JOSIP BANOVAC.

1767.

BLAGOSOV OD POGLIA I Zakligniagniâ zlii vrimenâ PO O. F. JOSIPPU BANOVCZU. U' JAKINU MDCCLXVII.

AZBUKA.

c = cz: nauczi, vidriczu, zaczarpii, priſclacz, czelova. — **č** = ç: peçat, çiniti, çovika, nauçeni, çudeſaa. — **ć** = chi: hochie, çiſtochia, zlochia; = ch: dochi, govorechi, pomoch; = tj: uputjuje, miloſctju, kriposctju, Uzaſcaſctja; = tchi: Uputchiegnia, naſitchieni, zasctitchiegnie, naſſitchiujeſc; = tch: bratchi. — **đ** = dj: priporodjenje, poſadjeno, nasladjuje, xedja, oſudjegnia; = dg (rijetko): poghardgegnie, utvardgeni, xedgi; = gi: megiu, dogioſce, otigiu; = g: proge, izage, poſagena, takoger. — **e** obično se piše znakom e, rijetko se nalazi znak ę, a još rjeđe znak æ: duuſcę (gen. sing.), krunnę (gen. sing.), mukkę (gen. sing.), rodbinę naſcę (gen. sing.), Diavaoskę privarrę (gen. sing.); glavæ mojæ (gen. sing.), Virræ (gen. sing.), Boxanſtvenæ, naſcæ. — **g** obično se piše znakom g, ali se dosta često nalazi i znak gh: ubogh, proghnani, ovvogha, Poghledaj, kgnighe, uboghi. — **i** piše se obično znakom i; kašto se nalazi i znak j, ali samo za dugo i: hodj (ambulat), uçinnj (fecit), zagarlj (amplexus est), proghonjm, ovjm, Svetjm (instrum. sing.). — **j** = j (obično); = 0: biaſce, niedan, vapiemo, koim. Isporedi: bijo (partic.), pijo (partic.), dijo (pars). — **ļ** = gli: gliubavi, vaglia, gliudem, mogliaſſe, Zemglio; = gl: temeglitom, udigl, priateglſtva, izghubglenu. — **ń** = gni: gniemu, blagovagnie, gnioj; = gn: bragnegnie, zaklignam, pomagnka. — **ṙ** = ar: karv, martve, varhu, garlo, ſmart; = r: umro. — **s** = ſ: ſamo, poſijano, jeſte, Boxanſtva, prineſe; = s: skrovitoga, nas, posli, s' nauczi, shodjaſce, gliudskomu. — **š** = ſſ: naſſao, naſſim, ſmiſſana, usliſſa, miſſicze; = ſs: ſtraſsan, ſtavgliaſse, vaſsee, naſsega, izaſsavſci; = ſc: joſc, ſtraſcnu, vaſce, poſckropgliena, naudiſc; = sc: osctrine, posctegnie, scto. Isporedi: oxaloſchiuju, oçiſchiegnie, Karſchiegnia, gdje ſc stoji mjesto ſcc. — **ž** = x: sluxbu, oruxan, xivine, ſtraxom, razvarxe.

Dodatak. U kńizi ‚blagosov' upotrebļava Banovac znak h kud i kamo korektnije nego li u kńizi ‚pripovidańa'. Možda se ugledao u dubrovačke pisce, ili mu je koji Dubrovčanin kńigu ispravļao. Isporedi ipak: gniove, gliudih (gen. plur.), ranaah (gen. pl.).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: faale (laudes), faaliti, naas, graad (urbs), zlaato, saaći, oblaast, slugaa (gen. plur.), službenicaa (gen. plur.). — **bb**: sebbi, tebbe, tebbi, nebbo, nebbesa, dubbina, potribbu, utrobbe, dobbio, obboruža, obbećanja, obbraćam. — **čč**: rečče (dixit), očči, oččiju, potečče, istečče, začče, uzročče (vokativ), žučči (gen. sing.), plačču (lokal sing.). — **dd**: zapoviddi (iussit), buddeš, budde (3. sing.), voddu (aquam), padde, dadde (dedit), gradda (grandinis), izvedde (eduxit). — **đđ**: ‚meggiu' (inter), ‚iggie' (it). — **ee**: falee (laudant), vežeem, peet, gospodee (gen. sing.), reeda (ordinis), peeć (fornax), opeet. — **ff**: uffam, uffańa, uffańem. — **gg**: Boggom, Bogga, neggo, oggań, maggare, jugga (gen. sing.), mnoggo, dagga, (‚da ga', ut eum). — **ii**: tiilo, kriižem, siina (filii), sviit (mundus), liica, moliimo,

miir, riič, bliizu, diim (fumus), prosećiim, želećiim, odmetnicii (nom. plur.), nogamii, verugamii. — **kk**: mukke (tormenti), mukku (tormentum), mukka (tormentorum), akko, slikku, okkolo, bokka (femoris). — **ll**: dillo, dillovati, illi, solli (gen. sing.), molleći, velliku, millosrdno, vrilla (fontes), vallovi (undae), mallo (parum), učinilli, kollino. — **mm** (piše se gotovo svagda mm, veoma je rijetko m̃): imma (habet), immadu, immajući, imme, immenom, gromma, plemme, simme, slammu, tammo. — **nn** (obično se piše nn, sasma je rijetko ñ): onna, onnomu, ostanne, menne, menni, punna, krunnu, stannovita, kunnem. — **oo**: Boog, soo (sal), mooć, brood, skoot (bestia), nooć, oon, svitloost, doođe, apoštoo, moore (mare), mooru (mari), voola (bovem). — **pp**: oppet, oppraňe, skuppi (collige), skuppa (una), stoppe (vestigia). — **rr**: virrom, virrovaňe, tirra (pellit), mirre (mensurae), burra, tarrete, korren, javorrom. — **ss** (biļeži se obično ſſ, kašto ſs): prossuta, ussuti, jessi, spasseňe, nosseći, vessele (se), ussađena. — **tt**: čettiri, učitti, datti, stvoritti bitti, darovatti, napunitti, nitti (neque), bratta, hottio, vittar, mattere, putti (плъти). — **uu**: duuše (animae), duuh (spiritus), duuha (gen. sing.), duuhom, pruut, puuk, žuuč, stuup, tuuđega, ruuku, ruuci, kuupimo (emamus), muukku (tormentum). — **vv**: ovvo, ovvu, ovvomu, evvo, Ivvana. — **zz**: suzze, uzze (3. sing. aor.)

AKCENTI.

Veoma se često nalaze znakovi ˋ i ˆ. Mjesto ovoga drugoga biļeži se u kursivi znak ¯. Primjeri: svakà (omnia), stvorì (creavit), zapovidì (iussit), dubòk, ùskrsnù (3. sing. aor.), podnesè (3. sing. aor.), òprà, òdabra, ù pogrdù, pò nesreći, zà kojim, nè (non), à (partikula), dà (ut); stvarimâ, mistimâ, glâve (capitis), slûga (servorum), svetôga, nebesâ (accus. plur.), svêga (totius), sûditi (iudicare), ogâň (ignis), vrâga, milôsti (lokal sing.), jakôst, dâj, zločinstvâ (gen. plur.); *opēt, svojimā, sapēt, istū, krūpa* (grandinum).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeňa 8, 77, 91, 115, općeňe 12, 249, općiti 14, općenim 104, općenomu 106, općenska 204. — **bh**: obhodi 59. — **bk**: ļubko 120, obkri 176, obkružiti 214, obkružio 301. — **bs**: obslužite 63, 89, 226, obslužiš 136, sobstva 63, 123, 158, sobstvom 89, sobstvo 107, 247, bogoļubstva 78, 352, bogoļubstvom 262, obsinućem 318, 330. — **bš**: nepodobštinu 42, hudobštine 342, 360. —

čt: misništva 3, misništvom 57, štovahu 40, štujem 121, štuju 237, poštovanoga 90, 167, pošteňa 164, redovništvu 213, dioništvom 326, dioništva 344, vileništva 334. Isporedi: jednoličstvom 305. — **ćst**: mogućstvo 16, 42, 93, 205, mogućstvom 43, 82, mogućstva 63, 64, 124, svemogućstvom 86, svemogućstva 150. — **dc**: srdce 8, 29, 62, 177, srdcem 57, srdca 79, 140, sudca 15, 41, sudcu 279, gudca 86, 122, 195. — **dč**: srčenije 279. — **dčb**: sržba 30, sržbu 96, 222, 335, sržbe 109, 211, 222, 327. Isporedi: srčbe 97, srčbu 109. — **dd**: odili 35, 42, odilite 233. — **dh**: odhranio 23, odhagaju 141, pridhodeći 342. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkupiteļa 15, 91, 186, odkupļeňe 55, 68, 166, 317, odkupi 75, 159, odkuda 119; f o n e t i č k i: prislatki 50, 282, slatkosti 62, 72, 336, prislatkom 90, 127, 247, slatku 129, 164, 197, prislatka 243, 271, nutkati 95, 201, nutkajući 130, nutkaše 151. — **dp**: podpomogu 17, podpune 113, 274, podpunu 238, podpuno 289, odpušćaš 127, odpušteni 155, odpali 332. — **ds** e t i m o l o g i č k i: ļudsku 3, 53, ļudskoga 10, 21, 357, ļudskomu 12, 78, ļudska 48, 79, 253, 285, nadskočeňe 13, nadskačem 56, nadsija (supersevit) 100, odsičene 151; f o n e t i č k i: gospostvi (instrum. plur.) 49, gospostva 110, 124, 273. — **dsd**: ozdola 361. — **dsg**: ozgor 63, 89, 267. — **dš** e t i m o l o g i č k i: neplodština 9, 34, neplodšćina 356, prišadši 362; f o n e t i č k i: gospoštin (gen. plur.) 360. — **dt**: odtirati 22, 44. Isporedi: odtišavši 141, od*t*idete 315. — **hv**: fale (laudes) 21, faļaše 174, pofalom 261. Isporedi: uhfati (cape) 333. — **kd**: svagdaňe 91, 249. — **kk**: žukosti 36, žuke 36, žukost 133, 268. — **mč**: zamčici 181. — **nb**: himba 8, 9, 356, himbenih 159, himbeno 332, himbe 332. — **nk**: pomanka (3. sing.) 313. Isporedi: pomaňka 358. — **nn**: jedanadeste 119. — **sb**: zbirajući 139, zbrojiti 199, 348. — **sd** e t i m o l o g i č k i: sdružen 301; f o n e t i č k i: vazda 8, 271, 286, združen 108, združiti 221. — **sg**: zgrčena 30, zgazi 92, 250, zgradiše 173. — **sň** e t i m o l o g i č k i: s ňom 185; f o n e t i č k i: š ňim 160. — **ss**: sinom (‚s sinom') 26. — **stb**: jizbinom 89, 247. — **std**: šestdeset 66. — **stn** e t i m o l o g i č k i: kripostna 4, izvrstnoga 4, žalostna 18, 19, radostnoga 72, radostnomu 136, 269, vlastnosti 125, vlastnika 273, namistnik 93, namistnici 148, namistniku 177, 244, častnoga 348, častna 352; f o n e t i č k i: jakosnu 3, namisnik 63, 199, 201, 244, namisniku 87, 233, namisnika 90, 94, 248, propasna 144, bilokosni 352. — **tb**: sidbah (lokal plur., sementibus) 15, 43, sidbe (sementes) 17, 102, 316,

gostidbom 307. — **tc** etimologički: otca 9, 99, 244, 291, otcu 16, 24, 297, otcem 51, 73, 104, 123, mrtca 173, dospitci 258; fonetički: višci (incantatores) 262. — **tč**: otče (vokativ) 10, 15, 25, 116, 244, otčevom 123, otčeve 123, otčevim 318, 329, plitčinami 178, zanatčije 239. — **tčb**: otačbini 56, 106, 157, otačbine 58, 104, otačbinom 104. — **tć**: *ostaćeš* 5 dostajaćemo (se) 57. — **td** etimologički: petdeset 171; fonetički: devedeset 159. — **ts**: bogastvih 58, proklestvima 88, 130, proklestva 96, 109, 165, 222, proklestvo 110, 137, 229, 270, proklestvom 132, 146, stanovistvo 133, 268. — **vst** etimologički: bivstvu 329, 358; fonetički: kraļestvo 55, 100, kraļestvu 60, kraļestva 109, 118, bistvu 318. — **zč**: izčistivši 74, izčistio 218, razčiňam 167, 221, razčini 230, 298, *razčiniti* 313, *izčeznuti* 226, izčeznete 281. Isporedi: ‚iſçiſtiti' 33, ‚iſçiſtio' 43, ‚iſçisctegnie' 206, ‚raſçigniam' 96, ‚rasçiniti' 214, u tijem se primjerima ne zna, treba li čitati *sč* ili *šč*. — **zh** etimologički: izhođaše 20, izhođahu 189, izhodeći 361, uzhodište 78, uzhodećega 299; fonetički: ishodeći 26, 128, ishode 39, 58, 87, 241, ishođeňe 287, ushodeći 304. — **zk** etimologički: izkoļe 250, izkazati 126, brezkončivoj 303; fonetički: iskoreni 13, iskoreniti 16, iskoreňujem 63, 131, iskrňega 62, raskošni 70, 262, raskošja 112, raskoše 157, iskoļe 92, uskrsnućem 108, uskrsnu 190, raskrenuti 197, raskrenete 242, iskusi 204, iskopaju 229. — **zp** etimologički: izprazna 285, razpršali 312; fonetički: ispoviditi 4, ispovidati 18, ispovidnika 205, 307, ispunimo 56, *ispuniti* 76, 345, ispuni 117, raspravļajući 59, uspomenu 92, 250, raspeće 133 268, raspeti 312, ispusti 151, 219, isprazna 253, ispere 295, isprosili 320, rasprša̓j 333, 334. — **zs** etimologički: izsičeni 152, razsipļemo 196, razsipļem 198, 219, 220, razsuli 227, razsuti 269; fonetički: rasipļem 63, 72, rasuti 136, rasipateļica 163, istriļa 132, istriļan 151, rastavļam 310, rasrđeňa 343. — **zš**: razširuje 255. — **zt**: ustegnu 38, ustegneš 95, 135, rastapļam 56, 87, *219*, rastapam 310, ulisti (ingredi) 60, istirati 93, 129, istirao 254, istoku 127, 258, isteći 262, ustrpļiv 142, istučeni 152, istukli 227. — **žk**: muškoga 48, muški 308, teške 80, 99. — **žt**: mnoštvo 25, 158, 161, mnoštvu 29, 275, 332, mnoštva 50, 290, uboštvom 57, uboštva 107, 114, društvo 77. Isporedi: *množstvu* 28.

VID DOŠEN.

1768.

AXDAJA SEDMOGLAVA BOJNIM KOPJEM UDARENA, I NAGARGYENA ..... IZPISA, I NA SVITLO DADE *VID DOSSEN* DALMATIN OD MORA VELEBITSKOGA, SLAVNOGA BISKUPATA ZAGREBSKOGA MISNIK .... *U ZAGREBU* 1768.

AZBUKA.

č = cſ: cſine, potlacſe, cſudo, vicſnyi, jezicſna; = cs: csovika, potlacsi, vicsnye, prosjacska, macs. — **ć** = chj: vrichja, Nechju, kuchje, chjudi, ſrichja; = ch: dochi, moguch, nachi, vechma, ſrichnog. — **đ** = gy: poglagyeno, rogyenu, ragya, tugya, mlagyi. — **j** = j (obično); = 0: obilnie, grie, poſia, dvoïm, koi, biashe; = h (samo u jednoj riječi po krivoj etimologiji): ſmihu (se, rident), ſmihe (se, ridet), Naſmihat (se, irridere). — **ļ** = ly: hilyada, zemlyu, valyash, deblyina, bolyi. — **ń** = ny: ſvinya, manye, panya, kony, konyi. — **ŕ** = ár (obično): tvárda, ſmárt, párvi, cárni, várlo; = àr (rjeđe): gàrdi, ſmàrvi, càrv; = ra: Satrao (‚satŕo'). — **s** = ſ: ſvoga, viſine, doſta, ſebi, nebeſa, meſo; = s: slavni, nebeski, cſas, sada, s' paklom. — **š** = sh: grishnici, nashu, shirini, vishe, josh. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, samo u jednoj riječi piše se th: thia (usque). — **ž** = x: dixe, nox, sluxi, texaka, kaxesh.

Dodatak. Došen upotrebļava dosta pravilno znak h, ali ga kašto piše i bez potrebe, a kašto ga izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) naduh (3. sing. aor.), nahum (‚na um'), dvohumi (dubitat), hárgya, hárgyu, Cſuh (audivit); 2) odma, zagyo (1. sing. aor.), nazva (1. sing. aor.), reko (dixi), tako (tetigi), rom (claudus), lada (umbrae).

AKCENTI.

Došen upotrebļava znakove ´, ` i ^, ali nijedan nije veoma običan: sàda (nunc), ràd (libens), pòsrid, pomàmnò (adv.), vràta (colli), kriposnò (adv.), mìri (metitur), dáde (3. sing. praes.), smíri (3. sing. praes.), vráta (portam), pridáde (3. sing. praes.), móre (mare), sokô, ļudî (gen. plur.), svî vikovâ (gen. pl.), crnî gorâ (gen. plur.), ženskî praznî glavâ (gen. plur.), ńî (eorum), bisnî nogû.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: vrebca 205. — **bć** etimologički: obćuti 81, 100, 251, obćute 154, obćutiš 197, obćina 171; fonetički: općit 19, 110, općini 27, 36, 56, 97, 116, općina 55, 106, 137, 217, 218, općine

59, 74, 94, 138, 171, općinu 74, 110, 128, 137, 173. — **bk**: klupko 122. — **bs**: zagrebskoga (na naslovnoj strani), robstvu 12, robstvo 13, 25, 47, robstva 14, 48, 127, obsluži 43, obskakati 85, ribski 97, babska 129. — **bt**: obtečem 30, obtuži 106. — **čc**: ditešcu 169. — **čt**: pošteno 6, 59, 74, 145, pošteńe 6, 68, 75, poštene 34, 68, 92, pošteńa 62, 84, 108, 158, junaštvo 39, junaštva 122, 127, 164, čovištva 43, 68, 147, 153, čovištvu 238, čovištvo 252. — **ćst**: mogućstvo 3, 185, 262, mogućstvu 232, pokućstva 66, pokućstvo 206. — **dc** etimologički: sudca 27, 61, sudci 57, 62, 70, sudcu 62, 64; fonetički: srce 1, 8, 26, 100, 196, srcu 3, 36, 39, 140, 144, srca 10, 26, 36, 103, 114, srcem 93. — **dč**: govečeta 173, srčana 251. — **dčb**: srčba 8, 181, 189, 195, 201, srčbu 22, 111, 113, 142, 200, srčbe 125, 143, 192, 198, 203. — **dd** etimologički: poddade (subdidisti) 107, 148, poddavati 107; fonetički: odavna 177, 234, oduži (se) 245. — **dh**: odhranila 15, odhranit 105, odhode 166, odhodi 174. — **dk** etimologički: odkupi 7, 71, odkupiti 71, 154, poslidka 13, kadkad 16, 22, 55, 153, odkud 16, 30, 33, 56, 114, odkaže 20, 64, odkrit 24, 136, odkriva 27, 153, odkrila 147, pripovidke 39, odkasati 84, odkapaju 134, rodkva 205, podkraļići (reguli) 231; fonetički: slatki 4, 10, 63, 182, 268, slatko 25, 67, 83, 98, 164, slatku 89, 103, 243, slatka 176, 181, 182, 199, britko 7, 9, 136, britka 36, britki 59, 70, 124, 130, 193, glatkog 145. — **dp**: odpadnici 2, 63, 143, 232, odpadnike 3, 6, 111, odpane 3, 53, 100, 209, 245, podpazi 71, odpliva 99, odprave (3. plur.) 151, odpravimo 228, odprate 211, podpiruć 219. — **ds**: ļudska 21, 41, 194, ļudskog 69, ļudsko 80, 85, 117, 135, ļudsku 130, 198, gospodstvo 21, 27, 66, gospodstva 25, gospodsko 30, 239, gospodskog 128, odsuditi 28, odsudi 64, 128, 151, odstupaš 31, odstupi 51, 83, 84, 102, odsiče 71, 116, 240, nadskoči 124, odskoči 205. — **dsd**: ozdo 225. — **dsg**: ozgora 5, 70, 223, ozgor 21, 97. — **dš**: sloboštini 5. — **dt**: odtud 23, 24, 58, 141, 179, odtuda 179, odtrgne 180. — **dž**: podžižući 9, podžeže 148, 183. — **gk**: lako 17, 27, 57, 177, 208, polako 175. — **gš**: lakše 17, 22, 28, 57, 176, lakša 209, oblakšaju 35, 151. — **gt**: nokte 71, 125, 191, 210, noktom 166. — **hv**: falom 35, fale 35, 40, 115, fali 37, 86, 99, fala 69, 183, 270, prifate 55, fata 62, 85, ufati 73, 83, 163, ufatile 102. — **kd**: svakdańe 49, 51, svakdańu 250. — **kk**: meka 50, meku 76, 214, meko 155, meki 255. — **mt**: pantite 110, panti 131, 188, 203, 211. — **nb**: obrambe 1, obrambu 248, himbene 56, himba 217.

ńc: jańce 151. — **ńs**: ditinstvo 46, ditinstva 182. Isporedi: sužaństvo 26, 167, sužaństvu 85, sužaństvom 127, svińsko 146, 206, końskoga 149. — **sb**: zbori 36, 97, zboru 95, 105, zbore 101, 159, zbor 202, 264, zbacit 91, zbaci 110, 140, zbiļa (re vera) 126, 234. — **sd** etimologički: sdruže 56; fonetički: združi 12, 13, 96, 127, združiš 16, 43, 47, 86, združe 143, 170, vazda 26, 49, 54, 96, 112, zdile (lances) 149, 151, 174, zdila (lanx) 214. — **sg** etimologički: sgulit 58, sgore (3. plur.) 102; fonetički: zgodi 2, 11, 79, 119, 222, zgodu 114, 148, 159, zgoda 153, 187, zgrabi 70, 71, 85, 99, 182, zgazi 86, 187, 190, zgaze 124, 146, 153, zgrčene 163, zgrijat 207, 226. — **skl**: stisla 231. — **sń**: š ńim 3, 12, 27, 66, 72, š ńega 7, 101, 128, š ńime 16, 18, 26, 45, 102, š ńom 40, 55, 80, 104, 116. — **ss**: sobom („s sobom‘) 19, 116, 134, svita („s svita‘) 109. — **stb**: jezbine 66. — **stm**: čeļustma 124. — **stn** etimologički: vrstnici 56; fonetički: vrsni 1, 29, 30, 122, vrsna 15, 57, 66, 126, 156, kriposni 1, 11, 23, 126, 178, kriposno 10, 22, 220, 244, korisni 17, 131, nesvisno 20, 147, 174, nesvisni 55, 79, 179, 223, radosni 26, radosne 41, obisni 43, 105, 223, 236, obisna 107, masnu 61, 64, masne 163, krsno 172. Isporedi: vrsan 20, 33, 37, 70, obisan 133, nesvisan 133, 195, kriposan 133, 175, usana (labiorum) 98. — **sz**: s zemļom 10, 63. — **sž**: s ženom 112. — **tb** etimologički: posvetbe 113; fonetički: kosidbu 49. — **tc**: oca 18, 44, 59, 120, 235, ocu 38, 136, ocem 214, 215, 246, dica 19, 38, 48, 139, 171, dicu 37, 73, 109, 122, 171, dice 38, 39, 90, 166, sveca 121. — **tč**: očinstvo 30, očina 38, očevine 39, dičice 66. — **tć** etimologički: viditćeš 21, bitće 70, 126, 157, datću 123, znatće 161; fonetički: poznaćeš 26, izgubićeš 29, učiće 51, radiću 82, izvršiće 93, služiću 123, posrnuće 151, osvetiće 170, držaću 201, dostignućeš 258. Isporedi: misliti će 32, odkriti ću 145, početi ću 211. — **ts** etimologički: svatski 160: fonetički: bogastvu 3, bogastvom 47, bogastvo 49, 52, 79, 150, 182, proklestvom 7, proklestvo 7, 75, 110, proklestva 41, egipski 148. — **vst**: bistvo 12, 190, 200, 261, bistva 33, 116, 140, 182, bistvom 179, kraļestvu 110, 124, kraļestvo 113, 124, 194, 264, kraļestva 125, 171. — **zc**: izcidi 47, razcviļene 105, razcviļena 249. — **zč**: razčine 14, razčini 19, 137, 199, izčudit (se) 140, 178, izčupa 157, izčekiva 172. — **zh**: izhodi 100, 105, 127, izhodište 162. — **zk** etimologički: izkazanu 49, izkazaše 104, izkazati 130, razkide 69, 124, razkinu 117,

179, 191, uzkipi 94, 148, 192, uzkratiti 132, izkopati 133, izkopa 213, razkrčiti 163; fonetički: nisko 14, 28, 35, 62, 179, nisku 17, mrsku 30, mrska 129, iskrńeg 55, 79, 98, 134, 233, sklisko 230. — **zļ**: razļute 195. — **zp** etimologički: izpiše 3, izpit (inf.) 81, izpraznosti 13, izpod (prijedlog) 27, 55, 118, 123, 166, izpade 30, 45, 69, 155, izpane 38, 201, izporedi 41, 80, 129, razprodade 63, 102, izprošena 91, 153, izpuni 95, 184, 224, razpaļuje 97, izprid (prijedlog) 150, 201, izpeče 161, izpliva 176, 269; fonetički: ispijem 47, uspomenu 52, 227. — **zs** etimologički: razsvitli 12, 240, razsele (3. plur.) 70, razstanu (se) 93, 97, 102, razstane (se) 102, 166, razspe (3. sing.) 137, razsapniče 167, razsutak 202, 244, razsula 264; fonetički: rastavi 53, rastaviti 54. — **zš**: poizšteti 50. — **zt** etimologički: uztegnuti 13, uztegne 50, 143, 198, iztira 33, 127, 138, iztresu 35, 59, 151, iztrese 60, 61, 87, 120, 210, raztvoriti 43, 180, raztvara 140, izteče 47, uztegne 50, 143, 198, uzteže 160, 215, 223, uztezat 220, uztraži 86; fonetički: ustegne 71, 268, istoka 138, 207, 260, ustakne 155, gristi 178. — **zz**: razznati 238. — **žc**: lažci 36, 143, lažca 36, 143, 257, lažcem 137, 141, krivobožci 79. — **žč**: lupežčiće 121, lažčina (homo mendacissimus) 136, 137, 141, lažčine 138, 143, lažče (vokativ) 142, vražče (diabolus parvus) 235. — **žk** etimologički: biližku 76; fonetički: viteški 1, 35, viteškom 193, teško 5, 16, 38, 51, 166, teška 20, 25, 210, 237, teške 26, 174, teški 86, 207, 246, muško 60, 68, 90, 99, muške 92, 100, 106, muškim 96, 97, 159, muška 99, 103, 118, lupeški 83. — **žt** etimologički: lupežtvo 61, družtva 126, družtvu 137, družtvo 137, 146; fonetički: uboštva 3, uboštvo 152, društvo 83, 112, 118, 258, društva 93, 122, društvom 96, 122, društvu 96, 127, mnoštvom 101, lupeštvo 108, 121, lupeštva 108.

IVAN NENADIĆ.

1768.

NAUK KERSTJANSKI . . . *Sloxen, i uredjen ugodniem, i obbicjajniem govoregniem* . . . od D. Ivanna A. Nenadichja iſ Peraſta, Kanonika Stolne Zerkve Kottorske . . . U' MLEZIEH, MDCCLXVIII.

U Nenadićevoj kńizi ‚Nauk krstjanski' ima dosta štamparskijeh pogrješaka; na kraju kńige nalaze se doduše popravci, ali nijesu nikako potpuni.

AZBUKA.

c = z: zienim, krivaz, Dievojcizami, zvilechi, ſerza. — **č** = cj: obbicjaju, ſvjedocjanſtvo, cjaſti, odlucjujem, Cjoek; = c: pocetak, nacin, Dubrovacko. — **ć** = chj: hochjeſc, vechje, obbechjao, Kuchjom, vrachja; = ch: vechma, pomochi; = tj: Uputjegne, skratjuje; = tchj: hotchje (vult), platchjali, obbratchjeno, prolitchja, pametchju; = tch: rietchi (dicere, ńekoliko puta). — **đ** = gj: megju, bregja (gravida); = gi (rijetko): nagieſc; = ghj: prighje, provighja; = gh (rijetko): ſvegh (semper); = dj: pogadjaju, dogodjaj, ſvedjer, uredjen, naredjujemo; = dgj: vriedgjaſc, medgju, sudgjen; = dgi (rijetko): nadgioh; = dg: mladgi, mladge. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: drughiem, doſtighnuti, mnoghe, dugh, oghgnu. — **i** piše se obično znakom i, ali se kašto na kraju riječi nalazi također znak j: cinj (facit), onj (illi), ſmertj (mortis), vidj (videt), xudj (cupit). — **iji** = ij: Marij, Oſtij, ugodnij, ſrechnij. — **j** = j (obično); — 0: niedne, potrebnii, priſtoi, piu, koega. — **ļ** = glj: gljubavi, gljudih, boglje, voglja, Nedjeglju; = gl: temeglito, Priategl. — **ń** = gn: tagne, pomgnom, gnihova, poklagnajuchi, *ſ*abragnena. — **ṙ** = er (obično): verhu, perve, milloſerdan, kervi, umerlomu; = ar: umaro (umṙo), arghjave, arvati (se); = r: umro. — **s** = ſ: ſvakomu, ſaſma, upiſana, pedepſan, doſtojan; = s: odrasli, vas, Nebbeske s' djellom. — **š** = ſcj: naſcja, sluſcjaju, naſcjo; = scj (u kursivi): *Duscjom;* = ſc: naſcega, praſctam; = sc (u kursivi): *gljubisc;* = ſ (samo ispred *t*): dopuſtene, odpuſtegne. — **v** obično se piše v, V; samo se kašto u majuskulama piše U: Uragh. — **z** = *ſ*: *ſ*natti, *ſ*lo, ra*ſ*govora, mno*ſ*i, i*ſ*gubitti; = s: rasliziem, raslogh, isghled, usbude. — **ž** = x: sloxene, sluxio, xudimo, Boxanſtvo, duxno. — **ѣ** = ie (u dugijem slogovima): *ſ*apovied, nieſam, uvriedio, mudrieh, riec; = je (u kratkijem slogovima): vjerrovati, djella, *ſ*amjeriti, mjeſto, ſvjetuje (consulit).

Dodatak. U gen. plur. piše se na kraju h: riecih, Bogoslovazah, ſtvarih, godiſctah, kgnigah.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: daat (datus), daa (dat), plaate (mercedis), plaatiti, straah (timor), slaast (dulcedo), naačin, raadi (propter), daan (dies), daraa (donorum), otacaa (patrum). — **bb**: nebbi (‚ne bi'), potrebbu, obbičaju, obba (uterque), sebbi, sebbe, nebba. — **cc**: djecca, djeccu, djevicce, recci. — **čč**: uččio, oččima, muččiti, muččen. — **ćć**:

'vecchje' (plus), 'trecchja', 'trecchi', 'hocchje'. — **dd**: stadda (gregis), budduéi, buddu (3. plur.), kadda (quando), sadda (nunc). — **ee**: reed, reeda, reedu, ženee (mulieris), onee (gen. sing. fem.), molee (3. plur.), meeso, počeetak. — **ff**: uffam, uffańe, uffati (sperare). — **gg**: Bogga, Boggu, moggu (possunt). — **hh**: uhha (aures). — **ii**: mii (nos), piiše (scribit), siina (filii), bii (fuit), liicem, priimiti, kriižu, tii (tu), biila (partic. od 'biti' esse). — **kk**: kakko, akko, svakku, mukke (tormenti), mukkah (tormentorum). — **ll**: alli, illi, djella, djellah (gen. plur), millo, mallo (parum), malla (parva), mollitva. — **mm**: imme, imma (habet), prsimma. — **nn**: menne, punna, punno, ženna, ranne (vulnera). — **oo**: plood, Boog, soo (sal), too (hoc), takoo (sic), posoo (labor), pooć (inf.), brooj. — **pp**: opprosti (3. sing.), oppomińemo, kuppiti (colligere), oppet (denuo), vappaj (clamor). — **rr**: vjerra, vjerre, vjerrovati, varra (decipit). — **ss**: 'dasse' ('da se', ut se), jessu, prossim, vissoko, desset, ossobito. — **tt**: datti (dare), bitti (esse), znatti, matti (mater), putti (плъти). — **uu**: puuk, puuka, truud (labor), suud (iudicium), tuužan, muuža, kuupiti (emere), duuha (gen. sing.), suunce.

AKCENTI.

U Nenadića se nalaze znakovi ` i ´, od kojijeh je prvi običan, a drugi rijedak: štò, dobrò (bene), vàs (totus), kakò (quomodo), krùh, životà (gen. sing.), veomà, imàh (habui), svàk (omnis), danàs (hodie), rekòh, dobròtom, dà (ut), à (partikula), ì (et), ù brodovima, ù našemu, nà nogáh, tó (hoc), účiniti, dúgo (longum).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općeni 5, 14, 76, općenu 13, 16, 27, 73, 168, općenomu 14, 19, 71, 75, općenoga 14, 15, općeno 15, 88, 147, 160. — **bs**: bogoļubstvo 31, 206, 207, 232, 258, bogoļubstvom 41, 58, 194, 198, bogoļubstva 57, 152, 197, 205, 285, sobstva 32, 33, 38, 65, sobstvo 32, 67, 68, 189, obsluževati 35, 49, 166, 201, obslužiti 48, 82, 109, 127, 146, obslužuju 152. — **ct**: ostom (griješkom stoji napisano 'ostem') 260. — **čb**: svjedožbom 136. — **čt** etimološki: počteńa (biće griješka) 118; fonetički: štiocu 7, 282, štjeti (legere) 23, 37, 131, 196, poštuj 28, 122, štovańe 38, pošteńu 88, 139, štovati 110, 279, pošteńe 234, 258, 259, redovništvu 106. — **ćć**: naćeš (invenies) 9, 10. — **dc** etimološki: sudcem 173, sudcu 270; fonetički: srcem 28, 33, 45, 64, 87, srca 42, 52, 59, 89, 109, srce 52, 90, 94, 134, 142, srcu 55, 127, 174, 176, 180. — **dč**: srčano 19, 24, 54, 128, 198. — **dčb**: sržba 29, 89,

95, sržbe 90, 127, 277, sržbu 108, 124, 127, 219, rasržbe 125. — **dd**: odijeli (3. sing.) 196, odijeliti 225, 239, odjeļuje 252. — **dh** odhranio 87, odhraniti 96, podhranila 228. — **dk** etimološki: odkriti 25, 140, 175, 176, 216, odkupiti 31, 278, odkupiteļ 39, 68, 231, odkupio 52, 82, 87, 229, dohodke 136, 138, odkad 160; fonetički: slatka 27, 182, prislatki 53, 61, 219, 227, 251, slatkosti 219, prislatka 262, rijetko 117, 180, rijetki 151, 207, rijetka 207. — **dp**: odpusti 26, 83, odpuštamo 26, odpušteńe 73, 98, 278, odpadaju 126, podpuno 146, 179, 212, 233 nadpis (inscriptio) 255. — **ds** etimološki: odsječena 73, odstupiti 160, 196, odstupi 186, ļudskijeh 272; fonetički: gospostvo 145; složeno: ļudcki 99, ļudcku 118. — **dsg**: ozgor 20. — **dt**: odtjera 274. Isporedi: odtmi (rape) 249. — **gk**: laka 102, lako 171. — **hv**: hfale 5, 11, 25, 184, 205, hfalu 276, 280, pohfaļeni 14, 42, zahfaliti 37, 41, 196, 200, 220, hfaliti 57, 129, 237. Isporedi: hvaliti 121, zahvaliti 180. — **kd**: svakdańi 26, 82, svakdańijeh 199, svakdańa 202. — **kg** etimološki: k gospodinu 220; fonetički: dogod 123. — **kk**: k križu 260. — **nb**: himbena 225. — **nk**: mankati 46, 77, pomankao 55, 228, pomankańa 56, 218, 287. — **nn**: jedanaestomu 75, istina (vera) 226. Isporedi: istinnoga 227, istinno (verum) 235, gdje se ne zna, je li nn napisano po etimologiji ili je udvajańa radi. — **ńc**: jagancu 274. — **ńč**: jaganče (vokativ) 248 (3 puta). — **ńs**: sužanstva 69, 213, sužanstvu 206. — **sd** etimološki: sdruži 143; fonetički: vazda 9, 15, 59, 67, 123, združi 163, združeno 210, združeni 257, združio 274. — **sń**: s ńima 54, 89, s ńim 74, 115 itd. — **ss** etimološki: s silom 136, s svoje 178, s svetijema 226; fonetički: službenikom ('s službenikom') 136, slinom ('s slinom') 184, svetijem ('s svetijem') 208, 228. — **stb**: jezbine 54, 219, gozbami 121, gozba 233. — **std**: šezdeset 240. — **stn** etimološki: koristno 1, 8, 19, 104, 108, koristna 42, 95, 168, 173, 208, namjestnik 5, namjestniku 159, častne 9, radostni 17, radostna 236, žalostna 240, 242, bolestnici 149, bolestnik 220; fonetički: lasno 1, 7, 12, 118, 131, izvrsnijem 7, 37, 51, izvrsno 19, 47, 105, 161, 162 izvrsnosti 65, 86, 117, 154, časnije 53, korisno 194, radosnomu 236, 237, 239. — **stń**: lašńe 8, 10, 109. — **sž**: s živinom 136, s životom 246. — **šb**: zadužbine 205. — **štb**: uvježbati 1, 18, 37, 282, uvježbani 14. — **tb**: ženidba 29, ženidbom 99, ženidbe 106, 107, 142, 152, 154, svadbe 112. — **tc** etimološki: otca 8, 12, 26, 57, 209, otcu 17, 55, 59, 234, 240, otcima 23, otcem 61, 72, 102, 269,

*

svetce 53, svetcu 54, 194, svetca 111; fonetički: djecu 1, 18, 57, 96, djeca 7, 12, 23, 75, 150, djece 22, 129. — **tč** etimologički: svetčanoga 12, svetčanijem 15, 23, svetčane 57, 108, otčenaš 12, 21, 44, 81, 204, otče (vokativ) 35, 53, 82, 170, 171; fonetički: dječice 149. — **tčb**: otačbini 5. — **tć**: nastojatće 12, karatćemo 23, rijetće 32, bitće 90, 229, udaratću 170. Isporedi: biti će 10, govoriti će 14, ļubiti ćeš 109, učiniti ću 170 — **td**: pedeset 179. — **ts**: proklestvo 123, 153, 185, proklestva 168, bogastva 226, 232. — **vst**: kraļestvo 26, 158, 264. — **zč**: rasčine (3. plur.) 197. — **zh**: razhlađeňa 20. Isporedi: ‚ishodi' 67, za koje se ne zna, treba li čitati *sh* ili *zh*. — **zk** piše se svagda *sk* n. p. ‚iskorieniti' 118, ali se ne zna, je li to pisano etimologički ili fonetički. — **zļ** etimologički: izļeze 74, izļego (partic.) 145; fonetički: ļubežļiva 5, 181, 194, 247, ļubežļivom 16, ļubežļivo 22, 30, 108, 122, 222, boležļivoj 253. — **zp** etimologički: izpraznosti 210; fonetički: ispuniti 8, 10, 20, 61, 86, uspomene 8, 9, uspomena 50, 66, 232, ispraviti 11, ispovidjeti 36, 37, 104, 143, 149, isprositi 79, 208, isprazna 111, 121, isprazno 112, 117, 147. — **zs**: rasržbe 125, rastavi 219. — **zt**: istočni 35, 92, 93, 97, istjeran 86, istjera 197, grist (inf.) 145, rastope (3. plur.) 197, ustrpļivo 203, istomačiti 216, uļesti 231, ustegnu 267. — **zz**: iza (prijedlog) 83, 84. — **zž**: ražeži (imperat.) 34, 222, ražižući 252. — **žk**: teški 10, 111, 139, 176, teška 18, 93, 114, 133, 146, teškoga 20, 274, teško 20, 23, 42, 101, 123, muška 15. — **žt**: društvo 116, uboštva 154, uboštvu 267, mnoštvu 215.

BALTASAR MATAKOVIĆ.

1770.

SERMONES MORALES SUPER TOTIUS ANNI DOMINICAS ... PER A. R. D. BALTHASAREM MATTAKOVICH ... EX ITALICO IN VERNACULUM VULGARE CROATICUM TRADUCTI ... *ZAGRABIAE* ... 1770.

U ovoj kňizi iza strane 79. dolazi odmah str. 90, 91, 92 itd., tako da brojeva 80—89 nikako nema.

AZBUKA.

c = cz: ſzuncze, meſzecz, licza, tamniczu, pravicze. — **č** = ch: chuli, ochi, rachunali, krivichni, hochemo, ſzlabocha, povracham, videch. — **ǵ** = gy: odregyenye, pogergyuju, dohagya, potvergyena,

tugyeh. Isporedi: odhajajte, prihajamo (ovo je rjeđe). — **i** piše se znakom i, samo se za riječcu *i* (et) upotrebļava znak y. — **j** = j (obično); = 0: broili, niedna, zatail, zakriu, poleano. — **ļ** = ly: poſztavlya, lyube, temely, zemlya, pripravlyeno. — **ļi** = ly, lyi: napredlyvo, laslyvo, sztraſslyvi, laslyivoga. — **ń** = ny: nyemu, ogeny, nuternya, obernyen, preklinyaju. — **ńi** = ny, nyi: nym, nyhova, nyihova. — **ŕ** = er: pervo, miloſzerden, derhtanye, kerv, mertev. — **s** = ſz: veſzeli, naſz, ſzerditoſzti, jeſzu, iſztinſzko; = sz (rjeđe): glaszu, jeszmo, napiszana. — **š** = ſ: greſniki, miloſche, niſtar, poſtuval; = s: ſztrasna, jos, hoches, mislyenya; = ſſ: naſſu, viſſe, doprinaſſaju, vekſſa; = ſs: duſs (animarum), viſse, vaſs, doſslo. — **t** piše se znakom t, samo u pronom. *taj, ta, to* piše se znakom th: tho, tha, thu itd. — **z** piše se znakom z, samo u preposiciji *raz-* veoma se često nalazi ſz: raſzveſzelilo, raſzmiſzliti, raſzgledal, raſzluchenye, raſzdertu; ali se nalazi i z: razmeti, razdeliti, razluchenye. — **ž** = ſ: boſanſzku, vuſgano, tuſno, ſiveli, teſakom; = s: vesu, pokase, saloſzt, drusba, dersal.

Dodatak. U gen. plur. piše se na kraju h: lyudih, odurnoſztih, zapovedih, krepoſztih, naredbih (praeceptorum).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: šaak (manuum). — **dd**: adda (igitur, često). — **ff**: uffati (sperare), uffaňa, uffaňe. — **ll**: dellu (parte), illiti, sello (vicus), velli (dicit), tella (corporis), tellu (corpore), dello (factum), strella (sagitta), sell (vicorum). — **nn**: ženne, žennu, ženn. — **tt**: bratta, letta (anni), lett (annorum).

AKCENTI.

Mataković upotrebļava znakove ` i ´, ali obadva dosta rijetko; znak ^ nalazi se samo na riječci o (uzvik): ô; — samò, čistò (adv.), ovdè, očitò (adv.), veselé (3. plur.), svéta (mundi), sád (fructus), pobéči (fugere), šáka (manus), glás, pláču (mercedem).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občinskoga 1, 4, 79, 110, občinski 1, 5, 26, 119, 550, občinskem 69, 581, 608, 625, občinsko 70, 587, občuvati 55, 562, občuvali 95, občuva 600. — **bh**: obhajaňa 16, 541, 575, obhaja (3. sing.) 110, 116, 139, obhajati 541. — **bk**: klupkom 67. — **bs**: obstirala 24, obstiraju 101, 160, obstati 47, obstali 115, 618, obseģene 51, obseģen 604. — **bš**: obšanosti 7, 70, 72, 537, 544, obšanost 42, 47, 56, 147, 534, obšaniti 545, 579. Isporedi: pšanite

545. — **bt**: obtužen 27, obtuženi 559, obtršen 59, 123, 540, obtršeni 64, 69, 97, 125, 532. — **bv**: obvršavaju 613. — **čt** etimološki: prodečtva 11, 93, prodečtvo 18, 534, 610, 613, vračtvo 76, 79, 122, 124, 578, krvoločtvo 134; fonetički: šteje (legit) 3, 10, 75, 115, 142, pošteńe 25, 41, 44, 57, 556, poštuval 31, poštuje 31, 587, pošteno 65, 616. — **dc** etimologički: sudca 9, 13, 17, 595, 630, sudcem 15, 25, srdca 24, 39, 67, 124, 583, srdcu 28, 49, 66, 113, 546, srdcem 30, 99; fonetički: sucem 2, 13, 14, suca 3, 8, 14, srcu 2, 134, srcem 24, srca 10, 12. srce 16, 108. — **dč** etimologički: srdčeno 122, 144, 147, 563, 566, srdčen 537; fonetički: srčeni 2, 123, 125, srčenoga 8, srčeno 124, 125, 134, 541. — **dd** etimologički: oddalečuje 53, oddalečil 135, oddehnemo 61, oddružim 99, oddružen 601; fonetički: odurnosti 10, 13, 74, 122, odurjava 13, 61, 542, 546, 552, odurni 14, 52, 142, 542, 585, odurna 15, 53, 56, 130, 540, odurjavati 49, 50, 111, 565, odehńeńu 99, odigne (3. sing.) 600. — **dh**: predhajajuča 5, predhajala 6, odhajajte 21, 25, odhaǵa 60, odhitivši 23, 43, odhiti 103, odhraniti 38, nadhaja (3. sing.) 533, nadhajaju 578. — **dk** etimologički: odkupitel 2, 14, 29, 93, 124, odkupiti 56, odkuda 3, 19, 58, 65, 115, napredka 26, 27, 573, napredkom 557, 594, sladki 47, sladkoče 94, sladko 104, 541, sladke 536, 537, 541; fonetički: retki 49, 111, 112, 588, 607, retke 119, retkoga 574, retka 589, britkum 105, britku 134, dohotka 105. — **dp**: odprte 6, 13, odprto 8, 13, 48, 77, 115, podpisal 10, podpisek 138, odpuščal 55, odpuščańe 69. — **ds** etimologički: odsuǵeni 14, 23, 43, 559, odsudil 51, 549, 560, odstupili 42, 53, odstupiti 103, 599, susedstva 93, nadskoči 108, 538; fonetički: ļucko 16, ļuctva 123; složeno: ļudctvo 27, ļudctva 550, ļudctvu 628, ludcko 37, 55, 78, 147, 586, ļudckoga 71, 147. — **dš**: sloboščine 24, 38, sloboščinu 564, 579, 580, 619. — **dt** etimologički: odtirajte 68; fonetički: hote (venite) 20, 28, metemtoga 33, otuda (inde) 51. — **dz**: odzava (revocat) 53, odzovu (3. plur.) 575. — **dž**: podžiže 23, 563, 565, 603, 614, podžigavalo 77, podžigal 538. — **gc**: bogci 40, 60, bogce 40, bogca 60. — **gk**: lahko 28, 52, 60, 75, 114, lahka 69, 130, lahki 536, lehkoga 565. Isporedi: lagek 536, 539. — **gš** etimologički: dugše 74, dugšega 619, legša 102, dragše 110, 141, dragši 143; fonefonetički: lekše 19, 532. — **ǵt**: povečte 8, 29, 96, 110, 122. Isporedi: viǵte 554. — **kd**: vsagdašńe 49, 50, vsagdašńem 586.

— **kg**: k grehom 2, k govoreńu 110, k gosponu 117, kakgoder 128, 534. — **kk** etimologički: k kraļevstvu 100, k koncu 120, 537, 565, žuhkemi 137, k Kristušu 629; fonetički: žuhkoču 38, 39, 535, 541, 548, žuhko 39, 67, 74, 95, 141, žuhkoga 106, 140, žuhki 125, 135, mehko 141. — **mc**: botonce (sua sponte) 133. — **md**: vendar 5, 15, 32, 76, 113. — **mt**: metentoga (interea) 574, 595. — **nb**: himbenosti 14, 54, himbenoga 61, himbenostjum 564, obrambu 17, 22, 90, 117, 144, obramba 22, 118, 150, obrambe 24, 90, 143, 577, precembu 45, 51, 106, 150, 553, precemba 56, 553. Isporedi: ‚premenybum' 139. — **nk**: pomenkańe 6. Isporedi: pomeńkańa 15, 546, pomeńkańe 31, 101, 150, 576. — **nn**: belodano 72, 607. — **ńs**: detinstva 11, 547, sužanstva 44, sužanstvo 567. Isporedi: sužeń 44, 576, sužńi 44. — **ńš**: meńše 19, 106, 137, 553, pomeńšava 37, meńša 60, 65, 623, meńšega 92. — **std** etimologički: šestdeset 550; fonetički: zdenec 615, zdenca 615. — **stk**: došestka 603. — **stm**: vustmi 591. — **stn** etimologički: dvojvrstna 50, dvojvrstno 61, prešestni 67, 98, 125, prešestneh 72, 78, 119, žalostna 72, 100, 130, 134, žalostno 117, 140, častnu 94, zlatovustni 576, 587, mastna 594; fonetički: masne 54, masnu 58. — **stń**: vrstńakov 614. — **tb** etimologički: tatbine 11, 546, 561, 613, 616, tatbina 50, tatbinu 625; fonetički: svadbe 150, 550, 589. — **tc** etimologički: otci 3, 38, 610, 612, 631, otca 20, 27, 51, 94, 549, otcu 44, 105, 132, 135, 612, svetca 18, 116, svetci 20, 22, 95, 115, 124, detcu 38, 592, 611, 617, detce 38, 68, 147, 612, pripetce (fortuito) 46, 131, srditci 138, 602, bratca 611, bratcem 611; fonetički: sveci 14, svecev 17, decu 17, ocu 589. — **tč** etimologički: otčinske 109, otčinstvo 562, detčicu 611, detčica 612; fonetički: izpričavańe 15, 43, spričavańe 38, 546, spričavańa 102, dečaki 58, dečarec 555, dečicu 611, falačec 586. — **td**: petdeset 550. — **ts** etimologički: prokletstva 22, 26, prokletstvo 62; fonetički: svecki 7, bogactva 7, 92, 124, bogactvo 49, 534; složeno: svetcke 53, 122, svetcki 69, 95, bogatctva 54, 541, 624, bogatctvu 139, prokletctva 630. — **vst** etimologički: kraļevstvo 93, 102, 553, 564, kraļevstva 93, 96, 128, 550. 556, kraļevstvu 96; fonetički: kraļestvo 20, 28, 561, kraļestvu 21, kraļestva 21. — **vv**: v vuze 114. — **zf**: razfalatati 107, razfriškańa 539. — **zh**: izhite 24, izhitil 31, 549, 618, izhodek 114, izhodu 139, izhajati 580. — **zk** etimologički: zkazal 9, 19, zkazati 74, zkončati 21, 71, 145, 603,

izkopa (3. sing.) 615; fonetički: skrili (partic.) 3, skriti 4, 8, 117, skazal 9, skazana 19, francuskeh 10, francuske 27, 46, 148, skvarjeni 22, 43, 115, skvaril 25, 92, mrska 56, skončańe 59, skračuje 74, 597, pasku (animadversionem) 118, paske 618, skupa (una) 125, 133, 540, 563. — **zń**: z ńim 2, 26, 67, 113, 129, z ńimi 24, 146, 612, z ńum 51, 75, 93, 147, grozńu (minas) 18, 19, 113, 619. — **zp** etimologički: izpitavaju 3, 4, izpitavati 10, 46, izpišuje 8, 60, 146, 150, izpisal 67, zpoznaju 19, zpoznali 90, 555, razpelo 30, izpričavańe 43, izprosi 141, izpeļati 550, 628; fonetički: spomenek 1, 97, 559, spazil 5, 547, 585, 611, spodobnem 6, 52, 138, 573, spodoben 13, spovedi 12, 16, 65, 72, 120, spovednik 26, spuni (3. sing.) 19, 75, 135, spuńava 30, 74, 559, ispričavańe 43, spoznali 90, 91, spoznaval 92, ispitavaju 95, spameten 126. — **zs** etimologički: z srditostjum 3, 14, z strahom 6, 107, 112, z suznemi 9, z svojemi 23, 39, 537, 613, z sinom 24, 611, z sobum 28, 39, 102, 109, 144, razsvečeni 8, razsveti 27; fonetički: rasrdivši 58, 67, rasrditi 585, rasvetiti 78, rasvečena 542, rasejali 626. Isporedi: ‚raztupi' (se) 25, ‚raztupila' (se) 145. — **zš**: raširil 48. — **zt** etimologički: iztok 29, vlezti (ingredi) 97, 100, iztiraju 98, iztrgnuti 112; fonetički: vstegnul 71, stegnuti 78, istirati 98, istiran 561, vlesti (ingredi) 106, zgristi 145, stvoriti 552. — **zz**: z zrokom 19, 42, z zubmi 20, z zemļum 52, z zazivańem 62, 66, z zapovedjum 631. — **zž** etimologički: z žitkom 9, z žeļum 114, 128, z žalostjum 560; fonetički: ražalostil 26, 144, 585, ražalostili 95.

JOSIP MATOVIĆ.

1775.

KATEKISM RIMSKI PO NAREDBI S. SABORA TRIDENTINSKOGA ... iſtomacen, i priobbrachien iz Latinskoga ù Slavinskomu Jeziku *Pò D. Joſeffu Matovichiu iz Dobrotè Darxavè Kotorskè.* U' MLEZIEH, MDCCLXXV.

Ova je kńiga puna štamparskijeh pogrješaka.

AZBUKA.

e = z: zienio, konza, nauzi, zarkovni, deſniza. — **č** = c: vjecno, pocetak, razlucuju, cuva, prilican; = cj (rjeđe): obicjaj, cjovjek, cjaſcu. — **ć** = chi: biichia, krechiu, povrachiaju, upuchiegna,

chiutila; = ch: buduchi, nemoch, nachi; = tchi: kratchie, pametchiu, zacetchia, uputchiegna, tchia. — **đ** = gi: megiu, potvargiuje, gragia, izvigiati, xegiao; = g: takoger, zacugeni, pogargen. Gdje dolazi *dj* ili *di* (n. pr. beſsjedjahu, xudiaſce, xudiene), to nije = đ, nego je *d* + *j*. Isporedi: potvardiva (affirmat), uvriedeni, potvardegne. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: drughe, moghli, Bogh, ighda, doſtighnuti. — **i** = i (obično); = j (samo na kraju riječī): cinj (facit), govorj (dicit), onnj (ille), drughj (alius), ſviedocj (testatur); = y (rijetko i samo ispred vokala): nye (‚nie' t. j. ‚nije'), glavnyeh (‚glavnijeh'), nyedan (‚nijedan'). — **iji** = ij: bogatij, obilatij, ſvietlij. — **j** = j (obično); = 0: razumiuchi, liekaria, nyedan, priſtoi, goilli, oſſvoilli. — **ji** = ii, ij, j: koii, koij, priſtoj (‚pristoji'), uzgoj (‚uzgoji'). — **kv** = qu: Zarquami, ozquarnio. Isporedi: skvaſcene. — **ļ** = gli: gliudma, poſtavgliajuchi, gliubavi, zemglie, vagliaju; = gl: voditegli, temegl. — **ń** = gn: pomgnu, pomgnom, gnegova, ziegnahu, naslagnaju. — **r̊** = ar: martva, parvoga, ſvarhe, darxave, pogardama, umaro (umr̊o), proxdaro (prožd̊ro). — **s** = ſ: ſakriveno, ſvega, Goſpodina, jeſmo, oblaſt; = s: naravskom, neskladi, sloxeno, nas, sam. — **š** = ſc: bjeſce, sluſcagnu, okoliſcu, grieſciti, naſca; = sc: josct, niscta, posluscni. — **z** piše se ńekoliko puta znakom s ili ſ, ali to će biti štamparske grijeśke. — **ž** = x: doſtixe, boxanſtvo, sluxahu, podloxna, prikaxujuchi. — **ѣ** = ie: doprieti, zapovied, poglavitiem, razdieliſce, vidieti, zviezde; = je: vjerno, vjerujem, ſvjedocio, mjeſtu, neizmjerna; = ije: onnijeh, ovijem, nijeſu.

Dodatak. U gen. pl. nalazi se na kraju veoma često znak h: ſtvarih, vjekovah, narodah, gliudih, kgnigah, duſcah.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: daali (partic.), svakaa (omnia), prikaaza (monstravit), ovaa (haec, plur. neutr.), vaalu (undæ), vodaah (aquarum), praah (pulvis), vjerovaa (credidit), nadaađe (superavit), graad (urbs). — **bb**: sebbi, sebbe, tebbe, nebbeskoga, nebba, slabbo, — **cc**: prorocci (prophetae), poglavicca, mucci (tormento), djevicce, reccite. — **čč**: uččińen, rečče (dixit), oččima — **ćć**: ‚bracchiom', ‚bracchiu', ‚hocchiemo', ‚vocchia'. — **dd**: padda (cadit), gledda (spectat), vodde (nom. plur.), budde (3. sing.), staddo. — **ee**: mnogee (plur. fem.), držee (tenent), kojee (plur. fem.), govoree (dicunt), nareedi (instituit), uzee (3. sing.

aor), zlee (acc. plur.), meeso. — **ff**: uffati (sperare), uffańa, uffańe — **gg**: druggo, druggoga. — **ii** (piše se obično *ii*, kašto *ij*): biiće, bii (fuit), mii (nos), druzii (alii), trii (tres), stvorii (fecit), postavii (posuit), izgubii (perdidit), mnogii (multi), bliizu. — **kk**: slikku (imaginem), slikka (imago), ikko (quisquam), okko (oculus), mukku (tormentum), mukke (tormenta). — **ll**: djello, illiti, mallo, alli millost, millosti, velliko. — **mm**: imme, immena, sjemme, sjemmena, slamma. — **nn**: onnomu, onno, ranno (mane), ponnoviti, punno, ranna (vulnus), ranne (vulneris). — **oo**: too (hoc). mooć, plood, book. — **pp**: opprani, opprao, uppadosmo, potoppa. — **rr**: vjerra, vjerre, morra (maris). — **ss** (piše se *ſſ, ſs*): spasseńe, jessu, čessa, desset, bessjeda, bessjede, podnossio, grijessi (peccata), ugassiti, dasse (,da se', ut se). — **tt**: datti (inf.), poznatti, znatti, putti (плъти), bratta, nitti (neque), matti (mater). — **uu**: truud (labor), buduu (3. plur.), puut (via), puutnik, moguu (3. plur.), puuk (populus), suud (iudicium). — **zz**: druzzi (alii).

AKCENTI.

Matović upotrebļava samo znak `, ali veoma često: dàr, glàs, primàti (inf.), prùžila, kùga, žudèći, dalekò, jedvà, kojèga, uzèše, ljekàre (medicos), imà (habet), dobrotù, ovomù, nàčin, pò sebi, ù istinu, zà naučiti.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općenoga 4, 71, 460, općeni 4, 17, 70, 97, 468, opći 7, općena 8, 72, 81, 91, općeno 10, 15, 22, 68, 83. — **bh**: obhođeńa 22, obhodi 509. — **bk**: obkružena 3, 39, 92, obkružen 459, 515. — **bs**: bogoļubstvom 2, 19, 32, 505, 525, bogoļubstvo 3, 510, bogoļubstva 4, 75, 81, 100, 460, obslužiti 5, 478, obslužujući 27, sobstva 11, 15, 36, 76, 81, sobstvo 11, 17, 31, 76, 82, obsinuti 525. — **čb**: svjedožbom 72, svjedožba 500, svjedožbami 500, svjedožbe 516. — **čt**: pošteńa 29, 62, 79, 521, 527, poštovati 35, pošteńe 64, 455, 461, 469, 500, poštovan 462. — **ćć**: utećemo (,uteć ćemo') 473. — **dc** etimologički: odcijepļena 14, odcijepļen 40, sudca 70, 72, sudcem 75, sudcu 496; fonetički: srca 5, 14, 29, 75, 455, srce 78, 496, 497, 499, 509, srcem 11, 484, 497, 523, srcu 13, 59, 83, 451, 463. — **dčb**: sržbe 40, 453, 479, 498, 526, sržbu 52, 475, 521, sržbi 453, 526. — **dd**: odvojeno 45, odvojeni 97, odijeļena 53. — **dh**: nadhodi (3. sing.) 1, 80.

— **dk** etimologički: odkupi (3. sing.) 5, 52, 506, odkupiteļ 28, 44, odkupio 48, 92, 455, odkle 10, 23, 26, 51, 464; fonetički: rijetko 467, 468, slatko 475, prislatkoga 479, prislatke 486, prislatki 497. Isporedi: slatak (dulcis) 525. — **dp**: podpuno 20, 31, 39, 70, 453, odpanuli (partic.) 61, odpade 486, odpuštati 94, 100, odpušteńe 98, 100, 495. — **ds** etimologički: odstupiše 3, 23, 87, 471, 475, odstupili 38, 477, 497, odsječeni 97; fonetički: gospostvom 16, gospostvu 24, 34, 71, gospostva 26, 31, 64, ostupa (3. sing.) 468, ostupaju 475; složeno: ļudcka 14, 31, 84, 476, 503, ļudckoga 31, 67, ļudcku 36, 458, 475, 497, ļudcki 452, 453, 473, 474, 507, carigradckoga 59, carigradckomu 80. — **dt** etimologički: odtle (istinc) 14; fonetički: otvara (3. sing.) 15, otvarati 17. Isporedi: odtide 88. — **gš**: oblahšańe 514. — **hć**: kćeli (partic.) 16, 481, kćela (partic.) 64, kćeti (velle) 38, 100. — **ht**: ktio (partic.) 1, 5, 22, 55, 458. — **hv**: pofalom 4, 71, faliti 6, 85, 464, fale 79, 95, 473, 511, 516, fala 462, ufaćen 42. — **kd**: svakdańi 484, 490, 491, svakdańega 492. — **kg**: k gospodaru 458. — **kk** etimologički: k kući 490; fonetički: mekoputna 523. — **mč**: zančica 451, zančice 507. — **nb**: imbene 510, himbe 520. — **nk**: pomankao 2, pomankava 15, 99, pomankalo 41, 60, pomankańe 501. — **nn**: istina (vera) 89. Isporedi: istinan (verus) 14. — **ńc**: jaganca 88, 516, jagancem 516. Isporedi: jaganac 516. — **ńs**: sužanstvo 66, sužanstva 521, djetinstvo 476. Isporedi: sužńa 66. — **sb**: sbirao 486. — **sd** etimologički: sdružene 20, sdružena 37; fonetički: vazda 1, 18, 44, 486, 498, združeńe 36, 43, 80, združena 37, 43, 57, 80, združiti 53, 57, 67. — **sg**: zgoda 8, zgađa (se) 56, 87, 92, 476, 515, zgađaju (se) 71. — **sļ**: neugasļivijem 54, nasļednici 70. — **sń** etimologički: s ńekijem 475, 497, 519; fonetički: š ńima 2, 79, 509, 513, š ńekijem 6, 86, š ńim 33, 49, 51, 100, 479; š ńom 97, 100, 526, š ńihovijem 464. — **ss**: s svjetom 510. — **stb**: jezbine 7, 74, 489, 490, jezbinom 7, jezbina 489, 491, gozbami 516. — **stn** etimologički: namjestnici 2, namjestnika 4, 90, lastno (facile) 3, 8, 20, 46, 98, lastnije (facilius) 5, 22, 74, koristno 8, 451, 468, 478, 494, koristnije 40, koristna 96, 513, bogočastno 18, častna 96, žalostna 43, žalostne 72, bolestnika 74, prošastnijem 77, nesvijestne 515, radostno 526; fonetički: izvrsno 5, izvrsni 10, zlatousnik 457, 491, zlatousnika 468, obijesno 457. Isporedi: uskrstnuo 43, 59, 62, uskrstnuća 58, 59, 65. — **stń**: ostńe (stimulos), 497, 508, ostńima 498. Isporedi: ostań (stimulus) 521. —

sž: s žudbom 506. — **štb**: uvježbati 6, 8, 455, 460, 498, uvježbana 7, uvježbava 66. — **tb**: ženidbe 451. — **tc** etimologički: bogatci 457, 458, 491, 494; fonetički: oci (patres) 4 11, 24, 59, oca 7, 16, 28, 64, 452, ocem 16, 21, 32, 51, 497, ocu 21, 25, 52, 72, 451, djeci 476, djeca 476. — **tč**: dječica 6, očenašu 8, 484, očin 16, 80, oče (vokativ) 17, 67, 454, 473, 487, očinstvo 29, 92, 470, očinstvu 31, 451. — **tčb**: otažbini 48, otažbinu 51, 54, 66, 75. — **tć** etimologički: cijenitće 100; fonetički: prifatićemo 473, odpustiće 495. Mnogo je običnije *-ti će*: priporučiti će 452, učiti će 454, izvaditi će 467 itd. — **td**: petdesete 498. — **ts** fonetički: bogastva 1, 14, 62, 65, 91, proklestvo 39, 52, proklestva 52, proklestvom 74; složeno: bratcki 457. — **vst** etimologički: bivstvo 16, bivstva 17, 48; fonetički: kraļestva 26, 29, 52, 73, 94, kraļestvu 31, 65, 470, 473, 483, kraļestvo 31, 65, 92, 461, 465. — **zh**: izhodi 17, 36, 77, 80, 462, izhodeči 79, 81. — **zk** etimologički: izkazati 32, razkošnu 489, razkinuli 497; fonetički: iskrńega 20, 491, 504, 523, iskrńemu 461, 503, uskrsnuo 33, uskrsnuti 60, 62, 66, iskušeńe 70, iskušati 73, mrska 472, raskoše 486, 522, iskorjeniti 504. — **zļ** etimologički: izļeze 39; fonetički: ļubežļivo 482, ļubežļivomu 513, boležļivo 496. — **zp** etimologički: razplodiše 2, izpraviti 30, razpršan 84, razpuštena 456, izpraznosti 476, izprositi 518; fonetički: ispovijedaju 3, 13, ispovijedamo 46, 47, 53, 94, 496, ispunili 5, 478, ispuńaju 96, isprositi 20, 496, isprosili 527, uspomena 28, 82, 497, 507, uspomenu 42, 81, 93, 496, 503, raspukoše (se) 48, bespametno 53, ispusti 56, isprazna 476. — **zs**: rasuća 26, 487, 512, rasuće 47, rasuto 88, rasrdio 71, rasrdili 481, rasipaju 91, rasrditi 523. — **zš**: ištetiti 3, ištećene 476, raširi 471. — **zt** etimologički: uztegnuti 453; fonetički: uļesti 3, 467, 470, 473, 511, ustegnuti 7, 458, 478, istomačeńe 8, 36, istomačiti 8, 16, 38, 58, 79, istekla 26, 453, istoka 28, 92, 471, istočnoga 48, rastresla 48, ustrpļeńe 52, 511. — **zž**: ražižemo 457, ražežena 488, ražegla 497, ražiže 500, 509, 525. — **žk**: priteške 50, priteško 486, 508, teško 490, teške 501, muški 92. — **žt** etimologički: množtvo 66, 88, 464, 509, množtva 83, 473; fonetički: uboštvu 75, uboštvo 488, lupeštinom 490.

IVAN LALANGUE.

1776.

IOANNIS BAPT. LALANGUE, BELGAE LUXEMBURGENSIS, MEDICINAE DOCTORIS...... MEDICINA RURALIS ILLITI VRACHTVA LADANYSZKA ZA POTREBOCHU MUSEV, Y SZIROMAKOV HORVATCZKOGA ORSZAGA... *VU VARASDINU* 1776.

Lalangue nije svoju kńižicu sam napisao onaku, kakva je na svijet izišla, jer je hrvatski vrlo slabo znao; za to mu ju je preveo (ne kaže se iz kojega jezika) jedan fratar (str. 12.).

AZBUKA.

c = cz: lucztva, Knificzu, horvaczkom, konczu, feludecz. — **č** = ch: pochetniki, vuchiti, nachinom, chlovek, fzrechnu, nemóguche, obrachati, imajuchi; = tch (sasma rijetko): pripetcha (se), pripetchati (se). — **ǵ** = dy: obhadyati, dohadya, zafmradyen, potverdyen, odredyen; = gy: desgy (pluvia), hergyava, fegya, preczegyena, mofgyani. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = i: takai, kaiti, doidemo, doiti, nikai; = 0: zleati, pianecz, pofztaviu. — **ļ** = ly: lyubavjum, lyudi, zemlyakov, bolye, zemlye. — **ń** = ny: vuchinyena, nyemu, nyihovomu, napunyavati, konyu. — **ŕ** = er: potverdili, zaderfaval, kervi, perfza, podverfen. — **s** = fz: jefzu, fzlobodno, mefztu, ifztinfzki, vifzoko; = sz: zemelszki, szegurnom, szvojemu, vszeh. Isporedi: zkoro, izkati, izkricze, gdje je pisac mislio, da je na početku riječi prijedlog *z, iz*. — **š** = f: dvorifche, jofche, pufchali; = s: zapuscha, hruske, skodlive; = ff: naffel, pofftenyu, viffe, joffche, zdraveffi; = fs: frifsko, fztalifs, fskodlivo. — **ž** = f: falofztjum, fiveli, betefnika, berfe, zderfavanye; = s: desgy (pluvia), slicze, mus, blisnyeh, fzlusbu.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se na kraju h: pogibelih, vrachtvih, Lyudih, fztvarih.

UDVAJAŃE SLOVA.

ff: zauffanje, uffanom, uffanje. — **ll**: illiti. — **tt**: letto (annus), letta, lett (annorum), lettmi, hottejuči, hottela.

AKCENTI.

Nalaze se znakovi ` i ´, ali su obadva veoma rijetki: jè (‚jede'), nè (non est), otèče (3. sing.), mèda (gen. sing.), sàd (fructus), sád (fructus), svétu (mundo), lén (piger).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: rubca 146, 327, 342, rubce 240, rubci 241. — **bč**: občuval 3, občuva 201, občuvati 285, 286, občinskem 3, 229, 257, občinsku 12, občinska 14, 17, 120, 129, 273, občinske 40, 62, 178, 200, 291. — **bh**: obhaǵati 26, 29, 180, 191, obhaǵa 61, 82, 100, 118, 147, obhaǵańe 145. — **bk**: klupko 104. — **bs**: obsipane 96, zaobstre 117, 181, 226, zaobstreti 179, sobstvu 287. — **bš**: glubše 127. — **bt**: obtršeni 4, 200, obtršena 93, 151, 157, hrbtu 160, 213, hrbta 205. — **bv** etimologički: obvezana 59, obvinuti 128, 155, 286; fonetički: obračati 94, obrńeno 286. — **ct**: octom 48, 51, 114, 128, 192, octa 62, 66, 84, 110, 192. — **čt** etimologički: vračtvu 4, 128, 140, 204, vračtva 11, 17, 143, 165, 192, vračtvo 12, 16, 55, 134, 190, čtavce 55, čtavcu 177, 292, 374, čteje (legit) 74, 99; fonetički: poštuvanem 14, poštuvani 19, poštenoga 289. — **dc** etimologički: srdca 3, 12, 29, 104, 138, srdcu 12, 33, 97, srdce 23, domorodce 12, želudca 29, 42, 77, 116, 185, želudcu 38, 50, 75, 106, 187, želudci 55, bodca 102, 109, 115, bodcu 103; fonetički: srca 27, 236. — **dd** etimologički: oddihavanje 28, 29, 130, oddihavati 106, 188; fonetički: odurjava 50, 63, 260, 267, odurna 52, odurno 130. — **dh**: odhitava 33, 149, odhiti 64, 289, 333, odhititi 285, odhaǵati 288. — **dk** etimologički: odkuda 1, 22, 35, 112, 117, odkriti 139, redkeše 173, 199, redko 174, 185, 215, 274, 287, redka (rara) 242, sladkoču 184, sladkoga 245, 339; fonetički: retki (rari) 10, retke (raros) 71, retkeše 258, 264, slatki 292. — **dp**: odprta 3, 66, 204, 214, 270, odpiral 3, 5, odpreti 15, 49, 65, 108, 129, odpuščati 94, odpuste 186. — **ds** fonetički: luctva 6, 12, ļuctva 135, ļuctvo 136, 140, 217, 258, 285; složeno: vinogradcko 37, govedcku 49, govedcke 331. — **dt** etimologički: odtekati 43, 59, odtok 57, 59, odtoka (gen. sing.) 183, 276; fonetički: metemtoga 10, 13, 36, 93, 147, otok 77, 99, 169. — **gk**: lehko 4, 14, 58, 125, 175, lehke 10, 21, lehkoga 62. — **gš** etimologički: dugše 205; fonetički: lekše 21, 24, 63, 108, 123. — **kd** etimologički: vsakdešni 3, vsakdašni 68; fonetički: vsagdešni 3, vsagdašni 120, 321, 328, vsagdašńa 321. — **kg**: k gosponu 21, kakgoder 179. — **kk** etimologički: k kojemu 118, 141, 327; fonetički: žuhke 4, 141, 334, žuhkoča 54, žuhka 112, 192, 203, 206, mehko 24, 25, 274, 342, mehka 30, 94, 97, 130, 275. — **mc**: hotonce (sua sponte) 33, 51, 113. — **md**: vendar 6, 13, 47, 104, 145. — **nb**: začimbe 39, začimba 68, pre-

cembu 290. — **nn**: jedenajsti 28, 111, 144, 175, jedenajst 324. — **ńs**: svinski 19, svinskoga 142, 247, 338, kuhinske 62, 67, 285, 342. Isporedi: dińskoga 327, tikvańskeh 327, końske 343. — **ńš**: menšeh 13, menše 15, 102, 209, 291, menšu 27, 163, 287, pomenšati 36, 46, 64, 122. — **std** fonetički: zdenceh 293, zdencev 308; složeno: šesdeset 319. — **stm**: prstmi 91, 205, 319, mastmi 157. — **stn**: očivestno 2, 9, 17, 109, 135, očivestne 11, očivestna 57, namestnikom 14, vustnic (labiorum) 35, 41, 54, vustnice 56, 105, 116, grustnost 117, mastneh 133, 142, dvojvrstna 137, 148, šestnajsti 183, šestnajst 318, 319, postneh 199, žalostneh 264. — **tc** etimologički: otca 13, otcev 164, detca 120, 145, 157, 162, 323, detcu 132, 173, 176, 223, 276, falatce 284; fonetički: deca 10, dece 10, 24. — **tč** etimologički: detčinske 9, falatčece 335; fonetički: dečinske 10, 20, 59, falačece 67. — **td**: petdeset 6, devetdeset 324. — **ts** fonetički: horvacke 8, 9, horvacku 9, 11, horvackom 12; složeno: svetcke 11, horvatckoga horvatckom 180, 374, horvatcke 199. — **vst**: kraļestvih 3. — **zc**: zcurelo 86, 113, zcuri 99. — **zč**: zčisti 100, zčistiti 283, zčistila 195. — **zf**: sfunda (3. sing.) 193. — **zh** etimologički: izhaǵajuča 31, 241, 243, izhaǵa 43, 186, 204, 251, razhladi 36, 37, 168, 201, 335, razhladiti 49, 147, zhita (3. sing.) 109, 115, zhitati 110, 125, razhaǵati (se) 264; fonetički: rashladiti 51, rashladi 244, 343, 346. — **zk** etimologički: zkup (unā) 12, 83, 117, 153, 243, izkazati 15, zkuhati 39, 50, 75, 328, 338, zkvari (3. sing.) 52, 151, 210, razkuha 67; fonetički: francuske 3, mrska 52, mrsko 52, 54, 194, 202, 268, nisko 128, niskom 141, skup (unā) 139, 184, 243, reske (subacidae) 215, skuhati 215, paska 236. — **zļ**: razļuti 225. — **zp** etimologički: izpitavcev 2, izpitavan 9, zpoznanje 6, 46, zpoznati 24, 25, 81, 128, zpravil 12, zpraviti 64, zpodobnem 14, zpodobu 19, 160, 261, zpomenuti 21, 23, zpomenul 126, 165, izpije 36, 82, zpazil 54, 75, izpeļati 178, izpisati 374; fonetički: spoznati 61, 74, 82, 135, 148, spoznaju 63, 87, spomenul 64, 112, 241, spaziti 90, 154, spametno 136, 223, spraviti 191. — **zs** etimologički: z svojum 65, 251, z suhem 83, z samem 178, z soljum 330, razsvetile 220; fonetički: rasudna 87, 88, rasudnem 88, rasudni 112, rasipleju 121, 232, rasipati 229, 254, rasrdivši 264. — **zš**: raširiti 16, 127, raširjava 23, raširjenu 30. — **zt** etimologički: raztolnačiti 16, 374, raztali (3. sing.) 37, 69, 109, raztaliti 334, iztirati 63, 88, 114, ztira (repellit) 69, 201, 223, 248, raztepe 93, 97, raztepsti 98, 135,

raztira 110, grizti 191, iztolnačiti 292; fonetički: rastolnačiti 15, 126, stira (repellit) 55, rastepe 87, 97, stopi (3. sing.) 110, vlesti (inf.) 154. — **zz**: z zubmi 77. — **zž**: z žganicum 107. — **žk**: teška 6, 28, 150, 233, teške 149, 184, teško 12, 15, 24, 104, 127, teškoga 58, 193, friško 20, 27, 41, 129, 145, friški 37, 44, 49, 168, 182. Isporedi: ‚muske' 20, 57, 173, ‚frifkoga' 62, — gdje se ne zna, treba li čitati *žk* ili *šk*.

MATIJA ANTUN REĻKOVIĆ.

1779.

MATHIE ANTUNA RELKOVICHA SATIR, ILLITI DIVJI CSOVIK. U PERVOMU DILU, PIVA U VERSHE SLAVONCEM; A U DRUGOM DILU, SLAVONAC ODPIVA U VERSHE SATIRU . . . *U OSIKU* 1779.

Gdje je nužno, veli se u prijegledu, koji daļe dolazi, kako je što i u prvom izdańu od god. 1762, kojemu je naslov: SATYR illiti DIVYI CSOVIK U VERSHE SLAVONCEM 1762 (bez naznake mjesta, gdje je kńiga štampana).

AZBUKA.

č = cſ: recſe, obicſaju, cſekash, ucſio, cſuva; = cs: ricsju, jednocs, gercskoj. — **ć** = ch: xelechi, nochne, veche, shechu, placha; = tj: nakitjene, oſvetjuje, obratjajuchi, Bratja, poſvetjene. — **đ** = dj (obično): dogadja (se), neuradjen, mladji, ſidjashe, medju, Gradjanin; = gj: tugjih, tugje, glogje, nagje, Lagja. U prvom izdańu = gy: megyu, tugye. — **f** = f u oba izdańa, samo se u prvom izdańu kašto nalazi i znak ph: phala. — **g** = g u oba izdańa, samo se u prvom izdańu riječ ‚Bog' biļeži: Bogh. — **ǵ** = cx: Bucxaku, jecxeci, Macxarskoj, Pencxeri. U prvom izdańu = x: penxeri, maxarskoi. — **i** = i u oba izdańa, samo se u prvom izdańu nalazi kašto također znak y: oſtavy, y (et), a u majuskulama J: Jvka. — **j** = j (obično); = 0: zadobie, pian, biashe, dvoica, nikoim. U prvom izdańu = i: svoie, iosh; = y (rijetko): yio. — **ļ** = lj: zemlju, uſterpljiv, ljude, izmishljenih, nevaljale. U prvom izdańu = ly: zemlyu, polye; isto je tako **ļi** = ly: Shaly (mitte). — **ń** = nj: njega, njima, pitanje, Dimnjak, zaklinjat. U prvom izdańu = ny: nyemu, imanya; isto je tako **ńi** = ny: nyme. — **ŕ** = er: gerbav, umerlomu, ſvershi, kermci, obderxavat. — **s** = ſ

: ſvoih, doſta, oſobito, poſao, niſmo, ſami; = s: sluxbu, mislim, ljudskoga, cſas, neispunjujte. — **š** = sh: uzamshi, rekoshe, josh, shkodlyivi, umishali; = ſ (samo ispred tj = ć): Kerſtjanske, Jakoſtju, Zapuſtjenu. — **ž** = x: krix, uxe, kaxem, traxi, Muxa.

Dodatak. Znak h upotrebļava Reļković često suvišno, a često ga izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) moguh (possunt), kojah (nom. plur. neutr.), mlogah (plur. neutr.), rogovih (instrum. plur.), Hum (mens), razlikah imenah (accus. plur.), nahudi (nocet), nahuditi, Ubogogah, Udah (membra, nom. plur.), hode (abiit); osobito u gen. plur.: ljudih, domorodacah, jezikah, danah, imenah; 2) njiov, reko (dixi), dado (dedi), dovedo (adduxi), biau (erant), imadiau (habebant), vladau (regebant), ſiroma (pauper), otido (abii).

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: obbe (utraque). — **dd**: raddo (libenter), neraddo, kuddi (3. sing. praes.), stadde (stetit). — **ff**: uffati (sperare), uffańe, uffaj. — **kk**: zrakke (radii). — **ll**: palla (partic. od ‚pasti'), čulla (partic.), illi, alli, dillo, kollo, millo, mallo (parum), žille, sillom. — **mm**: šummu (silvam). — **nn**: podpunne, ranne (vulneris), vunna, punna, ranno (mane), trunne (putrescit), vranne (cornices). — **pp**: kuppi (colligit), skuppi (colligit), skuppe (colligunt), luppiš, skuppa (una). — **rr**: privarren (deceptus), privarri (decipit), korru, virru, gorri supra), burra. — **ss**: bossa, rossa, kosse (crines), kossi (3. sing.), prassne (3. sing.). — **tt**: ratt (bellum), blattu, blatto, kitte (ornant), matti (mater), pitti (bibere), bitti (esse), litto, žitto, putti (плъти), sitte (satiatae).

AKCENTI.

I u prvom i u drugom izdańu nalaze se akcenti sasma rijetko, a znakovi su im ` , ´, ^: stò (centum), vràta (colli), drùge (amicae), trùda (laboris), kòla (currus), izvàđati, težàk (agricola), dúga (iris), rást (quercus), trúdom (labore), vará (decipit), fáliš (laudas), pûk (populus), pûka, lûkah (pratis), težâk (agricola), zrâk (aër).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: drobca 67, ždribca 121. — **bć**: općinu 17, 148, 152, općine 123, općinsku 151, općinski 153. — **bk**: klupko 4, klupka 5. — **bs**: obsluživao 7, obsluživat 13, obslužuje 14, srbskog 28, srbski 38, 143, bogoļubstva 36, ozebsti 127. — **bš**: obštine 5. — **bv**: obvale (3. plur.) 44, priobvladaju 176. — **čb**: svidočbu 27. — **čc**: ditešce 66, 127, sunašca 173, brdašca 174. — **čt**: štioče 4, 6,

vojništva 9, vojništvu 18, 20, junaštvu 9, 18, poštovali 11, pošteno 15, 86, poštuje 33, 39, 84, pošteńe 44, 50, 57, poštovati 149. — **ćst**: mogućstvu 175, svemogućstvo 178. — **dc** etimologički: domorodcem 7, domorodci 8, srdcu 10, 98, srdca 107, 178, srdce 178, sudcu 67, sudci 113; fonetički: srcem 164. — **dč**: domorodče (vokativ) 36, 43, srdčani 156. — **dčb**: srčbe 36, 96, srčba 95, srčbu 99. Isporedi: ‚ſerdxbi' 18. — **dd**: odavna 6. — **dh**: odhraniti 43, odhrani 130, odhrańen 163, nadhodi 120. — **dk**: odkuda 4, 9, 14, 88, pripovidke 6, kadkada 20, 175, kadkad 172, sladki 20, sladko 70, 91, 165, 166, sladka 107, odkupio 48, odkupiti 96, podkopaše 63, odkida 68, odkada 118, 123, dohodkom 174. — **dp**: podpune 13, podpuno 57, 152, 166, odpiva 115, podpomažu 119, nadpis 120, odpravļa 138. — **ds**: ļudskoga 17, ļudski 86, ļudska 122, odsići 19, odsici 67, odsuditi 25, odsudila 164, govedske 42, govedskim 67, odskočilo 111, gospodski 142. — **dt** etimologički: odtiraste 37, odtira 63, odtkati 122; fonetički: otrgavši 4, pritobom (‚prid tobom') 100. — **đs**: varmeđske 123. — **gk**: lako 4, 49, 69, 111, lak 164. — **ht**: ktio (partic.) 34, 136, nekti (noluit) 59, ktijaše 64, ktijući 105. — **hv**: pofaļen 12, zafaļuje 54, 169, fale 76, 84, fali 99, 102, 123, ufate 32, 110, fataš 108, ufatio 146, prifatit 150. — **jj**: jo je (‚joj je') 81, 125. — **kd**: svakda (semper) 47. — **kk**: mekane 83, meko 164. — **mt**: upanti 36, zapantio 104. — **nb**: obranbu 163, 176. — **ńs**: svinskog 65, sužanstvu 100. — **sb**: zbiļa (re vera) 16, 91, 135, zbjegovih (refugiis) 31, zboriti 106, zboriše 149, 158, zboreć 150. — **sd**: vazdan (tota die) 61, 104, vazda (semper) 113, zdilom 165. Isporedi: vasdan (tota die) 52, 80, 85. — **sg**: zgodi 38, 153, zgađa (se) 133, zgrabiv 44, zgrabe 47, zgrabi 121, zgotovit 81, zgotovļivat 116, zgrada 176. — **sń**: š ńima 12, 23, 80, 132, 135, š ńime 38, 76, 87, 173, š ńom 80, š ńim 102, 173, š ńome 102, 174, š ńih 107. — **ss**: svojim (‚s svojim') 69. — **stb**: gostba 85. — **sté**: dopastće 141. — **std**: zdenca 120, zdenac 120, zdencu 165. — **stk**: kocke 71. — **stn** etimologički: šestnajest 115, bolestno 127, 130, bolestnika 128, 130, bolestnik 128, namistnika 179; fonetički: časnu 124. — **sž**: s ženom 69, 75, 95. — **tb** etimologički: ženitbu 86; fonetički: ženidba 88, 89, ženidbe 89. — **tc** etimologički: otca 32, 64, 82, 90, otci 51, svetca 47, 48, 79, svetci 49; fonetički: dice 3, 36, 136, dicu 6, 43, 116, 132, 176, dica 8, 23, 47, 69, 119. — **tč** etimologički: svetčani 47, otčina 82, otčinim 158, otče (vokativ) 88; fonetički:

dičice 39, 101, dičicu 50, 89. — **tčb**: otačbina 5, 7, otačbini 6, 7. — **tć** etimologički: umritćemo 34, ostavitćeš 36, kazatću 54, bitće 77, datće 77, 168, moratćemo 91, govoritću 107; fonetički: šutiću 12, tražiće 36, daćeš 40, vidićete 45, 53, poskidaće 71, daće 78, vidićeš 80. — **td**: pedeset 31, 43, 157. — **tǵ**: zanatǵija 65, 71, zanatǵije 162. — **ts**: horvatskoga 28, bogatstvo 44, 163. — **vst**: kraļestvu 26, kraļestvo 151. — **vt**: jeftino 66, jeftinije 80. — **zh**: izhodak 10, izhoditi 174, uzhodio 175. — **zk** etimologički: izkaže 10, izkopala 104, izkrči 117, nizkomu 163, razkošja 175; fonetički: prajskog 5, prajskom 7, 24, iskrńemu 19, iskrńeg 66, raskošje 31, 175, raskošjem 119, raskošja 164, mrske 43, iskušati 80, iskopaju 105, niske 174. — **zļ**: razļutili 13, 176, razļutiv 135. — **zp** etimologički: izpravio 4, izpuniš 84, izpunila 145, prezposlen 101, 104, uzplodit 122, izplaćivat 137, izpuznuše 146, razplodiše 153, 158, 160, razplodit 154, izpraćeni 178; fonetički: uspomeni 8, uspomenu 120, ispovidamo 16, ispod 42, 48, 172, ispade 47, isprositi 52, isprosite 83, ispsovati 59, ispeći 81, ispisańe 95, ispisao 151, isprodaju 105, ispuni 172. — **zs** etimologički: razsule 41, razsrdi 79, razsrdila 102, izsići 100, razstanak 142; fonetički: rasipaše 32, rasula 72, rasap 126, 132, rasulo 131, 133, rasipaj 177, rastavio 78, rastave 81, rastadosmo (se) 118, 143, rastali (se, partic.) 146. — **zš**: razširi 156. — **zt** etimologički: iztrgnut 33, iztiraste 33, vezti (inf.) 45, muzti (inf.) 107, iztrči 177; fonetički: ustrpļiv 5, ustrpļeńe 97, istoka 21, istočnog 62, istočne 172, istiraste 41, istira 95, rastira (3. sing.) 44, 73, ustegne 56, istuče 99, zagristi 105, istresu 159, rastrgne 168. — **zž**: užživiš 180. — **žc**: neznabožci 11, 14, neznabožce 15, naokružce (adv.) 177. — **žk** etimologički: težko 4, 39, 99, 114, težka 37, težke 44, 48, težkoga 100, neznabožkih 10, neznabožke 16, mužko 42, 119, 128, služkińama 55, služkińe 60, služkińa 60, 142, frižke 120, frižko 176; fonetički: požešku 22, požeška 123, fruški 24, frušku 31, friško 133. — **žt**: društvom 69, mloštvo 173, 176.

MARKO DOBRETIC.

1782.

KRÀTKO SKUPGLIEGNE CHIUDOREDNÉ, ILLITI MORALE BOGOSLOVICZE *SVARHU SEDAM KATOLIÇANSKE CZARKVÉ* SAKRAMENATAH ... POMGLIVO SLOXENO ... *OD PRISVITLOGA GOSPODINA* F. MARKA DOBRETICHA ... BISKUPA ERETRIANSKOGA, I VIKARA APOSCTOLSKOGA U BOSNI. U ANKONI NA 1782.

AZBUKA.

c = cz: czarkvom, reczimo, zauſcnicza, poghlavicza, odbaczuje. — **č** = ç: uçini, riçma, çoviçanskoga, çujemo, obiçaj. — **ć** = chi: obechiagnu, kuchia, nechie (non vult), zlochia, mechiu; = ch: govorechi, trechega, poſvechujuchu. — **đ** = gi: megiu, dogagiaji, lagia, potvargiuje, odregiuje; = g: zaçugen, odregeno. — **g** obično se piše znakom g, ali še kašto nalazi i znak gh: drughi, velikogh, moghlo, noghe, dighnuta. — **ǵ** = ç: jeçeka. — **j** = j (obično); = 0: razumie, biſtrie, likaria, zaedno, obodvoe; = h (rijetko): zmiha, ſtarihim, ſtarihi. — **ji** = ii: ſvoii, koii, ſtoii; = ij (rijetko): ſvoij. — **ļ** = gli: uzimglie, gliudi, oſtavgliamo, zadovoglian, razdigliuje; = gl: vidglivo, povoglni. — **ń** = gni: gniu, poſvechegnia, promigniujuchi, ſvetigniom, ſaragniuju; = gn: kgniga, ſaragnena, klagnati (se), promignuju, zabragnujuchi. — **ř** = ar: tvardo, umarloga, pogardi, parvi, karsctena; = r: umro. — **s** = ſ: ſvoje, piſma, iſtoga, ſebi, miſao; = s: poslan, samo, ças, donosi, izvanski. — **š** = ſc: piſce, piſcuchi, proſcaſtoga, zakonoſca, budeſc; = sc: scto, oprasctaju, karscchien. — **ž** = x: xena, sluxbu, duxan, uxexe, tuxit.

Dodatak. Glasa h nije Dobretić izgovarao, dok znak h često piše gdje ne treba, a često ga izostavļa, gdje bi ga vaļalo pisati, za tijem mjesto znaka h biļeži kašto znak j. Primjeri: 1) uzdarxeh (continent), trih (tres), dvah (duo), govorih (dicit), imaduh (habent), moguh (possunt), toh (id), ovakoh (sic), uppaho (partic. od ‚upasti‘), doſchaho (partic. od ‚doći‘), ovogah (huius), vehoma (valde), huda (membra), huſta (os); — 2) gni (gen. plur.), gniov, oche (vult), odechi (ambulando), ſaraniti, odma, reko (dixi), biau (erant), mogau (poterant), imba (fraus), tarbu (venter), kgniga (loc. plur.), kuchia (loc. plur.), potribiti (gen. plur.), xivi (gen. plur.); — 3) obrachiaju (vertebant), biaju (erant), govoraju (dicebant), çigniaju (faciebant), ſmij (risus).

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: ubbiti, obboje, obba, nebba. — **dd**: odde (abiit), padde (cecidit). — **ff**: uffańe, uffańa, uffajući. — **ii**: svakii (omnis), takii (tales), učinii (facit), drugii (alius), mrtvii (mortuorum), tiilo (corpus), mii (nos), siina (filii), pravednii (iustus), prvii (primus). — **kk**: mukka, mukku, okko. — **ll**: dillo, dilla, dilluje, illi, sillu, pallo (partic.). — **mm**: imme. — **nn**: onna, onnoga, ranno (mane), ranne (vulnera), punna. — **pp**: oppije (3. sing.), opprani, opprošteni, uppao (partic.), uppada (incidit). — **ss**: čudessa, spasseńe, ossobito, desset, nossiti, ossudi (3. sing.), jessu, čassa (momenti), grissi (peccata). — **tt**: svitte (consilia), čutti, pitti, znatti, datti, ottac, matti, bratta, etto. — **uu**: kuum, muuž, suud, puut (n. pr. jedan ‚put‘, semel), puut (плъть).

AKCENTI.

Znak ` veoma je običan, a znak ^ posve rijedak: sàmo (tantummodo), nàrod, svìta (mundi), pràvì (verus), govorì (dicit), rìči (verba), dòći (inf.). kripòst, stàroga, onogà, pùk, opàk, milòst, osobitù, imadù, kojî (nom. plur. qui).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: urubčić 59. — **bć** etimologički: obćinu 1, 9, 20, 45, 82, obćeno 9, 11, 25, 55, 143, obćeni 11, 18, 26, 64, 128, obćena 35, 55, 74, 114; fonetički: općinu 75, 76, 80, 509, općenomu 85, općeno 96, općeni 509. — **bs**: obslužiti 27, 42, 73, 85, 110, obslužio 97, 113, obslužuju 98, 499, 503, nepodobstva 540, nepodobstvo 548. — **bš**: nepodobština 541. — **čc**: ditešce 30, 40, 46, 126. — **čt**: štije (legit) 1, 9, 24, 55, 495, pošteno 1, 83, 98, 484, 503, pošteńe 3, 10, 78, 102, 119, poštenu 58, pošteńem 63, 484, misništva 114, 115, 121, 133, redovništva 116, 121. Isporedi: ‚vojnixtvo‘ 57, ‚Miſnixtvo‘ 134. — **ćć**: rećeš (dices) 74, moće (poterit) 90, otiće (abibit) 101, izaće (exibit) 102. — **dc** etimologički: sudci 86, 98, 128, sudca 115, 131, 137, 524, sudcu 121, 123, 135, 523, 527; fonetički: srca 17, 63, 67, 89, 527, srcu 23, 61, 147, 149, 507, srce 61, 91, 502, srcem 96, 108, 149, 511. — **dč**: srčana 142. — **dčb**: srčbu 67, 501, srčbe 77, 501, 564, 566, srčbi 113. — **dć**: taće (‚tad će‘) 99, 514, kućeš (‚kud ćeš‘) 104. — **dd** etimologički: od dice 64, od drugoga 75, 134, 486, od dobrih 129, oddilivši 494; fonetički: odvi (‚od dvi‘) 4, 6, 33, odvih (‚od dvi‘) 493, 542, 547, odrugoga (‚od drugoga‘) 10, 19, 73, 120, 134, odrughe (‚od druge‘) 19, 542, 561, pridrughim (‚prid

drugim') 120, 546, odobre (,od dobre') 537, 556, odili (3. sing.) 488. — **dk** etimološki: odkupitel 5, odkuplena 574, odkrio 133, 134, 136, odkriti 74, 76, 121, 124, 140, odkad 80, odkud 99, 543, 569, poslidka 554; fonetički: slatko 63, slatkim 108, otkrilo 105, otkrivši 126, otkrio 130, poslitka 568. — **dp**: odpušta (3. sing.) 2, 21, 23, odpušteńe 3, 38, 56, 81, 140, odpuštaju 23, 46, 141, odpadnuo 14, odpadnici 30, 41, podpuno 31, 78, 492, 557, odpali (partic.) 114, 115. — **ds** etimološki: odsić (inf.) 12, odsudio 524; fonetički: luskim 4, 8, 570, luska 4, 21, luske 67, 69, 528, 564, rostvo 39, 42, 57, 484, 542, rostvu 74, 484, 513, 539, 572, gosposke 501, gosposkoga 543, gospostva 552, isprisebe (,isprid sebe') 106 (bis), izprisebe (,izprid sebe') 112. — **dsg**: ozgor 2, 13, 17, 54, 95, ozgora 126. — **dš**: ošta (,od šta') 92. — **dt** etimološki: od toga 78, 106, 517, odtvoriti 119; fonetički: otirati 50, 100, 108, 124, otira (3. sing.) 78, 100, 105, 118, ottogah (,od toga') 70, 118, 121, 125, 144, ottoga (,od toga') 78, 92, 103, 113, 145, ottvoih (od tvojih) 82. — **gk**: lako 101. — **gš**: oblakšańe 131, 489, oblakšati 486, 487, oblakšano 513. — **gt**: nokta 26. — **ht**: ktio (partic.) 12, 73, 78, 100, 141, ktili (partic.) 35, 36, 484, 500, 514, nekti (noluit) 73, 83, 122, 504. — **hv**: fale 2, falu 4, 580, fali 74, ufatiti 65, ufatio 68, fata (capit) 113. — **jj**: kojoje (,kojoj je') 62, događaje (,događaj je') 126, 130. — **kb** etimološki: k Bogu 146; fonetički: g Bogu 37, 105. — **kd**: svagdańe 60, 67, 71, svagdańega 67, svagdańemu 71, 113, 530, g drugomu 130, 510, 511. — **kž**: g ženi 533, 541. — **mč**: zamčice 14. — **mt**: upanti (3. sing.) 55. — **nb**: imba 51, imbenomu 67, himbeno 486, 487, himbenosti 504. — **nn**: jedanaestoga 497, 499, jedanaest 514, jedanaesto 543, 561. — **ńs**: sužanstva 5, sužanstvo 494, izvanskim 147, 148, 484, 517, izvansko 149. Isporedi: izvańska 127, sužaństva 148, sužaństvu 530, 556. — **sb**: z bolestju 93, z Bogom 111, 141, 142, 146, z Barbarom 513, zbilno 556, 557. — **sd**: združeńe 2, združilo 147, združivat 501, vazda 8, 14, 19, 82, 109, zditna (gravida) 540, 552, z druge 12, 14, 49, 76, 86, z drugim 44, 78, 88, 127, 138, z duhom 18, 28, z dvora 21, 37, 65, 82, 552, z dilom 32, 512, z ditetom 39, z dubokim 61, 67. — **sg**: z gorućom 61, z grisi 88. — **sń** etimološki: s ńegovim 42; fonetički: š ńegovim 13, 40, 42, 75, 100, š ńima 18, 21, 28, 91, 141, š ńim 26, 36, 38, 74, 129, š ńom 76, 101, 103, 122, 509, š ńime 113, 510. — **ss**: svojom (,s svojom') 70, 83, 106, 139, 507, svoga (,s svoga') 133, svojim (,s svojim') 579,

strahom (,s strahom') 147. — **stb** fonetički: jizbina 60, 100, jizbinu 93; složeno: jisbine 66. — **std**: šezdeset 518. — **stn** etimološki: kripostno 6, namistnika 494, 497; fonetički: kriposna 6, 8, kriposno 8, 52. 508, 511, korisni 17, korisna 18, 21, korisno 99, 112, 504, lasno 18, 71, 90, 104, 108, vrsno 33, 518, vrsna 100, 127, 519, bolesnika 40, 49, 84, 88, 115, bolesnik 62, 82, 90, namisnik 112, namisnikom 566, časna 481, 503, časno 535, šesnaest 515. — **stń**: lašńe 5, 18, 67, 72, 102, lašńi 22. — **sž** etimološki: s ženom 540, 562; fonetički: ženom (,s ženom') 533, 559; složeno: z ženam 501. — **štn**: godišnu 91. — **tb**: ženidbe 2, 10, 74, 113, 482, ženidba 17, 18, 75, 481, 486, ženidbu 113, 481, 488, 491, 505, udadba 483, 511, 519, 553, udadbu 483, 487, 498. — **tc**: dicu 8, 23, 34, 486, 552, dica 34, 36, 48, 145, 530, dice 36, 64, 529, 531, 552, oca 9, 10, 27, 54, 83, ocem 28, 42, 502, 546, ocu 28, oci 98, 101, 115, 127, 496, sveca 492. — **tč** etimološki: svetčani 144; fonetički: očenaš 14, 97, očenašu 64, 120, 141, oče (vokativ) 82, 92, 102, 145, 490, očeva 497, očevom 500, 507, očinstvo 502. — **tčb**: otačbinu 486, otačbine 546. — **tć**: sagrišiće 61, učiniće 61, 64, popiće 64, biće 71, 85, 143, potvrdićemo 119, poznaće 141, uzeću 551, pitaće 559, metnućemo 566. — **ts** etimološki: splitskoga 149; fonetički: proklestvu 14, 64, 83, 115, 556, proklestva 35, 84, 115, 137, 501, proklestvo 46, 60, 65, 92, 120, čifusko 39, bogastva 101, 105, 106, spliskoga 488. — **vst**: kralestva 2, 71, 79, 103, 114, kralestvo 5, 35, kralestvu 45, 574, bistvom 3, bistvo 3, 6, 84, bistva 9, 24, 27, 148. — **zč**: razčiniti 505. — **zk** etimološki: izkrńega 63, izkrńemu 64, izkušan 73, izkušańe 142; fonetički: uskrsu 25, 39, 60, 110, 129, iskrńemu 98, 99, 111, 566, iskrńega 98, 108, 136, 580, iskušańa 145, 565, iskušati 490, mrski 147, niska 552, iskorinit 556, is kuće 100, 101, 107. — **zl** etimološki: lubezlivo 63; fonetički: boležliva 142. — **zń** etimološki: brez ńi 509; fonetički: brež ńe 100. — **zp** etimološki: razparati 26, izpuniti 32, 65, izpitat 49, izprazan 63, izpovidi 69, izpoviditi 91, 119, razpustiti 527, razpušta (3. sing.) 532; fonetički: ispovidit 1, 6, 56, 94, 141, ispovid 11, 18, 105, 110, 142, ispovidi 12, 15, 69, 76, 101, ispraznost 14, isprazan 63, rasparati 20, uspomenu 60, 83, 92, 103, isprosi 83, 488, 498, 544, 559, isprosio 105, 489, ispitati 92, ispunio 106, 508, is pameti 113. — **zs**: rasudit 10, 43, 567, rastavi 83, 553, rastaviti 102, 498, 505, 509, 514, rastavla 514, 533, 543, isvoje (,iz svoje') 103, 134,

rasrditi 107, rasipaju 538. Isporedi: raztavļeno 26. — **zš**: raširuje 116, raširi 491. — **zt** etimologički: iztomačivši 6, iztomači 43, 84, raztopļena 24, uztrpļiva 68, uztrpļeńe 72, iztočne 87, uzteže 548; fonetički: istočnoga 3, 37, 38, 497, ulisti (ingredi) 25, 50, 112, 500, istiran 65, istira 78, 100, istirani 534, ustrpļeńa 72, ustrpļeńe 123, istomači 559. — **zz**: brezzakońa 502. — **žc**: neznabožca 46, neznabožci 576. — **žk** etimologički: Lažka (,oli Ožujaka') 97, 98; fonetički: muško 32, 40, 44, 65, 514, mušku 33, 543, 566, muškim̃ 540, teške 92, 484, 502, 516, 534, teško 76, 88, 502, 504, 543, teškoću 92, 103, teški 94, 499, 502. — **žt** etimologički: družtva 7, 89, 100, 101, 117, družtvu 24, 102, 109, 138, 142, družtvo 28; fonetički: lupeštini 37, lupeštine 147, lupeštinu 528, društva 75, mloštvo 521, uboštva 538.

IVAN MARIJA MATEI.

1783.

SARZE PRISVETO JEſUSOVO RAſGLEDANO, ſAGLJUBJENO, CJASTJENO, NASLJEDOVANO .... U BNEZIEH G. G. MDCCLXXXIII.

Piščevo se ime ,Giammaria Mattei' nalazi zabiļeženo na str. v. pred posvetom. Na naslovnoj ga strani nema. — Matejeva kńiga ima strana XIX i 375, a što je na str. 338—375, to su pjesme *Anice Boškovićeve* u čast srca Isusova.

AZBUKA.

c = z: rezi, konzu, nasljednize, kladenaz, tizasce. — **č** = cj: obicjaj, cjujemo, cjas, ucjasce, odlucjujem; = c: nacin, vjecnoga, mucno. — **ć** = chj: chjudi, hochju, goruchjom, vochje, odvrachja; = ch: prochi, moch, vechma; = tchj: kratchje, odmetchju, posvetchjen, glutchja. Nalazi se također tj, ali tu je vaļada pisac mislio i izgovarati *tj*, ne *ć*: uputjene, posvetjena, smutjeno. — **đ** = ghj: raghja, takoghjer, ugaghjati, meghju, usaghjen; = gh: svegh, Vigh (vide), slaghi. Nalazi se također dj, ali tu je vaļada pisac mislio i izgovarati *dj*, ne *đ*: naredjeno, ſcedju (sitim), probudjena, radjasce, Andjelima. — **g** obično se biļeži znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: Bogh, blaghi, dostighnuli, ghdje, moghli. — **j** = j (obično); = 0: biasce, koi, priateglstvo, ugodnii, budduchioj (,budući joj'). — **ļ** = glj: gljubav, upravgljasce, priateglja, voglju, zemglja; = gl: ſceglno. — **ń** = gn: gnemu, klagnati, pro-

pignaju, magnega, svetigna. Isporedi: brinjasce (se), hranjasce, gdje je pisac vaļada i mislio izgovarati *nj*, ne *ń*. — **ṙ** = ær: pærvo, sværha, smærtno, kærvavi, pærsima. — **š** = scj: duscjom, sluscjati, kuscja, uſdiscjuchi, nascju; = sc: scto, primasc. — **z** = ſ (i u minuskulama i u majuskulama): ſaboraviti, iſgled, naſvan, priveſano, mraſ. — **ž** = ſcj: dærſcjanstvo, kaſcju, ſcjudi, duſcjan; = ſc: moſce, poboſcno, tuſcbe. — **ѣ** = je (obično): vrjedno, tjesan, grjehe, utjeha, djello, pripovjedati; = ie (rjeđe): sviet (mundus), trudniem, dobriem, niesam.

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: mjesecaa (gen. plur.), sveticaa (gen. plur.), dušaa (gen. plur.), zabavaa (gen. plur.), stranaa (gen. plur.), onaa (illa, neutr. plur.), glavnaa (praecipua, nom. sing.), togaa (gen. sing.), spuštaa (3. sing.). — **bb**: nebbo, nebbeske, sebbe, dobba, tebbe, tebbi, slabbo. — **cc**: desnicca, desnicci, mucci (tormento), naucci (nom. plur.). — **čč**: muččiti, oččima, rečče. — **ćć**: ,mocchi' (posse), ,stecchi' (acquirere). — **dd**: čudda, raddos, staddo, buddi (esto), buddući. — **ee**: telesnee (accus. plur.), duhovnee (accus. plur.), zlobee (gen. sing.), dobree (gen. sing.), vodee (gen. sing.), groznee (nom. plur.), privedee (3. sing.), činee (faciunt). — **ff**: uffati (sperare), uffańe, uffańa. — **gg**: Bogga, Boggu, mnoggo, moggahu, kńiggu, ńegga, blaggo (adv.), ,nogghe'. — **ii**: koristii (gen. plur.), krepostii (gen. plur.), vječnii (aeternus), letii (volat), gorii (ardet), želii (optat). — **kk**: svakke, svakkomu, nekka (partikula), ikko (ullus), kakko, velikka, mukke (tormenta). — **ll**: djella, mallo (parum), alli, illi, žallos, milla, millosti, bollesti. — **mm**: imma (habet), ńemmu, nammi, tommu, immena. — **nn**: menne, menni, ranna (vulnus), punno, punna. — **oo**: ovoo, onoo, svakoo (omne), kakonoo, posloo (partic.), rook (terminus), plood. — **pp**: prikuppiti (colligere), zavappi (conclama), vappijaše, uppijem (imbibo). — **rr**: kćerri, vjerre (fidei), morre (marre), borraviti, varraju, večerra (nom. sing.). — **ss**: čessa, prossin, prossiti, ossobito, mjesseca, čassa (momenti). — **tt**: bitti, datti, razumjetti, činitti, ostatti, govoritti, ugoditti, nitti (neque), bratta, etto, putt (плъть), putti (плъти). — **uu**: tekuu (fluunt), takuu (talem), izviruu (efluunt). — **vv**: evvo (ecce), slavii (gloriae, dat. sing.).

AKCENTI.

U Mateja se nalaze znakovi ' i ~, od kojijeh je prvi dosta običan, ali stoji gotovo samo na vokalu e; dugi je znak mnogo rjeđi

od prvoga: srcè, možè (potest), slijedèći, ogńèm, takođèr, učašè, božanstvèni, budè (3. sing.), imènom, našèga, vèle (valde), ,vrjèmè' (tempus), ,svjetovnèè' (acc. plur. masc.), vèlì (dicit), posò (labor), onõ (illud), ovẽ (gen. sing. fem.), svẽtińi, kakonõ (prout), nãčin, ,ljẽk' (medicina).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: obćeno 14, 144, 165, 224, 236, obćaše 24, 65, 105, 112, 134, obćena 31, 46, obćeći 85, 228, obćiti 120. — **bh**: obhititi 160, obhodni 249. — **bk**: ļubko 31, 56, 58, 70, 96. — **bs**: sobstveno 1, 109, 139, 231, sobstvu 80, sobstvom 131, bogoļubstvo 8, 276, bogoļubstvom 126, obslužuju 12, obslužiti 177, 228, 276, dubsti (inf.) 27, obsjeden 92, obsjedeni 98, robstvo 263. — **bš**: zlobštinom 106. — **bv** etimologički: obvjetovańe 5, 9, 26, 83, 228, obvi (3. sing.) 226; fonetički: obraćen 273. — **čb**: svjedočbe 38, svjedočbi 50, 185, priječba (impedimentum) 165, priječbe (impedimenta) 195. — **čc** etimologički: riječce 291; fonetički: djetešce 120, 237, djetešcom 122. — **čt**: pošteńa 8, 28, 39, 131, 135, poštovahu 12, poštovati 27, 128, 139, 182, 228, pošteńe 33, 75, 121, 142, 197, štiti (legere) 14, 114. Isporedi: opačstvo (perversitas) 232. — **ćć**: iznaće (inveniet) 8, naćeš (invenies) 96, 154, 246, 247, 265, iznaćeš 245, 275, iznaćemo 189, proće 128, doće 156. Isporedi: ,stecchje' (acquiret) 7, ,utecchju' 136, ,mocchje' (poterit) 174, u kojijem se primjerima ne zna, znači li *cchj* prosto udvajańe glasa *ć* ili etimologičko pisańe. — **ćst**: nemogućstvo 21, 131, svemogućstvo 120, 253, gorućstvu 35, gorućstvom 43, 56, 97, 141, 158, gorućstvo 87, 193, 218. — **dc** etimologički: sladcijeh 52, 96, prisladcijem 141, 209, sudca 54, 102, 234, 259, odcijepiti 130, odcijepjeno 150, 232; fonetički: srca 1, 40, 89, 143, 231, srcu 2, 33, 78, 120, 200, srce 3, 57, 84, 131, 245, srcem 10, 22, 73, 142, 221. — **dč**: srčano 27, 47, 55, 64, 129, srčane 56, 156, 191, srčanijeh 84. — **dd** etimologički: oddalečiti 24; fonetički: odalečiva (3. sing.) 87, odaleči (3. sing.) 163, odalečio 251, odavna 186. — **dh**: nadhodi 1, 140, 150, 172, nadhode 215, 236. Isporedi: vedhoga 108. — **dk**: sladko 5, 8, 58, 71, 95, sladku 13, 33, 95, sladki 15, 17, 199, 237, 272, sladka 19, 48, 106, 141, 143, odkupi 18, odkupļeńe 51, 91, odkupiteļa 111, 140, 197, 259, odkriveno 64, odkriti 110, rijedko 67, 137, 218, napredkom 70, 275, napredka 179, 192, 225, iznenadke 166, odklańati 197, odkad 214. — **dp** etimologički: podpuno 60, 214, 241, podpaļena 69, odpravļen 105, odpravļati 299, odpušteńa 117, podpis 172, nadpis 186, podpaļiva 217. — **ds**: ļudski 2, 13, 139, 210, 214, ļudska 3, 42, 45, 94, 121, ļudskoga 20, 31, 37, 77, 213, ļudskomu 21, 81, 88, 178, 196, odstraniva (3. sing.) 87, gospodstva 239, odstupiti 248. — **dt** etimologički: odtrgnuti 14, odtrgnut 77, odtrgnu 149, 163, odtvrdnuto 16, odtjerati 58, 203, odtjeraj 239; fonetički: otvoriti 31, otvrdnuta 46, otvrdnuto 62, otvorio 186. — **gš**: α) oblakšańa 63, oblakšati 100, oblakša 101; β) oblahšati 97, 300, oblahšalo 280. — **jj**: joje (,joj je') 143. — **kb**: rekbi 34, 180, 203, 251. — **kd**: svakdańe 112, svakdańijeh 249. — **kk**: mekoputno 162, meko 182. Isporedi: h komu 94. — **ksn**: docna 264, 295. — **nb**: himba 59, 137, 164, himbam 99, himbena 100, 192, himbenom 137, himbeni 215. — **nk**: pomankańa 97, 192, 250, 296. Isporedi: pomańkańe 65, pomańkańa 106, 199, pomańkala 113. — **nn**: jedanesto 161, 168, 176. Isporedi: mnogocjenno 6, bjelodanno 8, 28, 202, 223, gdje se ne zna, znači li *nn* prosto udvajańe ili etimologičko pisańe. — **np**: stranputne 59, stranputice 95, 216, 290, stranputja 203. — **ńs**: djetinstvu 5, djetinstva 286, sužanstva 48, 151, 235. — **sb** etimologički: s božanstvom 64, 68, s božjom 228; fonetički: zbiļno 7, 55, 64, 82, 197, z božanstvom 28, 136, z blage 128, z blagoćom 252, z Bogom 134, 136, 178, 253. — **sd** etimologički: s druge 103; fonetički: vazda 1, 18, 40, 89, 101, z drage 22, 51, 140, 145, z dvora 44, 80, z druge 52, 174, 178, 186, z dušom 117, z djelom 159, združenijem 61, združiti 66, 111, 123, 145, združi 95, 141, 205, 248, zdrže (continent) 67. — **sg**: zgodilo (se) 2, 23, 173, zgoda 34, 83, zgoditi (se) 103, 108, 206, 225, 232, odizgara (desuper) 13, z gorkom 179, zgrabiti 181. — **skl**: pritisle (partic.) 152. — **sļ**: sļubiš 77, 137, sļubiti 112, sļubi 197, 214. — **sń** etimologički: s ńime 10, 64, 173, 216, s ńegovijem 67, 84, 112, 156; fonetički: š ńime 52, 56, 74, 79, 103, š ńih 102, š ńome 129, 157, 168, 227, š ńima 224, 251. — **stb**: gozbu 199, 236. — **stn** etimologički: korisno 6, 14, 83, 114, 159, koristni 72, krepostna 26, 266, krepostno 62, 229, izvrstnost 36, izvrstno 39, 239, žalostno 54, zlatoustni 66, častno 67, 239, napastniku 71, napastnika 99, namjestnika 123, 223, milostna 180, inokostno 243, jakostna 295; fonetički: lasno 2, 14, 52, 94, 121, izvrsno 63, izvrsnost 84, 115, 173, 183, 218, usne (labia) 92, 194, bolesno 92, 102, 206, 266, milosnoga 102, žalosno 204, 216. — **stń**: lašńe 136, 227. — **sž**: s životom 50, 57. — **štb**:

povječbaj 21, uvječbani 26, uvječbati 36, 136, uvječbańe 82, vječbaše 148. — **tc** etimologički: svetci 5, 12, 116, 170, 183, svetcima 57, svetce 118, ostatcim 138, bogatca 161; fonetički: oca 19, 21, 35, 114, 177, ocu 24, 77, 91, 107, 186, oci 194, djeci 229, djeca 285. — **tč** etimologički: otče (vokativ) 113; fonetički: oče (vokativ) 73, 74, 276, 283, očinskoj 75, očenaš 290, 292. — **tć** etimologički: bitće 3, 59, 191, prignut će 14, hvalitću 15, 17, rijetćemo 66, primitće 70, 72, naučitćeš 88, ublažitćeš 102, posvetitćeš 142, početću 178, imatće 238; fonetički: omekšaće 14, pridružiću 115, nadariće 129, zagledaćeš 142, razgorjeće (se) 153, nazivaću 172, uložiće 238. — **ts** etimologički: bogatstva 72, 135, bogatsvu 109, bogatstvo 110; fonetički: nazareskoj 35, bogastvo 69, 245, bogastva 79, 99, 188. — **vst**: kraļestvu 57, 180, 298, kraļestvo 61, 106, 136, 189, 190, kraļestva 73, 174, 215, 262. — **vt**: procavtje 167. — **zc**: razcviļuju 108, razcviļeno 209, razcviļen 260, uzcelivam 163, uzcvili 233. — **zč**: izčeznut 30, uzčine 40, 205, uzčinim 212, izčisti 53, 115, 184, izčistiti 89, 269, 278, izčekiva 140, izčekivati 173, 208. — **zć**: uzćutje 93, uzćutimo 257. — **zdn**: grozne (suze) 23, 53, 108, 149, groznijem (suzama) 42, 132, 232. — **zh**: uzhajem 2, uzhlepim 91, uzhraniš 145, uzhrane 284, izhođaše 226, izhodi 255, uzhvaliti 232. — **zk** etimologički: izkazati 64, razkoše 66, 206, izkušańe 74, izkušańu 94, izkrńemu 242, 244, izkupi 297; fonetički: iskrńega 8, 46, 48, 80, 268, iskrńemu 86, 87, usko 26, 188, uska 187, raskoše 72, 100, 150, 184, 195, raskošna 89. — **zļ** etimologički: uzļubim 40, 45, 160, 273, 274, uzļubi 43, 66, 135, 146, 193, ļubezļivi 100, razļutiše 105; fonetički: ļubežļivosti 11, 238, ļubežļiva 14, 83, ļubežļivo 17, 67, 85, 111, 152 — **zp** etimologički: izpuniti 2, 201, 237, izpuni 8, 11. 43, 61, 241, razpukne (se) 54, izprositi 74, 95, izpisati 82, izpraznost 87, 149, uzpjeva (3. sing.) 129, izprva 156, uzpomenu 209, izplatiti 211, 217, razploditi 223, izpovijesti 250, 259, 294; fonetički: uspomenu 33, 37, 52, uspomena 95, raspet 92, ispuni 177, rasplanu (se) 226. — **zs** etimologički: razsu 7, razsula 31, razsladiti 11, 100, 260, razslade 131, razsuditi 13, uzslijede 99, razsadila 225, razstaviti 227, uzslužim 275; fonetički: rastavi 18, rastave 47, rastavili 50, rastanku 24, 51, 155, 188, 298, rastanka 161, 219, 265. Isporedi: raztavi 117, raztavit 289. — **zš**: izštećeno 116. — **zt** etimologički: raztvoreno 17, 18, 95, 142, 234, raztvorila 222, iztomačiti 29, 186, iztjecaše 78, 125, iztječu 208, 215,

iztočiti 94, iztjera 124, uztezati 164, iztrajati 209, 216; fonetički: uļesti 10, 20, 84, 128, 187, rastvorene 17, rastvara (3. sing.) 58, 100, 175, rastopi 40, rastopiti 47, istrajati 59, 182, vesti (acu pingere) 158, ustegne 178, istomači 300. — **zz**: bezakońa 41, 56, 67, 123, 132. — **zž** etimologički: razžeći 10, 68, 197, razžežena 69, uzživem 20, 155, 157, uzžive 119, 176, razžaliti 85, 211, razžalio 103, uzžudim 91; fonetički: ražeženo 20, 28, 36, 251, ražežena 31, 48, 51, 98, ražiže (3. sing.) 155, 293, ražaļenu 55, 259, ražalile 160, ražaliti 203. — **žc**: pritešcijema 58, tešcijem 211. — **žk**: viteškom 149, viteški 171, teške 196, teška 206, priteška 262, teško 299. — **žt**: mnoštvo 6, 135, 148, mnoštva 118, 126, mnoštvom 164, uboštvo 9, 52, uboštvu 192, poboštvo 229, društvu 239.

ANTUN IVANOŠIĆ.

1788.

SVEMOGUCHI NEBA I ZEMLYE STVORITELY, S- KITICOM PERVOGA, DRUGOGA, I TRECSEGA POGLAVJA KNYIGE PORODA, PO RAZUMU S. PISMA NAKICHEN, I ISPIVAN PO ANTUNU IVANOSHICHU. GODINE 1788. *U ZAGREBU.*

Ivanošić je Slavonac (bio je župnik u Čađavici: Kukuļević bibl. hrv. 54) i piše slavonski, ali mu izmakne katkad što kajkavski. Tako n. pr. ne razlikuje dosta dobro *č* od *ć;* piše: ‚imenuvali‘ III, ‚suseda‘ 45, ‚aldov‘ (žrtva) 110 itd.

AZBUKA.

č = cſ: priliſno, cſemerne, cſovika, pocſetka, dokucſiti; = cs: texacskih, Vojnicsko, ricsjom, Rics; = ch: prilichna, priporuchena, opochivaju, ochite. — **ć** = cſ: upucſeni, ſmucſuje, nocſi, priokrecſe; = cs: najvecsa; = ch: ſriche, xivuchega, ſmucheni, izvrachajuchi, nechu; = tch (posve rijetko): uputchenoga. — **đ** = dy (obično): izmedyu, takodyer, naredyuje, rodyeni, poſudyuju; = dj (rjeđe): ponudjaju, probudjivati, Medju; = gy (posve rijetko): Gyurgyic. — **ǵ** = gy: Magyarske, Magyarskoga. — **j** = j (obično); = 0: otrovnie, ubie, ſiuchi, priatelyski. — **ļ** = ly: temelya, lyubavi, lyudma, glavobolye, oſtavlyam. — **ń** = ny: nyu, opominyanya, obznanyivali, sumnyu, naslonyena. — **ŕ** = er (obično): tverdi, perſtom, obernuli, gerlo, kervi; = ar (rjeđe): karſtjanska, karvi,

pogardnu, iskarnye; = r: Umro. — **s** = ſ: ſamo, tileſnu, koriſt, niſu, piſac; = s: bratinske, izmisliti, skoro, cſas, s- iſtim. — **š** = sh: nashega, poshteni, vishala, troshiti, vashu; = ſ (posve rijetko): poſtenyem, liſca (‚lišca'). — **ž** = x: xeſtoko, nerazloxno, uxegla, krix, pruxati.

Dodatak. Znak h upotrebļava se kašto suvišno: prigodamah, hervati (se), hraſtuche (crescentes), vidih (3. sing. aor.), hotih (voluit), ſvezah (ligavit), hronechi (suze), zapovidih (gen. plur.), ſinovah (gen. plur.), danah (gen. plur.), godinah (gen. plur), zvizdah (gen. plur.). Posve se rijetko izostavļa znak h: otomce (sua sponte), reko (dixi), poſtado (1. sing. aor.).

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: dobbi (aetate), robbom (servis). — **dd**: izroddi (portenta), staddo (grex). — **ff**: uffam, uffańe, uffańa. — **kk**: bokki (femora). — **ll**: illi, dillo, dilla, silla, sillu, sillom, vrillo (fons), vrilla (fontis), kollo (chorus), velleć (dicendo). — **mm**: simme. — **nn**: ranna (vulnus), ranne (vulnera), sinna (umbra), stanni (imperat.), pinna (spuma), rannah (gen. plur. vulnerum), sponnom (instrum. sing.). — **tt**: litto, litta, kmetta, kmette, svittom (veste), bitti (percutere).

AKCENTI.

Znak je ` posve običan; mnogo su rjeđi znakovi ´ i ^: svète (sanctas), vòļu, ràzum, imajùći, zàkon, govorèći, čìn (factum), vìra (fides), vìru (fidem), rèda (ordinis), jàrma (gen. sing.), vàroši, kràļu, ramèna (accus. plur.), očitó (adv.), cilovitó (adv.), jurvé (iam), jeré (quia), jêr (quia), ô (uzvik).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: mudroļubca 9. — **bč**: občińati 30. — **bć**: obćinskoga III, 4, 22, obćini 7, 21, obćinu 10, obćine 11, obćinski 14. — **bh**: obhodi 69. — **bs**: obslužiti 10, 30, obsluživańe 10, obstajati 22, obstrt 104, 105, babsku 35, sobstvu 52, robstvo 53. — **bt**: obtuženoga 44, obtrkivat 94. — **čt** etimologički: razbojničtva 6, junačtva 23, 24; fonetički: pošteni 4, 17, pošteńa 10, 24, pošteńe 16, 27, 41, 56, poštuju 35, poštuje 39, 87, 114, poštovati 47. — **ćst**: mogućstvo 25, 47, svemogućstvo 46, svemogućstvu 55. Isporedi: mogućtva 28. — **dc**: srdce II, 33, 41, 66, 112, srdca 6, 7, 26, 46, 49, srdcu 9, 18, 25, 45, 110, srdcem 15, 55, 113, domorodce 14, sudca 36, 63, 76. — **dč**: srdčeno 5, srdčenost 23, srdčenu 46. — **dčb**: srdčbu 36. — **dh**: odhranili 14, odhitavajuć 40. — **dk**

etimologički: odkuda 4, 10, 18, 29, redki (versus, nom. plur.) 34, redku (lokal. sing., versu) 60, odkri 75, odkrivam 103, odkrivene 106, odkupiti 79, 116, odkupļuje 80, kadkada 88; fonetički: slatkoga 11, slatki 22, slatko 41, 74, slatke 64, 94, slatkoće 90, pripovitku 39, poslitku 44. — **dp**: podpuno II, podpunije 8, neodpustļivo 9, 32, odpriće (aperiet) 73, nadpis (inscriptio) 99. — **ds**: gospodstvo 6, 33, gospodstva 51, gospodsku 55, odstupiti 11, 72, odstupite 102, podsmihavaju (se) 37, podsmijava (se) 85, odsudiše 44, odsuditi 79, odsuda 84. — **dsg**: ozgor 38. — **dš**: sloboštini 23, sloboštine 53, sloboštinu 55. — **dt**: otud 67. — **dž**: podžiže 19. — **gk**: lahko 73. — **ht**: ktijaše 114. — **hv**: zafaļivati VI, faļen 58, 118, zafalnost 77, fala 77, pofališe 112, ufatiše 44. — **kb**: g Bogu 31. — **kd**: svakdańega 8. — **mk**: zankom 44. — **mt**: panti 29, 89, upantite 36, zapanti 89. — **nb**: himbeno 4, 107, himbenoga 34. — **ńs**: sužanstvo 37, 39, 53. Isporedi: sužań 53. — **sb**: z Bogom 34, 53, 89, z božjom 37, zbor 87. — **sč**: š čim V. — **sd**: z družinom 7, z dušom 10, 33, z darom 17, z dobrima 39, z dnevom 62, z dobra 70, vazda 36, zdvojivši 44, zdržat 74, vazdan (tota die) 107, 116. Isporedi: vasdan 106. — **sg**: z gorućom I, 29, z grišnikom 32, zgodi (se) 86, zgoditi (se) 88. — **sń**: s ńima 32, 33, 78, š ńom 35, 71, 84, š ńime 42, 47, 50, 52, 70, š ńim 66, 74, š ńome 119. — **std**: zdenac 68. — **stn** etimologički: namistnika III, namistnik 63, kripostnoga III, žalostna 7, žalostno 89, žalostnim 97, mlogovrstnih 16, vrstnijega 27, svakovrstnog 67, nekoristnim 85, bolestno 105; fonetički: usne (labia) 112. — **stń**: lašńe 43. — **šb**: zadužbine 4, 20. — **tc** etimologički: otcem 14, otca 14, 54, 71, otcu 100, 118, 120; fonetički: dica 24, dicu 37, 84. — **tč** etimologički: otče (vokativ) 20, 101, otčinsko 55; fonetički: očinskom II, očinskoga 29, 79, 117, očinstvo 77, očinsko 78, dičicu 23, dičice 36. — **tć** etimologički: viditćeš 6, slavitće 24, imatćeš 88, dojtće 104, datću 104, mislitću 108; fonetički: smotrićeš 16, uvridićete 25, razumićeš 25, primićeš 32, pohodiće 47, odpriće (aperiet) 73, pogubićeš 118. Isporedi: pripovidati će 24, opipati ćeš 41, učiti ću 110, primiti ćeš 111, dati ću 120. — **ts** etimologički: horvatske 23, bogatstvo 30, 37, bogatstvom 34, banatske 47; fonetički: proklectvo 36, 53, proklectva 41; složeno: bogatctvo 5. — **zc**: izcvrte (liquefactae) 112, razcviļeni 120. — **zh**: izhodi 63, uzhoće 66, 73. — **zk** etimologički: izkrńi (proximus) 13, izkrećuć 35, izkazivańe 56, razkriliti 80, izkļuvala 122; fone-

tički: iskrńega II, 3, 12, 42, iskrńemu 31, griska (3. sing.) 19, griskaju 38, raskošje 33, raskošno 68, mrski 36, neiskazanu 99, uskrati 108. — **zp** etimologički: izpunitu 8, izpuni 33, izpisana 9, izpisati 69, izpisuje 72, 97, izpovidamo 10, 26, izpovidajućega 13, izpija 24, razpitaj 28, izpitujem 43, razpoznati 49, 51, razploditi 52, uzpaziš 115; fonetički: uspomenu 5, 72, ispuniti 39, raspet 79, raspada (se) 98. — **zs** etimologički: razsvićeni 49; fonetički: rasvićeni 10, rasvićene 73, rasrdila 34, rastavila 62, rastaviti 108, rasut 118. — **zš**: raširuje 14, raširi 26. — **zt** etimologički: iztočaja (fontis) 4, iztočni 54, izticati 54, iztuče 12, iztraživati 20, iztražujući 45, iztirani 72, 97, uztrgla 75; fonetički: ustrpļivim 30, ustrpiš (se) 75, zagristi 51, 70, gristi 85, rastira 61, ustrgne 73. — **ztć**: grištćeš (mordebis) 82. — **žc**: krivobožca 9, lažca 35. — **žč**: lažčine (mendaces) 7. — **žk**: teško 7, 18, 51, 77, 100, priteške 26, 81, teškom 88, teškima 99, teške 114, muškog 66. — **žt** etimologički: družtva 11; fonetički: društvo 22, društveno 92, mloštvom 44, 63, mloštvo 97, 104, 108, uboštvo 97.

BERNARDIN LEAKOVIĆ.

1795.

GOVORENJA ZA SVE NEDILJE GODISHNJE NA SLUXBU PRIPOVIDAOCAH, A NA KORIST SLISHAOCAH: SASTAVITA PO OTCU FRA BERNARDINU LEAKOVICH...... SLUXBENIKU XUPE SHARENGRADSKE. *U OSIKU* MDCCXCV.

AZBUKA.

č = cſ: ricſi, cſuli, skoncſanje, pocſeshe, nacſin; = cs: rics, mucsnoſt, pocsme, dugacsko, ricsma. — **ć** = chi: hochiemo, opchieni, ſmuchiuje, ochiuchienja, vechiu; = ch: govorechi, moch, vechma; = tj: oſitja (3. sing.), obratjali, platju (mercedem), dershtjuchi, virujutjemu. — **đ** = gi: oslobogienje, rogienoga, megiu, takogier, xegiu; = gj: slagja, naslagjuje, megju; = g: tugih, mlagim, probugivati; = dj (istom pod kraj kńige): poradjaju, jedinorodjenoga, providjati, probudjuje, uvridjuje. — **g** obično se piše znakom g, ali se kašto nalazi i znak gh: ghinuti, mloghi, drughe, pogherdne, tughe. — **ǵ** = cx: Kavgacxia, jecxeke. — **j** = j (obično) = i: voiske, raduite (se), poslushaite, doſtoino; = 0: razumiu, nie, biashe, dvoicu, posluemo. — **ļ** = lj: pripravljali, zemlje, dragovoljno, xelju, valja. — **ń** = nj: puſtinji, procinjujuchi, opominjaju, njega, puſtinjaci. — **ŕ** = er: izvershuju, ſmerdlyiv, terpi, merzak, milloſerdno; = r: umro. — **s** = ſ: ſtati, ſvima, veſeli, piſano, pſovati; = s: slobodno, posli, morsku, nas, iziskuje. — **š** = sh: ſtrashnoga, nash, podnashaju, dusha, nishta; = ſ (samo ispred *tj = ć*): Kerſtjanah, cſeſtje (saepius), puſtjash. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, samo se u jednoj riječi biļeži th: thia (usque). — **ž** = x: priblixuje, xelili, traxili, duxnoſt, duxan. — **ѣ** = i (obično); = ie (rijetko): liepo, diete, dieteta, nieſi, nieſam.

Dodatak. Znak h često se piše suvišno, a često se izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) hergiavo, hodichiu (vestem), holuju (tempestatem), vehoma (valde), nahuditi (nocere), nevoljamah, doſadamah, godinamah, pohore (3. sing. poore), zahoditi (vestire), ſaterho (satro), slovah (gen. plur.), ſtvarih (gen. plur.), zvizdah (gen. plur.), plodovah (gen. plur.), zapovidih (gen. plur.); 2) ſanuti, njiove, njiovoga, romi (claudi), ſiroma, reko (dixi), raniti (nutrire), ranu (cibum), govorau (dicebant), polepnost, biau (erant).

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: vidde (vident), padde (cecidit), hoddimo, raddo (libenter), rodda (generis). — **ff**: uffati (sperare), uffajući, uffańe. — **ll**: mollim, mollitvu, dillo, dilla, alli, illi, mallo (parum), sillu, millosti. — **nn**: onno, onne, punni, ranno (mane), ranne (vulnera). — **rr**: satarre (3. sing.), satarru (3. plur.), mirre (mensurae), mirra (mensura). — **tt**: matti (mater), puttenoga, pittaju (nutriunt), hotti (voluit).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć etimologički: obćenoga 4, obćenim 50; fonetički: općenoga 1, 259, općeni 2, 43, 74, općene 124, opće 202, općeńe 234. — **bs**: obslužuju 3, 5, 20, 103, obslužiti 14, 15, 57, 131, 149, obsluži 38, 222, bogoļubstvo 27, obsidnuta 216. — **bt**: obtrkuje 72, obtužiti 247. — **čt**: štiti (legere) VIII, 218, poštuje 8, 136, 219, pošteńe 10, 61, 118, 136, pošteńa 23, 156, 256, poštovati 27, 135, 223, 260. — **ćst**: svemogustvo 61, 217, svemogustva 243, mogustvo 79, 214, 253, mogustvu 208, 249. Isporedi: pokućstvo 33. — **dc** etimologički: sudca 2, 4, 86, 214, sudcu 3, 4, 124, 171, sudcem 81; fonetički: srce 8, 36, 37, 110, 212, srcem 10, 64, 81, 161, 165, srca 13, 44, 64, 107, 154, srcu 23, 27, 33, 101, 212. — **dč**: srčano 37, 243, 244, srčanu 78. — **dčb** složeno: srčbe 19, 161, 170, srčbu 129, 162; fonetički: srgbu 261. — **dd** etimologički: oddile (3. plur.) 48; fonetički:

odiļuju 48, odurna 68, 114, odurne 73, 198, odavna 136, odavnašńega 192. — **df**: podfati 31, podfate 31. — **dh**: α) otrańivati 32, β) odranila 40. — **dk** etimologički: odkupļeńe 1, 3, odkupiteļa 20, 79, 94, odkupio 79, 131, 149, 203, odkud 3, 22, 26, 95, 175, pripovidku 34, 190, pripovidka 35, napridku 37, poslidku 98, kadkad 213, izrodke (accus. plur.) 248, zaodke (accus. plur.) 248; fonetički: slatke 97, slatko 129, 199, slatkost 144, slatka 221, 224, ritko 226, 238. — **dp**: podpuno 77, 81, 85, 134, 137, odpuštaju 86, odpušteńe 153, odpusti 242, 245, podpiraju 111. — **ds** etimologički: odsudit 3, odsuđeni 4, odstupili 43, ļudskoga 158, 254, ļudska 159, ļudsku 161; složeno: ļudcke 13, ļudckoga 105, ļudcko 106. — **dsg**: ozgor 169. — **dš**: sloboštinu 98, sloboštine 124. — **gš**: olakšati 34, 166, olakšaje 111, 222, olakša 140. — **ht**: nekti (noluit) 7, 12, 185, 241, nektiše 159, zaktiva 55, 176, 199, zaktivati 224. — **hv**: fali VIII, 219, zafalni 19, 71, 202, fale 33, 205, 254, fala 33, 185, 205, prifaćaju 9, ufatili 11. — **kd**: svakdani (quotidianus) 122. — **nb**: himbeno 11, 246, 247, himbena 160, himbenih 168, 172, himbeni 171, 172, 260. — **nk**: pomańkati 25, 124, 139, 173, pomańkańa 49. — **nn**: jedanaeste 56. — **ńc**: jaganac 14. — **ńs**: ditinstva 12, 27, ditinstvu 27, 58, ditinstvo 57, sužanstva 16, 89, 94, 107, 203, sužanstvo 138, 223, sirotinske 159, izvanskim 183. Isporedi: izvańskim 181, sužan 95 (bis), sužań 194, 207. — **sb**: ozbiļ (re vera) 38, 39, 46, 87, 181, z Bogom 82, 89, 144, z božanstvom 92. — **sč**: š čim 123, 210. — **sd** etimologički: s dobrim 45; fonetički: vazda VII, 13, 32, 70, 124, vaz dan 28, z druge 33, 40, 79, 82, 143, z duše 36, 37, z Davidom 64, z dobrim 115, z dvora 159, z debelom 217. — **sg**: z gospodinom 60, z govedarima 119. — **sń**: š ńima 13, 29, 67, 75, 125, š ńom 32, 37, 155, 225, 226, š ńim 47, 112, 144, 163, 184, š ńime 111. — **ss**: sobom (‚s sobom') 202. — **stm**: ustma 33, 54, 81, 205. — **stn** etimologički: kripostne 28, napastnik 72; fonetički: lasno VI, 29, 36, 68, 183, radosne 2, bolesno 31, bolesnike 106, 190, 227, 260, bolesnika 138, korisna 38, 69, 70, 109, 218, korisno 42, 46, 69, 80, 114, žalosni 61, 228, žalosna 82, 83, namisnici 107, kriposni 188, 189, 233, kriposne 253. — **stń**: lašńe 29, 32, 42, 78, 127. — **sž**: žudijama (‚s Žudijama') 202. — **štń**: godišńih V, godišńu VII. — **tb**: ženidbe 30, 31, 34, 90, ženidbu 32, ženidba 261, udadbu 32. — **tc** etimologički: otca VII, 28, 54, 76, 120, otce VII, 56, otci 18, 45, 142, 179, 233, otcu 21, 33, 106, 116, 139; fonetički: djeca 29, 162, djecu 28,

31, dice 120, dicu 225, bogace 46, bogaci 174, 175. — **tč** etimologički: otče (vokativ) 45, 84, otčenaš 69; fonetički: kročinu 27, 41, kročine 42, dječicu 31, oče (vokativ) 191, očinsku 244, očenašu 248, svečani 263. — **tć**: čekaće 4, obuzeće 22, progoniće 40, slidiće 57, vidićemo 63, 164, vikaću 64, govoriću 78, vidićete 110, primićete 116, 121, ukloniću 116, ļubiće 132, učinićemo 123, 136. Isporedi: biti će 5, poznati ćete 7, dati će 50. — **ts** fonetički: α) bogastvo 32, 34, 73, 102, 113, bogastvu 37, 122, 175, 207, bogastva 54, 174, proklestvo 48, 223, proklestva 223; β) čifucki 40, 157, čifuckoga 179. — **vst**: kraļevstvo 13, 36, 50, 123, 125, kraļevstva 44, 95, 158, kraļevstvu 51, 153, 155, 241, bivstvo 77. — **zč**: izčupate 47, izčupaju 48. — **zk** etimologički: razkošja 4, 65, 68, razkošju 51, 151, 181, 227, uzkrisuju 7, uzkrisio 190, izkrńemu 8, izkoreńuje 48, izkoreniti 49, 195, izkušuje 71, 72, izkupiti 138, izkazati 204; fonetički: mrska 8, 69, 87, 97, 115, mrsko 67, 69, 194, 199, 263, mrski 126, 206, 259, iskrńemu 8, 49, 141, 161, 198, iskrńega 17, 160, 171, 221, raskošju 62, 113, raskošje 143, uskrsnuti 66, 95, 99, 110, uskrisio 191, 211, 212, niskoga 119. — **zļ**: uzļubimo 200. — **zp** etimologički: izpovidi 12, 18, izpovid 47, razpustio 24, razpušteno 40, 41, 68, 254, izpisuje 63, 123, izpraznost 79, izprazna 123, 160, izplatiti 86, izpustiti 94, uzprosite 120, 124, izpod 222; fonetički: uspomena 16, 204, 218, uspomenu 18, ispovidi 63, 69, 80, 92, 194, ispovid 68, 69, 77, raspustiti 63, 218, raspušteno 113, 129, ispisuje 228. — **zs** etimologički: uzsudiš VIII, razstanak 115; fonetički: rasuće 21, 180, 206, 258, rasuti 179, rastavim 93, rasrdivši 242. — **zš**: raširivala 42, raširivaše 53, raširila 55, raširiti 250. — **zt** etimologički: iztraživati 15, 78, uztrpļivo 43, iztomačiti 43, 44, 62, 199, 207, iztući 83, uztegao 108, uztegnuti 117; fonetički: ustrpļivo 8, 139, 151, 166, ustrpļeńe 17, 41, 48, 170, 175, istoka 21, istočnoga 77, 90, ustezati 188, ustegnuti 219. — **zž** etimologički: uzživimo 75; fonetički: ražalostiti 116, ražalostili 184, ražalio 212. — **žc**: neznabožci 40, neznabožcima 41. Isporedi: ‚neznabosce' 2, ‚neznabofci' 3, 201, ‚neznabofca' 150. — **žk**: friško 25, 69, 171, 193, muško 32, muške 54, teška 87, 88, 198, teški 103, teško 199, 254, sluškińe 237. — **žt** etimologički: družtvu 124; fonetički: mloštva V, 152, 153, 163, mloštvu 43, 153, 164, 169, mloštvo 163, 165, 215, uboštvo 17, društvo 218. Isporedi: ‚druxshtvo' 68, 119, ‚druxshtva' 147, 158, 172, ‚druxftvo' 254.

*

JOSIP STJEPAN REĻKOVIĆ.

1796.

KUCHNIK SHTO SVAKOGA MISECA PRIKO GODINE U POLJU, U BERDU, U BASHCSI...... CSINITI I KAKO ZDRAVJE RAZLOXNO UZDERXATI IMA... izdade JOSIP STIPAN RELKOVICH OD EHRENDORF. *U OSIKU* 1796.

AZBUKA.

č = cſ: mucſno, recſe, ſicſe, krivicſno, cſuva; = cs: Oracs, probitacsni, Kvocskam, Obicsnoſt, dugacsko. — **ć** = ch: veche, Vochka, tirajuch, dichi, Sricha; = tj: kretje, privratja, prifatjash, metju, Platju (mercedem). — **đ** = gj: Legja, Gjubre, tugju, ergjavoj, Megja; = dj: Gradju, uvridjuje, obradjenu, medju, kradjom. — **ǵ** = cx: Sincxirich, Czigirica, Ocxaka, Bucxak, Pencxere. — **j** = j (obično); = 0: ktiuchi, ſiati, razumiu, brie, ſtoi, Poli (‚polij' funde). — **ļ** = lj: zabavljajuch, Stvoritelj, zemaljskom, valja, Ljudi. — **ń** = nj: njegove, napunjuje, Knjigah, nju, minjajuch. — **ŕ** = er: ſverhu, Smert, pervi, vertana, Dervetje. — **s** = ſ: ſam, Goſpodar, poſtane, oſobito, ſvacſemu; = s: mislit, posli, skroz, nas, s' Trudom. — **š** = sh: shto, josh, bishe, shute, Nashi; = ſ (rijetko): namiſtja (‚namišća'), cſeſtje (‚češće'), Daſcſicu (‚daščicu'); = hsh (rijetko): gledahshe, bihshe, radihshe, dadohshe, duhshe (flat). — **ž** = x: Težak, xeſtoko, duxna, tuxan, boxjoj.

Dodatak. Znak h često se piše suvišno, a često se izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) marih (3. sing.), Ljudmah, Rukamah, vechimah, izlazih (3. sing.), Xilamah, Sikiramah, ſtvorih (fecit), radih (facit), poſtah (fuit), moguh (possunt), namih (nobis), Poslovah (gen. plur.), Redakah (gen. plur.), Granah (gen. plur.), Litah (gen. plur.), Knjigah (gen. plur.); 2) njiove, njiovom, rane (nutriunt), Rana (cibus), naodim (invenio), trulo, ladan, Siroma, sane (arescit).

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: staddo, stadda, staddu, zgradda (aedificium). — **ll**: illi, alli, dilla (opera), mallo (parum), velle (valde), sillom, kolla. — **nn**: vunna, vunne, vunnu, sinni (loc. sing. umbra). — **pp**: lippa. — **tt**: pitta (nutrit), svittovati, svittujem, svittuje.

AKCENTI.

J. S. Reļković upotrebļava znakove ´ i ˆ ne baš vrlo često: ráde (faciunt), onú (illam), úrodi (3. sing. praes.), díče (3. plur.), kojú (quam), písati, pravcém, posaó (labor), svakí (omnis), vríme, zatájao, rázličiti (varii), vaļá (oportet), móraju (debent), svîh (omnium), kļûča (gen. sing.), znâš, kaô (ut), kojî (nom. plur.), nîje (non est), posaô (labor). Isporedi: ‚pritekâo' koje na str. 351. stoji u sliku s riječju reko (t. j. rekoh), otkle se vidi, da je pisac znakom ˆ hotio naznačiti, da se *ao* ima čitati *o*; tako će i ono malo prije navedeno posaô, kaô biti = poso, ko. Isporedi još: Dêrvo, Mêrkva, pêrva.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: ždribci 278. — **bć**: općini 6, 295, 389, općine 26, 156, općina 34, 156, općinu 109, 295, 316, 394, općenska 253. — **bk** etimološki: stabke (caules) 121, 153, 309, 342, stabku 196, 226, stabka 270, 325, obkapa (3. sing.) 141, 263, štrbka (‚andivija ili štrbka') 262, štrbku 310, 355, štrbke 330, obkoli 292, obkoļeni 311, obkuvaš 369, šibke 391, gibku 440; fonetički: klupko 237, 239, 241. — **bs**: ozebsti 77, 200, 307, pozebsti 265, 330, obsica (3. sing.) 90, obsipa 186, 273, obstoji 315, 381. — **čc** etimološki: jednožičca (gen. sing., ńekakvo platno) 388; fonetički: sunašce 139, 141, 162, 379, sunašca 102, ošca 269, 270. — **čt** etimološki: kućničtvo 31; fonetički: štijemo x, poštene 4, pošteńe 7, 187, poštiva 69, pošten 298. Isporedi: kućničstvo 14, kućničstva 76. — **dc** etimološki: odcidi 217, želudca 346, 371, trogodce (accus. plur. svińe od tri godine) 362; fonetički: srca 15, srce 145, 178, srcem 145, kacu 341, 370, 375, kacah (lokal plur.) 365, kace 374. — **dč** etimološki: odčene (abrumpit) 263; fonetički: goveče 15, 289, srčika 42, 136, 144, srčike 260, srčene 263. — **dd**: oddavna 397. — **dh**: odrane (3. plur. od glag. ‚othrániti') 61, odrańenu (‚othrańenu') 70. — **dk** etimološki: napridka 9, 352, napridkom 127, podkošene 24, podkose (3. plur.) 309, ridko 25, 40, 46, 53, 78, ridke 26, ridku 28, 137, ridki 73, sladke 32, 147, sladko 57, 93, 211, 244, sladka 63, 126, 158, kadkad 33, 54, 55, 65, 80, odkrije 42, 177, odkriva 130, 258, židko 46, poslidku 52, 161, poslidka 380, odkud 52, 165, 375, odkopaj 149, odkopavši 184, 273, redke (accus. plur., versus) 185, gladko 211, odkupļuju 231, odkidajuć 261, odkida 308, badkalo (čačkalica) 270; fonetički: rotkva 135, 378. — **dp**: podpuna xı, 30, podpuno 22, 110, 256, podpuni 69, podpuhuje 230, podpira (3. sing.) 310. — **ds**: ļudska 4, 17, 348, ļudski 285, ļudskom 286, odstupiti 33, govedsko 37, govedskoga

184, podsiku 48, podsići 358, podsađuju 52, podsijati 82, 126, vinogradske 215, vinogradsku 305, Brodskoj 219, odskoči 265, gospodski 353. — **dsd**: ozdol 130, 142, 392. — **dsg**: ozgor 16, 45, 79, 269, ozgora 35. — **dš**: kadšto 8, 14, 47, 64, 103, odštipaš 261. — **dt**: odtud 146, 148, 295, 387, 398, odtače 377. — **gk**: lako 6, 23, 33, 113, 264, laka 44, laki 174. — **gt**: noktom 261. — **ht**: ktio XIII, XVI, 26, 180, 349, zaktiva XIII, 17, 39, 91, 267. — **hv**: zafalan VII, fala 4, falu 4, fata (capit) 6, 11, 20, 128, prifati 88, ufatiti 128, prifati 84, ufatiti 128, 308, ufatila 216. — **kg**: dogod XIII, 167, 228, 242, 263, godini (‚k godini') 305. — **kk**: meko 30, meka 137. — **mt**: pante 71. — **nb**: obranbu V, začinba 80, 209, 335. — **nk**: pomańkati 89. — **nn**: jedanajstom 13. — **ńc**: jagańce 2, 360, jagańci 176, 232, svińcu 61. — **ńč**: svinče (porcus) 15, 276, 316, 362. Isporedi: svińče 60, 123. — **ńs**: końskog 28, końsko 38, 109, svińsko 37, svińska 60, sviński 276. — **sb** etimologički: sbacano 354; fonetički: zbiļa 33, 134, 177, 392, zbija 44, 294, 393, zbiješ 348, zbijaju 74, 349, zbira (colligit) 66, 120, 122, 381. — **sd** etimologički: ‚Vasdan' 15, 222, 315, vasdanicom 66; fonetički: vazda 248, 296, zdila 291. — **sg**: zgoda 11, 199, 293, zgodni 122, zgodno 163, 258, zgodi (se) 241, zgrade 25, 50, zgrada 37, 61, zgradi (condidisti) 326, zgaziš 44, zgaziti 266, zgusti (se) 65, zgustit 125, zgrni 240, 241, zgrabi 338, 376, 377. — **sń**: š ńime 6, 18, 48, 140, š ńima 11, 13, 282, š ńom 12, 56, 87, 224, š ńih 26, 52, 175, 337, š ńega 104, 110, 328. — **ss**: s sikirom 11. — **stb**: jistbine II, jistbina 32. — **std**: zdenca 222, 293, zdenac 290, 291. — **stk**: izrastke (accus. plur.) 86. — **stl**: uzrastlo 225, narastlo (u sliku s ‚maslo') 227, 293. — **stm**: vrstma 115, bolestma 205, 280, gostma 369. — **stn** etimologički: koristno XII, 38, 127, 145, 234, koristna 109, 132, jednovrstno XV, mlogovrstni 80, 115, bolestne 60, 243, bolestna 160, 204, bolestniku 207, 280, postna 62, mastni 105, mastna 134, 229, 277, 316, šestnaest 154; fonetički: časno 79, 216, časna (u sliku s ‚mastna') 229, lasnu 311, lasno 312. — **sz**: s zemļom 133. — **štb**: uvižbano 6, uvižbaše 9, vižbańe 33, 58, 116, vižba 47, 68, 301, vižbati 216. — **štn**: godištna 6, 142, godištne 142, godištno 181, tištnicu (torcular) 376. — **tb**: kositba 68, kositbi 256, vršitba 300, vršitbe 303, sušitbu 313, dojitba 361, ženitba 416, 417. — **tc** etimologički: otca X, 237, 367, otci 372, zemļovlastci 4, svetce 9, svetcem 172, svetci 173, svetca 325, sladoustcem 317; fonetički: dica 67, 69, 86, 156, 237, dicu 68, 170, 260, 334, dici 150, 369, dice 154, 186, 331. — **tč** etimologički: svetče (vokativ) 253; fonetički: pačice (pulli anatini) 99, pačja (anatina) 100, pačići 161, pače (pullus anatinus) 317. — **tć** etimologički: bitće 13, 20, 115, 264 (na ovom pošļedńem mjestu stoji u sliku s ‚cviće'), datće 18, znatćeš 24, 350, imatćeš 33, napunitćeš 39, izniknutće 46, kazatću 72, 81, čutćeš 88, vaļatće 113, zapinatćeš 171; fonetički: naplatiće 113, prifatićeš 305. — **tǵ**: zanatǵije 5, zanatǵiju 292. — **ts**: zanatskih 109, horvatskoj 280, horvatske 280. — **vst**: kraļestvo X, 11. — **zc**: izlazci 41, razcipiš 144, izcrka 293, izciđujuć 344. — **zč**: izčikajuć (exspectando) 120, izčekuje 206, 303, izčekuju 225, izčupa 270, izčisti 395. — **zh**: izhodi 46, 134, 169, izhode 167, 254. — **zk** etimologički: izkapa (3. sing.) XI, izkopan 292, uzkisne (3. sing.) XI, francuzke XV, francuzkim 126, razkošne 2, razkošje 2, izkoreni 52, ogrizke 56, 398, izlazkom 79, izlazku 85, 249, 261, 368, nizko 86, 215, 231, 249, nizka 231, nizke 339, 357, pazku 120, 137, pazke 147, pazka 315, razkoļeni 146, razkoli 313, razkopati 176, mrzko 218, uzkrati 243, odrizke 339, razkvasiti 343; fonetički: iskrńega X, iskrńemu XI, engleske XV, uskrsa 68, uskrsu 121, raskošje 101 Isporedi: francuzski 127. — **zp**: izpisati XII, izpisivat 17, 198, izpraviti XVI, 149, izpravļati 391, izpuniti XVI, 185, izpod 27, 42, 68, 78, 223, brezposlen 35, 68, 123, brezposleni 38, 224, izpusti 45, 148, izpušteni 324, razpoznaje 81, izplati 115, razprostrani 218, izprosi 367. — **zs** etimologički: razsadi 13, razsadnik 77, razsađuje 136, 180, razsap 15, razsipa 30, 115, 154, razspe 68, razsuto 82, razstrti 41, razstre 262, razstirati 288, izsicati 49, 274, izsiku 52, izsuši 89, 228, 301, izskočiti 270; fonetički: raspa (discidii) 15. — **zš**: razširit XV, razširiš 150, razširiti 310. — **zt** etimologički: grizt (infin.) II, ogrizti 124, ugrizti 248, iztražujuć 1, iztražuju 264, razteže 6, raztopi 41, izteče 87, iztiskuje 103, iztresu 203, iztira 293, iztiraju 306, uztegnuti 295; fonetički: istoku 163, istočne 258. — **zž**: razžali 8. — **žc**: lažcu 233, bižce (perfugas) 238, końodržci 317. — **žč**: družče (servus) 14, 401. — **žk**: vitežkim V, težke 23, 26, 396, težko 26, 50, 83, 138, 273, težka 27, 28, 108, 194, težkoća 273, mužkima 25, mužki 67, mužka 67, 255, mužkarca 158, frižko 44, 49, 79, 133, 320, frižka 82, 100, 153, frižkom 85, 356, frižkog 224, 289, podložke (accus. plur.) 100, lažkom („nikoji ga [t. j. mjesec Travań] prozivaju lažkom') 171, požežkog 220, nožke (for-

fex) 230, nožkama 360, 400. — **žt**: družtvu 4, 240, 286, 394, družtvo 158, 159, družtva 197, 315, mložtvo 16, 190, 193, 280, mložtvu 28, 37, 328, mložtva 360. Isporedi; družstvu 4, družstvo 4, 241, 284.

ANTUN VRANIĆ.

1796.

MLAISSI RÓBINZON: ILITI JEDNA KRUTO POVOLYNA, Y HASZNOVITA PRIPOVEZT ZA DETCZU OD J. H. KAMPE, IZ NEMSKOGA NA HORVATZKI JEZIK PRENESSENA PO ANTONU VRANICHU SZLAVNE BISKUPIE ZAGREBECHKE MASSNIKU. *DRUGI DEL. VU ZAGREBU* 1796.

Vranićev ‚Robinzon‘ ima 2 dijela, a za ovu je radńu upotrebļen drugi dio s toga, jer je ńešto veći od prvoga. Obadva su dijela štampana iste godine u istoj štampariji, istijem slovima.

AZBUKA.

c = cz: czelom, Pivniczu, Jankicza, Otecz, nepreztancze. — **č** = ch: hoche, chakati, vruche, navchiti, hotejuchi, zkonchal, Szrecha, chuvamo; = tch: hitcheni, naplatchen, Pripetchenye. — **ǵ** = dy: naredyen, obgradyena, Tverdyavi, dohadyali, oſzlobodyenomu; = gy (rijetko): Desgy (pluvia), tugyeh; = dj (rijetko): Ladje, Ladju. Isporedi: dohajal, dohajati. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = 0: podoil, nadeal (se), nameriu (se), popriel. — **ļ** = ly: bolye, napravlyal, zabavlyal, zadovolyen, Zemlyu. — **ń** = ny: nyega, Ognya, nyu, preganyati, Szumnyu. — **ṙ** = er: derſim, berzo, zverſſil, merzleh, pervi. — **s** = ſz: ſzlobodno, ſzebi, deſzno, vſzaki, noſzilo, veſz; = z (ispred *k, p, t*): bratinzki, zkoro, Gozpona, nadozpeti, dozta, ztaro. — **š** = ſ: joſche, Siromaſtvo, Dvoriſche, oſtreh; = s: ſzudis, ſziromaskeh, naskoditi, nemskeh; = ſſ: naſſel, potroſſil, naſſu, viſſe, vekſſu; = ſs: preſslo, zamiſslyen, Ztaliſs, joſs, vekſsa; = sh: shuplo, shiroko, Shiba; = z (samo ispred *č*): Puztchine, Koztchiczami, Goztchenye. — **ž** = ſ: derſiju, poboſno, poſzluſiti, zderſali, beſal; = s: tusni, sivinzka, Bosja, Szlusbu.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se na kraju h: Lyudih, Zverih, Koztih, Krepoztih, Ochih.

UDVAJAŃE SLOVA

ff: uffati (sperare), uffańe, uffańu. — **ll**: silla, sille, sillum. — **tt**: letto (annus), letta, lett (annorum), jatta.

AKCENTI.

Znak ` dosta je običan, rjeđi su znakovi ´ i ^: nòč, drèvo, pèt (quinque), pomàgati, mèsa (carnis), oràč, rèd, kùpati, zdihàval, naslèduvati, pùt (iter), Bòg, zahváliti, sáda (gen. sing.), pút (iter), ná sê, mî (enklitika), mê (enklit.), gâ (enkl.), mû (enkl.), kî (qui, nom. plur.), bûmo (budemo).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: gubcu 7, zubce 139, rubcem 281, prekorubce (adv.) 298. — **bč**: občuvati 32, 72, občuval 42, 82, občinske 105, občinskoga 185, 285, občini 256, občine 262. — **bk**: obkoliju 39, obkoļen 40, 250. — **bs**: obskrbļen 40, obskrbļeno 95, obstanka 44, obstrli (partic.) 91, zdubsti 99, dubsti 110. — **bš**: glibšu (profundiorem) 132, glibše 286, debši 192, 250. — **bt** etimologički: hrbtom 130, hrbta 159, hrbtu 180, 281, obtršena 223; fonetički: hrptom 279. — **bv** etimologički: obvrši 9, obvršavati 63; fonetički: oblekel 10. — **čt** etimologički: čtel (partic.) 26, čteti 102, 307, podložničtva 61, službeničtvom 73, človečtvo 248; fonetički: pošteno 96, 262, pošteni 284. — **dc**: srdca 12, 15, 79, 109, 176, srdce 15, 42, 83, 117, 154, srdcu 23, 51, 68, 126, 206, srdcem 35, 92, 103, 198, 259, želudce 25, domorodci 26, 53, 63, 137, domorodce 195, 255, sudcem 49, odcoprati 75. — **dč**: srdčenost 41, 44, 53, 119, 125, srdčeni 56, srdčeno 158, 279. — **dd**: odurne 20, 45, odurnost 24, odurni 25, odurno 197, 226, odurjava 109, odihavanja 130. — **dh**: odhrańeni 24, 25, odhraniti 26, 257, odhajam 40, odhajala 79, 113, 178, 186, 210, odhodkom 265, 306, odbitiš 262. — **dk** etimologički: odkud 5, 14, 76, 122, 151, sladka 12, 150, redko 170, odhodkom 265, 306, odklatili (se) 314; fonetički: retko 188. — **dp**: odpravi 8, 28, 279, 303, odpravil 8, 19, 69, 116, odprl 28, 58, 141, 161, 227, odpreti 145, podpirali 38, odpeļati 167, 168, 181, 291, 296, podpunoma 169, podpisati 264. — **ds**: podsekel 4, 5, podseče 4, 8, odstupiti 9, 117, 268, odstupil 241, odskočiti 45, odsekel 68. — **dš**: odšestek 306, odšestka 307. — **dt** etimologički: odtrgel 151, 202, odtrgali 189, odtisnula 157, odtisnuli 167, 189, 193, 200, 264; fonetički: metemtoga 9, 42, 47, 100, 153. — **gk**: lehko 6, 21, 31, 124, 160, lehku 33, lehka 102, lehkek 91. — **gš**: dugši 13, dragšeh 119,

dragšemi 176. — **ģt**: povečte 4, 55, 280. — **kd**: vsagdašńega 143, vsagdašńe 261. — **kk** etimologički: k kraju 41, 99, 154, 157, k kojemu 137; fonetički: mehku 33, mehkom 81, žuhko 35, žuhke 103, žuhka 206. — **md**: vendar 7, 17, 132, 133, 155. — **nb** etimologički: začinba 144; fonetički: obrambu 18, 44, 59, 187, 308, obrambe 60, premembu 80. — **nn**: jedenajst 277. — **ńš** fonetički: meńše 79; etimologički: menši 23, 276, menše 41, 281, menšega 126, tenše 213. — **std**: zdenca 37. — **stk** etimologički: došestkom 200, odšestka 307, došestka 317; fonetički: kocka 165, 291. — **stm**: krepostmi 21, vustmi 55. — **stn**: žalostne 6, 309, žalostno 66, 151, 198, 315, žalostni 116, prešestnu 26, 132, 148, prešestnom 29, šestnajsti 51, vustnice 57, častnika 252, 253, 290, krepostno 262, namestnika 292, namestniki 304. — **tb**: tatbina 275. — **tc**: detca 3, 16, 49, 103, 127, detcum 84, detcu 196, 317, otca 22, 50, 135, 185, 203, otcu 118, 133, 136, 241, 265, otci 196. — **tč** etimologički: otčinske 82, 117, otčinski 257, otčevom 272, detčinska 122, detčinske 136, falatčec 147, 178, 241; fonetički: dečka (gen. sing.) 224, dečko 240, 243, dečinsku 240, dečaki 284, dečica 318. — **td**: pedeset 122, 229. — **ts**: horvatski 1, bogatstvo 193, 302, bogatstva 313, 314. — **vst**: kraļestvo 254. — **zc**: zcepana (partic. pass.) 212. — **zč**: zčekati 134, razčinil 147. — **zf**: zfalelo (partic.) 53, zfali (deficit) 87. — **zh** etimologički: razhitane 65, razhajati (se) 106, razhladiti 115, izhital 147, izhiti 230, izhodnu 154, izhodek 222; fonetički: rashajati (se) 110. — **zļ**: razļutil 235. — **zs** etimologički: z sirom 11, z silum 50, 67, z slabem 63, z svojem 64, 124, z suznemi 237, razsipavalo 134, razsuģavati 153, razsipala 201; fonetički: rasipļuje 7, rasipno 82. — **zš**: z šakum 191, razširili 257, razširavale 258, razširile 270. — **zz**: z zemļum 147, z zelenum 158, z zrnom 235, 268, 282. — **zž**: z ženami 303, 305.

GRGUR PEŠTALIĆ.

1797.

Utishenje oxalostjenih u sedam pokorni pisama *KRALJA DAVIDA* ... sloxeno od Gergura Peshtalicha ... UTISHTENO U BUDIMU Godine 1797.

AZBUKA.

č = cſ: ucſini, placſu, pocſetku, oteshcſala, cſuo; = cs: csovik, mucsao, placs, obicsajne, pokrivacs. — **ć** = ch: mochi, zlochu,

oſichali, obechajemo, odvrachash; = tj: ſmutjeno, izmetju, krutje, bratjom, odvratjash. — **đ** = gj: megju, Angjeli, takogjer, legja, zagjem; = dj: odredjeni, xedjajuchi, Vodja, nasladjivati, probudjen. — **ģ** = cx: bucxak, pencxere, fincxan, cxepu. Što na strani 66 piše ‚kamagxia' (fenerator), biće grješka, jer odmah na str. 67. dolazi ‚kamacxia'. — **j** = j (obično); = 0: nepriatelji, biashe, ubroio, ocſiu, prie. — **ļ** = lj: poſtelju, nevolji, zdravlja, pripravljashe, dragovoljno. — **ń** = nj: njegovomu, konj, ucſinjen, zabranjiva, pomanjkanjah. — **ŕ** = er: ſmerti, berzo, ſverhu, potverdio, kerv; = ar (rijetko): xartve, xartvama, harxete (‚ržete'); = r: umro, ſatro; = ra: ſatrao. — **s** = ſ: ſuzama, Goſpodin, koſti, niſi, ſ- Otcem; = s: glas, xivinsko, skoro, Misnici, oslobodio. — **š** = sh: dushu, odpushtene, grishnika, bash, slushash; = ſ (samo ispred *tj* = *ć*): oxaloſtjen, oxaloſtjivam. — **ž** = x: priblixati, xelja, oruxje, Boxe, krixa, mux.

Dodatak. Znak h često se bilježi suvišno, a često se izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) narodeh (populos), ſinoveh (filios), mukeh (tormenta, acc. plur.), vrimenah (tempora, accus. plur.), Goſpodah (domini), oſtalih (alii), nahuditi, oruxjeh, hodichu (vestem), pucih i narodih (nom. plur.), poxudah (gen. plur.), valovah (gen. plur.), ſuzah (gen. plur.), tugah (gen. plur.); 2) reko (dixi), biau (erant), cſinjau (faciebant), traxau (quaerebant), ganu (movi), pisa (scripsi), uzdigo (levavi), dillova (faciebam), pogibo (perii), njiov, smi (risus), zaodite, moji (gen. plur.), ovi (gen. plur.), razlicſiti (gen. plur.).

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: ribbe. — **dd**: gradd (grando), gadd (sordes), gradda (grandinis), čeddo, čuddo, staddo, stadda, raddo (libenter). — **ff**: uffajućega, uffam, uffańe, uffate (capiunt). — **kk**: zrakke (radii), mukke (tormenta), jakka (echo). — **ll**: trulla (putrefacta), mille (care), olluji, ollujom, dolli (infra), dillo, dilla, dillovati, illi, alli, vrillo (fons), velle (valde), mallo (parum), sillu. — **mm**: simme, jammu, gromma, grommom, grommovi. — **nn**: ranne (vulnera), rannu (vulnus), ranno (mane), sinna (umbra), sinne (umbrae), gannem, punni (implet), inna (alia), krunne (gen. sing.). — **oo**: sook (sucus), sooku (suco), sool, book, bool, booli (dolore), poost, gool. — **rr**: tarru (conterunt), mirru (mensuram), mirriti (metiri), gorrama (montibus), morre (3. plur.). — **ss**: kossom (falce), rossicu. — **tt**: putt (плъть), putti (плъти), puttena, matti, matterine, rattove, lette

(vollant), odlettilo, vetto (antiquum), kittila, ottimaju, hotti (voluisti), hittar.

AKCENTI.

Veoma su rijetki: zrákah (radiorum), kára (punit), znáš (scis), mláku (tepidam), Božè (vokativ).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občaraňa 218. — **bć** etimologički: obćenih 63, obćeno 184; fonetički: općinskim 50, općinu 108, 247, općeno 149, 187, 201, 237, općeni 219. — **bk** etimologički: obkoliti 3, 18, obkolite 226, robkiňa 154, robkiňu 164, ļubkim 166; fonetički: šipku 95. — **bs**: obstaje (3. sing.) 58, obstati 59, 89, 118, obstane 70, obsluživa 125, obsluživati 241, sobstva 172, 193, 203, 204, bogoļubstvo 244. — **bt**: obtužena 72, obtrkuje 81, obterešani 101. — **bv**: obveseliti 25, obveseli 39, obvezuje 169, 204. — **čc**: ditešce 102, 131, 159, ditešcu 146, ditešca 213, psetašcu 146. — **čt** etimologički: krvničtva 7, vićničtva 83, junačtvo 89, mučeničtvo 121, misničtvo 226; fonetički: štioče v, pošteňe 22, 73, 155, štuju 33, pošteňu 137, pošteni 165, poštenim 206. — **ćst**: mogućstvu 79, mogućstvo 94, svemogućstvu 157, mogućstvom 180. — **dc** etimologički: sudca 19, 26, 99, 103, 133, sudcu 139; fonetički: srca 3, 26, 63, 126, 132, srcu VIII, 56, 60, 164, 181, srce 4, 7, 38, 53, 74, srcem 110, 206. — **dč** etimologički: sudče (vokativ) 125, 134; fonetički: srčanim 177, srčanosti 221. — **dčb**: srčbi 1, 4, 48, 234, srčbe 4, 8, 19, 75, srčbu 22, 29, 46, 91, 226. — **dd** etimologički: oddiliti 60, 165, oddili 69, 233, 234, oddilio 99, oddalečaňe 213; fonetički: odili 5, 47. — **dh**: pridhodeće 47. Isporedi: odraniti 115, odraňen 128, odraňeňu 151. — **dk**: sladkim 13, 47, 209, sladkosti 82, 136, sladko 98, 167, 168, 185, sladkom 154, 178, 216, sladke 178, 195, odkidaju 24, napridku 30, 82, napridka 119, odkupiteļ 36, 135, 210, odkupļujući 70, odkupio 235, kadkad 110, 198, odkri 192. — **dp**: odpusti 3, odpušten 58, odpustiti 127, podpomagao 38, podpomažu 134, podpomogneš 227, podpuno 44, 77, 139, 152, podpunosti 67, 189, odpraviš 195, odpalo 216. — **ds**: odsuditi 12, 46, 153, odsuđeňa 37, 72, odstupite 14, 58, odstupi 195, podsičen 31, 99, podsići 98, ļudski 50, 239, ļudske 144, 147, ļudsko 186, ļudskim 188, gospodstvo 88, 110. — **dsg**: od ozgora 216. — **ht**: zaktiva 44, zaktivati 196. — **hv**: faliti 2, 34, 89, fale 13, 25, 54, zafaliti 115, falim 147, ufate (capiunt) 96, fata (capit) 190. — **kd**: svakdi 38, 77, 80, 183,

svakdaňu 83, 197, svakdaňeg 121. — **kg**: dogod VI, 17, 44, 57, 61. — **nb**: himba 2, himbe 5, himbenosti 74, 89, 115, himbenost 83, 140, himbene 84, 136. — **nk**: smankaje (deficit(224. Isposmaňkati 226. — **nn**: jedanaest 124. — **np** etimologički: stranputice 68; fonetički: stramputice 17, 27. — **ńs**: sužanstva 34, 50, 51, 55, 108, sužanstvu 154, sužanstvo 190. — **sb** etimologički: sbacio 38, sbačenog 40; fonetički: zbacajući 40, zbacim 138. — **sd**: vazda VI, 5, 36, 41, 148, vazdan (tota die) 2, 8, 77, 86, 143. — **sg** etimologički: s grišnici 93, s grisima 215; fonetički: nezgodi 3, 196, nezgode 23, 83, 175, nezgodama 24, 89, zgrabiti 34, zglavci (nom. plur.) 67, z groznicom 88, z gvozdjem 241, z gnojom 244. — **sń** etimologički: s ńegovima 33; fonetički: š ńom 26, š ńim 37, 77, 130, š ńime 58, 160, 202, š ńima 73, 93, 114, 154, 157, š ńegovim 179. — **stb**: jizbine 31, 32, 107, 136, 244, gozbinu 73, gozbiňe 83. — **std**: šestdeset 79. — **stn** etimologički: žalostno VII, 164, žalostni 124, 138, žalostne 146, izvrstno 29, 37, 216, izvrstnost 56, 200, izvrstnu 126, kripostno 29, 99, kripostnima 60, 204, radostne 165, radostno 169, 174, 185, bolestne 205, bolestna 224, bolestnik 239, 243; fonetički lasno VI, 23, 172, 230, namisnici 41, namisnika 140, izvrsnije 45, 57, korisniju 60, korisnije 61. — **stń**: lašňe 48. — **štn**: sedmogodištnu 83. — **tb**: svetbama 29. — **tc** etimologički: otcu 2, 7, 10, 38, 99, otca 18, 99, 109, 157, 177, otci 63, 131, 133, otcem 100, 103; fonetički: dicu (liberos) 157, 165, 179, 248, dico (vokativ) 191. — **tč** etimologički: otče (vokativ) 94, 100, 104, 148, 157; fonetički: očinskim 16, 19, 75, 167, očinsko 30, 106, 176, 190, očenašu 41, očinstva 99, očinskom 160, 190, dičice 94, dičici 110. — **tć**: polivaću 2, natapaću 2, utvrdiću 3, otvorićeš 7, faliće 9, pogubićeš 12, prohodiće 27, činićeš 64, smrvićeš 146, ļubiće 155, učiniću 158. — **td**: devedeset 63, 73, 79, 111, pedeset 83, 98. — **tǵ**: kamaǵija (fenerator) 66, 67. — **ts**: bogastvu 15, 119, bogastva 22, 74, 82, bogastvo 81, 91, 94, 109, 164, proklestvo 22. — **vst** etimologički: bivstvo 90, 166; fonetički: kraļestvu 111, 189, kraļestvo 226. — **zc**: razcviļeňa 16, 32. — **zč**: izčeznut 31, izčeznu 85, izčeznulo 161, uzčinim 70, 73, izčupati 175. — **zh**: izhodak 82, 86, 165, izhoda 87, izhodeće 126, uzhodiš 206. — **zk** etimologički: razkrilio 11, razkriļuju 53, razkošju 15, 85, 148, razkošje 20, 44, 54, razkošja 74, grizkaše 31, snilazku 34, 117, izkušaš 148, razklapaš 151, izkrči 201, nizko 214; fonetički: iskrňemu 80, 122, 131

iskrńega 118, 158, 171, iskopane 84, 101, iskoreni 222. — **zp** etimologički: izpuniti v, 37, izpuńamo 225, ispraznosti 5, 74, izprazno 162, izpadoše 14, izpustio 22, izpusti 34, razpušteniji 55, razpušteno 140, razpravļaš 96, uzprosite 111, uzprosi 160, uzpaziš 135, izpisuju 149, razploditi 238; fonetički: uspomena 32, uspomeni 38, 78, ispovidam 37, 82, 131, ispovidim 61, 95, 150, ispovidi 125, 126, ispisati 64, ispuniti 96, 152, 194, ispuni 142, isprosi 226. — **zs** etimologički: razsuti 12, 40, 146, razsuće 50, 64, razsapnika 95, 174, izsičen 16, 19, 75, razsići 91, razstaviti 45, 232, razstavi 229, uzsluži 199, uzsudi 231, izsicane 246; fonetički: rasrđen 13, rasrdi 248, rasuću 83. — **zš**: izšibani 72. — **zt** etimologički: iztomačeni 1, iztrunule 4, iztraživaše 5, iztraživati 119, iztraje 17, iztirani 62, iztirati 246, raztuženo 80, raztrkan 102; fonetički: ustrpļeńa v, 19, 105, uztrpļeńe 19, 121, ustrpļivo 90, 121, ustegnuvši 39, ustegnu 68, istočnoga 60, 67, istok 84, istoka 173, ustrgnuti 167, listvama 200, 214. — **zz**: brezzakonit 23. — **zž**: uzžaritom 71, uzživim 113. — **žč**: oteščala 3, oteščale 4. — **žk** etimologički: neznabožkim 65, službkińama 240, službkińe 241, 248; fonetički: teško 4, 20, 50, 65, 87, teškom 22, teške 75, teška 88, teškoga 99, friško 81, 246. — **žt** etimologički: lupeštvo 77, krivoboštvo 139; fonetički: mloštvu 6, mloštvo 48, 85, 109, 136, uboštvo 20, društvo 81, 240.

GRGUR VAREŠANIN.

1799.

VARHU KRAGLIESTVA MARIJNA GOVOREGNA .... Od Gospodina Gargura iz Vareſſa Biskupa Ruſpskoga, i Namisnika Apoſtolskoga u svoj Bosni i Hertczegovini. U DUBROVNIKU 1799.

Ovoj su kńižici dodana još 4 lista, u kojima je: ‚Način pribogoļubni za štovati prisveto uzneseńe Marijino na nebo'. Primjeri uzeti otud označeni su u ovoj radńi brojevima I, II, III itd.

AZBUKA.

c = cz: svidoczi, kgnixicze, czilovitu, Sudacz, czvitje. — **č** = ç: nauçni, uçignen, reçena, çast, maç. — **ć** = chi: opchienu, Kuchie, vechiom, chiudoredni, tegochiu; = ch: buduchi, brachi (fratribus), odvech, vechma, Pomochniczima; = tj: Bratji, Bratjo, Karſtjanskomu, xeſtju. — **đ** = gi: megiu, izagioſe, oslobagia, ugagiati; = g: evangeoskoga, odregen, naregiva, pogimo, rogenim. — **g** = g (obično); = gh: poghinula, naghlost, uzdighnuti, noghe, biligh. — **j** = j (obično); = i (veoma rijetko): naſoi; = 0: biaſe, Marie, hotiuchi, priala. Isporedi: dijo (pars), bijo (partic.). — **ji** = j: Marij, pristojse (‚pristoji se'), najtuxnij, najsvarſenij, najizvarsitijm. — **kv** = qu: Czarque, Czarqua, osquargnenoj. — **ļ** = gli: sakupgliena, zemgliam, razdigliuju, upravgliani, gliudi; = gl: prixeglno, udigl, zemaglski, kragliczu. — **ń** = gn: gnegovi, nastojagna, tumaçegnu, poklognena, pomgnivo. — **ř** = ar: svarhe, uzdarxi, parvomu, çetvarti, neumarloga; = r: proxdro. — **š** = ſ: odviſe, sluſana, doſla, godiſta, naſ. — **ž** = x: uloxi, podloxna, kaxe, boxanſtvene, krix.

Dodatak. Znak h piše se kašto suvišno, kašto se izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati, a kašto se mjesto njega piše znak *j*: 1) vehoma, jaho (vae), hottimagnu, hodichi (veste); 2) vigeni (gen. plur.), toliki (gen. plur.), drughi (gen. plur.), dani (datarum), gniovim, saranimo, rodi (genui), reko (dixi), igliada; 3) mogaju (poterant), sluxaju (serviebant), biaju (erant), xegliaju (optabant), nahogiaju (inveniebant), grija (peccati).

UDVAJAŃE SĻOVA.

aa: naredbaa (gen. plur.), prilikaa (gen. plur.), načinaa (gen. plur.), dušaa (gen. plur.), darovaa (gen. plur.), misaa (cogitatio). — **čč**: bičči (nom. plur.). — **dd**: stadaa (gregiš), staddu, voddam (aquis), viddi (3. sing. aor.), oddoše, jaddu (lokal sing.), dadde (dedit). — **gg**: dugga (longa). — **ii** (piše *ii, ij*): mii (nos), stvarii (rerum), milostii (gratiarum), kripostii (virtutum), obilatiim (instr. sing.), ļudii (hominum), vlastitiim (instr. sing.). — **ll**: millo, dalli (sed), mallo (parum), dillo, dillovati, silla, silli, vrilla (fontis), palla (partic.), molli (orat). — **nn**: punnost, punnosti, vunna. — **oo**: stoo (centum). — **pp**: lippo (pulchre), oppomińu, skuppe (accus. plur.). — **rr**: perra (pennae). — **ss**: sedamdesset, ossam, besside, bessiditi, bessideći, ossiń (umbra), pissamaa (carminum). — **šš**: bišše (fuerunt), duššam (animis), sluššati, višši (altiores), čušše audiverunt), višše (magis). — **tt**: štitti (legere), datti (dare), bitti (esse), putti (плъти), putt (плъть), hotti (voluit), svitt (consilium), litto (annus), čette (copiae). — **uu**: rukuu (manuum).

AKCENTI.

Znak ^ dosta je rijedak, a znakovi ` i ´ veoma su rijetki: iskâna, milôsti (gratiarum), lipôti, tridesêto, poznâvaju, prôsinu

(illuxit), môgoše (potuerunt), imadêmo (habemus), vrimêna (tempora), razûmu (lokal sing.), uzdignùća, ù broju, ù vrimenu, priizvrstnò (adv.), jíću i píću.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općenu 14, općeno 16, 19, 136, 138, općinu 39, 99, 100, opći 68, općeni 103, 125. — **bk**: šibki 109, šibka 114. — **bs**: bogoļubstva 6, 45, 110, 112, 139, bogoļubstvo 16, 34, 135, bogoļubstvom 111, obsluženu 9, 73, obslužujući 46, sobstveno 19, obsidnuli 57. — **bt**: obteščani 83. — **čc**: ditešce 119. — **čt**: štujte 9, poštene 9, 124, štiti (legere) 16, 45, poštovani 103, pošteno 130, mučeništvo 93, mučeništva 102, misništva 99, misništvo 138, djaštva 104. — **ćć**: moću (potero) 26, moćemo (poterimus) 46, 109, 139, rećete (dicetis) 82, reću (dicam) 91. — **ćst**: svemogujstva 78, 116, svemogujstvu 90, mogujstva 106, mogujstvom 139, mogujstvu IV. — **dc** etimološki: odcipivši 39, odcipiti 70, odcipļeni 134, srdci (cordibus, lokal plur.) 82, sudcima 98, sudci 105; fonetički: srce 7, 17, 88, 120, srcem 17, 99, 122, srcu 32, 50, 135, VII, srca 50, 112, 126. — **dč**: srčenomu 46, srčeno 63, 90, 109, srčenost 90, 93, srčenosti 97. — **dh**: nadhodeće 20, nadhode 21, 27, nadhodi 27, podhimbenim (subdolo) 58. — **dk** etimološki: sladkostju 12, sladkost 17, odkupļena 37, 51, odkupiteļa 92, 109, 130, odkrivenim 53, odkriveno 56, 59, odkriti 68; fonetički: slatku 49, slatke VI, slatko VII, ponutkovaňa 60, 73, 112, ponutkuje 67, ponutkovao 107, ritko 117. — **dp**: podpomagaňa 10, podpunu 15, 54, podpuno 20, 26, 31, 35, 45, odpadnuća 64. — **ds** etimološki: ļudski 2, 21, 23, ļudska 21, 56, ļudske 22, 133, ļudsku 34, 52, nadstavļeni 29, odstupahu 98, odstupaňe 135; fonetički: gosposke 15, gospostvima 29, gospostva 31. — **dš**: sloboštine 111, sloboštini 112. — **dt**: nadtičite (se) 60, budte (estote) VII. — **dž**: nadživi 68. — **gk**: lako 25. — **hv**: faļen 9, faļeni 15, 43, fale 20, 26, 47, pofala 39, 41, zafaļivati 49, 126, III, prifata 33. — **kg**: k gospodinu 127. — **kk**: k kraļici 95, k kojoj 120. — **nb**: himbenoj 57, podhimbenim 58, himbeno 67, himbam 85, 87. — **nn**: jedanaest 64, dragocine 101, najdragociniji 138. — **ňc**: jagaňca 7, jaňca 125. — **ňs**: sužaňstva 41, ditiňstva 69, izvaňskoga 112. — **sd**: vazda 8, 12, 66, 114, združivaju 27. — **sg**: zgodi (se) 17, zgroziti (se) 112. — **ss**: s svitlostju 48, s svetačnijim 50, s svidočaňstvom 72, s šabļom 85, s svojim 103, 124. — **std**: šesdeseto VI. — **stm**: ustma 25, 37, 80, 99, vlastma 29. — **stn** etimološki: priizvrstno 108; fonetički: namisnika 1, 6, 68, I, namisnik 6, 11, došašnomu 12, došasne 47, 48, 51, 54, korisni 13, korisna 127, kriposnoga 14, 16, 107, kriposni 14, 106, izvrsnosti 19, 23, 107, izvrsnost 21, 29, 60, prošasne 33, lasno 38, šesnaesto 72, žalosniji 75, 91, zlatousnika 90, bolesnoga 93, nesvisnim 112. — **sz**: s zlameňima 57, s zavitom 113, 122, s zmajom 137. — **štb**: uvižbali 31, uvižbani 45, uvižbati 61, uvižbaše 68. — **tb**: ženidbi 126, 127, 130, ženidbe 127. — **tc** etimološki: otca 6, 17, 41, 51, 65, otci 29, 34, 44, 57, 117, otcu 43, 46, 64, 71, III, otcima 43, 49, 56; fonetički: dice 45. — **tč** etimološki: otčevo 7, otče 71, IV; fonetički: dičice 21, dičicu 130, 131, dičica 138, pričici 28. — **tčb**: otačbini 15. — **tć**: imaćemo 7, kušaćete 9, poznaće 16, nastojaću 35, ostaće 39, bićemo 61, 62, biće 62, 83, vidićemo 69, iskaće 85, posvetiće 124. Isporedi: postaviti ću 36, prokleti ću 44, imati će 84, II. — **td**: pedeset 12, devedeset 28. — **ts**: bogastvu 41, bogastvo 94, egipskoga 42. — **vst**: kraļestvu 6, 58, 113, kraļestva 8, 46, 55, kraļestvo 15, 17, 26, 43, bivstva 28. — **zč**: razčinili 121. — **zh**: izhoditi 2, izhode 25, 137, izhodi 80. — **zk** etimološki: izkazaňa 69, 129, izkaziva 124, brezkrajnu 81; fonetički: uskrsnuti 25, VIII, uskrisi 64, 65, uskrsnuće 106, iskazati 26, 27, 31, iskažem 91, iskaliti 86, 87. — **zp** etimološki: razplođeňa 14, brezpametnu 35, izpuňeno 125, izprosi 127; fonetički: ispisati 9, ispisivat 21, ispovidajte 9, 99, ispovidnika 20, 97, 105, 130, ispuni 12, 48, 56, 81, ispuniti 32, 38, 62, 104, ispuňeňe 29, 37, 55, uspomena 13, uspomeni 17, ispraznim 18, 105, rasplođeňu 43, raspruženo 45, raspružiti 81, raspuštenomu 105, isprositi 127. — **zs**: nerasutni 23, 115, nerasutna 28, rasuti 120, rasude (iudicia) 29, rasrdio 39, rasrđeňa 46, 75, rasrđen 71, 74, rastavi VIII. — **zš**: raširene 55, raširivala 79. — **zt** etimološki: iztiče 24, raztuženoga 36, raztužiti 94, raztvorila 88; fonetički: istoku 1, 79, istočnoga 6, 130, 131, istumačiti 13, 35, 61, 119, istumači 27, 90, 123, istumačio 59, 67, 100, ustežu 29, rastrkanu 50, ustrpļeňe 83, 84, 95, 139, ustrpļivi 88, ustrpļivo 93, ulisti (ingredi) 102, rastapa (se) VII. — **zz**: brezakoňa 46. — **zž**: ražiga (3. sing.) 34, ražeći 45, ražigajući 82, ražegao VI. — **žc**: bižci (fugientes) 98. — **žč**: obteščani 83. — **žk** etimološki: pritežko 6, pritežkoga 7, težka 7, težkoj 73, težkomu 112, neznabožkim 80; fonetički: mušku 125, muško 131, muški 132. Isporedi: mužsko 118. — **žt** etimološki: množtvo 17, 27, 28, 86, 105, množtvu

28, 43, 70, množtva 40, 45; fonetički: uboštvo 56, lupeštinam 94, društvu 124. Isporedi: množstvom 3, množstva 32, podložstvo 30.

IVAN MAREVIĆ.

1800.

DILLA SVETIH MUCSENIKAH NEHIMBENA I IZABRANA . . . *PO* IVANU MAREVICHU *STOLNE PECSUISKE CERKVE KANONIKU* . . . iz Latinskoga Jezika na Illiricski prineshena i u tri Dila Razdilita *DIO PERVI. U OSIKU* 1800.

AZBUKA.

č = cſ: ucſiniti, cſovik, cſemu, vecſerom, pocſimam; = cs: prilicsna, vojnicskom, rics, pravicsna, Macs. — **ć** = ch: buduchi, ſricha, hoche, noch, obechajuchi; = tj: pitje, uskerſnutja, nakitjena. — **đ** = gj: lagje, takogjer, vogja, legja, megju; = dj: probudjuje, tverdje, providjenje, izmedju, rodjaci. — **ǵ** = cx: jecxek, cxelatu, Hancxar. — **j** = j (obično); = i (rijetko): voiskah, raduite (se), uboiſtvo, maiſtorica; = 0: koi, biem, zadobiu, dvoiti, priatelje. — **ļ** = lj: ljubav, ljudi, laxljivih, kraljevskoga, xeljan. — **ń** = nj: njegovoga, pomnjivo, oganj, knjigu, pritnjama. — **ŕ** = er: pervih, tergovac, berzo, ſverhu gerlu; = r: umro, proxdro. — **s** = ſ: niſu, ſvetoga, oſam, podnoſiti, piſmo; = s: naslidnike, vas, misliti, iskrom, s- ovim. — **š** = sh: davashe, nash, nishta, slushati, dovershivshi; = ſ (samo ispred *tj* = *ć*): radoſtjom, nagloſtjom, kerſtjanskoga. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, veoma je rijedak znak th: thioga (tranquilli), thioſti (tranquillitatis), thia (usque — ńekoliko puta). — **ž** = x: uxechi, sloxishe derxavah, oruxjem, krix.

Dodatak. Znak h često se izostavļa, a često se piše, gdje ga ne treba: 1) huda (membra), hodiche (vestis), hotichi (abire), vamih, tvojimih, mlogimah molitvamih, ſuzamih, mukamah, zahodita (vestita), hervanju, nahudi (nocet), vikovah (gen. plur.), vojnikah (gen. plur.), mukah (gen. plur.), ljudih (gen. plur.), zvirih (gen. plur.), poglavicah (gen. plur.); 2) njiovi, njiove, odma, terbu, izdane (‚izdahne'), biau (erant), zadavau (dabant), reko (dixi), piſa (scripsi), priporucſiva (recommendavi), odranjeni, nji (‚ńih').

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: raddi (libentes), stadda (gregis), jaddajući, gaddom (squalore). — **ff**: uffańe, uffam, uffajući, uffaćen. — **ll**: dillo, dilla, silla, sille, mallo (parum), alli, illi, žalleći, žallosti, millost, millostivo, žille, žillah (venarum), dillah (operum). — **nn**: sinne (umbrae). — **pp**: skuppiti (colligere), skuppio (partic.), skuppi (colligit). — **rr**: gorri (supra), mirriti (metiri). — **ss**: ossim (praeter), ossam (octo), ossobite, ossobiti, kosse (crines). — **tt**: putt (плъть), putti (плъти), ratt (bellum), žitto, ćetta, jatta, matti, pattio, pofattaše, sitte (satiatos).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općinskim xxvii, 112, općinske xl, 21, 49, 102, općinu xli, 112, općina xliii, općiti 47, 118. — **bh**: obhode (3. plur.) 189, obhodeći 236. — **bk** etimologički: obkolit 102, obkoli 166, obkolilo 274; fonetički: šipkom 123, šipku 128. — **bs**: bogoļubstvom xxvi, 56, 163, bogoļubstvo 96, 141, 156, obsidnuće 6, robstvo 6, 160, 237, 302, robstva 88, obsluži 249, obslužujući 270. — **bt**: obtužit 7, 9, 158, obtužiše 7, obtuži 52, obtužujem 206. — **čc**: ditešce 119, 124, ditešcu 123. — **čt**: štiocu iii, štiti (legere) xxvii, 140, 200, poštene viii, 25, 42, 113, 167, pošteńem xxvi, 66, poštovati 13, 165, 171, 227, junaštvu 36, razbojništvo 62, vojništva 105, misništvo 160, misništva 263, odvitništva 162. Isporedi: nečovičstva 74, čovičstva 146, 178, 186. — **ćst**: mogućstvo 25, 99, 209, 220, 235, svemogućstvom 223. — **dc**: srdca iv, 64, 67, 71, 108, srdce xi, 27, 105, 142, 182, srdcem xii, 33, 95, 141, 174, srdcu xxiii, 10, 12, 223, 291, sudci vi, 88, 159, 189, 195, sudca xl, 9, 48, 63, 111, sudcem 31, 34, sudcu 147, 157, 158, 262, 271. — **dč**: srdčani xxxix, srdčan 11, srdčano 12, 80, srdčanomu 25, sudčeve 263. — **dčb**: srǵbe 30, srǵbu 34, 178, srǵbom 43, srǵba 187. — **dd**: odužimo (se) viii, odavna 23, 191, odahnismo 154, pridvorje 180. — **dk** etimologički: odkupiteļa viii, odkupiti 126, 160, 242, 303, odkriti xi, 248, odkrita 98, kadkad xiv, 121, sladko 30, 272, 293, sladka 121, sladku 206, odkuda 33, 104, 175, 179, 231, napridku 106, 221, napridkom 162, odkazati 120, odkopavši 168, odkidati 188; fonetički: ritka xvi, ritkih xxiii, ritko 72, 121, nutkaš (cogis) 216. — **dp**: podpaliti v, 44, 81, 149, podpuno xviii, 61, 142, 223, 293, podpunost 110, podpune 289, odpadnika xxvi, odpočivati 27, odpisao 77, odpustiše 230. — **ds**: odsude (condemnationes) vi, 43, 98, odsudu 13, 34, 60, 106, 213, odsudio 54, 258, 259, odstupiti xxviii, 32, 114, 242, odstupim 213, odsići 34, 249, ļudske 34, ļudskim 97, ļudskoga 176, rodstva 65. — **dsg**: ozgor 3, 8, 50, 83, 163. — **dš**: sloboštine xxi, 78, 292,

*

sloboštinom 84, sloboštinu 88, 136. — **dt**: odtud 70. — **dž**: podžigaše 70, podžeže 75, podžežen 80, 150. — **gk**: lako 81, 189, lakost 174. — **gš**: oblakšam xxvii, oblakšato 69, polakšana 119. — **ht**: zaktivate 25, zaktivao 74, nekti (noluit) 39, 102, 137. — **hv**: ufatio vii, ufatiti 26, 55, 90, 117, 144, pofaļeni xxii, 5, 187, zafaļujući 14, 86, 214, fale 15, 21, 37, 57, 166, falimo 38. — **kd**: svagdańa 100. — **kg**: k gospodinu 22, 23. — **kk**: mekano 129, mekoga 157, meku 188. — **mt**: usplantiti xxxiii, plantio 142. — **nb**: nehimbenih iii, 297, nehimbena xxi, xxiii, 1, himbenih xxi, nehimbene 85, 143. — **ńc**: jagańca 64, 170, 227. — **ńs**: izvansku 17, izvansko 68, ditinskoj 79. Isporedi: izvańsku xxx, ditiństvu 89, ditiństvo 95, ditińske 143, sužaństvom 275. — **sd** etimologički: sdružuje 79, s druge 196; fonetički: vazda xii, 1, 76, 97, 164, nezdušno xxi, nezdušnoga 9, 64, nezdušan 58, 146, 178, združenim 15, združeni 95, z drage 193. — **sg** etimologički: sgrada xxxvii, sgrada xxxviii, 266, sgrčeńe 69; fonetički zgodu xxxiv, zgodnog 239, zgoda 276, zgrabit 13, 214, 217, zgrabiti 71, 123, 280, zgrčito 68, zgrade (aedificia) 163, 165, 182. — **sń**: š ńime x, 2, 40, 52, 161, š ńima x, 32, 39, 153, 157, š ńegovim 12, 57, š ńegovimi 96, š ńom 118, 152. — **stb**: jistbine 283. — **std**: zdenca 268. — **stļ**: bolešļiva 244. — **stm**: ustmenom xix, ustmi 296. — **stn** etimologički: izvrstnu iv, 73, 84, izvrstni 11, 73, 193, 221, kripostno v, kripostna 100, radostni xiii, radostna 80, častnomu xv, 105, častno 73, 99, našastnici xxv, namistnik xxx, 7, koristno 18, 182, 227, 248, mastnomu 45, žalostne 132, žalostna 258, vlastnika 159, šestnaest 218, šestnaestoga 253; fonetički: lasno 16, 72, 126, 164, 279, masnice (cicatrices) 68, pesnicami 128. — **štn** etimologički: godištni xxx, 23, godištnog xxx; fonetički: godišni 77, godišne 87, godišnih 163. — **tb**: ženidbenomu 52, ženidbeno 52, vršidba 177. — **tc** etimologički: otca iv, 2, 15, 118, 140, otci 2, 298, otcu 16, 20, 50, 73, 122, otcem 35, 50, 85, 110, 122, slavodobitci (victoriae) 88, vištcem 192, vištci 228; fonetički: svecem ix, sveca 24, svece 223, dica xiv, dicu 65, 70, 157, 226. — **tč** etimologički: otče (vokativ) 5, 45, 118, 143, 298, otčeva 68, otčinske 274, otčinskom 277; fonetički: dičicu xiv, ukročiti 30, 166, svečanim 95, svečanost 95, svečanima 162. — **tć**: pribivaću 12, prihodiću 13, smiłovaćeš (se) 33, pustiću 41, učiniću 42, dopustiće 48, vidiće 66, primićete 136, ispisaćemo 142, trpićeš 182, povadiće 201, izbavićete 210. Isporedi: učiniti će 31, biti ću 58, poznati ćeš 71, poginuti ćeš 105. — **td**: dev-

deset 71, pedeset 163, pedesete 269. — **ts**: bogastva 106. — **vst**: kraļestvo ix, 12, 49, 93, 271, kraļestvu x, 35, 162, kraļestva xvi, 19, 155, 161, 260, bistva 93. — **zc**: rasceviļuje 229. — **zč** etimologički: uzčini 104, izčeznu 268; složeno: rasčińam 12. — **zdn**: grozdnim (plačem) 187. — **zh**: izhoda 177, uzhodećega 193. — **zk** etimologički: francuzke xx, francuzkoj 78, 83, izkazah xxxiii, izkažu 49, izkazati 228, 241, odlazkom 132, uzlazka 267; fonetički: iskoreniti xiii, iskazati xxviii, 61, iskazańe 95, raskošje xxxvii, 13, 200, 280, raskošjem 20, 272, uskrsnuti 18, 83, uskrsnuo 19, 206, uskrsnuće 82, 201 raskoliti 28, iskopane 28, 234, iskrńega 36, mrskoga 89, mrska 125, 196, raskapaju 94, uske 120, izlaska 206, niskom 267. — **zļ**: uzļubite 16, bojazļivi 73, razļutit 136, 301, razļutiti 186. — **zp** etimologički: izprvice 40, izpraznim 66, uzpazite 111, izpribijavši 153, izpunile 188, izpuni 188, 302; fonetički: ispovidańem viii, 14, 272, izpoviditi xxxv, 265, ispovida 3, 12, 56, 69, 147, uspomenu xi, 48, 87, 89, 139, uspomene xix, 86, 142, ispisivati xvi, ispisana xxvii, usputuješ xxxi, ispraznoga 18, 106, 218, isprazni 32, ispuni 23, 44, 81, 264, ispuniti 46, 207, 222, 228, ispleteni 34, ispustio 46, 296, ispod 121, isprositi 146, 278, uspoznati 165. — **zs** etimologički: uzslidiš 33, brezsramno 52; fonetički: ismijavali xii, ismijavaše 81, rasuta xvii, 245, rasuli xxii, raspe (3. sing.) 94, rasipati 188, rastati (se) 22, 51, rastanak 85, rastavila 98, rastaviti 226, 259, rasrdit 78, 293, iskočivši 166, rasuditi 271. — **zš** etimologički: uzštiješ xxiv, uzštije xxxi, uzšutite 16, uzštuje 30, 33; fonetički: raširi xxiii, raširila xxxiv, raširit 145, 303. — **zt** etimologički: iztražujući 7, iztraživao 50; fonetički: ustrpļeńe v, 150, 217, 218, 246, ustrpļeńu ix, 76, istočnih xvii, istoka 16, 221, 257, istražio xx, istraživao 51, 64, 301, ustezali 65, ustegnuti 264, istirati 68, istiran 248, rastepsti 94, listve (scalae) 120, 139, istepoše 153, rastirao 172. — **zž** etimologički: uzživu 59; fonetički: ižegoše 152, ražalosti 294. — **žc**: krivobožci xiii, 68, 77, 80, krivobožcem 84, 146, 203, 262 — **žč** etimologički: brižčići (colles) 274; fonetički: oteščale 189. — **žk** etimologički: krivobožki xv, krivobožkih 29, krivobožkoga 74, biližku 8; fonetički: teško xxiv, 177, 251, teške 37, 267, teška 62, muški 41, 136, muška 89, muškarce 178, friškom 96, friško 98, 146, skrišku (segmentum) 121. — **žt** etimologički: krivobožtvo xxxii, družtvo 57, krivobožtva 234, 247; fonetički: društva x, 111, 113, 210,

287, društvu 38, 52, društvo 103, 147, 164, 228, 251, mloštvo 37, 41, 77, 91, 102, mloštva 77, 79, 94, 119, 154, uboštvo 185, 281.

JOSIP ERNEST MATIJEVIĆ.

1802.

RAZTOLNACHENYA ZVERHU VELIKOGA KATEKISMUSHA ..... *ZKUP SZLOSENA Y NA HORVATZKI JEZIK PRENESHENA* PO JOSEFU ERNEZTU MATTHIEVITS ... *ZTRAN* v ... *VU ZAGREBU* ... 1802.

Peti dio Matijevićevijeh ‚rastolnačeńa' ima 211 strana, i te su sve strane od početka do kraja upotrebļene za ovu radńu, osim toga upotrebļene su iz četvrtoga dijela (koji ima sasvijem jednaki naslov kao i peti, a štampan je god. 1801) strane 212—244. Gdje dakle kod primjera uzetijeh iz Matijevića dolazi broj veći od 211, to znači strane iz četvrtoga dijela ‚rastolnačeńa'. Zadńa je strana u tom četvrtom dijelu: 244.

AZBUKA.

c = cz: krivecz, nepreztancze, licze, pijanczi, praviczu. — **č** = ch: rechi (verba), chiniti, zlocheztom, chuje, govorechi, hoche, chudi, vodech; = tch: poſzvetchenye, pripetchaju (se), metche (ponit), prikratchuje, odhitcheni. — **ǵ** = dy: obſzudyavanye, odredyenya, dohadya, poradyamo, oſzlobodyeni; = gy (rjeđe): gyegyernozt, tugyi, hergya, desgy (pluvia). Isporedi: odhajam, pohajati. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) biļeži znakom y. — **j** = j (obično); = 0: priatelztvo, nepriateli, puntariu, koi (‚koji'), nadeati (se). — **ļ** = ly: ogiblyete, pochimlyem, marlyivo, lyudi, volya. — **ń** = ny: ſzumnya, nyoj, preklinya, nyihov, ogeny. — **ṙ** = er: mertvo, pervom, ſzerditoga, odvernuti, zaperto. — **s** = ſz: napiſzal, ſzamo, naſz, jeſzu, viſzoke; = z (ispred *k, p, t*): nebezku, zkerb, zpati (dormire), Gozpon, chiztem, nenavidnozt. — **š** = sh: shiba, nash, greshi, zvershavati, mishlenyem; = ſ: miloſchu, zviraliſche, oſtre, ſpotlyivo, poſtenyu; = s: skodlivo, poskropi, ſziromaskem; = z (samo ispred *tch* = *č*): razpuztchenoga, nazveztchuje, proztchenya, ochiztchavanya. — **ž** = ſ: ſitka, ḥiſah, duſnozt, beſati, razdruſuje; = s: dersanye, Kris, ſzlusbu, Bosju, vusge.

Dodatak. U gen. plur. nalazi se h na kraju: lyudih, pohotnoztih (libidinum), duſnoztih, zapovedih, rechih (verborum).

AKCENTI.

Znak je ` običan, znakovi ´ i ^ veoma su rijetki: čovečànsko, dapàče, obilnèša, pràvo (verum), mùdrosti, dobròte (bonitatis), ràzumno, gorùču, svèta (mundi), vugodnèšega, dùšu (animam), zrokùju (3. plur.), dál (partic.), dán (dies), svêta (mundi).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc etimologički: gubcu 224; fonetički: prekorupce 223, 230. — **bč**: občinskom 5, 18, 86, 165, 172, občinskem 13, 212, 213, občinska 16, 185, 188, občinsko 32, 185, 198, občinsku 47, občuvati 27, 106, 122, 160, 162, občuva 82. — **bh**: obhaǵal 120. — **bs**: obslužava 9, obsuǵavańe 10, obsudil 18, 81, obstiraju 16, 191, obstoji (3. sing.) 21, obstati 50, 65, 214, 238, obskrbeti 243. — **bš**: glubšu (profundiorem) 17, obšańeni 22, obšanost 33, 35, 43, 119, obšaniti 36. — **bt**: obtršeni 15, 211, obtršuje 27, obtršeńe 68, 73, obtužen 134, drobtinicami 176. — **bv**: obvršavańu 230. Isporedi: obračati 241. — **čt** etimologički: čteje (legit) 8, 139, 202, 213, čteti 23, vračtva 15, 194, mešničtva 214, prodečtvu 222; fonetički: pošteńe 23, 32, 35, 80, 111, poštuvati 24, pošteńu 30, 31, 134, 241, poštujte 67. — **dc**: srdca 4, 16, 49, 101, 107, srdcu 10, 15, 58, 115, 124, srdce 28, 41, 52, 119, 132, srdcem 34, 77, 93, 239, sudca 197, 235. — **dč**: srdčno 17, 160, srdčen 36, 130, srdčenom 45, srdčeno 54, 138, slobodčinu 83, 178, 179, slobodčine 186, 216. — **dd**: odurjava 10, 19, 36, 101, 121, odurno 11, 13, 29, 194, odurjavańe 16, 35, 43, oduren 19. — **dh**: odhitava 22, 35, 51, 104, 114, odhitavati 50, 60, odhrańena 24, 229, odhraniti 71, 213, 243, odhaja 42, odhaǵajte 203. — **dk** etimologički: odkud 7, 106, 188, 226, odkupiteļa 71, odkupil 98, odkupleńe 136, podkapaju 73, podkopa (3. sing.) 144, redko 202; fonetički: retko 46, 47, 50, 197, 225, retki 57, retkeša 118, slatke 144, preslatki 146. — **dp**: predpostavļa 20, podpunoma 49, odpuščaju 50, 51, odpustiti 61, odprto 56, 79, 81, 87, 166, odprtemi 139, odpeļati 178. — **ds**: ļudstvo I, 60, 61, 139, ļudstva 24, 140, 222, 237, ļudstvom 64, ļudskomu 77, susedstva 16, odstupiti 65, 101, 112, 204, 230, odstupi 152, odsel (partic.) 157, odsečene 170. — **dš**: opadši 190. — **dt** etimologički: medtemtoga 105, 144, 152, 165, 202, odtirane 105; fonetički: hote (venite) II, 181, metemtoga 23, 70, 243. — **dž**: podžižu 32, podžigańe 36, podžiže 109. — **gc**: bogce 171, bogcev 196. — **gč**: polehčice 204. — **gk**: lehko 11, 14, 152, 210, 233, lehkoti (3. sing.)

48, lahko 93, 106, 109, 110, 146 — **gš**: podugša 43, dugše 202. — **kd**: vsagdašńe 32, vsagdašńa 132. — **kg**: kakgoder 13, 210, kakgod 84, 91, 119, 124, 154. — **kk** etimologički: k kraļu 61; fonetički: mehko 17, 133, 160, mehka 70, žuhkem 36, žuhko 56, 84, 121, žuhkočum 155, žuhke 193. — **mc**: hotonce (sua sponte) 15, 65, 68. — **md**: vendar 9, 12, 55, 91, 112. — **mk**: zańke (laquei) 231. — **nb**: himbenost 27, himbeno 158, obrambu 124, 237, obrambum 223. — **nn**: jedenajst 37, jedenajsta 216. — **ńc**: janca 63. — **ńs**: ladansko ɪ, 185, sužanstvu 60, 179, sužanstvo 64, detinstvu 189. Isporedi: ladańu 62, sužńa 40, sužni 32. — **ńš**: menšem 12, 87, 156, menšega 13, 24, 209, 231, menše 21, 115, pomenšava 75. — **std**: zdencu 50. — **stk**: došestku 104. — **stļ**: odpustļivi 11, 12. — **stm**: nasladnostmi 29, 155, krepostmi 103, 113, 114. — **stn** etimologički: krepostno ɪ, 168, 225, 226, 244, krepostne 48, krepostnom 145, dvojvrstni 6, vnogovrstne 17, 68, 102, 165, 170, žalostna 28, 41, 161, 169, žalostni 46, 225, žalostno 65, 188; fonetički: vusnicami 143, vusnice 144. — **tb**: tatbine 28, tatbini 134, svatbu 105, ženitbu 215. — **tc**: detca 7, 134, 162, 163, 203, detci 32. 239, 242, 244, detcu 37, 63, 70, 83, 134, otca 7, 37, 71, 136, 141, otcu 38, 56, 74, 182, otci 57, svetcev 109, 110, svetci 178. — **tč**: detčice 79, 84, 196, 243, detčicu 243. — **td**: petdeset 23. — **ts**: horvatski ɪ, svetskom ɪ, 196, svetske 107, 108, 153, svetskeh 136, prokletstvom 22, prokletstva 204, 218, bogatstvo 25, 27, 76, 149, 224, bogatstva 25, 148, bogastvu 148, 185. — **vst**: kraļestvo 13, 30, 49, 101, 126, kraļestvu 23, 25, 191, kraļestva 25, 40, 81, 131, 178. — **zh**: izhodni 6, izhodnoga 8, 9, 108, izhitavati 46, izhitili 56. — **zļ**: nepazļivo 16, pazļiveša 16, pazļivosti 43, 143, razļutil 24, 59, razļutili 56, bojazļivost 93. — **zs**: z smrtjum 6, 189, 191, z srečum 24, z svojem 32, 52, 169, z svetem 92, 235, z suznemi 123, z silum 177, 214, razsipnosti 109, razsuģeńa 42, razsrdi 44. Isporedi: ‚raztavile' 64. — **zz**: z zlem 150, z zavezom 238. — **zž**: z ženum 72, 215, 240.

IVAN AMBROZOVIĆ.

1808.

PRORICSJA I NARECSENJA SA Serbskog Jezika NA ILLYRICSKI Privedena, Nadopunjena i Sloxena Trudom i nastojanjem IVANA AMBROZOVICHA ... 1808

U onom eksemplaru, koji je upotrebļen za ovu radńu i koji pripada kr. sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu, baš je onaj komadić

naslovnoga lista otrgnut, gdje je stajalo mjesto štampańa. Kukuļević, bibl. hrv. 14. veli, da su Ambrozovićeva ‚proričja' štampana u Pešti. Osim toga ispod predgovora stoji napisano: ‚Dato u Pešti dana 1-ga Srpńa 1808.' — Ambrozović je bio rodom iz Sombora u Ugarskoj, a ńegova je kńižica prerađena po Muškatirovićevoj zbirci poslovica.

AZBUKA.

č = cs: ocsitovati, obicsaj, ucsenog, csuva, csovik. — **ć** = ch: vech, chute, obechati, srichan, gache; = tj: posvetjen, platju (mercedem), nakitjen, bratja, cvitjem. — **đ** = gj: prinugjen, progje, tugjoj, tugj, ragjaju; = dj: medju, umiloserdjava, rodjen, najsladji, pogadjacs. — **ģ** = cx: Macxarsku, ocxak, pencxer, Skelecxije. — **j** = j (obično); = 0: nepriatelj, pianac, dvoice, kupuesh, poslue. — **ļ** = lj: ljubavi, polju, valja, zdravlje, upravlja. — **ń** = nj: shtovanja, danashnji, konja, njega, Panj. — **ŕ** = er: potverdio, merzim, berdom, gerla, smerti; = r: umro. — **š** = sh: izishao, troshak, josh, shiroka, sheshir; = s (rijetko): milostju, pascse (catulus), odpuschava, kastiga; = hsh (rijetko): grihshili, grihshiti, sverhshi (‚svrši'). — **ž** = x: xivota, xelish, moxesh, koxa, nox.

Dodatak. Znak se h često izostavļa, a kašto se mjesto ńega nalazi *v* ili *hv:* 1) Siroma, siromaom, odma, orau (nuci), terbua (‚trbuha'), oche (vult), pomogo (1. sing. aor.), rika (lokal plur.), shuma (lokal plur.); 2) kuvao, muva, suvom, gluv, gluhva, uhva (auris), muhva, muhve. — U gen. plur. rijetko je h: budalah, kupusah; češće je bez ńega: novaca, zlocsinaca itd

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: dobba (aetas). — **ff**: uffańe. — **ll**: alli, illi, dillo, dilla, silla, telle (vitulus), millo, mallahni, palla (partic.). — **nn**: inni (alii), sinne (umbrae), vunne (gen. sing.), punne (implent), ranno (mane), ranne (vulnera). — **rr**: barru (paludem), ‚verr' (cacumen). — **ss**: nossa, nossu. — **tt**: etto (ecce), kitti (ornat), sitto (cribrum). — **uu**: duuga (iris).

AKCENTI.

Znak je ′ rijedak, a još je mnogo rjeđi znak ˋ: ród, dár, rád (labor), dán (dies), drúga (socium), sám (solus), sláže (componit), díla (partis), kúpi (eme), báka (anus), obára (diruit), čáša (poculorum), dùg (debitum), sàm (solus).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: ždribca 59, vrebce 103, vrebci 149, srebroļubcu 154. — **bć** etimologički: obćenog 80, obćinska (griješkom: ‚občinska') 128; fonetički: uopćena 11, općen 15, općinu 89. — **bs**: srbski 11, srbsko 69, 145, srbska 76, 154, obsina (praestigiae) 56. — **bt**: obtuženoga 166. — **bv**: obvladala 5, obvlada 97. Isporedi: priobratiti 39. — **čt**: pošteńa 7, 11, pošteno 28, 115, 132, 135, pošten 29, 82, 137, 188, poštuje 74, poštovati 166. Isporedi: junačstvo 95, 174, junačstva 108. — **ćst**: mogućstva 8, mogućstvo 14. — **dc** etimologički: srdcem 5, 6, srdca 9, 21, 36, 77, 117, srdce 31, 39, 42, 50, 106, srdcu 63, 106, sudca 49, sudci 124, tvrdcu (avaro) 154, tvrdci (avari) 182; fonetički: srce 51, 179, srcem 158, srcu 158, 176, srca 189. — **dč**: goveče 55, trogoče 55, srčanost 129. — **dć**: kaće (= ‚kad će': biće gaće, no ne znam, *kaće,* — dakle poradi slika) 22. — **dd**: odavna 5, odili (3. sing.) 86. — **dh**: odhrańeńu 8, odhrani 101, odhrańuju 165. — **dk** etimologički: odkri 5, odkriti 75, 110, odkuda 26, 68, 101, 107, 126, kadkad 57, poslidku 66, 125, napridku 100, redka (gen. sing. versus) 111, odkini (imperat.) 126, odkupi 126; fonetički: rotkvu 34, 169, rotkva 97, ritko 44, 83, 101, 146, ritka 146, slatke 52, slatkoj 86, slatko 123, 162, slatka 163. — **dp**: nadpis 9, odpušćava 51, odpiti 71, odpadne 157. — **ds**: domorodskog 9, domorodska 11, 16, gospodsko 53, gospodski 54, gospodstvo 54, gospodskomu 163, podsiče 104, podsica 149, ļudski 115, odsici 127, odstupi 173. — **dsg**: odzgor 14, odzgora 58. — **dš**: odšalica (‚kakva šala, onaka i odšalica') 70. — **dt** etimologički: odtud 132, odtirao 189; fonetički: otirati 102. — **gk**: lako 48, 94, 140. — **gš**: lakše 68, 94, 95, olakšava 142. — **gt**: nokta 121, noktiju 138, 178. — **ht**: zaktiva 39, zaktivati 123. — **hv**: zafaliti 26, 85, fali 26, 79, 88, 152, fala 48, faliti 60, 175, ufati 80, 136, fatati 110. Isporedi: zahvalnost 5, 8, zahvalnosti 6. — **kk**: k kamenu 57. — **mt**: panti 169. — **nn**: skupocino 114, kameno (lapideum) 123. Isporedi: nepristanne (assiduae) 6, nepristanno 10, gdje se ne zna, znači li *nn* prosto udvajańe ili etimologičko pisańe. — **ńč**: svinče 126. — **ńs**: ditinstvo 37. — **sb**: zbog 8, 86, 101. — **sd**: zdvojeńa 59, z drugim 63, vazdan (tota die) 112, zdile 115, zderu (3. plur.) 155. — **sg** etimologički: sgrijati 114; fonetički: zgađala 56, zgođen 184, zgoda 188, zglavaka (articulorum) 64. — **sń** etimologički: s ńime 81, 164; fonetički: š ńime 69, 129. — **ss**: s sinovskim 5, s silnijim 106. — **stć**: pašće (cadet) 79,

izjišće (comedent) 88. — **stk**: kocki 12. — **stm**: ustma 72, 158. — **stn** etimologički: radostnog 7, radostno 15, koristno 11, 22, 76, 88, 123, koristnim 12, koristna 123, 135, kripostnima 92, kripostni 93, 113, mastna 127, pakostna 130, šestnaest 134, namistnike 136, žalostno 182, žalostna 182; fonetički: lasno 13, 39, 54, 84, 94, bolesnomu 26, bolesniku 43, bolesnoga 95, masna 112, 131, pesnica 156. — **tb** etimologički: ženitba 99; fonetički: svadbi 86, udadba 99. — **tc** etimologički: otcu 3, 82, 135, otca 10, 34, 58, 74, 101, otcevi 131, ļutca (gen. sing. od ‚ļutac') 45, povratci 135; fonetički: dice 30, 59, 62, 132, 155, dica 37, 59, 98, 101, 156, dicu 56, 68, 165, sveci 85, 113, svecu 128. — **tč** etimologički: otčinske 6, otčevina 127, otčina 138; fonetički: očevina 48, očevine 110, očinstvo 123. — **tčb**: otačbine 16, otačbini 117. — **tć**: biće 22, izbiće 72, govoriće 75, žaliće 77, pivaćeš 134, platićeš 134, rodiće 167, znaćeš 189. — **tģ**: zanatģija 47. — **ts**: bogatstva 22, 188, bogatstvo 24, 129, 142, bogatstvom 129, horvatsko 57. — **vt**: jeftina 125. — **zc**: razcviliti 182. — **zč**: izčupati 67, 92, 111, uzčuva 184. — **zdn**: prazdna 141, prazdno 141, prazdnik 169, pozdna (sera) 91. U tijem primjerima stoji *zdn* bez sumńe prema slavenosrpskoj ortografiji Muškatirovićevoj. Isporedi: prazne 14, 60, 126, praznom 164, 170. — **zh**: izhodak 38, izhoda 115. — **zk** etimologički: neizkazanu 14, neizkazana 107, izkreni (sincerus) 16, izkrńemu 83, razkošja 164; fonetički: mrsko 12, iskesio 60, anglesko 81, 86, 134, iskušeńe 85, iskustva 185, francusko 91, nisko 91, 157, 180, uskrsu 180. — **zp** etimologički: izpisati 8, izprazne 20, izpeče 43, izpeci 59, izpod 59, 177, izprid 60, izpadaju 64, izpovist 70, izpuni 78, izpuńavati 94, 187, izpuniti 114, izpusti 106, izpušćena 146; fonetički: ispovid 142. — **zs** etimologički: razsuđavaj 47, razsudi 106, razseli 55, izsisao 118; fonetički: rasrditi 94, rasipnikom 96, rasuđuj 114, rastali (se) 145, 172. — **zš**: uzštiješ 15. — **zt** etimologički: iztira 52, iztirao 59, iztiravati 150, iztiraše 68, iztesati 60, razteče 90, raztezati 161; fonetički: ugristi 77, istira 143, vesti (acu pingere) 147. — **zž**: razžeńivati 26, razžali (se) 39. — **žk** etimologički: frižko 48, držkom 72; fonetički: teško 12, 69, 71, 94, 139, teška 113, 171, teške 168, 183, friško 39, 44, 47, 58, 83, natraški 153. — **žt** etimologički: družtva 108, družtvom 164; fonetički: društvu 27, 90, 142, 176, društvo 90, 189.

AVGUSTIN MILETIĆ.

1815.

POÇETAK SLOVSTVA, NAPOMENA, I KRATKO ISTOMAÇEGNE STVARII POTRIBITII NAUKA KARSTIANSKOGA, Usctampano po naredbi . . . F. AGUSTINA MILLETICHIA . . . U SPLITU 1815.

Miletić je bio biskup i apostolski namjesnik u Bosni i Hercegovini, a ńegova je kńiga određena ‚za uvižbańe dice i čeļadi priprostite u državi bosanskoj‘.

AZBUKA.

c = cz: dioniczi, Czarkva, odmiczat, desniczu, Otacz. — **č** = ç: svidoçanstvo, uçini, poçetka, obiçaje, çovik. — **ć** = chi: çistochia, vechia, goruchiu, odvrachiajuchi; = ch: bdijuchi, vechma, moguche; = tch: Uputchegne, posvetchenim. — **đ** = gi: tugiu, naregiuje, dogagiaju, megiu; = g: naregene, sugeni, rogen, mlagi, otige; = di (rijetko): Diavao, rodiake. — **g** = g (obično); = gh: nashegh, uzdighnemo, poghibili, dughe, izghled. — **ǵ** = ç: jeçekom, jeçeka. — **j** = j (obično); = 0: sviu, ugodnia, potribitii, priatno, biashe. — **ļ** = gli: promiscgliajuchi, prigliubeznivim, vogliu, podigliuje; = gl: Temegl, proslavgleno, zemgle. — **ń** = gn: najmagna, zabragnena, pomgnivo, pomgnom, ogagn. — **ŕ** = ar: svarhu, parve, darxi umarli, varsta; = r: umro, çetresti (quadragesimus). — **š** = sh: proglashena, okolishaju, odrishit, nashu, Dushu; = sc: scto, griscnike, strascnoga, nasc, promiscgliajuchi. — **ž** = x: uzdarxi, duxni, podlaxemo, najdraxa, sluxe. — **ѣ** obično = i; kašto se nalazi *ie*, *je*: dielova (partium), dielu (parte), diete, neumjetnost.

Dodatak. Znak h piše se kašto suvišno, a dosta se često izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) vehoma (valde), grihsi (peccata), grihsima, osctrohumnije, svarhsi (fine), huha (aures); 2) gniovo, gniovoj, saranit, pravovirni (gen. plur.), martvi (gen. plur.), zakoniti (gen. plur.), nashi (gen. plur.), ranu (cibum), naranit, odma.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: zlobbe (malitiae). — **dd**: staddo, stadda, buddu, buddemo, plodde (accus. plur.), viddi (videt). — **ff**: uffamo, uffam, uffańe. — **gg**: neggo. — **kk**: mukku (tormentum), mukke (tormenta), slikku (imaginem). — **ll**: dillo, dilla, mallo (parum), golla, vrillo (fons), illiti, čellu (fronte), kollina. — **nn**: punno, žennu. — **rr**: virra, virre, virrujem, gorri (supra), najgorri (pessimus). — **tt**: putti (плъти), putteni, svittovat, bitti (esse), znati (scire), matti, nitti (neque), žitta (frumenti). — **vv**: slavva, slavvu, slavve. — **zz**: suzzama, gazze (3. plur.). — **žž**: Božže (vokativ), možže (potest).

AKCENTI.

Znak je ´ dosta običan, znak ` posve rijedak: godiná (gen. plur.), Bóg. stvári (accus. plur.), svimá (omnibus), tílo, blažení (beati), divicá (gen. plur.), vikova (gen. plur.), mrtvím (mortuis), kripósti (lokal sing.), dadé (dedit), podíli (imperat), bìo (partic. od ‚biti‘ esse), nalazì (3. sing. praes.), članakà (gen. plur.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općenu 3, 51, 52, 63, 86, općeni 4, 158, 160, općeno 43, 86, 119, općio 84. — **bs**: obsluživat 5, 32, 125, 131, 141, obslužeńu 6, 77, 124, obslužujući 40, 59, 68, 129, bogoļubstvo 20, 108, 138, bogoļubstva 27, 96, bogoļubstvom 80, 121, 133, sobstva 43. — **čt**: poštovani 4, 27, 94, poštovane 5, poštovana 27, pošteńa 58, 63, 74, 85, 100, pošteno 60, 113, 143, 167, misništvo 108. — **ćć**: otiće (perget) 158, 159. — **ćst**: mogućstvu 40, 53, 160, mogućstvom 45, 49. — **dc** e t i m o l o g i č k i: sudca 53, 77, 160, sudcu 158, odcipiš 81, odcipit 107, odcipļuje 148; f o n e t i č k i: srca 3, 11, 22, 32, 60, srcem 56, 175, srcu 79, 81, 89, 96, 106, ocipļuje 149. — **dč**: srčano 19, 113, srčanom 169, srčani 170. — **dčb**: srčba 24, srčbu 161. — **dk** e t i m o l o g i č k i: odkupļeńe 49, 132, odkupiteļa 77, 78, 160, 173, odkupio 156; f o n e t i č k i: slatkosti 13, slatka 14, poslitku 96, 179. — **dp**: odpusti 12, 60, odpuštamo 12, 60, odpustiti 119, podpuno 14, 59, 60, 74, 85, podpunu 52, 145, 162, podpomagat 109, 113, 124, 145, 169. — **ds** e t i m o l o g i č k i: rodstvo 69, 70, 115; f o n e t i č k i: ļuskoga 87, 144, ļustva 168, neļustva 174, gospostvo 167. — **dsg**: ozgor 50, 62. — **gč**: drugčije 92, 98, 103. — **gš**: najlakše 84, oblakša 96, oblakšańe 137. — **hv**: falim 40, pofaļeno 58, zafalnosti 76, 134, 143, 176, zafalnost 78, prifaćene 99, 129, prifatili 103. — **kd**: svagdańi 12, 59, svagdańu 77, svagdańa 84, 139. — **kg**: dogod 77. — **mt**: panti 95. — **nb**: himbenoj 59. — **nk**: pomankat (deficere) 55, pomankale 59, pomankaju 69, 112. — **nn**: jedanaest 15, jedanaestomu 53. — **ńč**: jaganče (vokativ) 28. — **ńs**: sužanstva 4, 48, 156, sužanstvo 148. Isporedi: sužńi 156. — **sb**: z božanstvom 49, 76, 132, z božjom 55, 104, 123, 150, z Bogom 56, 95, zbiļno 82, 88, 99, z bogoļubstvom 127, 133, 134. — **sd** e t i m o l o g i č k i: s dušom 54; f o n e t i č k i: vazda 11, 13, 29, 174, z dvora

41, združena 49, 131, združimo 57, združujemo 62, z dušom 53, 54, 76, 107, z dostojanstvim 57, z drugim 110, 116, 127, 150, z dogovorom 116, zditne (gravidae) 121. — **sl̦**: š l̦ubavju 56, 171. — **sń**: š ńim 56, 116, š ńom 115, š ńima 123, š ńiovim 161, 168. — **stb** etimologički: jistbina 140, jistbinam 140; fonetički: jizbina 138, jizbine 143. — **stć**: ‚razpasche[se]' 159. — **std**: šesdeset 15, 24. — **stm**: ustma 80, 134. — **stn** etimologički: namistnik 7, namistnika 52, namistnici 70, 109, bolestnika 20, izvrstnija 56, koristnija 56, 61, koristna 73, 98, napastnik 60, kripostna 72, 168, 169, žalostnomu 97, žalostnim 98, žalostni 100, postnim 140, 141; fonetički: šesnaest 15, lasno 73, 178. — **stń**: lašńe 83, 179. — **šb**: zadužbine 170. — **štb** fonetički: uvižbańe 5, uvižbat 6, 110, 153; složeno: godišbenu 70, godišbene 71, godišbenog 143. — **tb**: ženidba 19, 65, 69, 109, 118, ženidbu 109, 112, 116, udadba 69, 118, udadbenica 111. — **tc** etimologički: otca 11, 12, 41, 45, 85, otcu 14, 86, 100, 132, 136, otcem 48, 50, 56, prokletci 71; fonetički: dice 5, 70, 140, dicu 6, 75, 114, 140. — **tč** etimologički: otče (vokativ) 12, 13, 26, 58, 94, otčenaša 24, otčevine 121, svetčani 17, 92, 127, svetčane 127, 172; fonetički: dičica 71. — **tć**: sidiće 50, vladaće 51, sudiće 160, vidićeš 179. — **td**: pedeset 15, pedeseti 51, devedeset 15 — **tǵ**: ‚zanaçie' 140, ‚zanatçie' 172. — **ts**: proklestvo 26, 118, 145, proklestvu 119. — **vst**: kral̦estvo 12, 21, 58, 131, 158, kral̦estvu 40, kral̦estva 47, 67, bistveno 76, 78, 81, 164. — **zč**: izčeznu 77. — **zk** etimologički: izkorinit 5, izkazat 90, 163, izkazali 98; fonetički: uskrsnu 12, 49, uskrsu 18, 19, uskrsnuo 45, 49, iskrńega 18, 21, 32, 122, iskrńim 41, 100, 103, 106, 125, iskrńemu 92, 150, raskošja 68, 154, iskušat 84, iskušavat 84. — **zp** etimologički: izpraznost 17, 126, izprazne 94, izprosit 63, 106, izplatit 82, 101, 133, izplati 158, izpunit 96, 102, 135, 137, 152, izpunili 119, brezposlice 127, izpisat 180; fonetički: ispovidam 13, 41, ispovidnika 28, 94, 98, 102, ispovidaju 52, 90, uspomena 44, uspomenu 77, isprosit 58, 60, 133, ispunit 59, 102, 142. — **zs**: rastavila 45, rastavit 110, rastat (se) 53, rasude (3. plur.) 120. — **zt** etimologički: raztrkano 3, iztomačeńe 5, 39, izteklo 16, iztiče 86, raztrgnut 109, raztrgne 120, uztegnut 140, iztražujući 153; fonetički: ustrpl̦ivo 20, 75, 102, 172, ustrpl̦eńu 104, istočni 22, 146, 147, istočnomu 65, rastrgne 120. — **zz**: brezakonici 117, brezakońe 127. — **žc**: neznabožca 48, neznabožci 54, 101, 126, neznabožce 123. — **žk** etimo-

logički: pritežke 60, težke 140; fonetički: mušku 6, muško 67, 118, muškiće 68, muškići 108, teškoj 104, priteški 133. — **žt** etimologički: množtvo 3, družtva 73, 81, družtvu 78, 107, 113, družtvo 84; fonetički: uboštvo 22.

GRGA ČEVAPOVIĆ.

1820.

JOSIP SIN JAKOBA PATRIARKE U NARODNOJ IGRI PRIKAZAN OD UCSENIKÁ VUKOVARSKI, PO *GERGI CSEVAPOVICHU. U BUDIMU* 1820.

U jednoj napomeni na str. 13. govori Čevapović, kojega se pravopisa drži: ‚pravopisańe iliričko, koje g. parok Novogradski, seńske biskupije, god. 1816 u Trstu na svitlo dade, i koje složitel̦ igre dobiti u Veneciji sriću imade. Po vlastitosti iliričkog jezika izvrstno vidi se. Po ńegovima dakle bil̦ezi ova igra složena jest. *Cons. MM. SS. Conferent. litter. de ann.* 1817'.

AZBUKA.

č = cs: zapocsmu, dicse, mucsni, csinio, csashu. — **ć** = ch: nachi, vechu, noch, prostochu, vechma; = tj: povratjeni, pitje, umetjuchi, sitjam (se), vratjajuch. — **đ** = gj: hergyavi, tugjem, megju, legja, Gjuro; = dj: rodjen, odredjeni, kradju, dogadjaj, rodjaka. — **j** = j (obično); = 0: prie, biashe, najmilii, dvoica. — **l̦** = lj: razdiljena, ljubezna, xelju, kralj, kljucsar. — **ń** = nj: poshtenje, pomnjivu, suxanj, minjam, zaklinjem. — **ŕ** = er: sverhu, cerkveni, verlim, razderla, kervavu. — **š** = sh: prigovarashe, mishaju, nash, pishe, doshla; = s (samo ispred *tj* = *ć*): istjem, pustjaju, milostjom, oprostjenje, kerstjanskom. — **ž** = x: xele, derxashe, xita, tuxiti, loxnicu.

Dodatak. Znak se h dosta često izostavl̦a, gdje bi ga trebalo pisati: stajau (stabant), csuvau (custodiebant), pocse (coepi), njiovu, steko (1. sing. aor.), reko (dixi), ostado (1. sing. aor.), porodi (1. sing. aor.), drugi (gen. plur.), debeli (gen. plur.), lipi (gen. plur.), biau (erant). Isporedi: hergyavi, suv (‚suh'), uvode (speculatores).

UDVAJAŃE SLOVA.

ff: uffajuće, uffam, uffańe. — **kk**: zrakke (radii), jekku (accus. sing.). — **ll**: sillovati, sillu, sillom, alli, illi, dillo, dilla, mallo (pa-

rum), vrillo (fons), pofalliti (deficere), pofalliše (defecerunt), millo. — **nn**: rannila (partic. od ‚räniti'). — **tt**: putt (caro), hittiti, hittite (imperat.).

AKCENTI.

U Čevapovića se dosta često nalazi znak \`; znak ´ jest rjeđi: Mletakà (gen. plur.), učenikà (gen. plur.), narodà (gen. plur.), zvizdà (gen. plur.), kravà (gen. plur.), čuvaù (custodiebant), bijaù (erant), živì (vixit), dajù (dant), mislì (cogitationes), obećańà (accus. plur.), imadé (habet), drúgu (amicam), vezá (ligavit), nečú (non audivit), slušá (audivit), slušá (audivit), bábo (pater).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općinska 101. — **bk** etimologički: ļubkima 20, ļubkom 112, ļubko 116, robkińa 68; fonetički: šipkom 85. — **bs**: srbski 6, srbskom 13, robstvo 19, 28, robstvu 19, arabskoj 60, obstajali 111. — **bt**: obtuži 14, 22, 41, obtužen 61. — **bv**: obveseli 23. Isporedi: obladaoc 60. — **čc**: sunašca 10, 72, sunašce 30, srdašca 10, 69, srdašce 34, 53. — **čt** etimologički: vićničtva 13, 137, namistničtvo 82, 109, junačtvo 123; fonetički: štujem 66, štovańe 75, poštiva 77, pošteńa 84. — **ćć**: ićeš (ibis) 83, doće (veniet) 96, 122, diće (levabit) 123, stiće (assequetur) 123. Isporedi: rećićete 100. — **ćst**: svemogućtvo 29. — **dc**: domorodci 10, 13, srdce 19, 25, 42, 69, srdcu 33, 90, 126, srdcem 34, srdca 46, 49, 73, 90. — **dč**: srdčana 63, srdčano 131. — **dd**: odiliti 55, odavna 106. — **df**: podfati 18, podfatila 70. — **dk** etimologički: redke (accus. plur. versus) 5, 10, 11, domorodko (vokativ) 10, odkasati 39, odkupļeńe 47, 60, 129, odkupiti 60, pripovidkom 55, kadkad 103, 104, dohodka 111, 140, odkrio 116; fonetički: ritko (raro) 8, slatko 20, 112, slatke 34, 108, slatka 58, 105, slatkost 100, slatku 123. — **dp**: odpivala 5, podpuno 13, 85, 93, podpunost 25, podpune 100, odpustiti 18, odpusti 94, odpraviše 22, 40, odpravimo 26, 108, odpravi 37, 68. — **ds**: novogradski 13, odsudiše 19, rodstvo 24, prvorodstvo 30, rodstva 51, ļudskoga 45, ļudski 55, 115. — **dsg**: ozgor 36, 72. — **dš**: kadšto 26, 39, 53, 88. — **dt**: budte (estote) 30. — **gk**: lako 49, 62, 99. — **ht**: nekti (nolui) 75. — **hv**: fala 11, 53, 67, fale 63, zafalno 85, fatate 69, ufatila 70. — **kd**: svagdańa 33, svagdańega 57, svagdańe 68. — **mt**: zapantite 139. — **nb**: himbenost 71. — **nn**: jedanaest 14, 28. — **ńs**: sužanstva 16, sužanstvo 19. Isporedi: strański 77, 93, sužńe 16, sužań 51, 65. — **sb** etimologički: s braćom 14; fonetički: zbiļa 26, 51, 56, 88, z braćom 41, 97, 116, z bilim 62, z briga 79, z Bogom 111, 124, 128, zbog 63, 85. — **sd**: z dobrim 14, z dopušćeńem 94, 124, z drugima 130, združi 25, združuješ 71, vazda 38, 39, 139. — **sg** etimologički: s grihom 68; fonetički: zgodni 44, 50, zgodi 57, 59, 96, zgodan 121, zgodio 134, zgriši 45, zgrišismo 90, z grihotom 68. — **sń**: s ńima 79. — **ss**: sinčićem (‚s sinčićem') 35, smrćom (‚s smrćom') 122. — **stć**: natepstće 38, dovestćete 97. — **std** etimologički: šestdeset 111; fonetički: zdenče 60. — **stm**: ustma 45, kripostma 62. — **stn** etimologički: čestni 7, 63, 84, čestnog 63, izvrstno 13, izvrstnog 124, žalostno 15, 131, žalostnoga 50, 58, šestnaest 15, 26, 111, šestnaestu 50, namistnika 17, 83, 93, namistnik 76, 78, 108, namistniče 94, 97, 101, 118, radostnu 19, radostna 84, 138, bilokostnim 27, milostnu 75, bolestnog 112; fonetički: masnog 59, 123, namisnik 107. — **tc** etimologički: bratca 47, 48, 114, vištce (magos) 86; fonetički: oca 14, 19, 25, 59, ocu 14, 15, 40, 50, ocem 18, 36, 52, 101, oci 111, 117, dica 33, 41, 101, dicom 123, dicu 131. — **tč**: očinoj 20, očinski 20, oče (vokativ) 37, 55, 57, 89, 110, očinskom 116, siroče 75, dičici 131, dičicu 135. — **tć**: pivaću 10, 12, slidiće 17, pripovidaću 28, upitaću 38, prodaćemo 49, daćete 50, biću 67, naplatićeš 70, podignuće 116, ostavićeš 132. — **td**: pedeset 111. — **ts**: egiptskoga 78, 108, egiptski 91. — **vst**: kraļestva 85, 107, 118. — **zc**: izcidi 16, razcviliti 46, 55. — **zh**: izhod 81, izhodi 112. — **zk** etimologički: razkošja 10, razkošje 123, odlazka 18, prolazka 58, izlazka 73, dolazka 89, izkazat 55, 80, 117, izkazivat 65, izkušaj 93, izkuša 137; fonetički: uskratit 6, uskrati 66, 137, iskitiše 7, iskušańe 18, iskušati 18, raskošje 36, griskajući 37, griskaju 79, iskrńeg 89, iskazaste 134. — **zp** etimologički: izpis 9, izpisu 75, izpraznom 15, izprazne 24, izpletena 39, razpraviše 79; fonetički: ispuniti 15, 81, ispuni 80, 138, ispovido 29, ispovid 134, ispravio 29, uspomena 124, raspravļa 133. — **zs**: rasrdivši 16, rastavļa 26, 133, rastavi 43, 68, isicati 44, rasuti 85, rasuće 136. — **zš**: raširiti 81. — **zt** etimologički: iztrgnuvši 15, iztolmači 16, 17, 78, iztolmačiti 17, 76, iztrošili 50, uztrpļeńa 60, 102, iztiskanim 72, raztresite 95, uztrpļivost 116, iztiče 124; fonetički: istraživa 31, istukli 34, istoku 48, 50, istoka 57, 88, 94, istočnom 61, ustrpļeńe 104, 139, ustrpļivi 139. — **zž**: ražalio 45. — **žc**: krivobožci 75. — **žk** etimologički: krivobožke 101, težko 115, biļežki 140; fone-

tički: teškom 19, teškoće 124. — žt: mložtvo 28, kažte (dicite) 39, 109, družtva 42, 48, družtvo 49, 88, krivobožtvu 101, lažte (mentimini) 109.

TOMAŠ MIKLOUŠIĆ.

1821.

IZBOR DUGOVÁNYH VSZAKOVERZTNÉH ZA HASZEN, Y RAZVESZELÉNYE SZLUSÉCHÉH PO *Tomáshu Miklóushich.* VU ZAGREBU 1821.

AZBUKA.

c = cz: czelo, poloviczu, nepreztancze, praviczi, szunczu. — **č** = ch: vuchiniti, chul, chetiri, dokonchal, mochi, prebivajuchi, szrechno, Ivanich; = tch: poszvetchen, hitchenem, nezaszitcheni. — **ǵ** = dy: izhadyaju, vodyenyu, rodyen, nahadya, rodyaki. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = 0: Italiu, Szlavonie, nepriatelov. — **ļ** = ly: bolye, valyaju, Kraly, lyubechi, pelyal. — **ń** = ny: knyigu, menye, nyim, ranyen, preganyajuchi. — **ŕ** = er: dovershenyu, dersavah, zkerb, terpeti, povernuli. — **s** = sz: jeszem, szami, oglasz, poszlal, nosz; = z (ispred *k, p, t*): zkoro, iztinzkeh, gozpoduvati, dozpel, mladozti. — **š** = sh: nash, vishe, izishlo, poszlushal, varashu; = s: kastigati, stampanye, ostro, prestimavam, Vlaski; = z (ispred *tch* = *č*): zapuztcheno, dopuztchali, nazveztchal. — **ž** = s: salozt, lesati, selel, blaseno, Bosjem.

Dodatak. U gen. plur. piše se na kraju h ne samo iza vokala, već također iza konsonanta: groshih, rechih, lyudih, naredbih, krepoztih, dobh (‚po keh dobh'), kriviczh (iniuriarum), meszeczh (mensium), kachh (serpentium), knyigh, mlakh (paludum), pchelh (apum), ztrelh (sagittarum), Piszemh (scriptorum), obchinh, ztotinh, dugovanyh, gorh, jezerh, perszh (pectorum), leth, szlovh.

AKCENTI.

Znakovi ` i ´ veoma su obični, znak ^ veoma rijedak: akoprém réč (verbum), svéta (mundi), kráļev (regnum), speļávam, naprédek, orságu, prílike, móral (partic.), súdim (iudico), preštimàvam, želìm (cupio), nàroda, kńìg (librorum), spadajùča, služèčega, hvàlu (laudem), iskàžem, dàvati, prijèti (accipere), nésû (non sunt), nésêm (non sum), bìl sêm (fui).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: vrabci 170. — **bč**: občinskem 6, 11, 30, 56, občinska 23, občinsku 69, 75, 77, 97, občinu 76, občinski 180, potrebčine 9, občuvamo 29, občuvati 30, 117. — **bh**: obhaǵal 33. — **bk**: zibke 19, zibki 42, 49, obkolili 48. — **bs**: obstal 13, 79, srbski 14, srbska 25, srbske 28, obstrli 54, obsuǵevani 66, obsuǵen 82, obsuditi 158, obskrbļena 106. — **bš**: obšanost 48, 61, obšańen 87, obšanil 109, debšeh (crassiorum) 111, debša (crassior) 127, debše 130. — **bt**: obtuženomu 24, obtršeni 54, obtršen 56. — **bv**: obvijaj 143, 147. Isporedi: obrni 144, obrńen 167. — **ct**: octa 110, 122, 129, octom 110, 114, 121. — **čt** etimologički: čteje (legit) 8, čtejeńu 91, razbojničtva 24, mučeničtva 34, prodečtva 96, 98, vračtvo 129, 152; fonetički: poštuvańem 41, poštuju 86. — **dc** etimologički: srdcu 2, 4, 90, 160, srdca 29, 40, 52, 60, 83, srdce 57, 60, 155, 171, domorodcev 6, 10, 75, domorodci 7, 99, 104, domorodce 25, bodca 23, želudca 122, 141, želudcu 140; fonetički: guci (nom. plur.) 160. — **dč**: srdčeni 159. — **dd** etimologički: oddružili 45, 90; fonetički: oduren 8, 47, odurjavan 50, 60, odružili 22. — **dh**: odhrańevan 19, odhrańen 85, odhrane 170, nadhodeči 23, nadhaǵa 105, odhiti 150, odhitavajuč 183, 185. — **dk** etimologički: posledkov 9, posledki 13, 18, redko 17, 159, 164, 166, preredko 126, odkuda 59, dohodki 62, dohodke 105, odkupiti 65, napredkov (gen. plur.) 69, napredkom 77, napredka 90, sladkoga 125, 141, 145, sladki 144, sladkeh 149, podkadi (3. sing.) 146; fonetički: strnatka (ptica strnàdica) 170. — **dp**: podpreti 7, odpeļal 24, odpeļala 54, odprto 28, 53, odpri 123, podpisan 34, podpisal 109, podpisom 187, odpravil 53, nadpiskom 86, 104, nadpisek 108, podplate (accus. plur.) 116, 145. — **ds**: carigradski 22, 75, ludska 26, ludsku 162, ļudstvo 40, 44, ļudstvom 42, odsekli 45, odsekel 48, odstupil 47, 82, odstupiti 183, susedski 52, govedski 120, podstavļenu 122, odsudil 133. — **dš**: slobošćine 22, 25, 30, slobošćinu 24. — **dt**: medtemtoga 13, 16, 22, 62, odtirani 23, odtali (se) 110. Isporedi: odteto (ademptum) 26, odtimali (partic.) 32, odtimal 45. — **gk**: lehkoče 14, lehku 30, lehkem 46, lehko 62, 110, 160, 162, vuhku (humidam) 115, vuhkoče 129. — **gš**: dugše 9, 23, 115, dugši 169, podigši (partic.) 52, 76, dragši 160. Isporedi: lehkše 4, 9. — **kk**: mehkum 112, mehko 149, žuhku 132. — **mc**: hotonce (sua sponte) 65. — **md**: vendar 13, 14, 18, 38, 83. — **nb**: obrambu 39, 50, premembih (gen. plur.) 176. — **nc**: prememce (mutuo) 129. —

nn: jedenajst 30. — **ńč**: svinčetu 155. — **ńs**: senskoga 93, sužanstvo 172. — **ńš**: menšum 12, menše 26, 31, 42, menši 65, 118, 166. — **std**: zdencih 29, zdenci 169. — **stm**: krepostmi 43, 51, prstmi 117. — **stn**: vsakovrstneh 1, vnogovrstneh 3, dvojvrstno 68, očivestno 13, 36, namestnikov 20, namestnikom 35, častnike 31, častnik 79, krepostna 52, žalostnem 69, žalostna 169, vustnice 132, zgustne (se) 142, 148, mastni 165. — **tb**: svatbu 20, tatbini 65, 66. — **tc** etimologički: detcu 14, 32, 82, detce 50, 62, 155, detca 159, otca 33, 38, 56, otcem 38, otcu 41, 44, 80, 89, pripetce (fortuito) 64, falatce (accus. plur., frusta) 112, 119, 134, svetci 163; fonetički: sice (cribrum parvum) 127. — **tč** etimologički: otčinsko 19, otčinski 76, Mletčanov 108; fonetički: dečeca 123. — **ts**: horvatskoga 3, 49, 67, horvatskoj 13, 31, 35, horvatski 14, 47, horvatske 186, bogatstvo 5, 60, bogatstvu 18, bogatstvom 44, svetski 7, svetskomu 66, svetskeh 80, 85, svetskoga 187, prokletstvom 11. — **vst**: kraļestvo 19, 36, 44, kraļestva 26, 36, 46, 87, kraļestvu 41, 106. — **zh**: izhoditi 6, izhod 11, izhititi 19, 61, razhladi 139. — **zs**: z sobum 18, z silnum 26, z svojem 42, z sinom 50, razsrdivši 26, izsluženi 95. — **zš**: razširil 41, razširavańe 42, razširiti 82. — **zz**: z zemļum 36, 180. — **zž**: z žeļum 40, z ženum 50, z žganicum 124.

KARLO PAVIĆ.

1821.

POLITIKA za dobre Ljude to jest UPRAVE Razumnoga, i Kripostnoga Xivota, iz Nimacskoga poslavoncsite, od Karle Pavicha... Pritiskano u Peshti 1821.

AZBUKA.

č = cs: obicsaju, priobucse, ucsimo, csovik, rics. — **ć** = ch: mladich, rechi, najvecha, hochu, obechanja; = tj: ositja, posvetjeno, smutjuju, vratja, beritjetnih. — **đ** = dj: mladjima, medju, naredjuju, uredjeni, radja; = gj (rijetko): tugje, tugjim, legja. — **ǵ** = cx: bucxacih, badavacxie. — **j** = j (obično); = 0: dobiesh, stoi, zmie, izdaica, ocsiu. — **ļ** = lj: ljudi, najbolje, dovoljno, ljubi, Kralj. — **ń** = nj: njima, poshtenje, nakanjenja, njom, manje. — **ŕ** = er: utverditi, derxati, izvershio, merze, pervoga; = r: umro. — **š** = sh: radish, troshak, najlipsha, nashima, popushcha; = s (ispred *tj* = *ć*): spustjaj, upustja, kripostjom, prastjamo. — **ž** = x: sluxish, ukaxi, mladex, xale, poboxnosti.

Dodatak. Znak se h dosta često piše suvišno, a kašto se izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) ljudmah (hominibus), govorih (instrum. plur.), poslovih (instrum. plur.), gannuh (movit), slavnimah, izvratih (3. sing. aor.), hodichu (vestem), dodjeh (venit), prodrisheh (3. plur. aor.), stvarih (nom. plur.), uznemirih (3. sing. aor.), knjigah (gen. plur.), ljudih (gen. plur.), prigodah (gen. plur.), novacah (gen. plur.), duxnostih (gen. plur.); 2) njiova, njiovom, rabrost, nji (gen. plur., eorum), ladnoga, razladjujuche.

UDVAJAŃE SLOVA.

dd: raddo (libenter). — **ff**: uffati (sperare), uffam, uffańe. — **ll**: illi, alli, dillo, dilla, millosti, milla, mallo (parum), sillom. — **nn**: punni (3. sing.), punnom, sinnom (umbrā), rannu (vulnus), ranno (mane), ginnuli, gannula. — **pp**: kuppi (collige), lippe (tiliae), skupp (concilium), skuppa (una), skuppnima. — **rr**: mirra (mensura), mirre (3. plur.), umirrenost (temperantia). — **ss**: possude (vasa), possiduje. — **tt**: svitt (consilium), svittovańe, svittovańa, datti, izdatti, rattovi.

AKCENTI.

Veoma su rijetki znakovi ` i ´: nàstój (stude), žíví (vivit), áko (si), vìk, ùm, dàļi.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bć: općinske 7, općinska 20, 23, 27, 48, općeno 29, 50, 52, 97, 127, općinsko 67, 91, općenu 126, 128, 154. — **bk**: ļubkošćom 10, 80, 165, ļubkost 28, 107, 150, 166, 175, ļubkoću 169, obkolit 84. — **bs**: sebeļubstvu 24, sebeļubstvo 25, 26, 61, obstati 49, 69, 96, 140, 178, sobstvu 55, obsinom 96, obsluženem 154, robstvu 169. — **bš**: obština 30, 49, obštinskoj 36, obštine 41, 48, 123, 150. — **bt**: obtežavaj 105. — **bv**: obveži 10, obvezani 74, obvezati 117, obvrši 84, obvršivati 153. Isporedi: obrati 182. — **čt**: pošteńe 7, 9, 35, 50, pošteno 13, 79, 175, pošten 32, 67, 128, poštuje 60, 65, 176. Isporedi: govorničstvo 42, govorničstvom 43, razkolničstva 51, 55, junačstvo 82, junačstvom 110. — **ćst**: mogućstvo 73, 104, mogućstvom 74. — **dc**: srca 8, 13, 24, 47, 110, srce 11, 16, 22, 42, 100, srcu 15, 29, 32, 51, 104, srcem 57, 68, 113, 137, 179. — **dč**: srčanost 25, 59, 67, srčano 81, 114, srčanil 20, uslačava 66, uglačali 116. — **dčb**: srčbu 76, 77, srčbe 77, srčba 79, 149. — **dd** etimologički: oddaje (3. sing.) 10, 54, 74, 91, 144, oddajemo 20, oddaju 52, oddile 17, oddiliti 28, 73, naddobiti 80, odduži (se) 98, oddužuje (se) 180, poddražiti 101, 148, poddražuju

161, oddalečuješ 109, priddvorje 140; fonetički: odurnost 76. — **df**: podfate 27. — **dh**: odhrańeńa 30, 34, 141, odhraniteļi 37, 43, odhrańen 143, 147, 152, 165. — **dk** etimologički: ridko 11, 29, 43, 69, 104, ridka 93, 97, 127, kadkada 11, 18, 37, 63, odkrivaju 19, 20, 307, odkriti 60, 128, 157, poslidku 20, 25, 34, 86, 158, napridku 24, 30, 104, 163, napridke 89, nedostadka 26, podkapaju 31, podkapa 185, sladko 57, 94, 162, sladka 66, 161, sladkima 147, pripovidkami 71, pripovidku 142, dohodke 91, odkinuti 105, izhodka 112, 130, odkuda 115, 132, gladka 121; fonetički: britki 40, ritko 167. — **dp**: podpuno 8, 41, 85, 124, 182, podpaļuje 30, podpomagati 72, podpomaže 132, odpadaju 139. — **ds**: ļudskoga 12, ļudska 22, ļudsko 33, ļudske 55, ļudstva 44, 46, 162, gospodstvom 13, gospodske 37, gospodstvo 79, rodstvo 58, odstupiti 70, 107, nadskakuju 101, podsmih 144, sudstvo 154. — **dš**: kadšto III, 16, 176, slobodštine 9, slobodštinu 50, 82, 135. — **dt**: odtirati 42, odtiruju 105, podtiči (imperat.) 79, podtiče 149, 165, podtaknuti 159, odtisnu 160. Isporedi: odtimļe 155. — **dz**: nadzemaļsku 67. — **dž**: podžeže 56, podžegu 76, podžiže 149, 160. — **gk**: lako 8, 19, 54, 71, 100. — **gš**: lakše 25, 136, 142, 156, olakšaje 92. — **gt**: nokte 183. — **ht**: zaktiva 40, zaktivańu 61, 153, zaktivaju 72, 98. — **hv**: fale IV, 46, 53, 91, zafalnost 9, 17, fala 26, faliti 171. — **kd** etimologički: svakdańe 30, 182; fonetički: svagdańe 54, 62, 79, 130, 182, svagdańega 136, svagdańemu 176, svagdańi 187. — **kk**: mekotno 170, mekota 177, mekoputnost 181. — **mc**: hotomce (sua sponte) 17, 78. — **mk**: zanke 51, zanka 112. — **nb** etimologički: prionbe (adhaesionis) 50; fonetički: himbenu 16, himbenost 30, 97, himbenih 31, 95, himben 95, himbena 188. — **nn**: skupocino 44, skupocini 103. — **np**: stranputne 114, stranputicu 146. — **ńs**: ditinske 146, sužanstvu 153. Isporedi: ditińske 146. — **sb** etimologički: prosba 43, prosbu 43, 73, 156, prosbe 53, sbrišu 88; fonetički: z Bogom IV, zbog 8, 127, 145, zbiļa 46, 83, 147. — **sd**: združeno 33, 35, združiti 71, 115, 125, 174, združimo 169, zdvojeńa 155, vazda 183. — **sg**: zgoda 76, 79, 91, 131, zgodu 106, zgrabiti 121, zgrabi 137. — **std**: šestdesetoj 145. — **stk**: kocku 136. — **stm**: kripostma 20, 31, 59, 67, nasladnostma 109. — **stn** etimologički: kripostno III, 9, kripostnoga 73, kripostna 175, izvrstno 11, 62, 69, 174, koristnije 14, 46, 83, koristne 31, 41, 159, koristno 36, 40, 47, 86, koristna 83, 87, ustnih (labiorum) 23, 42, 68, častni 32, žalostne 35, 70, 81, 134, žalostna 59, 82, žalostnomu 175, oblastnike 49, oblastnika 77, radostna 86,

radostno 157; fonetički: korisnije 12, 28, lasno 28, 30, 79, 107, izvrsno 62, izvrsnosti 81, pakosni 79, milosnike 116, masnoga 143. — **stń**: vrstńacima 102, zločestńaku 150. — **štb**: uvižbańa 7, 29, uvižbańe 27, 30, 62, 88, uvižbati 118, izvižbanih 27. — **tb**: ženidba 20. — **tc** etimologički bogatci 36, 187; fonetički: dice 34, 36, 91, dicu 35, 49, 182, dica 36, 38, 82, 145, oca 35, 49, 82, 120, ocu 39. — **tč**: očinske 39, očinskih 50, svečanim 81, svečane 88. — **tčb**: otačbinu 154, otačbine 155, otačbini 163. — **tć** etimologički: služitću 31, poslužitće 80, pokvaritće 91, imatćeš 109; fonetički: kazaću 11, vidićeš 21. Isporedi: misliti ćeš 25, biti će 51, 80, znati će 138. — **tǵ**: zanatǵija 47, zanatǵiju 105, zanatǵijom 179, inatǵije 186. — **ts**: bogatstvo 20, 32, 44, 104. — **vst**: kraļestvo 68. — **zc**: razcvilimo 156. — **zč**: razčiniti 84, izčupati 137. — **zdn** etimologički: brezdno (abyssus) 68, 125; fonetički: brezno (abyssus) 68. — **zh**: izhodak 12, izhode 61, 116, izhodi 110. — **zk** etimologički: izkazati 8, 64, 108, izkaže 64, 66, mrzko 18, 130, 175, mrzkoća 39, 88, mrzkima 130, izkušali 27, izkušati 127, 128, razkidamo 40, izkrenitije 43, razkošja 66, 67, 109, razkošan 144, izkopao 103; fonetički: iskrńemu 23, 47, 78, izkrńega 31, 40, 102, 123, iskrenim 51, iskreno 68, mrskije 52, nisku 140. — **zp** etimologički: razpuštenosti 9, 56, 68, razpušten 15, 144, izpustiti 25, 80, izpraviti 27, 146, izpuniti 46, 128, 133, 169, 171, izpod 49, izpisati 67, izplatiti 74, izpasti 79, brezposleno 86, brezposlen 163; fonetički: ispuniti 60, 73, 180, ispunio 157, ispovidam 79, ispoviditi 163, uspomenu 80, bresposlenomu 162, ispisana 187. — **zs** etimologički: razsuđena 16, 73, 113, 148, razsudļivost 29, 125, razsuditi 124, izsmijani 16, izsmijati 47, 142, izsušio 102, razsuti 118, 127, razsipnik 144, razsula 162; fonetički: rasipaš 9, rasipnikom 35, 71, raspu (3. plur.) 54, 90, rasuti 55, 95, rasudļivosti 28, rasuđeńa 96, rastaviti 89. — **zt** etimologički: iztražuju 10, izteku 11, iztiču 56, uztrpļeńe 14, 147, uztrpļivost 108, 124, raztope 68, raztopiti 139, raztrga 79, raztvoriti 111, iztrgne 114, 121, uzteglo 150, uzteže 162; fonetički: ustegla 118, neustrpļivost 175. — **žc**: zemļodržca 50, 52, 55, zemļodržcu 110. — **ždn**: nuždnu 120. — **žk** etimologički: težkoće 11, mužkoga 85, bižežka 188; fonetički: teškoće 21, teško 21, 24, 30, 53, 66, teška 159, teške 174, mušku 69, muškomu 169. — **žt** etimologički: družtvo III, 14, 21, 34, 106, družtvu 9, 16, 85, 108, 165, družtva 27, 48, 175, mložtvu 125; fonetički: mloštva 84, 112, mloštvo 161, 163, 184, uboštvo 143, društvu 171, društvenoga 171.

JOSIP VRAČAN.

1823.

RAZLAGANYE SZVETEH EVANGELIUMOV ZA CZELO LETO NEDELY. PO JOSEFU VRACHAN ... NA OBCHINZKU SZVETLOZT VAN DANO. PERVA KNIGA ..... VU VARASDINU 1823.

AZBUKA.

c = cz: koncza, Otczu, czelomu, zpervincze, czvetuche. — **č** = ch: zachel, ochituval, preporucham, rachunati, pomochnikov, szrechnoga, govorechi, szledecha. — **ǵ** = dy: nahadya, potverdyuje, szudyeni, rodyaka, dogodyaj. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = 0: hlepiu, prieta, nepriatel, poztaviu. — **ļ** = ly: zemlya, dalye, bolye, lyubilo, szumlyu. — **ń** = ny: zadnyega, szudnyi, znamenya, nyemu, govorenyu. — **ŕ** = er: dovershiti, terpel, dersal, szmertni, perve. — **s** = sz: szebi, nasz, proszim, miszliti, jeszu; = z (ispred *k, p, t*): zkoro, izkati, nadozpel, Gozpodarztvu, iztine. — **š** = sh: nash, shuma, pishuchi, greshniki, vishe; = s: miloschu, sziromastva, skole, kastiguval, spot. — **ž** = s: sivel, selim, dusni, Bosjega, kris.

Dodatak. U gen. plur. piše se h na kraju: Lyudih, znanoztih, krepoztih, dobrochinztvih, molitvih, rechih, nochih.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občinsku i, viii, občinsko 4, 55, 66, občina 44, občinskom 120, 188, občuvati 30, 41, 70, 112, občuval 113, občuva 114. — **bh**: obhaǵajuči 1. — **bk**: zibki 41. — **bs**: obskrbļen ix, obskrbļena 140, obsipane 34, obsudil 78, 156, obsuditi 78, obstoji 118, obstati 149, 166, obstrl 122, obslužavat 143, obseǵeni 145. — **bš**: obšanostjum 6, obšanosti 146, obšanost 155. — **bt**: obtršeni 69, 133. — **čt** etimologički: prisedničtva v, čtavec (lector) ix, čteje (legit) 70, 134, 168, 175, prodečtvu 11, 16, 98, vračtva 12, vračtvo 192, redovničtva 43; fonetički: poštuvani ix, poštujuča 18, poštuje 21, 157, pošteńe 26, 48, 51, 84. — **dc**: domorodcem iii, 128, domorodci 180, srdca iv, vii, 19, 84, 103, srdce 6, 57, 138, 157, 183, srdcu 26, 31, 47, 96, 104, sudča 4, 6, 26. — **dč** etimologički: lehkosrdčne 202; fonetički: lehkosrčnoga 172. — **dd**: odurjava 5, 21, 149, odurjavati 77, 84, oduren 20, 81, 148, odurno 64, 91, 184, odurnost 120, 158, odehnul 126. — **dh**:

odhaǵajte 7, odhaǵajuču 47, odhodek 190, odhiti 7, odhitil 202, odhrane 30, odhrani 49. — **dk** etimologički: odkuda 4, 10, 12, 33, 67, odkupiti 9, 203, odkupitel 9, 18, 128, 162, gladki 24, napredka 59, 82, podkopati 148, odhodku 190; fonetički: retko 10, retki (rari) 87, 89, 90, 180, retke (raros) 87, britkoga 32, slatko 68, 142, slatka 99, odhotku 193. — **dp**: odprto 2, 5, 20, 82, 96, odpre 6, 52, 67, odpira (3. sing.) 191, podpunoma 24, 41, 136, 168, odpustiju 63, odpustite 167. — **ds** etimologički: odstupil 49, 132, odstupiju 98, odstupiti 209; složeno: ļudctvu ii, 74, 75, 84, 123, ļudctvo 1, 9, 44, 89, 106, ļudctva 12, 14, 58, 68, 83, ļudctvom 36, 126, 135, 136, domorodcke iii, gospodctva 116. — **dt** etimologički: odtiral 8, 117, odtirala 160, medtemtoga 9, 13, 22, 53, 74; fonetički: hote (venite) 4, 6, 88, 93. — **dž**: podžiže 79. — **gk**: lehko 12, 24, 31, 42, 59, lehkoga 108, lehkoj 172, lehka 214. Isporedi: lehkek (facilis) 113. — **gš**: dragši 3, 7, 18, 57, 86, dragša 25, dragše 28, 105, zdigši 31, podigši 123, 136, podigša 133. — **ǵt**: povečte (dicite) 34, 63, 86, 100, 128. — **kd**: vsagdašni 27, vsagdašne 42, 142. — **kg**: kakgod 2, kakgoder 48, k goščuvańu 55, k gospodaru 73, k grobu 158, 160, 184. — **kk** etimologički: k kraļu 8, k kapitanu 63, k krepostnomu 96, k kojemu 170; fonetički: žuhkoga 7, 185, žuhko 60, žuhkoča 99, žuhke 119, mehko 14. — **mc**: hotonce (sua sponte) 96, 114. — **md**: vendar viii, 3, 16, 53, 95. — **mk**: zańku 113. — **nb**: obramba iv, 42, 58, 69, obrambum 35, 179, obrambe 42, himbenosti 101, 114, 124, 188, 199, himbenost 116, 121. — **nk**: pomenkańe x, 111, 137, 176, pomenkal 10, pomenka 3. Isporedi: pomeńkajte 3, pomeńkalo 198. — **ńc**: jańca 29. — **ńs**: sužanstva 154. Isporedi: sužen 129. — **ńš**: menši 49, menša 62, 184, menše 80, 176, menšega 104, 159, 209. Isporedi: meńše 54, meńšega 144. — **std** fonetički: zdencu 17; složeno: šesdeset 34. — **stk**: došestka 1, 103, došestku 24, 194, 195, došestkom 156. — **stm**: vustmi 14, 139. — **stn**: častnikov vi, častnika 56, prešestnoga 5, 160, prešestnu 80, 186, krepostno 7, 32, 36, 45, 76, krepostnoga 15, 30, 35, 79, vnogovrstna 9, žalostne 34, 131, 176, 183, 212, žalostni 47, 186, 190, žalostna 69, namestnikov 98. — **tb**: svadbeno 51, svadbeni 55. — **tc** etimologički: otca vii, 1, 6, 53, 137, otcu 17, 21, 29, 79, 86, otcem 20, 47, 147, 194, 203, detca 10, 11, 37, 199, 200, detcu 10, 41, 45, 145, 199, detce 37, 39, 49, 133, 145, svetce 85, falatcev (gen. plur.) 139; fonetički: decu 10, pripece (fortuito) 144. — **tč** etimologički: detčica 37,

detčinska 41, detčicu 145, otčinske 40, 42, 200, otčinsku 134, otčinskomu 199; fonetički: dečareci (pueri) 37, dečak 61, 136. — **td**: pedeset 147. — **ts**: horvatckoga III, svetckoj V, svetcke 22, svetcko 153, prokletctva 7, bogatctva 56, bogatctvo 57, 100, bogatctvu 100. — **vst**: kraļestva III, 6, 26, 75, 87, kraļestvo VI, 2, 73, 75, 87, kraļestvu 127. — **zh**: izhitiju 24, izhitil 28, izhititi 77, izhoda 36, izhaǵa 111, 194. — **zs** etimologički: z svojemi 40, z svojum 40, z strahom 80, z sinom 118; fonetički: rasveti 4, rasvečuje 18, rasvečeni 180, 194, 195, staremi (‚z staremi') 62, starcem (‚z starcem') 203, rasrǵeni 200. — **zš** fonetički: raširjavati 81, raširjaval 82, raširjen 82, 84, rašireńa 210; složeno; rasširil 36. — **zz**: zemļum (‚z zemļum') 80. — **zž** etimologički: z žalostjum 16, razžalostiti 190, razžalostil 190; fonetički: ražalostiti 212.

ADALBERT HORVAT.

1824.

NEDILJNA GOVORENJA ZA SVE NEDILJE CILE GODINE ... PO O. FR. ADALBERTU HORVÁTHU ... *KNJIGA I.* U BUDIMU, 1824.

AZBUKA.

c = c (obično); = cz: licze, Poglavicze, Praviczah (gen. plur.), Otacz. — **č** = cs: nacsinom, sacsuvati, recseni, ricsma, csudo. — **ć** = ch: mochi, hochu, svemoguch, cviche, povrachati; = tj: posvetjen, nakitjena, obratjaju, uzkratjuje, Bratjo (vokativ). — **đ** = dj (obično): medju, uvridjivo, nasladjuju, milloserdje, pogerdjuju; = gj: takogjer, tugje, evangjeosku, probugjivali, megju. — **ǵ** = cx: bucxaci, pencxer, jecxeka. — **j** = j (obično); = 0: priateljstva, potribitia, biashe, drugacsie. Isporedi: bijo (partic.), ubijo (partic.), shtijo (partic.). — **ļ** = lj: stavlja, plashljiv, trublja, ljubi, polje. — **ń** = nj: poslidnjega, sudnji, vladanja, oganj, pustinja. — **ŕ** = er: smertnoga, verlo, kerv, perva, izvershiti; = r: umro, satro. — **š** = sh: strashnoga, nashu, hochesh, dusha, vishe; = s (samo ispred *tj* = *ć*): kerstjani, oblastju, doshastja, oxalostjene. — **t** piše se znakom t svagda osim u riječi ‚tja' (usque): thia. — **ž** = x: sluxi, xestine, duxnost, xalosti, derxe.

Dodatak. Znak h piše se kašto suvišno, a kašto se izostavļa, gdje bi ga trebalo pisati: 1) hodichu (vestem), hodichom (veste),

grihsi (peccata), gribsima, serdcah (accus. plur.), vehoma (valde), hergja, Zapovidih (gen. plur.), ljudih (gen. plur.), otacah (gen. plur.), dillah (gen. plur.), Priateljah (gen. plur.); 2) odma (statim), ladan (frigidus), reko (dixi), odranjeni (educati), vashi (gen. plur.), svoji (gen. plur.), smertni (gen. plur.).

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: gubbe (leprae), gubbom (instrum. sing.), gubbave, ribba, ribbe. — **ćć**: ‚uputtjeni' (incarnatus). — **dd**: graddom (grandine). — **ff**: uffati (sperare), uffańe, uffaju, uffatiti, uffatili. — **kk**: vikka (clamor), vikkom (clamore), jekka (echo), jekkom (instrum. sing.), rakka (cancri). — **ll**: alli, illi, dillo, dilla, milla, millost, millosrđa, vrillo (fons), mallo (parum), silla, billo (partic. od ‚biti' esse). — **nn**: rannu (vulnus), ranne (vulneris), rannama, Ivannu, Ivanna, sinna (umbra), pinna (spuma). — **ńń**: ‚izrannjeno'. — **pp**: stoppe (vestigia), stoppu. — **rr**: tarre (conterit), tarru (conterunt), varra (decipit), perrom (instrum. sing.). — **tt**: kitti (ornat), putti (плъти), puttene, puttenoj.

AKCENTI.

Znakovi ` i ´ veoma su rijetki: grišnikà (gen. plur.), samò (tantummodo), dìlla (operum), pakò (vero), zlòća (gen. plur.), opačinà (gen. plur.), dúga (iris).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: vabca 212, vabci 213. — **bć**: općinski 4, 89, 167, općinskoga 10, 173, 260, općini 20, 146, općine 125, 126, općeno 318. — **bk** etimologički: obkolit 58, 238, obkolilo 58, obkolio 261; fonetički: šipkom 96, 102, 212, šipku 209. — **bs**: obsluživali 20, obslužujemo 73, obsluživati 100, 108, obstati 59, 138, 317, 331, sobstvi (lokal plur.) 117, 118, obsidnuta 131. — **bš**: opština 22, opštini 138, opštine 145, opštinu 333. — **bt**: obterešati 33, obterešani 62, obtužene 112, obtrkuju 266. — **čc**: ditešce 95, 103, 106, 318. — **čt** etimologički: krivovirničtvo 47, misničtva 134, nevirničtva 208, 255, nevirničtvo 254; fonetički: poštenomu V, pošteńe 20, 100, 101, 144, pošteńu 30, 92, štovati 100, 318, štuju 120, 318, štijući 287, štijem 290, 340, 346. — **ćst**: mogućstvu 121, 122, 187, mogućstvo 188, svemogućstvo 225, 320. — **dc** etimologički: srdca IV, 4, 15, 103, 150, srdcu XIII, 19, 35, 101, 161, srdce 18, 44, 53, 100, 120, srdcem 69, 80, 89, 174, 184, sudca IX, 3, 10, 104, 214, sudcu 2, sudci 8; fonetički:

srce XIII, 51, 53, srca 5, 32, 54, srcem 36, srcu 50. — **dč** etimologički: sudčevoga 4, srdčano 240, 241, srdčani 241, srdčanost 244; fonetički: srčano XII, 190, 237, 240, 245, srčane 34, srčanosti 227, srčanost 261. — **dčb**: srčbi 11, 169, 319, srčbe 12, 29, 34, 166, 204, srčba 30, 89, 103, 216, srčbu 57, 61, 86, 189. — **dd**: odiliti 25, 64, odilili 243, odavna 98, 117, 148, 220, odurnost 78, 113, 273, odurni 107, 145, 177, odurna 161, 249, 287, 339, pridvorju 263. — **dh**: odhrańivati XI, odhraniti 129, 130, odhrane 163. — **dk** etimologički: odkriti 5, 6, 342, 345, odkrivena 319, odkupitelja 14, 247, odkupio 104, 117, odkuda 19, 76, 118, 128, 220, napridkom 32, napridka 202, 290, 324, sladki 35, 93, 330, 334, sladko 52, 154, 156, 164, sladkim 54, 213, sladka 148, posledku 47, 137, 235, podkapa 55, gladke 71; fonetički: ritko 19, 328, posletku 26, 137, slatkomu 31, glatke 75. — **dp**: podpuno 3, 9, 60, 130, 180, podpunu 268, 347, nadpisom 9, odpravite 45, 278, odpravio 106, odpušteni 104, odpasti 109. — **ds**: odsuditi X, 107, 132, 223, odsuđuju 91, odstupite 12, 25, 254, odstupiti 25, 56, 98, 109, 126, gospodstvo 42, 317, 319, ljudskima 53, ljudstva 312, gradski 70, odsikli 132, odsikavši 145, podsica (3. sing.) 199. — **dsd**: ozdol 260. — **dsg**: ozgor 232, 260. — **dš**: slobośtinu 27, 211, 230. — **dt**: otirane 45, otiraju 77, otrgnula 303. — **dž**: podžiže 163, 284, podžižu 256, podžigańe 308. — **gš**: oblakšaje 86, olakšao 231. — **ht**: zaktivao IV, zaktivaše 5, zaktiva 30, 101, 136, 240, 325. — **hv**: falu IV, 191, fale 15, 60, 127, 176, fala 38, 94, zafalan 126, 306, pofatani 58, fatati 170, ufaćen 201. — **kd**: svagdańe 237. — **kg**: k grišniku 84, k gospodinu 89, 321. — **kk**: mekana 268. — **mk**: zamke 184. — **nb**: obrambe 64, himbeni 197, himbenosti 198, himbenoga 199, 327, 329, 338, himbene 269. — **nn**: jedanajstoga 268. — **ńc**: jaganca 31, 243. — **ńs**: ditinstva 131, 132, 266, ditinska 133. Isporedi: sužaństva 29, 32, 40, 125, 153, sužaństvo 211, 230. — **sb**: zbog 5, 8, 20, 61, 151. — **sd**: vazda IV, 3, 24, 37, 109, nezdušni 5, 76, 172, 214, nezdušnima 95, zdvojiti 15, združi 41, združiti 158, 317, zdili (lokal sing.) 206. — **sg** etimologički: sgrčiti 37; fonetički: zgrabe (3. plur.) 88, zgrabiti 106, zgradu (aedificium) 162, zgodno 179, 180, zgodnu 180, 182, 207, zguliti 243. — **ss**: svojima (‚s svojima') 77, svetim (‚s svetim') 174, 216, 323. — **stb**: jistbine 273, jistbina 283. — **stm**: ustma 99, 113, 347. — **stn** etimologički: kripostna IV, 140, 183, 261, kripostnoga 2, 43, kripostni 21, 53, 135, žalostnim 1, 95, 107, 170,

žalostni 25, 52, 63, 88, 109, žalostno 56, 58, 71, 171, 304, bolestnikom 13, bolestnika 29, ustnice 35, koristni 41, 207, koristno 259, bilokostno 241, napastniku 271; fonetički: lasno 7, 24, 53, 159, 233, bolesnik 13, bolesnikom 15, 19, bolesnika 29, žalosni 53, 54, žalosnoga 156. — **sz**: s zapalitima 278, s zatvoritima 301, s zafalnom 318. — **sž**: s ženama 23, s ženom 150. — **šb**: zadužbina 16, 257, zadužbeno (t. j. ‚za dušu') 52, zadužbine 253. — **tb** etimologički: ženitbe XI; fonetički: ženidbe 146, 149, 152, 162, ženidbu 147, 153, 157, 160, svadbu 147. — **tc** etimologički: otci 3, 21, 39, 76, 115, otca 7, 21, 36, 72, 104, otcem 69, svetcem 101, 312, 313, vištcu 219; fonetički: dicu XI, 22, 33, 128, 131, dice 99, 125, 129, 162, 253, dica 126, 130, 166, svecem 114. — **tč** etimologički: otčinske 35, 85, otče (vokativ) 85, 104, 191, 315, otčinska 126, 131, otčinski 166, 322, otčinstva 214, 238; fonetički: svečana VI, svečane 94, 101, očinske 31, dičja 133, dičica 150, dičice 150. — **tć**: moraće 2, izgubiće 11, biće 48, odgovorićeš 52, promišljavaću 73, 74, imaću 90, 112, točiće 147, rađaćeš 152, pustiću 212, poznaćete 248. Isporedi: biti će 6, 48, izgubiti će 11, pohoditi ću 98, uzeti češ 112. — **td**: pedeset 16. — **ts** etimologički: bogatstvu 135; fonetički: proklestva XV, 8, 10, 77, 103, proklestvo 125, 134, 178, 253, 286, proklestvom 298, bogastvo 8, 53, 63, 99, 129, bogastva 8, 128, 140, 161, 199, bogastvom 74, 161, 324, 331, bogastvu 100, 113, 201, 204, 326. — **vst**: kraljestva 9, 27, 34, 88, 165, kraljestvo 12, 16, 34, 75, 144, kraljestvu 21, 211, bistvo 158. — **zč**: izčupa 47, 260, 282, izčupajte 218, izčupati 260, 281, 287. — **zh**: izhod 78. — **zk** etimologički: uzkraćuje XII, 30, 231, 250, uzkratite 64, izkoreniti 17, 292, izkušaj 24, razkošje 52, 80, 87, razkošju 80, 88, izkopano 73, izkopati 179, izkrńega 100, 257, izkazati 197; fonetički: uskrsnuće XIV, uskraćuje 30, uskratili 132, raskošju 64, 88, 160, raskošje 90, 99, 184, iskrńega 100, 114, 156, 207, 310, iskrńemu 112, 207, 277, 313, francuski 242, mrsko 314. — **zlj**: pazljivošćom 274, pazljivo 276, 277. — **zp** etimologički: izpraznosti XV, 90, 141, 252, izprazne 46, izpisuju 5, 50, 93, 209, izpisuje 9, 16, 20, 55, izpuniti 9, 11, 65, 99, izpuni 43, 48, 69, 149, izpoviditi 13, 75, izpovide 77, 344, razpuštenoga 97, 100, 132, razpińaju 119, 199, 310, brezposleni 257, 258, 268; fonetički: ispovidi XIII, 63, 73, 278, 350, ispoviditi XIV, 182, 184, 315, 348, uspomena XVI, 272, uspomenu 2, 311, raspuštenim 22, ispuni 98. — **zs** etimologički: razsići 324, razsicati 324; fonetički: rasuće X,

95, 96, 103, rasuti 89, 117, 139, rastati (se) 17, 25, 58, 93, 107, rastanak 93, rastaviti 139, 145, 152, rasrdio 77, 123, rastrkanom 275. — **zš**: raširuju 236. — **zt** etimologički: iztražuje IV, 39, 101, 318, iztraživati 118, 135, 252, raztopiti 2, raztapļaju 19, iztiruje 87, 340, 350, iztirali 265, iztoka (orientis) 167, iztočnomu 270, iztiskali 173, raztrgati 231, ulizti 249; fonetički: ustrpļeńe 3, 15, 62, 223, ustrpļeńem 28, 35, 97, ustrpļivo 36, 140, 151, ustegnuti 20, 24, 133, 287, usteže 87, 288, rastopiti 166, listvama 228, listve 265, istočni 294. — **zž**: razžalostio 113, 114. — **žc**: neznabožci 9, 20, 48, 72, 117. — **žk**: teško IX, 13, 15, 180, 199, teškoću XIII, 233, 341, 350, teške 27, 81, 291, teška 51, 229, 234, muškoga 16, muškima 151, muško 158, friško 41, 104, 155, 315, 331, viteški 239, 245, viteška 244. — **žt** etimologički: neznaboživu 48, neznaboživo 116, mložtvom 50, krivobožtvo 193, družtvo 268; fonetički: društvo 7, 25, 32, 183, 314, društva 31, 55, 57, 133, 226, društvu 59, 189, 209, 243, mloštvo 58, 105, 128, 175, 244, mloštvom 176, 211.

JAKOV LOVRENČIĆ.

1825.

KRATKA DESZET ZAPOVEDIH BOSJEH PRIPOVEDANYA po *Jakobu Lovrenchich* na szvétlo dana 1825. *Knisicza I.* VU VARASDINU.

AZBUKA.

c = cz: otecz, opraviczu, czirkvu, krivicze, baczi. — **č** = ch: chlovechanztvu, chuvar, devojachka, ochi, kcher, szrechen, domacha, vech; = tch: naplatchuje, vputchenya, zametchete. — **ǵ** = dy (obično): rodyakov, nahadyam, potverdyavaju, razhladyuvali, naredyeni; = gy (rijetko): Gyurina (Georgius), mosgyanih. — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = 0: koi (‚koji‘), priatel, sziala, mudriashem. — **ļ** = ly: lyubavi, vtaplyati, pokuplyene, lyudi, zemelyzki. — **ń** = ny: blisnyega, nyu, nyim, konyi, naganyal. — **ŕ** = er: verlo, obernul, preterpeli, zadersava, cherv. — **s** = sz: jeszem, szvetlo, miszli, vszake, szova; = z (ispred *k, p, t*): naravzko, nebezkoj, gozpoduvala, mezto, proztu. — **š** = sh: vashemu, tovarush, pishe, ishla, troshil; = s: varaschan, posten, sziromaskoga, sziromastvo; = z (ispred *tch* = *č*): kerztchanzka, puztchaju, nadomeztchenye. — **ž** = s: sivem, dusnozti, seni, suhko, lesati.

Dodatak. U gen. plur. piše se na kraju h ne samo iza vokala, već također iza konsonanta: mochih (potestatum), rechih, lyudih, lasih (mendaciorum), kiticzh, szerdczh, teskochh, vodh, zvezdh, knigh, rukh, prilikh, sivinh, vremenh, leth, dushh, penezh.

AKCENTI.

U Lovrenčića se dosta često nalaze znakovi ̀, ́ i ̂: ļùbavi, dàl (partic.), mùži (viri), vesèļa, bogàtuš, svétlo (lux), déte, gréhota, raduváńem, povédati, lépotu, stojê (stant), nikakvâ (nulla), nê (non est), idû (eunt), svogâ, nemrêm (non possum), nèćû (nolo), prepisùjû (3. plur.), nîsmô (non sumus).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občinskoj 28, 34, občinsko 29, 92, 95, občinskom 33, občinska 71, 85, potrebčinah 34, občuvati 36. — **bk**: ļubkem 33. — **bs**: obskrbļival 14, sobstvo 26, sobstva 73, obstoji 39, obstati 69, 89, obsuǵavam 69, obsuǵen 70. — **bš**: obšanost 3, 64. — **bt**: obtršeneh 72, obtršava 73. — **bv**: obvršavala 41, obvršavati 89, obvršiti 93. Isporedi: obrnuti 49, obrača 59. — **čt** etimologički: prodečtvo 29, čteli (partic.) 51, čtel (partic.) 86, 97, 88; fonetički: pošteno 11, 36, 40, 97, poštenum 30, prečteti 88; fonetički: pošteno 11, 36, 40, 97, poštenum 30, poštuvańe 41, 85, pošten 50, 90, pošteńe 75, 78. — **dc**: srdca 4, 7, 18, 26, 36, srdce 5, 13, 20, 50, 100, srdcu 11, 15, 21, 37, 41, srdcem 25, 33, 89, želudca 15, golobradcem 16, domorodci 23, 65, 74, domorodcem 95, sudcu 77. — **dč**: srdčnem 9, srdčeni 14, srdčenost 32, srdčeno 43, 78. — **dd**: odurjavańe 20, odurjavam 21, odurjava 100, odurni 59, odurnem 69. — **dh**: odhraneńe 70. — **dk**: sladka 13, 30, presladka 18, presladko 62, presladkoga 66, sladku 97, redkoče 15, redko 53, napredkeh (lokal plur.) 30, odkupitela 35, odkupitel 42, 95, odkrili 51. — **dp**: odprto 6, odprtem 17, odprostiti (dimittere) 20, 21, odpusti 21, podpunoma 49, 97, odpeļan 70, podpis 70, podpišeju 73. — **ds**: govedsku 8, ļudstvom 17, ludstvo 45, 50, ļudstvu 68, susedstvu 43, odselili 66, gospodski 103. — **dt**: odtud 19, 89, odtuda 39, medtemtoga 36, 48, 68. — **dž**: podžigańa 7, podžge 45. — **gk**: lehko 15, 49, 76, 89, lehku 17, lehke 52. Isporedi: polehkšati 33, lehkše 108. — **gš**: dugšemu 57. — **ǵt**: poveǵte 59, 65. — **kd**: vsakdašnega 98. — **kk** etimologički: k korenu 53, k kojoj 74; fonetički: žuhko 30, 56, 79, žuhke 35. — **mc**: hotonce (sua sponte) 4. — **md**: vendar 9, 11, 32, 34, 48. — **mk**: zańke 65. — **nb**: himbene 64, obrambu 65. — **ńk**: meńka (deficit) 48, 88. — **ńs**: detinstvu 55.

— **ńš**: pomenšati 43. — **stm**: vugodnostmi 26, znanostmi 53. — **stn**: krepostne 7, krepostnoga 23, 52, krepostnem 87, vustnicami 19, vnogovrstnemi 26, vnogovrstneh 44, častno 47, častni 50, očivestne 50, mastnemi 80, žalostni 100. — **tb**: tatbine 68. — **tc** etimologički: detca 4, 10, 17, 19, 35, detci 28, 29, 40, 42, 78, detcu 30, 43, 97, detce 55, 95, 102, otca 4, 63, 64, otcu 19, 65, 66; fonetički: deci 79. — **tč**: detčica 9, detčicu 28, 104, detčice 30, detčarec 10, detčak 11, detčaki 58, detčake 104, falatčecom 15, otčinskeh 55, otčevo 57, otčinskem 58, otčinsko 101. — **td**: petdeset 51. — **ts**: bogatstvo 22, 31, svetskeh 52, horvatske 57, horvatska 60. — **zh**: razhlaǵuvali 12, izhaǵa 17, izhaǵale 69, izhititi 74. — **zs**: z suznemi 3, z svojem 15, z slamum 21, z svojum 104, razsipnosti 32, razsveti 61, razsudiju 73. — **zz**: z zadovoļnostjum 74. — **zž**: z ženum 33, razžalostili 38.

AMBROZ MARKOVIĆ.

1826.

OSMAN SPJEVAGNE VITESCKO GIVA GUNDULICHJA VLASTELINA DUBROVACKOGA . . . RAſDJELAK PÂRVI. U DUBROVNIKU 1826.

Ime se piščevo nalazi zapisano iza predgovora: ‚Bratt Ambrogio Markovich Dubrovcianin'. — Marković ima četiri paginacije: 1—12 (predgovor), 1—49 (o pjesniku Gunduliću i o caru Osmanu), 1—199 (Osman-pjesma i Markovićev komentar), napokon I—XXIV (glosar). U ovoj se radńi bileži prva paginacija brojevima I, II, III itd., druga brojevima *1, 2, 3* itd., treća brojevima 1, 2, 3 itd., a što je pod četvrtom paginacijom, to nije upotrebļeno. — O svojemu pravopisu piše A. Marković u predgovoru: ‚u momu pisańu nastojah nasljedovati malone cjelovito slovosložje (‚ortografia') primudroga opata Giorgi, koje premda nije svakomu ugodno i ļubko, ništanemańe ńime se hotijah služiti, er ga mnozi zajedno sa mnom prem dostojno i scjene i hvale'.

AZBUKA.

c = z: zârnomu, zjenechi, junazima, vjenaz, Tvorzu. — **č** = cj: suncjani, cjovjeku, cjasti, obicjajne; = c: nauci, potlacena, ucignena. — **ć** = chj: vechje, domachjega, vechju, srechja, chjutechi; = ch: prosechi, noch; = tj: obratjeni, nakitjena, bratju, uhvatjena; = tchj (rijetko): posvetchjena, povratchjena, platchja; = tch (rijetko): bratchi (fratribus). — **đ** = ghj: ureghjuju, meghju, takoghjer, mlaghjahan, iſnaghjosce; = gh: svegh, vighi, proghi; = dj: ſnadjahu, uvrjedjen, nahodjasce, Gradjanin, pogârdjena. — **g** = g (obično); = gh: raſlogh, ighda, oghgnu, prighnut, noghe. — **ǵ** = gj: Magjarima, Hogja, hangjarom; = g: Hoge, Givo. — **i** = i (obično); = j (samo na kraju riječi): odredj (3. sing. aor.), pogubj (3. sing. praes.), porodj (3. sing. aor.), uklonj (3. sing. aor.), ucinj (3. sing. aor.); = ji (samo na kraju riječi): bji (fuit), gljudji (hominum), stvarji (rerum), krepostji (virtutum), onji (illi). — **j** = j (obično); = 0: biah, hitriu, goiti, Voevoda. — **ļ** = glj: gljubavi, kragljevinu, sabglja, poglja, hvagljenu; = gl: nevoglnomu, ſadoglili. — **ń** = gn: sumgniti, ucignena, magnu, ogagn, cignahu. — **ŕ** = âr: dopârle, potvârdisce, pritârpjeti, pârvi, bârſce; = r: prodro. — **š** = scj: prokuscjalo, doscjastoga, poscjavsci; = sc: sctete, josc, nasce, osctrom. — **z** = ſ (i u majuskulama i u minuskulama): iſgubila, ſrak, jeſik, nalaſe, suſami, viteſom. — **ž** = ſcj (ſ i u majuskulama i u minuskulama): boſcjanstvenieh, poſcjude, oruſcjanieh, straſcju; = ſc: podloſcit, poraſcene, tuſcbe. — **ѣ** = ie: ugodnieh, velikiem, ſapovied, svjetovnieh; = je: ljepotu, njesu (non sunt), promjeniti, pjevam, djete, vjeka (saeculi).

UDVAJAŃE SLOVA.

aa: jezikaa (linguarum), narodaa (populorum), požudaa (libidinum), prijateļaa (amicorum), slugaa (servorum), goraa (montium). čaas (honor). — **bb**: ribba. — **cc**: poticcani, mucci (tormento), unucci (nepotes), žiccami (chordis). — **čč**: rečče (dixit), izrečče (edixit), oččima, oččite, muččan (‚muccjan'), muččen. — **dd**: budde (3. sing.), buddu (3. plur.), buddući, staddo, stadda. — **ee**: uzee (3. sing. aor.), zlee (gen. sing. fem.), viteez (gen. plur.). — **kk**: okko, mukku (tormentum), mukke (tormenta), plakkati, zrakka (radius), vikkom (clamore). — **ll**: alli, illi, djello, djella, mallo (parum), milla, millos, sillu, začulli (partic.), ostalli (partic.). — **nn**: krunne (coronae), krunni (coronat), ranne (vulnera), punna, napunni (3. sing.). — **oo**: stoo (centum), noos, razloog (gen. plur.). — **pp**: kuppiti (colligere), kuppi (colligit), sakuppi (collegit). — **rr**: mjerru (mensuram), mjerre (mensurae), morra (maris), morru (mari), gorre (peius), starra, vjerre (fidei), vjerru. — **ss**: čessa (cuius rei), čassom (momento), vissi (haeret), visse (haerent). — **tt**: svjett (consilium), svjette (consilia), bratt, bratta, ratt, ratta, ljetto, znatti, datti, zett, matti (mater). — **uu**: tisuuć (gen. plur.). — **zz**: suzze, suzzami, uzza (catena).

AKCENTI.

Marković upotreblava znakove ^ i `; ovaj drugi dolazi na zadńijem slogovima riječi, iza kojijeh stoje enklitike: akòse (‚ako se'), takònam (‚tako nam'), kolikòbi (‚koliko bi'), imalèsu (‚imale su'), zatekòhse, bilomìje (‚bilo mi je'), imaòje, uzvisišèga, davaòmùje, svôga, mjestîh (lokal plur.). mômu (meo), kôga (quem), posô (labor).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: mudrolubca 74. — **bć**: općenu xɪ, 194, općeno *10*, općenijeh *22*, 39, 104, 118, općaše *33*, općeni 34, 136. — **bh**: obhitaše *13*, obhiti 131, obhodi *45*. — **bk**: lubko ɪx, obkružene 137. — **bs**: obslužit *28*, bogolubstvom 16, srbske 22, 108, srbski 80, srbska 84, obstriješe 116, obstrije 124, obsječene 137, robstva 156, 168, robstvu 168, 183. — **bš**: grabše (rapinas) *20*. — **bt**: obtječe 131, obtječuć 132. — **čc** etimologički: riječce *35*, riječcom 70; fonetički: djetešca 40. — **čt**: junaštva *17*, junaštvo 137, 141, junaštvom 152, nepošteni *34*, *36*, vojništvo 23, 144, štiti (legere) 39, štovańa 45, pošteńe 107. — **ćć**: doće (veniet, u sliku s ‚voće') 51, naće (inveniet) 60. — **ćst**: nemogućstvo *14*, svemogućstvu 91, mogućstvo 117. — **dc** etimologički: mladca *15*, 49, sudci *27*, dohodcima 47; fonetički: srcu *1*, *5*, 4, 130, 147, srce *7*, 8, 19, 64, 102, srca *15*, *36*, 6, 62, 130, ocijepiti *11*. — **dč**: srčani 8, srčanijem 37, mlače (vokativ, u sliku s ‚jače') 195. — **dčb**: rasržbu *15*, *23*, rasržbi *18*, rasržbom *29*, sržbe 163. — **dd**: odijeli (3. sing.) *12*, 69, odijelili *12*, odijeliti *25*. — **dh**: odhrani *4*, nadhođaše 31, podhiban 117. — **dk** etimologički: odkrit vɪɪɪ, 97, odkriva *43*, *45*, 167, bridka *18*, 129, 196, bridkijem 88, bridku 124, odkli (unde) 127, 150, odkud 92, 94, sladkijem *32*, 173, sladkom 2, sladke 85, sladki 101, 182, 186, odkup 68, 158, iznenadke (repente) 155; fonetički: britko (u sliku s ‚itko') 163. — **dp**: podpuno vɪ, *10*, 74, 100, 119, podpuna 45, odpravi *9*, 38, 84, odpraviše *14*, podpisati *21*, podpisali *21*, odpušteńe 23. — **ds** etimologički: gradskijeh *2*, carigradskoga *9*, *27*, ludsku *2*, ludskijeh *19*, 44, ludska 1, 9, ludskoga 22, 172, ludstvo 195, gospodstvo *6*, *7*, 78, 87, 174, odstupiše *18*, vojevodstva 119, susjedstvu 175; fonetički: osječenu *33*. — **dsg**: odzgara *14*. — **dt**: otisnuti *17*. — **gk**: laka 49. — **gš**: lakši *12*. — **gt**: nokti 74. — **kb**: rekbi 128, 159. — **kd**: svakdańemu 22. — **kg**: k grobu *27*. — **kk** etimologički: k komu 145; fonetički: mekoputnosti 36. — **ksn**: docna 13. — **nb**: himbena *35*, himbenoga *39*, 41, himbeno 45, himben 99, himbom 174. — **nn**: jedanesti *17*, jedanestoga 108. — **ńc**: jagańca *38*. — **ńč**: jagańčiće 94, jagańčić 185, *187*. — **ńs**: djetinske *5*, djetinstvu 100, sužanstvu *47*, sužanstva 156. Isporedi: końskijeh *19*, końskoga *26*, sužńa *49*, sužań 189. — **sb**: zbor *20*, *43*, zboru *21*, zbude (se) 54, zbila (re vera) 124. — **sd**: vazda ɪv, *15*, 20, 173, 189, združi 15, 182, združit 61, združen 194. — **sg**: zgodi (se) *9*, 44, 76, 174, zgoda *22*, 2, 113, 152, 196, nezgode *23*, 36, zgone (3. plur.) 13, zgar (supra) 52, 56, 118. — **skl**: otisli (partic.) *22*. — **sń**: s ńim *25*, *42*, 54, 116, 184, s ńima *41*, *46*, 68, 119, 128, s ńom 59. — **ss** etimologički: s svojom *14*, 172, s svoje *24*, s svoga 35, s svojijem 73, 141, s samijem 139, s sjevera 144, s sobom 171, 174; fonetički: svim (‚s svim', omnino) 53, 97, 115, 183, 191, vasaj (totus hic) 77. — **sš**: s šibikom 174. — **stb**: gozbe 5, 10, 55. — **std**: šesdeset 110. — **stn** etimologički: sladostna *1*, sladostnu *2*; fonetički: lasno x, *19*, *25*, 76, 114, korisnija *1*, korisne *11*, korisno *20*, izvrsna *4*, izvrsno 23, radosnijeh *22*, radosno 41, žalosna *23*, žalosnu 104, nesvijesna *24*, *36*, nesvijesni *32*, časnije *34*, namjesnika 13, 78, 84, kreposno 39, šesnaes 120. — **stń**: lašńe *19*, 39, 80, 176, 178. — **sz**: s zapada 144, 173. — **sž**: s životom *36*, 20, 177. — **šb**: zadužbinu 47, zadužbina 47. — **štb** fonetički: uvježbanijeh 23, vježbati 109, vježbahu 144; složeno: uvješban *2*. — **štn**: godištni *12*. — **tb**: ženidbi 108. — **tc** etimologički: otca *5*, 3, 37, 60, 76, otcu *5*, 41, 63, svetcu *25*, svetca *27*, 16, 37, mahnitci *34*, ostatci 132; fonetički: djeca 34, djecu 34, oci (u sliku s ‚privisoci') 61. — **tč** etimologički: otčin *49*, otčinstvo 19, otčini 61, otčinskijem 79; fonetički: brače (vokativ) 182, 186. — **tć** etimologički: primitću *35*, datće 60, oprijetće (se) 66, utvrditću 69, bitće 98, proletjetće 159, pridobitće 161; fonetički: biće (u sliku sa ‚sriće') 64. — **td**: pedeset *4*, 110. — **ts** etimologički: hrvatskom 84, hrvatskoj 99, hrvatskijem 139; fonetički: bogastvom *1*, bogastvo 38, 182, bogastva 47. — **vst**: kralestva *12*, 37, 79, 104, 108, kralevstvo 21, kralevstvu 88. — **zc**: razcvilena *15*. — **zdn**: grozno (plakati) *15*, 147, groznijem (suzama) *30*, *35*, 142. — **zh**: izhode 3, izhođaše 20, izhodeći 45, izhodi 63, 78, 144, izhitreno 135. — **zk** etimologički: izkara (3. sing.) *29*; fonetički: raskrili vɪɪɪ, raskošnijeh *2*, raskoše *8*, 7, raskidivajući *29*, raskidoše *32*, uska (angusta, u sliku s ‚ruska') 132. — **zl**: lubezlivo xɪ, lubezlivoga *7*, razlućeni *16*. — **zp** etimologički: izpraznijeh *11*, izprazni *38*, izpuniti *25*, *28*,

*

uzpregnuti *26*, izpustiti *35*, bezpametno 73, 103; fonetički: rasplodiše III, ispuniti V, *27*, uspregnuti *10*, isprazna *17*, *36*, uspomene *22*, 59, uspomena *23*, 4, 149, raspršaše *29*, 176, rasprša *38*, 107, ispiše 14, isprosio 74, isprosi 196. — **zs**: rastaviti *11*, *36*, *38*, rastavio 20, rasrčeni *16*, *32*, rasap *16*, *30*, *44*, 83, 97, rasipajući 48, raspu (discidio) 117, 194, isjekoše *32*. — **zš**: raširi 77. — **zt** etimologički: uztegnuti *20*, iztjera *29*, iztjerani 34; fonetički: istekla VII, istoku *31*, 75, 97, istoka *43*, 5, 15, 49, 87, istjeca (3. sing.) 158, rastvoriti VIII, ustegnuti *29*, ustegnu *31*, uļesti (ingredi) 44, 63, rastopi (3. sing.) 49, 73, rastjeraše 103. — **zz**: bezakońa *9*, *29*, *34*, 11, bezakońem 41. — **zž**: ražegla *19*, ražežen *23*, ražego (partic.) *31*, raženijeh 177. — **žk** etimologički: mužku *6*, 81, mužkomu 80; fonetički: viteška *7*, 87, 129, 162, viteški *9*, *13*, *39*, 54, 139, teški *9*, 97, 152, 168, 185, tešku *10*, *15*, 151, 181, teške *19*, 36, 171, teška *37*, 66, 88, 129, 149, muško *45*, 19. — **žt** etimologički: množtva *13*, knežtvo 90, družtva 127; fonetički: množtva 155, množtvo 156, 173, množtvu 190.

IGNACIJ KRISTIJAN.

1830.

BLAGORÉCHJA ZA VSZE CZELOGA LÉTA NEDÉLYE... *po Ignaczíu Kriztian*, VU GORNYEM VÀRASHU ZAGRABECHKEM PRI SZ. MÀRKU KAPELÀNU VÁN DÁNA. *ZTRÀN PERVA ... VU ZAGREBU*, 1830.

AZBUKA.

c = cz: konczu, czily, czelem, dolicze, czvetuchi. — **č** = ch: pochetka, chlovek, chul, dokonchati, mochi, szrechu, obechanye, domache; = tch: platchu (mercedem), odhitchenem, zametchem, zaszitcheni. — **ǵ** = dy: naredyeno, oszlobodyen, pohadyati, vodya (dux), desdyu (loc. sing.). — **i** piše se znakom i, samo se riječca *i* (et) piše znakom y. — **j** = j (obično); = i (rijetko): nyeina, nyeinu; = 0: priatele, koi (,koji'). — **ļ** = ly: lyubiti, lyudi, zemlya, premishlyava, volyi. — **ń** = ny: razdelenye, zaslusenya, nagnyen, nyim, vklanyali. — **ŕ** = er: vert, perve, terpela, povernuti, szmert. — **s** = sz: meszecz, jeszu, szlobodnu, vszakomu, denesz; = z (ispred *k*, *p*, *t*): nebezka, zkerb, dozpeti, Gozpon, jezti, ztoliczi. — **š** = sh: izishla, kushal, greshiti, nashu, proshnya; = s: kastiga, tovarustva, prebivalische, skodeti, prestimana; = z (ispred

tch = *č*): puztcha (mittit), dopuztcheno, miloztche. — **ž** = s: senu, siveti, zaszlusbe, nedusen, suhko.

Dodatak. U gen. plur. piše se h na kraju ne samo iza vokala, već također iza konsonanta: lyudih, pripoveztih, dobh (,po keh dobh'), oveczh, miloztchh, livadh, kastigh, rukh, prilikh, szelh, iztinh, mishlenyh, dugovanyh, jezerh, Dushh, leth, dersavh.

AKCENTI.

Veoma su obični znakovi ` i ´, znak je ^ rijedak: zastùpil, sedì (sedet), svètoga, cìrkve, odpušćèńe, Rìmu, predàvali, tàbor, božànsko, obečànoga, ondé, dúha, svét (mundus), svétu (mundo), gréhov, vučí (docet), lét (annorum), múke (tormenta), zjedíńen, mučeníkov, nazvéščali sû, dàna mû, bludê (3. plur.).

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bc: hlebci 198, 199. — **bč**: občinskem 4, 13, 64, 123, občinski 5, občinsko 12, 23, 162, 164, 214, občini 62, občuval 13, occuvati 30, 139, petrebčine 65. — **bh**: obhaǵalo 34, obhaǵal 121, obhaǵaju 221. — **bs**: obstrt 6, 282, obskrbela 7, obstoje 12, 56, 248, obstanka 69, 71, 297, obsipan 18, 80, obsipava 28, 33, obslužavali 48, obslužava 49, obsudil 113, 212, obsuǵuje 119, 211, sobstvo 142. — **bš**: obšańeno 15, obšańen 32, 62, obšanost 35, obšanosti 56, 121, 151, 176, 235, glubšem 104. Isporedi: pšanite 232, pšaniti 255. — **bt**: obtršeni 28, 261, obtršene 32, drobtińem 35, obtužilo 59, obtužitela 109, 110, obtužiti 113, obtvrǵeno 150, obtvrdi 300. — **bv**: obvezan 25, obvršava 153. Isporedi: obrača 12, obrnuti 26, 223. — **ct**: octa 10. — **čt** etimologički: človečtvo 34, vračtvu 51, vračtvo 217, 269, redovničtva 62, 65, 214, čteje (legit) 110, 151, 296, prodečtvo 130, 133, prodečtva 182; fonetički: poštuvati 5, 15, 92, poštene 83, 86, 235, poštuje 215, 239. — **dc**: srdce 18, 19, 40, 110, 118, srdcu 28, 30, 42, 119, 128, srdcem 37, 77, 105, 107, 122, srdca 39, 51, 67, 108, 153, sudca 56, 106, 111, 154, 211, sudcem 57, 113, sudci 88, 208, posledce (adverab) 200. — **dč**: srdčenost 104, 223, 229. — **dd**: odeļil (partic.) 8, odružili 8, odružila 151, odurna 20, 32, 120, 160, 231, odurno 51, 104, 130, 158, odurnost 57, 61, 166, 191, odurjavati 128. — **dh**: odhitil 8, 228, odhičenem 36, odhite 171, odhraniti 55, 58, 63, odhaǵajte 123, odhodku 178 — **dk**: odkupitel 3, 25, 32, 127, 207, odkupļeńe 17, odkud 10, 16, 31, 86, 131, redka (rara) 21, redke (raros) 44, 71, 97, 196, redko (raro) 71, 87, podkapati 44, 132, sladkemi 72, sladkoga 82, presladko 92, 97, odkriva 92, 119, bridke 96, bridkum

254, posledki (nom. plur.) 121, posledkov (gen. plur.) 190, gladko 166, odhodku 178. — **dp**: predpostavļam 1, odpeļan 8, odprto 12, 99, 106, 115, 183, odpre 50, 256, odpustiti 42, 154, odpusti 133, 284, odpravili 51, odpraviti 125, podpunoma 135, 150, 153. — **ds**: ļudstvo 9, 47, 90, 157, 173, ļudstva 27, 74, 86, 157, 200, ļudstvom 183, 220, ludskeh 27, ludskoga 140, 295, ludsku 171, odstupili 29, 67, 116, 192, 231, odstupi 56, 271, odseči 89, carigradsko 214, susedstvo 271. — **dš**: slobodščinu 62, 80, slobodščine 82. — **dt**: medtemtoga 6, 10, 33, 149, 185, odtrgnulo 19, odtrgnuti 139, hodte (venite) 68, odtud 114, 115, 123, 155, 187. Isporedi: odteto (abreptum) 212, odtimļe (abripit) 248. — **dž**: podžižem 33, 88, podžigańe 91. — **gč**: bogčariju (paupertatem) 165. — **gk**: lehko 21, 29, 45, 105, 114, lehke 214, lehka 270. Isporedi: lehkše 27. — **gš** e t i m o l o g i č k i: dragšega 5, dugše 207, 222, dugšem 266; f o n e t i č k i: lekše 27, 167, 176, 257. — **ǵt**: poveǵte 147, 164, 165, 254, viǵte 253. — **kd** e t i m o l o g i č k i: vsakdašńi 286; f o n e t i č k i: vsagdašni 203, vsagdašńi 286. — **kg**: k grešeńu 190, k grehom 194, k gosponu 223, 279. — **kk** e t i m o l o g i č k i: k kojoj 192; f o n e t i č k i: žuhkoga 17, žuhko 39, 196, žuhka 72, 267. — **mc**: hotonce (sua sponte) 45, 134, 229, 296. — **md**: vendar 3, 12, 32, 108, 128. — **mk**: zańke 85. — **nb**: prememba 35, premembam 46, premembe 261, 264, obrambu 96, 153. — **nk**: pomenkańem 244. Isporedi: pomeńkańa 9, meńkalo 19, pomeńkańe 266. — **nn**: jedenajste 134. — **ńč**: jańčec 257, 258. — **ńs**: sužanstvu 5, 14, sužanstvo 7, 126, sužanstva 276. Isporedi: sužeń 121, sužńa 119. — **ńš**: menšega 9, 128, 143, 199, menše 41, 126, 145, menši 108, 154, 273. Isporedi: meńše 42. — **std** e t i m o l o g i č k i: šestdesetnice 149; f o n e t i č k i: zdencu 45, zdenca 46, zdenci 174. — **stk**: došestka 7, 17, 37, došestku 46, 47, 220, 223. — **stm**: častmi 43, 245, krepostmi 50, 137, slastmi 130, mastmi 174. — **stn**: namestniku 8, namestnikom 167, 207, 209, žalostno 20, 60, 64, žalostna 20, 73, 115, 116, prešestna 22, 50, 275, prešestni 151, zlatovustni 29, 162, 274, krepostno 36, 58, 115, krepostni 117, 244, 250, častnik 44, 87, 218, vustnicami 97, postne 183, 185, koristno 281. — **tb** e t i m o l o g i č k i: tatbine 21, 111, tatbinu 179, svatbu 77, 83, svatbenom 83; f o n e t i č k i: svadbu 77. — **tc**: otca 2, 11, 63, 103, 129, otci 5, 89, 141, otcem 7, 49, detce 3, 11, 53, detci 27, 53, 60, 146, 228, detca 54, 56, 126, 130, 147, pripetce (fortuito) 68, 189, svetce 88, 114, svetci 96, 248, 270, svetcem 278. — **tč** e t i m o l o g i č k i: detčaka 73, detčinsko 281, otčinsko 147, otčinska 147, 148, otčinstvo 228; f o n e t i č k i: dečak 99, 100, 102, dečaka 99, dečaki 172. — **td** e t i m o l o g i č k i: petdeseti 11, petdeset 213, devetdeset 252; f o n e t i č k i: devedeset 118. — **ts**: bogatstvo 20, 40, 79, 97, 202, bogatstva 30, 115, 243, bogatstvom 43, 245, svetske 52, 162, svetskeh 109, 185, svetskoga 179, 212, prokletstvo 58, 172, 195, 219, prokletstvom 218. — **vst**: kraļestvu 6, 68, 148, kraļestvo 6, 8, 49, kraļestva 126. — **zh**: izhaǵa 13, 76, 185, 199, 234, izhoda 64, 239, razhladi 35, izhičen 111. — **zs**: z sinom 5, z sobum 22, 66, 108, 177, razsvečuje 12, 77, 249, razsvetila 31, razsveti 50, 82, razsrdi 97, razsrǵeni 162, razsrditi 269, razsipnem 139, razsipni 144, 204, razsipnost 161, 296. — **zš**: razširjeno 4, razširilo 4, razširjava 83, 285, razširila 179, z šibum 61. — **zz**: z zemļum 257. — **zž**: razžalosteńe 39, razžalostil 62, razžalostiti 66, z ženum 170.

MARIJAN JAIĆ.

1833.

THOME OD KEMPAH KANONIKA REDOVNOG OD NASLIDOVANJA ISUKERSTOVA KNJIGE CSETIRI . . . . . . U BUDIMU . . . 1833.

M. Jaić ne imenuje se na naslovnoj strani, nego istom ispod predgovora na strani xxxi, gdje veli: ‚ponizni privoditeļ *O. Marijan Jaić,* reda s. otca Frańe, države s. Ive Kapistrana državnik, Brođanin‘.

AZBUKA.

č = cs: csiniti, csovik, obicsavali, csasti, ocsekivati. — **ć** = ch: nemochnog, znajuchi, veche, hoche, ochutiti; = tj: platju, povratja, ositjaju, zapushtja, ubavishtjuje, uhitjen. — **đ** = dj: vodje (ducis), usudjuje (se), nasladjivati, pogerdjena, ugadjaju; = gj: tugja, evangjeoske, hergja, izigje, lagju. — **ǵ** = cx: jecxekom, macxarskoj. — **j** = j (obično); = 0: sigurnieg, koi, zataimo, nepriatelji, mirnii. — **ļ** = lj: xeljno, bolja, zemaljska, valja, bogoljubnih. — **ń** = nj: pomnjivo, njegov, krunjeni, poslidnja, procinjivali. — **ŕ** = er: sverhe, pervog, uzderxi, pogerdivshi, terpio; = r: umro, proxdro. — **š** = sh: bivshi, nashu, shto, budesh, doshao; = s (samo ispred *tj = ć*): kerstjansku, odurnostju. — **t** piše se gotovo svagda znakom t, ali isporedi: ‚thia‘ (tranquilli) xiv, thia (usque) xxvii, 194. — **ž** = x: traxe, xude, boxji, uzmloxati, sluxiti.

Dodatak. Znak se h često upotrebļava suvišno, ali se sasma rijetko izostavļa, gdje ga treba pisati: 1) opisasmoh (descripsimus), nebesah (accus. plur.), napastihma, tugahma, velikihma, kripostihma, mlahki (tepicha), hodicha (vestis), mukamah, csuh (audivit), hudi (nocet), lahgan, hervati (se), hergja, izgovorah (gen. plur.), dushah (gen. plur.), grihah (gen. plur.), potribah (gen. plur.), ljudih (gen. plur.); 2) reko (dixi), odma (statim). — Isporedi: polehpno, lehptio, polephnosti, gdje je h pomjereno.

UDVAJAŃE SLOVA.

bb: slabbe, nebbo, robba (servum). — **dd**: vodde (ducunt), zgradde (aedificia). — **ff**: uffati (sperare), uffańe, uffańa. — **gg**: mloggo, stegge (gen. sing.), steggi (lokal sing.), brigga, briggama. — **kk**: bukke (clamoris), vikka (clamor), zrakke (radios). — **ll**: alli, illi, dillo, dilla, dillovati, jillo (cibus), mallo (parum), millo, millost, velle (valde), vrillo (fons), vrilla (fontis), sillu. — **mm**: brimme, simme, imme. — **nn**: sinna (umbra), sinnu (umbram), punna, punni, ranno (mane), ranne (vulneris), rannama, ganne (movet). — **oo**: goo (nudus). — **pp**: stoppa (vestigium), stoppe, stoppama. — **rr**: virra, virre, mirri (3. sing.), mirru (mensuram), varra (decipit), perra (pennae), tarre (3. sing.), borri (se). — **ss**: prinossom (instrum. sing.), čassa (gen. sing.), čassovi, rossa. — **tt**: putt (плъть), putti, puttenom, blatto, nitti (neque), etto, litto, štetta, štettu, datti (dare), bitti (esse), svitt (consilium). — **vv**: pravvo (recte), pravvu (rectam).

AKCENTI.

Veoma je rijedak znak ´ te se čini, da nema nikakvoga značeńa: akolí (sin), nikí (quidam), níšta, trpití, nastójati.

KONSONANTSKE KOMBINACIJE.

bč: občuvaš 335. — **bć**: općenu xiv, xv, 222, općinski xvii, 382, opći 20, 411, općiti 21, 42, 112, 389, općinsku 51. — **bh**: obhodańa 53. — **bk**: šipka 296, šipku 296. — **bs**: bogoļubstvu vi, bogoļubstva xviii, 26, 49, 161, 318, obstati 9, 42, 58, 75, 223, obstajati 21, sobstva 15, 197, obslužeńe 27, obslužiti 91. — **bt**: obtrčeš 104, obterešen 206, 230, obtežčan 278. — **bv**: obvršiti xi, 28, 83, 173, 292, obveseliti 137, 211. Isporedi: obraća 38, obratiti 40. — **čt**: štovati xx, 367, poštene 9, 40, 165, 186, 293, šti (lege) 53, poštujući 75, 292, poštovan 166, 328. Isporedi: redovničstvo 44, službeničstvo 174. — **ćst**: mogućstvo 79, mogućstvu 182, 221,

367, mogućstva 203. — **dc**: srdcem iii, 38, 66, 106, 270, srdca xv, 1, 59, 115, 207, srdce xxi, 4, 86, 102, 208, srdcu 9, 17, 36, 107, 218, želudca xi, želudcu xi, redci (versiculi) xii, xiii, domorodcu xxviii, domorodca xxix, sudcem 75, sudcu 128, sudca 147. — **dč** etimologički: srdčano iii, 47, 61, 63, 248, srdčana 105, srdčanim 287, 408, srdčane 397, sudče (vokativ) 277; fonetički: srčane 398. — **dčb** fonetički: srǵbe 303, srǵbu 369, 377; složeno: α) srdǵba (‚serdcxba') 106, 324, srdǵbe (‚serdcxbe') 151; β) srdčbi (‚serdcsbi') 284. — **dd**: oduran 33, 128, odurnima 100, odurna 157, odilili 115. — **dh**: nadhodi xxiii, 172, 345, nadhode 144, 330, 358, odhodi 118, odhode 200, pridhoditeļ 322. — **dk** etimologički: redke (versiculos) xii, sladkosti xxiii, 171, 216, 284, 336, sladko 91, 105, 115, 119, 158, sladki 111, 398, sladka 135, 279, dohodke 11, pripovidki 13, napridka 28, 35, 83, 162, napridkom 29, 234, napridku 297, kadkad 29, 130, 145, 256, odkrije 33, odkriva 98, ridko 57, 126, 164, 270, 329, odkuda 94, 117, 164, 210, 348, odkupiteļ 161; fonetički: ritko 20, 41, 62, 219, 238, slatko 155. — **dp**: podpuno ix, xv, 2, 58, 116, podpunu 55, odpušćamo xxvi, odpušća 156, odpusti 285, 286, 375, odpada (3. sing.) 156, podpomoći 335. — **ds**: odstupiti xxx, 254, odstupi 114, 160, 201, ļudskoga 8, 15, 114, 259, 276, ļudski 19, 271, ļudske 23, 61, 149, 228, 256, ļudska 30, 95, 116, 133, 261, odsuđeńa 128, odsude 183. — **dsg**: ozgora 9, ozgor 286. — **dš** etimologički: kadšto 20, 50, 76, 78, 118; fonetički: sloboština 41, sloboštinu 86, 206, 240, sloboštine 205. — **dt** etimologički: podticaji (incitamenta) xii, podticańa 158, podtaknuta 324, odtvori (imperativ) 19, odtvara (3. sing.) 411, odtirati 39, 180, odtirao 56; fonetički: poticati 47, potiče 186, 192. — **gč**: drugčije 281. — **gk**: lakoćom 28, lako 50, 162. Isporedi: lahko 34, 49, 50, 232, 271, lahka 156. — **gš**: oblakšańe ix, oblakšati 24, 35, 130, oblakšańa 132. — **ht**: zaktivamo 41, zaktivaš 340. Isporedi: ‚k'htio' 109. — **hv**: prifatio xxvii, fala xxviii, 208, 210, 262, 387, fali 21, 294, 298, 311, faliti 87, 170, 173, 261, zafalan 123, 124, 182. — **kd**: svagdańe 26, 129, 395, svagdańa 75, 140, 368, svagdańi 283. — **kg**: k gospodinu 75, 90, 139, k gospodaru 348, k grišniku 348. — **kk**: k kriposti 10, k kraļu 348. Isporedi: mehka 156, 240. — **mk**: zamke iv, 81, 141, 258. — **mt**: plantećega 398. — **nb**: himbene iv, himbeni 34, himbena 108, himbeno 157, himbe 307. — **nn**: skupocina 182. — **ńc**: jagańcem 331, jagańca 387. — **ńs**: svińskim 183. — **sb**: zbog 80, 156,

210, zbor 129, zbiļni 282. — **sd** etimologički: sdružuju („s'druxuju") 25, sdružiti („s'druxiti) 172; fonetički: zdvojiti IX, 35, 117, 118, 241, vazda XX, 89, 136, 177, 249, združi XXII, združuje 304, zdvora 108. — **sg** etimologički: sgriši 36; fonetički: zgodilo (se) 276, zgrade (aedificia) 344. — **sń** etimologički: s ńime 22, 91, 100, 396, s ńim 129; fonetički: š ńima 20, 93, 226, š ńim 59, 125, 263, š ńom 399, š ńime 401. — **ss**: s samim 20. — **stb**: svistbeno (prudenter) 61, jistbina 80, jistbinu 345, gostbu 350, 390, gostbi 353, 383. — **std**: zdenca 169. — **stm**: kripostma 84, 317, ustma 228, 325, ustmeno 242. — **stn** etimologički: bolestnik XIV, XX, kripostnom XXI, kripostna 20, radostno XXIV, 244, 245, 350, radostna 121, 156, 174, 206, 245, koristne 1, 31, 159, koristno 6, 24, 45, 180, 186, izvrstnost 7, 10, 28, 129, 220, izvrstni 13, 28, 40, 234, izvrstno 16, 37, 49, 88, 142, svistno 13, žalostni 52, žalostno 58, 85, častno 288, ustnama 388; fonetički: lasno V, 16, 17, 61, 269. — **stń**: lašńe 13, 33, 51, 54, 268. — **štb**: uvižbana 14, vižbamo 41, vižbańa 48, 52, 140, vižbati 56. — **tc** etimologički: otcu VIII, 371, 372, otci 45, 67, otca 241, 281, 321, svetci 25, 39, 44, 66, 117, svetce 75, 330, svetcima 118, hitci 274, bogatcom 332, bogatcu 391; fonetički: dica 332. — **tč** etimologički: svetčani 52, svetčan 382, otče (vokativ) 152, 229, 293, 294, 335, otčeva 208, otčevinu 336; fonetički: dičja 240. — **tčb**: otačbinu IV. — **tć** etimologički: slušatćemo 141; fonetički: potavniće 79, nasitićeš 83, oćutićeš 89, 257, umirićeš 136, utopiće 167, poticaće 180, uzvisivaću 350, ositićeš 379. Isporedi: osititi ćeš 97, uživati ćeš 101, slušati ću 139, poginuti će 167. — **ts**: bogatstva 3, 79, 225, 301, 317, bogatstvom 18, bogatstvo 164. — **vst**: kraļestvu 3, 281, 321, kraļestvo 90, 138, 195, 247, 280, kraļestva 100, 124, 283, 292. — **zč**: izčupaju 28, izčupa 32, izčupana 225, uzčuvaš 57, uzčini 126, izčistiti 244, izčisti 379, 390. — **zć**: uzćutiš 220. — **zf**: uzfališ 221. — **zh**: izhodio 59, izhodi 154, 313, 350, uzhtije 97, 169, uzhtiješ 112, 194, 291, uzhtiju 163, 278. — **zk** etimologički: razkošna X, 243, razkošja 39, 62, 121, 189, razkošjem 79, 282, izkušao 6, izkušańe 40, izkušaju 360, izkrńega 41, prinizko 167, ulazka 205, uzkratio 399; fonetički: iskrńega VIII, 20, 50, iskrńemu 62, 101, 136, uskrsnuo XXII, uskrsni 132, uskrsne 295, iskrena 156, 344. — **zļ**: pazļivo X, bojazļiv 73. — **zp** etimologički: izpraviti XV, izpovidi XVII, 127, 368, izpoviditi 7, 122, 199, 374, 379, izpisati XXIII, izpisuje 378, izpraznost 3, 81,

170, 245, 262, izprazno 24, 59, 60, 105, 164, brezposlen 51, uzpaziš 54, izprositi 73, 290, 302, 365, izpuniti 146, 188, 214, 315, uzpomenuće 337; fonetički: uspomene 159, 178, uspomena 343. — **zs** etimologički: razsuđuje 9, razsuđivao 103, razstati (se) 30, 116, razstaviti 109, razsrđenoga 76, razsrdi 76, 309, razsuće 161, razspi (dele) 247, uzscinim 166, uzslidiš 219, uzstojiš 268; fonetički: rasipnim XVI. Isporedi: raztavļenih 73, razpu (discidio) 86. — **zš**: izštetiti 4, razširi 155, 287, razširuje 170, 359, razširenim 300. — **zt** etimologički: iztraživati V, 10, 83, 217, 224, iztražuje 20, 95, 239, 410, uztrpļivosti XII, 195, 198, uztrpļivo 35, 79, 162, 214, 227, uztrpļeńe 40, 79, 94, 119, 197, raztrkati (se) 5, 9, ulizti (ingredi) 33, 129, 195, 319, iztiče 55, 154, 228, 239, 324, iztočnog 299, raztapati 155, raztrese 155, uztegneš 179, iztrgnuti 275; fonetički: ustrpļivo XXVI. — **zž**: uzživiš 6, 243, 323, uzživim 375, razžeži 82, 182, razžiže 359, razžalošćivati 180, razžalosti 399. — **žc**: neznabožci 6, lažcu 312. — **žč** etimologički: otežčan 17, 65, 402, otežčana 213, otežčava 282, lažče (vokativ) 160; fonetički: oteščana XXII, oteščati 61. — **žk** etimologički: težko V, 37, 48, 106, 200, težku 3, 380, težke 31, 44, 116, težka 45, 102, 178, 189, 385, vitežka 156, vitežki 176; fonetički: muško IX. — **žt**: uboštvom VIII, uboštvo XIX, 63, 122, 210, uboštvu 119, družtvu 21, 399, množtva 54, mložtvo 87, 339, 396, mložtvu 207, 336. Isporedi: mložstvo 284.

DRUGI DIO.

PRIJEGLED SLOVA.

1.

A.

Ovaj se glas u svijeh pisaca piše samo znakom, kojijem ga i mi danas pišemo.

B.

Ovaj se glas u svijeh pisaca piše samo znakom, kojijem ga i mi danas pišemo.

C.

Za ovaj se glas u starijeh pisaca nalazi 5 znakova:

α) c — u 32 pisca (1495—1824., među kojima nema nijednoga Kajkavca, a Slavonci su svi); od tijeh je pisaca 18, koji samo taj znak upotrebļavaju, a u ostalijeh se nalazi i drugijeh znakova; u 5 pisaca je znak c rijedak (N. Rańina, Gradić, Gazarović, Radovčić, Knežević).

β) cz — u 46 pisaca (1574—1830., među kojima su svi Kajkavci, a od Slavonaca samo Horvat); od tijeh su 34 pisca, koji samo taj znak upotrebļavaju; u 2 je pisca (Georgiceo, Horvat) taj znak rijedak, a u 1 je (Vitezović) veoma rijedak.

γ) ç — u 17 pisaca (1495—1782., među kojima nema nijednoga Kajkavca ni Slavonca), od tijeh je 9, koji samo taj znak upotrebļavaju, u 1 je pisca (N. Rańina) taj znak rijedak. Još treba dodati, da 5 pisaca (Bandulavić, Ivanišević, Mikaļa, Ančić, Radnić) uz malu tipografičku promjenu razlikuju ç, kada je = *c*, od ç, kada je = *č*.

δ) çz — samo u jednoga pisca (Terzića), u kojega se nalaze i drugi znakovi.

ε) z — u 22 pisca (1495—1826., među kojima nema nijednoga Kajkavca ni Slavonca ni Bošńaka), od tijeh je 12, koji samo taj znak upotrebļavaju, u 4 je pisca (Bernardin, Hektorović, Baraković, Radovčić) taj znak rijedak.

Č.

Za taj se glas u starijeh pisaca nalazi 18 znakova:

α) c — u 31 pisca (1495—1826., među kojima nema Kajkavaca ni Slavonaca), u 7 je pisaca (Marulić, Komulović, Alberti, Orbin, Kašić, Akvilini, Macukat) samo taj znak, u jednoga je (Banovac, prip.) rijedak, a u jednoga (Vitaļić) običan je samo u majuskulama.

β) ch — u 28 pisaca (1574—1830., koje su sve sami Kajkavci osim Kanižlića, Knezovića, Ivanošića), u 11 je samo taj znak, a u jednoga je (Kanižlić) rijedak.

γ) chi — u 3 pisca (Pergošić, Vramec, Knezović), od kojijeh je u drugoga rijedak.

δ) ci — u 10 pisaca (N. Rańina, D. Rańina, Gradić, Budinić, Gučetić, Zlatarić, Palmotić, Andrijašević, Ļubuški, Banovac, prip.), od kojijeh je rijedak u 3 (N. Rańina, Gradić, Banovac), a u svijeh se nalaze i drugi znakovi.

ε) cj — u 9 pisaca (N. Rańina, Mikaļa, Đorđić, Kadčić, Rosa, Nenadić, Matović, Matei, Marković), koji svi upotrebļavaju i druge znakove.

ζ) cs — u 24 pisca (1595—1833., među kojima nema Bokeļa, Dalmatinaca ni Dubrovčana), u 4 (Ambrozović, K. Pavić, Horvat, Jaić) je samo taj znak, a u jednoga je (Habdelić) rijedak.

η) csi — samo u jednoga pisca (Knezović) i to rijetko.

ϑ) csj — samo u jednoga pisca (Krajačević).

ι) csy — samo u jednoga pisca (Krajačević) i to veoma rijetko.

κ) cſ — u 17 pisaca (1640 - 1800., među kojima nema Bokeļa, Dalmatinaca ni Dubrovčana), od kojijeh je rijedak u jednoga (Habdelić), a u svijeh se nalaze i drugi znakovi.

λ) cſi — u 2 pisca (Grličić, Knezović), koji pišu i druge znakove.

μ) cz — u Bandulavića i Vitaļića (u ovoga drugoga samo u majuskulama).

ν) ç — u 25 pisaca (1495—1815., među kojima nema Bokeļa, Kajkavaca ni Slavonaca), u 8 se nalazi samo taj znak, u jednoga je (N. Rańina) rijedak, a u jednoga (Hektorović) veoma rijedak. Petorica pisaca (Bandulavić, Ivanišević, Mikaļa, Ančić i Radnić) uz malu tipografičku promjenu razlikuju ç, kada je = *č*, od ç, kada je = *c*. U 3 pisca (Mrnavić, Bakšić, Radovčić) otpada u majuskulama kvačica i ostaje samo C.

ξ) çi — u jednoga pisca (Ļubuški), koji i drukčije biļeži glas č.

ο) tch — u 12 pisaca (1696—1830., sve samijeh Kajkavaca); u kńizi Nadaždi-Draškovićke rijetko se nalazi.

π) z — u 2 pisca (Bernardin, Gradić), od kojijeh je u prvoga rijetko.

ρ) zh — u 1 pisca (Vramec), koji i drukčije biļeži glas *č.*

σ) zi — u 2 pisca (N. Rańina, Gradić) i to rijetko.

Ć.

Ovoga glasa nema u Kajkavaca, a u ostalijeh se pisaca nalaze za ń 22 znaka.

α) cch — u 6 pisaca (Budinić, Baraković, Orbin, Kašić, Mikaļa, Vitaļić), koji svi i drukčije biļeže glas *ć.*

β) cchi — u 4 pisca (Budinić, Baraković, Orbin, Vitaļić), od kojijeh je u trećega rijetko, a svi još i drukčije biļeže.

γ) ch — u 62 pisca (1495—1833. t. j. u svijeh nekajkavskijeh pisaca osim Barakovića, Albertija, Orbina, Kašića, Mikaļe i Vitaļića), u 3 je (Lipovčić, E. Pavić, Jaić) samo taj znak, a u jednoga je (Budinić) rijedak.

δ) chi — u 43 pisca (1495—1826. iz svijeh nekajkavskijeh krajeva), koji svi još i drukčije biļeže glas *ć;* u jednoga je pisca (Vitaļić) navedeni znak rijedak.

ε) chj — u 11 pisaca (1507—1826., među kojima nema Čakavaca ni Dalmatinaca), koji svi imaju i druge znakove.

ζ) chy — u 3 (4) pisca (Bernardin, Zoranić, Vrančić dict. i živ.), koji svi i drukčije biļeže.

η) ck — u jednoga pisca (Gradić) i to rijetko.

ϑ) cki — u jednoga pisca (Gradić).

ι) cs — u 3 pisca (Kanižlić, Knezović, Ivanošić), od kojijeh je u prvoga rijetko.

κ) csi — u jednoga pisca (Knezović), koji i drukčije biļeži.

λ) cſ — u 3 pisca (Kanižlić, Knezović, Ivanošić), od kojijeh je u prvoga veoma rijetko.

μ) cſi — u jednoga pisca (Knezović), koji i drukčije biļeži.

ν) k — u 3 pisca (Bernardin, Gradić, Alberti), od kojijeh je u drugoga rijetko.

ξ) ki — u jednoga pisca (Bernardin) i to veoma rijetko.

ο) ky — samo u jednoga pisca (Alberti), koji i drukčije biļeži.

π) tch — u 7 pisaca (Mrnavić, Kanižlić, Banovac blag, Nenadić, Ivanošić, Miletić, Marković), od kojijeh je u drugoga i sedmoga rijetko, ali i ostali pišu još i drukčije.

ρ) tchi — u 4 pisca (Palmotić, Knežević, Banovac blag., Matović), u kojijeh se svijeh još i drukčije nalazi.

σ) tchj — u 5 pisaca (Kanižlić, Rosa, Nenadić, Matei, Marković), od kojijeh je u petoga rijetko, u prvoga veoma rijetko, a i u druge trojice nalaze se još i drukčiji znakovi.

τ) tchy — u jednoga pisca (Vrančić živ.), koji biļeži još i drukčije.

υ) tj — u 18 pisaca (1728—1833., među kojima nema Čakavaca), u jednoga je (Kanižlić) rijetko, a u svijeh se nalaze i drugi znakovi. O jednomu je (Matei) sumńivo, je li izgovarao u takvijem slučajevima *tj* ili *ć.*

φ) tky — u jednoga pisca (Alberti), koji i drukčije biļeži.

χ) ty — u 4 (5) p. (Vrančić dict. i živ., Komulović, Vitezović, Vitaļić), koji svi imaju još i druge znakove.

D.

Ovaj se glas u svijeh pisaca piše samo znakom, kojijem ga i mi danas pišemo.

Đ.

Kajkavci nemaju ovoga glasa, a nemaju ga ni čisti Čakavci, u gdjekojijeh se ipak čakavskijeh pisaca nalazi glas *đ* u riječima, gdje se ne može dopustiti, da su izgovarali *dj.* Ti su pisci: Vrančić (dict. i živ.), Baraković, Alberti, Georgiceo, Radovčić i Vitezović; a što su pisali *đ,* to je jamačno imitacija štokavskoga govora. Za cijelo mislim, da se čakavsko *đ* od štokavskoga *đ* onako razlikuje, kako se razlikuje čak. *ć* od štok. *ć.* — Za glas *đ* nalazi se u starijeh pisaca 15 znakova.

α) ch — u jednoga pisca (Ančić), koji i drukčije piše glas *đ.*

β) chi — u 2 pisca (Ančić, Terzić), koji upotrebļavaju i druge znakove.

γ) dg — u 4 pisca (Baraković, Mrnavić, Banovac blag., Nenadić), od kojijeh je u trećega rijetko, a u svijeh se nalaze još i drugi znakovi.

δ) dgi — u 2 pisca (Baraković, Nenadić), od kojijeh je u drugoga rijetko, ali i prvi još i drukčije biļeži.

ε) dgj — u 2 pisca (Knežević, Nenadić), od kojijeh je u prvoga rijetko, ali i drugi upotrebļava još i druge znakove.

ζ) di — u 4 pisca (Terzić, Bačić, Rosa, Miletić), koji svi još i drukčije biļeže.

η) dj — u 19 pisaca (1696—1833., među kojima nema nijednoga Bošńaka), koji svi upotrebļavaju i drukčije znakove. Jedan pisac (Matei) možda je svuda, gdje je pisao dj, htio naznačiti *dj,* a ne *đ.*

ϑ) dy — u 16 pisaca (1595—1788., među kojima nema Bokeļa ni Dubrovčana, a samo je jedan Bošńak: Bandulavić i samo jedan

Slavonac: Ivanošić), od kojijeh 4 (5) pišu samo tako (Vrančić dict. i živ., Komulović, Alberti, Bandulavić), a ostali još i drukčije.

ι) g — u 22 pisca (1507—1815., među kojima nema ni jednoga Čakavca), u 2 je (D. Rańina, Knežević) rijetko, a u svijeh se ostalijeh nalazi još i drukčije.

κ) gh — u 12 pisaca (1563—1826., među kojima nema ni jednoga Bošńaka, Čakavca ni Slavonca), koji svi pišu i druge znakove, a u jednoga je (Nenadić) ovako rijetko.

λ) ghi — u 5 pisaca (D. Rańina, Palmotić, Andrijašević, Akvilini, Kadčić), koji svi pišu i drukčije.

μ) ghj — u 5 pisaca (Mikaļa, Đorđić, Rosa, Matei, Marković), koji svi upotrebļavaju i druge znakove.

ν) gi — u 22 pisca (1507—1815., među kojima nema nijednoga Čakavca), u jednoga je (Nenadić) rijetko, a i svi drugi pišu još i drukčije.

ξ) gj — u 16 pisaca (1678—1833., među kojima nema nijednoga Čakavca ni Dubrovčanina), u 2 se pisca (Lipovčić, E. Pavić) nalazi samo tako, a u jednoga (Ančić) rijedak je navedeni znak.

ο) gy — u 5 pisaca (Kanižlić, Knezović, Došen, M. Reļković u 1. izd. i Ivanošić), od kojijeh je u prvoga i u trećega samo tako, a u petoga je veoma rijetko.

E.

U svijeh se pisaca nalazi isti znak, što ga i mi danas pišemo; u većine je samo tako, a u ńekijeh se pored mnogo običnijega *e* nalaze još i druga dva znaka, ali sasma rijetko u drugijem kakvijem slučajima osim na kraju pàdêžâ a-deklinacije. To je bez sumńe imitacija latinskoga pravopisa; prema latinskomu n. pr. aquae (gen. i dat. sing., nom. i voc. plur.) pišu gdjekoji pisci ‚vodae' (gen. sing., nom., accus. i voc. plur.). Tako se u starijeh pisaca nalaze 3 znaka:

α) e — u svijeh pisaca, kako je ovaj čas rečeno.

β) æ — u 11 pisaca (1606—1767., među kojima nema nijednoga Bokeļa, Čakavca ni Slavonca), od kojijeh je u jednoga (Banovac blag.) rijetko i u navedenoj prilici.

γ) ę — u 9 pisaca (Pergošić, Komulović, Bandulavić, Kašić, Palmotić, Radnić, Andrijašević, Akvilini, Banovac blag.), od kojijeh je u drugoga i četvrtoga rijetko.

F.

Svi pisci pišu onako, kako i mi danas, samo dvojica pored znaka *f* imaju još i znak *ph,* na ime N. Rańina i M. Reļković (u I. izd., ali rijetko).

G.

U starijeh se pisaca nalaze 2 znaka:

α) g — u svijeh pisaca osim u jednoga (Pergošić) običniji je taj znak nego li znak:

β) gh — u 48 pisaca (1567—1826.), koji svi pišu i znak g; u 4 je pisca (Glavinić, Habdelić, Nadaždi-Draškovićka, M. Reļković u I. izd.) rijedak znak gh, a u jednoga je (Reš) veoma rijedak. Najčešće pišu pisci *gh* ispred *e, i,* za tijem na kraju riječî.

Ǵ.

Ovaj je glas u pisaca Štokavaca rijedak, osobito u onijeh, koji slabo upotrebļavaju tuđe riječi; tako se u gdjekojega pisca glas *ǵ* nikako ne nalazi. I danas bi se mogla napisati dosta velika kńiga, u kojoj ne bi bilo ni jedne riječi s tijem glasom. Čakavci nemaju glasa *ǵ,* a što ga čakavski pisci Glavinić i Vitezović ipak pišu, to je lako razumjeti, jer u prvoga pisca ima i drugoga dosta koješta na kajkavsku, a u drugoga je glas *ǵ* samo u tuđijem riječima Kajkavci svi imaju navedeni glas i pišu ga u onakvijem prilikama, gdje Štokavci govore *đ,* n. pr. kajk. *roǵen* = štok. *rođen* ili kajk. *pohaǵati* = štok. *pohađati* itd. Što Kajkavci prema štokavskomu *đ* imaju *ǵ,* to sasvijem paralelno teče s pojavom, što kajkavsko *č* odgovara štokavskomu *ć* n. pr. kajk. *pomučen* = štok. *pomućen* ili kajk. *sveča* = štok. *svijeća* itd. Kada se pomisli, da su glasovi *č* i *ǵ* složeni (prvi od *tš,* drugi od *dž),* a glasovi *ć* i *đ* da su također složeni *(ć = tś, đ = dź),* onda se vidi, da je veoma dobra proporcija *č* : *ć* = *ǵ* : *đ,* t. j. *tš* : *tś* = *dž* : *dź,* dakle kako Kajkavci prema štok. *ć* imaju *č,* tako je sasvijem u redu, što oni prema štok. *đ* imaju *ǵ.* Još treba dodati, da se u kajkavskijeh pisaca nalazi ne samo *roǵen, pohaǵati,* nego također: *rojen, pohajati* u jednijeh češće, u drugijeh rjeđe. — U staroj se literaturi našoj nalazi za glas *ǵ* 14 znakova:

α) cx — u 12 pisaca (1732—1833., među kojima je jedan Bošńak: Baćić, a drugo su sve sami Slavonci); oni svi pišu samo tako osim Baćića.

β) ç — u 4 pisca (Ančić, Radnić, Dobretić, Miletić), koji samo tako pišu.

γ) dgy — u 3 pisca (Gašparoti, Šilobod, Reš), od kojijeh je u trećega veoma rijetko, a i druga dvojica pišu još i drukčije.

δ) di — u jednoga pisca (Zriński), koji i drukčije biļeži.

ε) dj — u 3 pisca (Zriński, Reš, Vranić), od kojijeh je u prvoga rijetko, u drugoga veoma rijetko, a i treći piše i drukčije.

ζ) dy — u 12 pisaca (1660—1833., sami Kajkavci), od kojijeh 3 (Mikloušić, Vračan, Kristijan) samo tako pišu, u jednoga (Zriński) je rijetko, a u jednoga (Reš) veoma rijetko.

η) g — u 14 pisaca (1563—1826., među kojima nema nijednoga Bokeļa, Bošńaka ni Dalmatinca), u 2 je (Glavinić, Andrijašević) samo tako.

ϑ) gh — u jednoga pisca (Vramec) i to veoma rijetko.

ι) gi — u 12 pisaca (1563—1764., od kojijeh 3 (Mrnavić, Palmotić, Grličić) samo tako pišu, a u jednoga je (Milovac) rijetko.

κ) gj — u 3 pisca (Nadaždi-Draškovićka, Rosa, Marković), od kojijeh je u Nadaždi-Draškovićke rijetko, a i druga dvojica pišu i drukčije.

λ) gy — u 25 pisaca (1574—1825., sami Kajkavci osim Čakavca Vitezovića i Slavonca Kanižlića i Ivanošića), od kojijeh 8 samo tako pišu, u 2 (Pergošić, Zriński) je rijetko, a u jednoga (Mulih) veoma rijetko.

μ) ǵ — samo u jednoga pisca (Pergošić), koji upotrebļava i druge znakove.

ν) ǵi — samo u jednoga pisca (Pergošić) i to rijetko.

ξ) x — samo u dva pisca (Banovac prip. i M. Reļković u I. izd.), koji samo tako pišu.

H.

Bosanski, dalmatinski i slavonski pisci nijesu toga glasa izgovarali, za to ga i nijesu znali ni upotrebļavati kako treba. Oni ga veoma često pišu, gdje ne treba n. pr. *dobrimah* mjesto *dobrima,* a opet ga izostavļaju, gdje bi ga trebalo pisati n. pr. *oditi* mjesto *hoditi;* gdjekoji ga napokon premještaju s pravoga mjesta na krivo pišući n. pr. *rahna* (cibus) mjesto *hrana* Nije čudo, da su rečeni pisci dosta često i pravo napisali n. pr. *kruha,* ali to je bilo samo pogođeno, kako čovjek u opće iza ńekoliko pogrješaka može pogoditi istinu. Osobito se mnogo nalazi *h* pisańo u gen. plur. supstantiva, n. pr. *ļudih, ženah* itd. Među piscima, koji tako pišu gen. plur., nalaze se i takvi, koji su za cijelo pravo izgovarali glas *h* i u opće ga pisali pravilno. To su n. pr. Čakavci: Alberti, Georgiceo, Radovčić i većina Kajkavaca iz XVIII. i XIX. vijeka, od starijih samo Krajačević, Jurjević i Šimunić. Ti su pisci za to pisali *ļudih, stvarih* itd. jer su mislili, da tako mora biti poradi gen. plur. *dobrih, naših* itd. Osobito je vrijedno spomenuti, da tri kajkavska pisca XIX. vijeka (Mikloušić, Lovrenčić i Kristijan) pišu *h* u gen. plur. također iza konsonanta n. pr. *ribh* (piscium), *vodh* (aquarum) itd. Očevidno je to pisańe poteklo iz ńihova kriva mudrovańa i nepoznavańa gramatike. Nijesu ni svi štokavski pisci mnogo upotrebļavali *h* u gen. plur., u ńekijeh je (Bandulavić, Bakšić, Vitaļić, Ambrozović) ono rijetko, a u dvojice je (Mrnavić, Banovac blag.) veoma rijetko. U drugijem prilikama osim u gen. plur. pišu *h* samo bosanski, dalmatinski i slavonski pisci, ali opet ne svi, a i od onijeh, koji to čine, jedni čine češće, drugi rjeđe; rijetko je n. pr. u Grličića, Kadčića, Knezovića, Došena, Ivanošića, Varešanina i Miletića. I Čakavac Gazarović piše kašto bez potrebe *h* po krivom mudrovańu. U Kajkavaca Šimunića i Zagrepca veoma je rijetko *h,* gdje ne bi smjelo biti. Glas *h* izostavļaju također samo bosanki, dalmatinski i slavonski pisci, ali od prvijeh izuzevši ipak Bandulavića i Ļubuškoga, od drugijeh Komulovića, Kašića, Mrnavića, Bakšića, Vitaļića i Kadčića. Pogrješka, o kojoj govorimo, rijetko se nalazi u Kanižlića, Kneževića, Banovca (blag.), Došena, Varešanina i K. Pavića. Glas *h* premještava samo 5 pisaca: Ančić, Terzić, Macukat, Kadčić, Lastrić, od kojijeh treći i četvrti rijetko. Dubrovčani pišu glas *h* samo ondje, gdje treba, a ne izostavļaju ga nigdje, gdje ne treba; Bokeļi pišu bez potrebe *h* samo u gen. plur. supstantiva. U svijeh pisaca služi za glas *h* isti znak, kojijem ga i mi danas pišemo; samo rijetki pisci upotrebļavaju pored toga još i druge znakove:

α) ch — u 5 pisaca (Bernardin, Zoranić, Vrančić živ., Gazarović i Rosa), od kojijeh je samo u trećega malo običnije, a u ostale je četvorice sasma rijetko

β) hv — u jednoga pisca (Ambrozović) i to sasma rijetko.

γ) i — u jednoga pisca (Knezović) i to sasma rijetko.

δ) j — u 3 pisca (Kadčić, Dobretić, Varešanin) ali u sva 3 sasma rijetko.

ε) k — u jednoga pisca (Gučetić) i to sasma rijetko.

ζ) v — u 2 pisca (Ambrozović, Čevapović), ali u obojice sasma rijetko.

*

I.

Svi pisci upotrebļavaju isti znak, koji i mi danas pišemo, ali ńeki pisci pored znaka *i* imaju i drugijeh znakova:

α) ij — u 2 pisca (Zoranić, Pergošić), ali u obojice rijetko.

β) j — u 19 pisaca (1495—1826., od kojijeh je u 10 rijetko, a u dvojice (Habdelić, Grličić) veoma rijetko.

γ) ji — u jednoga pisca (Marković) i to rijetko.

δ) y — u 29 pisaca (1495—1830., od kojijeh je u 3 (Vrančić dict., Matović, M. Reļković u I. izd.) rijetko, a u jednoga (Krčelić) veoma rijetko. U Kajkavaca: Zagrepca, Gašparotija, Šiloboda i u svijeh kasnijih služi znak *y* samo za riječcu *i* (et).

IJ.

Kada dolaze ta dva glasa jedan do drugoga, pišu ih svi pisci onijem znakovima, koji im služe za *i* i za *j;* samo gdjekoji pisci odstupaju od toga pišući grupu *ij* i drukčije:

α) j — u 2 pisca (Ančić, Baćić).

β) y — u 3 pisca (Ančić, Terzić, Baćić).

IJI.

Gotovo svi pisci pišu grupu *iji* onijem znakovima, koji im već služe za svaki pojedini od tijeh glasova, samo gdjekoji odstupaju od toga pišući grupu *iji* drukčije nego bi se očekivalo:

α) i — u jednoga pisca (Lastrić), koji i drukčije piše.

β) ij — u 14 pisaca (1567—1775.), od kojijeh 6 samo tako pišu (Gradić, Gučetić, Orbin, Glavinić, Mrnavić i Bakšić), a ostali i drukčije.

γ) y — u 3 pisca (Baćić, Knezović, Lastrić), koji i drukčije imaju.

δ) yi — u jednoga pisca (Macukat), koji i drukčije piše.

J.

Svi pisci, koji češće, koji rjeđe, izostavļaju znak za taj glas osobito među vokalima pišući n. pr. *milia* mjesto *milija* ili *prie* mjesto *prije* itd. Protivno je tomu, što 5 pisaca stavļaju znak *j* u onakvijem prilikama, gdje ga mi danas slijedeći Vuka izostavļamo, n. pr. *bio* (particip), *dio* (pars) nalazi se u ńih pisano *bijo, dijo.* Ti su pisci: Palmotić, Radnić, Banovac (blag.), Varešanin i Horvat. Kada se u prijegledu, koji sada dolazi, veli za kojega pisca, da upotrebļava samo ovaj ili onaj znak, svuda se ima misliti, da se izuzimaju oni slučajevi, kada se *j* nikako ne piše. Za glas *j* nalazi se u starijeh pisaca 10 znakova:

α) g — u 11 pisaca (1495—1703., koje su sami Čakavci i 2 Dalmatinca), od kojijeh je u jednoga (Mrnavić) rijetko, ali i svi ostali upotrebļavaju i druge znakove.

β) gi — u 3 pisca (Zoranić, Baraković, Vitaļić), koji još i drukčije pišu.

γ) gy — u 2 pisca (Bernardin, Vrančić, dict.), od kojijeh je u prvoga rijetko, ali i drugi piše još i drukčije.

δ) h — u 5 pisaca (Banovac blag., Knežević, Lastrić, Došen, Dobretić), od kojijeh je samo u trećega malo običnije, a u ostale je četvorice sasma rijetko.

ε) i — u 43 pisca (1495—1830., među kojima nema Bokeļa), od tijeh je u jednoga (Lipovčić) samo tako, u jednoga (Marević) je rijetko, a u 2 (Varešanin, Kristijan) veoma rijetko.

ζ) ij — u 5 pisaca (Zoranić, Vramec, Gučetić, Baćić, Knezović), od kojijeh je u prvoga rijetko, a u petoga veoma rijetko. Moguće je, da je u svijeh tijeh pisaca griješkom naštampano *ij* mjesto *y,* jer između rukopisnoga *ij* i rukopisnoga *y* nema druge razlike do ona dva punkta.

η) iy — u jednoga pisca (Terzić), koji i drukčije piše.

θ) j — u 67 pisaca 1495—1830., od kojijeh 30 samo tako pišu, a od ostalijeh je u 4 (Bernardin, Pergošić, Zrinski, Zagrebac) rijetko.

ι) y — u 41 pisca (1495—1762., od kojijeh je samo jedan Slavonac, a Bokeļa nema ni jednoga ni drugoga), od kojijeh 10 samo tako pišu, a u jednoga (M. Reļković, I. izd.) je rijetko.

κ) yi — u 2 pisca (Vrančić živ., Terzić), koji obojica pišu i drukčije.

JI.

Svi pisci pišu grupu *ji* onijem znakovima, koji im već služe za jedan i za drugi glas. Ali gdjekoji još i drukčije pišu grupu *ji:*

α) gi — u jednoga pisca (Zrinski).

β) gj — u istoga pisca, ali rjeđe.

γ) ii — u 2 pisca (Matović, Dobretić), od kojijeh je u prvoga sasma rijetko.

δ) ij — u 17 pisaca (1567—1782., među kojima nema nijednoga Slavonca), a od ńih je u jednoga (Vrančić živ.) veoma rijetko.

ε) j — u 8 pisaca (D. Rańina, Zrinski, Baćić, Krčelić, Knezović, Lastrić, Matović, Varešanin).

ζ) y — u 9 pisaca (Zoranić, Vramec, Vrančić živ., Glavinić, Radnić, Terzić, Ļubuški, Baćić, Krčelić), od kojijeh je u trećega veoma rijetko.

K.

Samo 6 pisaca (N. Rańina, Marulić, Hektorović, Zoranić, Budinić, Baraković) upotrebļavaju za taj glas drugi znak ili druge znakove nego što mi danas pišemo. Velika većina ostalijeh pisaca piše samo znak *k*, a gdjekoji pored toga znaka imaju još i drukčije:

α) c — u 6 pisaca (Bernardin, N. Rańina, Gradić, Hektorović, Zoranić, Gučetić), od kojijeh je u trećega, četvrtoga i šestoga rijetko.

β) ch — u 12 pisaca (1495—1626., jedan Bošńak, za tijem Čakavci i Dubrovčani), od kojijeh je u 3 (Marulić, Budinić, Baraković) samo tako, u 4 (Gradić, Gučetić, Gazarović, Bandulavić) je rijetko, a u jednoga (D. Rańina) je veoma rijetko.

γ) h — u 3 pisca (Bernardin, Gučetić, Gazarović), od kojijeh je u drugoga i trećega rijetko, a u prvoga sasma rijetko.

KŠ.

Svi pisci osim trojice (Zriński, Habdelić, Zagrebac) pišu tu grupu samo onijem znakovima, koji im već služe i za *k* i za *š;* i ona trojica čine to isto, ali pored toga se nalazi u ńih za grupu *kš* još i znak x.

KV.

Grupu *kv* samo 5 pisaca (Budinić, Komulović, Bandulavić, Bakšić, Varešanin) pišu posebnijem znakovima, a ne onima, kojima pišu *k* i *v*. Ostali pisci ne rade tako, nego ili biļeže *kv* samo onako, kako već donosi ńihova azbuka, ili uza to još i drukčije. Tako se grupa *kv* biļeži još dvojako:

α) qu — u 21 pisca (1495—1799., među kojima nema ni jednoga Kajkavca), od ńih 3 (Budinić, Bandulavić, Varešanin) imaju samo tako, a u jednoga (E. Pavić) je rijetko.

β) qv — u 12 pisaca (1568—1759., među kojima nema Bokeļa, Bošńaka ni Kajkavaca), od ńih je u dvojice (Komulović, Bakšić) samo tako.

L.

Ovaj se glas u svijeh pisaca piše samo znakom, kojijem ga i mi danas pišemo.

Ļ.

U staroj hrvatskoj literaturi ima za glas *ļ* 9 znakova.

α) chl — u jednoga pisca (Ančić), u kojega je samo tako.

β) gl — u 45 pisaca (1495—1826., među kojima nema Kajkavaca ni Slavonaca), od ńih je u jednoga (Marulić) samo tako.

γ) gli — 37 pisaca (1495—1815., mdđu kojima nema ni jednoga Kajkavca ni Slavonca), od ńih je u jednoga (Lastrić) rijetko, a i svi ostali pišu još i drukčije.

δ) glj — u 9 pisaca (N. Rańina, Mikaļa, Đorđić, Rosa, Knežević, Lastrić, Nenadić, Matei, Marković), u kojijeh se svijeh i drukčije nalazi.

ε) gly — u 3 pisca (Bernardin, Vrančić dict., Terzić), od kojijeh je u drugoga veoma rijetko, a i druga dvojica pišu još i drukčije.

ζ) li — u 8 pisaca (Pergošić, Vramec, Glavinić, Milovac, Jurjević, Knezović, Švagel, E. Pavić), od kojijeh je u osmoga rijetko, a u drugoga je samo tako.

η) lj — u 15 pisaca (1697—1833., 2 Kajkavca, ostalo Slavonci), od ńih je u 4 (Šimunić, Krčelić, Knezović, E. Pavić) još i drukčije, a u ostalijeh samo tako. Treba dodati, da ovamo ide M. Reļković u II. izdańu.

ϑ) ly — u 36 pisaca (1574—1833., među kojima nema Bokeļa, Bošńaka ni Dubrovčana), od ńih je u jednoga (Pergošić) rijetko, a u 22 samo tako. Treba dodati, da ovamo ide M. Reļković u I. izdańu.

ι) l — u jednoga pisca (Vitezović), u kojega se nalazi i drukčije.

ĻI.

Svi pisci biļeže tu grupu onijem znakovima, koji odgovaraju glasovima, od kojijeh je složena, samo je ńeki pišu i drukčije:

α) li — u jednoga pisca (Knezović).

β) lij — u 2 pisca (Zriński, Milovac).

γ) lj — u 2 pisca (Zriński, Knezović).

δ) ly — u 11 pisaca (1595—1762., Čakavci, Kajkavci, Slavonci), od kojijeh je u jednoga (Glavinić) rijetko.

M.

U svijeh je pisaca znak za taj glas onaki, kako ga i mi danas pišemo, samo ńeki pisci biļeže još i drukčije. Tijeh pisaca ima 32, i u svijeh je znak ˜ na vokalu ispred onoga *m,* koje se izostavļa, mnogo rjeđi nego li pisańe znaka *m,* ali u gdjekojijeh je razmjerno još rjeđe, a u drugijeh je upravo veoma rijetko. Ona su 32 pisca u vremenu 1521—1764., a među ńima nema Bokeļa ni Slavonaca. Dosta je rijedak znak ˜ u 4 pisca (Vrančić dict., Kra-

jačević, Nadaždi-Draškovićka, Ļubuški), a veoma rijedak u 6 pisaca (Glavinić, Zriński, Ančić, Vitezović, Macukat, Šilobod).

N.

Nema nijednoga pisca, koji ne bi taj glas pisao, kako se danas piše, samo ńeki pisci imaju pored znaka *n* još i znak ˜ na vokalu ispred izostavļenoga *n*. Takvijeh je pisaca 28 (1521—1764., među kojima nema Bokeļa ni Slavonaca). Znak je ˜ prema znaku *n* u svijeh rijedak, u jednoga je (Krajačević) osobito rijedak, a u 6 (Georgiceo, Mikaļa, Radovčić, Jurjević, Nadaždi-Draškovićka, Vitezović) je veoma rijedak.

Ń.

Stara kńiževnost hrvatska ima 9 znakova za taj glas:

α) chn — u jednoga pisca (Ančić), koji piše samo tako.

β) gn — u 45 pisaca (1495—1826., među kojima nema ni jednoga Kajkavca ni Slavonca), od ńih 17 pišu samo tako, a ostali i drukčije.

γ) gni — u 18 pisaca (1495—1782., među kojima nema Bokeļa, Kajkavaca ni Slavonaca), od ńih je u 2 (Bernardin, Zoranić) rijetko, u jednoga (Gradić) veoma rijetko, a i svi ostali imaju još i drukčije.

δ) gnj — u 2 pisca (N. Rańina, Lastrić), koji imaju i druge znakove.

ε) gny — u jednoga pisca (Terzić), koji i drukčije piše.

ζ) ngn — u 4 pisca (Bernardin, Marulić, Hektorović, Kadčić), od kojijeh je u drugoga veoma rijetko, a i u druge je trojice dosta rijetko.

η) ni — u 5 pisaca (Pergošić, Vramec, Jurjević, Knezović, E. Pavić), od kojijeh je u trećega i petoga rijetko, a u prvoga i drugoga je samo tako.

ϑ) nj — u 14 pisaca (1697—1833., 2 Kajkavca, ostalo Slavonci), od ńih je u jednoga (Šimunić) rijetko, a u jednoga (Krčelić) još i drukčije. Svi ostali imaju samo tako. Treba dodati, da M. Reļković ide ovamo u II. izdańu.

ι) ny — u 35 pisaca (1595—1833., među kojima nema Bokeļa, Bošńaka ni Dubrovčana), od ńih je u 25 samo tako. Treba dodati, da M. Reļković ide ovamo u I. izdańu.

ŃI.

Svi pisci imaju za grupu *ńi* znakove, koji im služe za *ń* i za *i*, ali gdjekoji pored toga bileže još i drukčije:

α) ni — u jednoga pisca (Knezović).

β) nij — u jednoga pisca (Milovac).

γ) nj — u jednoga pisca (Zriński).

δ) ny — u 12 pisaca (1595—1762., Čakavci, Kajkavci i jedan Slavonac), od ńih je u jednoga (Vrančić, živ.) rijetko. Treba dodati, da M. Reļković ide ovamo u I. izdańu.

O.

Ovaj se glas u svijeh pisaca piše samo znakom, kojijem ga i mi danas pišemo.

P.

Svi pisci pišu svagda taj glas onako, kako se i danas piše; što se u Banovca (prip.) nalazi veoma rijetko *ph*, to su možda štamparske griješke.

R.

Kada je taj glas konsonant, pišu ga svi pisci bez izuzetka onako kao i mi danas. Drugo je, kada je taj glas u vokalnoj službi, onda ga pišu različni pisci različno. Prije nego to pregledamo, reći ćemo, da vokalno (slogotvorno) *r* u onakvijem slučajevima, kada dolazi ispred vokala (n. pr. u riječi *umro)* pišu svi pisci, u kojijeh se takvi posve rijetki slučajevi nalaze, znakom *r* (dakle n. pr. *umro),* samo Došen i Peštalić pišu *ra* (n. pr. *satrao),* koje se jednoć nalazi i u Bakšića. Bandulavić u toj prilici piše *arh (umarho)* pored mnogo rjeđega *r;* na kraju riječi piše *rh (otrh* 3. sing. aor., ali je to jedini primjer). Vokalno *r* ispred konsonanta (n. pr. u riječi *prst)* piše se različno:

α) aer — u 3 pisca (Kašić, Rosa, Matei), od kojijeh je u trećega samo tako, a u prve dvojice još i drukčije.

β) ar — u 56 pisaca (1495—1826., iz različnijeh krajeva naroda), od ńih je u 3 (Vramec, Mikaļa, Peštalić) rijetko, a u 37 je samo tako. Treba dodati, da Došen bileži sad *ár,* sad *àr,* a Marković *âr.*

γ) er — u 52 pisca (1569—1833., među kojima su svi Kajkavci i većina Slavonaca, a iz drugijeh su krajeva pisci sasma rijetki), od ńih je u 3 (Orbin, Kašić, Mikaļa) rijetko, a u 35 je samo tako. Treba dodati, da Gašparoti pored *er* piše također *êr.*

δ) ęr — u jednoga pisca (Pergošić) i to rijetko.

ε) ri — u jednoga pisca (Radnić), koji i drukčije piše.

ζ) rri — u 2 pisca (Mikaļa, Kadčić), u kojijeh se i drukčije nalazi.

S.

Svi kajkavski pisci, za tijem Vrančić (dict. i živ.), Glavinić i Georgiceo imaju za glas *s* drukčije znakove nego mi danas. Ostali pisci osim spomenutijeh pišu znak *s* ili sam ili još s drugijem kojijem znakom. Osim znaka *s* nalazi se u staroj kńiževnosti u različnijeh pisaca još 7 znakova:

α) sz — u 14 pisaca (1574—1830., Čakavci, Kajkavci i jedan Slavonac), od ńih je u jednoga (Mataković) rijetko, a u jednoga (Reš) veoma rijetko. Pergošić i Vitezović pišu samo *Sz* (t. j. samo na početku riječî, gdje treba veliko slovo), a Kanižlić samo ispred glasa *c*.

β) ſ — u 54 pisca (1495—1800., među kojima su Slavonci rijetki, a Kajkavci još rjeđi), od tijeh je u 3 (D. Rańina, Gučetić, Đorđić) rijetko, u jednoga (Reš) veoma rijetko, a u jednoga (Georgiceo) je samo tako.

γ) ſſ — u jednoga pisca (Bernardin) i to veoma rijetko.

δ) ſz — u 26 pisaca (1578—1802., osim Vrančića dict. i živ., za tijem Glavinića i Kanižlića — sve sami Kajkavci), u jednoga (Kanižlić) je samo ispred glasa *c*, a u jednoga (Šilobod) je samo tako.

ε) ß — u 5 pisaca (Pergošić, Vrančić dict., Glavinić, Krajačević, Terzić), od kojijeh je u petoga rijetko, u prvoga je samo tako u minuskulama, a u majuskulama piše Sz.

ζ) z — u 25 pisaca (1578—1830., sami Kajkavci osim Vrančića dict. i živ., Radnića, Vitezovića, Knezovića), od ńih 16 pišu tako samo ispred glasova *k, p, t*, ńeki i ispred drugijeh glasova, jedan (Knezović), samo ispred *t*, u 4 je znak z rijedak (Habdelić, Zagrebac, Mulih, Knezović), a u 2 je (Radnić, Gašparoti) veoma rijedak.

η) zſ — u jednoga pisca (Bernardin) i to veoma rijetko.

SV.

Gotovo svi pisci pišu tu grupu znakovima, koji im i inače služe za *s* i za *v*, samo Komulović, Alberti, Orbin i Kašić biļeže grupu *sv* preko očekivańa pišući je *sf*; inače se u ńih glas *v* ne nalazi zapisan znakom *f*. Ona prva tri pisca biļeže i drukčije grupu *sv*, a Kašić upotrebļava samo *sf*. Što i drugijeh 6 pisaca (Bernardin, Gradić, Hektorović, Zoranić, Gazarović, Terzić) također pišu *sf*, to po ńihovoj azbuci nije krivo, jer oni i inače glas *v* pišu češće ili rjeđe znakom *f*. Treba dodati, da je *sf* u Bernardina veoma rijetko, mnogo je običnije u ńega *ff*, koje se nalazi i u Marulića, za tijem u Gradića i u Hektorovića, ali u ove dvojice veoma rijetko. Sámo se po sebi razumije, da ne vaļa čitati *sfega, sfet*, nego *svega, svet*, makar koji pisac onako pisao. U Komulovića, Albertija, Orbina i Kašića nije pisańe *sf* drugo do ńekakva manira i našļedovańe onijeh pisaca, koji *f* i inače upotrebļavaju za *v*.

Š.

Za taj glas upotrebļavaju stari pisci 22 znaka:

α) hsh — u 2 pisca (J. Reļković, Ambrozović), ali u obojice rijetko.

β) s — u 51 pisca (1495—1833., među kojima nema Bokeļa), od ńih je u 8 (D. Rańina, Gučetić, Banovac prip., Lastrić, Čevapović, K. Pavić, Horvat, Jaić) rijetko, a pošļedńa četvorica pišu tako samo ispred glasa *ć;* u dvojice je *s* (= š) veoma rijetko (Komulović, Krčelić), a jedan pisac (Georgiceo) piše samo tako.

γ) sc — u 19 pisaca (1563—1826., među kojima nema ni jednoga Kajkavca, a Slavonac je samo jedan: Kanižlić), od ńih je u 2 (Ivanišević, Nenadić) rijetko, a i svi ostali pišu još i drukčije.

δ) sci — u 3 pisca (Gradić, Gučetić, Zlatarić), od kojijeh je u prvoga veoma rijetko, a i druga dvojica imaju i drukčije.

ε) scj — u 5 pisaca (Mikaļa, Đorđić, Nenadić, Matei, Marković), od kojijeh je u trećega rijetko, a i drugi pišu još i drukčije.

ζ) sh — u 20 pisaca (1766—1833., među kojima je jedan Bošńak: Lastrić i jedan Dalmatinac: Miletić, a ostalo su Slavonci i Kajkavci), koji svi imaju i drukčije.

η) ss — u 6 pisaca (Budinić, Vrančić dict., Nadaždi-Draškovićka, Vitezović, Knezović, E. Pavić), od kojijeh je u drugoga i šestoga rijetko, a i u drugijeh se nalazi još i drukčije.

ϑ) sſ — u 7 pisaca (Bernardin, Budinić, Nadaždi-Draškovićka, Šimunić, Lipovčić, Knezović, E. Pavić), koji svi imaju i drukčije.

ι) sz — u jednoga pisca (Švagel) i to veoma rijetko.

κ) ſ — u 52 pisca (1495—1802.), od kojijeh je u dvojice (Ančić, Varešanin) samo tako, u ńekijeh se nalazi samo ispred glasa *ć* (Hektorović, Alberti, Orbin, Kadčić, Banovac blag., M. Reļković, Leaković, Peštalić, Marević), u jednoga pisca (Nenadić) samo ispred glasa *t*. Još je rijedak navedeni znak u 6 pisaca (Budinić, Nadaždi-Draškovićka, Lipovčić, Lastrić, Ivanošić, J. Reļković). Jedan pisac (Ančić) piše navedeni znak i u majuskulama bez promjene.

λ) ſc — u 34 pisca (1495—1782., među kojima nema ni jednoga Kajkavca, a samo je jedan Slavonac: Kanižlić), od ńih je u jednoga (Budinić) rijetko, a u 4 je samo tako (Bandulavić, Kašić, Macukat, Knežević).

μ) ſch — u dva pisca (Krčelić, Banovac, prip.) i to veoma rijetko.

ν) ſci — u 8 pisaca (D. Rańina, Bakšić, Palmotić, Andrijašević, Akvilini, Grličić, Ļubuški, Kadčić), od kojijeh je u prvoga veoma rijetko, a i u svijeh se ostalijeh nalazi još i drukčije.

ξ) ſcj — u 5 pisaca (N. Rańina, Mikaļa, Kadčić, Rosa, Nenadić), od kojijeh je u prvoga rijetko, a i drugi imaju još i drukčije.

ο) ſç — u jednoga pisca (Baraković), koji i drukčije piše.

π) ſs — u 31 pisca (1495—1796., među kojima nema nijednoga Bokeļa, Bošńaka ni Dubrovčanina), od ńih je u jednoga (Zagrebac) rijetko, u jednoga (Bernardin) veoma rijetko, a i svi ostali upotrebļavaju još i druge znakove.

ρ) ſſ — 32 pisca (1495—1796., među kojima nema ni jednoga Bokeļa ni Dubrovčanina), od ńih je u jednoga (Petretić) rijetko, a i svi ostali pišu još i drukčije.

σ) ſſc — u jednoga pisca (Bernardin), u kojega ima i drugijeh znakova.

τ) ſz — u jednoga pisca (Švagel) i to rijetko.

υ) ß — u 8 pisaca (Vrančić živ., Baraković, Gazarović, Petretić, Sidić, Nadaždi-Draškovićka, Fuček, Mulih), od ńih je u svijeh osim drugoga rijetko, a u osmoga je veoma rijetko.

φ) z — u 5 pisaca (Vranić, Matijević, Mikloušić, Lovrenčić, Kristijan), koji svi pišu taj znak samo ispred glasa *č*, a prvi od ńih čini i to rijetko.

χ) x — u 5 pisaca (Gradić, Gučetić, Alberti, Andrijašević, Ļubuški), od kojijeh je u trećega i četvrtoga rijetko, u petoga veoma rijetko, a i u prve se dvojice nalazi još i drukčije.

T.

Svi pisci biļeže taj glas znakom, kojijem ga i mi danas biļežimo, ali ńeki pored toga upotrebļavaju još i znak *th*. U kojega se god pisca *th* nalazi, svuda je *t* kud i kamo običnije. Veoma se rijetko nalazi *th* u Bernardina, Vrančića (živ.) i Jaića; neobično je i u Habdelića, Radnića, Lipovčića, Reša, Lastrića, Došena, Leakovića, Marevića i Horvata; ńešto je malo češće, ali opet dosta rijetko, u Pergošića, Vrančića (dict.), Zagrepca, Ļubuškoga, Fučeka, Knezovića i Matakovića; razmjerno (prema drugima) dosta je obično u Vramca i Ančića. Svijeh je navedenijeh pisaca na broju 21.

U.

Ovaj se glas u svijeh pisaca biļeži znakom *u*, ali 20 pisaca (1495—1747., među kojima nema nijednoga Bokeļa ni Slavonca, a samo je jedan Kajkavac: Zriński) biļeži pored znaka *u* još i znak *v*, u 4 od ńih (Gučetić, Mrnavić, Zriński, Terzić) je to ipak rijetko. — 21 pisac (1507—1689., među kojima nema nijednoga Bokeļa, Bošńaka ni Slavonca) u majuskulama piše V mjesto U.

V.

Osim 6 pisaca: N. Rańine, Marulića, Gradića, Hektorovića, Zoranića i Budinića biļeže svi ostali glas *v* znakom, kojijem ga i mi danas biļežimo, ako i ima među ńima i takvijeh, koji pored toga upotrebļavaju i druge znakove. Prije nego pregledamo, kako su stari pisci pisali glas *v* (osim znaka *v*), reći ćemo, da dva pisca (Banovac prip. i Lastrić) izostavļaju glas *v* u pismu, ali veoma rijetko. Osim znaka *v* nalazi se u staroj kńiževnosti hrvatskoj još 9 drugijeh znakova:

α) f — u 9 pisaca (Bernardin, Marulić, Gradić, Hektorović, Zoranić, Budinić, Baraković, Gazarović, Terzić), od kojijeh je u trećega rijetko, a i ostali imaju još i drugijeh znakova.

β) h — u dva pisca (Banovac prip., Lastrić) i to veoma rijetko.

γ) u — u 37 pisaca (1495—1747., među kojima nema nijednoga Bokeļa ni Slavonca), od ńih je u 5 (Mrnavić, Ivanišević, Terzić, Macukat, Zagrebac) rijetko, a i ostali pišu još i drukčije. U majuskulama pišu jedni V, drugi V i U, a D. Rańina sȁmo U.

δ) uf — u 4 pisca (Bernardin, Zoranić, Budinić, Bandulavić), od kojijeh je u drugoga rijetko, u trećega veoma rijetko, a i druga dvojica imaju još i drukčije.

ε) uu — u jednoga pisca (Marulić), koji ima i druge znakove.

ζ) uv — u jednoga pisca (Radovčić) i to rijetko.

η) vu — u 4 pisca (Bandulavić, Zriński, Palmotić, Akvilini), od kojijeh je u trećega rijetko, ali i druga trojica imaju još i drukčije.

ϑ) vv — u obje kńige Vrančićeve, ali u drugoj rijetko.

ι) w — u 2 pisca (Pergošić, Vramec), ali samo u majuskulama, i to u drugoga rijetko, a i u prvoga također drukčije. Isti znak u (majuskulama) služi u Pergošića također za grupu *vu*, a u Habdelića u minuskulama, ali rijetko.

Z.

13 pisaca (među kojima su svi Dubrovčani osim Orbina i Mikaļe, i još Bokeļ Nenadić) ne pišu glas *z* nigda znakom *z*, već drukčije. Svi ostali pisci upotrebļavaju za glas *z* znak *z* ili sâm ili još s drugijem kakvijem znakom. Osim znaka *z* ima u staroj kńiževnosti još 7 drugijeh znakova:

α) ç — u jednoga pisca (Bernardin) i to veoma rijetko.

β) s — u 13 pisaca (1507—1768., među kojima nema ni jednoga Bošńaka, Čakavca ni Slavonca), od ńih je u 2 (D. Rańina, Rosa) rijetko, u jednoga (Komulović) veoma rijetko, a i svi drugi pišu još i drukčije.

γ) ſ — u 18 pisaca (1495—1826., među kojima nema ni jednoga Dalmatinca ni Slavonca), od ńih je u 2 (Zlatarić, Akvilini) samo tako, a u jednoga (Marulić) je veoma rijetko. Vaļa spomenuti, da ſ dolazi i u minuskulama i u majuskulama bez promjene u 5 pisaca (Akvilini, Đorđić, Rosa, Matei, Marković); ostali pisci pišu u majuskulama druge znakove.

δ) ſz — u 6 pisaca (Bernardin, Vrančić živ., Zriński, Habdelić, Reš, Mataković), od kojijeh je u drugoga i u petoga rijetko, u prvoga, trećega i četvrtoga veoma rijetko, a i u pośļedńega se nalazi još i drukčije.

ε) ß — u jednoga pisca (Glavinić), koji piše i drukčije.

ζ) zſ — u jednoga pisca (Bernardin) i to veoma rijetko.

η) x — u jednoga pisca (Zoranić), koji ima i druge znakove.

Ž.

Za taj se glas u starijeh pisaca nalazi 18 znakova:

α) ç — u jednoga pisca (Bernardin) i to veoma rijetko.

β) g — u jednoga pisca (Andrijašević) i samo u jednoj riječi *(žestok)*, koja ńekoliko puta dolazi.

γ) s — u 31 pisca (1574—1830., među kojima su svi Kajkavci, za tijem Čakavci: Vrančić dict. i živ., Gazarović i Glavinić), od ńih je u jednoga (Vramec) rijetko, a u četvorice je (Mikloušić, Vračan, Lovrenčić, Kristijan) samo tako.

δ) sc — u 2 pisca (Gučetić, Andrijašević), koji imaju i drukčije.

ε) sci — u jednoga pisca (Andrijašević) i to rijetko.

ζ) sh — u jednoga pisca (Vitezović), koji piše i drukčije.

η) ſ — u 31 pisca (1495—1802., među kojima su Čakavci: Bernardin, Marulić, Vrančić dict. i živ., za tijem Dubrovčani: N. Rańina i Gradić, drugo su sve sami Kajkavci), od ńih je u 2 (Bernardin, Gradić) rijetko, u jednoga (Marulić) veoma rijetko, a i svi drugi pišu još i drukčije.

ϑ) ſc — u 8 pisaca (N. Rańina, Palmotić, Andrijašević, Akvilini, Đorđić, Rosa, Matei, Marković), koji svi imaju i drukčije.

ι) ſci — u 3 pisca (Palmotić, Andrijašević, Akvilini), koji i drukčije pišu.

κ) ſcj — u 5 pisaca (N. Rańina, Đorđić, Rosa, Matei, Marković), u kojijeh se i drukčije nalazi.

λ) ſg — u 2 pisca (N. Rańina, Mikaļa), koji imaju i drukčije.

μ) ſgi — u jednoga pisca (N. Rańina), i to veoma rijetko.

ν) ſgj — u jednoga pisca (Mikaļa), koji ima i drukčije.

ξ) ſh — u jednoga pisca (Vitezović), koji piše i drukčije.

ο) ſs — u jednoga pisca (Gašparoti) i to rijetko.

π) z — u 6 pisaca (Bernardin, Marulić, Gradić, Hektorović, Zoranić, Budinić), od kojijeh je u trećega, četvrtoga i šestoga rijetko, a i druga trojica upotrebļavaju i druge znakove.

ρ) x — u 57 pisaca (1495—1833., među kojima nema ni jednoga Kajkavca, a Slavonci su svi), od kojijeh je u 46 samo tako, a u ostalijeh je i drukčije; počevši od godine 1626., pak sve do kraja ni jedan pisac osim Andrijaševića ne piše pored *x* još i drugi kakav znak, a u toga je jedinoga pisca *x* rijetko.

σ) xi — u 2 pisca (D. Rańina, Gučetić), od kojijeh je u drugoga rijetko, a i u prvoga se nalazi i drukčije.

Ѣ.

U Čakavaca i Slavonaca (svijeh osim Leakovića, ali i u toga prečesto) je taj glas = i, pak se tako i bilježi; u svijeh Kajkavaca (osim najstarijega: Pergošića) taj je glas = e. Bošńaci i Dalmatinci rijetko pišu drukčije nego li *i* (ili kako se već taj glas bilježi) i to samo ńeki od ńih. Samo Bokeļima i Dubrovčanima donosio je ńihov izgovor, te nijesu glas ѣ pisali ni *i* ni *e*, nego drukčije. Sada ćemo pogledati, kako se u staroj kńiževnosti pisalo ѣ, kada se razlikovalo od *i* i *e:*

α) ie — u 25 pisaca (1507—1826., među kojima su obadva Bokeļa i svi Dubrovčani osim Đorđića, a ostali su iz različnijeh drugijeh krajéva); od ńih su 4 (Zlatarić, Andrijašević, Akvilini i Rosa), koji samo tako imaju, a u drugijeh je još i drukčije.

β) ije — u 4 pisca (Gučetić, Palmotić, Baćić i Matović), ali u svijeh rijetko.

γ) iye — u jednoga pisca (Radnić) i to rijetko.

δ) je — u 10 pisaca (1507—1826., među kojima su obadva Bokeļa i Dubrovčani N. Rańina, D. Rańina, Mikaļa, Đorđić, Matei, Marković, za tijem dolaze Grličić i Miletić), od ńih je u jednoga (Đorđić) samo tako, a u ostalijeh i drukčije.

ε) ye — u 2 pisca (Pergošić, Baćić) i to rijetko.

ζ) Napokon vaļa dodati, da 2 pisca (D. Rańina i Nenadić) razlikuju pismom kratko ѣ od dugoga bilježeći ono prvo znakom *je*, a ovo drugo znakom *ie*.

2.

Iz navedenoga se azbučnoga prijegleda vidi, da ima samo 7 glasova, koji su se svagda i u svijem krajevima pisali do danas jednijem i istijem znakom. Ti su glasovi: *a, b, d, l, o, p, r (r* kada je konsonant). O glasu *p* ipak vidi, što je naprijed rečeno.

U predgovoru je rečeno, da u savršenom pravopisu svaki glas treba da ima samo jedno slovo, kojijem se bilježi. Protiv toga zakona ima u svijeh starijeh hrv. pisaca prestupaka. Mi ćemo ovdje ispisati sve one znakove, koji su sastavļeni od dva, od tri ili od četiri slova, a služe samo za jedan glas.

I. D v a s l o v a:

æ = *e;* ar = *ṙ*.
ch = *č, ć, đ, h, k;* ci = *č;* cj = *č;* ck = *ć;* cs = *č, ć;*
cſ = *č, ć;* cx = *ǵ;* cz = *c, č*.
çi = *č;* çz = *c*.
dg = *đ;* di = *đ, ǵ;* dj = *đ, ǵ;* dy = *đ, ǵ*.
er = *ṙ;* ęr = *ṙ*.
gh = *đ, g, ǵ;* gi = *đ, ǵ, j;* gj = *đ, ǵ;* gl = *ļ;* gn = *ń;*
gy = *đ, ǵ, j*.
ģi = *ǵ*.
hv = *h*.
ij = *i, j;* iy = *j*.
ji = *i*.
ki = *ć;* ky = *ć*.
li = *ļ;* lj = *ļ;* ly = *ļ*.
ni = *ń;* nj = *ń;* ny = *ń*
ph = *f, p*.
ra = *ṙ;* rh = *ṙ;* ri = *ṙ*.
sc = *š, ž;* sh = *š, ž;* ss = *š;* sſ = *š;* sz = *s, š;* ſc = *š, ž;*
ſç = *š;* ſg = *ž;* ſh = *š;* ſs = *š, ž;* ſſ = *s, š;* ſz = *s, š, z*.

th = *t;* tj = *ć;* ty = *ć*.
uf = *v;* uu = *v;* uv = *v*.
vu = *v;* vv = *v*.
xi = *ž*.
yi = *j*.
zh = *č*; zi = *č;* zſ = *s, z*.

Sastavļenica dakle od dva slova, koja služe za jedan glas, ima u staroj kńiževnosti 67.

II. T r i s l o v a:

aer = *ṙ;* arh = *ṙ*.
cch = *ć;* chi = *č, ć, đ;* chj = *ć;* chl = *ļ;* chn = *ń;* chy = *ć;*
cki = *ć;* csi = *č, ć;* csj = *č;* csy = *č*; cſi = *č, ć*.
dgi = *đ;* dgj = *đ*; dgy = *ǵ*.
ghi = *đ;* ghj = *đ;* gli = *ļ;* glj = *ļ;* gly = *ļ*; gni = *ń;*
gnj = *ń;* gny = *ń*.
hsh = *š*.
ngn = *ń*.
rri = *ṙ*.
sci = *š, ž;* scj = *š*.
ſch = *š;* ſci = *š, ž;* ſcj = *š, ž;* ſgi = *ž;* ſgj = *ž;* ſſc = *š*.
tch = *č, ć;* tky = *ć*.

Sastavļenica dakle od tri slova, koja služe za jedan glas, ima u staroj kńiževnosti 37.

III. Č e t i r i s l o v a:

cchi = *ć*.
tchi = *ć;* tchj = *ć;* tchy = *ć*.

U staroj su dakle kńiževnosti 4 sastavļenice od četiri slova, koja služe za jedan glas.

Mnogi se od starijeh pisaca hrvatskijeh ogrješuju i o onaj zakon, što smo ga naveli u predgovoru veleći, da u savršenoj ortografiji ne smije biti ništa izostavļeno, što se izgovara t. j. svaki glas treba da bude napisan. Mnogi stari pisci ne paze na to, dok se u ńih nalazi prečesto izostavļeno *j* (n. pr. *milia, poleati, koemu* mjesto: *milija, polejati, kojemu)*. Glas se *v* izostavļa veoma rijetko, a što se izostavļai *h*, to nije pogrješka protiv spomenutoga pravila, jer koji su pisali n. pr. *naoditi, raniti* mjesto *nahoditi, hraniti,* oni su i izgovarali bez *h*.

Ovamo treba brojiti pojav, kada se piše jedno slovo mjesto dva ili ća mjesto tri ili dva mjesto tri:

i = *iji*; ij = *iji*.

j = *ij*, *ji*.

li = *ļi*; lj = *ļi*; ly = *ļi*.

ni = *ńi*; nj = *ńi*; ny = *ńi*.

x = *kš*.

y = *ij*, *iji*, *ji*; yi = *iji*.

Jedan zakon savršena pravopisa veli, kako smo vidjeli u predgovoru, da glasovi imaju biti onijem redom zapisani, kojijem se izgovaraju. Protiv toga zakona ima u staroj kńiževnosti samo jedna pogrješka, koju čini samo 5 pisaca krivo biļežeći glas *h*, n. pr. *rahniti, huo, govorauh* mjesto: *hraniti, uho, govorahu.*

Sasvijem je obično u staroj našoj kńiževnosti, da se u istoj kńizi jedan i isti glas nalazi na dva, na tri ili na više načina zabiļežen, a to je pogrješka protiv onoga pravila, koje veli, da se jedan glas ima biļežiti ne samo jednijem znakom, nego i na jedan samo način. Budući da svatko može naći mnoštvo potvrda za slučajeve, gdje se jedan glas biļeži na dva ili na tri načina, samo ako malo zaviri u prvi dio ove kńige, gdje je prikazan stari hrvatski pravopis po piscima, za to ćemo mi ovdje pregledati samo onake slučajeve, gdje se jedan glas biļeži na četiri ili više načina, jer su ti slučajevi i znatniji (za dokaz velikoga nereda u staromu našem pravopisu) i rjeđi.

Glas *c* biļeži na 4 načina: Terzić.

č biļeže na 4 načina: Gradić i Ļubuški; na 5 načina N. Rańina; na 6 načina: Knezović.

ć biļeže na 4 načina: Vitaļić i Ivanošić; na 5 načina: Bernardin, Gradić, Banovac (blag.), Nenadić, Marković; na 6 načina: Knezović.

đ biļeže na 4 načina: Gučetić, Terzić, Rosa, Knežević, Banovac (blag.); na 5 načina: Ančić; na 8 načina: Nenadić.

ǵ na 4 načina: Reš; na 5 načina: Pergošić i Zriński.

i na 4 načina: Pergošić.

j na 4 načina: Terzić; na 5 načina: Bernardin i Zoranić.

ji na 4 načina: Zriński.

k na 4 načina: Bernardin i Gučetić.

ŕ na 4 načina: Bernardin i Reš.

š na 4 načina: Pergošić, Vramec, Gučetić, Baraković, Glavinić, Mikaļa, Zriński, Milovac, Habdelić, Jurjević, Andrijašević, Zagrebac, Ļubuški, Kadčić, Lipovčić, Gašparoti, Šilobod, E. Pavić, Reš, Mataković, Lalangue, Matijević; na 5 načina: Petretić, Sidić, Šimunić, Fuček, Mulih, Banovac (blag.), Nenadić; na 6 načina: Knezović, Švagel, Vranić; na 7 načina: Bernardin i Nadaždi-Draškovićka; na 8 načina: Budinić.

v na 4 načina: Bernardin, Marulić, Bandulavić.

z na 5 načina: Bernardin.

ž na 4 načina: Bernardin i Mikaļa; na 5 načina: N. Rańina; na 6 načina: Andrijašević.

Protivna je pogrješka protiv zahteva savršena pravopisa, kada se istijem znakom pišu dva ili tri ili ća četiri glasa, jer jedan znak ne smije u savršenoj azbuci služiti za više nego jedan glas. Samo se po sebi razumije iz svega, što je do sad rečeno, kada se veli, da koji pisac piše glasove n. pr. *c* i *č* jednijem znakom, da to ne znači, da ne bi i drugijeh znakova upotrebļavao i za *c* i za *č*. Dosta je, da se dva različna glasa samo u jednom znaku slažu, pak da bude pogrješka, o kojoj govorimo. Sada evo prijegleda:

c—č piše jednijem znakom 9 pisaca: Bernardin, N. Rańina, Marulić, Gradić, Zoranić, Budinić, Gazarović, Bandulavić, Ļubuški.

c—z piše jednijem znakom 6 pisaca: Bernardin, Hektorović, Budinić, Baraković, Gazarović, Radovčić.

č—ć pišu jednako: Kanižlić, Knezović, Ivanošić.

č—ǵ: Dobretić.

č—k: Bernardin, Hektorović, Gučetić.

č—z: Bernardin.

ć—h: Gučetić, Rosa.

ć—k 11 pisaca (1507—1626., 6 Čakavaca, 4 Dubrovčanina i 1 Bošńak).

đ—g 29 pisaca (1507—1815., među kojima nema ni jednoga Čakavca ni Kajkavca, a Slavonac je samo jedan: Leaković).

đ—ǵ: Kanižlić, Knezović.

f—v 8 pisaca: Bernardin, Gradić, Hektorović, Zoranić, Budinić, Baraković, Gazarović, Terzić.

g—ǵ 6 pisaca: Pergošić, Vramec, Mikaļa, Jurjević, Andrijašević, Akvilini.

g—j 11 pisaca (1495—1703., 9 Čakavaca i 2 Dalmatinca).

ǵ—ž: Baraković, Banovac (prip.)

h—k: Gučetić, Gazarović.

i—j 41 pisac (1495—1830., među kojima sn samo 2 Slavonca: E. Pavić i Leaković).

*

m—n 27 pisaca (1521—1764., među kojima nema ni jednoga Bokeļa ni Slavonca).

s—š 20 pisaca (1521—1833., među kojima nema ni jednoga Bokeļa, Dubrovčanina ni Kajkavca).

s—z 19 pisaca (1507—1823., među kojima nema ni jednoga Bošnjaka, Dalmatinca ni Slavonca).

š—z: Gučetić.

š—ž 36 pisaca (1507—1830., među kojima su svi Kajkavci, za tijem Dubrovčani: N. Rańina, Gradić, Gučetić, Palmotić, Andrijašević i Čakavci: Vrančić dict. i živ., Alberti i Glavinić).

u—v 24 pisca (1495—1747., među kojima nema ni jednoga Bokeļa ni Slavonca).

z—ž 5 pisaca: Bernardin, Marulić, Zoranić, Budinić, Vranić.

c—č—k: N. Rańina i Zoranić.

ć—h—k: Bernardin, Zoranić.

đ—g—ģ: Gučetić.

s—š—z 5 pisaca: N. Rańina, Zoranić, Vranić, Lovrenčić, Kristijan.

s—š—ž: Bernardin i Gazarović.

s—š—z—ž: Bernardin i N. Rańina.

PRIJEGLED KONSONANTSKIJEH KOMBINACIJA.

BC.

Ova se grupa u hrvatskom ili srpskom jeziku nalazi u deklinaciji riječi, koje se svršuju u nom. sing. na *-bac, -bak, -pka* (kao *vrabac, rubac, ļubak, kolijepka),* dakle n. pr. u nom. plur.: *vrapci, rupci, ļupci,* dat. sing. *kolijepci;* za tijem se nalazi u kajkavskom adverbu *prekorupce* (prorsus). Etimologički piše grupu *bc* u deklinaciji 28 pisaca, a fonetički samo 2 (Kašić i Ančić), koji je također pišu etimologički. U pomenutom adverbu piše je etimologički 7 pisaca, a fonetički 2 (Fuček, Matijević).

BČ

nalazi se 1) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *ob,* n. pr. *opčuvati, opčiniti,* ovamo idu i riječi: *opčina, opčiti* (u Kajkavaca), gdje se već prvi dio ne osjeća kao prijedlog; — 2) u izvedenijem riječima kao: *vrapčić, ļupčica, šipčica, ropče* i u deklinaciji kao: vocat. sing. *vrapče, krezupče.* U riječima pod 1) pišu svi pisci etimologički, samo gdjekoji Kajkavci pišu fonetički: *opčina, opčinski,* ali većina ih ima: *občina, občinski;* riječi pod 2 pišu samo 3 pisca

(Baraković, Kašić, Lastrić) fonetički, a 9 (Zoranić, Komulović, Gazarović, Mikaļa, Vitezović, Terzić, Lipovčić, Kanižlić, Dobretić) etimologički.

BĆ

nalazi se samo u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *ob,* n. pr. *općutjeti,* ali takvi su primjeri veoma rijetki u staroj kńiževnosti; potvrda se nalazi u Došena, koji piše etimologički. Veoma su obične riječi: *općina, općiti,* gdje je također prvi dio prijedlog, ali se više ne osjeća; 53 pisca pišu navedene riječi fonetički, a 3 etimologički; i *bć* i *pć* nalazi se u 11 pisaca *(bć* u Radovčića rijetko, u Barakovića i u Došena veoma rijetko).

BH

nalazi se samo u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *ob,* n. pr. *ophoditi.* Takve riječi svi stari pisci pišu samo etimologički.

BK

nalazi se 1) u složenicama s prijedlogom *ob,* n. pr. *opkoliti, opkružiti,* — 2) u riječima s nastavkom *-ak, -ka, -ko,* n. pr. *ļupka* (masc. *ļubak), šipka, zipka, klupko;* ovamo idu i supstantivi kao *dubak* (gen. *dupka), ropkińa.* — Riječi pod 1) pišu svi pisci etimologički, a riječi pod 2) etimologički pišu 32 pisca, a fonetički 14; i *bk* i *pk* piše 9 pisaca: D. Rańina, Baraković, Mikaļa, Radnić, Kanižlić, Knezović, J. Reļković, Peštalić, Čevapović, od kojijeh je u drugoga *pk* rijetko.

BS

nalazi se 1) u složenicama s prijedlogom *ob,* n. pr. *opslužiti,* — 2) u riječima s nastavcima *-ski, -stvo,* n. pr. *srpski, ropski, bogoļupstvo, ropstvo,* — 3) u riječi: *grapsa* (rapina). — 4) u infinitivima kao: *dupsti, grepsti, zepsti.* — Sve te riječi biļeže svi pisci etimologički, samo se u Andrijaševića riječi pod 4) nalaze pisane s *bs* i s *ps.* Još treba znati, da Gradić ne piše ni *bogoļubstvo* ni *bogoļupstvo,* već *bogoļubctvo,* a to je za cijelo prema riječima kao *gospoctvo, ļuctvo,* otkle je Gradić skrajńe *-ctvo* apstrahirao kao nastavak.

BŠ

nalazi se 1) u složenicama s prijedlogom *ob,* n. pr. *opšiti,* — 2) u riječima, koje se svršuju na *-ština* kao: *potrepština, podopština, zlopština,* — 3) u supstantivu *grapša* (rapina), — 4) u kompa-

tivima kao: *grupši, glupši* (profundior), — 5) u participu praet. act. I. kao: *pogipši.* — Osim Nadaždi-Draškovićke, koja piše: *opšanost* (dedecus), Banovca (prip.), koji piše: *nepodopština* i Horvata, koji piše *opština* (na slavenosrpsku mjesto *općina),* svi drugi pisci biļeže sve riječi, što ovamo idu, samo etimologički. Dodati treba, da 3 Kajkavca: Jurjević, Mataković, Kristijan pored *obšaniti, obšanost* pišu također *pšaniti.* Riječ pod 3) nalazi se samo u jednoga pisca (Marković), isto tako ono, što je navedeno pod 5) samo u jednoga (Budinić).

BT

nalazi se 1) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *ob,* n. pr. *optužiti, opteći,* — 2) u supstantivima *hrbat* (gen. *hrpta), droptina,* — 3) u imperativima kao *ļupte* (amate). — Riječi pod 1) piše samo Marulić fonetički, N. Rańina i Zlatarić fonetički i etimologički, svi ostali pisci samo etimologički; riječi pod 2) piše etimologički 9 pisaca (Krajačević, Petretić, Zriński, Jurjević, Mulih, Reš, Lalangue, Matijević, Kristijan), fonetički 6 pisaca (Vramec, Bandulavić, Mikaļa, Milovac, Fuček, Gašparoti); i *bt* i *pt* pišu trojica: Habdelić, Zagrebac i Vranić; pod 3) ide samo jedan primjer u (Vitaļića), koji je napisan etimologički.

BV

nalazi se 1) u složenicama s prijedlogom *ob,* n. pr. *obratiti,* — 2) u riječi *ļuben* (amabilis). U mnogijeh se pisaca nalaze ńekoje složenice pisane s *bv,* n. pr. *obviti, obvezati,* premda druge slične riječi imaju samo *b,* n. pr. *obratiti, oblačiti;* po tom bi se moglo zakļučiti, da su riječi kao *obviti* mlađe od rìječî kao *obratiti;* one su na novo načińene, kad već nije djelovao zakon, koji je tražio, da od *bv* ima nastati *b.* Riječ pod 2) piše Zoranić s *bv* i s *b,* Kašić i Mrnavić samo s *bv.*

CT

nalazi se 1) u riječi *ocat (octa, octu* itd.), — 2) u imperativima kao: *recte, pecte.* Riječ pod 1) piše Terzić i s *ct* i s *st (octa* i *osta),* 19 pisaca ima samo *ct,* 6 pisaca (Alberti, Glavinić, Ančić, Akvilini, Kanižlić, Nenadić) samo *st.* Što je pod 2), to pišu s *ct* 4 pisca (N. Rańina, Jurjević, Akvilini, Vitaļić), a s *st* jedan: Gazarović.

CVT

dolazi u riječi *ctjeti* (mjesto *cvtjeti,* florere); Dubrovčani je i pišu s *ct.*

ČB

dolazi u riječima s nastavkom *-ba* ili *-bina* kao: *svjedoǵba, prijeǵba, liǵba, naruǵbina.* Baćić piše obično *čb,* rijetko *žb,* 3 pisca (Budinić, Palmotić i Matović) samo *žb,* a 11 (Kašić, Mrnavić, Bakšić, Mikaļa, Ančić, Grličić, E. Pavić, Rosa, Lastrić, M. Reļković, Matei) samo *čb.* — O riječi *otaǵbina* velimo na po se, da se sa *čb* nalazi u 17 pisaca, sa *šb* u jednoga (Kadčić) i sa *žb* u jednoga (Matović). Ova je riječ u prvom dijelu griješkom svuda navođena pod grupom *tčb.*

ČC

dolazi 1) u riječima kao: *sunašce, srdašce, lišce,* — 2) u riječima kao: *riječca, klobučca* (gen. sing.), *oblučca* (gen. sing.), *Otočca* (gen. sing.). — Za riječi pod 1) ima Hektorović i *čc* i *šc,* Mikaļa češće *šc* nego *čc,* N. Rańina i Zoranić samo *čc,* a 29 pisaca (među kojima nema Bokeļa ni Kajkavaca) samo *šc;* riječi pod 2) nalaze se u 9 pisaca sa *čc* (Vramec, Jurjević, Vitezović, Đorđić, Gašparoti, Rosa, Matei, J. Reļković, Marković), a samo u jednoga (Zriński) sa *šc.*

ČK

dolazi u adjektivima kao: *grčki, dubrovački.* Samo 3 Čakavca (Alberti, Gazarović, Ivanišević) pišu te adjektive s *šk,* u Kadčića je i *čk* i *šk,* u Mrnavića također oboje, ali ovo drugo rijetko; u svijeh ostalijeh pisaca nalazi se samo *čk.*

ČN

dolazi u adjektivima kao: *dalečni, očni.* Samo Kadčić ima u takvijem riječima *šn* pored *čn,* svi ostali pisci samo *čn.*

ČT

dolazi 1) u riječima od korijena (staroslov.) чьт kao: *pošten, poštovati,* — 2) u riječima kao: *junaštvo, vojništvo.* Pravo govoreći trebalo bi ove dvije kategorije rìječî jednu od druge rastavļati, jer su riječi druge kategorije ńegda izlazile na -чьство, ali današńe *-štvo* u ńima svjedoči, da je iza ispatka glasa ь u hrvatskom ili srpskom jeziku ispalo i *s,* t. j. glasovna grupa *čst* oblakšana je tijem, što je izbačen srednńi konsonant, tako je učinio jezik i pri adjektivima na -чьскъ, n. pr. *junački* od *junačski.* Riječi pod 1) piše većina pisaca s *št,* mańina s *čt,* a ńekoji imaju jedno i drugo. Riječi pod 2) piše s *čt* 35 pisaca, s *št* 21 pisac (među kojima su

samo 2 Kajkavca, koji imaju i *ćt:* Jurjević i Gašparoti); i *ćt* i *št* nalazi se u 11 pisaca. Osim toga imaju gdjekoji pisci i *čst* po analogiji riječi kao: *gospodarstvo, božanstvo,* gdje *s* nije ispalo; ti su pisci: Zoranić, Zriński, Palmotić, Radnić, Matei, Ambrozović, K. Pavić, Jaić; isto tako pišu i Ančić (pored *-čtvo* i *-štvo),* E. Pavić (pored *-čtvo* i *-štvo),* Banovac (blag., pored *-štvo),* J. Reļković (pored *-čtvo),* Marević (pored *-štvo).* Jedan pisac (Grličić) ima napokon *čšt,* ali pored *št.*

ĆB

nalazi se u *regbi* (ὡς εἰπεῖν), koje 4 pisca (Zlatarić, Palmotić, Matei, Marković) pišu s *kb,* a jedan (D. Rańina) s *gb.* Da je *regbi* postalo od *reć bi,* to dokazuje 1) sintaktičko tumačeńe (vidi u Radu jugosl. akademije, kń. 86, str. 119), — 2) paralela futurnoga oblika *mogbudem* mjesto *moć budem.*

ĆĆ

nalazi se samo u futuru n. pr *reću* (dicam), *doću* (veniam). Samo jedan pisac (Marulić) piše *ćć,* trojica (Akvilini, Đorđić i Rosa) pišu *ćć* i *ć,* a 20 pisaca (među kojima nema ni jednoga Čakavca, Kajkavca ni Slavonca) piše samo *ć.*

ĆST

nalazi se samo u riječima kao: *mogućstvo, pokućstvo.* Velika većina pisaca — ńih 38 — pišu *ćst;* trojica (Glavinić, Ivanošić i Leaković) imaju i *ćst* i *ćt,* a jedan (Čevapović) samo *ćt.* Sporadično se nalaze još drukčija bileżeńa: *jst* u Varešanina, *st* u Baćića, Knezovića i Lastrića, *ćct* u Gradića i Gučetića (u ovoga drugoga pored *ćst).*

ĆŠ

dolazi u komparativu *vekši* (maior) mjesto *veći;* riječ *vekši* imaju Kajkavci i Čakavci.

DC

nalazi se 1) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *ocijediti, ocijepiti,* — 2) u deklinaciji riječi, koje se svršuju u nom. sing. na *-dac* ili na *-dak,* n. pr. *suca, želucu, mlaci* (iuvenes), *rijeci* (rari), — 3) u riječi: *srce,* — 4) u riječi *kaca.* — Riječi pod 1) imaju u staroj kńiževnosti *dc* i *c;* ono prvo u 10 pisaca, ovo drugo u 4 (Radovčić, Banovac prip., Rosa, Marković), dvojica (Kadčić i Miletić) imaju jedno i drugo. Što je pod 2), to 2 pisca (N. i D. Rańina) pišu s *c,* 66 pisaca piše s *dc,* a 18 pisaca ima jedno i drugo (među ńima ipak je *c* rijetko u Muliha, Gašparotija, Knezovića i Miklouśića, a u Habdelića je veoma rijetko); 4 pisca (Marulić, Alberti, Orbin i Kašić) biļeže *tc,* ali od ńih trojica imaju pored toga i *dc.* Riječ *srce* biļeži 18 pisaca s *dc,* a 55 s *c,* 17 pisaca ima jedno i drugo (ipak je *dc* u Habdelića rijetko, a u Vrančića živ. i u Varešanina veoma rijetko; *c* je rijetko u Kanižlića, a veoma rijetko u Švagela i Bandulavića), 4 pisca pišu *tc,* ali jedini Marulić ima samo tako, Bernardin ima pored toga i *dc* i *c,* Zoranić pored *tc* još i *c,* isto tako i Baraković, u kojega je u ostalom *tc* veoma rijetko. — Riječ *kaca* nalazi se samo u J. Reļkovića, koji je tako piše.

DČ

dolazi 1) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *očàtiti,* 2) u vokativu sing. riječi, koje se svršuju u nom. sing. na *-dac,* n. pr. *suče* (o iudex!), *mlače* (o iuvenis!), — 3) u derivatima postalijem od riječi na *-dac,* n. pr. *sučev* (iudicis), *mlačev* (iuvenis), *želučac, Carigračanin,* — 4) u derivatima postalijem od riječi na *-dak,* n. pr. *slačati, slačina, uglačati,* — 5) u derivatima od riječi *srce,* n. pr. *srčan,* — 6) u komparativima n. pr. *bričije* (vehementius), — 7) u riječi: *goveče.* — Riječi, što idu pod 1), ima u staroj kńiževnosti veoma malo (samo u 2 pisca: Švagel, J. Reļković) i pišu se etimologički. Vokative pod 2) piše 19 pisaca etimologički, a samo jedan (D. Rańina) fonetički. Derivate pod 3) piše s *dč* 10 pisaca, s *č* 2 pisca (Habdelić i Banovac, prip.), a u jednoga je (Pergošić) i *dč* i *č.* U riječima pod 4) nalazimo *dč* u 2 pisca (Hektorović, Vitaļić), *č* u 7 p. (Zlatarić, Alberti, Gazarović, Mrnavić, Mikaļa, Radovčić, K. Pavić), a *tč* u 2 p. (Marulić, Zoranić). Riječi pod 5) imaju *dč* u 15 pisaca (Kajkavci i Slavonci), *č* u 55 p., *tč* u jednoga (Bernardin), *dč* pored *č* ima 6 pisaca (Mrnavić, Kanižlić, Mataković, Vračan, Horvat, Jaić — u ovoga pośļedńega rijetko je *č), tč* pored *č* ima jedan pisac (Marulić). Što bi išlo pod 6), nađeno je samo u jednoga pisca (Andrijašević), koji ima i *dč* i *tč.* Riječ *goveče* dolazi samo u 3 pisca (Došen, J. Reļković, Ambrozović), koji je tako biļeže.

DČB

dolazi u riječi *srǵba (rasrǵba),* koja se u staroj hrv. kńiževnosti nalazi pisana na 6 načina: *čb* u 25 pisaca (od ńih 5 imaju i drukčije: Terzić, Kadčić, Baćić, Banovac blag., Leaković), — *dčb* u 2 p. (Ivanošić, Jaić), — *dǵb* u jednoga pisca (Jaić), — *džb* u 3 pisca (Bandulavić, Knežević, M. Reļković, u prvoga i drukčije), — *ǵb* u

9 pisaca (Gučetić, Zlatarić, Andrijašević, Akvilini, Đorđić, Baćić, Leaković, Marević, Jaić, od ńih je u šestoga, sedmoga i devetoga još i drukčije), — *žb* u 27 pisaca (od kojih 5 imaju i drukčije: Bandulavić, Terzić, Kadčić, Baćić, Banovac blag., — u Baćića je rijetko *žb).* U kajk. pisaca nijesam našao riječi *srǵba.*

DD

nalazi se samo u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *odijeliti, odahnuti, odavna* (,od davna'), *oduran, odurnost.* Te riječi pišu s *d* 42 pisca, s *dd* 16 pisaca, a u 20 p. nalazi se i jedno i drugo.

DF

dolazi veoma rijetko i samo u onijem krajevima, gdje se *hv* izgovara kao *f* (n. pr. *fala, ufatiti).* Ovamo bi išla riječ *potfatiti,* koju sam našao u 6 pisaca (Kanižlić, E. Pavić, Lastrić, Leaković, Čevapović, K. Pavić), od kojijeh drugi piše *df* i *tf,* a ostali samo *df.*

DH

nalazi se samo u složenicama, kakve su n. pr. *nathoditi, othraniti.* Svi pisci, u kojijeh ima takvijeh riječi i koji glas *h* biļeže, pišu samo *dh.*

DK

imaju 1) složenice kao n. pr. *otkupiti, potkopati,* — 2) supstantivi, koji izlaze u nom. sing. na *-dak,* n. pr. *dohotka* (gen. sing), *retka* (gen. sing.), *napretka* (gen. sing.), ovamo se mogu brojiti i riječi kao *Tvrtko, Vlatko;* — 3) supstantivi ženskoga roda kao: *pripovijetka, Biogratka;* — 4) adjektivi kao: *slatka, rijetka, britko, glatko;* — 5) glagol: *nutkati;* — 6) adverab: *iznenatke* (subito); — 7) složenica: *katkad(a);* — 8) tuđica: *rotkva.* — Riječi pod 1) pišu svi pisci osim Dobretića samo etimologički, a Dobretić i etimologički i fonetički. — Riječi pod 2) piše etimologički 46 pisaca, fonetički 6 p. (Vrančić živ., Fuček, Banovac prip., Krčelić, Knezović, Miletić), jedno i drugo nalazi se u 15 p. (ipak je *tk* rijetko u Radnića i Mikloušíća). — Od riječi pod 3) našao sam samo riječ *pripovijetka* u staroj kńiževnosti; ńu piše etimologički 6 pisaca (Došen, M. Reļković, Leaković, Čevapović, K. Pavić, Jaić), a fonetički jedan p. (Ivanošić). — Riječi pod 4) piše etimologički 13 pisaca, fonetički 42 p., jedno se i drugo nalazi u 35 pisaca (etimologički je ipak rijetko u Barakovića, Vitaļića, Kanižlića, Lastrića, Matijevića, Vračana, veoma rijetko u D. Rańine i Bakšića, — fonetički opet rijetko je u Jurjevića i K. Pavića, veoma rijetko u Petretića). — Glagol *nutkati* piše tako 12 pisaca, a s *dk* samo jedan: Zriński. — Adverab *iznenatke* nalazi se u 7 pisaca (Gradić, Orbin, Kašić, Palmotić, Andrijašević, Matei, Marković) i svi pišu *dk.* — Složenica *katkada* dolazi u 13 pisaca (od kojijeh je najstariji Lipovčić, a svi su Slavonci) i svi je pišu s *dk.* — Riječ *rotkva* pisana je s *dk* u Došena, a u ostalijeh pisaca s *tk* (Mikaļa, Vitezović, J. Reļković, Ambrozović).

DP

dolazi samo u složenicama, kakve su n. pr. *otpustiti, potpisati.* U Zrińskoga i u Habdelića nalazi se *tp* pored običnijega *dp,* u svijeh je ostalijeh pisaca samo *dp.*

DS

imaju 1) složenice kao: *odsjeći, podsmijeh;* — 2) riječi, koje izlaze na *-ski* i na *-stvo,* n. pr. *ļudski, gradski, ļudstvo, srodstvo.* — Riječi pod 1) pišu svi pisci etimologički, samo ńeki imaju pored toga i drukčije: Marulić *(ts,* ali je običnije *ds),* Terzić *(s,* ali se nalazi i *ds),* Lipovčić (odcele = od sele, inače *ds),* Matović *(s* pored *ds),* Marković *(s* pored *ds).* — Riječi pod 2) pišu se na 6 načina: *c* u 33 pisca (od kojijeh 20 imaju i drukčije); — *dc* u 15 pisaca (koji svi imaju i drukčije; u Šimunića je i Reša *dc* rijetko, u Muliha veoma rijetko); — *dcs* u jednoga pisca (N. Rańina, koji ima i drukčije); — *ds* u 72 pisca (od kojijeh 35 pišu i drukčije); — *s* u 30 pisaca (u svijeh još i drukčije osim u Macukata, Banovca prip. i Dobretića); — *ts* u 4 pisca (Bernardin, Marulić, Habdelić, Terzić, koji svi imaju i drukčije, a u Habdelića je *ts* veoma rijetko).

DSD

nalazi se u riječi *ozdo,* koju Marulić piše s *dzd,* Mikaļa s *dzd* i *zd,* ostali pisci (12 na broju) pišu samo *zd.*

DSG

dolazi u riječi *ozgor,* koju 7 pisaca (Marulić, Gučetić, Mikaļa, Đorđić, Rosa, Knežević, Ambrozović) piše s *dzg,* a 26 sa *zg;* u dvojice (Bandulavića i Terzića) nalazi se i jedno i drugo.

DŠ

imaju 1) složenice kao: *odšetati, podšiti;* — 2) supstantivi kao: *gospoština, sloboština;* — 3) komparativ *mladši;* — 4) participi

kao: *padši, došadši;* — 5) adverab: *kašto.* — Riječi pod 1) pišu svi pisci samo etimologički. — Riječi pod 2) piše s *dš* 12 pisaca, s *š* 27 p., dvojica (Baćić i Banovac blag.) imaju jedno i drugo, a u Bernardina se nalazi *dš* pored *tš.* — Komparativ *mladši* dolazi u 3 pisca (Pergošić, Bandulavić, Krajačević) i u sve trojice etimologički. — Participi pod 4 pišu se na 6 načina: *č* u 2 pisca (Gradić, Zoranić, koji imaju i drukčije); — *čš* u jednoga pisca (Bernardin, koji piše i drukčije); — *dč* u 5 pisaca (Bernardin, Gradić, Gučetić, Alberti, Orbin, a trećega veoma rijetko, a u prvoga i drugoga još i drukčije); — *dš* u 34 pisca (od kojijeh je u sedmorice još i drukčije: u Bernardina, Gradića, Zoranića, Gučetića, Glavinića, Milovca i Habdelića); — *tč* u Bernardina, koji ima i drukčije; — *tš* u 3 pisca (Glavinić, Milovac, Habdelić, od kojijeh je u prvoga rijetko, a i u druge se dvojice nalazi i drukčije). — Adverab *kašto* dolazi u 4 pisca (J. Relković, Čevapović, K. Pavić, Jaić), koji imaju samo *dš.*

DT

imaju 1) složenice kao: *otvoriti, poticati, otud;* — 2) kajkavski adverab *metemtoga* (interea); — 3) imperativi kao: *dovete* (adducite), *hote* (venite). — Riječi pod 1) pišu s *dt* 44 pisca, s *t* 12 p., jedno se i drugo nalazi u 24 pisca. Treba dodati, da 11 pisaca bilježi *dt* i u glagolima *oteti, otimati, otići* (dakle: *odteti* itd.), a u jednoga (Mulih) se nalazi i *izidti* (exire). — Adverab pod 2) bilježi s *dt* 9 pisaca (Vramec, Jurjević, Sidić, Nadaždi-Draškovićka, Vitezović, Mulih, Vračan, Lovrenčić, Kristijan), a s *t* 8 p. (Fuček, Gašparoti, Šilobod, Švagel, Reš, Mataković, Lalangue, Vranić); jedno i drugo imaju dvojica (Reš i Matijević). — Imperative pod 3) nalazimo s *dt* u 14 pisaca, a s *t* u 10 p. (sve sami Kajkavci).

DZ

nalazi se samo u složenicama kao: *nadzirati, podzimak.* Svi ih pisci pišu samo tako.

DŽ

imaju samo složenice kao: *podžeći, nadživjeti.* Svi ih pisci samo tako bilježe.

ĐK

nađeno je u jedinoj riječi *vođak* (gen. *voćka,* dux); ona se nalazi u Banovca prip., koji je piše s *ćk.*

ĐS

dolazi u adjektivu *varmeđski,* koji se tako zapisan nalazi u M. Relkovića.

ĐT

nalazi se u imperativima kao: *pođte, viđte;* ńih tako pišu: N. Rańina, Palmotić, Akvilini i Đorđić.

GC

imaju riječi, koje se svršuju u nom. sing. na *-gac* kao n. pr. *bogac* (gen. *bokca).* Tu sam riječ našao samo u 6 pisaca (Habdelić, Nadaždi-Draškovićka, Gašparoti, Šilobod, Mataković, Matijević), koji je svi pišu etimologički.

GČ

dolazi u riječi *drukčije* i u kajkavskoj *bokčarija* (paupertas). Prvu riječ pišu etimologički Miletić i Jaić, a drugu Kristijan. Za tijem se *gč* nalazi u riječima izvedenijem od *lak* (staroslov. льгъкъ), n. pr. *lakčina, oblakčati.* Te riječi piše s *hč* 10 pisaca (Čakavci, Kajkavci i Kašić), a s *kč* 2 p. (Alberti i Ivanišević).

GK

dolazi u riječi: *lak, laka* (staroslov. льгъкъ), koja se pisala na 2 načina: *hk* ima 39 pisaca, a *k* 23 p. (među kojima nema ni jednoga Kajkavca), u 2 p. (Lipovčić i Jaić) nalazi se jedno i drugo.

GŠ

imaju 1) derivati od *lak* kao komparativ *lakši,* glagol *oblakšati;* — 2) komparativi od riječi *drag, dug,* dakle *drakši, dukši;* — 3) partic. praet. act. I. kao: *odvrkši, podikši* (inf. *odvrći, podići).* — Riječi pod 1) pišu se na 4 načina: *gš* imaju 4 pisca (Pergošić, Glavinić, Šilobod, Mataković, od kojijeh je u drugoga i u četvrtoga još i drukčije); — *hš* ima 6 pisaca (Kašić, Palmotić, Vitalić, Kadčić, Matović, Matei, od kojijeh drugi i šesti pišu i drukčije); — *hkš* u 3 pisca (Mikloušić, Lovrenčić, Kristijan, od kojijeh treći i drukčije piše); — *kš* u 29 pisaca (između ńih imaju petorica i drukčije: Glavinić, Palmotić, Mataković, Matei, Kristijan). — Komparative pod 2) našao sam samo u kajkavskijeh pisaca dodavši k ńima još Vitezovića; svi oni pišu *gš,* a 4 između ńih (Habdelić, Milovac, Fuček, Švagel) pored toga imaju i *kš.* — Participi pod 3) pisani su u staro doba na 3 načina: *gš* dolazi u 22 pisca (od kojijeh je u trojice i drukčije); — *hš* u 3 pisca (N. Rańina,

Gradić, Vitalić, od kojijeh je u prvoga i u drugoga još i drukčije); — *kš* u 7 pisaca (Bernardin, D. Rańina, Vrančić živ., Baraković, Georgiceo, Sidić, Fuček, od kojijeh je u prvoga i drukčije.

GT

dolazi samo u padežima riječi *nokat* (gen. *nokta,* starosl. ногъть). U staroj se hrv. kńiževnosti nalazi pisano *gt, ht, kt,* ono prvo samo u Bakšića, koji pored toga ima i treće; *ht* u 16 pisaca, od kojijeh Mikala ima i drukčije; *kt* u 13 pisaca (od ńih u Bakšića i Mikale još i drukčije; među ńima nema ni jednoga Kajkavca).

ĆT

imaju samo kajkavski imperativi kao: *povečte, poječte.* Ńih piše sa *čt* 5 pisaca (Fuček, Gašparoti, Švagel, Vranić, Vračan), sa *ćt* 4 pisca (Petretić, Šimunić, Lovrenčić, Kristijan); jedno i drugo imaju 4 p. (Habdelić, Zagrebac, Reš, Mataković).

HĆ

dolazi u glagolima *dršćem (drhćem), šćaše (hćaše,* volebat). Svi stari pisci pišu te riječi s *hć,* samo Matović piše *kć,* a Zlatarić *kć* i *hć.*

HT

imaju riječi: *drhtati, htjeti, zahtevati* i druge, koje su od ńih postale. U 29 pisaca (među kojima nema ni jednoga Čakavca ni Kajkavca) pišu se te riječi s *kt,* a u drugijeh je pisaca *ht,* pak i od onijeh 29 p. imaju 3 također *ht* (Zlatarić, Bandulavić, Knežević).

HV

nalazi se u riječima *hvala, uhvatiti* i u drugima, koje su od ńih izvedene. Mjesto *hv* imaju *f* oni pisci, koji nijesu izgovarali glasa *h* pak ga nijesu znali pravo ni bilježiti. Od onijeh pisaca, koji su glas *h* pravo i izgovarali i bilježili, dolazi *f* u navedenijem riječima samo u Mikale, Švagela i Matovića, ali prva dvojica imaju pored *f* još i *hv,* pače je ovo drugo u Švagela mnogo običnije. Terzić i Ambrozović bileže također jedno i drugo. Pomenute riječi imaju *hf* u 5 pisaca (Gazarović, Terzić, Lubuški, Reš, Nenadić), ali treba znati, da prvi i drugi pisac i u drugijem prilikama glas *v* bileže znakom *f,* u trećega i četvrtoga pisca dolazi *hf* samo po jednoć, a u petoga pisca pored *hf* obično je i *hv.*

JJ

dolazi samo u superlativima kao: *najjači.* Budući da su pisci u staro doba obično rastavlali *naj-* od adjektiva, za to se ne može reći, kako bi bilježili grupu *jj,* da *naj-* nijesu rastavlali. Samo se pri dvojici pisaca može odrediti, kako su *jj* pisali; u Zrińskoga stoji *j,* a u Gašparotija *jj.*

KB

dolazi u prilikama, kada prijedlog *k* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *b* (n. pr. *k bogu).* Većina pisaca piše *k b-,* a Bernardin, Glavinić, Radnić i Dobretić pored toga imaju još *g b-;* Marulić, Vramec i Ivanošić imaju samo *g b-.*

KČ

samo je po sebi već asimilirano, i ne treba druge asimilacije, ali opet riječ *mekčina* pišu s *hč:* Bernardin, Vrančić dict. i živ., Gazarović, Kašić i Zrinski. Isto tako grupu *kč,* kada prijedlog *k* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *č* (n. pr. *k čemu)* pišu s *hč* Gazarović i Mrnavić; ostali pisci imaju samo *kč.*

KĆ

dolazi u riječi *kći,* koju 10 (11) pisaca piše s *hć* (Marulić, Vrančić dict. i živ., Baraković, Alberti, Gazarović, Mrnavić, Ivanišević, Radovčić, Vitalić, Đorđić); ostali pišu *kć.*

KD

dolazi 1) kada prijedlog *k* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *d* (n. pr. *k drugomu); —* 2) u riječi *svagdańi* ili *svagdašńi.* — U slučaju pod 1) piše većina pisaca *k d-,* a Marulić, Pergošić, Baraković, Milovac, Radnić, Dobretić imaju *g d-,* Glavinić ima jedno i drugo. Riječi pod 2) pišu s *kd* 34 pisca, s *gd* 25 p., jedno i drugo 11 p. Pisańe *kd* za to je običnije od *gd,* jer su pisci pri navedenijem riječima obično mislili na *'svaki dan',* rjeđe na adv. *svagda.* Pače i taj adverab pišu Mrnavić, Kanižlić i M. Relković s *kd* dovodeći ga u svezu sa *'svaki dan'.*

KG

dolazi 1) kada prijedlog *k* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *g;* — 2) u riječima *kagod (kakgod* u Kajkavaca) i *dogod* (= doklegod). U slučaju pod 1) ima *kg* 36 pisaca, u jednoga je pisca (Mrnavić) *hg* (h gradu), u jednoga (J. Relković) *g* (godini), a u jednoga

(Radnić) *gg* (*g gospodinu*, — ako nije griješkom, jer se u toga pisca nalazi i *kg*). Riječi pod 2) piše s *kg* 11 pisaca (sami Kajkavci, od kojijeh je u jednoga i drukčije), — *g* piše 7 p. (Knezović, E. Pavić, Lastrić, Nenadić, J. Reļković, Peštalić, Miletić), — *gg* ima jedan pisac (Reš), u kojega je i drukčije

KK

nalazi se 1) kada prijedlog *k* stoji ispred riječi, koja se počiňe glasom *k*; — 2) u adjektivima: *meka, meko, žuka, žuko*. — U slučaju pod 1) piše *kk* (k kraļu) 29 pisaca, *hk* 4 p. (Gazarović, Mrnavić, Zriński, Matei), u 3 p. (Alberti, Bakšić, Vitaļić) dolazi i jedno i drugo. Adjektivi pod 2) biļeže se na tri načina: *hk* u 32 pisca (među kojima nema ni jednoga Bokeļa ni Dubrovčanina, a od Bošňaka, Dalmatinaca i Slavonaca samo su Bandulavić, Kašić, Jaić; — u Vrančića dict., Georgicea, Krajačevića, Matakovića dolazi i drukčije), — *k* u 23 pisca (među kojima nema ni jednoga Bošňaka ni Kajkavca, u Vrančića dict. i u Georgicea dolazi i drukčije), — *kk* u 2 pisca (Krajačević, Mataković, — u obojice i drukčije).

KSN

nalazi se u glagolu *ckńeti* i adv. *dockna* i sličnijem riječima od istoga korijena. Pišu se na 3 načina: *ckn* u 7 pisaca (Zlatarić, Kašić, Bakšić, Mikaļa, Palmotić, Andrijašević, Akvilini), — *cn* u 4 p. (Ančić, Knezović, Matei, Marković), — *skn* u jednoga pisca (Palmotić), koji ima i drukčije.

KŠ

dolazi 1) u komparativu *mekši*, — 2) u participiju: *rekši*. Griješkom pišu te riječi gdjekoji pisci s *hš* i to prvu: Gradić (pored *kš*), Zlatarić, Kašić, a drugu Radovčić (pored *kš*).

KZ

nalazi se, kada prijedlog *k* stoji ispred riječi, koja se počiňe glasom *z*. U takvijem prilikama piše većina pisaca *k z-*, ali Marulić, Baraković, Gazarović, Ļubuški pišu *g z-*, a D. Raňina, Radnić i Šimunić imaju jedno i drugo.

KŽ

nalazi se samo, kada prijedlog *k* stoji ispred riječi, koja se počiňe glasom *ž*. Četiri pisca: D. Raňina, Glavinić, Radnić, Dobretić pišu u takvom slučaju *g ž-*, svi ostali pisci *k ž-*.

MC

nalazi se u adverbu *hotomce*, što ga upotrebļavaju samo Kajkavci dodavši im još Slavonca K. Pavića. Rečeni adverab pišu s *mc* dva pisca (Sidić i K. Pavić), a s *nc* 13 p.

MČ

doľazi u riječi *zamčica*, koju stari pisci biļeže s *mč* i s *nč*; ono se prvo nalazi u 15 pisaca, ovo drugo u 10 p. Georgiceo piše jedno i drugo.

MD

ima partikula *vendar* ili *vindar*, koju upotrebļavaju samo Kajkavci dodavši im još Čakavca Vitezovića. Rečenu partikulu pišu s *md* Zriński (*vimda*) i Nadaždi-Draškovićka (*vemdar*), ostalijeh 17 pisaca biļeži *nd*. — Ne će biti suvišno napomenuti, da istom u Zagrepca (1715) postaje navedena partikula obična; od Zagrepca je starije samo ono troje već izrijekom spomenutijeh pisaca. — Riječi *sedamdeset, osamdeset* pišu svi pisci samo tako.

MK

dolazi u riječi *zamka*, koju s *mk* pišu Marulić, Zoranić, Radnić, Baćić, Horvat, Jaić, — s *nk* Glavinić, Gašparoti, Ivanošić, K. Pavić, — s *ńk* Nadaždi-Draškovićka, Matijević, Vračan, Lovrenčić, Kristijan.

MNS

nalazi se u dubrovačkoj riječi *nepomstvo*, koju tako pišu Mikaļa, Andrijašević, Akvilini, a s *mns* Gučetić.

MT

dolazi u riječi *pamtiti*, koju 13 pisaca (među kojima nema ni jednoga Bokeļa, Čakavca ni Kajkavca) biļeži s *nt*, ostali s *mt*; u Lipovčića dolazi jedno i drugo; u Matakovića nalazimo *metentoga* (interea), u Jaića *plantiti*.

NB

imaju riječi: *himba, himben, obramba, prememba* (u Kajkavaca). Te se riječi pišu u staroj kńiževnosti na 3 načina: *mb* dolazi u 89 pisaca (od kojijeh 14 pišu i drukčije), — *nb* u 14 pisaca (od kojijeh 12 i drukčije pišu), — *ńb* u 4 pisca (Krajačević, Petretić, Nadaždi-Draškovićka, Mataković), koji svi imaju i drukčije.

NC.

U Vitaļića se nalazi *juńci* (vituli) u Miklоušića *prememce* (mutuo). Svi ostali pisci pišu te i slične riječi s *nc*.

NČ.

Samo Terzić ima *juńčić* (vitulus), a svi drugi pisci pišu grupu *nč* u svijem riječima s *nč*.

NK

nalazi se u riječi *(po)mańkati*, koja je uzeta iz talijanskoga *mancare*. Brzo se zaboravilo na izvor te riječi, jer su je pisci i narod dovodili u svezu s narodnom riječju *mańi*, a na to ih je navodilo značeńe obiju riječi. Za to je moguće, da je pisańe *ńk* izišlo samo iz krive etimologije. 14 pisaca piše *nk*, 11 p. *ńk*, a drugijeh 11 imaju jedno i drugo.

NN

imaju riječi 1) *danica*, 2) *istino*, *zakono*, *kameno*, *bjelodana*, *dragocjena* i slične riječi, koje se u staroslov. jeziku svršuju na -ньнъ, 3) *jedanaest*. Te se sve riječi nalaze u staroj hrvatskoj literaturi pisane s *n* i s *nn*, ali pri većini pisaca, koji imaju ovo drugo, ne može se odrediti, je li to etimologičko pisańe ili je prosto udvajańe glasa *n* kao n. pr. kada pišu *ženna*, tu *nn* znači kratkoću vokalu *e*. Za to su u prijegledu, koji će se sada navesti, navedeni samo oni pisci, koji glasa *n* ne udvajaju poradi kratkoće vokala ispred toga *n*. — Riječ pod 1) pišu s *nn* Marulić i Krajačević, ostali pisci s *n*. Riječi pod 2) pišu s *nn* Marulić, Hektorović, Glavinić, Krajačević, Petretić, Habdelić, s *n* pišu 24 pisca, a Bakšić i Milovac imaju jedno i drugo. Riječ pod 3) pišu s *n* 44 pisca, s *nn* 3 p. (Vramec, Petretić, Habdelić), a jedan (Glavinić) ima jedno i drugo.

NP

dolazi u riječima *stramputica*, *stramputan*, koje 8 pisaca (Mikaļa, Ančić, Radnić, Andrijašević, Banovac prip., Rosa, Matei, K. Pavić), pišu s *np*, 3 pisca (N. Rańina, Akvilini, Knežević) s *mp*; jedno i drugo ima Peštalić.

NS

nalazi se u riječima kao: *zakonski*, *poganski*, *pijanstvo* i sličnima. Svi ih pisci pišu s *ns*, samo se u Habdelića nalazi *ms* (pored *ns*), u Krajačevića *ńs* (pored *ns*); u Čevapovića ima riječ *strański*.

ŃC

imaju u deklinaciji riječi, koje svršuju u nom. sing. na *-ńac*, n. pr. *jagańac*, *svińac* (gen. sing. *jagańca*, *svińca*). Ńih piše s *ńc* 19 pisaca, s *nc* 13 p., a 8 p. (Bernardin, Bandulavić, Palmotić, Ančić, Terzić, Kadčić, Lipovčić, Lastrić) imaju jedno i drugo.

ŃČ

dolazi u riječima kao: *jagańče* (vokativ), *jagańčić*, *svińče*. Ńih piše s *ńč* 8 pisaca (Baraković, Alberti, Kašić, Bakšić, Terzić, Đorđić, Marković, Kristijan), s *nč* 7 p. (Mikaļa, Kadčić, E. Pavić, Nenadić, Ambrozović, Miletić, Mikloušić), 2 p. (Palmotić, J. Reļković) imaju jedno i drugo.

ŃS

nalazi se u riječima kao: *sužaństvo*, *djetiństvo*, *sviński*. 38 pisaca piše ih s *ns*, 12 p. s *ńs*, a 17 pisaca imaju jedno i drugo.

ŃŠ

dolazi u riječima: *mańši*, *pomańšati*, koje s *nš* piše 16 pisaca, s *ńš* 7 p. (Bernardin, Marulić, Bandulavić, Krajačević, Petretić, Mulih, Mataković), drugijeh 7 pisaca (Vitezović, Fuček, Šilobod, Reš, Vranić, Vračan, Kristijan) ima jedno i drugo.

SB

dolazi 1) kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *b*, — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *s*, n. pr. *zbor*, *zbaciti*, — 3) u riječi *prozba* (precatio). U prvom slučaju piše većina pisaca *s b-* (n. pr. *s bogom*), 18 p. ima *z b-* *(z bogom)*, a 8 pisaca (Bakšić, Radovčić, Ančić, Terzić, Macukat, Lastrić, Matei, Čevapović) imaju jedno i drugo, — Riječi pod 2) piše konsekventno etimologički samo jedan pisac (Knezović), drugi pisci biļeže fonetički, ali tako, da osmorica između ńih (Marulić, Zoranić, Bandulavić, Vitaļić, Kadčić, J. Reļković, Peštalić, K. Pavić) imaju i *zb* i *sb*. — Riječ pod 3) rijetka je, imaju je samo 3 pisca: Budinić, Alberti, K. Pavić, od kojijeh je drugi piše sa *zb*, a prvi i treći s *sb*.

SČ

dolazi 1) kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *č*, — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *s*, n. pr. *ščekati*, — 3) u riječima kao: *pašče* (catulus), *prašči* (porcinus). — U slu-

čaju pod 1) piše većina pisaca *s č-* (n. pr. *s čim)*, Ivanošić ima *š č- (š čim)*, a Banovac prip. jedno i drugo. — Riječi pod 2) veoma su rijetke, u Mrnavića sam našao *sč*, a u Banovca *šč*. — Isto su tako rijetke i riječi pod 3), Georgiceo i Banovac prip. imaju ih jedini i oni ih pišu s *šč*.

SĆ

nalazi se, kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *ć;* u tom slučaju pišu svi pisci *s ć-*, samo Banovac prip. ima *š ć-* (š ćerama). — Što se u Gradića i Georgicea piše *sć* mjesto *šć* u riječima kao *pričešćeńe*, to su za cijelo grijeŝke.

SD

dolazi 1) kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *d*, — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *s*, n. pr. *združiti, zdvojiti*, — 3) u riječi *vazda*. U slučaju pod 1) pišu *z d-* (n. pr. *z drugim)* 22 pisca, *z d-* i *s d-* dolazi u 12 pisaca, ostali pisci imaju samo *s d-*. Riječi pod 2) piše etimologički samo jedan pisac (Banovac prip.), fonetički piše 31 p., etimologički i fonetički 21 p. — Riječ pod 3) piše etimologički samo Hektorović, fonetički piše 51 pisac, a dvojica (Baraković i Radovčić) imaju jedno i drugo. Prema riječi *vazda* mislili su ńeki pisci, da treba pisati i *vazdan* (tota die), jer značeńe i oblik tijeh riječi dosta na blizu stoje. Tijeh pisaca ima 18, a svi pripadaju među one, koji pišu *vazda*.

SĐ

nalazi se samo kada prijedlog *s* stoji ispred koje riječi, koja se počińe glasom *đ*. Takav se slučaj nalazi samo u jednoga pisca (Lipovčić), koji piše *z đ-*.

SG

nalazi se 1) kada prijedlog *s* stoji ispred koje riječi, koja se počińe glasom *g*, — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *s*, n. pr. *zgoditi, zgledati*. — U slučaju pod 1) piše *z g-* (n. pr. *z gospodinom)* 18 pisaca, 4 pisca (Mrnavić, Lipovčić, Peštalić, Čevapović) imaju *z g-* i *s g-*, ostali samo *s g-*. Riječi pod 2) piše fonetički 36 pisaca, etimologički i fonetički 17 p., a samo etimologički ne piše ni jedan.

SKL

ima samo particip praet. act. II. glagola *stisnuti* ili *pritisnuti*, dakle *stisla, pritisla;* samo jedan pisac (Vitaļić) piše *skl (pritisklo)*, a

11 pisaca ima *sl*. — Grupa *skl* nije narodu neugodna, isporedi: *sklad, rasklimati* itd., za to je *sl* u participu *stisla* za cijelo poradi drugijeh oblika: *stisnuti, stisnem* itd., gdje je *k* iza *s* ispalo po fonetičkom zakonu kao u *tijesna*.

SKN

dolazi u riječi: *tijesna, tijesno*. Velika većina pisaca biļeži *sn*, ali Gradić i Vrančić dict. i živ. imaju *skn*, a jedno i drugo imaju Bernardin, Budinić, Alberti, Kašić, Georgiceo, Ivanišević, Mikaļa, Radovčić, Vitaļić. — U Glavinića se nalazi riječ *laskne* (illucescit).

SKŃ

imaju riječi: *tješńi* (angustior), *pritišńen;* ona se prva nalazi samo onako pisana, a što drugu riječ Jurjević i Nadaždi-Draškovićka biļeže s *sń*, to je za cijelo griješka.

SĻ

dolazi 1) kada prijedlog *s* stoji ispred koje riječi, koja se počińe glasom *ļ*, — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog *s*, n. pr. *šļubiti*, — 3) u riječima kao: *ošļi* (asininus), *nepodnošļiv, neugašļiv*, — 4) *pošļedak, našļednik*. — U slučaju pod 1) piše Miletić *š ļ-*, ostali pisci *s ļ-*. Riječi, koje idu pod 2), nalaze se samo u dvojice pisaca (Đorđić, Matei), i oni ih pišu s *sļ*. — Riječi pod 3) pišu s *šļ* Bandulavić, Bakšić, Mikaļa, Radnić, a *sļ* se nalazi u Matovića. Riječi pod 4) biļeže Radnić i Matović etimologički, a u drugijeh pisaca ne nalazi se ni *šļ*, ni *sļ*, već *slj*.

SŃ

nalazi se, kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *ń*. U tom slučaju pišu *s ń- (s ńim)* 3 pisca (Nenadić, Čevapović, Marković), *š ń- (š ńim)* piše 26 pisaca, a jedno i drugo imaju 24 pisca.

SS

nalazi se 1) kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *s*, — 2) u riječi *kravosac*. U prvom slučaju pišu *s s- (s sinom)* 23 pisca, *s (sinom)* piše 17 pisaca, a jedno i drugo dolazi u 12 pisaca. Ovamo se dakako ne broje i ne mogu se brojiti slučajevi, kada se piše *sa s- (sa sinom)*, koje se nalazi u množine pisaca. — Riječ pod 2) našao sam samo u jednoga pisca (Andrijašević), i on je piše sa *s*.

SŠ

dolazi 1) kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počiňe glasom *š*, — 2) u participu praet. act. I. kao: *potresši, donesši.* — U prvom slučaju piše *s š- (s škodom)* 6 pisaca: Georgiceo, Baćić, Knezović, Rosa, Kneževič, Markovič. Ovamo se dakako ne broje i ne mogu se brojiti slučajevi, kada se piše *sa š- (sa škodom)*, koje se nalazi u mnogo pisaca. — Participe pod 2) našao sam samo u 3 pisca (Marulić, Bandulavić, Bakšić), koji ih pišu sa *sš*.

STB

imaju riječi: *gozba, jezbina.* Pišu se na 4 načina: *sb* dolazi u 3 pisca (Ančić, Kanižlić, Dobretić), od kojijeh prvi i treći imaju i drukčije; — *stb* u 9 pisaca (Bernardin, Vrančić dict., Knežević, M. Reļković, J. Reļković, Marević, Miletić, Horvat, Jaić), od kojijeh prvi, drugi i sedmi imaju i drukčije; — *zb* u 33 p. (među kojima nema ni jednoga Kajkavca), ali 4 od ńih (Bernardin, Vrančić dict., Ančić, Miletić) pišu i drukčije; — *zdb* u jednoga pisca (E. Pavić). Treba dodati, da se u Jaića nalazi riječ *svistbeno* (prudenter).

STČ

dolazi u vokativu sing. supstantiva, koji se u nom. sing. svršuju na *-stac* n. pr. *zločestac, nevjestac.* Samo u Georgicea ima takvijeh vokativa i on ih piše dvojako: s *stč* i s *šč*.

STĆ

imaju samo futuri glagola, kojima se infinitivi svršuju na *-sti,* n. pr. *krašću, pašćeš, dovešće.* U 3 pisca (Marulić, M. Reļković, Čevapović) pišu se ti futuri s *stć,* a u 4 p. (Ančić, Macukat, Lastrić, Ambrozović) pišu se s *šć.*

STD

dolazi 1) u riječi *zdenac,* — 2) u riječi *šezdeset.* Riječ pod 1) pišu svi pisci fonetički, a riječ pod 2) bileži se na 3 načina: *sd* u 15 pisaca, od kojijeh jedan (Zriński) ima i drukčije; — *std* u 30 pisaca, od kojijeh dvojica (Alberti i Vitezović) imaju i drukčije; — *zd* u 6 pisaca (Vrančić dict., Alberti, Zriński, Vitezović, Nenadić, Dobretić), od kojijeh drugi, treći i četvrti imaju i drukčije.

STK

dolazi 1) u riječi *kocka,* — 2) u deklinaciji riječî, koje se svršuju u nom. sing. na *-stak,* n. pr. *došastak* (kajk. *došestek)* gen. *došaska* (kajk. *došeska),* — 3) u riječi *nauckati* (incitare). — Riječ pod 1) piše se u staroj kńiževnosti na 3 načina: *ck* u 14 pisaca, od kojijeh jedan (Habdelić) ima i drukčije; — *stk* u Vrančića dict.; — *tck* u Habdelića, koji ima i drukčije. — Riječi pod 2) nalaze se samo u Kajkavaca dodavši im Slavonca J. Reļkovića, i svijeh je zajedno 12, a svi pišu *stk.* — Riječ pod 3) našao sam samo u jednoga pisca (Glavinić), koji je bileži s *ck.*

STL

nalazi se griješkom samo u J. Reļkovića, koji piše *uzrastlo* (partic. od *uzrasti).*

STĻ

imaju adjektivi kao *bolešļiv.* Matijević ima *odpustļiv,* a Marević *bolešļiv.*

STM

dolazi u riječima kao: *bolesma, radosma* (instrum. plur.). Samo Gradić i Gučetić tako pišu, svi ostali pisci imaju *stm,* a Zagrebac i Lastrić pored toga i *sm,* ali rijetko.

STN

imaju 1) supstantivi *usna, namjesnik,* — 2) adjektivi: *žalosna, radosno, bolesni* itd., — 3) broj *šesnaest,* — 4) glagol *zgusnuti se.* Te riječi pišu samo s *sn* 12 pisaca, samo s *stn* 16 pisaca, a jedno i drugo dolazi u 64 pisca, među kojima *sn* imaju rijetko: Vrančić živ., Vitaļić, Švagel, Mataković, Matijević, Miletić, Čevapović, Jaić, veoma rijetko ga imaju Zagrebac, Gašparoti, Ivanošić; s druge je strane među ona 64 pisca *stn* rijetko u D. Rańine, Zoranića, Barakovića, Baćića, Rose, Dobretića, Leakovića, a veoma je rijetko u Zlatarića, Kašića, Mikaļe, Radnića, Došena, Varešanina, Markovića.

STŃ

imaju adjektivi: *lašńi* (facilior), *vlašńi* (proprius), supstantivi: *vršńak, zločešńak, napašńak,* za tijem deklinacija riječi *ostań* (gen. *ošńa).* Griješkom pišu Gradić i Georgiceo u tijem riječima *sń* (ali u Gradića je također *šń);* navedene supstantive pišu s *stń:* Mataković, Matović i K. Pavić, — Ančić ima jedno i drugo, a Banovac prip. samo *šń.* Riječ *lašńi* piše s *šń* 30 pisaca, s *stń* ni jedan.

STST

ima samo riječ *šesto* (= *šest sto).* Većina je pisaca piše rastavļeno, samo Glavinić piše zajedno: *šesto.*

SZ

dolazi, kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *z*. U tom slučaju piše 16 pisaca *s z- (s zemļe)*, a 7 p (N. Rańina, D. Rańina, Gradić, Baraković, Glavinić, Georgiceo, Lipovčić) piše *z (zemļe)* Ovamo se dakako ne računaju slučajevi, kada pisci pišu *sa z- (sa zemļe)*.

SŽ

dolazi, kada prijedlog *s* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *ž*. Za taj se slučaj nalaze 3 načina pisańa u staroj hrv. kńiževnosti: *s ž- (s ženom)* u 22 pisca, od kojijeh 4 (Bernardin, Macukat, Dobretić, Horvat) imaju i drukčije; — *z ž- (z ženom)* u 4 pisca (Bernardin, Zoranić, Ļubuški, Dobretić), od kojijeh prvi i četvrti imaju i drukčije; — *ž (ženom)* u 6 pisaca (Budinić, Macukat, Banovac prip., Lipovčić, Dobretić, Leaković), od kojijeh drugi i peti imaju i drukčije.

ŠB

ima riječ *zadužbina,* koju piše fonetički 15 pisaca, a etimologički ni jedan.

ŠTB

dolazi u riječi: *vježbati,* koja se piše u staroj kńiževnosti na 3 načina: *čb* u 8 pisaca (Orbin, Kašić, Mikaļa, Terzić, Macukat, Kadčić, Rosa, Matei), od kojijeh prvi, drugi, četvrti, peti i šesti imaju i drukčije; — *šb* u 2 p. (Kadčić, Marković), koji obojica imaju i drukčije; — *žb* u 24 pisca (među kojima nema ni jednoga Kajkavca), ali 6 od ńih (Orbin, Kašić, Terzić, Macukat, Kadčić, Marković) pišu i drukčije. — Još se *štb* (ili pravo govoreći *štpb)* nalazi u riječi *užba* (plenilunium), koja se tako pisana nalazi u Zoranića, i u riječi *godižbeni* (annuus), koja se nalazi u Miletića pisana s *šb*.

ŠTN

imaju riječi *godišni, sudišni,* koje s *štn* pišu Kanižlić, Marević, Marković, a s *šn* Orbin, Rosa, Dobretić, J. Reļković, Peštalić, Marević.

ŠTŃ

dolazi u riječi *godišńi,* koja se tako nalazi pisana u E. Pavića i Leakovića.

TB

imaju riječi: *svadba, ženidba, udadba.* 29 pisaca pišu ih s *db,* 20 p. s *tb,* a 19 imaju jedno i drugo.

TC

dolazi 1) u deklinaciji supstantiva, koji se u nom. sing svršuju na *-tac,* n. pr. *otac, bogatac, svetac* (gen. sing. *oca, bogaca, sveca),* — 2) u riječi *djeca,* — 3) u drugijem deminutivima kao: *vraca, smrca, teca, sice,* — 4) u adverbu (kajkavskom) *pripece* (fortuito). — Supstantive pod 1) piše s *c* 12 pisaca, s *tc* 38 p., a 48 imaju jedno i drugo. — Riječ pod 2) nalazi se s *c* pisana u 59 pisaca, s *tc* u 12 pisaca, a jedno i drugo dolazi u 11 pisaca (u Grličića, Matakovića i Vračana rijetko je *c*, a u Muliha i Lovrenčića veoma rijetko). — Deminutive pod 3) pišu s *c* N. i D. Rańina, Andrijašević, Mikloušić, a s *tc* Vrančić živ., Vitezović, Kanižlić i Rosa. Adverab pod 4) pišu etimologički: Gašparoti, Matakovič, Miklošić, Kristijan, a fonetički: Vračan.

TČ

dolazi 1) u vokativima sing. kao: *oče, bogače, prokleče;* ovamo ide i riječ *očenaš;* 2) u riječima kao: *Mlečići, Mlečani, pačići;* — 3) u riječima kao: *falačec* (kajkavski). *siroče;* — 4) u adjektivu: *svečan;* — 5) u riječima *dječica, dječin(ski), dječak;* — 6) u derivatima kao: *očev, očin;* — 7) u riječima kao: *pličina, kročina, skračati;* — 8) u riječi *priča.* — Vokative pod 1) pišu s *č* 22 pisca, s *tč* 21 p., jedno i drugo stoji u 12 pisaca. — Riječi pod 2) piše s *č* 7 pisaca (Vramec, Mikaļa, Habdelić, Akvilini, Krčelić, Švagel, J. Reļković), s *tč* 3 p. (Glavinić, Mrnavić, Miklošić), jedno i drugo ima Vitezović. — Riječi pod 3) piše s *č* 6 p. (Habdelić, Jurjević, Lipovčić, Mataković, J. Reļković, Čevapović), s *tč* 2 p. (Vranić i Lovrenčić), jedno i drugo imaju Gašparoti i Lalangue. — Adjektiv pod 4) piše s *č* 16 pisaca (ni jedan Kajkavac), s *tč* 8 p. (Grličić, Kanižlić, Rosa, Nenadić, M. Reļković, Dobretić, Miletić, Jaić); jedno i drugo ima Bandulavić. — Riječi pod 5) imaju *č* u 52 pisca, *tč* u 5 p. (Bernardin, Marulić, Petretić, Matijević, Lovrenčić), a jedno i drugo dolazi u 9 pisaca (Mrnavić, Habdelić, Mulih, Šilobod, Mataković, Lalangue, Vranić, Vračan, Kristijan). — Derivate pod 6) pišu s *č* 34 pisca, s *tč* 27 p., jedno i drugo ima 12 p. — Riječi pod 7) piše s *č* 6 p. (Banovac prip., Lipovčić, E. Pavić, Lastrić, Leaković, Marević), s *tč* 8 p. (Bernardin, Bandulavić, Mrnavić, Vitaļić, Kadčić, Kanižlić, Reš, Banovac blag.), jedno i drugo ima Grličić. — Riječ pod 8) piše s *č* 11 p., s *tč* 3 p. (Bandulavić, Krajačević, Petretić).

TČB.

O riječi *otaǵbina* vidi što je rečeno pri grupi ČB.

TĆ

dolazi u futuru: *gledaću, hvalićeš* itd., kojega Kajkavci dakako nemaju. Taj se futur piše s *ć* i s *tć* u staroj kńiževnosti; ono se prvo nalazi u 19 pisaca, ovo drugo u 14 pisaca, a jedno i drugo u 27 p. (među kojima je *ć* rijetko u Georgicea, veoma rijetko u Bandulavića, a *tć* je rijetko u Kašića, Grličića, Kadčića, Lipovčića, Jaića, veoma rijetko u Bandulavića). Samo se po sebi razumije, da se ovamo ne mogu računati slučajevi, kada koji pisac ima futur n. pr. *gledati ću, hvaliti ćeš* itd.

TD

imaju brojevi *pedeset* i *devedeset;* ńih piše s *d* 30 pisaca, s *td* 21 p., a jedno i drugo ima 10 p. (Alberti, Glavinić, Mrnavić, Habdelić, Vitezović, Fuček, Kanižlić, Rosa, Banovac blag., Kristijan).

TǴ

imaju riječi *zanaǵija, kamaǵija,* koje s *ǵ* pišu Peštalić i Miletić, a s *tǵ* M. Reļković, J. Reļković, Ambrozović, Miletić, K. Pavić. Kako se vidi, u Miletića je jedno i drugo.

TS

dolazi 1) u riječima na *-ski* i *-stvo,* n. pr. *bratski, hrvatski, bogatstvo, prokletstvo;* — 2) u riječima *petsto, devetsto (petsat, devetsat),* kada se zajedno piše veći broj s mańijem. — Riječi pod 1) bileže se na 4 načina: *c* u 34 pisca (od kojijeh samo 6 imaju samo tako t. j. Zoranić, Pergošić, Kašić, Krajačević, Petretić, Sidić, a svi ostali pišu i drukčije); — *s* u 48 pisaca (od kojijeh 32 imaju i drukčije); — *tc* u 16 pisaca (među ńima jedini Vračan ima samo tako, a svi ostali i drukčije; rijetko je *tc* u Radnića, Fučeka, Matovića, veoma rijetko u Habdelića); — *ts* u 60 p. (od kojijeh 41 imaju i drukčije, rijetko je *ts* u Došena i Dobretića, veoma rijetko u Horvata). — Riječi pod 2) pišu s *c* Gradić, Ančić, Andrijašević, a s *ts* Orbin.

TŠ

dolazi 1) u riječi *(za)večati* (senescere), — 2) u riječima kao *prokleština, hrvaština,* — 3) u participu praet. act. I: *spletši,* — 4) u komparativu: *kratši.* Sve su te riječi u staroj hrv. kńiževnosti veoma rijetke, a pišu se ovako: *č* u riječi pod 1) ima Lastrić; — *š* u riječima pod 2) imaju Vrančić živ. i Georgiceo; — u participu pod 3) imaju Marulić i Alberti *tč,* a Georgiceo *tš;* — u komparativu pod 4) ima Krajačević *tš.*

TT

dolazi u riječi *vrat'te* (reddite), koju D. Rańina piše: *vrate.*

VST

dolazi u riječima na *-vstvo,* koje s obzirom na ńihovo pisańe u staroj hrv. kńiževnosti treba dijeliti u troje: 1) riječ *bivstvo,* — 2) riječ *kraļevstvo,* 3) ostale riječi kao n. pr. *popovstvo, djevstvo.* — Riječ pod 1) pišu na *-stvo* 4 p. (Bandulavić, Matović, Leaković, Peštalić), s *-vstvo* i *-stvo* imaju Terzić i Banovac blag. — Riječ pod 2) pišu na *-stvo* 54 pisca, na *-vstvo* 12 p., jedno i drugo dolazi u 14 p., ali tako, da je *-stvo* rijetko u Andrijaševića i Vitaļića, a *-vstvo* u Knezovića. — Riječi pod 3) nalaze se u 11 pisaca, i svi ih pišu na *-vstvo*

VT

dolazi 1) u riječi *cavtjeti* (florere), — 2) u riječi *jevtin.* Prvu riječ piše s *pt* Akvilini, s *ft* N. Rańina i Gučetić, s *vt* N. Rańina i Matei. Drugu riječ pišu s *ft* M. Reļković i Ambrozović, s *vt* Baćić.

VV

dolazi samo, kada (kajkavski) prijedlog *v* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *v.* Ali to biva veoma rijetko, jer u tom slučaju Kajkavci obično pišu ne *v,* nego *vu* (n. pr. *vu vodu).* Mataković ima *v vuze,* a Vramec *v vino* pored *vogersku* (= v vogersku).

ZC

dolazi 1) u deklinaciji supstantiva i adjektiva, koji izlaze na *-zac* ili *-zak,* n. pr. *vosca, izlasci, mrsci;* — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *iscijediti, rascvijeliti.* — Riječi pod 1) pišu sa *zc* Hektorović i J. Reļković, a s *sc* Ančić. — Riječi pod 2) pišu s *sc* 3 pisca (Mikaļa, Zriński, Marević), a sa *zc* 31 pisac, u dvojice (Zlatarić, Glavinić) nalazi se jedno i drugo.

ZČ

nalazi se u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *iščistiti, raščiniti.* Takve se riječi pišu na 4 načina: *šč* dolazi u 8 pisaca (Bandulavić, Mikaļa, Radovčić, Vitaļić, Gašparoti, E. Pavić, Nenadić, Marević), ali jedan jedini među ńima (Nenadić) ima samo tako;

— *šč* u 4 p. (Zrinski, Radovčić, Terzić, Banovac prip., ali samo prvi ima samo tako); — *zč* u 46 p., od kojijeh 10 imaju i drukčije; — *žč* u Đorđića, koji ima i drukčije.

ZĆ

nalazi se u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *bešćutan, ušćutjeti*. Takve se riječi nalaze samo u 3 pisca (Bandulavić, Mikaļa, Matei), i oni ih pišu sa *zć*.

ZDN

Najobičnija je riječ, koja ovamo ide: *prazna, prazno* (masc. *prazan*). Samo Budinić piše *prazdna*, Ambrozović *prazdna* i *prazňa*, a svi ostali pisci samo: *prazna*. Ovamo ide i riječ *bezno* (abyssus), koju sa *zdn* piše Alberti, sa *zn* Glavinić, a K. Pavić ima jedno i drugo. U Marevića se nalazi *grozdni* (plač), u svijeh ostalijeh pisaca samo *grozni*. Pergošić piše: *jezdni* (koń), a Ambrozović *pozdna* (sera).

ZF

dolazi u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *sfaleti* (deficere, kajk.), *usfaliti*. U tijem rijetkijem riječima piše *sf* jedan pisac (Lalangue), a *zf* 9 pisaca (Krajačević, Jurjević, Nadaždi-Draškovićka, Mulih, Lipovčić, Gašparoti, Knežević, Mataković, Vranić).

ZH

imaju složenice, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *ishoditi, rashladiti*. Ńih piše s *sh* 19 pisaca, ali svi osim jednoga (Milovca) imaju i drukčije; sa *zh* piše 75 pisaca, ali 18 među ńima piše i drukčije.

ZK

dolazi 1) u riječima kao: *niska, nisko, mrska, mrsko, francuski, paska* (animadversio), — 2) u riječi *griskati*, — 3) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *iskupiti, raskinuti*. — Riječi pod 1) piše s *sk* 45 pisaca, sa *zk* 11 p., a jedno i drugo dolazi u 6 p. (Baćić, Švagel, E. Pavić, M. Reļković, Marević, K. Pavić); *zsk* ima veoma rijetko J. Reļković i to samo u riječi *francuski* — Riječ pod 2) pišu s *sk* Ivanošić i Čevapović, a sa *zk* Peštalić. — U riječima pod 3) stoji *sk* u 12 pisaca, *zk* u 6 p. (Bernardin, Zoranić, Terzić, Đorđić, Krčelić, Knezović), a jedno i drugo dolazi u 50 pisaca.

ZĻ

imaju 1) adjektivi kao: *ļubežļiv, popužļiv*, — 2) složenice, u kojima je prvi dio prijedlog, n. pr. *užļubiti, ražļutiti*. — Riječi pod 1) piše sa *zļ* 6 pisaca (Georgiceo, Vitaļić, Lipovčić, Matijević, Marković, Jaić), sa *žļ* 10 p. (D. Rańina, Gučetić, Orbin, Kašić, Palmotić, Andrijašević, Akvilini, Kadčić, Nenadić, Matović), a 3 p. (Bakšić, Dobretić, Matei) imaju jedno i drugo. — Riječi pod 2) pišu svi pisci osim Lipovčića sa *zļ*, a u Lipovčića dolazi *žļ* i *zļ*.

ZŃ

nalazi se 1) kada kajkavski prijedlog *z* stoji ispred riječi *ńega, ńim*, — 2) u riječima kao *grižńa, grožńa, ispražńen*. U slučaju pod 1) pišu kajkavski pisci i *z ń-* i *ž ń-*, ali je običnije ono prvo. U riječima pod 2) samo Kanižlić i Mataković griješkom pišu *zń* mjesto zakonitoga *žń*.

ZP

dolazi u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *isprositi, raspustiti*. S *sp* piše te riječi 10 pisaca (Vramec, Budinić, Vrančić dict., Zlatarić, Krajačević, Zrinski, Milovac, Zagrebac, Mulih, Gašparoti), sa *zp* 5 p. (Bernardin, Zoranić, Gazarović, Đorđić, Krčelić), a jedno se i drugo nalazi u 55 pisaca (među kojima *sp* rijetko piše Komulović i Došen, veoma rijetko Ambrozović, a *zp* je rijetko u Barakovića, Mikaļe, Nenadića).

ZS

dolazi 1) u riječima kao *bezobrastvo, dvobrastvo*, 2) kada kajkavski prijedlog *z* stoji ispred riječi, koja se počińe glasom *s*, — 3) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *isisati, rasuti*. — Riječi pod 1) piše na *-stvo* Banovac prip., na *-zstvo* Bakšić, a jedno i drugo ima Lastrić. — U slučaju pod 2) piše 6 Kajkavaca (Vramec, Sidić, Šimunić, Gašparoti, Švagel, Vračan) *s (svojim* — cum suo), ali samo je tako u drugoga i u petoga među ńima; — *ss (s svojim)* ima Pergošić, ali ne samo tako; *zs (z svojim)* imaju ostali Kajkavci i to osim onijeh, koji su već izrijekom spomenuti, svi drugi samo tako. — Složenice pod 3) piše s *s* 27 pisaca, sa *zs* 8 pisaca (Vramec, Budinić, Petretić, Matijević, Ambrozović, Mikloušić, Lovrenčić, Kristijan) a jedno i drugo dolazi u 54 p. (među kojima *s* rijetko pišu Bernardin, Alberti, Nadaždi-Draškovićka i Jaić, veoma rijetko J Reļković, a *zs* rijetko pišu D. Rańina, Zoranić, Banovac prip., Lipovčić, Marević). Još treba spomenuti, da Pergošić i Vrančić

dict. pored drugoga imaju i *ss (rassipavati)*. I to treba dodati, da 10 pisaca (Alberti, Grličić, Đorđić, Mulih, Lipovčić, E. Pavić, Mataković, Dobretić, Matei, Jaić) složenice, gdje se prijedlog svršuje na *z*, a druga se riječ počiňe grupom *st*, kašto bilježe sa *zt* n. pr. *raztaviti*.

ZŠ

dolazi 1) u participu praet. act. I. n. pr. *ulezši*, — 2) kada kajkavski prijedlog *z* stoji ispred koje riječi, koja se počiňe glasom *š*, — 3) u složenicama kao: *raširiti*. — Particip pod 1) piše se na 3 načina: *sš* u Marulića; — *š* u Budinića (ali i drukčije); — *zš* u 8 pisaca (Bernardin, Budinić, Alberti, Bandulavić, Glavinić, Bakšić, Petretić, Terzić). — U slučaju pod 2) bilježe Kajkavci obično *z š-*. — Složenice pod 3) piše s *sš* Vračan (ali i drukčije), — s *š* 39 pisaca (među ňima 14 i drukčije), sa *zš* 38 p. (među ňima 15 i drukčije).

ZT

nalazi se 1) u riječi *lestva*, — 2) u infinitivima kao *gristi, ulesti*, — 3) u imperativima kao *pomoste* (iuvate), *paste* (attendite), — 4) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *istok, ustegnuti*. — Riječ pod 1) dolazi u 6 pisaca (Vrančić dict., Bakšić, Vitezović, Peštalić, Marević, Horvat), koji je svi pišu fonetički. — Infinitive pod 2) piše s *st* 38 pisaca, sa *zt* 4 p. (Mrnavić, J. Reļković, Horvat, Jaić), a jedno i drugo dolazi u 5 p. (Bandulavić, Kašić, Vitaļić, Kanižlić, M. Reļković). — U imperativu pod 3) piše *st* Banovac prip., a *zt* Zlatarić. — Složenice pod 4) piše s *st* 14 pisaca, sa *zt* 5 p. (Bernardin, Vramec, Terzić, Đorđić, Šilobod), a jedno i drugo dolazi u 51 pisca (*st* rijetko u Ambrozovića, veoma rijetko u Jaića; *zt* rijetko u Budinića, Bakšića, Radovčića, Švagela, Matovića, veoma rijetko u Kadčića i Banovca prip.).

ZTĆ

dolazi u futuru kao *grišću*. Samo Ivanošić ima takav primjer i biļeži ga s *štć*.

ZZ

nalazi se 1) kada kajkavski prijedlog *z* stoji ispred koje riječi, koja se počiňe glasom *z*, — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *bezakoňe, iza*. — U slučaju pod 1) pišu Šimunić i Vračan *z (zvezdami)*, a 11 pisaca *z z- (z zvezdami)*, jedno se i drugo nalazi u Nadaždi-Draškovićke i u Gašparotija. — Složenice pod 2) piše sa *z* 15 pisaca, sa *zz* 10 p., a jedno se i drugo nalazi u 3 p. (Alberti, Milovac, Akvilini).

ZŽ

nalazi se 1) kada kajkavski prijedlog *z* stoji ispred koje riječi, koja se počiňe glasom *ž*, — 2) u složenicama, gdje je prvi dio prijedlog, n. pr. *ražalostiti, ražeći*. — U prvom slučaju piše *z ž- (z ženum)* 14 pisaca, a *ž (ženum)* 3 pisca. Složenice pod 2) piše sa *zž* 29 pisaca, sa *ž* 23 p., a jedno se i drugo nalazi u 12 pisaca. Dodati treba, da Ļubuški piše *žž*.

ŽC

nalazi se u deklinaciji riječi, koje se u nom. sing. svršuju na *-žac* ili *-žak*; n. pr. *lažac, neznabožac, težak (lašca, neznabošca, tešci)*. Te riječi piše s *šc* 5 pisaca (Zoranić, Kašić, Terzić, Banovac prip., Matei), sa *žc* 26 p., a jedno i drugo nalazi se u 3 p. (Ančić, Lipovčić, Rosa).

ŽČ

imaju riječi: *strašče* (vokativ), *lašče* (vokativ), *lupeščić, brješčić, drušče* (verna), *oteščati*. U tijem riječima nalazi se *šč* u 10 pisaca, *žč* u 3 p. (Došen, Ivanošić, J. Reļković), a jedno i drugo u 4 p. (Alberti, Radnić, Marević, Jaić).

ŽĆ

dolazi u riječima *lupešćina, ubošćina, otešćati*. Bernardin ima *otešćati, lupešćina* pored *lupežćina*, E. Pavić: *otešćati*, Georgiceo: *ubošćina*.

ŽDB

vraždba u Pergošića.

ŽDN

daždna (pluvialis) u Bakšića.

ŽK

dolazi u riječima: *teška, teško, muški, biļeška, sluškiňa, natraške, roška* (gen. sing.). S *šk* piše ih 28 pisaca, sa *žk* 5 (4) p. (Vrančić dict. i živ., Bandulavić, Knežević, J. Reļković), a jedno i drugo ima 29 p. (*šk* rijetko u Jaića, *žk* rijetko u Mrnavića, Baćića, Lipovčića, E. Pavića, Došena, Dobretića, veoma rijetko u Vitezovića i Kadčića). Treba dodati, da Radovčić i Varešanin pišu *žsk* u *mužski*.

ŽT

imaju riječi: 1) *lupeština, uboština,* — 2) *mnoštvo, društvo, uboštvo,* — 3) *bješte* (fugite). — Riječi pod 1) pišu s *št*: Komulović, Mrnavić, Mikaļa, Kadčić, Baćić, Dobretić, Varešanin, — s *žšt:* Bandulavić i Grličić, — s *žt:* Kanižlić. — Riječi pod 2) piše s *št* 46 pisaca (od kojijeh 36 ima i drukčije), — s *žst* 11 p. (svi imaju i drukčije), — s *žt* 42 pisca (osim Marulića, Komulovića, Albertija, Bandulavića, Kašića, Kneževića svi imaju i drukčije), — s *žšt*: Leaković, koji ima i drukčije. — Imperativ pod 3) pišu s *št:* Zoranić i Banovac prip., — s *žt:* Zlatarić, Georgiceo, Vitaļić, Knezović, Čevapović, a jedno i drugo ima D. Rańina.

A.

Pisci poređani po godinama.

1. Bernardin Spļećanin 1495
2. Nikola Rańina 1507
3. Marko Marulić 1521
4. Dinko Rańina 1563
5. Basil Gradić 1567
6. Petar Hektorović 1568
7. Petar Zoranić 1569
8. Ivanuš Pergošić 1574
9. Antun Vramec 1578
10. Šimun Budinić 1582
11. *a)* Faust Vrančić 1595
12. Arkanđeo Gučetić 1597
13. Dominko Zlatarić 1597
14. Aleksandar Komulović 1606
15. *b)* Faust Vrančić 1606
16. Juraj Baraković 1614
17. Matej Alberti 1617
18. Mavro Orbin 1621
19. Marin Gazarović 1623
20. Ivan Bandulavić 1626
21. Frańo Glavinić 1628
22. Bartol Kašić 1628
23. Atanasije Georgiceo 1629
24. Ivan Tomko Mrnavić 1631
25. Petar Bogdan Bakšić 1638
26. Nikola Krajačević 1640
27. Ivan Ivanišević 1642
28. Jakov Mikaļa 1649
29. Petar Petretić 1651
30. Petar Zriński 1660
31. Baltazar Milovac 1661
32. Petar Radovčić 1662
33. Ǵon Palmotić 1670
34. Juraj Habdelić 1674
35. Gabrijel Jurjević 1675
36. Ivan Ančić 1678
37. Mihajlo Radnić 1683
38. Vital Andrijašević 1686
39. Ignacij Akvilini 1689
40. Simon Sidić 1693
41. Nadaždi-Draškovićka 1696
42. Pavao Vitezović 1696
43. Mihaļ Šimunić 1697
44. Andrija Vitaļić 1703
45. Luka Terzić 1704
46. Ivan Grličić 1707
47. Petar Macukat 1708
48. Stefan Zagrebac 1715
49. Lovro Ļubuški 1727
50. Igńat Đorđić 1728
51. Antun Kadčić 1729
52. Antun Baćić 1732
53. Stefan Fuček 1735
54. Juraj Mulih 1742
55. *a)* Josip Banovac 1747
56. Baltasar Krčelić 1747
57. Jerolim Lipovčić 1750
58. Ilarijon Gašparoti 1752
59. Mihaļ Šilobod 1758
60. Antun Kanižlić 1759
61. Ant. Jos. Knezović 1759
62. Fortunat Švagel 1761
63. Emerik Pavić 1762
64. Juraj Reš 1764
65. Stjepan Rosa 1764
66. Petar Knežević 1765
67. Filip Lastrić 1766
68. *b)* Josip Banovac 1767
69. Vid Došen 1768
70. Ivan Nenadić 1768
71. Baltasar Mataković 1770
72. Josip Matović 1775

73.	J. B. Lalangue	1776
74.	M. A. Reļković	1779
75.	Marko Dobretić	1782
76.	Đ. Matei	1783
77.	Antun Ivanošić	1788
78.	Bernardin Leaković	1795
79.	J. S. Reļković	1796
80.	Antun Vranić	1796
81.	Grgur Peštalić	1797
82.	Grgur Varešanin	1799
83.	Ivan Marević	1800
84.	J. E. Matijević	1802
85.	Ivan Ambrozović	1808
86.	Augustin Miletić	1815
87.	Grgur Čevapović	1820
88.	Tomaš Mikloušić	1821
89.	Karlo Pavić	1821
90.	Josip Vračan	1823
91.	Adalbert Horvat	1824
92.	Jakov Lovrenčić	1825
93.	Ambroz Marković	1826
94	Ignacij Kristijan	1830
95.	Marijan Jaić	1833

B.

Pisci poređani po azbuci.

1.	I. Akvilini	1689
2.	M. Alberti	1617
3.	I. Ambrozović	1808
4.	I. Ančić	1678
5.	V. Andrijašević	1686
6.	A. Baćić	1732
7.	P. B. Bakšić	1638
8.	I. Bandulavić	1626
9.	*a)* J. Banovac	1747
10.	*b)* J. Banovac	1767
11.	J. Baraković	1614
12.	Bernardin	1495
13.	Š. Budinić	1582
14.	G. Čevapović	1820
15.	M. Dobretić	1782
16.	V. Došen	1768
17.	I. Đorđić	1728
18.	S. Fuček	1735
19.	H. Gašparoti	1752
20.	M. Gazarović	1623
21.	A. Georgiceo	1629
22.	F. Glavinić	1628
23.	B. Gradić	1567
24.	I. Grličić	1707
25.	A Gučetić	1597
26.	J. Habdelić	1674
27.	P. Hektorović	1568
28.	A. Horvat	1824
29.	I Ivanišević	1642
30.	A. Ivanošić	1788
31.	M. Jaić	1833
32.	G. Jurjević	1675
33.	A. Kadčić	1729
34.	A. Kanižlić	1759
35.	B. Kašić	1628
36.	A. J. Knezović	1759
37.	P. Knežević	1765
38.	A. Komulović	1606
39.	N. Krajačević	1640
40.	B. Krčelić	1747
41.	I. Kristijan	1830
42	J. B. Lalangue	1776
43.	F. Lastrić	1766
44.	B. Leaković	1795
45.	J. Lipovčić	1750
46.	J. Lovrenčić	1825
47.	L. Ļubuški	1727
48.	P. Macukat	1708
49.	I. Marević	1800
50.	A. Marković	1826
51.	M. Marulić	1521
52.	B. Maťaković	1770
53.	Đ. Matei	1783
54.	J. E. Matijević	1802
55.	J. Matović	1775
56.	J. Mikaļa	1649
57.	T. Mikloušić	1821
58.	A. Miletić	1815
59.	B. Milovac	1661
60.	I. T. Mrnavić	1631
61.	J. Mulih	1742
62.	M. M. Nadaždi-Drašk.	1696

63.	I. Nenadić	1768
64.	M. Orbin	1621
65.	G. Palmotić	1670
66.	E. Pavić	1762
67.	K. Pavić	1821
68.	I. Pergošić	1574
69.	G. Peštalić	1797
70.	P. Petretić	1651
71.	M. Radnić	1683
72	P. Radovčić	1662
73.	D. Rańina	1563
74.	N. Rańina	1507
75.	J. S. Reļković	1796
76.	M. A. Reļković	1779
77.	J. Reš	1764
78.	S. Rosa	1764
79.	S Sidić	1693
80.	M. Šilobod	1758
81.	M. Šimunić	1697
82.	F. Švagel	1761
83.	L. Terzić	1704
84.	G. Varešanin	1799
85.	A. Vitaļić	1703
86.	P. Vitezović	1696
87.	J. Vračan	1823
88.	A. Vramec	1578
89.	*a)* F. Vrančić	1595
90.	*b)* F. Vrančić	1606
91.	A. Vranić	1796
92.	S. Zagrebac	1715
93.	D. Zlatarić	1597
94.	P. Zoranić	1569
95.	P. Zriński	1660

C.

Pisci poređani po narječjima.

Bokeļi. (2)

Nenadić, Matović.

Bošńaci. (10)

Bandulavić, Ančić, Radnić, Grličić, Ļubuški, Baćić, Lastrić, Dobretić, Varešanin, Miletić.

Čakavci. (14)

Bernardin, Marulić, Hektorović, Zoranić, Budinić, Vrančić, Baraković, Alberti, Gazarović, Glavinić, Georgiceo, Ivanišević, Radovčić, Vitezović.

Dalmatinci. (10)

Komulović, Kašić, Mrnavić, Bakšić, Vitaļić, Terzić, Macukat, Kadčić, Banovac, Knežević.

Dubrovčani. (14)

N. Rańina, D. Rańina, Gradić, Gučetić, Zlatarić, Orbin, Mikaļa, Palmotić, Andrijašević, Akvilini, Đorđić, Rosa, Matei, Marković.

Kajkavci. (27)

Pergošić, Vramec, Krajačević, Petretić, Zriński, Milovac, Habdelić, Jurjević, Sidić, Nadaždi, Šimunić, Zagrebac, Fuček, Mulih, Krčelić, Gašparoti, Šilobod, Švagel, Reš, Mataković, Lalangue, Vranić, Matijević, Mikloušić, Vračan, Lovrenčić, Kristijan.

Slavonci. (16)

Lipovčić, Kanižlić, Knezović, E. Pavić, Došen, M. Reļković, Ivanošić, Leaković, J. Reļković, Peštalić, Marević, Ambrozović, Čevapović, K. Pavić, Horvat, Jaić.

*

Popravci krupnijih pogrješaka.

(Brojevi na prvom mjestu znače strane, na drugom retke; slovo *d* iza drugoga broja znači *„odozdo“*, a slovo *g* znači *„odozgo“*).

1. 16. *d* treba da stoji: ſuidocaſtuo.
8. 23. *d* » » » godj.
9. 4. *g* » » » ſcjudih.
9. 1. *d* » » » neſbjram.
14. 5. *g* » » » rasčińenje.
16. 1. *g* » » » sastaju (mjesto: sastoji).
22. 8. *d* » » » mgniaſce.
28. 20. *d* » » » kraļestva.
33. 3. *d* » » » Herczegou.
34. 3. *g* » » » robii (mjesto: robií).
67. 14. *g* » » » izčistili.
72. 11. *d* » » » ossam, da sse (mjesto: ossam da, sse).
78. 11. *g* » » » svemogućtvo *1*.
93. 11. *g* » » » martav.
97. 12. *d* riječ »občiniti« neka se izostavi.
100. 5. *d* izmedju riječi »oba« i »samo« neka se umetne: »čini se«.
130. 4. *g* treba da stoji: pomankavati.
144. 8. *g* » » » **ćć.**
146. 9. *g* » » » (3. sing.) 85;
163. 13. *d* » » » vult.
173. 7. *d* » » » raspukoše (se) 32,
174. 11. *g* » » » ſzkratchuvati.
174. 3. *d* » » » ranae.
185. 9. *g* » » » tiicati.
190. 17. *g* » » » 271 (mjesto: 217).
198. 1. *d* » » » 309 (mjesto: 209).
205. 17. *d* » » » kraļevstva, kraļevstvu.
206. 12. *g* » » » Kerſchanskoga.
211. 5. *g* » » » znakove (mjesto: znakom).
217. 11. *d* » » » 239 (mjesto: 229).
219. 17. *d* treba dodati: f o n e t i č k i, pedeset 247, devedeset 270, 406.
220. 18. *g* treba da stoji: razžalosti (mjesto: razžalostiti).
221. 5. *d* » » » illi.
225. 5. *d* » » » sudci (mjesto: sudcl).
234. 18. *d* » » » 129 (mjesto: 120).

240. 5. *d* treba da stoji: tuxan (mjesto: tužan).
240. 1. *d* » » » millostmih.
248. 2 *g* » » » 141 (mjesto: 114).
261. 3. *d* » » » 601 (mjesto: 160).
271. 16. *g* » » » horvatckoga 20.
276. 20 *g* iza riječi »povoglni« treba da se umetne »podilitegl«.
281. 1. *d* treba da stoji: drugi.
287. 20. *d* » » » š ńima
294 8. *d* » » » 312 (mjesto: 311)
299. 10. *d* » » » jekka
302. 17. *g* treba da se umetne: **że**, neznabožci 33, 34, 117, 140, neznabožce 115, 147.
305. 18. *g* treba da stoji: bistva.
306 2. *g* » » » 30 (mjesto: 3).
308. 1. *g* » » » sloboština (mjesto: sloboštinu).
308. 16. *g* » » » sgradu XXXVII.
309. 15. *g* » » » ispoviditi.
312. 10. *d* » » » razsipnosti 26, razsipnost 109.
315. 6. *g* » » » 94 (mjesto: 95).
317. 1. *g* » » » znatti.
321. 15. *d* » » » 48 (mjesto: 58).
322. 5. *d* » » » regum.
326. 5. *g* » » » 127 (mjesto: 307).
332. 2. *g* » » » 241, 242 (mjesto: 240, 241).
335. 1. *d* » » » **nk**.
341. 15. *g* » » » občuvati.
341. 16. *g* » » » potrebčine.
344 4. *g* » » » tepidi (mjesto: tepicha).
347. 3. *d* » » » ubožtvom (mjesto: uboštvom).
368. 1. *d* » » » ſh = *ž*.
376. 14. *g* iza riječi *budem* treba dodati: U prvom dijelu ove kńige griješkom je grupa, o kojoj se govori, svuda navođena kao *kb*.
392. 10. *g* treba da stoji: 3 (mjesto: 4).
392. 11. *g* ime »Horvat« neka se izostavi.
393. 6. *g* treba da stoji: 35 (mjesto: 38).